

MODRO JE SKUPAJ USTVARJATI SVET

LETNO POROČILO 2017

Skupina Telekom Slovenije in Telekom Slovenije, d. d.

www.telekom.si

TelekomSlovenije

IZJAVA O NEFINANČNEM POSLOVANJU SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE

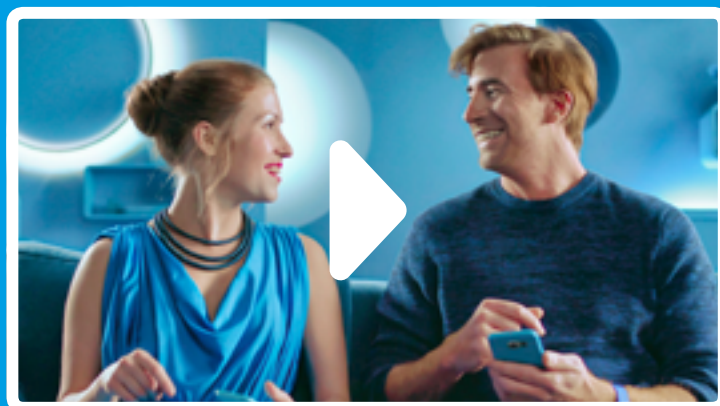
Trajnostno obvladovanje naših vplivov na ekonomskem, družbenem in okoljskem področju je del razvojne strategije Skupine Telekom Slovenije in sestavni del našega poslovanja. Napredek na teh področjih oz. nefinančne informacije zato v letnih poročilih prikazujemo celostno, in sicer po mednarodnih standardih poročanja GRI – Global Reporting Initiative. Po smernicah GRI poročamo že vse od leta 2009, v letu 2016 pa smo prešli na njihove najnovejše standarde – Global Standards. Ob tem upoštevamo tudi prejšnje generacije priporočil GRI za IKT in IT sektor ter medije. Skladnost z njimi preverjajo tudi zunanji neodvisni preveritelji.

Nefinančne informacije za naše deležnike vključujemo v vsa poglavja, kar je razvidno iz tekočih sklicev na GRI-kazalnike in pregledno GRI-kazalo. Vključevanje informacij o nefinančnem poslovanju in raznolikosti organov vodenja in nadzora so tako skladni z zahtevami novele Zakona o gospodarskih družbah [ZGD-1J], sprejete v letu 2017.

Ljubljana, 4. april 2018

DOBRODOŠLI V MODREM SVETU

KAZALO

1. SKUPINA TELEKOM SLOVENIJE V LETU 2017	8
1.1. O Skupini Telekom Slovenije	8
1.2. Poudarki poslovanja Skupine Telekom Slovenije v letu 2017	9
1.3. Pismo predsednika uprave	13
1.4. Izjava o odgovornosti uprave	15
1.5. Poročilo nadzornega sveta	16
1.6. Trgi in družbe Skupine Telekom Slovenije	18
1.7. Zaveze in članstvo v združenjih	20
1.8. Razvojna strategija in načrti	22
1.8.1. Vizija, poslanstvo in vrednote	23
1.8.2. Doseganje načrtovanih ciljev Skupine Telekom Slovenije v letu 2017	24
1.8.3. Strateški poslovni načrt Skupine Telekom Slovenije za obdobje 2018–2022	25
1.8.4. Strateški projekti	28
1.9. Vključevanje in sodelovanje deležnikov	31
1.10. O letnem poročilu	34
1.11. Pomembnejši dogodki in dosežki v letu 2017	35
1.12. Izjava o upravljanju	38
1.12.1. Politika upravljanja	38
1.12.2. Izjava o skladnosti s kodeksi in priporočili	39
1.12.3. Pojasnila v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah [ZGD-1]	41
1.13. Skladnost poslovanja in revidiranje	50
1.13.1. Skladnost poslovanja in protikorupcijsko ravnanje	50
1.13.2. Revidiranje	51
1.14. Trgovanje z delnicami in lastniška struktura	52
2. POSLOVNO POROČILO	60
2.1. Finančni rezultati Skupine Telekom Slovenije	60
2.2. Finančno upravljanje in poslovanje	62
2.3. Naložbe v osnovna sredstva in finančne naložbe	64
2.4. Upravljanje tveganj	65
2.5. Poslovno okolje in trendi v panogi	74
2.5.1. Vpliv makroekonomskega okolja na poslovanje	74
2.5.2. Stanje in trendi v telekomunikacijskem sektorju	76
2.5.3. Razvitost slovenskega trga telekomunikacijskih storitev glede na EU	79
2.5.4. Regulativa na področju elektronskih komunikacij	82
2.5.5. Varstvo konkurence, postopki pred sodišči in drugimi organi	84

2.6. Trženje in prodaja	88
2.6.1. Trg in tržni deleži v ključnih storitvenih segmentih	88
2.6.2. Upravljanje portfelja blagovnih znamk	93
2.6.3. Trženjske in prodajne aktivnosti	95
2.6.4. Odgovoren odnos do uporabnikov	101
2.6.5. Zadovoljstvo uporabnikov	105
2.6.6. Tržno komuniciranje	107
2.7. Omrežja, tehnologije in IT	112
2.7.1. Raziskave in razvoj storitev	112
2.7.2. Jedrno omrežje	113
2.7.3. Dostopovna omrežja	116
2.7.4. Razvoj informacijskih tehnologij	119
2.8. Trajnostni razvoj in družbena odgovornost	122
2.8.1. Odgovornost do družbenega okolja	122
2.8.2. Odgovornost do zaposlenih	124
2.8.3. Odgovornost do kakovostnega vodenja	137
2.8.4. Odgovornost do naravnega okolja	139
2.8.5. Oskrba veriga	149
2.8.6. Odgovorno varovanje objektov, sistemov, informacij in informacijskih tehnologij	150
2.9. Vsebinsko kazalo po standardu poročanja GRI	151
2.10. Izjava o preveritvi poročanja o trajnostnem razvoju	162
3. RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE IN DRUŽBE TELEKOM SLOVENIJE, D. D., ZA LETO 2017	168
3.1. Uvodna pojasnila	168
3.2. Računovodsko poročilo Skupine Telekom Slovenije	169
3.2.1. Računovodski izkazi Skupine Telekom Slovenije	169
3.2.2. Pojasnila k uskupinjenim računovodskim izkazom	175
3.2.3. Poročilo neodvisnega revizorja za Skupino Telekom Slovenije	246
3.3. Računovodsko poročilo družbe Telekom Slovenije, d. d.	250
3.3.1. Ločeni izkaz poslovnega izida Telekoma Slovenije, d. d., za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2017	250
3.3.2. Pojasnila k ločenim računovodskim izkazom Telekoma Slovenije, d. d.	256
3.3.3. Poročilo neodvisnega revizorja za družbo Telekom Slovenije, d. d.	323
4. PRILOGA	328
4.1. Družbe v Skupini Telekom Slovenije	328
4.2. Slovar kratic, tujk in strokovnih izrazov	331

SKUPINA TELEKOM SLOVENIJE V LETU 2017

CELOVITO

SVET, V KATEREM ŽIVIMO, SE SPREMINJA HITRO KOT ŠE NIKOLI
DOSLEJ. DANAŠNJI IZZIVI OBLIKUJEJO PRIHODNJE CELOVITE REŠITVE,
VČERAJSNJE OVIRE POSTAJAJO JUTRIŠNJI PREBOJI.

PRIHODNOST NAS NAVDUŠUJE

Vsak dan je poln novih odkritij, ki vas
bodo navdušila na vsakem koraku.

1. SKUPINA TELEKOM SLOVENIJE V LETU 2017

1.1. O SKUPINI TELEKOM SLOVENIJE

PRVI OPERATER V SLOVENIJI IN EDEN NAJCELOVITEJŠIH PONUDNIKOV KOMUNIKACIJSKIH STORITEV V REGIJI¹

Telekom Slovenije, d. d., [v nadaljevanju: Telekom Slovenije] je prvi slovenski telekomunikacijski operater ter s svojimi odvisnimi družbami sodi med celovite ponudnike komunikacijskih storitev v regiji jugovzhodne Evrope. Skupina Telekom Slovenije deluje v Sloveniji, na Kosovu, v Bosni in Hercegovini, na Hrvaškem, v Srbiji, Črni gori in Makedoniji.

Z inovativnimi tehnologijami ter vrhunskim omrežjem in kakovostjo storitev smo in bomo tudi v prihodnje poenostavljali življenje naših uporabnikov, varovali njihov svet ter digitalizirali svet priložnosti. Naš nadaljnji razvoj pa bo ob tem še naprej temeljil na visokih standardih družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja.

DEJAVNOST SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE OBSEGA:

- fiksne in mobilne komunikacije,
- digitalne in televizijske vsebine in storitve,
- multimedijske storitve in digitalno oglaševanje,
- sistemsko integracijo in storitve v oblaku,
- razvoj in implementacijo rešitev za upravljanje poslovnih vs ebin in odnosov ter orodij za vodenje in spremljanje poslovanja,
- gradnjo in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij,
- druge storitve, kot so električna energija, finančne storitve, e-oskrba, zavarovanje [razen življenjskih] ter
- ohranjanje naravne in kulturne dediščine na območju Krajinskega parka Sečoveljske soline.

Družba: Telekom Slovenije, d. d.

Sedež: Ljubljana

Naslov: Cigaletova ulica 15, 1000 Ljubljana

Enotna identifikacijska številka: 5014018000

Davčna številka: SI98511734

Številka vpisa v sodni register: vložna številka 1/24624/00, Okrožno sodišče v Ljubljani

Število delnic: 6.535.478

Kosovne delnice – oznaka: TSLG

Telefon: + 386 1 234 10 00

Spletna stran: <http://www.telekom.si>

Elektronski naslov: info@telekom.si

Twitter: @TelekomSlo

Facebook: <https://sl-si.facebook.com/TelekomSlovenije>

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/telekom-slovenije>

Instagram: [Telekom_Slovenije](#)

Delnice Telekoma Slovenije, d. d., so uvrščene v Prvo kotacijo Ljubljanske borze vrednostnih papirjev. Več v poglavju 1.14 [Trgovanje z delnicami in lastniška struktura](#).

Družbe v Skupini Telekom Slovenije

Več v poglavju 1.6 [Trgi in družbe Skupine Telekom Slovenije](#) in v poglavju 4.1.

Kontakt za investitorje, delničarje in druge zainteresirane uporabnike

ir@telekom.si, skupscina@telekom.si in dividenda@telekom.si.

Kontakt za informacije o letnem poročilu in za poročanje o trajnostnem razvoju²

Telekom Slovenije, d. d.,
Cigaletova ulica 15, 1000 Ljubljana

Odnosi z javnostmi: pr@telekom.si

1 GRI GS 102-1, GS 102-3

2 GRI GS 102-53

1.2. POUDARKI POSLOVANJA SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE V LETU 2017³

FINANČNI KAZALNIKI

v tisoč EUR / v %	2017	2016	2015	Ind 17/16
Čisti prihodki od prodaje	716.174	701.748	728.279	102
Drugi prihodki od poslovanja	9.867	9.433	17.663	105
Poslovni prihodki skupaj	726.041	711.181	745.942	102
EBITDA	168.740	199.264	206.380	85
EBITDA marža = EBITDA / čisti prihodki od prodaje	23,6 %	28,4 %	28,3 %	83
EBIT	4.561	36.122	50.825	13
Donosnost prodaje = EBIT / čisti prihodki od prodaje	0,6 %	5,1 %	7,0 %	12
Čisti poslovni izid	9.023	39.940	68.559	23
Sredstva	1.351.994	1.367.419	1.321.567	99
Kapital	680.865	705.862	701.727	96
Donosnost sredstev (ROA)	0,7 %	3,0 %	5,1 %	22
Donosnost kapitala (ROE)	1,3 %	5,7 %	9,8 %	23
Razmerje med kapitalom in sredstvi (Equity Ratio)	50,4 %	51,6 %	53,1 %	98
Neto finančni dolg	281.785	246.501	277.008	114
NFD / EBITDA	1,7	1,2	1,3	135
Investicije v osnovna sredstva (Capex)	158.935	147.737	119.896	108
EBITDA - Capex	9.805	51.527	86.485	19
Delež EBITDA - Capex v EBITDA (Cash Margin)	5,8 %	25,9 %	41,9 %	22
Število zaposlenih po stanju na dan	3.673	3.665	3.803	100
Delež Capex-a v poslovnih prihodkih	21,9 %	20,8 %	16,1 %	105

DRUGI EKONOMSKI KAZALNIKI

v tisoč EUR	2017	2016	2015 prilagojeno	Ind 17/16
Distribuirana ekonomska vrednost	597.086	550.516	608.203	108
Dodana vrednost	128.991	169.317	213.993	76
Dodana vrednost na zaposlenega v EUR	35.157	45.345	51.978	78
Bruto dodana vrednost na zaposlenega v EUR	78.415	86.035	88.508	91
Stroški dela	118.964	116.053	130.215	103
Davek iz dobička	7.258	6.072	3.586	120
Plačilo lastnikom – dividende	32.527	32.527	65.055	100

DRUŽBENI KAZALNIKI – ZAPOSLENI

	2017	2016	2015	Ind 17/16
Število zaposlenih	3.673	3.665	3.803	100
Stopnja fluktuacije	5,5 %	7,3 %	7,6 %	75
Število ur izobraževanja na zaposlenega	25,1	26,1	23,7	96
Neposredni stroški izobraževanja (v tisoč EUR)	1.600	1.611	1.426	99

DRUŽBENI KAZALNIKI – SKUPNOST

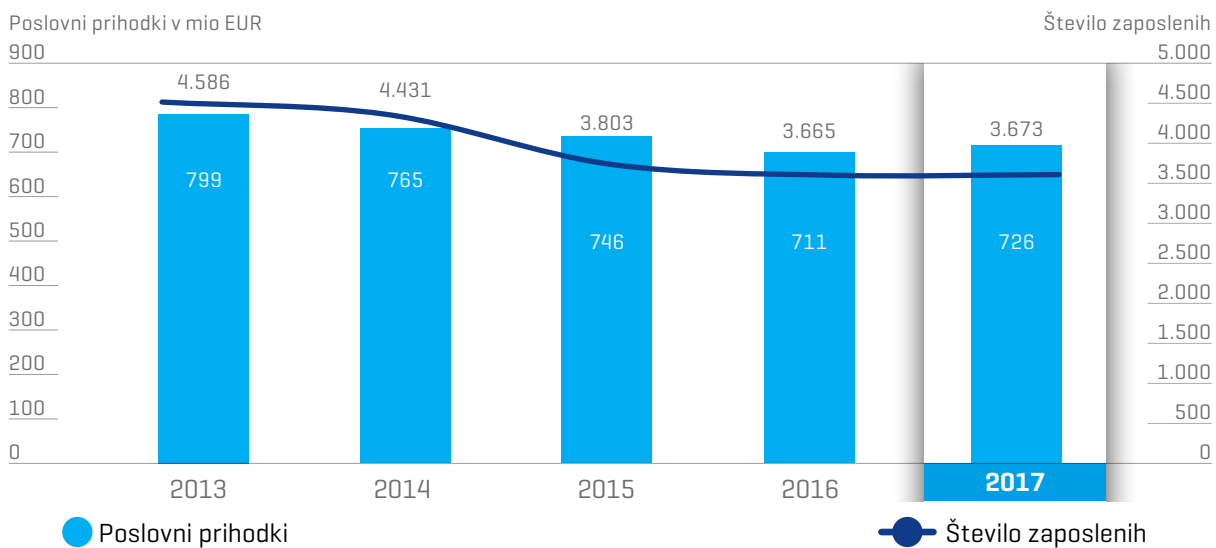
Priključki	2017	2016	2015	Ind 17/16
Mobilna telefonija	1.809.808	1.769.385	1.802.126	102
Fiksna govorna telefonija	556.265	558.233	572.920	100
Širokopasovni maloprodajni priključki	365.285	346.238	327.498	106
Delež sredstev za sponzorstva in donacije v poslovnih prihodkih	0,3 %	0,3 %	0,4 %	100

ENERGETSKI KAZALNIKI (TELEKOM SLOVENIJE)

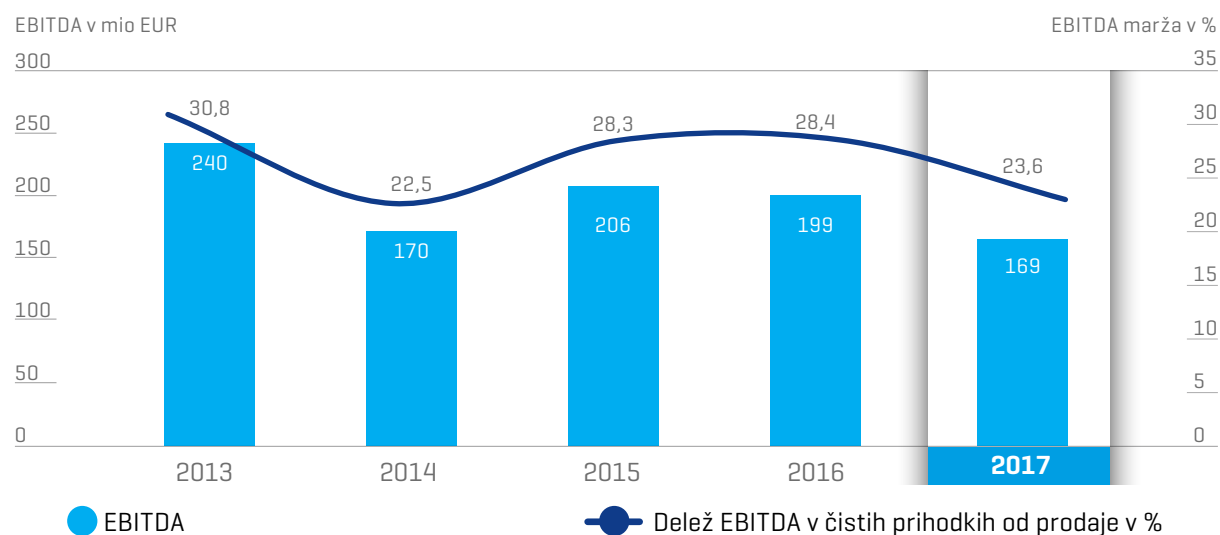
	2017	2016	2015	Ind 17/16
Poraba električne energije (v milijonih kWh)	76,5	77,3	77,9	99
Direktni energetske stroški (v milijonih EUR)	8,6	8,8	9,2	97

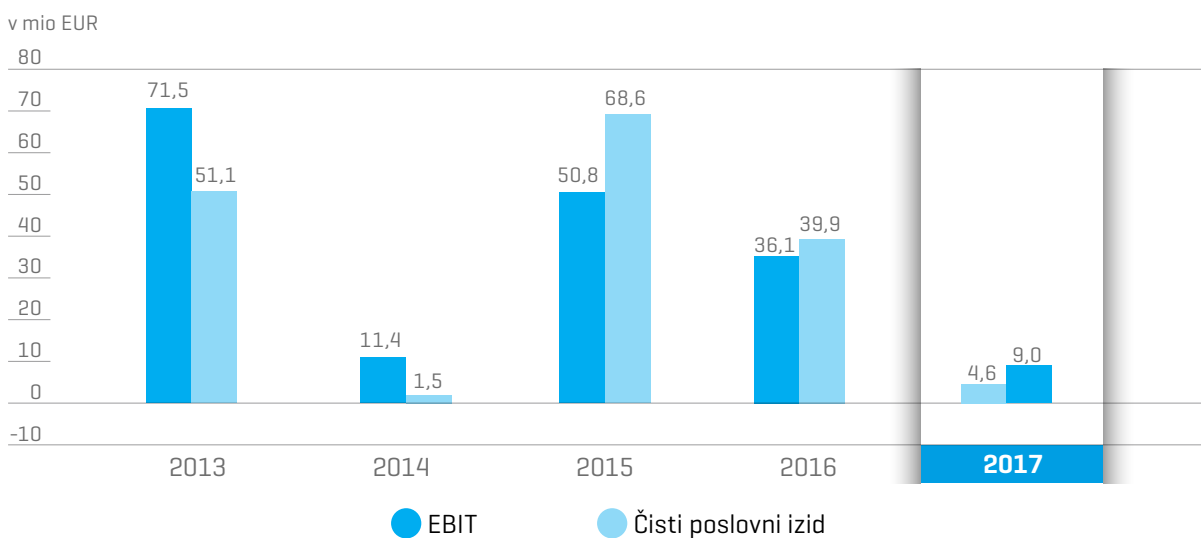
Poslovni prihodki in število zaposlenih v Skupini Telekom Slovenije

EBITDA in delež EBITDA v čistih prihodkih od prodaje Skupine Telekom Slovenije

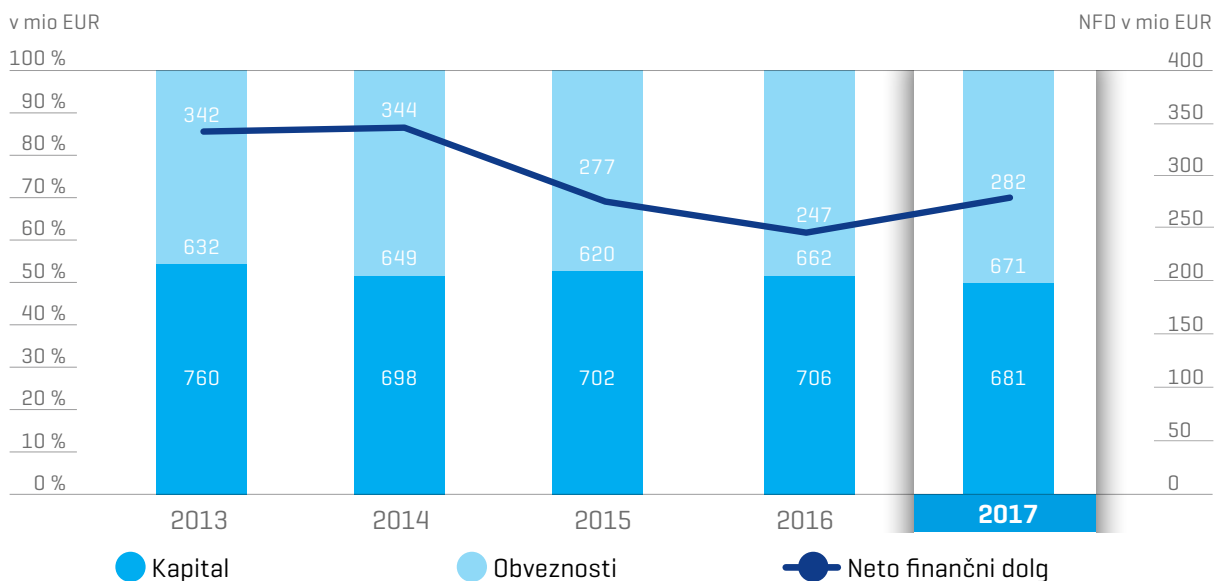

EBIT – dobiček iz poslovanja in čisti poslovni izid Skupine Telekom Slovenije

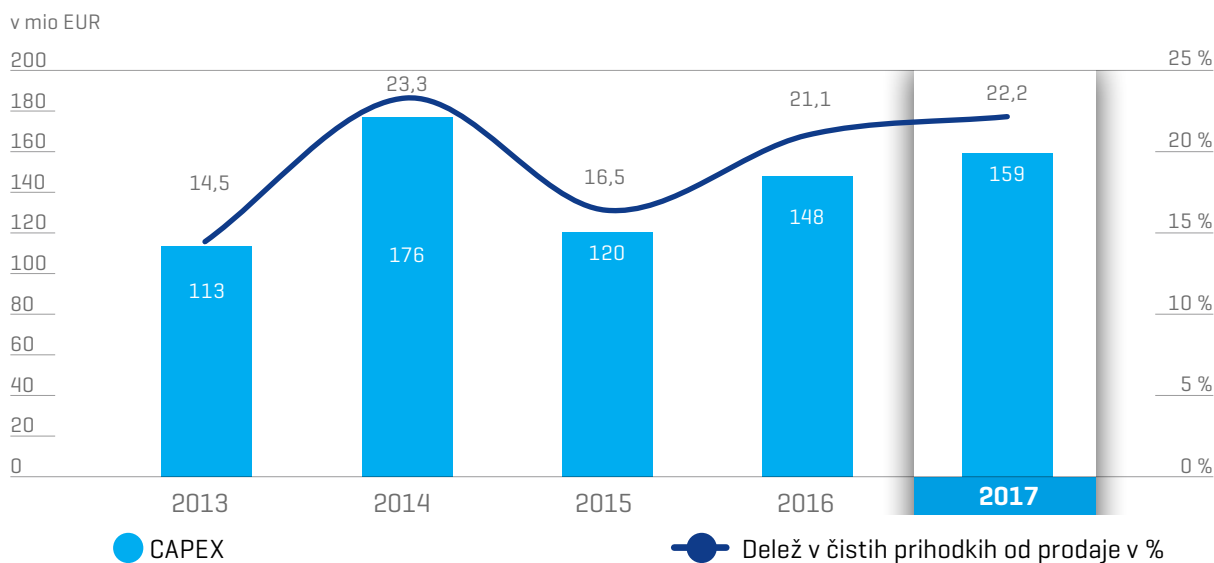
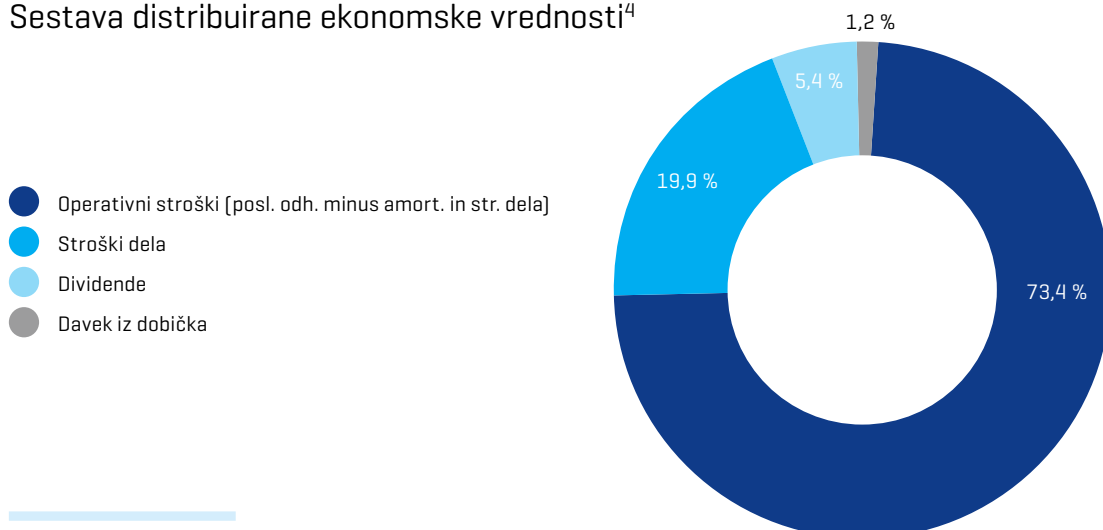

Sestava virov sredstev in neto finančni dolg Skupine Telekom Slovenije

Capex - naložbe v osnovna sredstva in njihov delež v čistih prihodkih od prodaje v %

Sestava distribuirane ekonomske vrednosti⁴

4 GRI GS 201-1

1.3. PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE⁵

SPOŠTOVANI DELNIČARJI, VLAGATELJI, POSLOVNI PARTNERJI IN SODELAVCI,

v letu 2016 smo zasnovali in predstavili petletno strategijo Telekom Slovenije, ob uresničevanju katere se bomo do leta 2020 preoblikovali v vitkega in okretnega operaterja s celovito in napredno ponudbo komunikacijskih storitev. Z letom 2017 smo zaključili prvo obdobje uresničevanja strategije transformacije, v okviru katere smo se osredotočali na inoviranje osnovne dejavnosti, s čimer smo ustvarili pogoje za vstop v obdobje intenzivnejše digitalizacije.

Storitve, ki izhajajo iz osnovne telekomunikacijske dejavnosti, postopoma nadgrajujemo z novimi storitvami. Tako smo v minulem letu uporabnikom ponudili možnost zavarovanja mobilnih naprav, aktivno smo tržili storitev elektrike, naredili smo nadaljnji korak pri razvoju E-oskrbe in finančnih storitev ter izvajali aktivnosti v okviru projekta vzpostavitve in delovanja večsteznega elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku na avtocestah in hitrih cestah. Pri izvajanju aktivnosti smo osredotočeni na ključne strateške smernice, ki temeljijo na ohranjanju tržnega položaja na trgu mobilnih storitev in povečevanju tržnega deleža na trgu fiksnih storitev, pridobivanju novih virov prihodkov, ohranjanju vrhunskega omrežja, konsolidaciji na posameznih trgih, poenostavitvi procesov in IT infrastrukture, kadrovskem prestrukturiranju, finančni stabilnosti ter skrbi za kakovosti in družbeno odgovornost.

V letu 2017 smo v Skupini Telekom Slovenije za naložbe namenili 158,9 milijonov evrov, od tega 144,4 milijonov evrov v Sloveniji. Enako dinamiko naložb načrtujemo tudi v letu 2018. Največji delež namenjamo širitvi dostopovnega optičnega omrežja, ki predstavlja temelj za širitev naše fiksne ponudbe naprednih komunikacijskih rešitev in pridobivanje novih naročnikov, pa tudi nadaljnji krepitvi radijskega omrežja. V minulem letu smo tako v Sloveniji s tehnologijo GPON zgradili 50.000 novih optičnih priključkov, na katere smo zaenkrat priključili preko 16.000 gospodinjstev.

Mobilno omrežje še naprej nadgrajujemo s tehnologijo LTE/4G, s katero v Sloveniji pokrivamo že 98 % prebivalstva, na Kosovu pa 87 % prebivalstva. Ob tem smo v Sloveniji v minulem letu naredili tudi naslednji korak v razvoju mobilnih omrežij, saj smo mobilno omrežje četrte generacije pričeli nadgrajevati s tehnologijo 4G+ [LTE-Advanced], ki uporabnikom omogoča še višje hitrosti prenosa podatkov ter še hitrejši in še zanesljivejši dostop do mobilnega interneta. Ob koncu leta smo 4G+ zagotavljali več kot 35 % prebivalcev. Kot prvi slovenski operater smo našim uporabnikom ponudili tudi storitev VoLTE, ki istočasno in brez prekinitve omogoča govor in prenos podatkov prek omrežja LTE/4G, kot edini slovenski operater pa sodelujemo v evropskih projektih s področja razvoja pete generacije mobilne tehnologije 5G.

V družbi Telekom Slovenije smo število širokopasovnih priključkov povečali za 5 %, Ipko je na Kosovu število širokopasovnih priključkov povečal za 7 %, Blicnet v Bosni in Hercegovini pa za 5 %. Skupno smo v Skupini Telekom Slovenije v letu 2017, v primerjavi z letom prej, število širokopasovnih priključkov povečali za 6 %.

Ob povečanjem številu uporabnikov smo dosegli tudi višje prihodke. Tako smo za leto 2017 na ravni Skupine Telekom Slovenije napovedali

5 GRI GS 102-14, GRI GS 103-1, 103-2, 103-3

717,8 milijona evrov poslovnih prihodkov, ustvarili pa smo 726,0 milijona evrov poslovnih prihodkov, kar je za dober odstotek več od načrtovanih in za 2 % več kot v letu 2016. Na ravni Skupine Telekom Slovenije smo ustvarili 716,2 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je za 14,4 milijona evrov več od doseženih v letu 2016. Čisti prihodki od prodaje Telekoma Slovenije so v letu 2017 dosegli 645,2 milijona evrov, kar je za 1 % oz. za 5,7 milijona evrov več kot v letu 2016. V Telekomu Slovenije smo prihodke IT-storitev povečali za 18 %.

Zaradi plačilne nesposobnosti predvsem na medoperaterskem trgu smo v preteklosti slabili relativno visok znesek terjatev, zaradi dodatnega oblikovanja rezervacij v višini 30,3 milijona evrov, ki so bile potrebne predvsem zaradi nadaljnjih aktivnosti glede zmanjševanja izpostavljenosti do tožbenih zahtevkov in nadaljnjega kadrovskega prestrukturiranja, s čimer bomo zagotovili stabilno in razvojno usmerjeno poslovanje tudi v prihodnje, pa je Skupina Telekom Slovenije v letu 2017 ustvarila 9,0 milijona evrov čistega poslovnega izida in EBITDA v višini 168,7 milijona evrov. Aktivnosti za povrnitev zapadlih terjatev potekajo, uspešen zaključek pa bo imel pozitiven vpliv na poslovni rezultat v prihodnje.

Poleg zagotavljanja odličnosti uporabniške izkušnje in visokega zadovoljstva uporabnikov je vodilo našega poslovanja ustvarjanje dodane vrednosti za naše lastnike. V letu 2017 je delnica Telekoma Slovenije zabeležila rast vrednosti za 16,6 %, delničarjem pa smo za leto 2016 izplačali dividende v višini 5,0 evrov na delnico.

Ob tem sledimo tudi usmeritvi konsolidacije na vseh trgih, na katerih smo prisotni. Tako smo po tem, ko smo leta 2015 s Telekom Austria Group ustanovili združeno družbo ONE.VIP DOO Skopje, v kateri je imel Telekom Slovenije 45 % delež, Telekom Austria Group pa 55 % delež, v letu 2017 iz navedene družbe izstopili. Kakor smo napovedali ob podpisu pogodbe, je pogodba vključevala nakupno in prodajno opcijo za izstop Telekoma Slovenije iz navedene družbe v roku treh let po združitvi, tako da je v minulem letu Telekom Austria Group nakupno opcijo uveljavil. Za svoj delež smo prejeli celotno kupnino v višini 120 milijonov evrov. Na slovenskem trgu smo prevzeli uporabnike mobilnih storitev družbe Izimobil. Prek poslovne širitve ali dezinvestiranja bomo s konsolidacijo nadaljevali tudi v prihodnje.

Za leto 2018 načrtujemo, da bomo na ravni Skupine Telekom Slovenije dosegli 755,3 milijona evrov poslovnih prihodkov, 40,9 milijona evrov čistega poslovnega izida in EBITDA v višini 209,8 milijona evrov.

Vzdržen razvoj je neločljivo povezan tudi z našimi vplivi na družbenem in okoljskem področju. Kot vodilni nacionalni operater v Sloveniji se svoje odgovornosti na teh področjih zavedamo, zato je trajnostna usmerjenost vseskozi del naših poslovnih procesov, strateških usmeritev, pa tudi v letu 2017 prenovljene vizije, poslanstva in vrednot.

V viziji smo zapisali, da digitaliziramo svet priložnosti. To nam bo uspelo z zaposlenimi, ki imajo vrhunsko znanje in izkušnje, ob tem pa jih vodita predanost in inovativno razmišljanje. V razvoj, izobraževanje in krepitev kompetenc zaposlenih vseskozi premišljeno vlagamo, za aktivnosti na tem področju smo v zadnjem letu prejeli tudi priznanji Ugledni delodajalec in Gospodarji znanja. Poleg reorganizacije in prenove sistemizacije delovnih mest, s čimer smo zaključili v letu 2017, ustvarjamo tudi sodobno organizacijsko kulturo, ki temelji na usmerjenosti k uporabniku, razvoju storitev in poslovni odličnosti.

Odgovornost do okolja je vgrajena v vse procese našega delovanja, napredek na tem področju pa spremljamo z uresničevanjem kratkoročnih ter dolgoročnih energetske in okoljske cilje. Uvajamo in širimo brezpapirno poslovanje, ob tem pa vgrajujemo oz. zamenjujemo opremo z manjšo porabo in drugimi vplivi na okolje. Tako smo že osmo leto zapored zmanjšali porabo električne energije, in sicer za dober odstotek. V vseh družbah skupine smo prav tako prestali vse presoje sistemov kakovostnega vodenja.

Vse aktivnosti so rezultat načrtnega izvajanja zastavljene strategije. Verjamem, da bomo s tvornim sodelovanjem z vsemi deležniki tudi v prihodnje izzivom uspešno kljubovali. Za dosedanje sodelovanje se vam iskreno zahvaljujem.

mag. Rudolf Skobe,
predsednik uprave

1.4. IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE

Člani uprave Telekoma Slovenije, d. d., odgovorni za sestavo letnega poročila, potrjujemo računovodske izkaze Telekoma Slovenije, d. d., in Skupine Telekom Slovenije za leto, končano na dan 31. 12. 2017, uporabljene računovodske usmeritve in pojasnila k računovodskim izkazom.

Člani uprave Telekoma Slovenije, d. d., zagotavljamo:

- da je Letno poročilo Skupine Telekom Slovenije in družbe Telekom Slovenije, d. d., za leto 2017 z vsemi sestavnimi deli, vključno z izjavo o upravljanju družbe in izjavo o nefinančnem poslovanju, po našem najboljšem vedenju sestavljeno in objavljeno skladno z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU;
- da je računovodsko poročilo s pojasnili sestavljeno v skladu z ustreznim okvirom računovodskega poročanja ter da daje resničen in pošten prikaz sredstev in obveznosti, finančnega položaja in poslovnega izida družbe Telekom Slovenije, d. d., in Skupine Telekom Slovenije kot celote;
- da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene izbrane računovodske usmeritve in razkrite njihove morebitne spremembe, da so računovodske ocene pripravljene pošteno in premišljeno ter v skladu z načeli previdnosti in dobrega gospodarjenja in ob predpostavki nadaljevanja poslovanja Telekoma Slovenije, d. d., in Skupine Telekom Slovenije v prihodnosti
- in da je v poslovno poročilo vključen pošten prikaz razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega položaja, vključno z opisom bistvenih vrst tveganj, ki sta jim Telekom Slovenije, d. d., in Skupina Telekom Slovenije kot celota izpostavljena.

Uprava je odgovorna tudi za sprejem in izvajanje ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti oziroma nezakonitosti.

mag. Rudolf Skobe,
predsednik
uprave

mag. Tomaž Seljak,
podpredsednik
uprave

Aleš Aberšek,
član uprave

Ranko Jelača,
član uprave

Vesna Lednik,
članica uprave
– delavska
direktorica

1.5. POROČILO NADZORNEGA SVETA

Nadzorni svet družbe Telekom Slovenije sestavlja devet članov. Aprila 2017 je zaradi poteka mandata skupščina družbe za nove člane nadzornega sveta za mandatno obdobje štirih let, ki je začelo teči 27. aprila 2017, imenovala Bernardo Babič, Barbaro Gorjup, Barbaro Kürner Čad, Ljubomira Rajšiča in Lidijo Glavina. Poleg navedenih pa so v nadzornem svetu družbe še Dimitrij Marjanović, ki je mandat nastopil 13. maja 2016, in trije predstavniki zaposlenih, ki so mandat nastopili 14. novembra 2017. Nadzornemu svetu od konstitutivne seje predsedujem Lidija Glavina, moja namestnica je Bernarda Babič. Drugi namestnik, ki je imenovan izmed predstavnikov zaposlenih, je bil Dean Žigon, ki pa je 22. januarja 2018 odstopil iz nadzornega sveta. V februarju 2018 je bil za nadomestnega člana s strani sveta delavcev izvoljen Urban Škrjanc.

Raznolika sestava nadzornega sveta po znanjih, veščinah, izkušnjah, poklicni usposobljenosti, starosti, spolu, načinu dela in drugih vidikih omogoča učinkovito izmenjavo mnenj na sejah. Delo nadzornega sveta in njegovih komisij je bilo strokovno in usmerjeno v učinkovitost opravljanja funkcije. Nadzorni svet je v letu 2017 opravil skupno enajst rednih in pet dopisnih sej. Štiri seje so bile opravljene do izteka mandata nadzornega sveta v aprilu, ostale so bile sklicane v novem mandatu nadzornega sveta. Vrednotenja učinkovitosti aktualne sestave nadzornega sveta nadzorni svet še ni opravil, izvedbo tega načrtuje v letu 2018.

NAJPOMEMBNEJŠE TEME SEJ NADZORNEGA SVETA V LETU 2017

Na področju svojih bistvenih pristojnosti je nadzorni svet v letu 2017:

- sprejel Strategijo in plan za leto 2018 s projekcijo za obdobje 2019 do 2022 za Skupino Telekom Slovenije,
- sprejel revidirano Letno poročilo Skupine Telekom Slovenije in družbe Telekom Slovenije za leto 2016,
- z upravo oblikoval in sprejel posodobljeno verzijo Politike upravljanja družbe Telekom Slovenije, d.d.,
- sprejel Načrt dela Notranje revizije za leto 2017 in 2018 ter obravnaval Letno poročilo Notranje revizije za leto 2016,
- skupščini družbe predlagal revizorja za poslovna leta 2017, 2018 in 2019,
- imenoval Tomaža Seljaka za člana uprave za področje tehnologije za novo štiriletno mandatno obdobje,
- podal soglasje k imenovanju vodstva družbe IPKO in GVO ter podal soglasje za nakup invalidskega podjetja;
- z upravo oblikoval Politiko zagotavljanja raznolikosti uprave in nadzornega sveta družbe.

Pri nadzorovanju vodenja poslov družbe se je nadzorni svet v letu 2017 seznanjal:

- s poročili o poslovanju matične družbe in skupine,
- z uresničevanjem strategije Skupine Telekom Slovenije,
- z ocenami kazalnikov poslovanja družbe v vsakokratnem obdobju,
- z realizacijo strateških projektov,
- z drugimi informacijami, povezanimi s Telekomom Slovenije, Skupino Telekom Slovenije in odvisnimi družbami.

Nadzorni svet je opravljal tudi druge dejavnosti, povezane z opravljanjem nadzora oziroma z delom nadzornega sveta in njegovih komisij.

Nadzorni svet je sproti spremljal možnosti za obstoj nasprotja interesov svojih članov. V letu 2017 takšne okoliščine pri članih nadzornega sveta niso bile zaznane.

DELO KOMISIJ NADZORNEGA SVETA

Nadzorni svet je imel v letu 2017 sprva oblikovanih pet komisij, ki so obravnavale teme s področja delovanja nadzornega sveta in mu svetovale pri pomembnih vprašanjih. S tem so znatno pripomogle k boljšemu delu in večji učinkovitosti nadzornega sveta.

Poleg revizijske, kadrovske, tehnične komisije ter komisije za strategijo je nadzorni svet imenoval še nominacijsko komisijo. Ta komisija je bila imenovana za pomoč pri pripravi predloga skupščini pri imenovanju novih članov nadzornega sveta. Nominacijska komisija je bila razpuščena, ko je nadzorni svet ugotovil, da je opravila vse svoje naloge.

Delo svojih komisij in izvajanje njihovih sklepov je nadzorni svet sprti spremljal. Njihovo delo je podrobneje opisano v poglavju [1.12, Izjava o upravljanju](#).

OCENA DELA UPRAVE IN NADZORNEGA SVETA

Nadzorno funkcijo člani nadzornega sveta opravljajo s polno odgovornostjo in pri svojem odločanju delujejo neodvisno. Na obravnavane teme na posameznih sejah so se ustrezno pripravili, podajali so konstruktivne predloge in pripombe ter na podlagi celovitih pisnih in ustnih informacij odločitve sprejemali skladno s poslovníkom, akti družbe in zakonskimi pooblastili. Nadzorni svet in uprava sta z odkritim dialogom in sodelovanjem gradila medsebojno zaupanje.

Na podlagi opisanega tekočega spremljanja ter nadziranja poslovanja in vodenja družbe Telekom Slovenije in družb v skupini v poslovnem letu 2017 ter na podlagi Konsolidiranega letnega poročila Skupine Telekom Slovenije za leto 2017, ki ga je sestavila in predložila uprava, nadzorni svet ocenjuje, da letno poročilo in v njem vsebovana razkritja prikazujejo dejansko stanje in položaj Skupine Telekom Slovenije.

Nadzorni svet ocenjuje, da je uprava družbe Telekom Slovenije v poslovnem letu 2017 uspešno vodila posle in uresničevala postavljene cilje.

POTRDITEV LETNEGA POROČILA IN PREDLOG UPORABE BILANČNEGA DOBIČKA ZA LETO 2017

Nadzorni svet je letno poročilo družbe Telekom Slovenije, d. d., in Skupine Telekom Slovenije za leto 2017 temeljito preveril v zakonitem roku. Nadzorni svet za poslovno leto 2017 ugotavlja, da je Skupina Telekom Slovenije poslovala skladno s postavljenimi cilji.

Nadzorni svet se je seznanil in obravnaval tudi revizijsko poročilo, v katerem revizijska družba Deloitte Revizija, d. o. o., ugotavlja, da računovodski izkazi, ki so del letnega poročila, resnično in pošteno predstavljajo finančno stanje družbe in skupine, njun poslovni in finančni izid ter gibanje kapitala. Nadzorni svet na revizorjevo poročilo ni imel pripomb, prav tako ni imel pripomb oziroma zadržkov, ki bi onemogočili sprejem odločitve o potrditvi letnega poročila in konsolidiranega letnega poročila.

Na podlagi določil 282. člena Zakona o gospodarskih družbah nadzorni svet potrjuje letno poročilo družbe Telekom Slovenije, d. d., ter konsolidirano letno poročilo Skupine Telekom Slovenije s pripadajočim revizijskim poročilom za leto 2017.

Lidija Glavina,
predsednica nadzornega sveta

1.6. TRGI IN DRUŽBE SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE⁶

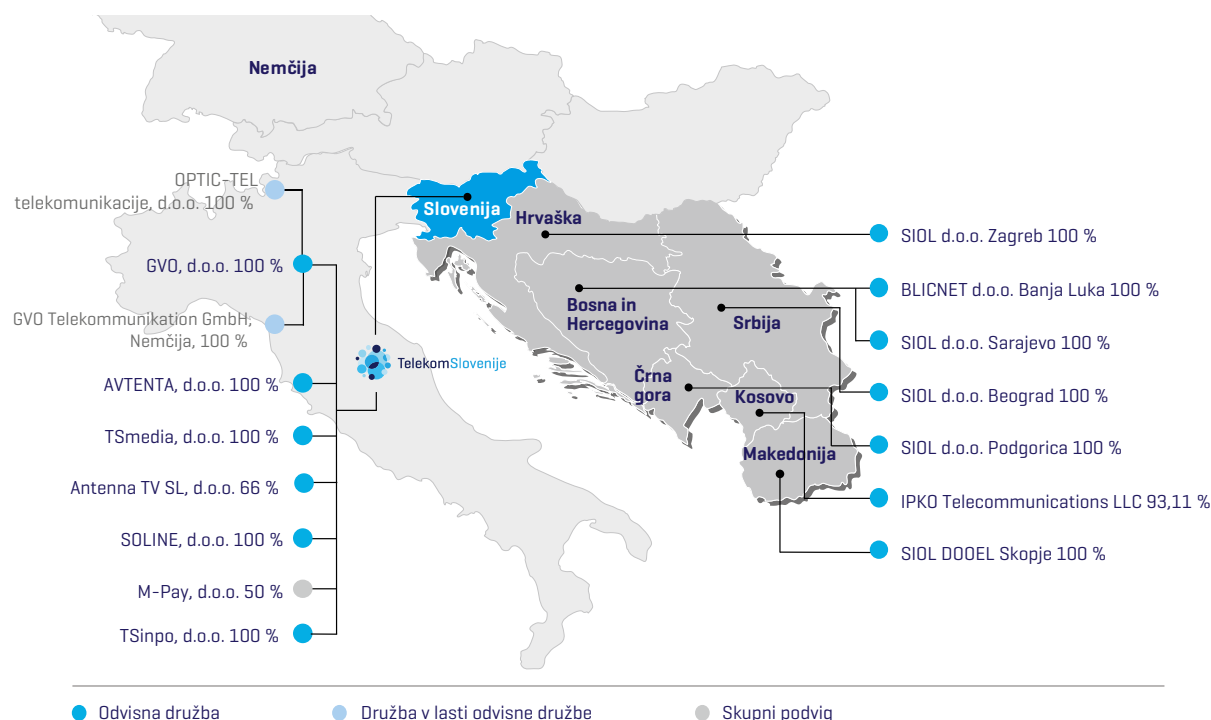
Skupino Telekom Slovenije sestavljajo obvladujoča družba Telekom Slovenije, odvisne družbe in skupni podvig [glej spodnjo sliko s prikazanimi lastniškimi deleži].

STANJE NA 31. 12. 2017

Podrobneje je sestava Skupine Telekom Slovenije predstavljena na

<http://www.telekom.si/o-podjetju/skupina-telekom-slovenije/odvisne-druzbe>.

SPREMEMBE V SKUPINI⁷

- Telekom Slovenije in Telekom Austria Group sta 1. oktobra 2015 ustanovila združeno družbo ONE.VIP DOO Skopje, v kateri je imel Telekom Slovenije 45-odstotni delež, Telekom Austria Group pa 55-odstotni delež. Pogodba je vključevala tudi nakupno in prodajno opcijo za izstop Telekoma Slovenije iz združene družbe v roku treh let po končani združitvi. V letu 2017 je Telekom Austria Group nakupno opcijo uveljavil, tako da je Telekom Slovenije 9. novembra 2017 za svoj delež prejel celotno kupnino v vrednosti 120 milijonov evrov. S plačilom kupnine je Telekom Slovenije v celoti izstopil iz lastništva družbe ONE.VIP DOO Skopje.

- Telekom Slovenije je 17. novembra 2017 postal 100-odstotni lastnik invalidskega podjetja JORDAN podjetje za zaposlovanje in usposabljanje invalidov Krško. Družba se je preimenovala v TSinpo, storitveno in invalidsko podjetje, d. o. o. Telekom Slovenije se je za nakup družbe odločil z namenom, da se invalidom, ki so zaposleni v Skupini Telekom Slovenije, zagotovijo prilagojena delovna mesta ter opravljanje ustreznega dela tako po pridobitvi statusa invalida kot tudi drugim težje zaposljivim posameznikom.

6 GRIGS 102-4, 102-6

7 GRIGS 102-10

- GVO in edini družbenik družbe OPTIC-TEL telekomunikacije d. o. o. sta se dogovorila za odkup 100-odstotnega deleža družbe OPTIC-TEL telekomunikacije d. o. o. Vpis spremembe lastništva družbe v sodnem registru je bil izveden 20. decembra 2017. Z nakupom je GVO edini družbenik družbe in bo nadaljeval opravljanje dejavnosti, ki je vezana na omrežje OŠO Južna Primorska. Ta vključuje odprto optično hrbtenično ter dostopovno omrežje na območju občin Komen, Sežana, Hrpelje - Kozina in Ilirska Bistrica.

VODENJE IN UPRAVLJANJE ODVISNIH DRUŽB⁸

Delovanje odvisnih družb v Skupini Telekom Slovenije upravlja in nadzira Telekom Slovenije kot obvladujoča družba. Določa strateške usmeritve in cilje njihovega delovanja ter spremlja uresničevanje postavljenih ciljev. Upravljanje in nadzor opravlja skladno z zakonodajo Republike Slovenije in z zakonodajami, ki veljajo na območju države posamezne odvisne družbe, ter skladno z veljavnimi akti družbe in skupine. Odvisne družbe delujejo na vseh poslovnih področjih v skladu z lokalno zakonodajo, pogodbami o poslovnem sodelovanju s Telekomom Slovenije ter z internimi pravilniki in navodili, ki jih sprejema poslovodstvo posamezne družbe oz. uprava matične družbe.

Avgusta 2017 je bil sprejet Pravilnik korporativnega upravljanja Skupine Telekom Slovenije, ki opredeljuje pravila, kriterije in mehanizme upravljanja ter nadzora družb v skupini. Pravilnik je skladen s Politiko upravljanja Telekom Slovenije. Upravljanje in nadzor delovanja družb v skupini temeljita na naslednjih osnovnih načelih:

- povezanost s strategijo skupine,
- upravljanje s ciljnim vodenjem, pri čemer cilji izhajajo iz strategije skupine;
- jasno opredeljene vloge (naloge, pristojnosti in odgovornosti) nosilcev upravljanja in nadzora skupine;
- enostavnost in fleksibilnost (zmožnost prilagajanja spremembam v organizaciji in poslovanju skupine).

Do septembra 2017 je Uprava Telekom Slovenije poslovanje odvisnih družb aktivno spremljala in nadzirala s članstvom v internih organih nadzora odvisnih družb. Član teh je praviloma član uprave, ki je zadolžen za posamezno odvisno družbo. Organi nadzora posameznih odvisnih družb so se sestajali najmanj četrtletno. Od septembra dalje lahko družba za potrebe upravljanja in nadzora Skupine Telekom Slovenije oblikuje konference in kolegije, odbore za posamezno področje in druge organe.

SESTAVA ORGANOV VODENJA IN NADZORA V ODVISNIH DRUŽBAH SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE NA 31. 12. 2017

SLOVENIJA

GVO, d. o. o.	Direktor: Borut Radi
AVTENTA, d. o. o.	Direktor: Miha Praunseis
TSmedia, d. o. o.	Direktorica: mag. Tina Česen
SOLINE, d. o. o.	Direktor: Klavdij Godnič
M-Pay, d. o. o.	Direktor: Janez Stajnko
ANTENNA TV SL d. o. o.	Generalna direktorica: mag. Tina Česen Direktorja: Petra Šušteršič in Vladan Anđelković
TSinpo d. o. o.	Direktor: Dejan Jordan, s 1. marcem 2018 je bil za direktorja imenovan Danilo Tomšič. Prokurist: Boštjan Hren

DRUGE DRŽAVE

IPKO Telecommunications LLC, Kosovo	Člani upravnega odbora: mag. Rudolf Skobe, predsednik, Bujar Musa, podpredsednik, Artan Lahaj, mag. Tomaž Seljak, mag. Robert Erzin Glavni izvršni direktor: mag. Robert Erzin
Blicnet d. o. o. Banja Luka, Bosna in Hercegovina	Direktor: mag. Simon Furlan Do 28. 2. 2017 je bil direktor mag. Igor Bohorč.
SIOL d. o. o. , Hrvaška	Direktor: mag. Igor Rojs
SIOL d. o. o. Podgorica, Črna gora	Direktor: mag. Igor Rojs
SIOL d. o. o. Sarajevo, Bosna in Hercegovina	Direktor: mag. Igor Rojs
SIOL DOOEL Skopje, Makedonija	Direktor: mag. Igor Rojs
SIOL DOO BEOGRAD, Srbija	Direktor: mag. Igor Rojs

1.7. ZAVEZE IN ČLANSTVO V ZDRUŽENJIH⁹

S članstvom v številnih strokovnih organizacijah in združenjih Skupina Telekom Slovenije gradi uspešne poslovne povezave, priložnosti za razvoj in skrbi za strokovno informiranje. Članstvo je korporativno in individualno, s članstvi naših zaposlenih v upravnih odborih, strokovnih in strateških svetih ter drugih organih:

Slovenija – Telekom Slovenije

• Društvo za marketing Slovenije (tudi TSmedia in Avtenta): letni partnerji društva,	• Slovensko združenje oglaševalcev, ki deluje v okviru Slovenske oglaševalske zbornice,
• Elektrotehniška zveza Slovenije,	• Slovensko društvo za odnose z javnostmi,
• Evropski inštitut za skladnost in etiko poslovanja (EISEP),	• Slovensko združenje za projektni management,
• Gospodarska zbornica Slovenije: članstvo v skupščini zbornice in upravnem odboru Združenja za informatiko in telekomunikacije,	• Slovensko združenje za tveganja in zavarovanja: članstvo v upravnem odboru,
• INIS – Inštitut za neionizirana sevanja: članstvo za projekt Forum EMS,	• Zavod za interaktivno oglaševanje – IAB (tudi TSmedia),
• Institut za korporativne varnostne študije,	• Zavod za IPv6 – go6,
• Inštitut za delo pri Pravni fakulteti v Ljubljani,	• Zbornica za razvoj slovenskega zasebnega varovanja,
• Inštitut za delovna razmerja in socialno varnost pri Pravni fakulteti v Mariboru,	• Združenje delodajalcev Slovenije (tudi GVO),
• Inštitut za gospodarsko pravo,	• Združenje kabelskih operaterjev Slovenije,
• Inženirska zbornica Slovenije (tudi GVO),	• Združenje nabavnikov Slovenije,
• Obrtna zbornica Slovenije (tudi GVO),	• Združenje nadzornikov Slovenije,

- Slovenska oglaševalska zbornica [tudi TSmedia]: članstvo v upravnem odboru, članstvo v svetu pristopnikov in izvršnem odboru ter strokovni komisiji sveta pristopnikov MOSS [merjenje obiskanosti slovenskih spletnih strani],

- Slovenski inštitut za standardizacijo: predsedovanje strokovnemu svetu, članstvo v delovnih skupinah,
- Združenje manager Slovenije,
- Združenje slovenskih operaterjev digitalnih televizijskih storitev: podpredsedstvo,
- Združenje svetov delavcev Slovenije.

Članstvo v mednarodnih organizacijah

- Ameriška gospodarska zbornica [tudi TSmedia in Avtenta],
- Broadband Forum,
- ETNO – Evropsko združenje telekomunikacijskih operaterjev: člani delovnih skupin,
- ETSI – Evropski inštitut za telekomunikacijske standarde,
- GSM Association: članstvo v delovnih skupinah,

- UMTS Forum: predsedovanje upravnemu odboru,
- IEEE – Inštitut inženirjev elektrotehnike in elektronike, slovenska sekcija: članstvo v delovni skupini,
- SIINDA – Združenje izdajateljev univerzalne imeniške službe [tudi TSmedia].

Družbene, okoljske in gospodarske pobude, v katere so vključeni Telekom Slovenije in družbe v skupini

- podpisniki kodeksa Evropske iniciative za varnejšo rabo mobilnih telefonov za otroke in mladostnike,
- Certifikat Družini prijazno podjetje,
- Slovensko društvo ZN za trajnostni razvoj,
- podpora aktivnostim za varnejšo rabo interneta SAFE.SI [Telekom Slovenije in TSmedia],
- Kodeks za regulacijo sovražnega govora na spletnih portalih [digitalni medij Siol.net],
- Mreža družbeno-poslovne koristnosti Sinergija.

Bosna in Hercegovina – Blicnet

- AKOP BIH – združenje kabelskih operaterjev,
- KTO – združenje konkurenčnih telekom operaterjev,
- FIC – Foreign Investors Council [svet tujih investorjev],
- Gospodarska zbornica Republike Srbije,
- Inštitut za standardizacijo: članstvo v komisiji za telekomunikacije,
- UUPRS – Unija združenj delodajalcev Republike Srbije.

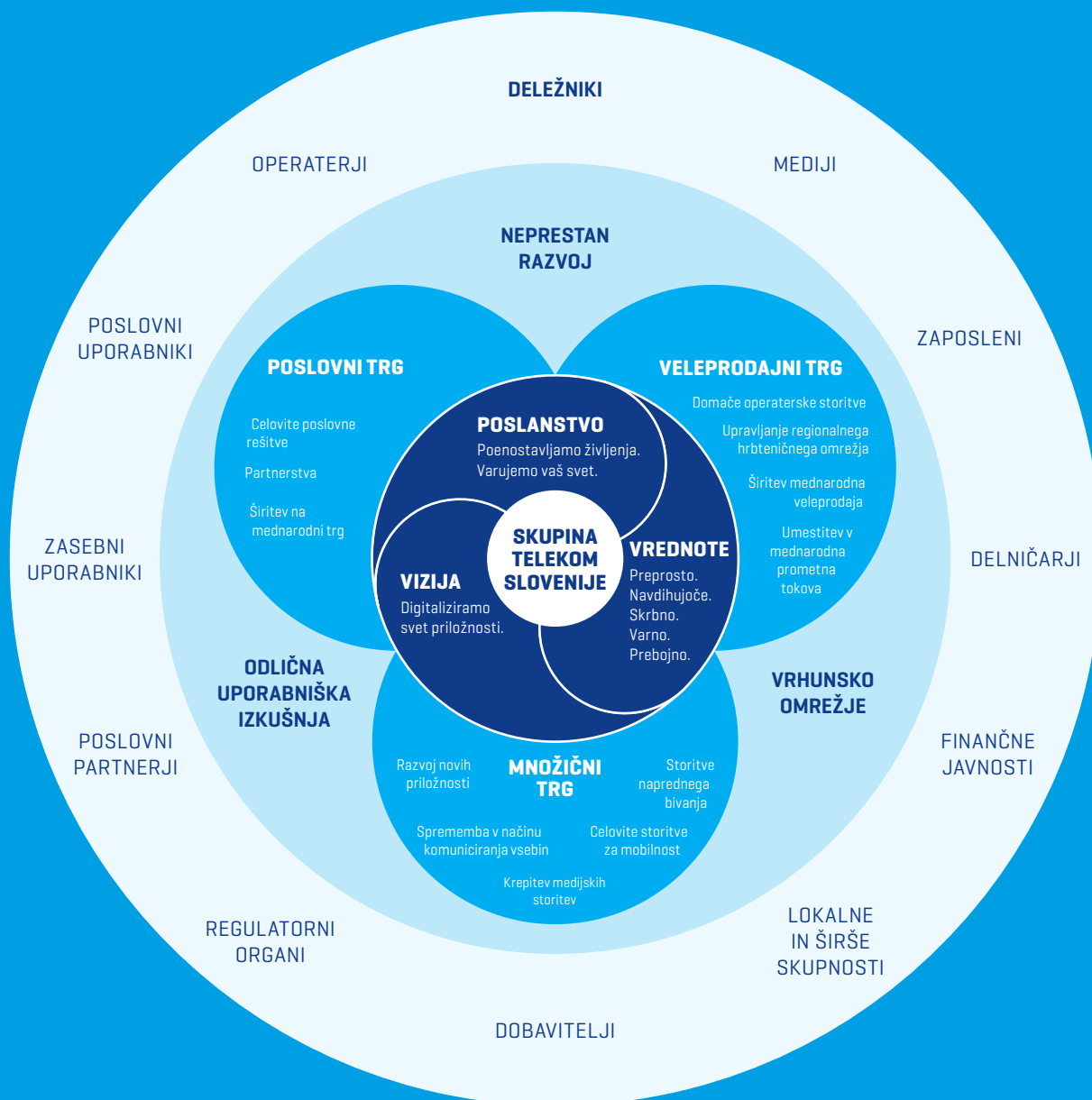
Kosovo – IPKO

- Gospodarska zbornica,
- Ameriška gospodarska zbornica,
- Svet evropskih vlagateljev.

1.8. RAZVOJNA STRATEGIJA IN NAČRTI

POSLOVNI MODEL SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE

USTVARJANJE VREDNOSTI ZA

DELNIČARJE:

S poslovanjem v osnovni dejavnosti in širitvijo na nova področja ustvarjamo nove prihodke in povečujemo vrednost za lastnika.

ZAPOSLENE:

Prepoznavamo in razvijamo njihove talente, zagotavljamo osebni in strokovni razvoj, razvijamo stimulatивно in dinamično delovno okolje ter v okviru certifikata Družini prijazno podjetje omogočamo usklajevanje poklicnega in družinskega življenja.

UPORABNIKE:

Z ohranjanjem vrhunskega omrežja in inoviranjem ponudbe zagotavljamo odlično uporabniško izkušnjo in zadovoljstvo uporabnikov.

LOKALNE IN ŠIRŠE SKUPNOSTI:

S širitvijo in nadgradnjo fiksne in mobilne omrežja omogočamo višjo dostopnost do širokopasovnih in ostalih IKT storitev, z družbeno odgovornostjo podpiramo športne, kulturne, humanitarne in izobraževalne ustanove in projekte. S spremljanjem in obvladovanjem rabe naravnih virov zmanjšujemo svoje vplive na okolje.

1.8.1. VIZIJA, POSLANSTVO IN VREDNOTE¹⁰

S strateškim poslovnim načrtom za obdobje 2018–2022 smo prenovili vizijo, poslanstvo in vrednote Skupine Telekom Slovenije.

Ključne strateške usmeritve Skupine Telekom Slovenije za obdobje 2018–2022 predstavljamo v nadaljevanju, v [poglavju 1.8.3](#).

10 GRI GS 102-16

1.8.2. DOSEGANJE NAČRTOVANIH CILJEV SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE V LETU 2017

V letu 2017 je Skupina Telekom Slovenije dejavno in uspešno uresničevala cilje, zastavljene v Strateškem poslovnem načrtu za obdobje 2017–2021.

STRATEŠKI CILJI IZ STRATEŠKEGA POSLOVNEGA NAČRTA IN NJIHOVO URESNIČEVANJE V LETU 2017

Strateški cilj	Doseženo v letu 2017
Konsolidacija na posameznih trgih Spremljanje aktivnosti na trgih doma in v tujini ter nadaljevanje konsolidacije bodisi s širitvijo bodisi z dezinvestiranjem na posameznih trgih.	- Odprodali smo 45-odstotni poslovni delež v družbi ONE.VIP DOO Skopje. - V Sloveniji smo prevzeli uporabnike Izimobila ter kupili podjetje OPTIC-TEL, ki ponuja odprto širokopolasovno omrežje na območju južne Primorske.
Širitev optičnega dostopovnega omrežja - Omogočanje visoke hitrosti dostopa uporabnikov do interneta in širokopolasovnih vsebin s širitvijo omrežja. - Modernizacija in nadgrajevanje optičnega dostopovnega omrežja tam, kjer je pričakovana največja stopnja penetracije.	- V Sloveniji smo zgradili 50.000 novih optičnih priključkov, nanje pa na novo priključili že več kot 16.000 uporabnikov. - Blicnet je na območju Banja Luke v BiH začel ponujati FTTH-storitve.
Rast števila širokopolasovnih in IPTV-priključkov Povečanje števila uporabnikov ter tržnega deleža v segmentu širokopolasovnih in IPTV-priključkov s pospešeno gradnjo optičnih dostopovnih omrežij.	- V Sloveniji smo ohranili vodilni tržni delež, tako na trgu fiksni kot mobilni storitev. - Število fiksni širokopolasovni priključki smo povečali za 6 %, tržni delež je ostal na enaki ravni. - V Sloveniji smo število IPTV-priključkov povečali za 11,3 %, tržni delež pa za 0,6 odstotne točke. - IPKO je na Kosovu ohranil vodilni, 47-odstotni tržni delež fiksni širokopolasovni priključki. - Blicnetov tržni delež pri širokopolasovnem dostopu v BiH znaša 3,9 % [Q2 2017].
Novi viri prihodkov - Razvoj novih storitev in širitev ponudbe na nova področja, ki bodo prinašala nove vire prihodkov [elektrika, e-oskrba ...]. - Zagotavljanje najsodobnejši rešitev in storitev IKT. - Projekti z rešitvami in infrastrukturo IKT. - Zagotavljanje najsodobnejši IT-rešitev in storitev.	- Na trgu smo ponudili storitev zavarovanja mobilne opreme, ki so jo uporabniki dobro sprejeli. V letu 2018 bomo ponudili nove zavarovalniške storitve. - V okviru programa EkoSmart smo ponudili storitev telemedicinske obravnave E-oskrba. - Nadaljevali smo s ponudbo elektrike. - S partnerji izvajamo projekt E-cestninjenje za tovorna vozila. - S partnerji smo kandidirali v razvojnih in implementacijskih projektih za napredno uporabo omrežne infrastrukture in s tem povezanih storitev na področju interneta stvari. - Začeli smo tržiti rešitve za zagotavljanje varnosti infrastrukture in storitev IKT. - V Sloveniji smo prihodke od IT-rešitev in storitev povečali za 18 %. - V Sloveniji smo na novo vključili 140 baznih postaj LTE/4G, s čimer smo pokrili že več kot 952 krajev in kar 98 % prebivalstva. Na Kosovu je IPKO pokritost prebivalstva s tehnologijo 3G z 90 % povečal na 91 %, s tehnologijo LTE/4G pa s 85 % na 87,4 % prebivalstva. - Kot prvi slovenski operater smo našim uporabnikom ponudili storitev VoLTE [Voice-Over-LTE], ki omogoča govor in prenos podatkov prek omrežja LTE/4G istočasno, brez prekinitve. - Mobilno omrežje smo nadgrajevali s tehnologijo LTE-Advanced/4G+, ki uporabnikom omogoča precej višje hitrosti prenosa podatkov. Tehnologijo 4G+ zagotavljamo že več kot 35 % prebivalcev, ta delež pa se bo v prihodnje še povečeval.

Strateški cilj	Doseženo v letu 2017
Optimizacija procesov in IT-infrastrukture Preoblikovanje v vitko in okretno podjetje z optimizacijo poslovnih procesov in IT-infrastrukture.	- Izvajali smo strateški projekt prenove BSS-sistemov (Business support systems). - Poenostavili smo ponudbo naročniških paketov in storitev.
Kadrovsko prestrukturiranje - Optimiziranje kadrovske strukture in stroškov dela. - Razvoj kompetenc zaposlenih.	- Število zaposlenih v skupini se je povečalo za 0,22 %, v družbah v Sloveniji pa zaradi konsolidacije družbe Antenna TV SL v skupino in nakupa invalidskega podjetja za 12,5 %. - Stroški dela so bili v skupini višji za 3 %. 14 % zaposlenih v Telekomu Slovenije je prepoznanih kot ključnih z razvojnimi potencialom. - Delež zaposlenih, vključenih v izobraževanje in usposabljanje, se je v skupini povečal za 1 %, v Telekomu Slovenije pa za 7 %.
Kakovost in družbena odgovornost - Kakovost zagotavljamo z nenehnim razvojem in celovito ponudbo najsodobnejših storitev in rešitev. - Vzdrževanje in nadgrajevanje sistemov kakovostnega vodenja. - Sledenje usmeritvam trajnostnega razvoja in odgovornega upravljanja svojih ekonomskih, družbenih in okoljskih vplivov delovanja.	- Prestali smo vse recertifikacijske in redne presoje skladnosti z zahtevami standardov SIST EN ISO /IEC, in sicer tako v matični kot v odvisnih družbah. S standardom ISO 50001 in energetskim menedžmentom zagotavljamo znatne prihranke na energetsko-okoljskem področju. - Med družbeno odgovornimi projekti izpostavljamo podporo Slojenčkom, RKS Debeli rtič in Botrstvo v Sloveniji. Skupno smo za družbeno odgovorno delovanje v okviru sponzorstva in donacij namenili 2,5 milijona evrov ali 0,3 % poslovnih prihodkov Skupine Telekom Slovenije.

IZPOLNITEV POSLOVNIH PRIČAKOVANJ SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE ZA LETO 2017

	Načrtovano 2017	Doseženo 2017
Poslovni prihodki	717,8 mio EUR	726,0 mio EUR
EBITDA	206,8 mio EUR	168,7 mio EUR
Čisti poslovni izid	41,3 mio EUR	9,0 mio EUR

1.8.3. STRATEŠKI POSLOVNI NAČRT SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE ZA OBDOBJE 2018–2022¹¹

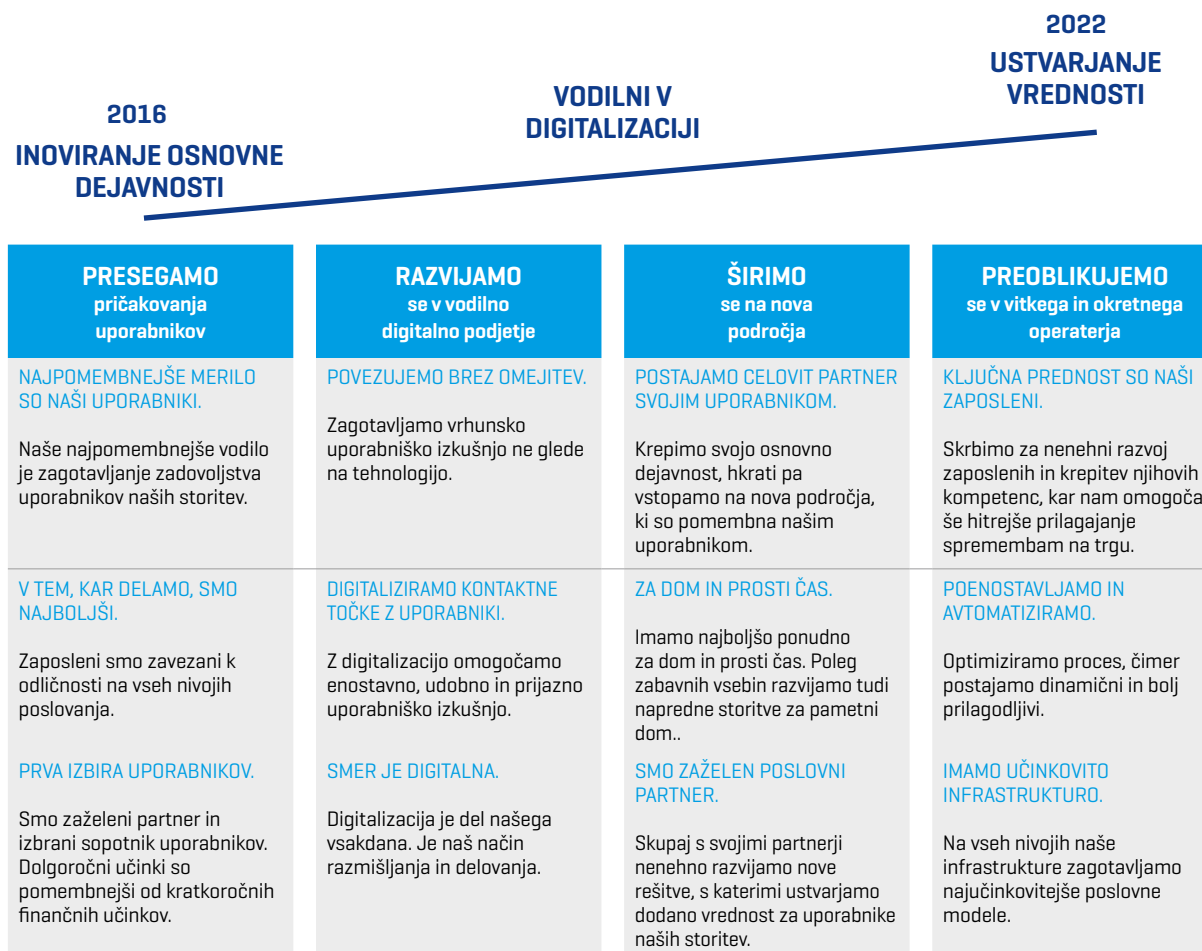
Razvoj Skupine Telekom Slovenije temelji na ključnih strateških usmeritvah, ki smo jih opredelili v Strateškem poslovnem načrtu za obdobje 2016–2020 in temelji na strategiji transformacije. Strategijo vsako leto nadgradimo za naslednje petletno obdobje, tako da smo v letu 2017 aktivnosti izvajali skladno s sprejetim Strateškim poslovnim načrtom za obdobje 2017–2021, v letu 2017 pa smo sprejeli strategijo in plan za leto 2018 s projekcijo za obdobje 2019–2022.

Telekom Slovenije svojo strategijo uresničuje v treh korakih v petletnem obdobju, ki se je začelo v letu 2016. Vsak izmed treh korakov pomeni preskok v našem delovanju. V prvem obdobju smo osredotočeni na reinoviranje osnovne dejavnosti, v drugem se bomo še bolj intenzivno osredotočali na digitalizacijo, v tretjem pa na ustvarjanje vrednosti iz prvih dveh obdobj.

11 GRI GS 103-1, 103-2, 103-3

Koraki in vsebinski stebri uresničevanja strategije

KLJUČNE STRATEŠKE SMERNICE SKUPINE
TELEKOM SLOVENIJE V OBDOBJU 2018–2022

Na trgih Skupine Telekom Slovenije prihaja do pospešene konsolidacije v posameznih državah in tudi med državami, kar še dodatno zaostruje konkurenco. Tem trendom se bomo zoperstavili z osredotočenostjo na ključne strateške smernice, ki so navedene v nadaljevanju.

1. Ohranjanje tržnega položaja mobilnih storitev in povečevanje tržnega deleža fiksni storitev

Rast števila fiksni širokopasovni in TV-priključkov bomo dosegali z nadaljnjim širjenjem optični dostopovni omrežij, s ponudbo konvergenčni paketov, s širitvijo ponudbe izven osnovne telekomunikacijske dejavnosti, predvsem pa z razvojem odlične uporabniške izkušnje.

2. Novi viri prihodkov

Telekom Slovenije bo krepil svojo osnovno dejavnost ter povečeval prihodke s širitvijo ponudbe tudi izven osnovne komunikacijske dejavnosti.

3. Ohranjanje vrhunškega omrežja

Z načrtnim vlaganjem v zanesljivo, varno in kakovostno omrežje bomo zagotavljali, da bo Telekom Slovenije ohranjal svoj položaj vodilnega ponudnika v segmentu najnaprednejši tehnologij in komunikacijskih storitev. Uporabnikom bomo zagotavljali najsodobnejše rešitve in odlično uporabniško izkušnjo.

4. Konsolidacija na posameznih trgih

Skladno s strateškim poslovnim načrtom 2016–2020 je Skupina Telekom Slovenije že izvedla konsolidacijo na makedonskem trgu, na slovenskem pa je prevzela uporabnike mobilni storitev Izimobil. V strategiji je predvidena možnost nadaljnje konsolidacije bodisi s širitvijo bodisi z dezinvestiranjem na trgih, kjer deluje skupina.

5. Poenostavitev procesov in IT-infrastrukture

Telekom Slovenije se bo preoblikoval v vitko in okretno podjetje z optimizacijo notranjih poslovnih procesov in IT-infrastrukture ter s kadrovskim prestrukturiranjem. Dinamično se bo prilagajal zahtevam uporabnikov s preprostimi, razumljivimi in za uporabo enostavnimi rešitvami, ponujenimi z učinkovitimi procesi in s podporo odprtega dostopa do omrežij naslednjih generacij za fiksni in mobilni del.

6. Kadrovske prestrukturiranje

Izvedba ciljev strateškega poslovnega načrta je mogoča le z zagotavljanjem optimalnega števila zaposlenih glede na potrebe delovnih procesov posameznih družb v skupini ter z zagotavljanjem razvoja kompetentnih zaposlenih.

7. Finančna stabilnost

Telekom Slovenije bo izvajal aktivnosti, ki bodo v Skupini Telekom Slovenije omogočale učinkovito uravnavanje likvidnosti in visoko stopnjo finančne varnosti. Zagotovili bomo dolgoročno optimalno stopnjo zadolženosti, pri kateri je vrednost podjetja največja.

8. Kakovost

Kakovost bo ostala primerjalna prednost storitev Skupine Telekom Slovenije. Svojim uporabnikom bomo še naprej zagotavljali sodobne in kakovostne IKT-rešitve in storitve. Ključna orodja pri zagotavljanju kakovosti so vzdrževani sistemi kakovostnega vodenja, preverjeni modeli odličnosti poslovanja ter izvajanje iniciative odličnosti uporabniške izkušnje.

9. Družbena odgovornost

V Skupini Telekom Slovenije prepoznavamo priložnosti, kjer lahko s svojim znanjem, finančnimi sredstvi in drugimi viri prispevamo k razvoju družbenega in gospodarskega okolja, v katerem delujemo. Kot vodilni nacionalni operater v Sloveniji ter v razvoj in prihodnost usmerjeno podjetje se zavedamo svoje družbene odgovornosti. Zato so v poslovanje, storitve, izdelke in vsebine družb Skupine Telekom Slovenije vgrajena načela trajnostnega razvoja, odgovorno pa upravljamo tudi ekonomske, družbene in okoljske vplive svojega delovanja.

KLJUČNI CILJI SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE ZA LETO 2018

Doseganje postavljenih ključnih ciljev je odvisno od posameznih aktivnosti konsolidacije na slovenskem in tujih trgih.

Poslovni prihodki

755,3
mio evrov

Investicije

158,0
mio evrov

EBITDA

209,8
mio evrov

Čisti poslovni izid

40,9
mio evrov

1.8.4. STRATEŠKI PROJEKTI

IZVAJANJE STRATEGIJE

Postavljeno strategijo in njene usmeritve izvajamo v okviru naslednjih strateških projektov:

Oblikovanje produktnega portfelja

»vse na enem mestu«

Z oblikovanjem ponudbe »vse na enem mestu« želimo postati vodilni na trgu storitev za dom, posel in prosti čas. Pri tem smo v letu 2017 razvijali, testirali, izvajali pilotne rešitve in uvajali nove storitve.

Na področju **eZdravja** smo v okviru programa EkoSmart na trg uspešno lansirali storitev E-oskrba. Ob tem sodelujemo pri vzpostavljanju tehnološke infrastrukture in si prizadevamo za spremembo zakonodaje, ki bi omogočila izvajanje telemedicinske oskrbe v okviru obveznega zdravstvenega zavarovanja in samoplačniških storitev.

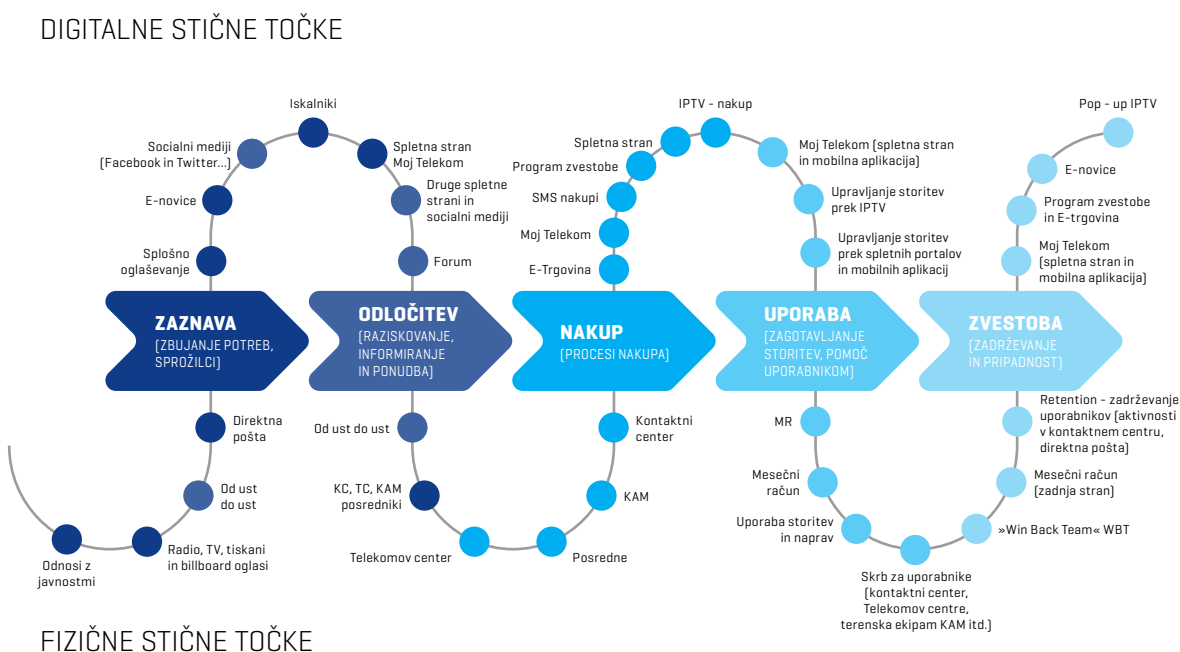
Nadaljevali smo uvajanje dodatnih **finančnih storitev**, ki z inovativnimi prijemi povezujejo finančni in telekomunikacijski sektor, skladno z digitalno transformacijo pa smo začeli razvijati področje obdelave **velepodatkov**.

Na področju **zavarovanj** smo uspešno tržili zavarovanje mobilne opreme, ki je bilo med uporabniki dobro sprejeto. V okviru iniciative **enotnega prodajnega kanala** smo nadaljevali razvoj platforme, ki bo povezovala različne prodajne kanale in uporabnikom omogočala celovito nakupovalno izkušnjo. Uspešno smo izvajali aktivnosti v okviru E-trgovine in s tem povečali število nakupov na spletnem mestu www.telekom.si.

Odličnost uporabniške izkušnje

V letu 2017 smo izvajali monitoring in popis izkušenj uporabnikov na vseh stičnih točkah s Telekomom Slovenije. Osnovni smo delovno skupino za zagotavljanje kakovosti, v kateri so strokovnjaki iz različnih delov družbe, ki imajo potrebna znanja tako za preverjanje uporabniške izkušnje kot kakovosti novega produkta in storitev pred lansiranjem. Aktivnosti so zasnovane tako, da ustrezajo in podpirajo pet ključnih elementov odlične uporabniške izkušnje: udobje, enostavnost, vrednost za denar, pomoč in podpora ter sproščeno okolje za nakupovanje (homogena in enovita izkušnja).

Odličnost uporabniške izkušnje na vseh stičnih točkah

PAMETNA INFRASTRUKTURA¹²

V Telekomu Slovenije smo nadaljevali z intenzivno nadgradnjo in širitvijo optičnega dostopnega omrežja s tehnologijo GPON. S tem postavljamo infrastrukturne temelje za prihodnje telekomunikacijske dejavnosti. V letu 2017 smo optično infrastrukturo omogočili več kot 50.000 slovenskim gospodinjstvom, kar uporabnikom omogoča možnost uporabe najsodobnejšega, zanesljivega, varnega in kakovostnega omrežja. Več v poglavju 2.8.3. Dostopovna omrežja.

Razvoj poslovnih rešitev

Cilj Telekoma Slovenije je postati vodilni celoviti ponudnik IKT-rešitev tudi za najzahtevnejše poslovne uporabnike. Produktni portfelj vključuje šest sklopov (prikazanih na spodnji sliki), za katere smo opredelili predviden ciljni portfelj do leta 2020.

Govor in podatki	Poslovna omrežja	Varnost	Infrastruktura	Upravljanje storitve	Aplikacije
Upravljana telefonija in širokopasovne povezave	Upravljanje omrežja WAN	Podatkovna varnost	Upravljanje mobilnost	Kolokacija	SaaS
Upravljeni sistemi za telefonijo	Upravljanje omrežja LAN	Informacijska varnost	Upravljanje pisarna in IT-oprema	IaaS	Upravljanje aplikacij
			Prodaja blaga	PaaS	Razvoj aplikacij
			Pametna infrastruktura (IoT)	DCaaS	

Sprememba organizacijske kulture

V Telekomu Slovenije smo nadaljevali spreminjanje organizacijske kulture, ki temelji na usmerjenosti k uporabniku, razvoju storitev in poslovni odličnosti. Ustvarjali smo prodorno, dinamično, inovativno naravnano, odprto in sodelovalno kulturo, ki nam bo tudi v prihodnje omogočala, da bomo na trgu korak pred konkurenco.

Radikalna poenostavitev

Cilj projekta je poenostavitev delovanja na vseh področjih našega poslovanja. V letu 2017 smo poenostavili produktni portfelj, konsolidirali vse produktne kataloge in uvedli standardni proces uvajanja novih produktov ali sprememb obstoječe ponudbe. Tako smo svojim uporabnikom zagotavljali najsodobnejšo ponudbo po konkurenčnih pogojih.

PRENOVA SISTEMA ZA POSLOVNO PODPORO (BSS-SISTEMI)

Nadaljevali smo vpeljevanje zahtevnega sistema za poslovno podporo, ki ima osrednjo vlogo v IT-arhitekturi telekomunikacijskih operaterjev. Program prenove vključuje konsolidacijo obračuna fiksnih in mobilnih storitev, konsolidacijo CRM-sistemov (sistemi za upravljanje odnosov z uporabniki), konsolidacijo sistemov za zajem in upravljanje naročil (OMS), upravljanje virov (TRM) ter konsolidacijo upravljanja produktov.

E-CESTNINJENJE

Vzpostavitev E-cestninjenja (postavitev komercialnega cestninskega sistema za vozila nad 3,5 tone) je bil eden večjih in zahtevnejših projektov v letu 2017. Zaradi spremembe zakonodaje in širitve mreže cestninskih uporabniških točk s prvotnih 16 na 137 lokacij se bo sistem začel uporabljati v letu 2018. Nadaljevali smo razvoj, testiranje in implementacijo tako strojnih elementov sistema kot aplikacij. Vzporedno z vzpostavitvijo

¹² GRI GS 103-1, 103-2, 103-3

dveh podatkovnih centrov s strežniško opremo sta potekali gradnja cestninskih in nadzornih portalov ter vzpostavljanje optične infrastrukture. Naročnik [DARS] je za javnost odprl spletni portal www.DarsGo.si, opremljen in vzpostavljen pa je bil tudi klicni center, ki ga DARS že uporablja. Zaključili smo z razvojem vseh funkcionalnosti, opravili testiranja ter pripravili sistem na začetek poskusnega obratovanja.

Postavitev enega od cestninskih portalov v okviru projekta E-cestninjenje.

PREVZEMI IN ZDRUŽITVE

Cilj aktivnosti je krepitev poslovanja Skupine Telekom Slovenije v okviru njene osnovne dejavnosti (stabilizacija prihodkov in utrjevanje tržnega položaja), pa tudi širitev poslovanja izven osnovne dejavnosti (na področja finančnih storitev, IoT ...).

Novembra smo z nakupom 100-odstotnega deleža invalidskega podjetja Jordan d. o. o. in njegovim preimenovanjem v TSinpo d. o. o., invalidom, ki so zaposleni v Skupini Telekom Slovenije, kot tudi drugim težje zaposljivim posameznikom zagotovili prilagojena delovna mesta in opravljanje ustreznega dela tako po pridobitvi statusa invalida.

Ob tem smo z izstopom Telekoma Slovenije iz združene družbe ONE.VIP DOO Skopje oktobra izvedli konsolidacijo na makedonskem trgu, s sklenitvijo dogovora o prevzemu uporabnikov mobilnih storitev družbe Izimobil pa smo nadaljevali konsolidacijo na slovenskem telekomunikacijskem trgu.

Družba GVO je decembra prevzela 100-odstotni delež družbe OPTIC-TEL telekomunikacije, s tem pa tudi izvajanje dejavnosti, ki je vezana na odprto širokopasovno omrežje [OŠO] Južna Primorska. S tem bo omogočala koriščenje širokopasovnih storitev na območju občin Komen, Sežana, Hrpelje - Kozina in Ilirska Bistrica.

GVO in edini družbenik družbe INFRATEL, telekomunikacijska infrastruktura, d. o. o., sta se dogovorila za odkup 100-odstotnega deleža. 24. januarja 2018 je GVO z vpisom v sodni register postal lastnik družbe. Z nakupom družbe je GVO pridobil lastništvo nad delom telekomunikacijskega omrežja v občinah Komen, Sežana, Hrpelje - Kozina in Ilirska Bistrica na komercialnih področjih tako imenovanih sivih lisah.

16. februarja 2018 je Telekom Slovenije sklenil pogodbo o odkupu 6,89-odstotnega deleža v družbi IPKO Telecommunications LLC in bo z vpisom v sodni register postal edini družbenik družbe IPKO Telecommunications LLC.

Z aktivnostmi konsolidacije bomo bodisi prek širitve bodisi prek dezinvestiranja na posameznih trgih nadaljevali tudi v prihodnje.

1.9. VKLJUČEVANJE IN SODELOVANJE DELEŽNIKOV¹³

V Telekomu Slovenije si prizadevamo za vključevalen odnos s svojimi najpomembnejšimi deležniki. Medsebojne vplive in njihove interese prepoznavamo na podlagi neposrednih in posrednih odnosov [raziskave, analize podatkov, statistike ...]. Skupine deležnikov in strategijo komuniciranja z njimi smo opredelili v Politiki upravljanja Telekoma Slovenije.

V letu 2017 smo v povezavi z določitvijo vsebin v letnem poročilu opravili deležniško analizo, ki je potekala v obliki spletne ankete na spletni strani www.telekom.si. Na podlagi prejetih odgovorov smo dopolnili pregled deležnikov in vsebine letnega poročila. Več o tem v poglavju 2.9, Vsebinsko kazalo po standardu poročanja GRI.

PREGLED DELEŽNIKOV TELEKOMA SLOVENIJE IN NJIHOVEGA VKLJUČEVANJA

Deležniki	Kaj je zanje najpomembnejše?	Pogostost stikov	Kako jih vključujemo?	Aktivnosti
Delničarji, analitiki in druge finančne javnosti	- Relevantne, aktualne in pravočasne informacije o poslovanju in delnici TLSG. - Poslovanje, ki omogoča izplačilo dividend. - Učinkovito korporativno upravljanje.	- Redno ob vprašanjih na kontaktnih naslovih ir@telekom.si, skupscina@telekom.si, dividenda@telekom.si. - Četrtno ob objavi poročil o poslovanju in izdaji elektronske publikacije TLSG novice. - Enkrat na leto ob objavi letnega poročila in skupščini delničarjev. - Občasno na investicijskih konferencah.	- Spletno središče za vlagatelje. - Publikacija za delničarje. - Udeležba na investicijskih konferencah doma in v tujini. - Udeležba na srečanjih v lastni organizaciji ali organizaciji drugih institucij. - Objavljanje poslovnih informacij na sistemu Ljubljanske borze vrednostnih papirjev, SEOnet. - Elektronska publikacija TLSG novice.	- Z obstoječimi in potencialnimi delničarji smo o poslovanju Skupine Telekom Slovenije redno, proaktivno in celovito komunicirali. - Delničarjem smo v juliju 2017 izplačali bruto dividende v višini 5,00 evrov na delnico. - Posodobili smo Politiko upravljanja Telekoma Slovenije in Pravilnik korporativnega upravljanja Skupine Telekom Slovenije. - Sprejeli smo Politiko zagotavljanja raznolikosti uprave in nadzornega sveta družbe Telekom Slovenije.
Uporabniki	- Vrhunska kakovost omrežja in razvoj storitev, ki so skladne z njihovimi potrebami in pričakovanji. - Najboljše razmerje med kakovostjo in ceno storitev. - Najsodobnejše in inovativne storitve. - Zanesljiva, stabilna in široko razširjena omrežja. - Preprosto in hitro komuniciranje z nami. - Hitra odprava napak.	- Redno v osebnih stikih s sodelavci in na družbenih omrežjih. - Dvakrat letno z migracijskimi analizami za fiksni in mobilni segment. - Dvakrat letno z raziskavami po principu skrivnostnih nakupov. - Z letnimi raziskavami zadovoljstva uporabnikov. - Redno s statistiko ogledov spletnih strani. - Redno merjenje NPS [Net Promoter Score] na stičnih točkah.	- Osební stiki s strokovnimi sodelavci. - Spletne storitve za uporabnike. - Oglaševanje ponudbe v medijih širokega dosega in komunikacija na družbenih omrežjih. - Redno obveščanje o ponudbi v medijih ter komuniciranje po drugih kanalih [računi, neposredna pošta, katalogi, sejmi, družbena omrežja, promocije na dogodkih, posebni dogodki ipd]. - Komuniciranje na družbenih omrežjih. - Možnost izbire povratnega klica v primeru daljših časov javljanja na klice v kontaktnem centru.	- Uporabnikom smo osebno v naših centrih, z oglasi in drugimi kanali predstavljali nove storitve in tehnologije ter posebne akcije. - Širili smo razpoložljivost in povečali stabilnost omrežja LTE/4G ter vpeljali še zmogljivejše omrežje LTE-A/4G+. Na novo smo zgradili 50.000 priključkov za širokopasovni optični dostop do interneta. - Ohranili smo visoko zadovoljstvo naših uporabnikov tako fiksnih kot mobilnih storitev. - V kontaktnih centrih smo prejeli 1,1 milijona klicev po splošnih in prodajnih informacijah ter 823 tisoč klicev za tehnično pomoč. Opravili smo 57.565 uspešnih odhodnih kampanjskih klicev. Prek info@telekom.si smo odgovorili na 123.338 sporočil uporabnikov. - V letu 2017 smo izvajali monitoring in popis izkušenj uporabnikov na vseh stičnih točkah s Telekomom Slovenije.

Deležniki	Kaj je zanje najpomembnejše?	Pogostost stikov	Kako jih vključujemo?	Aktivnosti
Zaposleni	- Možnosti razvoja kariere. - Pridobivanje dodatnih znanj. - Strokovno in učinkovito vodenje. - Informacije o poslovanju in strateških načrtih družbe.	- Redni stiki na internih portalih. - Redni stiki v svetu delavcev in sindikatih. - Dvakrat letno z ocenjevalno-razvojnimi pogovori. - Enkrat na dve leti z meritvami organizacijske vitalnosti.	- Seznanjanje zaposlenih s poslovnimi dogodki v Telekomu Slovenije in v skupini po uveljavljenih kanalih (intranet, oglasne deske, e-pošta, sistem kolegijev ...). - Spodbujanje inovativnosti v okviru programa Brihta. - Sodelovanje s svetom delavcev in sindikati. - Aktivnosti za varovanje zdravja zaposlenih v okviru internega portala Modro jabolko. - Merjenje organizacijske vitalnosti, letni ocenjevalno-razvojni pogovori.	- Ustvarjali smo kulturo medsebojnega zaupanja, spoštovanja, nenehnega učenja ter učinkovitega in odgovornega dela. 91,4 % zaposlenih v skupini je bilo v letu 2017 vključenih v izobraževanja in usposabljanja. - Pogodbo za pridobitev višje stopnje izobrazbe je imelo v letu 2017 podpisano 32 zaposlenih v skupini, kar je za 100 % več kot v 2016. - Izvajali smo stalni socialni dialog s socialnimi partnerji (informiranje, skupna posvetovanja, dajanje soglasij). Svet delavcev Telekoma Slovenije se je v letu 2017 sestel na 14 rednih in 7 korespondenčnih sejah, na katerih je uprava člane Sveta delavcev seznanjala s tekočimi aktivnostmi v družbi.
Dobavitelji in preostali poslovni partnerji¹⁴	- Spoštovanje poslovnih dogovorov. - Dosledno poravnavanje dogovorjenih obveznosti. - Dolgoročno sodelovanje. - Jasna merila za izbor dobaviteljev. - Odzivnost in odnos naročnika.	- Redno z ocenjevanjem sodelovanja z dobavitelji. - Enkrat na leto z anketo.	- Spoštovanje Etičnega kodeksa Skupine Telekom Slovenije, Pravilnika o nabavi blaga in storitev v družbi Telekom Slovenije ter ostalih internih aktov. - Vzpostavljamo dolgoročnih odnosov z dobavitelji. - Ocenjevanje sodelovanja z dobavitelji.	- Obveznosti smo poravnavali v dogovorjenih plačilnih rokih, v primeru presežnih likvidnih sredstev pa tudi predčasno. - Veliko pozornosti smo namenjali učinkovitemu reševanju tekočih izzivov. - Glede na oceno vsakega dobavitelja opredelimo strategijo razvoja, možnosti dodatnega sodelovanja ali ukrepe za zmanjšanje/odpravo tveganj. - Transparentno in enakovredno obravnavanje potencialnih dobaviteljev zagotavljamo s standardiziranim nabavnim postopkom, po katerem so merila za izbor jasna.
Regulatorji in državni organi	- Skladnost poslovanja s predpisi in spoštovanje odločitev regulatorja. - Zagotavljanje kakovostnega dostopa do telekomunikacijskih storitev.	- Občasni stiki ob spremembah zakonodaje. - Redni stiki ob postopkih inšpekcijskega nadzora, povezanih z naloženimi obveznostmi AKOS-a na reguliranih upoštevni trgih.	- Strokovno odzivanje na odločitve regulatorjev. - Sodelovanje pri pripravi zakonodaje s strokovnimi pripombami.	- V vseh fazah poslovnega procesa in delovanja smo dosledno upoštevali veljavno zakonodajo, regulatorne ukrepe, predpise in dobro prakso (npr. odprava roaminga v EU). - Odzvali smo se s pripravo pripomb na objavljene analize upoštevni trgov.
Mediji	- Redne in aktualne informacije o poslovanju Skupine Telekom Slovenije. - Redno komuniciranje o aktualnih aktivnostih Skupine Telekom Slovenije ter novostih pri razvoju storitev in v ponudbi.	- Vsakodnevno z odgovori na novinarska vprašanja, občasno z novinarskimi dogodki in sporočili za javnost. - S polletno in letno medijsko analizo.	- Upravljanje odnosov z mediji (novinarski dogodki, sporočila za medije, odgovori na novinarska vprašanja). - Komuniciranje korporativnih, storitvenih in produktivnih novosti.	V Telekomu Slovenije smo v letu 2017 odgovorili na približno 300 novinarskih vprašanj, poslali 30 sporočil za javnost, skupno pa je bilo o podjetju v medijih objavljenih skoraj 10.000 prispevkov.

Deležniki	Kaj je zanje najpomembnejše?	Pogostost stikov	Kako jih vključujemo?	Aktivnosti
Lokalna in širša skupnost	- Sponzorsko in donatorsko sodelovanje pri podpori športu, kulturi, znanosti in humanitarnosti. - Dostopnost fiksnih in mobilnih storitev. - Omejevanje vplivov na okolje. - Odgovorna širitev infrastrukture (fiksno in mobilno omrežje).	- Redno ob podpisu donatorske ali sponzorske pogodbe. - Redno sodelovanje v okviru humanitarnih in drugih aktivnostih. - Redni stiki z lokalnimi skupnostmi ob nadgradnjah in gradnjah omrežja.	- Podpora športnim, kulturnim, izobraževalnim ter humanitarnim organizacijam in projektom. - Izbor projektov s poudarkom na družbeni odgovornosti in spremljanju njihovih učinkov. - Ocena okoljskih vplivov je vsebinski vidik vseh razvojnih aktivnosti.	- Sponzorstva in donacije smo namenili zelo širokim skupinam na nacionalni in regionalni ravni, v letu 2017 smo v Skupini Telekom Slovenije zanje namenili 2,2 milijona evrov. - Razširili smo dostopnost mobilnih in fiksnih storitev: v Sloveniji z omrežjem LTE/4G pokrivamo že 98 % prebivalstva, s tehnologijo LTE-A/4G+ pa že 35 %, zgradili smo dodatnih 50.000 priključkov za širokopasovni optični dostop do interneta. Na Kosovu z omrežjem LTE/4G pokrivamo 87,4 % prebivalstva. - Zaradi širitve omrežja LTE/4G smo opravili dodatne meritve elektromagnetnega sevanja in poskrbeli, da te ne presegajo zakonsko dovoljenih mej. V letu 2017 smo v Sloveniji opravili 278 meritev. Rezultati meritev EMS so lokalnim skupnostim javno dostopni. - Oblikovali smo dolgoročno komunikacijsko platformo #zanaše, v okviru katere smo s posebnim navijaškim gibom povezali športnike in navijače.

KOMUNICIRANJE Z DELEŽNIKI

Zaupanje naših deležnikov gradimo z dolgoročnim, konsistentnim in načrtovanim komuniciranjem na vseh področjih našega delovanja. Naše ključne usmeritve na področju komuniciranja temeljijo na odprtosti, uravnoveženosti proaktivnega in reaktivnega komuniciranja, na uravnoveženosti komuniciranja na domačem in tujih trgih ter na podajanju točnih, relevantnih in jasnih sporočil.

O komuniciranju s posameznimi skupinami deležnikov poročamo tudi v drugih poglavjih, v katerih celovito obravnavamo odgovornost do zaposlenih, investitorjev, delničarjev, dobaviteljev, poslovnih partnerjev ter lokalne in širše skupnosti.

INFORMACIJE JAVNEGA ZNAČAJA

Dostop do informacij javnega značaja (IJZ) je v skladu z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ) omogočen tudi v družbah s prevladujočim vplivom države. Tako smo v letu 2017 proaktivno objavljali informacije in obravnavali zahteve za dostop do informacij,

opravljali pa smo tudi podporne aktivnosti [npr. izobraževanje zaposlenih].

Na spletnih straneh Telekoma Slovenije oziroma družb v skupini, ki so zavezane objavljati informacije po ZDIJZ, objavljamo osnovne podatke v zvezi z zastopniki, člani poslovnih organov, organov upravljanja ali člani nadzornih organov, o dogovorjeni višini njihovih prejemkov in njihovih izplačilih ter o donatorskih, sponzorskih, svetovalnih in avtorskih pogodbah.

V Telekomu Slovenije imamo dva pooblaščenca za posredovanje informacij javnega značaja, v odvisnih družbah v Sloveniji pa po enega oziroma dva. V Telekomu Slovenije je zaposlenim na voljo interni portal z vsemi potrebnimi informacijami, na elektronskem naslovu ijz@telekom.si pa sprejemamo in odgovarjamo na zahteve za dostop do IJZ v elektronski obliki.

KOMUNICIRANJE Z MEDIJO¹⁵

Pomemben del upravljanja odnosov z javnostmi so odnosi z mediji. V letu 2017 smo z mediji

komunicirali o različnih temah, kot so poslovanje, strateške usmeritve, razvoj storitev in omrežja, novosti v ponudbi, družbena odgovornost, nove storitve ipd.

Z mediji smo komunicirali ob priložnostnih dogodkih, s sporočili za medije, s spodbujanjem medijskih objav ter z rednim in ažurnim odgovarjanjem na novinarska vprašanja. V Telekomu Slovenije smo odgovorili na približno 300 novinarskih vprašanj, skupno pa je bilo o podjetju v medijih objavljenih skoraj 10.000 prispevkov. Večina objav je bila povezana z vrednostjo delnice, poslovanjem, sponzorskim delovanjem in novostmi v ponudbi.

KOMUNICIRANJE Z REGULATORJI IN DRŽAVNIMI ORGANI¹⁶

AKOS in sorodni organi v državah, kjer delujejo naše družbe, pomembno vplivajo na naše delovanje, saj je področje telekomunikacij med najbolj reguliranimi gospodarskimi panogami. Pomemben deležnik so tudi pristojna ministrstva in drugi državni organi, ki imajo predvsem zakonodajno vlogo.

V Telekomu Slovenije dosledno upoštevamo veljavne predpise, priporočila in odločitve regulatorjev ter se, kadar je to potrebno, nanje odzivamo s strokovno utemeljenimi argumenti. S strokovnimi predlogi se aktivno vključujemo tudi v procese priprave zakonodaje s področja elektronskih komunikacij.

Poleg telekomunikacijske panoge se Telekom Slovenije vključuje tudi v druge industrije, ki imajo lastno regulacijo in pravila.

1.10. O LETNEM POROČILU

NAČELA POROČANJA

O poslovanju Skupine Telekom Slovenije in družbe Telekom Slovenije poročamo skladno z zahtevami nacionalne zakonodaje in Mednarodnih standardov računovodskega poročanja. Svoje ekonomske, družbene in okoljske vplive pojasnujemo v integriranem letnem poročilu.

TRAJNOSTNI VIDIKI POSLOVANJA¹⁷

Svoje trajnostne vplive na ekonomskem, družbenem in okoljskem področju spremljamo ter o njih poročamo po mednarodnih smernicah GRI [Global Reporting Initiative], in sicer že od leta 2009. V letu 2017 smo za pripravo letnega poročila znova izvedli analizo bistvenosti in analizo deležnikov ter na njihovi podlagi dopolnili letno poročilo. Več o tem poročamo v *poglavju 2.9 Vsebinsko kazalo po standardu poročanja GRI*. Prepoznavanje svojih trajnostnih vplivov smo v letu 2017 dodatno nadgradili in v obliki sklicev [glej SDG reference] prikazali, na katerih področjih tudi mi pripomoremo k uresničevanju Ciljev trajnostnega razvoja [Sustainable Development Goals] Združenih narodov.

PRIPRAVA POROČILA IN OBSEG POROČANJA¹⁸

Pripravo in izdajo letnega poročila koordinirajo Kontroling ter Odnosi z javnostmi Telekoma Slovenije. Podatke in informacije zajemamo s strukturiranimi vprašalniki, vsebine pa pripravljajo strokovni sodelavci za posamezna področja iz družb Telekom Slovenije, GVO, TSmedia, Antenna TV SL, Soline, Avtenta, IPKO in Blicnet. Računovodsko poročilo pripravlja Finance in računovodstvo.

O kazalnikih trajnostnega razvoja v letnem poročilu poročamo za predhodno koledarsko leto. Zadnje letno poročilo, to je za leto 2016, je bilo objavljeno 21. marca 2017. Poročilo je namenjeno predvsem delničarjem in finančnim javnostim, pa tudi uporabnikom, zaposlenim in drugim deležnikom. Poročanje se nanaša na Skupino Telekom Slovenije, pri vsebinah, kjer enotna vodila poročanja še niso uveljavljena za celotno skupino, pa je posebej pojasnjeno, da veljajo za matično družbo Telekom Slovenije oz. za posamezno družbo v skupini.¹⁹

16 GRI GS 102-43, 102-44

17 GRI GS 102-46, 102-54

18 GRI GS 102-48, 102-49, 102-50, 102-52

19 GRI GS 102-51

Družba Antenna TV SL je bila v letu 2017 konsolidirana, v letu 2016 pa je bila v izkazih evidentirana kot finančna naložba. Drugih pomembnih sprememb pri podatkih iz prejšnjih let in mej poročanja ni bilo. V primeru spremembe v metodologiji prikazovanja podatkov so vsebina spremembe in razlogi zanjo pojasnjeni v opombah.

PREVERITEV NEFINANČNEGA POROČANJA²⁰

Razkritja nefinančnih podatkov oz. poročilo o trajnostnem razvoju predložimo v neodvisno zunanjo preveritev, ki vključuje tudi preveritev poročanja po standardih GRI. Izjava o zunanji preveritvi poročanja o trajnostnem razvoju po standardu GRI GS je v [poglavju 2.10](#).

1.11. POMEMBNEJŠI DOGODKI IN DOSEŽKI V LETU 2017

- Bonitetna agencija S&P Global Ratings je Telekomu Slovenije dodelila dolgoročno bonitetno oceno BB+, oceno prihodnjih izgledov pa opredelila kot stabilno. Bonitetna agencija S&P ocenjuje, da bo Telekom Slovenije, ki se na domačem trgu sooča z močno konkurenco ter pritiskom na cene in marže, svoj tržni položaj ohranjal z nadaljnjim vlaganjem v razvoj omrežja in da bo poslovanje družbe tudi v prihodnje stabilno.
- Telekom Slovenije je sprejel posodobljeno verzijo Politike upravljanja družbe Telekom Slovenije, d. d. Posodobljena verzija upošteva strateške usmeritve in cilje družbe Telekom Slovenije in Skupine Telekom Slovenije v prihodnjih letih, bistvene regulatorne, ekonomske in poslovne spremembe v okoljih, v katerih družbe v skupini delujejo, pa tudi spremenjene priporočljive in dobre prakse na področju skladnosti poslovanja in korporativnega upravljanja.
- Telekom Slovenije je z družbo Telemach podpisal sporazum o ureditvi medsebojnih razmerij. S podpisom sporazuma sta družbi uredili vsa odprta medsebojna razmerja, podrobnosti podpisanega sporazuma pa Telekom Slovenije ne bo razkrival. Skladno s sporazumom je Okrožno sodišče v Ljubljani zavrnilo tožbena zahtevka družbe Telemach zoper Telekom Slovenije zaradi plačila 1.392.153,00 evra s pripadki ter zaradi plačila po modificiranem zahtevku 86.186.000,00 evra s pripadki.
- Telekom Slovenije je v sodelovanju z družbo Google kot prvi operater v Sloveniji uvedel možnost plačila nakupov v aplikacijski trgovini Google Play neposredno prek mesečnega računa za opravljene komunikacijske storitve. Nakup aplikacij, iger ter filmskih, glasbenih in drugih vsebin tako lahko opravijo brez kreditne ali bančne kartice.
- Telekom Slovenije je kot prvi slovenski operater v sodelovanju z družbo Apple svojim uporabnikom, ki uporabljajo mobitele iPhone, omogočil uporabo storitve VoLTE oz. govornih storitev prek omrežja LTE. Storitve VoLTE uporabnikom omogoča istočasno uporabo govornih storitev in prenos podatkov, hitrejšo vzpostavitev klica, visoko kakovost zvoka s privzeto uporabo HD-govora ter manjšo porabo baterije pri delovanju mobitela v omrežju LTE/4G. Storitve VoLTE je v omrežju Telekoma Slovenije za zdaj na voljo uporabnikom mobitelov iPhone 6 in novejših.

- Telekom Slovenije je svojim naročnikom televizije omogočil, da lahko akcijske ugodnosti za nakup naprav in uporabo storitev izkoristijo kar prek televizije oz. BOX-a. Navedena možnost velja za naročnike televizije Telekoma Slovenije, ki nimajo sklenjene vezave naročniškega razmerja in lahko tako z le nekaj kliki na daljincu kupijo izbrani izdelek ali izkoristijo popust na mesečno naročnino.
- Na 28. Skupščini delničarjev Telekoma Slovenije so delničarji 21. aprila za nove člane nadzornega sveta za mandatno obdobje štirih let imenovali Bernardo Babič, Barbaro Gorjup, Barbaro Kürner Čad, Ljubomira Rajšiča in Lidijo Glavina.
- 10. maja se je na svoji prvi seji sestel nadzorni svet Telekoma Slovenije v novi sestavi. Člani so za predsednico nadzornega sveta izvolili Lidijo Glavina, za namestnika predsednice pa Bernardo Babič kot predstavnik kapitala in Deana Žigona kot predstavnika zaposlenih.
- Telekom Slovenije je za varno shranjevanje podatkov v oblaku za podjetja pripravil pakete Office 365. Paketi omogočajo preprosto uporabo tako na računalnikih kot na mobilnih napravah, hkrati pa tudi vse potrebno za učinkovito in odzivno poslovanje brez nakupa in nameščanja strežniške programske opreme. Poleg varnega shranjevanja in dostopa do podatkov paketi Office 365 na ključ podjetjem zagotavljajo tudi rešitve za obvladovanje tveganj v primeru izgube oziroma okvare računalnika, tablice ali mobilnega telefona.
- V okviru mednarodnega projekta in konference o oskrbi na domu HoCare (Home Care) s partnerji iz osmih evropskih držav je bila kot primer dobre prakse prepoznana v Telekomu Slovenije razvita storitev E-oskrba. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti je storitev opredelilo kot socialnovarstveno storitev in Telekomu Slovenije izdalo licenco za njeno izvajanje.
- Na konferenci »Novi izzivi v dejavnosti finančnih storitev« je Telekom Slovenije predstavil aktivnosti na področju razvoja novega ekosistema mobilne denarnice. Na podlagi znanja, ki izvira iz razvoja Monete, je začel vzpostavljati novega ekosistema mobilne denarnice, ki bo povezoval hitra plačila z mobilnimi napravami, napredne POS-naprave, ponudnike storitev in široko bazo uporabnikov.
- Telekom Slovenije in družba Izimobil sta sklenila Pogodbo o ureditvi medsebojnih razmerij, s katero bosta uredila odprta medsebojna razmerja. Izvršitev pogodbe je odvisna od določenih odločnih pogojev, zato podrobnosti podpisane pogodbe Telekom Slovenije do nadaljnjega ne bo razkrival.
- Na SAP Forumu 2017 so strokovnjaki Avtente predstavili nove smernice in pristope pri upravljanju IKT, glavne trende na področju digitalizacije in referenčni primer uvedbe SAP-upravljanje rešitve – SAP ERP kot storitev.
- Telekom Slovenije je prenovil ponudbo mobilnih paketov. Uvedel je tri nove pakete z imenom Dostopni, ki vključujejo do 60 GB prenosa podatkov, nekatere pakete je preimenoval, v druge pa je naročnikom za enako ceno vključil dodatne storitve. Celovito je prenovil tudi ponudbo mobilnih paketov za mlade.
- Spletni medij Siol.net je postal najbolj brani slovenski spletni medij in je tako prevzel mesto vodilnega med slovenskimi spletnimi mesti. Raziskava merjenja obiskanosti slovenskih spletnih strani (MOSS) kaže, da je Siol.net v septembru obiskalo več kot 684.000 različnih obiskovalcev, kar je več kot polovica vseh slovenskih uporabnikov spleta.
- Nadzorni svet je mag. Tomažu Seljaku podelil nov štiriletni mandat, ki prične teči 1. 5. 2018.
- Svet delavcev Telekoma Slovenije je na mesto predstavnikov zaposlenih v nadzornem svetu za mandatno obdobje štirih let ponovno imenoval Deana Žigona, Sama Podgornika in Primoža Pera.

- Telekom Slovenije je mobilno omrežje LTE/ 4G zagotovil že več kot 98 % prebivalcev. Letos ga je začel nadgrajevati s tehnologijo 4G+ [LTE-Advanced], s katero svojim uporabnikom omogoča še višje hitrosti prenosa podatkov ter še hitrejši in še zanesljivejši dostop do mobilnega interneta. Telekom Slovenije 4G+ zagotavlja že več kot 35 % prebivalcev, ta delež pa bo v prihodnje še povečeval.
- Telekom Slovenije z akcijo Modri Fon svojim uporabnikom vsak mesec predstavlja mobilni telefon po izjemni ceni, mobilne telefone različnih modelov ter blagovnih znamk za različne ciljne skupine. Akcija Modri Fon velja za vse pakete Dostopni ter Modri, kot tudi na paketu Neodvisni B [ponudba za mlade] ter na nekaterih poslovnih paketih.
- Telekom Slovenije je uspešno opravil testiranja standardizirane tehnologije Narrowband-IoT. To je omrežna tehnologija z majhno močjo, ki uporablja obstoječo omrežno infrastrukturo. Namenjena je učinkoviti komunikaciji množično razporejenih naprav [do 50.000 naprav na eni celici omrežja] tako po razvejanem geografskem območju kot znotraj mestne infrastrukture ter zagotavljanju prenosa njihovih podatkovnih tokov. Primerna je za naprave, ki ustvarjajo nizek podatkovni promet, kot so senzorji. V Telekomu Slovenije bodo v kratkem vzpostavili testni okolji v Ljubljani in v Mariboru, v katerih bodo zainteresirana podjetja, posamezni razvijalci in izobraževalne ustanove lahko testirali delovanje lastnih rešitev interneta stvari [IoT].

PREJETA PRIZNANJA IN NAGRADE V LETU 2017:

- **Trusted Brand 2017** – dve priznanji Telekomu Slovenije za najbolj zaupanja vredno blagovno znamko, in sicer v kategoriji internetnih storitev in v kategoriji mobilne telefonije. Ob tem je Telekom Slovenije dobil še posebno priznanje, saj je v kategoriji mobilne telefonije najbolj zaupanja vredna blagovna znamka že deseto leto zapored.

- Priznanje **Best Buy Award** – dva certifikata za najboljše razmerje med ceno in kakovostjo v kategorijah ponudnika internetnih storitev in mobilni operater.
- Priznanje **ugledni delodajalec** – Telekom Slovenije je dobil priznanje za najuglednejšega delodajalca na področju elektronike in telekomunikacij, ki ga podeljuje največji zaposlitveni portal v Sloveniji, MojeDelo.com.
- Raziskava **Privlačnost delodajalca** – Telekom Slovenije se je uvrstil med 15 najbolj privlačnih delodajalcev v Sloveniji.
- **WebSI 2016** – 3. mesto TSmedii v kategoriji Mediji za prenovljen gospodarski sklop Posel danes na Siol.net.

- **DiGGIT 2017** – velika nagrada Telekomu Slovenije v kategoriji družbeni mediji ter dve zlati nagradi, in sicer v kategoriji IT & komunikacije in Šport.

- Priznanje **gospodarji znanja** – Telekom Slovenije se je uvrstil med 10 najboljših gospodarjev znanja v Sloveniji. Učinkovitost in uspešnost izobraževalnega menedžmenta podjetij spremljata Inštitut SOFOS in Planet GV
- **Bisnode Slovenija** – GVO prejel najvišji razred bonitetne odličnosti AAA.
- Priznanje **najboljša trgovina v Ljubljani** družbi Soline.
- Certifikat **Customer's Friend** – Blicnet je kot prvi telekomunikacijski operater v Bosni in Hercegovini dobil certifikat Customers' Friend, ki ga ICERTIAS podeljuje družbam, ki svojim uporabnikom omogočajo najboljšo uporabniško izkušnjo.

Pomembnejši dogodki po datumu bilance stanja so navedeni v računovodskem delu poročila, in sicer v točkah 43. in 41. Dogodki po datumu bilance stanja na straneh 245 in 322.

1.12. IZJAVA O UPRAVLJANJU

Družba Telekom Slovenije, d.d., [v nadaljevanju: Telekom Slovenije] Izjavo o upravljanju podaja v skladu s petim odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah ter s priporočili Kodeksa upravljanja javnih delniških družb in Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države.

Izjava o upravljanju je sestavni del revidiranega Letnega poročila Skupine Telekom Slovenije in Telekoma Slovenije, d.d., za leto 2017. Nanaša se na obdobje od 1. 1. 2017 do 31. 12. 2017. Izjava je dostopna v elektronski obliki, in sicer najmanj pet let od njene objave na spletnih straneh družbe www.telekom.si in v sistemu elektronskega obveščanja Ljubljanske borze, d. d., na naslovu <http://seonet.ljse.si>.

V poslovnem letu 2017 je vodenje in upravljanje Telekoma Slovenije temeljilo na veljavni zakonodaji, pravilih in priporočilih Ljubljanske borze, d. d., priporočilih Slovenskega državnega holdinga, d. d., dobri praksi, javno objavljeni Politiki upravljanja družbe Telekom Slovenije, d.d., in internih aktih družbe.

1.12.1. POLITIKA UPRAVLJANJA

Korporativno upravljanje v Telekomu Slovenije in Skupini Telekom Slovenije temelji na načelih in usmeritvah:

- Politike upravljanja družbe Telekom Slovenije, d.d., sprejeti decembra 2011 in posodobljeni 22. 2. 2017, in
- Pravilnika korporativnega upravljanja Skupine Telekom Slovenije z dne 22. 8. 2017, ki je nadomestil Pravilnik korporativnega upravljanja Skupine Telekom Slovenije iz leta 2014.

Politika upravljanja med drugim opredeljuje skupine deležnikov ter strategijo komuniciranja in sodelovanja z njimi, politiko povezav med družbo in njenimi odvisnimi družbami ter zavezo ugotavljanja nasprotja interesov in neodvisnosti članov nadzornega sveta in uprave. Prav tako opredeljuje sistem razdelitve odgovornosti in pooblastil med člani organov vodenja in nadzora družbe, vlogo komisij nadzornega sveta ter varovanje interesov zaposlenih. Nadzorni svet in uprava sprejemata posodobitve politike upravljanja glede na aktualne usmeritve na področju korporativnega upravljanja, ob upoštevanju zavezujočih predpisov in dobre prakse.

Pravilnik korporativnega upravljanja Skupine Telekom Slovenije določa pravila, kriterije in

mehanizme izvajanja funkcije upravljanja in nadzora družb v Skupini Telekom Slovenije [t. i. Group Corporate Governance].

Odvise družbe Telekoma Slovenije Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države ter Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga spoštujejo preko določil Pravilnika korporativnega upravljanja Skupine Telekom Slovenije, ki zavezuje vse družbe v skupini. Pri vodenju in upravljanju odvisnih družb Telekom Slovenije uveljavlja visoke standarde korporativnega upravljanja, in sicer na način, kakor veljajo tudi za Telekom Slovenije.

Uprava in nadzorni svet delujeta skladno z zakoni in drugimi predpisi, s Statutom družbe Telekom Slovenije, d.d. [v nadaljevanju: Statut] ter s poslovníkom o delu uprave in nadzornega sveta.

Politika upravljanja družbe Telekom Slovenije, d.d., poslovnik o delu uprave in drugi dokumenti, povezani z upravljanjem družbe, so javnosti dostopni na spletnem mestu www.telekom.si, in sicer na: <http://www.telekom.si/o-podjetju/predstavitev/organiziranost-in-upravljanje/upravljanje-druzbe>.

1.12.2. IZJAVA O SKLADNOSTI S KODEKSI IN PRIPOROČILI

Telekom Slovenije je v poslovnem letu 2017 kot subjekt javnega interesa, s katerega vrednostnimi papirji se trguje na organiziranem trgu vrednostnih papirjev, in sočasno kot družba s kapitalsko naložbo države v največji možni meri spoštoval priporočila za upravljanje družb:

- **Kodeksa upravljanja javnih delniških družb**, ki sta ga 27. 10. 2016 sprejela Ljubljanska borza, d. d., Ljubljana, in Združenje nadzornikov Slovenije, pričel pa je veljati s 1. 1. 2017 in je objavljen na spletnih straneh www.ljse.si;
- **Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države**, ki ga je v maju 2017 sprejel Slovenski državni holding, d.d., ter **Priporočil in pričakovanj Slovenskega državnega holdinga** iz maja 2017 [oba dokumenta sta objavljena na spletnih straneh www.sdh.si].

ter **Priporočila javnim družbam za obveščanje** z dne 28. 10. 2016, ki jih je sprejela Ljubljanska borza, d. d., in so objavljena na spletnih straneh www.ljse.si.

Telekom Slovenije je pri svojem delu in poslovanju upošteval usmeritve tudi iz Etičnega kodeksa Skupine Telekom Slovenije z dne 1. 2. 2017 [objavljen je na spletnih straneh www.telekom.si].

IZJAVA O SKLADNOSTI S KODEKSOM UPRAVLJANJA JAVNIH DELNIŠKIH DRUŽB

Telekom Slovenije pojasnjuje odstopanja od posameznih priporočil navedenega kodeksa upravljanja:

Zunanja presoja ustreznosti izjave o upravljanju [Priporočilo 5.7.](#)

Telekom Slovenije delno odstopa od priporočila. Zunanje presoje ustreznosti izjave o upravljanju Telekom Slovenije še ni naročil.

Predsednik nadzornega sveta [Priporočilo 15.3.](#)

Telekom Slovenije delno odstopa od priporočila, saj je predsednica nadzornega sveta hkrati predsednica komisije za strategijo.

Objava poslovnikov organov [Priporočilo 29.9.](#)

Telekom Slovenije delno odstopa od priporočila, saj ima na svoji spletni strani objavljen poslovnik o delu uprave.

IZJAVA O SKLADNOSTI S KODEKSOM KORPORATIVNEGA UPRAVLJANJA DRUŽB S KAPITALSKO NALOŽBO DRŽAVE

Telekom Slovenije pojasnjuje odstopanja od posameznih priporočil navedenega kodeksa upravljanja:

Nadzorni svet [Priporočilo 6.13.2.](#)

Telekom Slovenije delno odstopa od priporočila. Glede na aktualnost in zahtevnost posameznih zadev je imela revizijska komisija nadzornega sveta več sej od priporočenega števila, in sicer v povprečju eno na mesec.

Preglednost poslovanja in poročanje [Priporočilo 8.3.](#)

Telekom Slovenije delno odstopa od priporočila. V letnem poročilu ne razkriva prejemkov iz delovnega razmerja članov nadzornega sveta, ki so predstavniki delavcev, saj za to nima njihovega soglasja. Telekom Slovenije in družbe v Skupini Telekom Slovenije prejemke organov vodenja in nadzora razkrivajo skladno z določili Zakona o dostopu do informacij javnega značaja in v svojih letnih poročilih.

[Priporočilo 8.4.](#)

Telekom Slovenije delno odstopa od priporočila. V letnem poročilu Telekom Slovenije ne razkriva stroškov izobraževanj nadzornega sveta, drugih navedenih stroškov nadzorni svet ni imel.

IZJAVA O SKLADNOSTI S PRIPOROČILI IN PRIČAKOVANJI SLOVENSKEGA DRŽAVNEGA HOLDINGA

Telekom Slovenije pojasnjuje odstopanja od posameznih priporočil in pričakovanj:

Triletno poslovno načrtovanje družbe/skupine – tč. 1

Telekom Slovenije delno odstopa od priporočila, saj letne in strateške poslovne načrte obravnava kot poslovno skrivnost. Njihovo razkritje bi negativno vplivalo tako na konkurenčni položaj tako Telekoma Slovenije kot tudi Skupine Telekom Slovenije kot celote. Povzetek Strategije in plana Skupine Telekom Slovenije za leto 2018 s projekcijo za obdobje 2019-2022 je Telekom Slovenije javno objavil na sistemu SEOnet Ljubljanske borze, d. d., in na svojih spletnih straneh.

Periodično poročanje o poslovanju družbe/ skupine – tč. 2.1 in 2.5

Telekom Slovenije delno odstopa od priporočila, saj tako o poslovanju tako Telekoma Slovenije kot tudi Skupine Telekom Slovenije poroča skladno z veljavno zakonodajo, ki ga zavezuje kot javno delniško družbo.

Transparentnost postopkov sklepanja poslov, ki zadevajo izdatke družbe (naročilo blaga in storitev, donatorstvo in sponzorstvo) – tč. 3.6 in 3.9

Telekom Slovenije delno odstopa od priporočila. Telekom Slovenije v skladu s poslovnimi interesi in zaradi varovanja poslovnih skrivnosti iz pogodbenih razmerij in podatkov, katerih razkritje bi lahko škodilo konkurenčnemu položaju družbe ali družbi povzročilo poslovno škodo, na svoji spletni strani ne objavlja podatkov o izbranem ponudniku (naročilo blaga in storitev), vrstah poslov in vrednosti sklenjenega posla. Skladno z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja Telekom Slovenije na svojih spletnih straneh (www.telekom.si/o-podjetju/ijz) redno objavlja informacije javnega značaja, ki se nanašajo na sklenjene donatorske, sponzorske, svetovalne in druge avtorske ali intelektualne storitve.

Plačila zaposlenim – tč. 4.3.2

Telekom Slovenije delno odstopa od priporočila, saj je višina božičnice določena v Kolektivni pogodbi družbe Telekom Slovenije, d.d., in sicer v višini 70 % zadnje znane povprečne mesečne plače zaposlenih v Republiki Sloveniji.

Javna objava podatkov o realizaciji plačil – tč. 4.4

Telekom Slovenije delno odstopa od priporočila, saj podatke o stroških dela razkriva v letnih poročilih.

Javna objava zavezujoče kolektivne pogodbe oziroma dogovorov s predstavniki delavcev, ki se nanašajo na plačilo za delo – tč. 4.5

Telekom Slovenije delno odstopa od priporočila. Zavezujoče kolektivne pogodbe oz. dogovori s predstavniki delavcev, ki se nanašajo na plačilo za delo, niso javno objavljeni, saj Telekom Slovenije za objavo nima soglasja predstavnikov delavcev.

Doseganje kakovosti in odličnosti poslovanja družb/skupin – tč. 5.1, 5.3, 5.4

Telekom Slovenije delno odstopa od priporočila, saj je v letu 2016 izvedel samoocene poslovne odličnosti po modelu EFQM le za Telekom Slovenije, samoocena za družbe v skupini pa še ni bila opravljena. Primerjava s preteklimi leti bo mogoča po naslednji ponovitvi samoocene.

1.12.3. POJASNILA V SKLADU Z ZAKONOM O GOSPODARSKIH DRUŽBAH [ZGD-1]

V skladu s petim odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah [v nadaljevanju: ZGD-1] Telekom Slovenije podaja naslednja pojasnila:

GLAVNE ZNAČILNOSTI SISTEMOV NOTRANJIH KONTROL IN UPRAVLJANJA TVEGANJ V DRUŽBI V POVEZAVI S POSTOPKOM RAČUNOVODSKEGA POROČANJA

Sistem notranjih kontrol je skupek različnih usmeritev in politik, ki jih je sprejela uprava z namenom, da bi kar najbolje upravljala s tveganji, povezanimi z računovodskim poročanjem. Namen notranjih kontrol je zagotoviti učinkovitost in uspešnost poslovanja, pravilnost in popolnost računovodskih evidenc, zanesljivost, pravočasnost in preglednost računovodskega poročanja ter skladnost z veljavnimi zakoni in drugimi zunanjimi in notranjimi predpisi.

Pravilnost, popolnost in resničnost računovodskega poročanja zagotavljamo z izvajanjem naslednjih notranjih kontrol:

- kontrola pravilnosti računovodskih podatkov, ki jih zagotavljamo na različne načine [npr. z usklajevanjem postavk s kupci in dobavitelji],
- kontrole popolnosti zajemanja podatkov [npr. zaporedje dokumentacije, številčenje dokumentov],
- kontrola razmejitev dolžnosti in odgovornosti [npr. ločeno izvajanje evidentiranja in plačevanja],
- kontrola omejitve dostopa [npr. pravice dostopa do računovodskih evidenc so selektivno dodeljene],
- kontrola nadziranja.

Proces računovodenja je informacijsko podprt, zato so vse zgoraj naštetje notranje kontrole povezane tudi s kontrolami, vgrajenimi v okvir informacijske tehnologije, ki obsegajo tako kontrole omejitev dostopa do omrežja, podatkov in aplikacij kot tudi kontrole točnosti in popolnosti zajemanja in obdelovanja podatkov.

PODATKI O DELOVANJU SKUPŠČINE DRUŽBE IN NJENIH KLJUČNIH PRISTOJNOSTIH TER OPIS PRAVIC DELNIČARJEV IN NAČINA NJIHOVEGA UVELJAVLJANA

Sistem korporativnega upravljanja ter strategija komuniciranja z delničarji in drugimi deležniki zagotavljata enakopravno obravnavo in dosledno uresničevanje pravic vseh delničarjev Telekoma Slovenije, in sicer ne glede na to, ali so delničarji pravne ali fizične osebe, institucionalni investitorji, domači ali mednarodni delničarji, država ali/in upravljavec kapitalskih naložb države. Delničarji uresničujejo svoje pravice na skupščini sami ali po svojih pooblaščenih. Skupščino delničarjev se skliče, kadar je to v korist družbe ali kadar je to potrebno v skladu z zakonom in s Statutom, najmanj pa enkrat letno. Datum objave sklica na spletnih straneh Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve velja za uradni datum sklica zasedanja skupščine, od katerega tečejo roki, določeni z ZGD-1. Sklicevanje skupščine in druge

aktivnosti, ki so pomembne za njeno izvedbo, so opredeljene v Statutu.

Pristojnosti in delovanje skupščine opredeljujejo ZGD-1, Statut in Poslovnik o delu skupščine.

Imetniki delnic imajo pravico do udeležbe pri upravljanju družbe, pravico do dela dobička in pravico do ustreznega dela preostalega premoženja po likvidaciji ali stečaju družbe.

Delničar lahko svojo pravico do obveščenosti v skladu s 1. odstavkom 305. člena ZGD-1 uresničuje na skupščini. Podrobne informacije o pravicah delničarjev iz 1. odstavka 298. člena, 1. odstavka 300. člena, 301. člena in 305. člena ZGD-1 so dostopne na spletnih straneh družbe ob vsakokratni objavi sklica skupščine <http://www.telekom.si/o-podjetju/za-vlagatelje/skupscina-delnicarjev>.

Pravico do udeležbe in glasovanja imajo delničarji, ki so kot imetniki delnic vpisani v centralnem registru vrednostnih papirjev pri KDD – Centralna klirinško depotna družba, d.d., konec četrtega dne pred zasedanjem skupščine [presečni dan], če se najkasneje tri dni pred sejo skupščine pisno prijavijo na sedežu družbe.

DELOVANJE SKUPŠČINE DELNIČARJEV

Sklic 28. skupščine delničarjev je bil objavljen na spletnih straneh Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve, skupaj s celotnim gradivom pa na spletnih straneh družbe http://www.telekom.si/o-podjetju/Sklic-28-skupscine-21042017_1.pdf in borznem sistemu elektronskega obveščanja <http://seonet.ljse.si>. Od dneva objave sklica skupščine do vključno dneva skupščine so lahko delničarji na sedežu družbe v informacijski pisarni vsak delovni dan vpogledali v popolna gradiva za skupščino. S pravočasno objavo gradiv za skupščino in pravilnim postopkom sklica skupščine smo delničarjem omogočili aktivno uresničevanje pravic.

Na elektronski naslov skupscina@telekom.si so lahko delničarji družbi posredovali zahteve za dodatne točke dnevnega reda, predloge sklepov in volilne predloge, pa tudi pisne prijave udeležbe.

Delničarji Telekoma Slovenije so se 21. 4. 2017 sestali na 28. skupščini delničarjev, na kateri so:

- sprejeli spremembe in dopolnitve Statuta,
- potrdili predlog uporabe bilančnega dobička za poslovno leto 2016,
- podelili razrešnico upravi in nadzornemu svetu za poslovno leto 2016,
- imenovali revizijsko družbo Deloitte Revizija, d.o.o., Dunajska cesta 165, Ljubljana, za revidiranje računovodskih izkazov družbe Telekom Slovenije, d.d., za poslovna leta 2017, 2018 in 2019,
- izvolili nove člane nadzornega sveta: Lidijo Glavina, mag. Bernardo Babič, Barbaro Kürner Čad, mag. Barbaro Gorjup in Ljubomira Rajšiča za mandatno obdobje štirih let, ki je pričelo teči 27. 4. 2017. Novi člani so bili izvoljeni zaradi poteka mandata članom nadzornega sveta – predstavnikom kapitala Borutu Jamniku, mag. Adolfu Zupanu, dr. Marku Hočvarju, mag. Tomažu Berločniku in mag. Bernardi Babič dne 27. 4. 2017.

Izpodbodne tožbe niso bile napovedane.

Na spletni strani družbe so objavljeni sklepi skupščin in dokumentacija preteklih sej.

S [finančnim koledarjem družbe](#) je za leto 2018 predvidena 29. skupščina delničarjev 11. 5. 2018.

PODATKI O SESTAVI IN DELOVANJU ORGANOV VODENJA ALI NADZORA TER NJIHOVIH KOMISIJ

Upravljanje Telekoma Slovenije poteka po dvotirnem sistemu z upravo in nadzornim svetom.

UPRAVA²¹

SESTAVA UPRAVE

Upravo Telekoma Slovenije sestavlja pet članov, ki so imenovani za štiriletni mandat. Imenuje jih nadzorni svet družbe, pri tem pa upošteva ustreznost strokovnih in vodstvenih kompetenc. Na podlagi Statuta je za člana uprave lahko imenovan posameznik, ki ima poleg zakonsko izpolnjenih pogojev univerzitetno izobrazbo, najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodilnih mestih, aktivno znanje najmanj enega tujega svetovnega jezika in izpolnjuje morebitne druge pogoje, ki jih določi nadzorni svet. Ti pogoji ne veljajo za delavskega direktorja kot člana uprave. Za slednjega pogoje in merila skupaj določita nadzorni svet in svet delavcev.

21 GRI GS 102-18

Upravo so na 31. 12. 2017 sestavljali:

Ime in priimek	Funkcija	Področje dela v upravi	Prvo imenovanje na funkcijo	Zaključek funkcije / mandata	Spol	Državljanstvo	Letnica rojstva	Izobrazba / Strokovni profil	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb
Mag. Rudolf Skobe	predsednik	Sekretariat uprave, Upravljanje s kadri, Notranja revizija, Odnosi z javnostmi, Pravne zadeve, Strategija in regulativa, Varnost, Hiša produktov ter odvisna družba IPKO	1. 9. 2012	1. 9. 2020	moški	slovensko	1973	magister poslovedenja in organizacije, univerzitetni diplomirani inženir elektrotehnike	Član upravnega odbora Košarkarskega kluba Olimpija Ljubljana.
Mag. Tomaž Seljak	podpredsednik	Aplikacijske rešitve, Jedno omrežje, Dostopovna omrežja ter odvisne družbe GVO, SIOL Zagreb, SIOL Podgorica, SIOL Sarajevo, SIOL Skopje, SIOL DDO Beograd.	1. 5. 2014	1. 5. 2022	moški	slovensko	1972	magister elektrotehnike; univerzitetni diplomirani inženir elektrotehnike	
Ranko Jelača	član	Množični trg, Poslovni trg, Centralni marketing, odvisni družbi Avtenta in Blicnet.	15. 3. 2016	15. 3. 2020	moški	slovensko hrvaško	1977	univerzitetni diplomirani ekonomist	Član nadzornega sveta IEDC – Poslovna šola Bled, član strateškega sveta ABCITI, družba za investiranje.
Aleš Aberšek	član	Finance in računovodstvo, Kontroling, Veleprodajni trg, Nabava, nepremičnine, logistika in splošne zadeve, odvisne družbe TSmedia, Soline, Antenna TV SL, TSinpo.	15. 3. 2016	15. 3. 2020	moški	slovensko	1977	univerzitetni diplomirani ekonomist	Član nadzornih svetov Skupne pokojninske družbe, Gorenjske banke in do 20. 3. 2017 Save Turizem ter član sveta izdajateljcev Ljubljanske borze.
Vesna Lednik	članica uprave – delavska direktorica	Odgovornosti izhajajo neposredno iz zakona.	23. 4. 2014	23. 4. 2018	ženski	slovensko	1973	gimnazijska maturantka / študirala pedagogiko	

DELOVANJE UPRAVE

Uprava vodi posle ter zastopa in predstavlja družbo samostojno in na lastno odgovornost. Odločitve sprejema v skladu s strateškimi cilji družbe in v korist delničarjev, z upoštevanjem načel trajnostnega razvoja in preostalih deležnikov.

Uprava se je v letu 2017 sestala na 60 rednih in 11 dopisnih sejah. Pripravila je Strategijo in plan Skupine Telekom Slovenije za leto 2018 s projekcijo za obdobje 2019–2022 ter izvajala aktivnosti za doseganje ciljev iz aktualnega strateškega načrta. Med drugim je sprejela odločitev o prodaji 45-odstotnega deleža v družbi ONE VIP, o prevzemu uporabnikov Izimobila in o nakupu invalidskega podjetja, ki smo ga preimenovali v TSinpo. Ob tem je sprejela tudi številne ostale poslovne odločitve in izvajala aktivnosti, med katerimi so bile:

- skrb za razvoj in doseganje zastavljenih ciljev,
- širitev dejavnosti na nova področja,
- uvajanje novih ter nadgradnja obstoječih storitev,
- izboljšanje uporabniške izkušnje,
- nadgradnja celovite ponudbe IKT-storitev,
- optimizacija poslovanja.

NAGRAJEVANJE UPRAVE

Nagrajevanje uprave, sestava in višina prejemkov je določeno v pogodbah o zaposlitvi članov uprave in je skladno z Zakonom o prejemkih poslovnih oseb v gospodarskih družbah v večinski lasti Republike Slovenije in samoupravnih lokalnih skupnostih [ZPPOGD].

Nadzorni svet vsako leto sprejme cilje uprave za posamezno poslovno leto, osnova za njihovo postavitev pa je potrjen letni poslovni načrt in nekateri ključni kazalniki. Cilji uprave so sestavljeni iz kvantitativnih in kvalitativnih ter finančnih in nefinančnih ciljev, ki so opredeljeni za spremljanje uspešnosti delovanja članov uprave,

ki je usmerjeno v dolgoročno uspešnost družbe in skupine.

Pogoje za udeležbo uprave pri dobičku ureja Statut. Prejemki uprave v letu 2017 so navedeni v računovodskem poročilu, [točka 38](#).

NADZORNI SVET

SESTAVA NADZORNEGA SVETA²²

Nadzorni svet je sestavljen iz skupno devetih članov, šest je predstavnikov kapitala, trije pa so predstavniki zaposlenih.

Nadzorni svet opravlja nadzorno funkcijo s polno odgovornostjo in pri svojem odločanju deluje neodvisno. Vsi člani nadzornega sveta so v skladu s Kodeksom upravljanja javnih delniških družb za leto 2017 podali izjave o izpolnjevanju kriterijev neodvisnosti, ki so objavljene na spletni strani: <http://www.telekom.si/Documents/izjave-neodvisnost-clana-NS-Kodeks-javnih-dd-maj2017.pdf>.

V letu 2017 je nadzorni svet v sodelovanju z upravo oblikoval in sprejel Politiko zagotavljanja raznolikosti uprave in nadzornega sveta družbe Telekom Slovenije, ki želi doseči večjo učinkovitost tako uprave kot nadzornega sveta. Politika opredeljuje način zagotavljanja optimalne sestave in spodbuja raznolikost članstva v obeh organih z vidika znanj, izkušenj, veščin, starosti, spola in drugo.

Člani nadzornega sveta so izvoljeni za mandatno dobo štirih let. Dimitrij Marjanović je mandat nastopil 13. 5. 2016, drugi člani, predstavniki kapitala, pa 27. 4. 2017.

Štiriletni mandat članov nadzornega sveta, predstavnikov zaposlenih, je trajal do 14. 11. 2017, s tem dnem jih je svet delavcev imenoval za nov štiriletni mandat.

Nadzorni svet so na 31. 12. 2017 sestavljali:

Ime in priimek	Funkcija	Prvo imenovanje na funkcijo	Zaključek funkcije / mandata	Spol	Državljanstvo	Letnica rojstva	Izobrazba / strokovni profil	Neodvisnost po 23. členu Kodeksa	Obstoječi interesi v poslovnem letu	Članstvo v organih nadzora drugih družb	Zaposlitev
Predstavniki kapitala											
Lidija Glavina	predsednica	27. 4. 2017	27. 4. 2021	ženski	slovensko in italijansko	1969	Dottore Magistrale, Republika Italija (primerljivo z 2. stopnjo visokošolskega izobraževanja v Republiki Sloveniji)	DA	NE		predsednica uprave Slovenskega državnega holdinga, d.d.
Mag. Bernarda Babič	namestnica predsednice	27. 4. 2013	27. 4. 2021	ženski	slovensko	1966	magistra znanosti s področja poslovne politike in organizacije, smer bančništvo	DA	NE	Terme Olimia, d.d.	pomočnica generalnega direktorja družbe Slovenske železnice, d.o.o.
Mag. Barbara Gorjup	članica	27. 4. 2017	27. 4. 2021	ženski	slovensko	1973	magistra znanosti s področja mednarodne ekonomije	DA	NE	HSE, d.o.o.	direktorica družbe Baklus, d.o.o.
Barbara Kürner Čad	članica	27. 4. 2017	27. 4. 2021	ženski	slovensko	1964	univerzitetna diplomirana pravnica	DA	NE		odvetnica v Odvetniški pisarni Čad
Dimitrij Marjanovič	član	13. 5. 2016	13. 5. 2020	moški	slovensko	1970	univerzitetni diplomirani ekonomist	DA	NE	Iskra ESV, d.d.	direktor Oddelka za finančno upravljanje v Slovenskem državnem holdingu, d.d.
Ljubomir Rajšič	član	27. 4. 2017	27. 4. 2021	moški	srbsko	1949	univerzitetni diplomirani inženir strojništva	DA	NE		upokojenec
Predstavniki zaposlenih											
Dean Žigon	namestnik predsednice	14. 11. 2013	22. 01. 2018	moški	slovensko	1971	srednja splošna izobrazba / trgovski poslovodja	DA	NE		Telekom Slovenije, strateška poslovna enota Poslovni trg, predsednik sindikata SINEKS, član sveta delavcev
Samo Podgornik	član	15. 5. 2014	14. 11. 2021	moški	slovensko	1965	srednja splošna izobrazba / elektrotehnik	DA	NE		Telekom Slovenije, organizacijska enota Dostopna omrežja, predsednik Sindikata Telekom Slovenije lokacije Nova Gorica, član sveta delavcev
Primož Per	član	15. 5. 2014	15. 11. 2021	moški	slovensko	1974	magister inženir tehniške varnosti	DA	NE		Telekom Slovenije, organizacijska enota Upravljanje s kadri, član sveta delavcev

V letu 2018 se je nadzorni svet seznanil z odstopno izjavo člana nadzornega sveta, predstavnika zaposlenih, Deana Žigona, ki je odstopil z 22. 1. 2018. Svet delavcev Telekoma Slovenije je za nadomestnega predstavnika zaposlenih v nadzornem svetu 14. 2. 2018 imenoval Urbana Škrjanca.

DELOVANJE NADZORNEGA SVETA

Nadzorni svet se je do poteka mandata petim članom, predstavnikom kapitala, sestel na štirih rednih sejah. Od spremembe članov, predstavnikov kapitala, 27. 4. 2017, pa je imel sedem rednih sej, pet pa je bilo opravljenih dopisno. Udeležba članov na sejah nadzornega sveta in njegovih komisij je bila na zelo visoki ravni. Nadzorni svet se je redno seznanjal s poslovanjem Telekoma Slovenije ter Skupine Telekom Slovenije, v okviru svojih pooblastil in skladno z načeli korporativnega upravljanja. Ob tem je vršil nadzor nad izvajanjem strategije in obvladovanjem poslovnih tveganj. Nadzorniki so sproti obravnavali strateško pomembne aktivnosti in predloge uprave, se nanje aktivno odzivali ter podali svoja stališča. Delovanje nadzornega sveta je podrobneje predstavljeno v Poročilu nadzornega sveta.

KOMISIJE NADZORNEGA SVETA – SESTAVA IN DELOVANJE²³

Nadzorni svet je imel v letu 2017 pet komisij: revizijska komisija, tehnična komisija, kadrovska komisija, komisija za strategijo ter nominacijska komisija. Obravnavale so vsebine posameznih strokovnih področij, skladno s svojimi pristojnostmi in nalogami. V nadaljevanju so navedena pomembnejša področja, ki so jih komisije obravnavale, in sestava komisij na zadnji dan leta 2017.

Revizijska komisija se je sestala na desetih sejah, pet sej pa je opravila dopisno. Njene naloge in pristojnosti so določene v ZGD-1, Poslovniku o delu

nadzornega sveta, Poslovniku o delu revizijske komisije in sklepih nadzornega sveta.

V letu 2017 je revizijska komisija med drugim:

- spremljala in obravnavala postopke računovodskega poročanja, delovanje notranjih kontrol, poročila, priporočila in letni načrt organizacijske enote Notranja revizija, sisteme za obvladovanje tveganj ter zunanjo revizijo letnih nekonsolidiranih in konsolidiranih računovodskih izkazov,
- sprejela Smernice za zagotavljanje neodvisnosti zunanjega revizorja,
- nadzirala sklepanje pogodb z revizijskimi družbami, vrsto in obseg opravljanja njihovih nerevizijskih storitev ter neodvisnost pooblaščenega revizorja,
- izvedla postopek izbora kandidata za izvedbo obvezne revizije poslovanja Telekoma Slovenije, njegovih odvisnih družb in Skupine Telekom Slovenije, predlagala nadzornemu svetu imenovanje kandidata za revizorja letnega poročila za poslovna leta 2017, 2018 in 2019 ter obravnavala pogodbo s pooblaščenim revizorjem za poslovno leto 2017,
- obravnavala četrletna poročila o poslovanju Telekoma Slovenije in Skupine Telekom Slovenije v letu 2017 ter ostala redna četrletna poročila [poročilo o upravljanju s tveganji, poročilo o komisije za upravljanje s prijavi (t.i. whistleblowing), poročilo o tožbah in poročilo o izvajanju priporočil notranje revizije].

Člani revizijske komisije na 31. 12. 2017:

- mag. Bernarda Babič, predsednica,
- Barbara Gorjup,
- Dimitrij Marjanović,
- Dean Žigon,
- Barbara Nose, zunanja članica.

Podatki o članih revizijske komisije, ki so tudi člani nadzornega sveta, so podani v preglednici članov nadzornega sveta na strani 45, v spodnji tabeli pa so navedeni podatki za zunanjo članico:

Ime in priimek	Državljanstvo	Izobrazba	Letnica rojstva	Strokovni profil	Članstvo v organih nadzora drugih družb
Barbara Nose	slovensko	univerzitetna diplomirana ekonomistka, specialistka revidiranja računovodstva	1964	revidiranje, računovodstvo	članica nadzornega sveta Luke Koper, d.d.

Tehnična komisija se je sestala na dveh sejah, na katerih se je seznanila s stanjem razvoja in investicijskimi vlaganji v omrežje in IT-infrastrukturo.

Člani tehnične komisije na 31. 12. 2017:

- Ljubomir Rajšič, predsednik,
- Barbara Gorjup,
- Samo Podgornik,
- Slavko Ovčina, zunanji član.

Podatki o članih tehnične komisije, ki so tudi člani nadzornega sveta, so podani v preglednici članov nadzornega sveta na strani 45, v spodnji tabeli pa so navedeni podatki za zunanjega člana:

Ime in priimek	Državljanstvo	Izobrazba	Letnica rojstva	Strokovni profil	Članstvo v organih nadzora drugih družb
Slavko Ovčina	slovensko	diplomirani organizator – manager informatik	1978	IT	/

Kadrovska komisija je imela sedem sej, na katerih so se predstavili kandidati za vodstvo odvisnih družb, preučila je izvedbo ciljev ter pripravila predloge nagrad upravi za leto 2016 in cilje za leto 2017. V nadaljevanju leta je opravila razgovore s kandidati za zunanjega člana revizijske in tehnične komisije nadzornega sveta.

Člani kadrovske komisije na 31. 12. 2017:

- Barbara Kürner Čad, predsednica,
- Lidija Glavina,
- Dimitrij Marjanović,
- Primož Per.

Podatki o članih kadrovske komisije so podani v preglednici članov nadzornega sveta na strani 45.

Komisija za strategijo se je sestala na eni seji, na kateri so bila podrobneje obravnavana izhodišča za Strateški poslovni načrt Skupine Telekom Slovenije za obdobje 2018–2022. Na sejo komisije so bili vabljeni vsi člani nadzornega sveta.

Člani komisije na 31. 12. 2017:

- Lidija Glavina, predsednica,
- Barbara Kürner Čad,
- Ljubomir Rajšič,
- Dean Žigon.

Podatki o članih komisije za strategijo so podani v preglednici članov nadzornega sveta na strani 45.

Nominacijska komisija

V letu 2017 je imela nominacijska komisija šest sej in opravila postopke izbora kandidatov za člane nadzornega sveta. Opravila je strukturirane intervjuje s kandidati in predlagala nadzornemu svetu kandidate za nov mandat nadzornega sveta. Nadzorni svet je predlog potrdil in po opravljeni nalogi nominacijsko komisijo razpustil.

NAGRAJEVANJE ČLANOV NADZORNEGA SVETA

Nadzorniki so upravičeni do plačila sejin, osnovnega plačila za opravljanje funkcije in doplačila za sodelovanje v komisijah nadzornega sveta. Plačila članom nadzornega sveta družbe so določena s sklepom skupščine delničarjev. Določeni so tudi najvišji letni zneski in kriteriji upravičenosti do povračila stroškov prevoza, dnevnice in stroškov prenočevanja. Zneski plačil članom nadzornega sveta so prikazani v računovodskem poročilu.

Vsak član nadzornega sveta je v začetku leta 2017 oziroma po nastopu funkcije podal izjavo glede izpolnjevanja kriterijev neodvisnosti po točki C.3 priloge Kodeksa upravljanja javnih delniških družb. Izjave so dostopne na spletni strani <http://www.telekom.si/o-podjetju/predstavitev/organiziranost-in-upravljanje/upravljanje-druzbe>.

PODATKI IN POJASNILA V ZVEZI Z ZAKONOM O PREVZEMIH

Struktura osnovnega kapitala Telekoma Slovenije

V strukturi osnovnega kapitala v letu 2017 ni bilo sprememb. Vrednost osnovnega kapitala Telekom Slovenije znaša 272.720.664,33 evrov in je razdeljen na 6.535.478 navadnih imenskih kosovnih delnic. Vse delnice so enega razreda in izdane v nematerializirani obliki. Vsaka ima enak delež in pripadajoč znesek v osnovnem kapitalu, vse so vplačane v celoti. Vsaka delnica njenemu imetniku zagotavlja pravico do enega glasu na skupščini, do sorazmernega dela iz dobička, namenjenega izplačilu dividend, in sorazmernega dela iz preostalega premoženja po likvidaciji ali stečaju družbe. Delnice so uvrščene v prvo kotacijo na Ljubljanski borzi. Podrobnejši podatki o delnici in lastniški strukturi so predstavljeni v [poglavju 1.14. Trgovanje z delnicami in lastniška struktura](#) v Letnem poročilu Skupine Telekom Slovenije in družbe Telekom Slovenije, d.d., za leto 2017.

Omejitve prenosa delnic

Vse delnice so prosto prenosljive.

Kvalificirani deleži po Zakonu o prevzemih

Na 31. 12. 2017 sta bila imetnika kvalificiranega deleža, ki ga določa Zakon o prevzemih, Republika Slovenija s 4.087.569 delnicami oz. z 62,54 % osnovnega kapitala izdajatelja in Kapitalska družba, d. d., s 365.175 delnicami oz. s 5,59 % osnovnega kapitala izdajatelja.

Imetniki vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice

Telekom Slovenije ni izdal vrednostnih papirjev, ki bi zagotavljali posebne kontrolne pravice.

Delniška shema za delničarje

Telekom Slovenije nima delniške sheme za delničarje.

Dogovori med delničarji, ki lahko povzročijo omejitve prenosa vrednostnih papirjev ali glasovalnih pravic

Telekomu Slovenije tovrstni dogovori niso znani.

Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora

V skladu z zakonskimi pristojnostmi in statutarnimi določbami nadzorni svet imenuje člane uprave. Pri tem skrbno in odgovorno ocenjuje izpolnjevanje zahtevanih kvalifikacij. Skladno z navedenim je nadzorni svet z Merili in postopki za ugotavljanje primernosti kandidatov za člana uprave opredelil tudi postopek izbire kandidatov, dodatne pogoje, ki jih morajo kandidati izpolnjevati, in postopke za ugotavljanje primernosti kandidatov.

V juniju 2016 je nadzorni svet oblikoval merila in strokovne profile članov nadzornega sveta družbe (kompetenčni profil) ob upoštevanju specifičnosti družbe.

Pravila družbe o spremembah statuta

Telekom Slovenije nima posebnih pravil o spremembah statuta. Spremembe statuta družbe se izvajajo skladno z zakonom in Statutom.

Pomembni dogovori, ki pričnejo učinkovati, se spremenijo ali prenehajo na podlagi spremembe kontrole v družbi, ki je posledica ponudbe, kot jo določa zakon, ki ureja prevzeme

Telekomu Slovenije takšni dogovori niso znani.

Dogovori med družbo in člani njenega organa vodenja ali nadzora ali delavci, ki predvidevajo nadomestilo, če ti zaradi ponudbe, kot jo določa zakon, ki ureja prevzeme, odstopijo, so odpuščeni brez utemeljenega razloga ali njihovo delovno razmerje preneha

Takšnih dogovorov skladno z zakonom o prevzemih Telekom Slovenije nima.

Telekom Slovenije si pri svojem poslovanju nenehno prizadeva za izboljšanje prakse na področju korporativnega upravljanja, vključno s proaktivno korporativno komunikacijo z različnimi deležniki. Družba komunicira na način, ki je opredeljen v Politiki upravljanja družbe Telekom Slovenije, d.d., in Strategiji komuniciranja družbe Telekom Slovenije, d.d.

Ob uvrstitvi delnic Telekoma Slovenije v prvo kotacijo Ljubljanske borze se je Telekom Slovenije zavezal k spoštovanju standardov obveščanja. Telekom Slovenije je vlagateljem tudi v letu 2017 zagotavljal kakovostne, pravočasne, relevantne in verodostojne informacije.

Telekom Slovenije načrtno izvaja aktivnosti na področju korporativne integritete, s čimer zagotavlja skladnost svojega poslovanja z zakonodajo, predpisi in internimi akti. Telekom Slovenije na področju skladnosti poslovanja aktivnosti izvaja predvsem na naslednjih področjih:

- preprečevanje korupcije in navzkrižja interesov,
- konkurenčno pravo,
- varovanje podatkov in
- preprečevanje pranja denarja.

Sistem upravljanja skladnosti poslovanja vključuje vzpostavitev organov za izvajanje funkcije zagotavljanja skladnosti poslovanja, sprejem, izvajanje in vzdrževanje aktov s področja skladnosti poslovanja in integritete ter opredelitev aktivnosti izvajanja funkcije zagotavljanja skladnosti poslovanja.

Telekom Slovenije si bo tudi v prihodnje prizadeval za spoštovanje in uvajanje najvišjih standardov in dobrih praks na področju korporativnega upravljanja tako v Telekomu Slovenije kot v družbah Skupine Telekom Slovenije.

mag. Rudolf Skobe,
predsednik uprave

Lidija Glavina,
predsednica nadzornega sveta

1.13. SKLADNOST POSLOVANJA IN REVIDIRANJE

1.13.1. SKLADNOST POSLOVANJA IN PROTIKORUPCIJSKO RAVNANJE²⁴

Dobro prakso in smernice korporativne integritete ter skladnosti poslovanja v Skupini Telekom Slovenije vgrajujemo v vse ravni našega delovanja. Pri tem sledimo strategiji zmanjševanja tveganj skladnosti poslovanja predvsem na področjih:

- konkurenčnega prava,
- preprečevanja korupcije in navzkrižja interesov,
- varstva podatkov
- in preprečevanje pranja denarja.

**SPREJETE SMERNICE
NA PODROČJU
NAVZKRIŽJA INTERESOV**

Skladnost poslovanja krovno ureja Politika upravljanja skladnosti poslovanja Skupine Telekom Slovenije, ki velja za vse družbe v skupini. Politika vzpostavlja in določa delovanje organov za zagotavljanje skladnosti poslovanja. Za izvajanje funkcije zagotavljanja skladnosti poslovanja je pristojen pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto.

Februarja 2017 smo v Telekomu Slovenije sprejeli Smernice na področju navzkrižja interesov, ki podrobneje urejajo prepoved konkuriranja, področje opravljanja dopolnilnih in drugih dejavnosti zaposlenih ter določajo sprotno obveščanje zaposlenih o morebitnem obstoju navzkrižja interesov. Skladno s smernicami morajo zaposleni Odboru za skladnost poslovanja, ki ga je imenovala uprava, posredovati informacijo o morebitnem obstoju navzkrižja interesov.

Varovanje poslovnih skrivnosti in notranjih informacij določajo interni akti. Vzpostavljeni so tudi mehanizmi za preprečevanje uhajanja notranjih informacij.

Sprejete imamo Smernice zagotavljanja skladnosti poslovanja s konkurenčnim pravom, ki določajo notranje kontrole in dodatno izboljšujejo ozaveščenost zaposlenih v skupini glede temeljnih načel in pravil varstva konkurence.

V letu 2017 smo sprejeli Pravilnik o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma ter Navodilo o izvajanju notranjih kontrol s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma za storitev Moneta. Telekom Slovenije je namreč zaradi zagotavljanja plačilne storitve Monete zavezanec po Zakonu o preprečevanju pranja denarja in financiranju terorizma [ZPPDFT-1].

Že od leta 2014 v skupini velja sistem za sprejem, obravnavo in preiskovanje prijav, v letu 2017 pa smo uporabo sistema omogočili tudi zunanji javnosti in ne samo zaposlenim. Komisija za upravljanje prijav je v letu 2017 prejela dve prijavi. V obeh primerih je bilo ugotovljeno, da ne gre za očitke kršitve Etičnega kodeksa Skupine Telekom Slovenije ali za kakšno drugo neetično ali nepravilno ravnanje, zato sta bili obe zadevi odstopljeni v reševanje pristojnim organizacijskim enotam.

V Skupini Telekom Slovenije v letu 2017 ni bilo potrjenih primerov korupcije.

S februarjem 2017 je začel veljati novi Etični kodeks Skupine Telekom Slovenije, ki velja za vse družbe v skupini. Etični kodeks postavlja osnovna vodila našega delovanja in odgovornosti, ki jih imamo v Skupini Telekom Slovenije tako v medsebojnih odnosih kot v odnosih do uporabnikov naših storitev, delničarjev, družbenega in naravnega okolja, v katerem delujemo, ter do vseh drugih deležnikov, ki na različne načine vzpostavljajo odnos z našo skupino.

²⁴ GRI GS 103-1, 103-2, 103-3, GS 102-16, GS 205-1

Za ustrezno seznanitev zaposlenih z Etičnim kodeksom smo izvedli obvezno e-izobraževanje. Ob tem smo organizirali tudi obsežno izobraževanje s področja skladnosti poslovanja, konkurenčnega prava, specifik regulacije ter preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma.

V letu 2017 je bil pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto vključen v proces izbora izvajalca revizijskih in nerevizijskih storitev z namenom zagotovitve neodvisnosti in nepristranskosti zakonitega revizorja računovodskih izkazov.

Akte na področju preprečevanja korupcije, navzkrižja interesov in konkurenčnega prava smo v letu 2017 uvedli v odvisnih družbah v Sloveniji, ustrezne akte na področju skladnosti poslovanja pa smo začeli pripravljalati tudi v odvisnih družbah Blicnet ter IPKO.

Telekom Slovenije obvladuje potencialna korupcijska tveganja pri sponzorstvih in donatorstvih s Pravilnikom o obravnavi in odobritvi sponzorstev in donatorstev. Konec aprila 2017 je začel veljati posodobljen pravilnik, ki opredeljuje dodatne notranje kontrole. Med drugim je tako pri obravnavi sponzorstev in donatorstev vsakokratni član komisije za sponzorstva in donacije tudi pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto. Določbe pravilnika smiselno uporabljajo tudi družbe v skupini, ki imajo sprejete tudi lastne interne akte. Pravilnik prav tako sledi Etičnemu kodeksu Skupine Telekom Slovenije, ki določa, da družbe v Skupini Telekom Slovenije ne s svojimi finančnimi viri ne na kakršenkoli drugi način ne podpirajo političnih strank. Slovenske družbe so zavezane tudi k javnim objavam po ZDIJZ.²⁵

1.13.2. REVIDIRANJE

NOTRANJE REVIDIRANJE

Naloge notranjega revidiranja za vse družbe v Skupini Telekom Slovenije opravlja organizacijska enota Notranja revizija Telekoma Slovenije. Njen cilj je z učinkovito in kakovostno izvedbo revizijskih nalog in svetovanjem prispevati k nenehnemu izboljševanju uspešnosti obvladovanja tveganj, kontrolnih postopkov in korporativnega upravljanja družb skupine. Neodvisna zunanja presoja v letu 2016 in nadaljnje notranje presoje kakovosti potrjujejo skladnost delovanja Notranje revizije Telekoma Slovenije z Mednarodnimi standardi strokovnega ravnanja pri notranjem revidiranju.

Področja revidiranja za leto 2017 so bila opredeljena v načrtu dela in izhajajo iz njenega načrta za obdobje 2017–2021. Letni in večletni načrt je sprejela uprava, pregledala ju je revizijska komisija nadzornega sveta in potrdil nadzorni svet. V izvajanje posameznih revizij so bili vključeni zunanji izvajalci.

V letu 2017 je Notranja revizija v družbah skupine opravila preglede učinkovitosti izvajanja projekta

za trg, posameznih področij skladnosti poslovanja, varovanja informacijskih sistemov ter učinkovitosti in gospodarnosti poslovnih procesov razvoja produktov, nabave, prodaje in izpolnitve storitev, vključno z zagotavljanjem kakovosti podatkov v informacijskih sistemih. Podala je priporočila za izboljšanje notranjih kontrol in učinkovitejše obvladovanje tveganj na pregledanih področjih. Uresničevanje priporočil Notranja revizija redno spremlja. O ugotovitvah, priporočilih in njihovem uresničevanju poroča upravi in revizijski komisiji nadzornega sveta. Izvajala je tudi svetovalne naloge, predvsem pri nadgraditvi sistema notranjih kontrol.

ZUNANJE REVIDIRANJE

Za revidiranje računovodskih izkazov Telekoma Slovenije za poslovna leta 2017, 2018 in 2019 je bila na 28. Skupščini delničarjev Telekoma Slovenije imenovana revizijska družba Deloitte Revizija. Stroški revizorjev so prikazani v računovodskem poročilu, v [točki 39.](#) in [37. Stroški revizorja.](#)

25 GRI GS 415-1

1.14. TRGOVANJE Z DELNICAMI IN LASTNIŠKA STRUKTURA²⁶

OSNOVNI PODATKI O DELNICI DRUŽBE TELEKOM SLOVENIJE NA 31. 12. 2017

Osnovni podatki o delnici	
Oznaka	TLSG
ISIN-koda	SI0031104290
Kotacija	Prva kotacija Ljubljanske borze
Osnovni kapital [v EUR]	272.720.664,33
Število navadnih imenskih kosovnih delnic	6.535.478
Število lastnih delnic	30.000
Število delničarjev 31. 12. 2017	9.599

**22,6-ODSTOTNA
DONOSNOST DELNICE,
DIVIDENDA 5 EVROV**

TRGOVANJE Z DELNICAMI V LETU 2017

Delnica Telekoma Slovenije je uvrščena v Prvo kotacijo Ljubljanske borze, na borznem trgu pa kotira z oznako TLSG. Delnica je vključena v borzni indeks SBITOP in je v sestavi indeksa ob koncu leta 2017 predstavljala 9,384-odstotni delež.

Tečaji delnic na Ljubljanski borzi so se v letu 2017 v povprečju povečali. Indeks najbolj likvidnih in največjih delnic SBI TOP je leto končal pri 806,52 točke, kar je za 12,4 odstotka več kot ob koncu leta 2016. Skupni borzni promet je znašal 347,4 milijona evrov, kar je za 4,1 odstotka več kot leta 2016. Pozitiven trend gibanja tečajev je pripomogel tudi k dvigu vrednosti celotne tržne kapitalizacije delnic, ki je dosegla 5,3 milijarde evrov.

Z delnico Telekoma Slovenije je bil dosežen promet v višini 23,8 milijona evrov in je v celotnem borznem prometu z delnicami predstavljal 7,1-odstotni delež. Na zadnji trgovalni dan v letu 2017 je zaključni tečaj delnice TLSG znašal 82,9 evra in je na letni ravni zabeležil rast vrednosti za 16,6 odstotka. Najvišjo vrednost v letu je delnica dosegla v februarju 2017, in sicer 88,0 evra. Tržna kapitalizacija Telekoma Slovenije je tako ob koncu leta 2017 znašala 541,7 milijona evrov in je imela 10,3-odstotni delež v tržni kapitalizaciji delnic celotnega borznega trga.

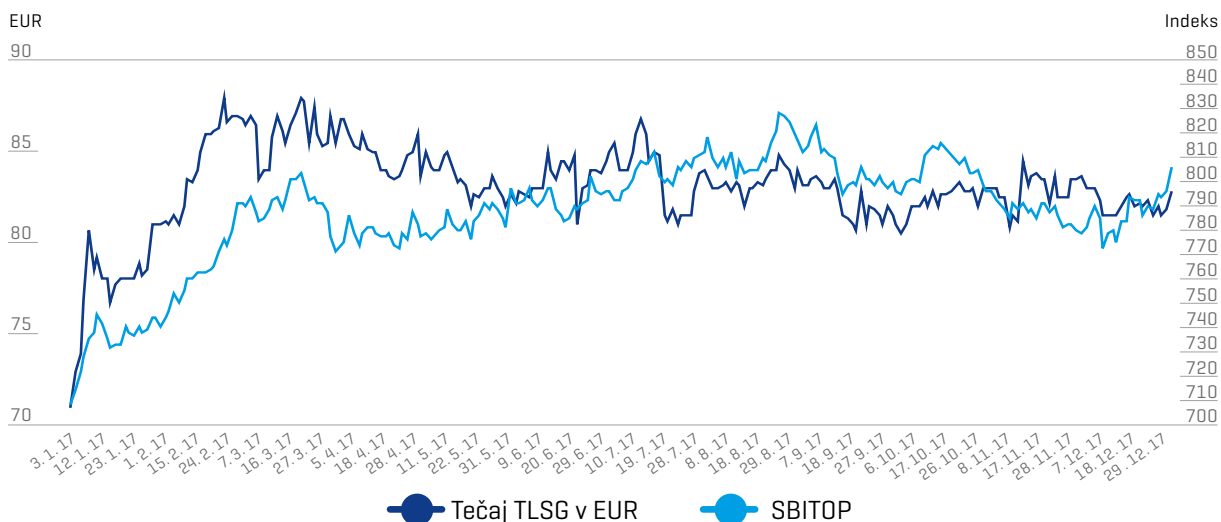
Skupaj z dividendno donosnostjo v višini 6,0 odstotka je delnica v letu 2017 dosegla 22,6-odstotno donosnost.

STATISTIKA TRGOVANJA S TLSG NA LJUBLJANSKI BORZI V OBDOBJU

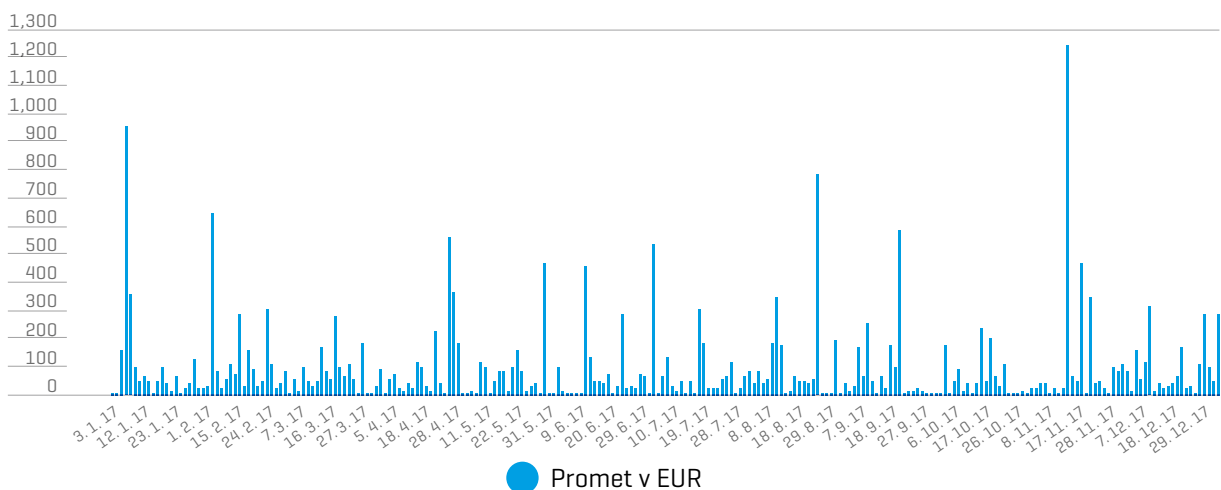
Zaključni tečaj v EUR	2017	2016
Najvišji dnevni	88,00	82,90
Najnižji dnevni	71,01	67,81
Povprečni	83,07	73,01
Promet v tisoč EUR	2017	2016
Skupni v letu	23.839,50	18.174,80
Najvišji dnevni	1.253,18	2.959,71
Najnižji dnevni	0,25	0,07
Povprečni	97,70	72,41

Primerjava gibanja tečaja TLSG z gibanjem indeksa SBITOP in prometa z delnicami TLSG

v tisoč EUR

Vir: Ljubljanska borza, arhiv tečajev.

KLJUČNI FINANČNI KAZALNIKI O DELNICI

	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Zaključni tečaj na zadnji trgovalni dan v obdobju v EUR	82,88	71,10
Knjigovodska vrednost delnice v EUR ¹	104,18	108,00
Čisti dobiček na delnico ² v EUR	1,39	6,14
Razmerje tržna/knjigovodska vrednost	0,80	0,66
Kapitalska donosnost delnice v obdobju v % ³	16,57	-2,62
Dividendna donosnost ⁴	6,03	7,03

Opombe:

¹ Knjigovodska vrednost delnice je izračunana kot razmerje med knjigovodsko vrednostjo kapitala Skupine Telekom Slovenije na zadnji dan obdobja in številom izdanih navadnih delnic.² Čisti dobiček na delnico je izračunan kot razmerje med čistim poslovnim izidom Skupine Telekom Slovenije v obravnavanem obdobju in povprečnim številom izdanih navadnih delnic brez lastnih delnic.³ Kapitalska donosnost delnice je izračunana kot: [tečaj na zadnji trgovalni dan v obdobju – tečaj na zadnji trgovalni dan v predhodnem obdobju]/tečaj na zadnji trgovalni dan v predhodnem obdobju.⁴ Dividendna donosnost delnice je izračunana kot razmerje med zadnjo izplačano dividendo in tečajem na zadnji trgovalni dan v letu.

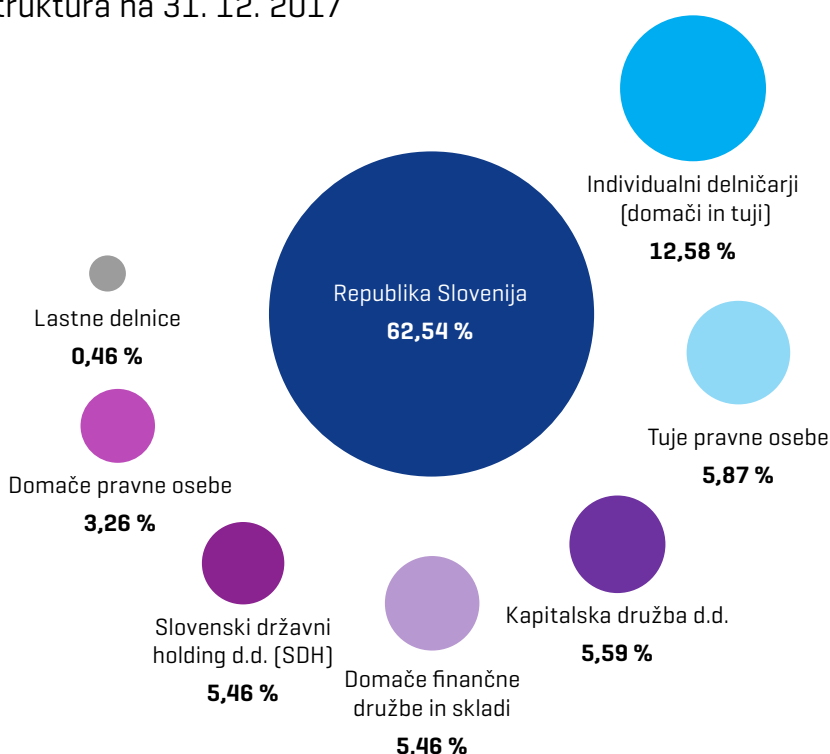
LASTNIŠKA STRUKTURA IN NAJVEČJI DELNIČARJI OB KONCU LETA 2017²⁷

Ob koncu leta 2017 je imel Telekom Slovenije 9.599 delničarjev, kar je 403 delničarje manj kot ob koncu leta 2016. Najbolj se je zmanjšalo število individualnih delničarjev, in sicer za 381.

V lastniški strukturi s 94-odstotnim deležem prevladujejo domači lastniki. Njihov delež se je znižal v korist mednarodnih vlagateljev za 0,9 odstotne točke. Največji lastnik družbe je bila država skupaj s Kapitalsko družbo, Slovenskim državnim holdingom ter Prvim pokojninskim skladom in njegovim kritnim skladom Modre zavarovalnice. V neposrednem in posrednem lastništvu države je bilo ob koncu leta 73,60 % delnic družbe.

Individualni delničarji so v lastniški strukturi druga največja kategorija lastnikov in so svoj delež v letu 2017 še povečali. Lastniški delež so povečale tudi tuje pravne osebe, znižal pa se je delež pri domačih finančnih družbah in skladih.

Lastniška struktura na 31. 12. 2017

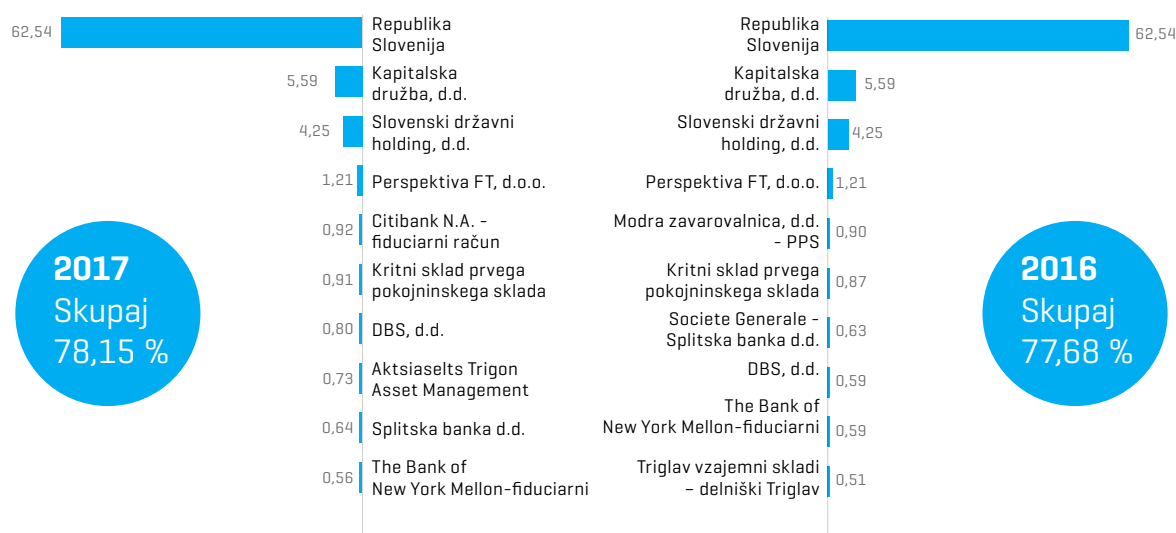
Opomba: Z 31. 12. 2016 je družba pričela delničarje kategorizirati v skladu s Standardno klasifikacijo institucij onalnih sektorjev.

SPREMEMBE LASTNIŠKE STRUKTURE PO KATEGORIJAH DELNIČARJEV

Naziv delničarja	% lastništva 31. 12. 2017	% lastništva 31. 12. 2016	Letna sprememba v odstotnih točkah
Individualni delničarji (domači in tuji)	12,58	12,16	0,42
Domače pravne osebe	3,26	3,24	0,02
Domače finančne družbe in skladi	5,46	6,82	-1,36
Tuje pravne osebe	5,87	4,94	0,93

10 NAJVEČJIH DELNIČARJEV

Koncentracija lastništva, merjena z lastniškim deležem desetih največjih delničarjev, je ob koncu leta znašala 78,15 % in se je na letni ravni povečala za 0,47 odstotne točke. Pri tem se je spremenila tudi struktura prve deseterice. Prvi pokojninski sklad Modre zavarovalnice je v letu 2017 nadaljeval nižanje svojega deleža ter tako ni več med desetimi največjimi delničarji. Prav tako je Triglav vzajemni sklad – delniški Triglav odprodal polovico svojega deleža. V prvo deseterico pa sta se v letu 2017 na novo uvrstili dve tuji pravni osebi, in sicer Citibank N.A. – fiducirani račun in Aktsiaselts Trigon Asset Management.

DELNICE V LASTI UPRAVE IN NADZORNEGA SVETA TELEKOMA SLOVENIJE

31. decembra 2017 so imeli člani uprave in nadzornega sveta skupaj v lasti 448 delnic TLSG. Njihovo skupno število se je v primerjavi s koncem leta 2016 zmanjšalo za 1.094 delnic, kar je posledica sprememb v sestavi uprave in nadzornega sveta.

Ime in priimek	Funkcija	Število delnic	Delež v kapitalu v %
Uprava			
mag. Rudolf Skobe	predsednik uprave	300	0,00459
Aleš Aberšek	član uprave	50	0,00077
Nadzorni svet			
Samo Podgornik	član nadzornega sveta	92	0,00141
Primož Per	član nadzornega sveta	5	0,00008
Dean Žigon	član nadzornega sveta	1	0,00002
Skupaj uprava in nadzorni svet		448	0,00687

Trgovanje predstavnikov družbe z njenimi delnicami in obveščanje o tovrstnih transakcijah v Telekomu Slovenije sledi veljavni zakonodaji in Pravilniku o omejitvi trgovanja s finančnimi instrumenti Telekoma Slovenije.

ODNOSI Z VLAGATELJI²⁸

Z obstoječimi in potencialnimi vlagatelji ter drugo zainteresirano javnostjo komuniciramo redno in celovito. Pri tem sledimo načelom enakomerne obravnave, transparentnosti, pravočasnosti in točnosti informacij. Transparentnost poslovanja Skupine Telekom Slovenije dosegamo z doslednim spoštovanjem meril in standardov, ki veljajo za izdajatelje delnic v Prvi kotaciji.

Z zainteresiranimi domačimi in tujimi vlagatelji ter analitiki komuniciramo na individualnih sestankih, investorskih konferencah, s konferenčnimi klici ter e-pošto (ir@telekom.si, skupscina@telekom.si in dividenda@telekom.si). Na spletnih straneh družbe objavljamo tudi odgovore na vprašanja delničarjev, ki jih prejmemo po e-pošti ali navadni pošti.

Delničarji lahko naslovijo svoje predloge in pobude družbi na naslov, namenjen odnosom z vlagatelji ir@telekom.si.

V okviru odnosov z vlagatelji smo v letu 2017 izvedli naslednje aktivnosti:

- četrtno, po vsaki objavi poslovnih rezultatov, smo prijavljenim domačim in tujim prejemnikom poslali elektronsko publikacijo TLSG novice, ki je vsebovala zbir najpomembnejših novic posameznega časovnega obdobja, podprtih z aktualnimi podatki o poslovanju,
- pred redno skupščino delničarjev smo izdali revijo Telekomov delničar, s katero delničarjem podajamo ključne informacije o skupščini, poslovanju in aktualnih poslovnih dogodkih v skupini,
- organizirali smo skupščino delničarjev.

Cenovno občutljive in druge pomembne informacije redno objavljamo na svoji spletni strani v zavihku Za vlagatelje in v sistemu Ljubljanske borze SEOnet. V letu 2017 smo imeli 31 javnih objav, sočasno v slovenskem in angleškem jeziku.

FINANČNI KOLEDAR

Finančni koledar za leto 2017 je bil objavljen v sistemu Ljubljanske borze SEOnet, dostopen pa je tudi na spletni strani <http://www.telekom.si/o-podjetju/za-vlagatelje/financni-koledar>. Na istem mestu so objavljene tudi vse morebitne spremembe finančnega koledarja.

DIVIDENDNA POLITIKA

Telekom Slovenije zagotavlja dolgoročno stabilne dividende z zmerno stopnjo rasti, ki zasledujejo ravnotežje med donosi za lastnike in uporabo prostega denarnega toka za financiranje investicij, kar zagotavlja dolgoročno rast in s tem maksimiranje vrednosti za lastnike. Delničarji so na 28. skupščini delničarjev, ki je potekala 21. aprila 2017, sprejeli sklep o uporabi bilančnega dobička za poslovno leto 2016, skladno s katerim so bile v juliju 2017 izplačane bruto dividende v višini 5,00 evra na delnico. Dividende so bile prvič izplačane v skladu z enotnimi evropskimi standardi za korporacijska dejanja, po katerih denarni in informacijski tok teče od izdajatelja do KDD, od KDD do članov KDD in nato od članov KDD do njihovih strank.

LASTNE DELNICE

Število lastnih delnic družbe je nespremenjeno od pridobitve v letu 2003. 31. decembra 2017 je imela družba 30.000 lastnih delnic, kar predstavlja 0,46 odstotka kapitala.

POSLOVNO POROČILO

ENOSTAVNO

DANAŠNJI SVET KOMUNIKACIJ POSTAJA ČEDALJE BOLJ KOMPLEKSEN.
ZATO S ŠIROKIM NABOROM NAJNAPREDNEJŠIH STORITEV SVOJO
PONUDBO ENOSTAVNO PRILAGAJAMO TAKO ZASEBNIM KOT
NAJZAHTEVNEJŠIM POSLOVNIM UPORABNIKOM.

PODPIRAMO NAPREDNOST

V poslu smo vsi povezani. S sodobno ponudbo vam pomagamo, da poslujete učinkovito, varno in uspešno.

2. POSLOVNO POROČILO

2.1. FINANČNI REZULTATI SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE

POMEMBNEJŠI KAZALNIKI POSLOVANJA SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE²⁹

v tisoč EUR / v %	2017	2016	2015	Ind 17/16
Čisti prihodki od prodaje	716.174	701.748	728.279	102
Drugi prihodki od poslovanja	9.867	9.433	17.663	105
Poslovni prihodki skupaj	726.041	711.181	745.942	102
EBITDA	168.740	199.264	206.380	85
EBITDA marža = EBITDA / čisti prihodki od prodaje	23,6 %	28,4 %	28,3 %	83
EBIT	4.561	36.122	50.825	13
Donosnost prodaje = EBIT / čisti prihodki od prodaje	0,6 %	5,1 %	7,0 %	12
Čisti poslovni izid	9.023	39.940	68.559	23
Sredstva	1.351.994	1.367.419	1.321.567	99
Kapital	680.865	705.862	701.727	96
Donosnost sredstev (ROA)	0,7 %	3,0 %	5,1 %	22
Donosnost kapitala (ROE)	1,3 %	5,7 %	9,8 %	23
Razmerje med kapitalom in sredstvi (Equity Ratio)	50,4 %	51,6 %	53,1 %	98
Neto finančni dolg	281.785	246.501	277.008	114
NFD / EBITDA	1,7	1,2	1,3	135
Investicije v osnovna sredstva (Capex)	158.935	147.737	119.896	108
EBITDA - Capex	9.805	51.527	86.485	19
Delež EBITDA - Capex v EBITDA (Cash Margin)	5,8 %	25,9 %	41,9 %	22
Število zaposlenih po stanju na dan	3.673	3.665	3.803	100
Delež Capex-a v poslovnih prihodkih	21,9 %	20,8 %	16,1 %	105

ANALIZA IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA³⁰

Skupina Telekom Slovenije je v letu 2017 ustvarila 726,0 milijona evrov **poslovnih prihodkov** oz. 2 % več od doseženih v letu 2016. Čisti prihodki od prodaje so dosegli 716,2 milijona evrov, kar je ravno tako za 2 % oz. 14,4 milijona evrov več od doseženih v letu 2016. Čisti prihodki od prodaje so višji predvsem zaradi višjih prihodkov na veleprodajnem trgu in višjih prihodkov IT-storitev. Čisti prihodki od prodaje so višji kljub nižjim prihodkom mobilnih naročnikov in predplačnikov (prehod na nove, za naročnike ugodnejše pakete) ter pričakovanemu zniževanju prihodkov klasične govorne telefonije zaradi nadomeščanja s sodobnejšo telefonijo.

²⁹ GRI GS 102-7, GS 201-1

³⁰ Več glej računovodsko poročilo od strani 168 dalje.

Poslovni odhodki Skupine Telekom Slovenije so znašali 721,5 milijona evrov, kar je za 7 % več kot v letu 2016. Višji so predvsem drugi odhodki poslovanja [oblikovanje rezervacij, ki je bilo potrebno zaradi zagotavljanja stabilnega in razvojno usmerjenega poslovanja tudi v prihodnje] in stroški nabavne vrednosti prodanega blaga ter stroški storitev, povezani z večjim obsegom prodaje.

Dobiček iz poslovanja pred obrestmi, amortizacijo in davki (EBITDA) je dosegel 168,7 milijona evrov. V čistih prihodkih od prodaje je imel EBITDA 23,6-odstotni delež. Največji vpliv na odstopanje od plana in od doseženega v letu 2016 ima oblikovanje rezervacij.

Dobiček iz poslovanja (EBIT) je 4,6 mio evrov.

Finančni prihodki so bili nižji kot v letu 2016 in so dosegli 5,5 milijona evrov. Finančni odhodki v višini 8,3 milijona evrov pa so bili nižji za več kot polovico oz. 11,1 milijona evrov zaradi nižje efektivne obrestne mere dolga, s katerim so bile refinancirane euro obveznice.

Po obračunu davka iz dobička z odloženimi davki v višini 7,3 milijona evrov je Skupina Telekom Slovenije leto 2017 zaključila s **čistim poslovnim izidom** v višini 9,0 milijona evrov.

ANALIZA IZKAZA FINANČNEGA POLOŽAJA

Bilančna vsota je 31. decembra 2017 znašala 1.352,0 milijona evrov in bila v primerjavi s stanjem konec leta 2016 nižja za odstotek oz. za 15,4 milijona evrov.

Dolgoročna sredstva so dosegla 989,9 milijona evrov in so se povečala za 1 % oz. za 14,1 milijona evrov. Delež dolgoročnih sredstev v premoženju družbe se je povečal na 73,2 % [2016: 71,4 %]. Neopredmetena sredstva so se povečala za 5,2 milijona evrov, ker je nakup neopredmetenih osnovnih sredstev [zlasti usredstvenih programskih pravic] presegel odpis vrednosti v letu, ostala dolgoročna sredstva pa za 9,5 milijona evrov, zaradi prenosa dolgoročnih programskih pravic družbe Antenna TV SL iz neopredmetenih osnovnih sredstev. Za 8,7 milijona evrov so se povečale odložene terjatve za davek. Zaradi nižjih

vlaganj so za 10,9 milijona evrov [presežek odpisa vrednosti nad vlaganji v letu] nižja opredmetena osnovna sredstva.

Kratkoročna sredstva so znašala 362,1 milijona evrov in so nižja za 8 % oz. za 29,5 milijona evrov. Od tega so za 41,7 milijona evrov nižje kratkoročne finančne naložbe ter za 13,3 milijona evrov nižji denar in denarni ustrezniki. Za 19,0 milijona evrov so višje kratkoročne aktivne časovne razmejitve ter za 9,0 milijona evrov višje poslovne in druge terjatve.

Vrednost kapitala in rezerv je bila 680,9 milijona evrov, kar je za 4 % oz. za 25,0 milijona evrov manj kot konec leta 2016. V strukturi bilančne vsote se je znižal na 50,4 % [leta 2016: 51,6 %].

Dolgoročne obveznosti v višini 358,5 milijona evrov so imele v sestavi bilančne vsote 26,5-odstotni delež. Razlog za povečanje v primerjavi s koncem leta 2016 je v tem, da so bile lani finančne obveznosti iz naslova izdanih obveznic v času priprave letnega poročila prerazporejene na kratkoročni del. Telekom Slovenije je ob zapadlosti [v decembru 2016] poplačal obveznosti iz naslova izdanih obveznic v višini 300 milijonov evrov in obveznosti refinanciral z dolgoročnim sindiciranim posojilom v enaki višini.

Iz zgoraj navedenega razloga so v primerjavi s koncem leta 2016 bistveno nižje [indeks 63] tudi **kratkoročne obveznosti** v višini 312,7 milijona evrov, ki predstavljajo 23,1-odstotni delež v strukturi bilančne vsote.

ANALIZA IZKAZA DENARNIH TOKOV

Med **izdatki iz naložbenja** so poleg investicij v osnovna sredstva večje postavke še nakup odvisnih družb Optic-Tel [4.354 tisoč evrov] in Jordan [169 tisoč evrov] ter neto povečanje depozitov, vezanih nad 3 mesece, v višini 79,0 milijona evrov.

Med **prejemki iz naložbenja** je skupina v novembru iztržila kupnino v višini 120 milijonov evrov za prodajo 45-odstotnega deleža v družbi ONE.VIP, iz prodaje osnovnih sredstev pa je realizirala 4.049 tisoč evrov prihodkov.

Med **izdatki iz financiranja** je skupina odplačala kratkoročni del dolgoročnih posojil v višini 20,9 milijona evrov (večinoma sindicirano posojilo), za katera je skupaj z obrestmi za izdane obveznice plačala 7.402 tisoč evrov obresti, izplačala družbenikom Telekom Slovenije v maju na skupščini izglasovano dividendo v skupnem znesku 32,6 milijona evrov. Med letom je skupina oziroma matična družba črpala in vrnila tudi revolving posojila v skupni višini 84,5 milijona evrov.

POROČANJE PO SEGMENTIH

Za poročanje po segmentih je kot merilo uporabljen sedež opravljanja dejavnosti. Tako Skupina Telekom Slovenije poslovanje predstavlja v dveh segmentih, in sicer: Slovenija in druge države. Podrobnejše informacije podajamo računovodskem poročilu v [poglavju 3.2.2.](#) v [točki 6. Poročanje po segmentih.](#)

2.2. FINANČNO UPRAVLJANJE IN POSLOVANJE

Temeljni cilj finančne politike v Skupini Telekom Slovenije je finančna stabilnost celotne skupine. Njeno izvajanje in določanje ključnih usmeritev s področja finančnega upravljanja za družbe v skupini sta v pristojnosti matične družbe.

Dolgoročno vzdržna kapitalska struktura in plačilna sposobnost na ravni skupine sta rezultat uspešnega poslovanja, aktivnega načrtovanja in uravnavanja denarnih tokov, zagotavljanja ustrezne ročnosti in razpršitve finančnega dolga, financiranja in razporejanja denarnih sredstev v okviru skupine, optimiziranja obratnega kapitala ter obvladovanja finančnih tveganj.

V letu 2017 so bile pridobljene dolgoročne kreditne linije v višini 70 milijonov evrov za zagotovitev rezervne likvidnosti, ki skupaj s kratkoročnimi revolving linijami zagotavljajo visoko raven likvidnosti skupine. Kratkoročne kreditne linije se redno obnavljajo. Linije ob koncu leta niso bile črpane. Skupna likvidnostna rezerva na ravni skupine je tako ob koncu leta 2017 znašala 170 milijonov evrov.

Na ravni skupine je izkazana razmeroma nizka zadolženost. Celotne finančne obveznosti skupine so ob koncu leta 2017 znašale 389 milijonov evrov in so se glede na konec leta 2016 znižale za 19,7 milijona evrov, predvsem na račun odplačil dolgoročnih posojil. Razmerje med neto finančnim dolgom in EBITDA je ob koncu leta 1,7. Večji del finančnih obveznosti se nanaša na izdajo 5-letnih obveznic v višini 100 milijonov evrov in na dolgoročno sindicirano posojilo v višini 284,6 milijona evrov. Prva tranša posojila v višini 100 milijonov evrov zapade v marcu 2018.

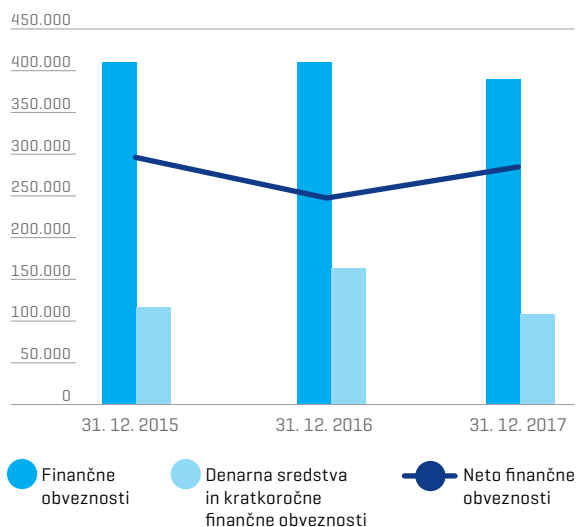
Odvisne družbe se praviloma zadolžujejo pri matični družbi. Financiranje v okviru skupine in prerazporejanje presežkov denarnih sredstev med družbami omogočata sinergije zaradi ugodnejših pogojev financiranja, ki jih dosega matična družba, in učinkovitejše upravljanje sredstev. Tovrstni način financiranja zagotavlja optimizacijo neto finančnega izida, zmanjšuje posojilno izpostavljenost skupine navzven in s tem zagotavlja večjo finančno fleksibilnost ter omogoča učinkovitejše uravnavanje likvidnosti vseh družb v skupini.

SESTAVA IN GIBANJE NETO FINANČNEGA DOLGA

Obstoječa dolgoročna posojila se redno odplačujejo v skladu z določbami posojilnih pogodb. Neto finančni dolg skupine je na zadnji dan v letu 2017 znašal 281,8 milijona evrov. Glede na leto 2016 se je povečal za 14,3 %, kljub znižanju finančnih obveznosti, saj je bilo stanje kratkoročnih finančnih naložb in denarja nižje za 33,9 % glede na prejšnje leto.

Neto finančni dolg Skupine Telekom Slovenije

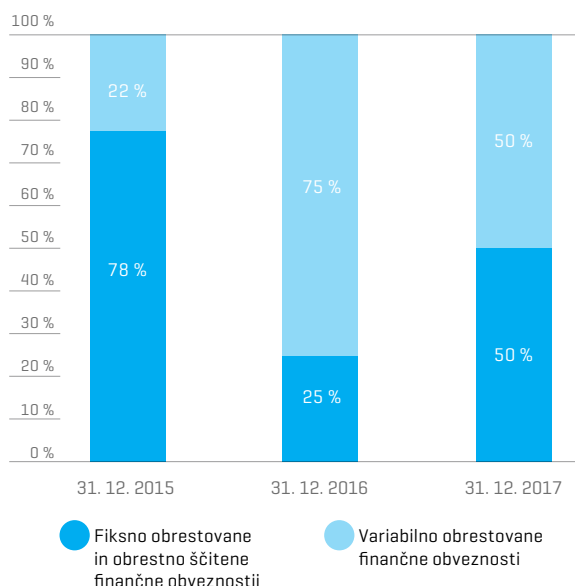
v tisoč EUR

V strukturi obrestovanih virov financiranja prevladujejo prejeta posojila [75,3 %], sledijo izdane obveznice [24,7 %], zanemarljivi del pa predstavljajo finančni najemi.

Prejeta posojila se obrestujejo z uporabo spremenljivih obrestnih mer, vezanih na 3-mesečni in 6-mesečni EURIBOR, kuponska obrestna mera izdanih obveznic pa je fiksna in znaša 1,95 %. Ponderirani pribitek na spremenljivi del obrestne mere vseh posojil v skupini je konec leta znašal 165 bazičnih točk.

Razmerje med variabilno in fiksno obrestovanimi viri financiranja

UPRAVLJANJE FINANČNIH TVEGANJ

Podrobnejši opis upravljanja finančnih tveganj v družbi je podan v [poglavju 2.4](#) in v računovodskem poročilu v točkah Upravljanje finančnih tveganj na straneh [238](#) in [315](#).

IZPOLNJEVANJE FINANČNIH ZAVEZ

Banke posojilodajalke zahtevajo od skupine vzdrževanje vrednosti finančnih zavez oziroma kazalnikov, ki so opredeljene v posojilnih pogodbah. Njihovo nedoseganje je lahko razlog za predčasno zapadlost posojil v plačilo. Na dan 31. decembra 2017 so bile vse finančne zaveze na ravni skupine dosežene. Kršeno je bilo eno od pogodbenih določil (negativni kapital odvisne družbe), za kar pa so banke posojilodajalke podale spregled pred dnevom bilance stanja.

BONITETNA OCENA

V začetku januarja 2017 je bonitetna agencija S&P Telekomu Slovenije dodelila dolgoročno bonitetno oceno BB+, oceno prihodnjih izgledov pa je opredelila kot stabilno. Oceno, vključno s prihodnjimi izgledi, je bonitetna agencija vnovič potrdila v januarju 2018. Stabilna ocena prihodnjih izgledov po mnenju S&P odraža pričakovanje, da bo Telekom Slovenije kljub močni konkurenci ohranil svoj vodilni položaj na slovenskem trgu tako v mobilnem kot v fiksni segmentu. S&P hkrati pričakuje, da bo Telekom Slovenije uspešno končal načrtovano nadgraditev in širitev omrežja ter da bo z novimi storitvami uspešno ohranjal prihodke in EBITDA.

2.3. NALOŽBE V OSNOVNA SREDSTVA IN FINANČNE NALOŽBE

NALOŽBE V OSNOVNA SREDSTVA³¹

Za naložbe v gradnjo, posodobitev ter razvoj omrežij in storitev smo v Skupini Telekom Slovenije v letu 2017 namenili 158,9 milijona evrov, kar je za 8 % oz. 11,2 milijona evrov več kot v letu 2016. Od tega smo za naložbe Telekoma Slovenije namenili 141,4 milijona evrov, preostali del pa za naložbe v razvoj naših odvisnih družbi. Pretežni del naložb smo namenili širitvi dostopnega optičnega omrežja, ki uporabnikom poleg vrhunske uporabniške izkušnje širokopasovnih vsebin omogoča visoke hitrosti dostopa do interneta. Naložbe smo namenili tudi za nadaljnjo modernizacijo in razvoj mobilnega omrežja četrte generacije, za razvoj novih storitev in nadaljnjo optimizacijo na vseh ravneh našega poslovanja, s čimer ustvarjamo platformo za pridobivanje novih naročnikov in novih virov prihodkov.

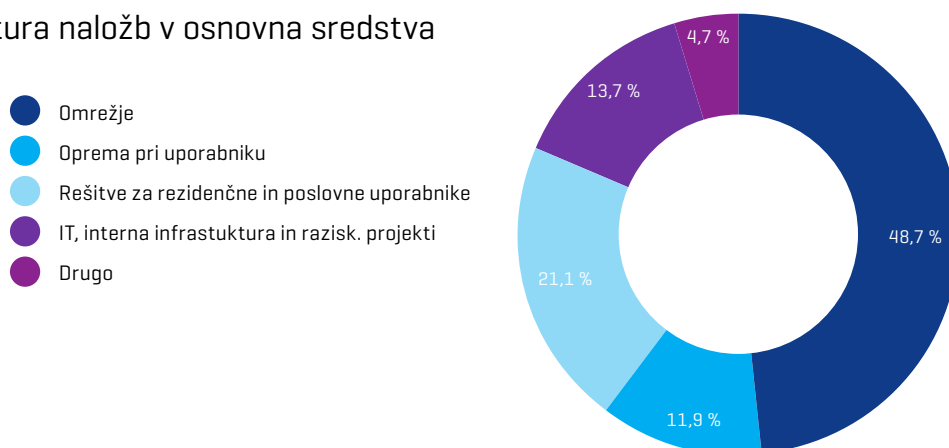
Skladno s strategijo utrjevanja našega tržnega položaja smo intenzivno nadaljevali gradnjo optičnega omrežja s tehnologijo GPON [gigabitno pasivno optično omrežje], s katerim pokrivamo že več kot 85.000 slovenskih gospodinjstev.

Več v poglavju [2.7. Omrežja, tehnologije in IT](#).

Naložbe v osnovna sredstva

v tisoč EUR	2017	2016	Ind 17/16
Telekom Slovenije	141.383	130.799	108
Druge družbe v Sloveniji	3.043	2.839	107
IPKO – Kosovo	11.100	11.915	93
Druge družbe v tujini	5.077	3.561	143
Izločitve in prilagoditve	-1.668	-1.377	121
Skupina Telekom Slovenije	158.935	147.737	108

Struktura naložb v osnovna sredstva

FINANČNE NALOŽBE

Nosilec večine finančnih naložb v skupini je Telekom Slovenije. Njihovo glavnino predstavljajo naložbe v odvisne družbe in skupne podvige ter naložbe v obliki posojil, danih družbam v skupini.

Več v računovodskem poročilu Skupine Telekom Slovenije v [točki 17. Naložbe v pridružene družbe in skupne podvige](#).

31 GRI GS 203-1, GS 103-1, 103-2, 103-3, GRI I01

2.4. UPRAVLJANJE TVEGANJ

SISTEM UPRAVLJANJA TVEGANJ

Upravljanje tveganj je bistveni del našega korporativnega upravljanja, ki zagotavlja njihovo prepoznavanje in razumevanje, ustrezno oceno in ustrezno obvladovanje. Nenehno si prizadevamo, da skrbimo za ozaveščenost pomena upravljanja tveganj in za usmerjeno doseganje poslovnih ciljev. Hkrati pa želimo spodbuditi tudi podjetniški odnos do priložnosti in koristi, ki jih lahko iz njih pridobimo.

Sistem upravljanja tveganj nam daje:

- pregled velikosti tveganj, s katerimi se soočata družba in skupina,
- skupno razumevanje tveganj in podlage za sprejemanje odločitev,
- določitev sprejemljivih stopenj tveganja,
- pregledno poročanje o tveganjih,
- jasno odgovornost za obvladovanje tveganj.

OKVIR UPRAVLJANJA TVEGANJ

Tveganje za Skupino Telekom Slovenije predstavlja morebitno negotovost dogodka, ki lahko pozitivno ali negativno vpliva na doseganje ciljev in ki je po svoji naravi vgrajeno v vse poslovne procese in odločitve. Sistem upravljanja tveganj v skupini celovito ureja Politika obvladovanja tveganj, ki je zavezujoča za vse družbe v skupini. Vsebuje osnovne smernice za obvladovanje tveganj, vključno s pristojnostmi in odgovornostmi. Sestavni del okvira upravljanja tveganj so ocena tveganj in ukrepi za preprečevanje tveganj, ki bi lahko vplivali na vrednote in cilje skupine.

Okvir upravljanja tveganj je zasnovan na procesu od spodaj navzgor, s čimer zagotavljamo celotno pokritost v podjetju in skupini ter osredotočenost na področja pomembnih tveganj. Poudarek je tudi na ključnih strateških projektih in tistih delih podjetja, ki so spremembam najbolj izpostavljeni. Je sestavni del procesa planiranja in priprave strateških usmeritev družbe in skupine.

Za razumevanje profila tveganja in uskladitve s strateškimi cilji in procesom odločanja imamo vzpostavljeno metodologijo, ki zagotavlja prepoznavanje tveganj, ocenjevanje tveganj, izvajanje ukrepov za odziv na tveganja, spremljanje tveganj, poročanje o tveganjih in izvajanje kontrolnih aktivnosti. Takšen okvir upravljanja tveganj daje celovito informacijo za pravočasen in pravilen odziv na tveganja v dinamičnem gospodarskem okolju.

Koordiniranje sistema izvaja pooblaščenec za upravljanje tveganj, kar vključuje:

- poročanje o pomembnih tveganjih,
- razvoj metodologije in orodij,
- opozarjanje na potencialna tveganja na posameznih področjih in v poslovnih funkcijah ter
- sodelovanje in strokovno pomoč pri izvajanju procesov upravljanja tveganj.

Pri tem sodeluje tudi Notranja revizija, ki na podlagi ocene in popisa tveganj načrtuje letne revizijske preglede. Posebno vlogo pri usmerjanju in koordinaciji aktivnosti ima Odbor za tveganja, ki ga vodi pristojni član uprave. V letu 2017 se je odbor sestel na petih sejah, obravnaval je četrletna poročila o upravljanju tveganj in dopolnitve metodologije. Odbor je prav tako svetoval in pomagal pri integraciji upravljanja tveganj v poslovne procese.

PROCES PREPOZNAVANJA IN OBVLADOVANJA TVEGANJ

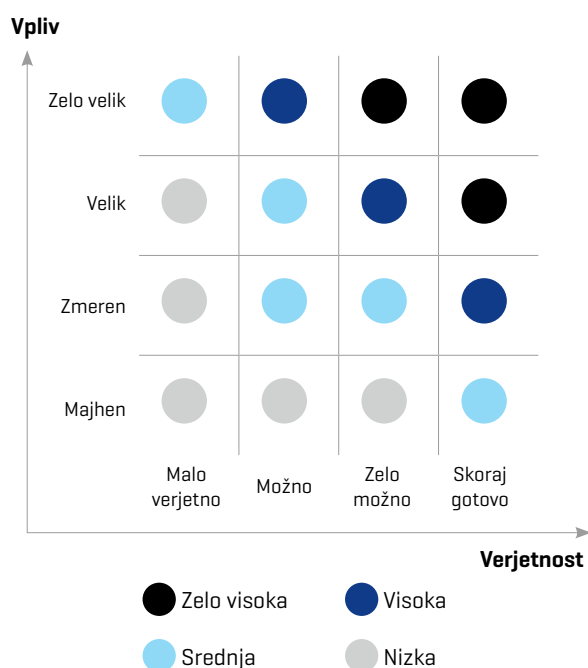
Proces prepoznavanja, analize in priprave načrta nadaljnega obvladovanja možnih tveganj vključujemo v vsako večjo poslovno odločitev in projekt ter v vsak poslovni načrt. Ta proces zajema sistematično komuniciranje in posvetovanje, opredelitev tveganj, analizo, vrednotenje, spreminjanje, nadzor, spremljanje in pregledovanje tveganj.

Zaznana tveganja smo razvrstili v štiri glavne skupine:

- strateška [poslovna] tveganja,
- finančna tveganja,
- operativna tveganja,
- regulatorna tveganja in tveganja skladnosti poslovanja.

METODA OCENJEVANJA TVEGANJ

Metodologija ocenjevanja tveganj temelji na merilu verjetnosti dogodka in vpliva na poslovanje, zmnožek verjetnosti in vpliva pa predstavlja velikost oziroma pomembnost tveganja.

Nenehno izboljšujemo proces upravljanja tveganj in sodelovanje z lastniki tveganj. Za izboljšanje spremljanja tveganj in za zgodnejše ukrepanje smo uvedli sistem ključnih indikatorjev tveganj. Indikatorji tveganj kot opozorilni znaki že zgodaj prikažejo potencialno prisotnost, raven ali trend tveganja, pri čemer se osredotočamo na najpomembnejša tveganja.

Za obvladovanje tveganj uporabljamo naslednje strategije: sprejetje tveganja, izogibanje tveganju, prenos tveganja na tretjo osebo in zmanjšanje tveganja. V procesu obvladovanja tveganj imajo pomembno vlogo naslednji lastniki tveganj: člani uprave, direktorji družb v skupini, direktorji strateških poslovnih enot, direktorji korporativnih funkcij, vodje projektov in pooblašenci.

Lastniki tveganj so odgovorni za začetno prepoznavanje tveganj na svojih področjih, njihovo spremljanje in uresničevanje ukrepov. Seznam prepoznanih obstoječih in možnih tveganj redno posodabljam. Izvajanje ukrepov obvladovanja tveganj spremljamo redno, četrletno, o tem poročamo upravi, revizijski komisiji nadzornega sveta in nadzornemu svetu. Sestavni del gradiv, ki so predložena upravi v postopkih odločanja, je priloga o zaznanih tveganjih.

TVEGANJA ZA TELEKOM SLOVENIJE

V Telekomu Slovenije so zaznana ključna tveganja, ki so bila v letu 2017 ocenjena kot zelo visoka ali visoka oziroma smo jim z ukrepi uspeli znižati izpostavljenost glede na leto 2016.

V spodnjih pregledih predstavljamo ključna tveganja po skupinah tveganj za Telekom Slovenije. Ukrepi za njihovo obvladovanje so prikazani pri vsakem od zaznanih tveganj, prav tako tudi stopnja tveganja.

Zmanjšanje dobičkonosnosti naročnikov in storitev - množični trg

Skupina tveganj Strateška [poslovna] tveganja	Kakšen je vpliv? Padec prihodkov.	Stopnja tveganja	
Kaj je tveganje? Agresivna konkurenca in ponudba, nižje cene storitev, hitre spremembe ponudbe.	Kako upravljamo tveganje? Prilagajanje ponudb potrebam uporabnikov, pospeševanje prodajnih aktivnosti, zagotavljanje kakovostnega delovanja storitev. Izvajanje aktivnosti za zadržanje uporabnikov. Izobraževanje prodajnih svetovalcev.		

Zmanjšanje dobičkonosnosti naročnikov in storitev - veleprodajni trg

Skupina tveganj Strateška [poslovna] tveganja	Kakšen je vpliv? Padec prihodkov.	Stopnja tveganja	
Kaj je tveganje? Zasičen trg veleprodajnih storitev. Selitev prometa na OTT-platforme. Vse večja storitvena in infrastrukturna konkurenca v Sloveniji in regiji.	Kako upravljamo tveganje? Spremljanje razmer na trgu. Povezovanje z OTT-ponudniki, prilagajanje cen veleprodajnih storitev, akcijske ponudbe.		

Izguba naročnikov - množični trg

Skupina tveganj Strateška [poslovna] tveganja	Kakšen je vpliv? Padec prihodkov.	Stopnja tveganja	
Kaj je tveganje? Izguba naročnikov zaradi prehajanja med operaterji.	Kako upravljamo tveganje? Pospeševanje prodajnih aktivnosti. Prilagajanje ponudbe in spremljanje prodajnih učinkov.		

Kreditno tveganje in plačilna nedisciplina

Skupina tveganj Finančna tveganja	Kakšen je vpliv? Stroški izterjave in zagotavljanja storitev kljub plačilni nedisciplini ter odhodki iz naslova neizterjanih terjatev.	Stopnja tveganja	
Kaj je tveganje? Neizpolnitev zapadlih obveznosti in plačil v roku ter tveganje zagotavljanja reguliranih veleprodajnih storitev kljub plačilni nedisciplini.	Kako upravljamo tveganje? Aktivna analiza bonitetnih ocen in pridobitev ustreznih zavarovanj za pokrivanje izpostavljenosti. Aktivna izterjava in pravočasno vlaganje razpoložljivih pravnih sredstev v sodni izterjavi ter aktivno komuniciranje z regulatorjem.		

Tveganje pridobivanja, realizacije in upravljanje IT-projektov

Skupina tveganj Operativna tveganja	Kakšen je vpliv? Izguba poslov.	Stopnja tveganja	
Kaj je tveganje? Pridobitev in realizacija IT-projektov zaradi agresivne konkurence na področju prodaje IT-projektov in storitev.	Kako upravljamo tveganje? Prilagajanje ponudbe zahtevam trga in izboljšanje kakovosti storitev ter usposabljanje prodajnikov.		

Tveganje kibernetne varnosti

Skupina tveganj

Operativna tveganja

Kakšen je vpliv?

Nezmožnost zaščite informacij uporabnikov in zagotavljanja storitev lahko vpliva na ugled podjetja, ima finančne in regulatorne posledice ter povzroči odhod naročnikov.

**Stopnja
tveganja****Kaj je tveganje?**

Nezmožnost zagotavljanja storitev uporabnikom in zaščite podatkov zaradi vdora v informacijske sisteme [Cyber Attack] ali notranjega dogodka.

Kako upravljamo tveganje?

Strategija upravljanja kibernetnih groženj in nenehne aktivnosti za ublažitev tovrstnih tveganj. Posodabljanje požarnih pregrad in sistemov za omejevanje DDOS-napadov. Izvajanje penetracijskih testov. Vzpostavitev CSOC [CyberSecurityOperationCentre].

Tveganje delovanja hrbtničnega omrežja

Skupina tveganj

Operativna tveganja

Kakšen je vpliv?

Izpad podatkovnega prometa omrežja in mednarodne poveztivosti, slabša kakovost storitve.

**Stopnja
tveganja****Kaj je tveganje?**

Prekinitev, omejitev izvajanja ključnih poslovnih procesov WAN ali mednarodnega in tranzitnega prometa zaradi izpada omrežnih elementov, infrastrukture MPLS-VPN ali IKT. Nezmožnost izpolnjevanja SLA.

Kako upravljamo tveganje?

Strategija upravljanja MPLS-jedra. Nenehno izboljševanje operativnih in varnostnih postopkov ter znanj, kadrovska okrepitev. Celovito upravljanje sistema varovanja in vodenja informacij [SUVI].

Tveganje delovanja IKT-platforme

Skupina tveganj

Operativna tveganja

Kakšen je vpliv?

Izpad delovanja upravljanj storitev, slabša kakovost storitve.

**Stopnja
tveganja****Kaj je tveganje?**

Prekinitev, omejitev izvajanja ključnih poslovnih procesov zaradi izpada IKT-platforme. Nezmožnost izpolnjevanja SLA.

Kako upravljamo tveganje?

Zagotovitev generacijske menjave ter kapacitetne nadgraditve strežniške, diskovne, arhivske in omrežne opreme.

Tveganje razvoja operativno storitvenega centra

Skupina tveganj

Operativna tveganja

Kakšen je vpliv?

Izguba prihodkov in ugleda, povečanje stroškov in nezadovoljstvo uporabnikov.

**Stopnja
tveganja****Kaj je tveganje?**

Neobvladovanje sprememb tehnologije, okrnjena tehnična podpora uporabnikom. Nezaznavanje zlonamernih groženj, vdorov v sistem.

Kako upravljamo tveganje?

Redno izvajanje SUVI – Sistem upravljanja varnosti informacij in SUNP – Sistem upravljanja neprekinjenega poslovanja. Posodabljanje podpornih orodij in uvajanje novih. Skrb za prenos znanja in dodatna izobraževanja. Certificiranje [ISO 27001] procesov in zaposlenih.

Tveganje razvoja OSS

Skupina tveganj

Operativna tveganja

Kakšen je vpliv?

Izguba prihodkov in ugleda, povečanje stroškov in nezadovoljstvo uporabnikov.

**Stopnja
tveganja****Kaj je tveganje?**

Nedelovanje poslovnih kritičnih sistemov in procesov ter zagotavljanje neprekinjenega poslovanja.

Kako upravljamo tveganje?

Upravljanje in razvoj podpornih sistemov za avtomatizacijo »fulfilment« in »assurance« procesov. Prilagajanje sistemov glede na spreminjajočo se zakonodajo [ZEKOM].

Tveganje zlorabe elektronskih komunikacij

Skupina tveganj

Operativna tveganja

Kakšen je vpliv?

Izguba prihodkov in ugleda, povečanje stroškov in nezadovoljstvo uporabnikov.

**Stopnja
tveganja****Kaj je tveganje?**

Neupravičena uporaba, sprememba ali poseg v elektronsko komunikacijsko omrežje, opremo ali storitev z namenom pridobitve protipravne premoženjske ali druge koristi.

Kako upravljamo tveganje?

Odkrivanje groženj, ranljivosti omrežja, opreme, procesov in storitev. Vpeljane primarne kontrole in IT-sistem za preprečevanje zlorab. Analiziranje prometa in korektivni ukrepi. Širjenje varnostne kulture.

Sodelovanje v mednarodnih organizacijah pri odkrivanju in preprečevanju zlorab.

Tveganje pritiska regulatorja in frekvenčnih dražb**Skupina tveganj**

Regulatorna tveganja in tveganja skladnosti poslovanja

Kakšen je vpliv?

Povečanje stroškov zaradi izvajanja naloženih ukrepov, plačilo kazni, izguba prihodkov. Povečanje stroškov zaradi frekvenčne dražbe.

**Stopnja
tveganja****Kaj je tveganje?**

Pričakovani novi modeli oblikovanja cen, dodatne obveznosti za regulirane storitve in tveganje višjih cen zaradi frekvenčne dražbe.

Kako upravljamo tveganje?

Aktivno sodelovanje v postopkih analize trga. Spremljanje razvoja trga in razmer na drugih trgih v EU. Aktivno seznanjanje ustreznih institucij v EU. Vlaganje razpoložljivih pravnih sredstev. Oblikovanje stroškovnih modelov in izračun stroškovnih cen.

Zagotavljanje skladnosti poslovanja s konkurenčnim pravom**Skupina tveganj**

Regulatorna tveganja in tveganja skladnosti poslovanja

Kakšen je vpliv?

Izguba ugleda, plačilo glob, odškodninske tožbe s strani tretjih oseb.

**Stopnja
tveganja****Kaj je tveganje?**

Sklepanje omejevalnih sporazumov ali drugih prepovedanih dejanj na področju konkurenčnega prava, zlorabe prevladujočega položaja.

Kako upravljamo tveganje?

Izvajanje Smernic zagotavljanja skladnosti poslovanja s konkurenčnim pravom. Izobraževanje zaposlenih na področju zagotavljanja skladnosti poslovanja.

STRATEŠKA (POSLOVNA) TVEGANJA

Kot večina prvotnih evropskih operaterjev, se tudi Telekom Slovenije sooča z močno konkurenco in cenovno občutljivostjo uporabnikov. Uporabniki zahtevajo visoko kakovost storitev po nizkih cenah, trg postaja vse bolj zasičen, zato je vse manj prostora za pridobivanje novih uporabnikov. Za obvladovanje tovrstnih tveganj aktivno nastopamo na trgu, uvajamo novosti, spreminjamo ponudbo in ponujamo pakete, prilagojene potrebam uporabnikov. Alternativni operaterji tržni delež pridobivajo predvsem z agresivno cenovno politiko.

FINANČNA TVEGANJA

Negotovost in spremenljivost finančnega okolja aktivno spremlja tudi Telekom Slovenije, saj leta predstavlja različne vrste finančnih tveganj. Spremljamo likvidnostna in kreditna tveganja ter tveganja spremembe obrestne mere.

Likvidnostno tveganje obvladujemo centralizirano v matični družbi z zagotavljanjem plačilne sposobnosti z aktivnim načrtovanjem in uravnavanjem denarnih tokov, z zagotavljanjem ustrezne ročnosti in razpršitve finančnega dolga, s financiranjem v okviru skupine ter z optimiziranjem obratnega kapitala in denarnih sredstev. Denarne tokove uravnavamo z bančnimi kratkoročnimi revolving linijami, kot dodaten element finančne

varnosti imamo tudi dolgoročne rezervne kreditne linije.

Kreditno tveganje obvladujemo z aktivnim spremljanjem bonitet kupcev, z zavarovanji tveganju izpostavljenih terjatev, s spremljanjem visokega prometa naročnikov in z aktivno izterjavo.

Tveganje spremembe obrestne mere Telekom Slovenije varuje s sklenjeno obrestno zamenjavo. V strukturi obrestovanih finančnih obveznosti skupine predstavljajo slabe tri četrtine obveznosti s spremenljivo obrestno mero. Preostale obveznosti so iz naslova izdanih obveznic s fiksno obrestno mero.

Z različnimi modeli obvladovanja finančnih tveganj in z izvedenimi finančnimi instrumenti izvajamo ukrepe za znižanje izpostavljenosti Telekoma Slovenije. Uvedene imamo procese spremljanja poslovanja odvisnih družb, uravnavanja denarnih tokov in izvajamo ukrepe za optimalno stopnjo izpostavljenosti do odvisnih družb.

REGULATORNA TVEGANJA IN TVEGANJA SKLADNOSTI POSLOVANJA

V Telekomu Slovenije ostajajo visoka regulatorna tveganja in izhajajo tako iz sprememb regulatornega okvira in politik kot iz možnih odločitev regulatorja o naložitvi dodatnih obveznosti ali sprememb cen v posameznih tržnih

segmentih. Tako je 20. avgusta 2017 začel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah [ZEKom-1C], ki uvaja ukrepe za znižanje stroškov izgradnje visoko hitrostnih elektronskih komunikacijskih omrežij. Evropska komisija je objavila predlog nove Direktive za vzpostavitev kodeksa evropskih elektronskih komunikacij ter osnutka dveh uredbe: uredbe o pristojnostih in delovanju skupnega organa evropskih regulatorjev BEREC ter uredbe o širjenju brezžičnih omrežij na javnih prostorih ter območjih lokalnih skupnosti, kar bo prav tako v prihodnje obsežno spremenilo evropski regulatorni okvir. Telekom Slovenije pri uvajanju novih storitev upošteva tudi vidik sektorske in krovne regulative.

OPERATIVNA TVEGANJA

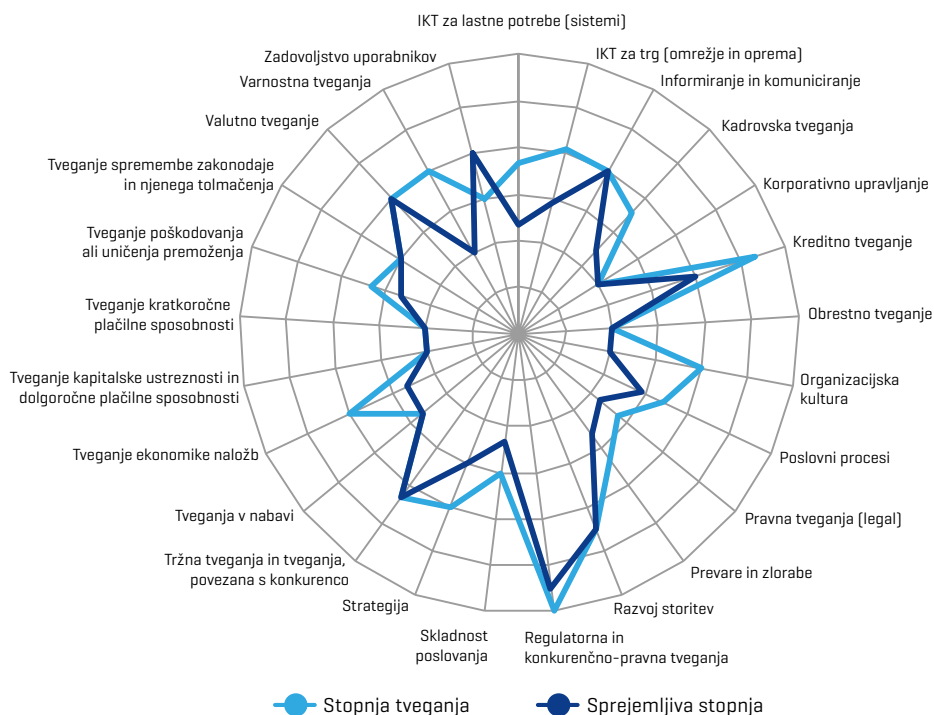
Tudi v letu 2017 smo posvečali veliko pozornosti obvladovanju operativnih tveganj na področju IKT-omrežij, storitev in naprav. Zaradi razvoja tehnologij, storitev IKT ter naraščajočih zahtev aplikacij oziroma naprav se soočamo z izzivom naraščajoče kompleksnosti celovitega upravljanja tehnologije. Tveganja obvladujemo z razvojem sistemov BSS in OSS, izboljšujemo operativno

učinkovitost in omogočamo podporo novim poslovnim priložnostim. V okviru neprekinjenega poslovanja zagotavljamo ustrezne kapacitete dostopovnih in regionalnih optičnih sistemov prenosa, dostopovno aktivno opremo z ustreznim številom priključnih točk, izgradnjo priključnih točk v kabelskem omrežju ter izgradnjo hrbteničnega optičnega kabelskega omrežja.

Na področju IKT-varnosti razvijamo sistem za monitoring prometnih tokov v omrežnih okoljih, pripravljamo podlage za penetracijska testiranja in proaktivno izvajanje procesa nadzora in upravljanja kibernetske varnosti z vzpostavitvijo CSCC. Za obvladovanje tveganja zlorab smo izvajali varnostne politike, pravočasno odkrivali varnostne grožnje in ranljivosti ter širili varnostno kulturo zaposlenih in uporabnikov naših storitev. Tveganja nedelovanja povezav in storitev, ki jih izvajajo drugi subjekti, obvladujemo z vpeljanimi procesi za spremljanje in poročanje o dogovorjeni ravni zagotavljanja storitev na najetih omrežjih in s standardizacijo zahtev do ponudnikov omrežij za nova najemna omrežja. Vzpostavljeno je tekoče obveščanje o načrtovanih delih na omrežjih operaterjev.

TVEGANJA PO SKUPINAH TVEGANJ V TELEKOMU SLOVENIJE

V grafu so prikazane stopnje tveganj po skupinah tveganj v letu 2017 in primerjava s sprejemljivimi stopnjami tveganj.

OCENA TVEGANJA ZA TELEKOM SLOVENIJE

V letu 2017 smo na področju celovitega upravljanja tveganj:

- redno posodabljali seznam prepoznanih tveganj in poročali,
- spremljali odstopanja od sprejemljivih stopenj tveganj in ustrezno ukrepali,
- uvedli ključne indikatorje tveganj,
- okrepili sodelovanje z lastniki tveganj,
- krepili kulturo odgovornega upravljanja tveganj.

Tveganja, ki smo jih pripravljene sprejemati, so tveganja, ki izhajajo iz strategije in ki omogočajo doseganje strateških ciljev. V družbi nismo

pripravljene prevzemati tveganj slabšanja ugleda družbe, izgube korporativne integritete ter tveganj na področju zdravja in varstva pri delu.

Sprejemljive stopnje tveganja [Risk Appetite] so določene v naši strategiji ter so odvisne od naših ciljev in vrste tveganja. Preverjanje in analizo izvedenih ukrepov izvajamo v tesnem sodelovanju z lastniki tveganj. Z okvirom za obvladovanje tveganj imamo tudi razumno zagotovilo, da bomo dosegli poslovne cilje ter izpolnili naše obveznosti do uporabnikov, delničarjev, poslovnih partnerjev, zaposlenih in družbe.

TVEGANJA V ODVISNIH DRUŽBAH

V spodnjih pregledih predstavljamo ključna tveganja v Q4 2017. Ukrepi za njihovo obvladovanje so prikazani pri vsakem od zaznanih tveganj. Preverjanje in analiza izvedenih ukrepov se izvajata v sodelovanju z direktorji odvisnih družb.

AVTENTA

Kadrovsko tveganje

Skupina tveganj

Operativna tveganja

Kakšen je vpliv?

Izvedba projektov.

Stopnja
tveganja

Kaj je tveganje?

Pomanjkanje strokovnih kadrov.

Kako upravljamo tveganje?

Vzpostavljanje kadrovskih povezav z zunanjimi partnerji.

ANTENNA TV SL

Likvidnostno tveganje in neustrezna kapitalna struktura

Skupina tveganj

Finančna tveganja

Kakšen je vpliv?

Prezadolženost.

Stopnja
tveganja

Kaj je tveganje?

Nezmožnost izpolnjevanja obveznosti in visoka zadolženost.

Kako upravljamo tveganje?

Financiranje tekočega poslovanja s strani lastnikov in optimizacija poslovanja.

GVO

Tveganje operativne izvedbe in kakovosti izvedenih projektov

Skupina tveganj

Operativna tveganja

Kakšen je vpliv?

Realizacija projektov in kakovosti izvedbe.

Stopnja
tveganja

Kaj je tveganje?

Plačilo pogodbene kazni. Izguba ugleda.

Kako upravljamo tveganje?

Prenos enostavnih del na podizvajalce. Prilagajanje števila zaposlenih z začasnimi zaposlitvami. Prilagajanjem organizacije dela in internih procesov. Priprava projektnih planov.

SOLINE

Tveganje poslovanja term Lepa Vida

Skupina tveganj

Strateška [poslovna] tveganja

Kakšen je vpliv?

Slabši poslovni rezultat.

Stopnja
tveganja

Kaj je tveganje?

Nedoseganje rasti prihodkov.

Kako upravljamo tveganje?

Aktivno trženje in povezovanje z lokalnimi hotelskimi verigami.

Tveganje neustreznih vremenskih razmer

Skupina tveganj

Operativno tveganje

Kakšen je vpliv?

Nižja proizvodnja soli. Upad obiska term.

Stopnja
tveganja

Kaj je tveganje?

Neustrezni vremenski pogoji.

Kako upravljamo tveganje?

Ni zavarovalnega produkta za prenos tveganja.

TSMEDIA

Tržna tveganja

Skupina tveganj

Strateška [poslovna] tveganja

Kakšen je vpliv?

Nižji prihodki od načrtovanih.

Stopnja
tveganja

Kaj je tveganje?

Zmanjševanje obsega oglaševanja na zunanjih zaslonih in obiskanost portalov.

Kako upravljamo tveganje?

Redno spremljanje prodaje in prihodkov. Sklepanje letnih pogodb. Ekskluzivna prodaja oglasnih produktov. Paketno trženje.

Kadrovska tveganja

Skupina tveganj

Operativno tveganje

Kakšen je vpliv?

Nedoseganje plana prihodkov.

Stopnja
tveganja

Kaj je tveganje?

Odvisnost od zunanjih sodelavcev.

Kako upravljamo tveganje?

Izdelana kadrovska strategija in strategija prodajnih poti.

BLICNET

Tveganje izgube naročnikov

Skupina tveganj

Strateška [poslovna] tveganja

Kakšen je vpliv?

Odhod naročnikov. Nižji prihodki.

Stopnja
tveganja

Kaj je tveganje?

Agresivna konkurenca na trgu.

Kako upravljamo tveganje?

Prilagajanje tržnim razmeram. Izboljšanje kakovosti ponudbe.

Tveganje dolgotrajnih pravnih postopkov

Skupina tveganj

Operativno tveganje

Kakšen je vpliv?

Posamezni deli omrežij so brez dovoljenj. Dolgotrajni postopki.

Stopnja
tveganja

Kaj je tveganje?

Dolgotrajno pridobivanje gradbenih in uporabnih dovoljenj za legalizacijo omrežja.

Kako upravljamo tveganje?

Sproženi postopki za legalizacijo omrežja.

Tveganje zastaranja opreme

Skupina tveganj

Operativno tveganje

Kakšen je vpliv?

Nemoteno zagotavljanje storitev.

Stopnja
tveganja

Kaj je tveganje?

Tveganje zastaranja opreme in zagotavljanja nemotenega delovanja IP-platform.

Kako upravljamo tveganje?

Menjava in nadomeščanje opreme.

IPKO

Tveganje izgube uporabnikov in prihodkov

Skupina tveganj

Strateška (poslovna) tveganja

Kakšen je vpliv?

Izguba uporabnikov in prihodkov.

Stopnja
tveganja

Kaj je tveganje?

Tržno tveganje zaradi nelojalne in agresivne konkurence. Tveganje izgube ekskluzivnih pravic za televizijske vsebine.

Kako upravljamo tveganje?

Spremljanje razvoja trga, ustrezni tržni pristopi. Uporaba pravnih sredstev.

Tveganje metodologije regulatorja za nakup frekvenc

Skupina tveganj

Strateška (poslovna) tveganja

Kakšen je vpliv?

Visoki stroški za nakup frekvenc.

Stopnja
tveganja

Kaj je tveganje?

Metodologija, ki jo regulator uporablja pri določitvi cene za nakup frekvenc.

Kako upravljamo tveganje?

Sprožitev ustreznih postopkov.

Regulatorna tveganja v zvezi z izvajanjem televizijskih storitev

Skupina tveganj

Regulatorna tveganja in tveganja skladnosti poslovanja

Kakšen je vpliv?

Izguba prihodkov in povečanje stroškov.

Stopnja
tveganja

Kaj je tveganje?

Zahteva organizacije za kolektivne pravice za začetek postopka za določitev cen programskih vsebin.

Kako upravljamo tveganje?

Uporaba ustreznih pravnih sredstev.

OCENA TVEGANJA ZA ODVISNE DRUŽBE

Sprejemljive stopnje tveganja [Risk Appetite] so določene v strategiji odvisnih družb. Z okvirom za obvladovanje tveganj imamo tudi razumno zagotovilo, da bomo v odvisnih družbah dosegli poslovne cilje.

2.5. POSLOVNO OKOLJE IN TRENDI V PANOGI

2.5.1. VPLIV MAKROEKONOMSKEGA OKOLJA NA POSLOVANJE

SLOVENIJA

Na področju gospodarskega razvoja in blaginje prebivalstva Slovenija v zadnjih letih napreduje. Gospodarska slika se izboljšuje in Slovenija dohiteva gospodarsko razvitejšo državo v Evropski uniji (EU). Za leto 2017 je napovedana rast BDP v višini 4,4 % [2018: 3,9 %, 2019: 3,2 %], predvsem zaradi visoke rasti izvoza in vpliva državnih investicij. V prihodnjih letih bodo na gospodarsko rast postopoma vplivali demografski dejavniki, in sicer bosta z rastjo zaposlenosti posledično višja razpoložljivost dohodka in zasebna potrošnja. Domača potrošnja bo tudi v obdobju 2017–2019 ostala pomemben dejavnik rasti. Letos se bo zaposlenost nadalje znatno povečala (za 2,7 %) v skoraj vseh dejavnostih, inflacija pa se bo v naslednjih letih gibala okoli 2 %. Po obdobju nizke rasti cen oz. deflacije bo rast domačega in tujega povpraševanja okrepila predvsem rast cen storitev.

Ugodno razpoloženje v EU daje dodatno spodbudo cikličnemu zagonu gospodarske rasti, posledično pa bi lahko bila rast še višja od predpostavljene. Negotovost v domačem okolju je povezana predvsem z dinamiko zasebnih investicij, ki bi lahko bile ob pospešitvi bančnega kreditiranja še višje. Nasprotno bi lahko bile investicije države nižje od predvidenih, predvsem v primeru nižjega črpanja evropskih sredstev. V daljšem obdobju pa je največja negotovost povezana z načinom soočanja z demografskimi spremembami, od katerega bo odvisna tudi dinamika gospodarske rasti in učinki na blaginjo prebivalcev.³²

POMEMBNEJŠI MAKROEKONOMSKI KAZALNIKI V SLOVENIJI

	2013	2014	2015	2016	Jesenska napoved 2017		
					2017	2018	2019
BDP [realna rast, v %]	-1,1	3,0	2,3	3,1	4,4	3,9	3,2
BDP v mio. EUR [tekoče cene]	36.239	37.615	38.837	40.418	42.761	45.265	47.507
Stopnja registrirane brezposelnosti [v %]	13,1	13,1	12,3	11,2	9,5	8,7	8,4
Produktivnost dela [BDP na zaposlenega]	0,0	2,6	1,0	1,1	1,6	2,2	2,3
Inflacija [konec leta]	0,7	0,2	-0,5	0,5	1,7	1,9	2,1
Inflacija [povprečje leta]	1,8	0,2	-0,5	-0,1	1,5	1,6	2,1
Zasebna potrošnja [realna rast, v %]	-4,1	1,9	2,1	4,2	3,3	3,0	2,3
Državna potrošnja [realna rast, v %]	-2,1	-1,2	2,7	2,5	1,1	0,9	0,9

Vir: SURS, BS, ECB, preračuni in napovedi UMAR [Jesenska napoved gospodarskih gibanj, september 2017].

JUGOVZHODNA EVROPA

Bruto domači proizvod (BDP) je v državah jugovzhodne Evrope, kjer deluje Skupina Telekom Slovenije, na ravni držav v razvoju. V nekaterih državah je tudi šestkrat manjši kot v Sloveniji. Kljub postopni gospodarski rasti na teh trgih, pa je brezposelnost še vedno razmeroma zelo visoka, zato so cene telekomunikacijskih storitev znatno nižje kot v Sloveniji. Gospodarstvo na teh trgih ostaja odvisno od gospodarskega in zaposlitvenega razvoja v zahodni Evropi.

32 Vir: Jesenska napoved gospodarskih gibanj 2017, Urad RS za makroekonomske analize in razvoj, Ljubljana, september 2017

Na **Kosovu** je gospodarska rast v letu 2016 znašala 3,4 %. V prihodnjem letu naj bi se po napovedih še nekoliko povečala, na 3,5 %. Tudi razmere na področju trga dela se izboljšujejo, saj stopnja brezposelnosti počasi upada in je v letu 2016 dosegla 27,5 %

V **Bosni in Hercegovini** se je gospodarska rast v letu 2016 nadaljevala v nekoliko zmanjšanem obsegu v višini 2 %. V naslednjem letu naj bi se še nekoliko okrepila in dosegla 2,5 % rast, kar še vedno ne bo na ravni dosežene v letu 2015. Čeprav stopnja brezposelnosti postopoma upada, ostaja na razmeroma visoki ravni v letu 2016 je bila kar 25,4%, za 2017 pa je napovedana 20,5% stopnja brezposelnosti.

MAKROEKONOMSKI KAZALNIKI NA TRGIH JV EVROPE

BDP per capita	Slovenija	Kosovo	BiH
2015	18.823	3.159	3.775
2016	19.576	3.254	3.884
Napoved 2017	20.708	3.370	4.093
Napoved 2018	21.922	3.492	4.262
Rast BDP v %			
2015	2,3	4,1	3,1
2016	3,1	3,4	2,0
Napoved 2017	4,4	3,5	2,5
Napoved 2018	3,9	3,5	2,6
Inflacija v %			
2015	-0,5	-0,1	-1,2
2016	0,5	1,3	-0,3
Napoved 2017	1,7	1,0	2,3
Napoved 2018	1,9	1,8	1,4
Stopnja nezaposlenosti v %		*	
2015	12,3	32,9	27,7
2016	11,2	27,5	25,4
Napoved 2017	9,5	n/a	20,5
Napoved 2018	8,7	n/a	25,1

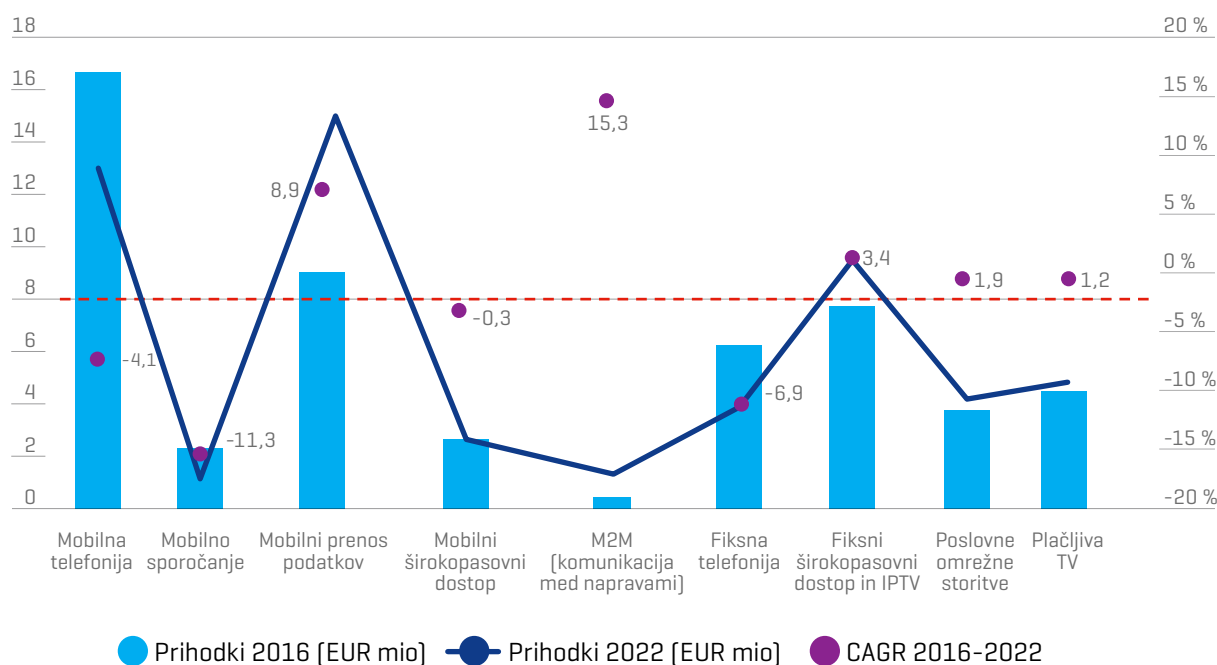
Vir: Slovenija, Umar, Jesenska napoved 2017, september 2017, JVE IMF Outlook. Oktober 2017, *Kosovo nezaposlenost, Statistični urad Kosova, maj 2017.

2.5.2. STANJE IN TRENDI V TELEKOMUNIKACIJSKEM SEKTORJU

V analitski hiši Analysys Mason napovedujejo za srednjo in vzhodno Evropo delno okrevanje prihodkov iz telekomunikacij do leta 2022. Nanje bosta vplivala rast prihodkov mobilnega prenosa podatkov, ki bodo do leta 2022 predstavljali več kot četrtino vseh prihodkov od prodaje na drobno, in naložbe v fiksna, napredna omrežja. Operaterji, ki ponujajo pakete s fiksno mobilno konvergenco (FMC), bodo izkoristili možnosti, ki jim jih ponujajo omrežja nove generacije (NGA). Osredotočili se bodo na nadgradnjo hitrosti, vsebine, pakete plačljive televizije in IP- televizije, da bi povečali povprečno porabo na uporabnika in prihodke.

Skupni prihodki mobilnih in fiksnih storitev bodo v obdobju od leta 2016 do 2022 naraščali z letno stopnjo rasti 0,5 % [CAGR], prihodki plačljive TV pa s stopnjo 0,7 % CAGR.

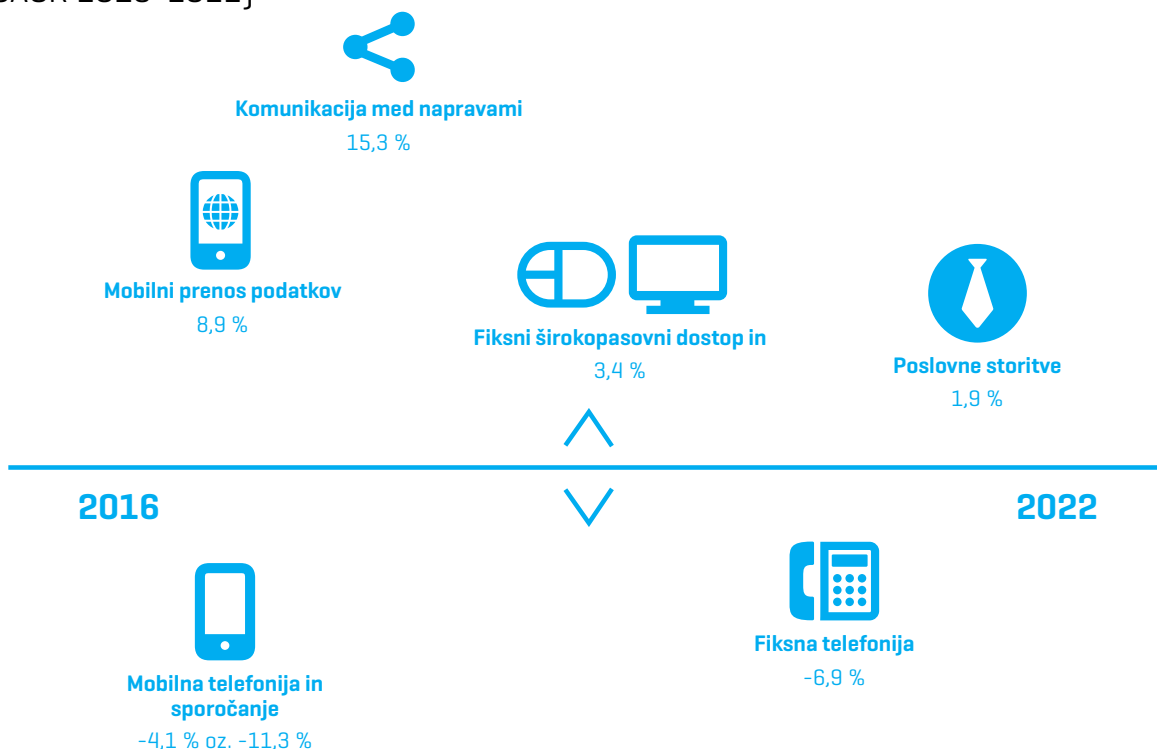
Prihodki od telekomunikacijskih storitev – srednja in vzhodna Evropa v obdobju 2016–2022

Vir: Analysys Mason – Central and Eastern Europe telecoms market: trends and forecasts 2017–2022

Med posameznimi storitvami bosta največjo rast dosegala M2M [machine to machine / komunikacija med napravami] in mobilni prenos podatkov na mobilnih napravah. Sledita fiksni širokopasovni dostop in IPTV. Najbolj bodo upadli prihodki pri klasičnih mobilnih storitvah [klici in sporočila] in pri fiksni telefoniji.

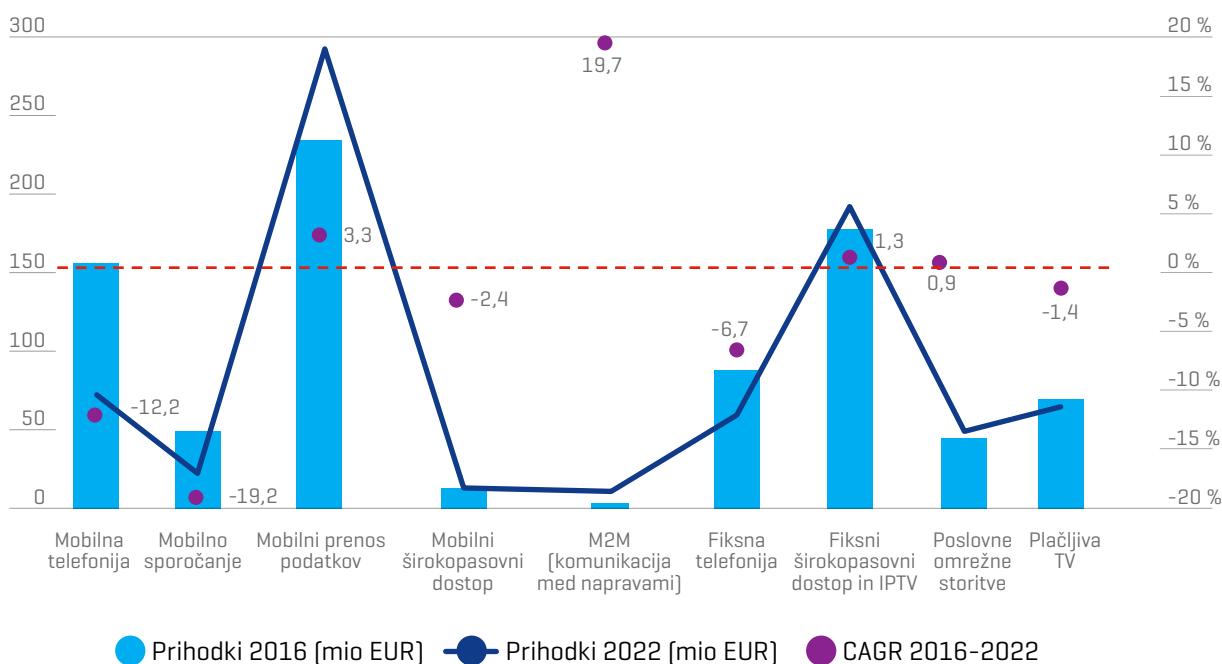
Stopnja rasti prihodkov po storitvah v srednji in vzhodni Evropi do leta 2022 [CAGR 2016-2022]

Vir: Analysys Mason – Central and Eastern Europe telecoms market: trends and forecasts 2017–2022

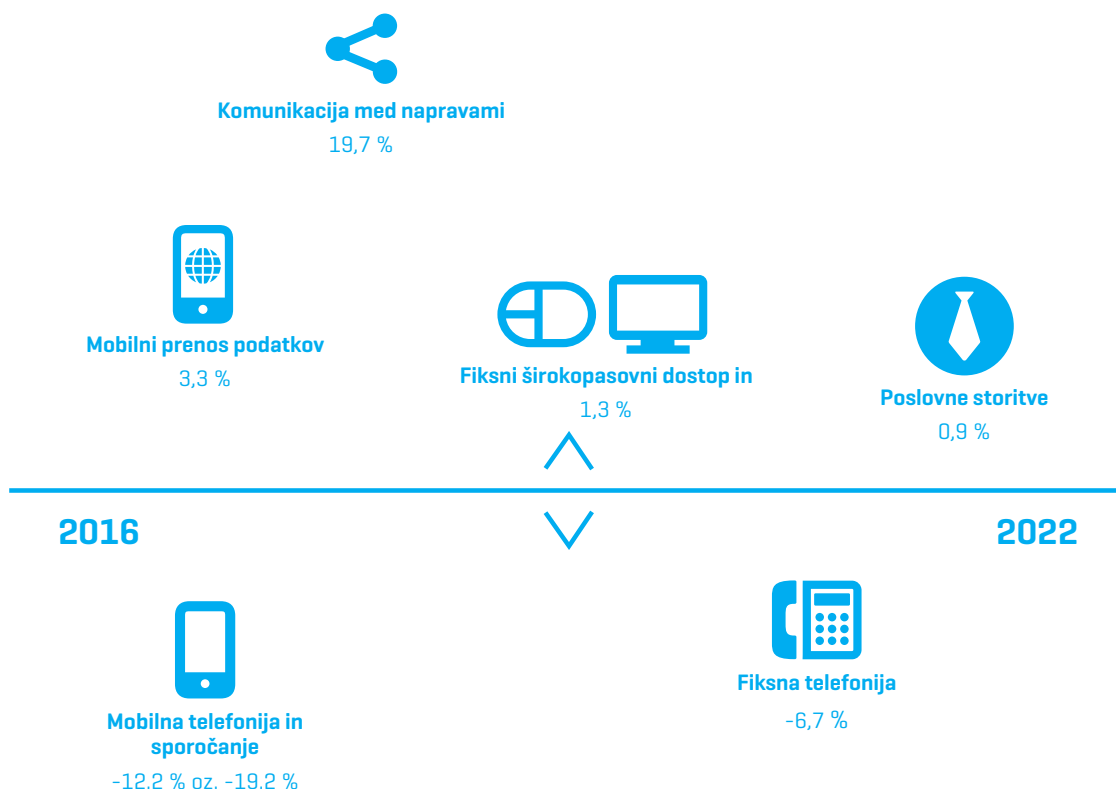
V Sloveniji se bo trg mobilnih storitev zniževal bolj kot trg fiksnih storitev, upad prihodkov v segmentu mobilne telefonije pa bo v obdobju 2016–2022 največji od vseh držav v srednji in vzhodni Evropi.

Prihodki od telekomunikacijskih storitev – Slovenija v obdobju 2016–2022

Vir: Analysys Mason – Central and Eastern Europe telecoms market: trends and forecasts 2017–2022

Stopnja rasti prihodkov po storitvah v Sloveniji do leta 2022 [CAGR 2016-2022]

Vir: Analysys Mason – Central and Eastern Europe telecoms market: trends and forecasts 2017–2022

IT-TRG V SLOVENIJI

Na slovenskem IT-trgu se kaže možnost rasti v nadgrajevanju obstoječih software produktov in v poenostavljanju uporabe brezžičnih storitev, podatkovne storitve pa postajajo ključni del produktne ponudbe. V IT-storitvah bo čedalje več tekmecev z novimi storitvami, operaterji pa bodo konsolidirali IT znotraj njihovih storitev. Na trg prihajajo novi ponudniki, ki ponujajo inovativne storitve za rešitve v oblaku, že uveljavljeni konkurenti na trgu pa se združujejo. Hkrati se klasični distributerji licenc razvijajo v sistemske integratorje. Kaže se tudi trend koriščenja storitev OTT [over the top], ki so cenovno ugodne in s katerimi podjetja obidejo operaterje.

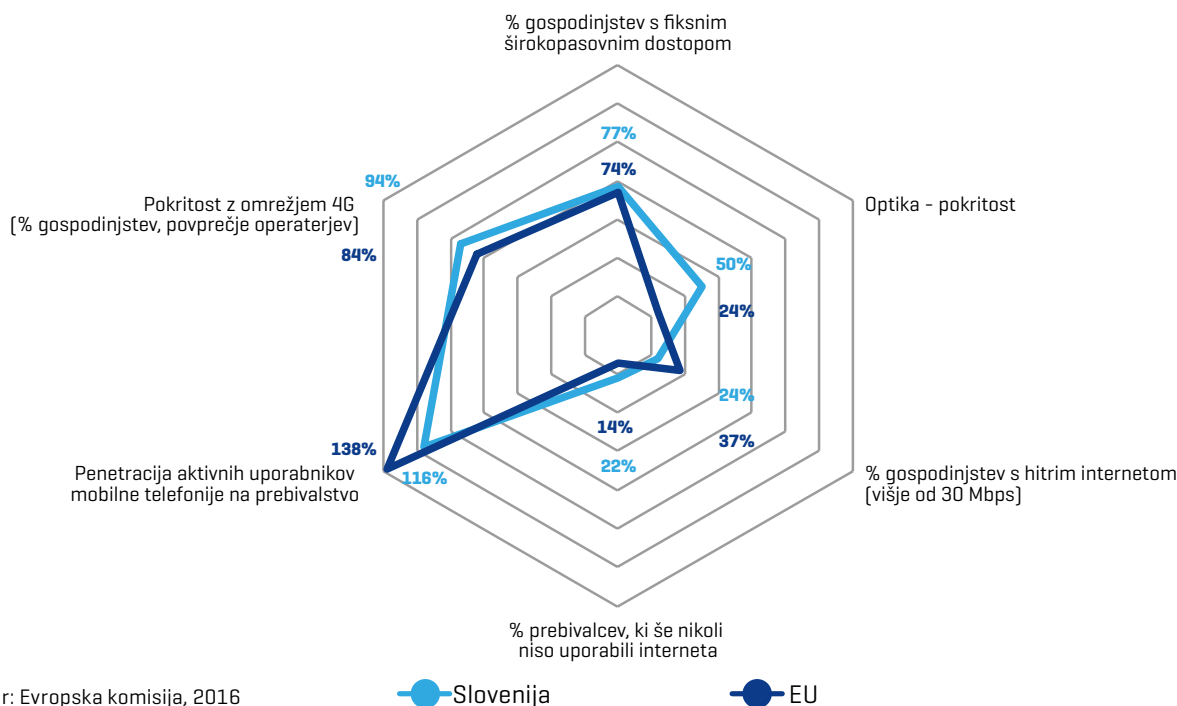
IT je danes strateško področje, ki zadeva vsa poslovna področja v podjetjih, njegov vpliv pa se čuti tudi v vsakdanjem življenju. Podjetja oziroma organizacije se v zadnjih treh letih spet bolj

optimistično odločajo za investicije v uvajanje novih in v nadgradnjo že implementiranih informacijskih rešitev.

Ključno vlogo v digitalni preobrazbi podjetij bodo igrali trendi, kot so masovni podatki, računalniški oblaki in mobilnost, umetna inteligenca ter avtomatizacija. Spletna ankete kaže, da večina slovenskih podjetij (več kot 85 %) digitalno transformacijo že ima na svojem dnevnem redu, a zaenkrat še ni vidnega učinka na prihodkovni in na stroškovni strani. Po napovedih naj bi do leta 2020 polovica vseh prihodkov izvirala iz digitalnih poslovnih modelov ali kanalov. Zato se v Skupini Telekom Slovenije nenehno prilagajamo, sledimo trendom panoge na področju implementacije SAP-rešitev in dokumentnih sistemov ter posledično razvijamo inovativne, učinkovite in kakovostne rešitve.³³

2.5.3. RAZVITOST SLOVENSKEGA TRGA TELEKOMUNIKACIJSKIH STORITEV GLEDE NA EU

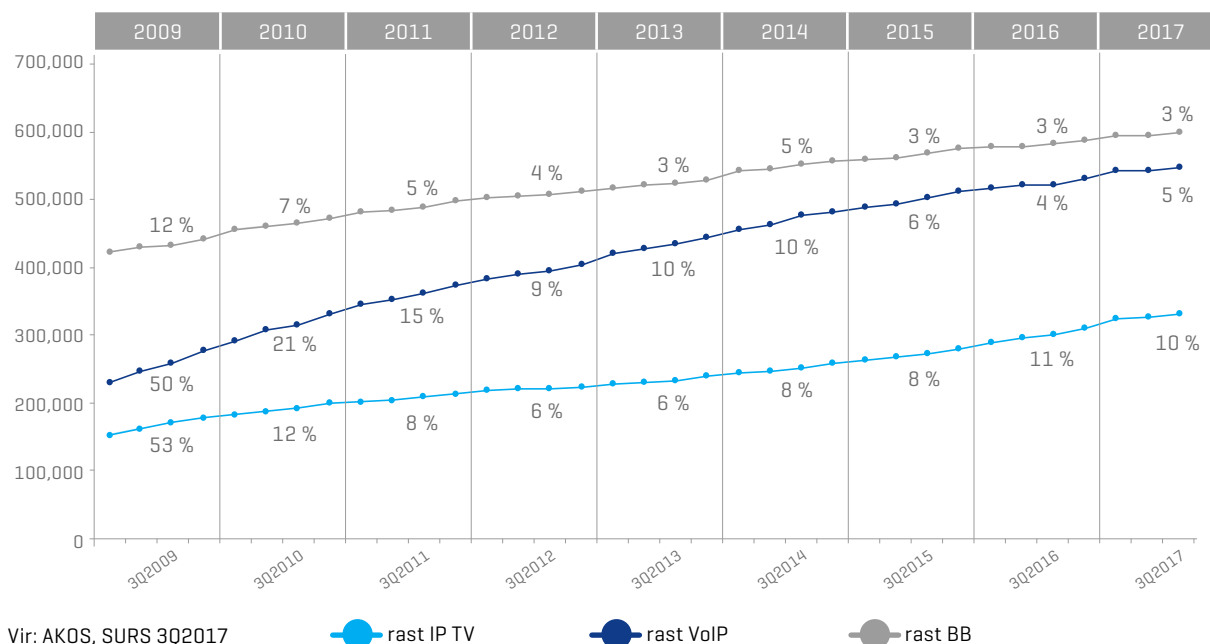
Primerjava razvitosti trga telekomunikacijskih storitev Slovenije in EU

TRG FIKSNEGA ŠIROKOPASOVNEGA DOSTOPA

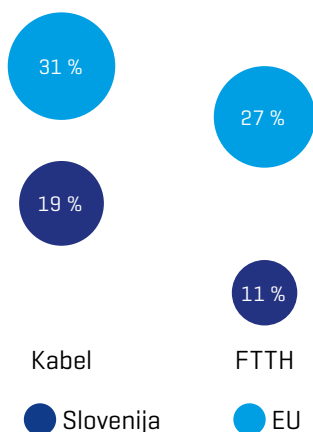
V zadnjih letih se je rast na trgu širokopasovnih priključkov v Evropi in Sloveniji upočasnila. Po podatkih Evropske komisije (julij 2016) je Slovenija po penetraciji fiksnega širokopasovnega dostopa glede na prebivalstvo [29,5 %] pod povprečjem EU [32,7 %]. Tudi rast penetracije je manjša in je pod povprečjem EU. Trg fiksnih širokopasovnih priključkov v Sloveniji še vedno raste, vendar se umirja. Nekoliko višjo rast dosegata IP-televizija (IPTV) in IP-telefonija (VoIP).

Rast storitev na trgu fiksnih širokopasovnih priključkov v Sloveniji

Čeprav je DSL še vedno najbolj razširjena tehnologija v Evropi, se je njen tržni delež leta 2016 zmanjšal [z 80 % v letu 2009 na 67 % v letu 2016]. Slovenija je po penetraciji optičnega dostopa (FTTx) na gospodinjstvo še vedno med vodilnimi državami v evropskem merilu in nad povprečjem EU. Širokopasovni priključki FTTx so v Sloveniji v tretjem četrtletju 2017 predstavljali 31,1 % vseh širokopasovnih priključkov.

Delež optičnih in kabelskih priključkov glede na število priključkov širokopasovnega dostopa do interneta [2016]

Vir: Digitalna agenda za Evropo, Evropska komisija 2017

TRG PLAČLJIVE TELEVIZIJE

IPTV in storitve multimedijskih vsebin, kot so video na zahtevo, HD-vsebine visoke ločljivosti, interaktivnosti televizijskih vsebin in internetna televizija, še vedno naraščajo. IPTV predstavlja 52,6 % [3Q 2017] vseh TV-priključkov v Sloveniji in še naprej raste. V Telekomu Slovenije dosegamo na trgu IPTV najvišji tržni delež 51,0 % [3Q 2017].

Poraba in prihodki iz nelinearnih, avdiovizualnih in OTT-storitev [over-the-top], kot je npr. Netflix, eksponentno naraščajo. Kljub hitro rastočemu številu novih, televiziji podobnih storitev pa je njihov relativni vpliv še vedno omejen. Tradicionalne vsebine TV za zdaj še vedno ostajajo v ospredju.

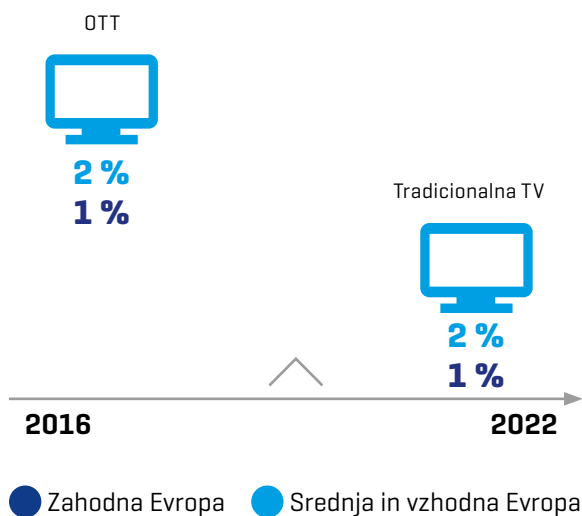
Raziskava iPROM-a konec leta 2016 je pokazala, da televizija aktivno spodbuja uporabo interneta, saj je ob gledanju televizije 71 % vseh uporabnikov

uporabljalo splet: 36 % jih je uporabljalo družbena omrežja, četrtna je brskala po spletnih straneh ter prebirala in odgovarjala na e-sporočila. Pri osebah, mlajših od 40 let, je OTT velika uspešnica, saj lahko v televizijskih vsebinah [serije, oddaje in filme] uživajo takrat, ko jim to dopušča čas. Pri tem sta v ospredju video na zahtevo in funkcija časovnega zamika, ki ju uporablja približno polovica slovenskih gospodinjstev [iPROM in Valicon, 2016].

Prihodki OTT-videostoritev bodo močno rastle, še posebej v primerjavi z rastjo prihodkov tradicionalne TV [1,0 % CAGR, 2016-2022].

Stopnja rasti prihodkov OTT-storitev in tradicionalne TV v zahodni, srednji in vzhodni Evropi [CAGR 2016-2022]

Penetracija priključkov fiksne televizije glede na gospodinjstva v Sloveniji dosega 76,8 % [tretje četrtletje 2017].

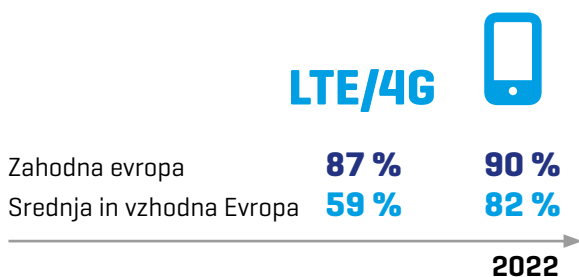
Vir: Analysys Mason – Pay TV Western, Central and Eastern Europe: trends and forecasts 2017-2022

MOBILNI ŠIROKOPASOVNI DOSTOP

Na trgu širokopasovnih storitev je najhitrejša rast v segmentu mobilnega širokopasovnega dostopa, uporablja ga več kot 60 % vseh aktivnih mobilnih SIM-kartic. Večina mobilnih širokopasovnih naročnin se uporablja na pametnih telefonih, šele nato na tablicah in prenosnikih. Po aktivnih uporabnikih mobilnega interneta je povprečje EU 83,9 %, vodilne so severne države [Finska, Danska, Švedska, Estonija, Luksemburg, Poljska], kjer je penetracija nad 100 %, v Sloveniji pa znaša 56,9 %.

Število povezav LTE/4G in penetracija pametnih telefonov v letu 2022

Telekom Slovenije z omrežjem LTE/4G pokriva že več kot 98 % prebivalstva.

Vir: Analysys Mason – Western, Central and Eastern Europe telecoms market: trends and forecasts 2017–2022, 2017

TRG FIKSNE IN MOBILNE TELEFONIJE

Po napovedih analitske hiše Analysys Mason bo **trg fiksne telefonije** v zahodni Evropi upadal do leta 2022 z letno stopnjo $-1,1\%$ [CAGR].

Delež IP-telefonije nenehno raste. Tako je konec tretjega četrtnetja 2017 v Sloveniji tržni delež priključkov dosegel že 78,5 %, delež klasične

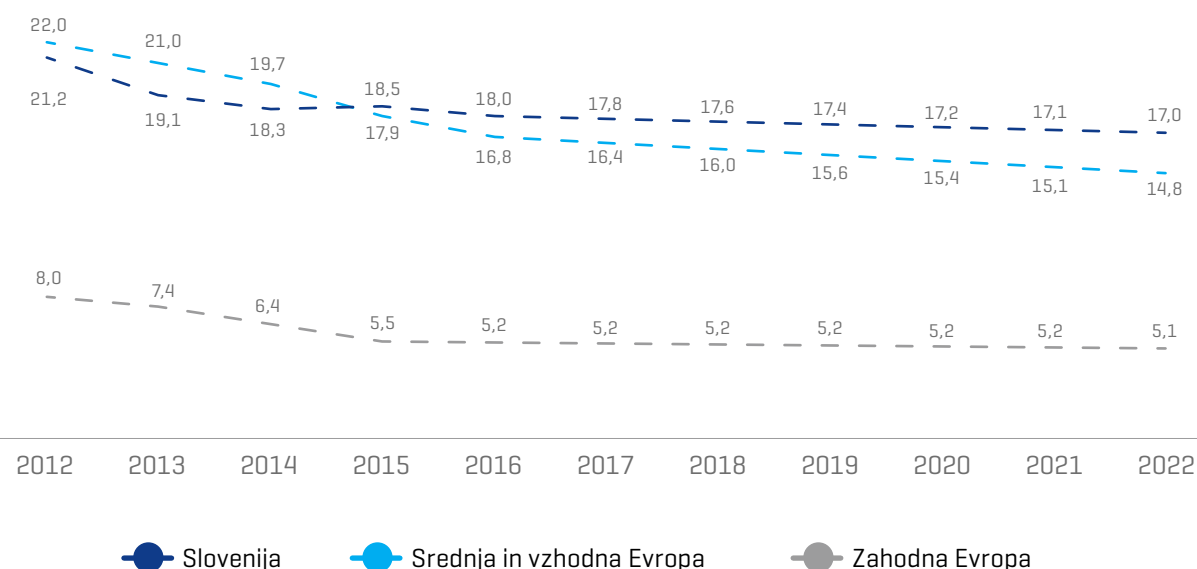
telefonije pa se še naprej niža in je znašal 21,5 %. Slovenija ima **v mobilnem** segmentu eno nižjih penetracij aktivnih uporabnikov mobilne telefonije na prebivalstvo (117,0 % v tretjem kvartalu 2017) v EU in s tem še dovolj prostora za nadaljnji razvoj.

Povečuje se delež prometa iz mobilnega omrežja in VoIP, znižuje pa se delež prometa iz fiksne omrežja. V Sloveniji je ta trend precej izrazit, saj je v tretjem četrtnetju 2017 delež prometa iz fiksne omrežja predstavljal zgolj še 10,3 %, iz mobilnega pa že 89,7 %.

Za trg mobilne telefonije v EU je značilno prehajanje iz predplačniških v naročniška razmerja. Slovenija je med državami z višjim deležem naročniških razmerij (77 %) v primerjavi s povprečjem EU (63 %).

Povprečni prihodek na uporabnika [ARPU] se bo v srednji in vzhodni Evropi do leta 2022 stabiliziral zaradi upada konkurenčnega pritiska na cene in zaradi naraščajočega prevzemanja dražjih podatkovnih paketov.

Povprečni prihodek na uporabnika [ARPU v EUR] do leta 2022 v Evropi in Sloveniji

Vir: Analysys Mason DataHub Export, avgust 2017

PAKETNE STORITVE

Operaterji poskušajo upadanje števila naročnikov zajezi s ponudbo vse bolj raznolikih paketov, ki vključujejo fiksno telefonijo, internet, TV in mobilno telefonijo [četverčki]. Tako v EU kot Sloveniji je prisotna rast vseh paketov, še najbolj četverčkov, upada pa število priključkov samostojnega širokopasovnega dostopa.

Penetracija priključkov na pakete storitev

Penetracija priključkov na pakete storitev glede na gospodinjstva je v Sloveniji v tretjem četrtletju 2017 dosegla 66,5 %.

Slovenija
EU

66 %
50 %

Vir: Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za tretje četrtletje 2017, AKOS, Evropska komisija, Special Eurobarometer 438, 2016

2.5.4. REGULATIVA NA PODROČJU ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ

SLOVENIJA

RAZVOJ ŠIROKOPASOVNIH OMREŽIJ NASLEDNJE GENERACIJE

Na podlagi sprejetega Načrta razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020 je Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS maja leta 2016 objavilo javni poziv za izkaz tržnega interesa za gradnjo širokopasovnih omrežij. Telekom Slovenije je na podlagi tega poziva v letu 2017 z ministrstvom podpisal dogovor in začel graditi priključke na območjih, kjer je izrazil tržni interes.

NACIONALNA ZAKONODAJA IN EU-REGULACIJA

Avgusta je začel veljati Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o elektronskih komunikacijah [ZEKom-1C], ki je v slovenski pravni red prenesel direktivo EU o ukrepih za znižanje stroškov za postavitev elektronskih komunikacijskih omrežij visokih hitrosti. Spremembe zakona so bile na področjih financiranja AKOS-a, urejanja prostora, služnosti na nepremičninah v lasti RS, radiofrekvenčnega spektra, pravic uporabnikov, povratnih klicev in množičnega obveščanja, obdelave osebnih podatkov in univerzalne storitve.

Evropski zakonodajni organi obravnavajo predlog nove direktive za vzpostavitev kodeksa evropskih elektronskih komunikacij [EECC – European

Electronic Communication Code], uredbe o pristojnostih in delovanju organa evropskih regulatorjev – BEREC ter uredbe o širjenju brezžičnih omrežij na javnih prostorih ter območjih lokalnih skupnosti. Evropska komisija želi tako posodobiti evropski regulatorni okvir elektronskih komunikacij iz leta 2009. Spremembe naj bi bile v Evropskem parlamentu in Svetu sprejete v prvi polovici leta 2018, države članice EU pa naj bi jih implementirale v letu 2019.

UPOŠTEVNI TRGI

AKOS je v letu 2017 zoper Telekom Slovenije vodil različne postopke inšpekcijskega nadzora, povezane z naloženimi obveznostmi na reguliranih upoštevni trgih. Tri postopke je ustavil, v enem postopku je ugotovil določene neskladnosti in naložil njihovo odpravo, ob koncu leta pa so štirje postopki še potekali. Prav tako je AKOS zoper Telekom Slovenije vodil prekrškovni postopek, ki ga je končal z izdajo odločbe in naložitvijo globe. Telekom Slovenije je zoper odločbo vložil zahtevo za sodno varstvo.

Decembra je AKOS na upoštevni trgih 3a in 3b izdal naslednji odločbi, na upoštevni trgu visokokakovostnih proizvodov pa je že opravil javno posvetovanje:

Upošteveni trg	Sprememba
Trg 3a: »Veleprodajni lokalni dostop na fiksni lokaciji, veleprodajni trg«	AKOS je Telekomu Slovenije naložil oblikovanje ponudbe virtualno razvezanega dostopa (VULA), skrajšal je roke za priklop in odpravo napak. Zvišal je ceno razvezave bakrene lokalne zanke in predpisal uporabo ekonomske ponovljivosti za produkte novih generacij (NGA).
Trg 3b »Veleprodajni osrednji dostop na fiksni lokaciji za izdelke za množični trg«	Telekomu Slovenije je AKOS skrajšal roke za priklop in odpravo napak. Odpravil je stroškovno metodo maloprodajna cena –x. Naložil je izračun stroškovnih cen in predpisal uporabo ekonomske ponovljivosti za produkte novih generacij (NGA). Za 159 naselij je odpravil cenovno regulacijo.
Načrtovana regulacija trga 4: »Veleprodajni visokokakovostni dostop na fiksni lokaciji«.	Telekom Slovenije je decembra 2017 AKOS-u podal pripombe na objavljeno analizo upoštevnega trga.

MOBILNO GOSTOVANJE

Telekom Slovenije je junija uvedel določila uredbe EU, ki določa ukrepe za dostop do odprtega interneta in znižanje cen mobilnega gostovanja. Tako smo svojim uporabnikom omogočili gostovanje pod enakimi pogoji kot doma (RLAH – roam like at home). Agenciji smo ob tem priglasili svojo politiko poštene uporabe.

FREKVENCE

AKOS je v letu 2017 začel pripravljalne postopke v zvezi z razpisom frekvenc za 5G. Telekom Slovenije je ob tem oblikoval delovno skupino za sodelovanje na javnem razpisu in dražbi, ki naj bi bila predvidoma v letu 2018. Skupaj z Ericssonom, Iskratelom, MNZ – Policijo, Slovensko vojsko in Fakulteto za elektrotehniko smo se pridružili pobudi 5G za PPDR (sistem za javno varnost ter zaščito in reševanje). Ustanovni sestanek je bil marca, čez leto pa so potekale različne aktivnosti.

REŠEVANJE SPOROV PRED AGENCIJO ZA KOMUNIKACIJSKA OMREŽJA IN STORITVE (AKOS)

Telekom Slovenije svoje uporabnike redno in korektno obvešča o posebnih pogojih, prodajnih ponudbah, cenah in spremembah, kar vpliva na manjše število prejetih ugovorov. Prav tako smo izboljšali reševanje zahtevkov na prvi stopnji. V primeru neupravičenih reklamacij poskušamo poiskati za naročnika ugodnejše poslovne rešitve, zato je posledično manj ugovorov na drugi stopnji pred AKOS-om. Telekom Slovenije ima tako med slovenskimi operaterji (po podatkih AKOS-a) najnižji delež ugovorov pred AKOS-om. Ugotovitve

ob reševanju ugovorov vselej implementiramo v proces za izboljšanje svojih storitev in poslovanja.

REGULATIVNI RAZVOJ V JUGOVZHODNI EVROPI

KOSOVO

V letu 2017 so se nadaljevale priprave na uvedbo trimestne klicne kode, ki jo je Kosovu dodelil ITU. Dokončna uveljavitev je predvidena za junij 2018, s tem pa bo omogočena tudi prenosljivost števil. Regulatorna Agencija RAEPK je zato izdala več odločitev v povezavi z oštevilčenjem in prenosljivostjo števil. RAEPK je nadaljevala analiziranje trgov, in sicer na področju dostopa do razvezane zanke in širokopasovnega dostopa. Prav tako je začela javno posvetovanje o univerzalni storitvi, kjer pa odločitev še ni bila sprejeta.

RAEPK je na področju internetne nevtralnosti predlagala obveznosti, ki so strožje od rešitev, kakršne veljajo v EU. IPKO nasprotuje njihovi uveljavitvi in tudi s pomočjo zunanjih svetovalcev v dialogu z oblastmi poskuša doseči njihovo omilitve.

Kosovski regulator je odločil glede uporabe frekvenčnega spektra 1900 MHz in 2100 MHz za uporabo UMTS/IMT-200 in IMT advanced. IPKO je agencijo obvestil, da se ne bo potegoval za frekvence v pasu 2100 MHz, ter zahteval znižanje višine nadomestil za uporabo frekvenc.

Kosovska neodvisna medijska komisija (IMC) je začela postopke za sprejetje zakona o digitalizaciji prizemne televizije, ki bo omogočil prehod z analognega na digitalno oddajanje.

BOSNA IN HERCEGOVINA

V letu 2017 je začela veljati nova strategija elektronskih komunikacij za obdobje 2017–2021, ki med drugim omogoča uvajanje omrežij LTE in prehod na digitalno radiodifuzijo te zagotavlja ukrepe za izboljšanje razvoja širokopasovnih optičnih povezav.

Na trgu sta še vedno regulirana samo trga 3 in 7 (zaključevanje v fiksni in mobilni omrežji). Na trgu 3 je eden od operaterjev s pomembno tržno močjo tudi Blicnet. Regulatorni organ Bosne in Hercegovine (RAK) je maja potrdil Blicnetovo vzorčno ponudbo (RIO), ki je začela veljati junija 2017. Blicnet se je tako v zadnjem četrtletju v skladu s svojo vzorčno ponudbo dogovoril za medomrežno povezavo z Mtelom.

Javne razprave o predlogih o analizi trga 4 (veleprodajni dostop do omrežne infrastrukture,

vkjučno s skupnim ali polnim razvezanim dostopom, na fiksni lokaciji – veleprodajna raven) in o analizi trga 5 (širokopasovni trg dostopa – veleprodajna raven) so se končale že februarja 2015. Dokončni ukrepi še vedno niso bili sprejeti, pričakovati pa je, da bodo v kratkem. Sprejetje ukrepov iz analiz trgov 4 in 5 so osnovni predpogoj za izvedbo razveze lokalne zanke in storitev bitnega toka, kar naj bi izboljšalo konkurenčnost na telekomunikacijskem trgu v BiH.

NOVE STORITVE

Večina novih storitev, s katerimi Telekom Slovenije širi svojo osnovno dejavnost, je prav tako podvržena regulaciji. V zvezi s ponudbo elektrike mora Telekom Slovenije podatke o veleprodajnih pogodbah in prodanih količinah poročati Agenciji za energijo, pri zavarovalniških storitvah pa je bilo potrebno soglasje Agencije za zavarovalni nadzor.

2.5.5. VARSTVO KONKURENCE, POSTOPKI PRED SODIŠČI IN DRUGIMI ORGANI³⁴

V letu 2017 proti Telekomu Slovenije ni bil uveden noben nov postopek glede morebitnega kršenja pravil konkurence in monopolnega ravnanja. Pred Javno agencijo za varstvo konkurence (AVK) pa sta s tega področja sicer v teku dva pomembnejša postopka iz preteklih let, ki se še nista zaključila.

Telekom Slovenije in njegove odvisne družbe so bili v letu 2017 udeleženi v naslednjih pomembnejših postopkih pred sodišči:

- Telekom Slovenije je od Okrožnega sodišča v Ljubljani prejel dve zavrnilni sodbi glede tožb družbe Telemach zaradi plačila 1.392.153,00 evrov s pripadki in zaradi plačila 86.000.000,00 evrov s pripadki. Družbi sta 27. februarja 2017 podpisali Sporazumom o ureditvi medsebojnih razmerij, zato je sodišče v skladu s sporazumom omenjena tožbena zahtevka Telemacha zavrnilo.
- Vrhovno sodišče je ugodilo reviziji družbe T-2, ki jo je vložila zoper sodbo Višjega sodišča v Ljubljani, ki je zavrnilo obnovo postopka v gospodarskem sporu proti Telekomu Slovenije glede plačila odškodnine v višini 129.556.756,00

evrov s pripadki. Vrhovno sodišče je sodbi sodišča druge in prve stopnje razveljavilo ter zadevo vrnilo sodišču prve stopnje v novo sojenje. Odločitev o revizijskih stroških zoper izpodbijano sodbo in sklep je pridržalo za končno odločitev o zadevi.

- Blicnet je prejel tožbo družbe Mtel, s katero zahteva plačilo odškodnine v višini 98.300.000,00 KM, in sicer zaradi domnevne nelojalne konkurence in zavajajočega oglaševanja ter domnevno nepooblaščen uporabe kableske kanalizacije.

O rezervacijah za obveznosti za tožbe poročamo v računovodskem delu poročila [v točki 28](#).

ZUNANJI NADZORI

V Skupini Telekom Slovenije imamo vzpostavljeno enotno evidentiranje in spremljanje zunanjih postopkov nadzorov, ki so uvedeni proti družbi in/ali njeni odgovorni osebi, ter ravnanje zaposlenih v teh postopkih. Kot zunanji nadzor pojmuje pregled poslovanja družbe zaradi preveritve

34 GRI GS 103-1, 103-2, 103-3, 206-1, 307-1

spoštovanja zakonskih ali pogodbenih določb ali standardov pri izvajanju dejavnosti družbe.

V Skupini Telekom Slovenije je bilo v prejšnjem letu 115 zunanjih nadzorov: 64 v Telekomu Slovenije in 51 v odvisnih družbah. Do izteka leta je bilo zaključenih 58 nadzorov (24 v Telekomu Slovenije in 34 v odvisnih družbah).³⁵

Število in področja zunanjih nadzorov

Med 24 zaključenimi nadzori v Telekomu Slovenije je bila v dveh primerih z odločbo odrejena odprava kršitev, v enem primeru je bilo izrečeno prekrškovno opozorilo, v treh opomin, v preostalih 18 primerih pa ni bilo ugotovljenih nepravilnosti oz. kršitev. Nadzorni inšpekcijski organi niso izrekli glob niti družbi niti odgovorni osebi družbe.

V odvisnih družbah je bilo zaključenih 34 nadzorov, pri 25 nadzorih ni bilo ugotovljenih nepravilnosti oz. kršitev.

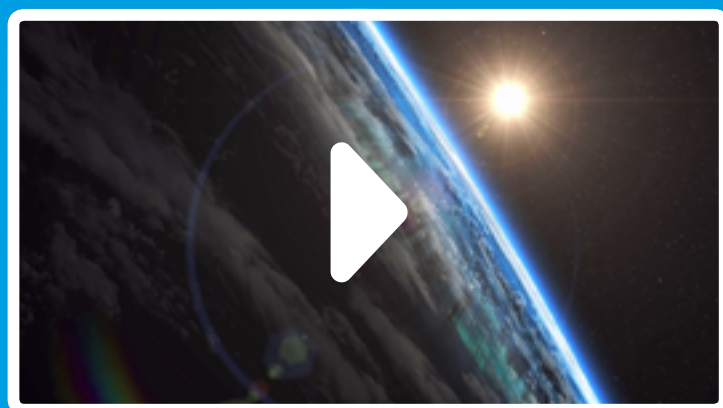
- **Antenna TV SL:** v enem primeru sta bili izrečeni globi v vrednosti 6.000 evrov družbi in 600 evrov njeni odgovorni osebi (področje avdiovizualnih vsebin), v enem primeru sta bila izrečena globa v višini 3.500 evrov družbi in opomin njeni odgovorni osebi (področje avdiovizualnih vsebin), v enem primeru pa še opomin družbi in njeni odgovorni osebi (področje avdiovizualnih vsebin).
- **GVO:** v enem primeru sta bili izrečeni globi družbi v višini 1.200 evrov in 240 evrov njeni odgovorni osebi (s področja prometa).
- **Soline:** v enem primeru je bila družbi izrečena globa v višini 1.000 evrov (področje zdravstvene ustreznosti), v enem primeru pa odrejeni ukrepi za odpravo pomanjkljivosti (revizija).
- **TSmedia:** v enem primeru je bil družbi odrejen ukrep za odpravo nepravilnosti (informacije javnega značaja).
- **IPKO:** v enem primeru je bila družbi izrečena globa v višini 200 evrov (delovna razmerja), v enem primeru pa odrejena odprava kršitev (okolje in prostor).

TRŽENJE IN PRODAJA

OSREDOTOČENO

ZAUPA NAM VEČ KOT MILIJON SLOVENK IN SLOVENCEV.
TO JE NAŠ SVET, V KATEREM SE OSREDOTOČAMO NA
ODLIČNO UPORABNIŠKO IZKUŠNJO VSAKEGA IZMED NJIH
TER SKRBIMO ZA VSAKODNEVNO ZADOVOLJSTVO.

DIGITALIZIRAMO SVET PRILOŽNOSTI

Sodobna tehnologija omogoča neskončno možnosti.
Pri tem pa omogoča tudi prilagajanje specifičnim
potrebam in pričakovanjem uporabnikov.

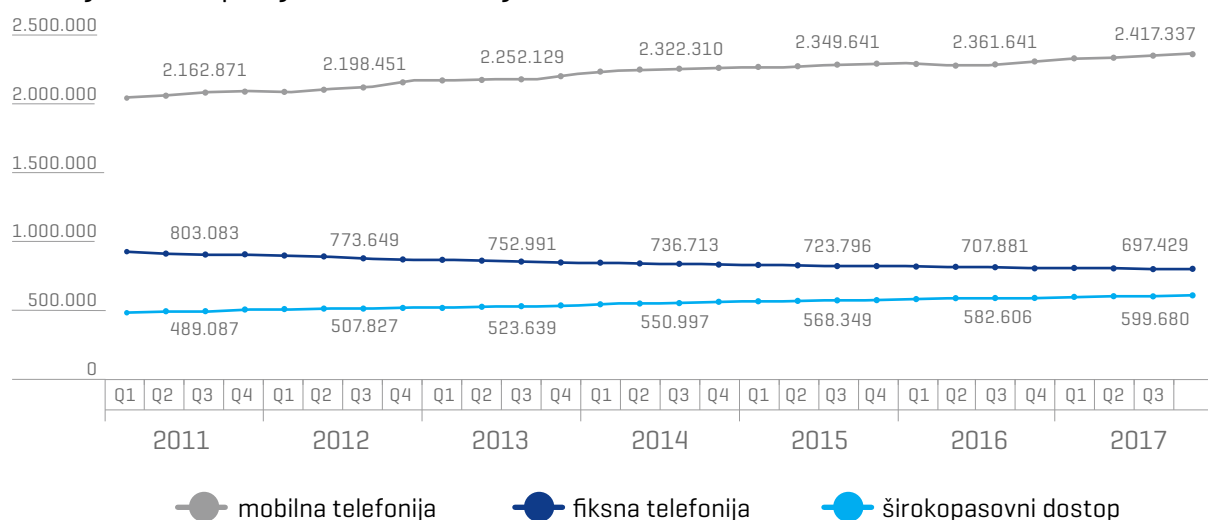
2.6. TRŽENJE IN PRODAJA

2.6.1. TRG IN TRŽNI DELEŽI V KLJUČNIH STORITVENIH SEGMENTIH³⁶

SLOVENIJA

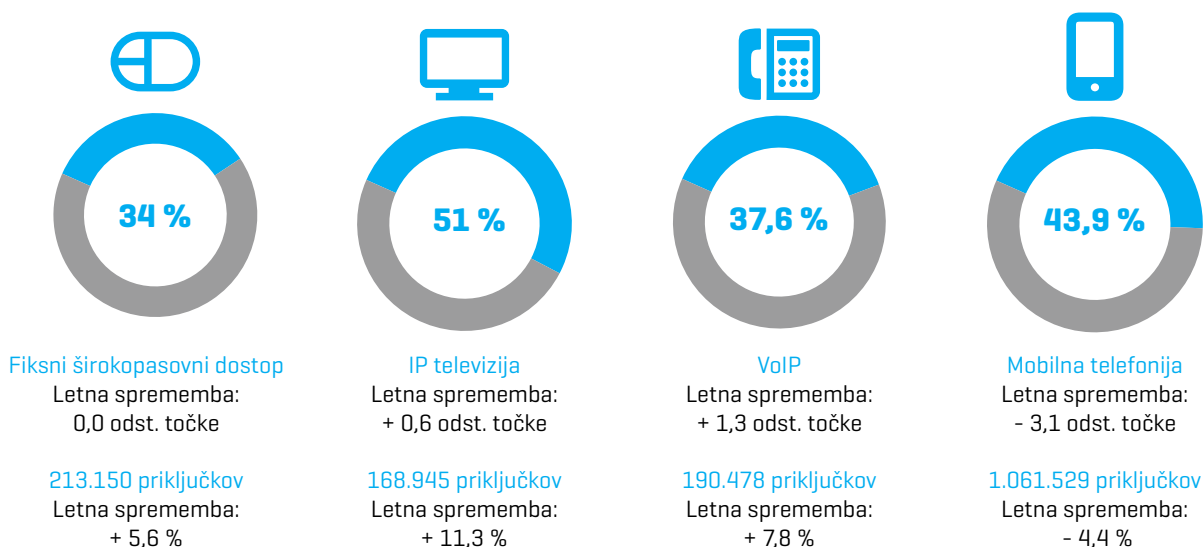
V Telekomu Slovenije ohranjamo največji tržni delež v vseh segmentih svojega poslovanja. Ohranjanje in povečevanje naših tržnih deležev dosegamo z vlaganji v širitev in nadgradnjo dostopnega optičnega omrežja, ponudbo konvergenčnih paketov in s širitvijo ponudbe izven osnovne telekomunikacijske dejavnosti (električna energija, zavarovanje, finančne storitve, storitve pametnega doma s celovito ponudbo IKT-storitev in z najboljšo uporabniško izkušnjo.³⁷

Gibanje števila priključkov v Sloveniji

Vir: Statistični urad Republike Slovenije, tretje četrtletje 2017

Pregled tržnih deležev v tretjem četrtletju 2017 v ključnih segmentih

Vir: Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za tretje četrtletje 2017, AKOS; interni podatki Telekoma Slovenije

36 GRIGS 102-6

37 SDG 8.10

FIKSNI ŠIROKOPASOVNI DOSTOP

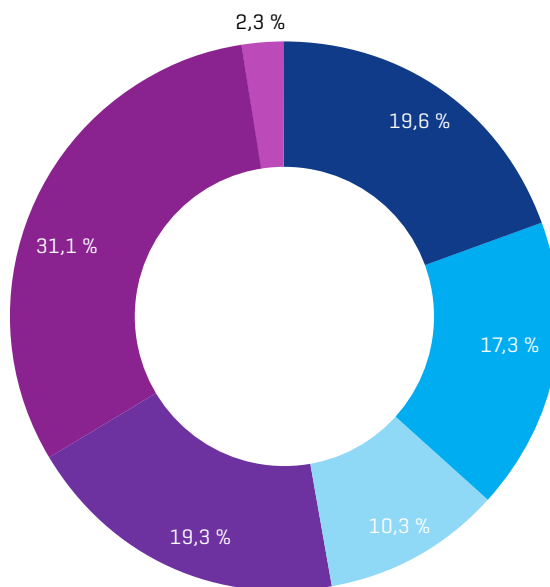
Penetracija fiksnega širokopasovnega dostopa na gospodinjstva je v Sloveniji v tretjem četrtnetu 2017 dosegla 78,6 %.³⁸ Skupaj je bilo 599.680 širokopasovnih priključkov (582.606 v enakem obdobju 2016), od tega so 86,2 % predstavljali zasebni širokopasovni priključki.³⁹ Telekom Slovenije ohranja največji tržni delež, sledita Telemach in T-2.

Vse večji delež optičnih priključkov in ponudba višjih hitrosti v paketih ponudnikov prispevata k splošnemu trendu višanja hitrosti. Konec tretjega četrtneta 2017 je bilo tako v Sloveniji že dobrih 186.000 aktivnih optičnih priključkov ali 31,2 % vseh priključkov. V enem letu se je njihovo število povečalo za 20 %.

Deleži fiksnih širokopasovnih tehnologij glede na število priključkov širokopasovnega dostopa do interneta v Sloveniji

Telekom Slovenije je imel ob koncu tretjega četrtneta 2017 že več kot 70.000 uporabnikov s priključki FTTH.

- ADSL
- VDSL
- Kabelski modem
- DOCSIS 3.0
- FTTH
- Ostale tehnologije

Vir: Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za tretje četrtnete 2017, AKOS.

TRG PLAČLJIVE TELEVIZIJE

IPTV predstavlja že 52,6 % [3Q 2017] vseh TV-priključkov v Sloveniji. Sledi kabelska televizija, predvsem na račun števila digitalnih priključkov,

vendar nenehno upada. Plačljivo televizijo ima po podatkih AKOS-a 76,8 % slovenskih gospodinjstev [3Q 2017].

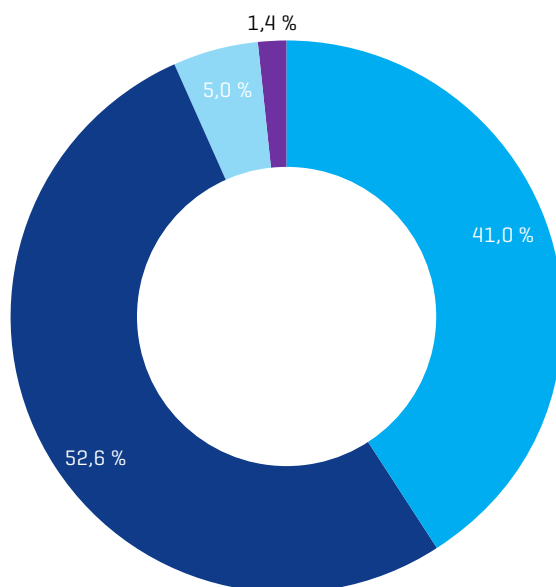
38 Vir: AKOS – Eden pomembnejših kazalcev razvitosti trga elektronskih komunikacij je penetracija širokopasovnega dostopa, ki je izračunana kot število širokopasovnih rezidenčnih in poslovnih priključkov na število prebivalcev oz. gospodinjstev v Republiki Sloveniji.

39 Vir: AKOS, 3Q2017, SURS, 3Q2017

Tržni deleži televizijskih priključkov po tehnologijah

V Telekomu Slovenije na trgu IPTV dosegamo največji tržni delež, 51,0 % [tretje četrtletje 2017].

- Kabelska televizija
- IPTV
- Satelitska televizija
- MMDS

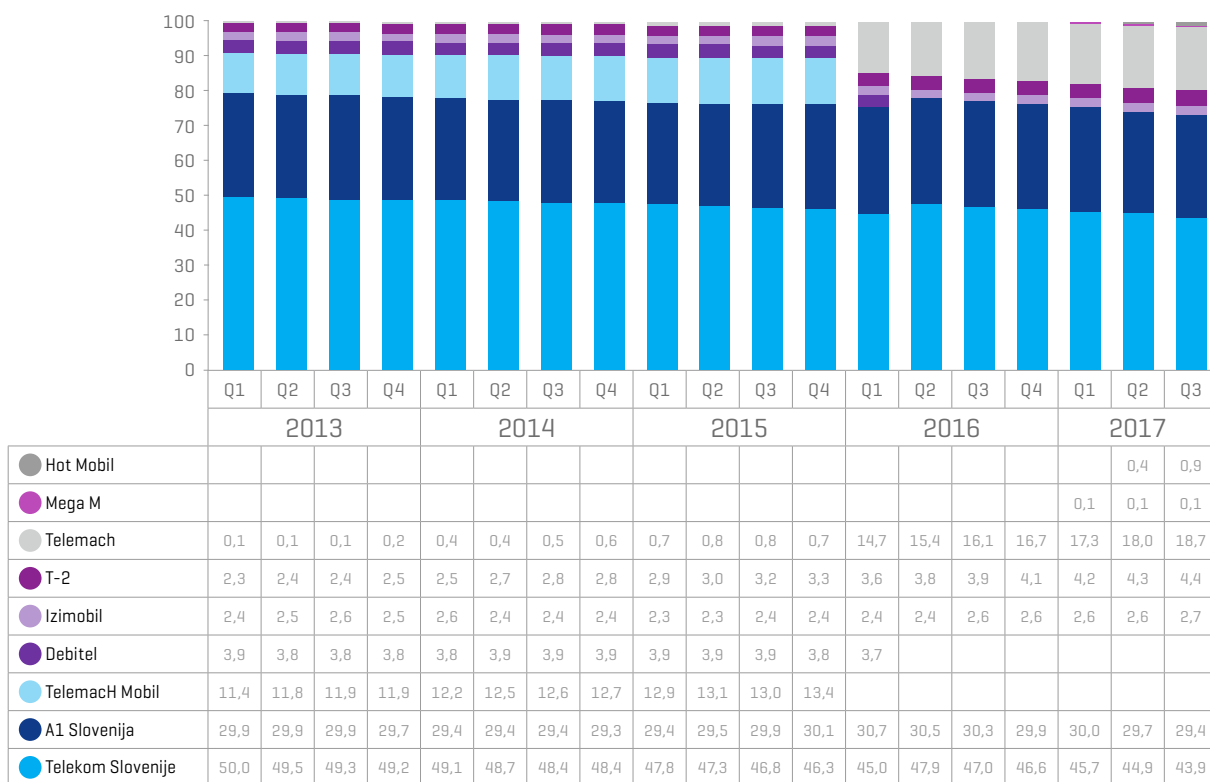

Vir: Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za tretje četrtletje 2017, AKOS

MOBILNA TELEFONIJA

V Sloveniji se je število aktivnih uporabnikov mobilne telefonije v tretjem četrtletju 2017 povečalo za 0,6 % oz. za skoraj 56.000 glede na enako obdobje leta 2016. Povišala se je tudi penetracija, ki je dosegla 117,0 %. Telekom Slovenije ima na trgu mobilne telefonije v tretjem četrtletju 2017 vodilni tržni delež 43,9 %.

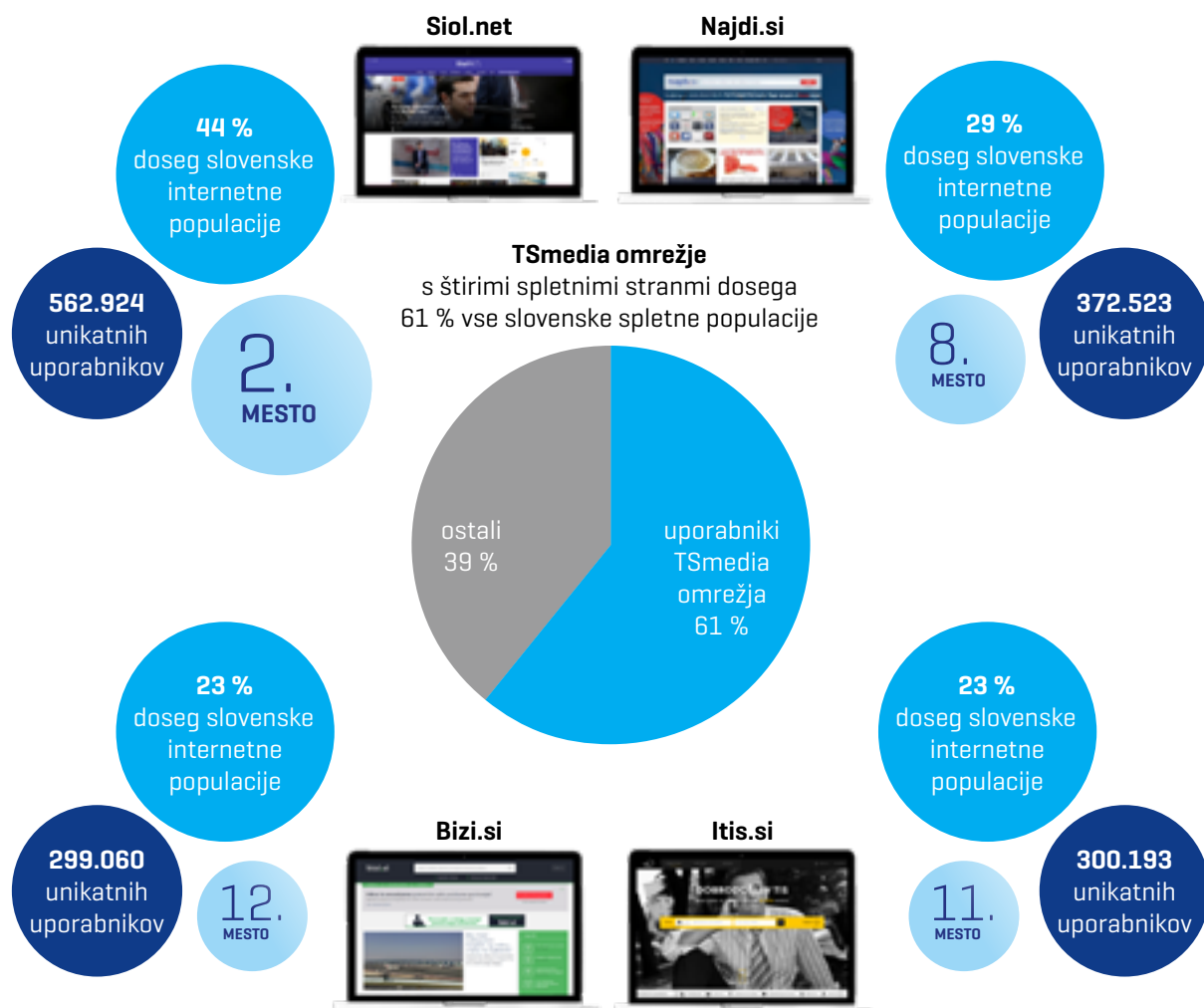
Tržni deleži na trgu mobilne telefonije v Sloveniji

Vir: Poročilo o razvoju trga elektronskih komunikacij za tretje četrtletje 2017, AKOS

TRG OGLAŠEVANJA

Družba TSmedia je s spletnim medijem Siol.net, z vstopno točko v slovenski splet (najdi.si) in s poslovnim imenikom Bizi.si osrednji slovenski center informacij.

Vir: MOSS, november 2017.

TRGI JUGOVZHODNE EVROPE

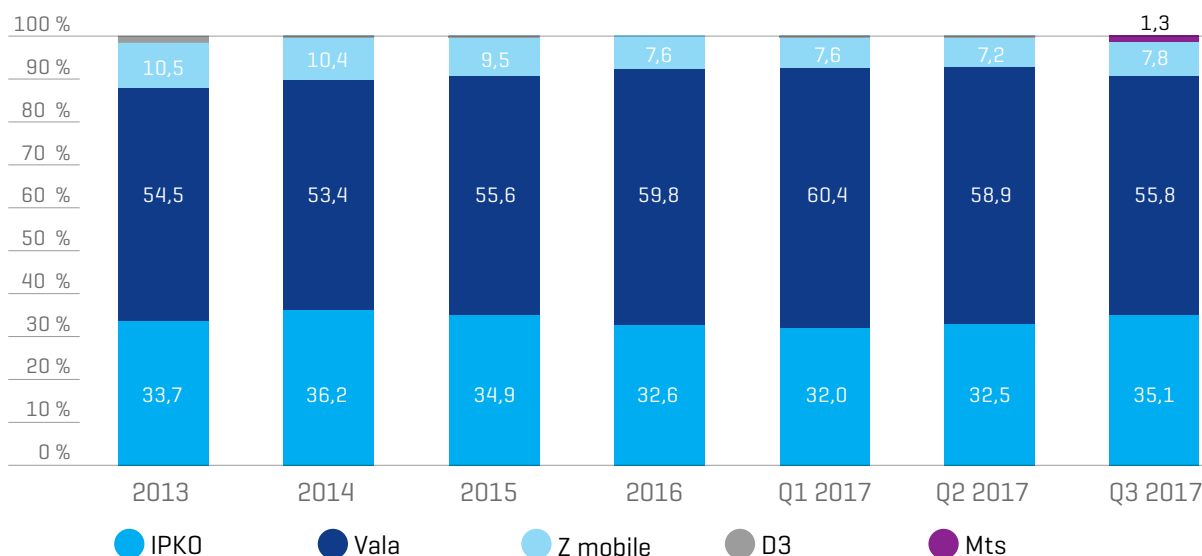
Penetracija mobilnih in fiksnih storitev na **Kosovu** se je povečala in dosegla zasičenost, raste pa uporaba brezplačnih OTT-aplikacij za telefonijo in sporočanje, ki zamenjujejo klasično komunikacijo. Prihodki mobilnih storitev še naprej upadajo. IPKO ostaja vodilni ponudnik fiksnih storitev (DTV in interneta) ne glede na naraščajoči trend konkurence fiksnih operaterjev, med katerimi še posebej narašča tudi število nezakonitih IPTV-operaterjev. Ostaja tudi močan igralec na trgu mobilnih storitev s trendom rasti in doseganjem 38-odstotnega tržnega deleža mobilnih prihodkov.

Po podatkih ARKEP-a⁴⁰ je bilo ob koncu tretjega četrtletja 2017 na Kosovu 274.000 fiksnih širokopasovnih priključkov, IPKO-v tržni delež pa je dosegel 47,02 %.

Uporabnikov mobilne telefonije je bilo 2,2 milijona, kar je 121,6 uporabnika na sto prebivalcev. IPKO-v tržni delež je znašal 35,1 %.

40 Vir: Kosovski regulatorni organ ARKEP, poročilo 3Q 2017

Gibanje tržnega deleža operaterjev v segmentu mobilne telefonije na Kosovu

Vir: ARKEP, poročilo 3Q 2017

IPKO je na prvem mestu v segmentu plačljive TV in širokopasovnega dostopa. Njegov tekmeč, Kujtesa, se je osredotočil na obogatitev digitalne programske sheme s športno vsebino, kjer je dosegel obogatitev z novimi nogometnimi vsebinami. Trg se širi, predvsem na podeželskih območjih, ki se pokrivajo s fiksnim omrežjem.

V Bosni in Hercegovini se število širokopasovnih priključkov vseskozi povečuje. Tako je bilo v drugem četrtletju 2017 po podatkih regulatorja RAK v državi 671.068 priključkov, kar je za 5,3 % več kot v enakem obdobju 2016. Stopnja penetracije uporabnikov interneta preko fiksnega omrežja je bila 83,5 %.

Na trgu mobilne telefonije je bil zaznan porast števila uporabnikov za 2,2 % glede na leto 2016, tako da je število uporabnikov doseglo 3,3 milijona [2Q 2017]. Stopnja penetracije je bila 94,0 %. Blicnetov tržni delež na trgu mobilne telefonije je v drugem četrtletju 2017 znašal 0,07 %, kar je za 0,01 odstotne točke manj kot v enakem obdobju leta 2016. V državi še ne deluje mobilno omrežje LTE, prvotni operaterji pa občutijo zmanjševanje prihodkov in marž v mobilnem segmentu zaradi povečane uporabe OTT-aplikacij.

Trg fiksne telefonije še naprej občutno upada. Aktivne telefonske linije prvotnih operaterjev ima 677.737 uporabnikov [2Q 2017], kar je za 49.000 priključkov manj kot v enakem obdobju v letu 2016.

2.6.2. UPRAVLJANJE PORTFELJA BLAGOVNIH ZNAMK⁴¹

Telekom Slovenije s portfeljem blagovnih znamk celovito predstavlja storitve, ki jih ponuja uporabnikom.

Z enotno krovno blagovno znamko, ki na slovenskem telekomunikacijskem trgu uporabnike nagovarja s pametno in hkrati enostavno, varno in hkrati inovativno ter skrbno in hkrati navdihujočo uporabniško izkušnjo, se Telekom Slovenije ob tem pozicionira tudi na nekatera nova poslovna področja. Arhitektura znamk na slovenskem trgu ni strogo monolitna, saj z namenom podpore strateškim in drugim poslovnim področjem razvijamo samostojne znamke za nagovor specifičnih in izbranih segmentov uporabnikov.

Kot partnerska znamka sodelujemo tudi z izbranimi partnerstvi ali vstopamo vanje.

Portfelj blagovnih znamk Skupine Telekom Slovenije oblikujemo in razvijamo tako, da omogoča usklajen nastop in delovanje v posameznem segmentu ali na trgu ter zagotavlja možnost prenosa znanj in rešitev znotraj skupine.

IDENTITETA KORPORATIVNE BLAGOVNE ZNAMKE

Ključni elementi identitete krovne blagovne znamke so: zaupanje in odnos, celovitost ponudbe, ohranjanje najboljših omrežij, ponujamo največ za denar ter inovativnost in družbena angažiranost. Hkrati pa smo začeli uveljavljati dodatne nove zaznane elemente, v katerih želimo vzpostaviti pozicijo blagovne znamke, kot sta preprost in navdihujoč. Gradimo jih postopno s tržnocomunikacijskimi aktivnostmi na vseh stičnih točkah z uporabniki.

Znamka Telekom Slovenije ostaja najmočnejša v kategoriji celovitega komunikacijskega ponudnika, saj dosega najvišji skupni spontani priklic. Velja za najmočnejšo blagovno znamko v mobilnem, fiksnem in segmentu celovitih komunikacij, in sicer tako pri poslovanju s podjetji (Poslovni trg) kot pri poslovanju s končnimi uporabniki (Množični trg). [Brand Track, jesen 2017]

Telekom Slovenije ima skupno registriranih⁴² 216 blagovnih znamk, od tega:

- 151 nacionalnih v Sloveniji,
- 25 evropskih,
- 31 mednarodnih,
- 8 nacionalnih znamk v Makedoniji
- in 1 nacionalno znamko na Kosovu.

Celoten seznam je na <http://www2.uil-sipo.si/>.

Registrirane so tudi blagovne znamke Mobitel, SiOL, Mobi, Itak in TViN.

Skupino Telekom Slovenije sestavljajo odvisne družbe, ki na trgu nastopajo samostojno in se predstavljajo s svojim logotipom in svojo celotno podobo.

V portfelju odvisnih družb v Sloveniji so poleg korporativne znamke opisane tudi ključne podznamke posameznih družb in njihovih storitev. Podrobnejši opis posamezne blagovne znamke in storitev je na spletnih straneh družb.

41 GRI GS 102-2

42 GRI GS 102-7

PORTELJ BLAGOVNIH ZNAMK SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE

Blagovna znamka	Opis
 Telekom Slovenije	Telekom Slovenije je krovna blagovna znamka, ki pokriva celoten portfelj storitev družbe tako na množičnem kot poslovnem trgu. Uporablja se v komunikaciji z vsemi skupinami deležnikov (uporabniki, vlagatelji, poslovni partnerji, dobavitelji, zaposleni in mediji). Družba upravlja tudi z dvema partnerskima znamkama. Moneta pokriva storitve brezgotovinskega plačevanja z mobilnikom, WiFreeLjubljana pa storitve brezplačnega omrežja Wi-Fi.
 TSmedia	TSmedia je korporativna blagovna znamka družbe, ki upravlja z znamkami: Siol.net – vodilni slovenski digitalni medij, Najdi.si – vstopna točka v slovenski splet, TIS – univerzalni telefonski imenik Slovenije, 1188 – storitev klicnega centra z dodano vrednostjo, ADSolution – produkcijske storitve, ki delujejo na množičnem in poslovnem trgu. Bizi.si – poslovni asistent deluje na poslovnem trgu, Dajmedol – VOD-znamka deluje na množičnem trgu.
Antenna TV SL planet	Antenna TV SL ima v lasti blagovne znamke: Planet – splošna komercialna televizija, Planet 2 – televizija s pretežno športno vsebino in Planet PLUS – klasični filmski kanal. Delujejo na množičnem in poslovnem trgu.
 avtenta	Avtenta. je korporativna blagovna znamka, ki deluje na poslovnem trgu na področju srednjih in velikih gospodarskih družb ter javnih ustanov v Sloveniji in širši regiji. Pri tem združuje razvite in preverjene poslovne rešitve za optimizacijo in izboljšanje učinkovitosti podjetij, organizacij in javne uprave.
 GVO	GVO je krovna blagovna znamka, ki deluje na poslovnem trgu in združuje celovite storitve s področij projektiranja, gradnje in vzdrževanja telekomunikacijskih in elektro omrežij.
	Piranske soline je krovna blagovna znamka družbe, ki deluje na množičnem in poslovnem trgu. Družba upravlja z znamkami: Solnce – prehrabena linija, Lepa Vida – kozmetična linija in Thalasso spa Lepa Vida, KPSS [Krajinski park Sečoveljske soline] – naziv parka in ekoturizma, vključuje spominke iz parka.
 TSinpo	TSinpo je krovna blagovna znamka za storitveno in invalidsko podjetje, ki deluje na množičnem in poslovnem trgu.
 Blicnet	Blicnet je krovna blagovna znamka v Bosni in Hercegovini, ki pokriva storitve: mobilna telefonija, fiksna telefonija – VoIP, internet, digitalna televizija, TViN storitev, hramba v oblaku, zakup pasovne širine, medomrežno povezovanje, konvergenčne storitve – paketi storitev, spletno gostovanje, gostovanje strežnikov, rešitve elektronske pošte, registracija domen, integrirane rešitve. Deluje na zasebnem in poslovnem trgu.
	Ipko je korporativna blagovna znamka na Kosovu, ki pokriva storitve: mobilna telefonija – GSM, mobilni prenos podatkov na Kosovu – 3G, 4G, internet, fiksna telefonija – VoIP, zakup pasovne širine, medomrežno povezovanje, digitalna kabelska televizija, konvergenčne storitve – paketi storitev, web portal – novice in zabava, rešitve elektronske pošte. Deluje na zasebnem in poslovnem trgu. Na segmentu mladih deluje Hej! – samostojna blagovna znamka, ki vključuje tradicionalne storitve in platformo za zabavo.

2.6.3. TRŽENJSKE IN PRODAJNE AKTIVNOSTI⁴³

Pri prodaji **širokopalovnih priključkov** dosegamo dobre rezultate na vseh trgih Skupine Telekom Slovenije. V Sloveniji smo njihovo število v letu 2017 povečali za 5 %, kar je rezultat pospešene gradnje dostopovnega optičnega omrežja, intenzivne prisotnosti terenske prodajne ekipe ter uspešne prodaje paketa Modri. Na Kosovu je IPKO povečal število priključkov za 7 %, Blicnet pa za 5 %.

Število uporabnikov **mobilne telefonije** smo v letu 2017 na Kosovu povečali za 4 %, v Bosni in Hercegovini pa za 3 %. V Sloveniji se je njihovo število povečalo za 1 %.

Število **priključkov VoIP** smo skupaj [v Sloveniji in v jugovzhodni Evropi] povečali za 6 %. Še naprej pa se v Sloveniji nadaljuje padanje števila priključkov klasične fiksne govorne telefonije, kar je vsesplošni trend v razvitem delu sveta, in sicer za 4 % v letu 2017.

PRIKLJUČKI IN STORITVE SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE PO VRSTAH IN TRGIH

ŠIROKOPASOVNI PRIKLJUČKI

Stanje maloprodajnih širokopalovnih priključkov na dan	31. 12. 2017	31. 12. 2016	Indeks 17/16
Slovenija	214.799	204.741	105
Jugovzhodna Evropa:	150.486	141.497	106
Kosovo	123.428	115.723	107
Bosna in Hercegovina	27.058	25.774	105
Skupina Telekom Slovenije	365.285	346.238	106

PRIKLJUČKI FIKSNE IN MOBILNE TELEFONIJE

Stanje maloprodajnih priključkov na dan	31. 12. 2017	31. 12. 2016	Indeks 17/16
Slovenija, mobilna telefonija	1.124.605	1.111.631	101
Slovenija, fiksna govorna telefonija	343.084	357.674	96
JV Evropa, mobilna telefonija:	685.203	657.754	104
Kosovo	682.570	655.193	104
Bosna in Hercegovina	2.633	2.561	103
JV Evropa, fiksna govorna telefonija	1.204	1.204	100
Skupina Telekom Slovenije	2.154.096	2.128.263	101
Priključki VoIP:			
Slovenija	192.563	180.159	107
JV Evropa	19.414	19.196	101
Skupina Telekom Slovenije	211.977	199.355	106

43 GRI PA4, GRI GS 102-2, 102-6, 102-7

SKUPAJ PRIKLJUČKI / STORITVE MOBILNE IN FIKSNE TELEFONIJE

Stanje maloprodajnih priključkov	31. 12. 2017	31. 12. 2016	Indeks 17/16
Skupaj mobilna telefonija	1.809.808	1.769.385	102
Skupaj fiksne govorne storitve*	556.265	558.233	100
Skupina Telekom Slovenije	2.366.073	2.327.618	102

* Seštevek priključkov fiksne govorne telefonije in storitev VoIP.

ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE

Čisti prihodki od prodaje Skupine Telekom Slovenije so v letu 2017 dosegli 716,2 milijona evrov, kar je za 2 % oz. za 14,4 milijona evrov več od doseženih v letu 2016.

STRUKTURA ČISTIH PRIHODKOV OD PRODAJE PO DRUŽBAH⁴⁴

v tisoč EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016	Indeks 17/16
Telekom Slovenije	645.190	639.471	101
Druge družbe v Sloveniji	90.049	57.676	156
IPKO – Kosovo	71.199	69.462	103
Druge družbe v tujini	20.559	21.291	97
Skupaj – nekonsolidirano	826.997	787.900	105
Izločitve in prilagoditve	-110.823	-86.152	129
Skupina Telekom Slovenije	716.174	701.748	102

TELEKOM SLOVENIJE

Čisti prihodki od prodaje Telekoma Slovenije so v letu 2017 dosegli 645,2 milijona evrov, kar je za 5,7 milijona evrov oz. za 1 % več od doseženih v letu 2016. Čisti prihodki od prodaje so bili višji predvsem zaradi višjih prihodkov na veleprodajnem trgu ter prihodkov širokopasovnih in IT-storitev, kljub optimizaciji mobilnih naročnikov in predplačnikov, ki prehajajo na nove, ugodnejše pakete. Prav tako že več let upadajo prihodki klasične govorne telefonije zaradi nadomeščanja z mobilno in IP-telefonijo.

MNOŽIČNI TRG

Na področju **mobilnih storitev** smo poenostavili ponudbo naročniških mobilnih paketov, in sicer s tremi linijami paketov, pri čemer vsaka nagovarja svojo ciljno skupino. Paketa Enostavni sta namenjena uporabnikom, ki želijo vnaprej zakupiti količine enot in jih porabiti po svoje. Druga linija so paketi Dostopni, ki so na voljo za zasebne in poslovne uporabnike, omogočajo pa neomejeno komunikacijo in večjo količino prenosa podatkov tako doma kot v državah območja EU-tarife. Zadnjo linijo pa predstavljata mobilna paketa za mlade – Neodvisni (Neodvisni A in Neodvisni B).

Skladno s spremenjeno regulacijo mobilnega prenosa podatkov smo poskrbeli, da lahko naročniki brezskrbno komunicirajo doma in v državah območja EU-tarife. Ker se uporaba mobilnega prenosa podatkov ves čas povečuje, smo na trgu predstavili nove pakete naročniškega mobilnega interneta.

Na področju **konvergenčnih storitev** smo s storitvami 360°, z ogledom nazaj za sedem dni in s storitvijo Daljinec nadgradili uporabniško izkušnjo na vseh zaslonih.

44 GRI GS 102-7, GS 201-1

V **E-trgovini** Telekoma Slovenije uporabnikom omogočamo hitro, varno in preprosto naročanje 24 ur na dan. Uporabniki imajo na voljo pestro ponudbo mobilnih, tablic, računalnikov, televizorjev in dodatne opreme za telefonijo, v ponudbo pa uvajamo tudi druge izdelke. Uvedli smo možnost oddajanja naročil mobilnih naprav z vezavo mobilnega naročniškega razmerja in naročilo iz ponudbe Program zvestobe le z enim klikom s sporočilom SMS. Naročnikom fiksnih storitev naročilo le z enim klikom omogočamo tudi prek televizije Telekoma Slovenije.

Na področju **naprednih plačilnih storitev** smo uporabnikom omogočili nakup digitalnih vsebin v trgovini za mobilne aplikacije Google Play in njihovo plačilo z računom Telekoma Slovenije. Uporabniki tako opravijo že skoraj 10.000 tovrstnih nakupov mesečno.

Zavarovalništvo je eno od novih storitev izven naše osnovne dejavnosti. Zavarovanje mobilne opreme je tako produkt, ki so ga naši sodelavci v Telekomovih centrih v letu 2017 zelo uspešno tržili. V letu 2018 bomo na tem področju uvedli še nekaj novosti.

Uporabnikom smo konec leta 2016 omogočili dobavo **električne energije**, ki smo jo intenzivneje pričeli tržiti v letu 2017. V skladu s pričakovanji so naročniki elektrike predvsem naši obstoječi naročniki komunikacijskih storitev. Odziv uporabnikov v dobrem letu ponujanja storitve je pozitiven, prav tako pozitiven trend načrtujemo tudi v prihodnje.

Za **male in srednje velike poslovne uporabnike** smo pripravili nov poslovni paket [Enostavni poslovni paket] ter storitve na ključ, ki zagotavljajo varno poslovanje [Office 365] in boljšo prepoznavnost na spletu [izdelava spletne strani]. Poslovnim paketom s tehnologijo FTTH smo omogočili nadgraditev hitrosti interneta.

Društvom in podobnim organizacijam smo ponudili novo storitev Članstvo. Ta storitev omogoča preprosto upravljanje podatkov svojih članov ter preprosto zaračunavanje članarine in storitev z Moneto.

Prodajna mesta in prodajna mreža

V letu 2017 smo prenovili še zadnji Telekomov center, in sicer Telekomov center Postojna, in s tem končali projekt poenotenja videza svojih prodajnih centrov.

Po vseh prodajnih kanalih intenzivno nadgrajujemo trženje dodatnih storitev, električne energije in zavarovanja mobilnih telefonov. V drugi polovici leta smo začeli tržiti tudi storitev E-oskrbe.

Zaradi spremenjenih nakupnih navad smo preoblikovali terensko prodajo ter oblikovali stalno ekipo, ki svetuje in trži storitve Telekoma Slovenije na terenu. S terensko ekipo se še bolj približujemo uporabnikom, zato smo vpeljali tudi novo informacijsko rešitev, ki je prinesla strukturiran potek prodaje in s tem ustvarjanje novih priložnosti.

POSLOVNI TRG

Pri upravljanju storitev za **velike poslovne sisteme** smo osvežili ponudbo podatkovnih storitev in pripravili nove mobilne podatkovne pakete. Migrirali smo storitve uporabnikov in jim omogočili nove funkcionalnosti z namenom dodatnega izboljšanja uporabniške izkušnje, izboljšanja kakovosti storitve ter zadržanja obstoječih in pridobitve novih uporabnikov. Sklenili smo partnerstva pri ponujanju novih inovativnih storitev na področju vsekanalnosti [»omnichannel«] ter poskrbeli za nadaljevanje rasti na trgu od aplikacije do človeka s pomočjo SMS.

Najpomembnejša novost pri ponudbi poslovnim uporabnikom v letu 2017 je uvedba **vertikalne poslovne prodaje**. Regionalni pristop nadgrajujemo s poznavanjem vertikal in njihovih specifik. Tako ustvarjamo večjo dodano vrednost svojih rešitev v očeh uporabnikov in povečujemo dobičkonosnost. Pristop je prilagojen potrebam posamezne industrije s poudarkom na varnosti rešitev in prilagojenosti specifičnim potrebam podjetja, ki s tem pridobi priložnost za optimizacijo svojih procesov za dolgoročno uspešno poslovanje. Pri tem razvijemo celovito sistemsko rešitev digitaliziranega poslovanja.

LOKALNA UPRAVA

Z uporabo najsodobnejših tehnologij transformiramo lokalne storitve in ustvarjamo platforme za lokalne skupnosti prihodnosti.

JAVNA UPRAVA

Z nadgrajevanjem obstoječe infrastrukture ustvarjamo nove, državljanom prijazne in varne e-storitve, prilagojene vitki e-upravi.

FINANCE

Izboljšujemo povezave s finančnimi trgi, odpiramo možnost storitvam na zahtevo in transformiramo tradicionalne modele bančništva s poudarkom na odlični uporabniški izkušnji in varnosti.

TRGOVINA IN TURIZEM

Povezujemo dobavitelje in ponudnike ter tudi najzahtevnejšim kupcem bližamo digitalno uporabniško doživetje z različnimi komunikacijskimi kanali.

PROIZVODNJA IN INFRASTRUKTURA

Z uporabo interneta stvari omogočamo večjo produktivnost, avtomatizacijo in obvladovanje stroškov.

STORITVE IN LOGISTIKA

Transformiramo informacijsko-komunikacijske tehnologije za potrebe uporabniku prilagojene storitvene industrije v digitalni dobi.

IKT-storitve

Največjo rast v letu 2017 dosegamo v segmentu upravljanih IKT-storitev, kjer v različnih poslovnih modelih ponujamo širok portfelj storitev skupaj z opremo. Podjetja se v dobi digitalizacije vse bolj osredotočajo na svojo osnovno dejavnost in iskanje konkurenčnih prednosti ter iščejo rešitve za učinkovito zagotavljanje novih in obstoječih IKT-storitev zunaj dosedanjih okvirjev.

Telekom Slovenije je Microsoft premier support partner in ima status Microsoft LSP (Licence Solution Provider) za svetovanje in upravljanje Microsoftovih licenčnih pogodb pri velikih uporabnikih. Pridobili smo tudi Microsoft CSP (Cloud Solution Provider) za prodajo storitev iz oblaka Microsoft (Office 365, Azure in Express Route).

Prav tako imamo certifikat Cisco CMSP (Cloud and Managed Services Program) za storitvi

MPLS VPN (navidezna zasebna omrežja) in IaaS – Infrastructure as a Service (infrastruktura kot storitev). Za prodajo HP-opreme imamo HP Gold status, hkrati smo certificirani kot Silver networking partner. Opravili smo zahtevane certifikate s področja VMware AirWatch, kar nam zagotavlja možnost prodaje vodilnih rešitev pri upravljanju mobilnih naprav – Enterprise Mobility Management (EMM).

Postali smo Oracle PartnerNetwork (OPN), podpisali CSA (Cloud Service Agreement) in vložili kandidature za partnerstvo Oracle Cloud MSP (Managed Service Provider). Tako bomo lahko tržili IaaS in PaaS na platformi Oracle cloud, s čimer bomo lahko velikim uporabnikom zagotovili prenos celotne strežniške infrastrukture v oblak. Ti statusi so nam omogočili pridobitev poslov in sklenitev pogodb z nekaj največjimi uporabniki IKT-storitev.

Vstopili smo tudi na trg AaaS [aplikacije kot storitev]. V letu 2017 smo tako aktivno tržili več tovrstnih rešitev, kot so SAP kot storitev, dokumentni sistem kot storitev in mobilna storitvena platforma [MSP]. Aktivno sodelujemo z razvijalci namenskih aplikativnih rešitev. Ponudbo smo dopolnili z novimi storitvami – IoT, velepodatki, storitve s področja informacijske varnosti idr.

MEDOPERATERSKO POSLOVANJE [VELEPRODAJA]

DOMAČA VELEPRODAJA

Veleprodajni prihodki na domačem trgu so bili v letu 2017 v primerjavi z letom 2016 višji za 2 %. Povečali so se predvsem prihodki širokopasovnih storitev za operaterje na omrežjih FTTH in GPON, oddaje v zakup prostorov na baznih postajah, oddaje neosvetljenih optičnih vlaken ter storitev nacionalnega sledenja.

MEDNARODNA VELEPRODAJA

Na področju mednarodne veleprodaje so tudi v letu 2017 naraščali prihodki v vseh segmentih poslovanja [govorne in podatkovne storitve ter storitve gostovanja]. Posebna pozornost je bila namenjena nadzoru nad stroški na področju storitev gostovanja, saj se promet naročnikov Telekoma Slovenije v državah območja EU-tarife močno povečuje, kar je posledica storitev gostovanja na enotnem trgu [»Roam Like At Home«].

Ključno strateško prednost Telekoma Slovenije predstavlja regionalno optično omrežje, ki povezuje glavna mesta in območja v regiji. Tako zagotavljamo najvišjo kakovost storitev, proste kapacitete regionalnega omrežja pa na veleprodajnem in maloprodajnem trgu prodajamo našim mednarodnim partnerjem in velikim končnim uporabnikom.

Regionalno optično omrežje Telekoma Slovenije

Pokritost in stabilnost mobilnega omrežja

TSMEDIA⁴⁵

TSmedia je v letu 2017 dosegla 6,4 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je za 7 % manj od prejšnjega leta, predvsem zaradi upadanja prihodkov zrelih produktov [telefonski imenik in storitve 1188].

TSmedia nastopa na trgu kot vodilni ponudnik digitalnih medijskih vsebin in naprednih oglasnih rešitev v Sloveniji. Medijski prostor soustvarja z enim izmed vodilnih spletnih medijev [Siol.net](#) in predstavlja osrednji slovenski center informacij z vstopno točko v slovenski splet [najdi.si](#), poslovnim asistentom [Bizi.si](#), edinim uradnim telefonskim imenikom v Sloveniji [itis.si](#) ter zunanjimi digitalnimi zasloni s ključnimi informacijami in dinamičnimi oglasi. V letu 2017 je TSmedia širila mrežo digitalnih velikanov v regionalna središča in mrežo zaslonov po vsej Sloveniji.

Vsebino na spletnem mediju Siol.net je nadgradila in popestrila z novo rubriko [#sampovem](#). To so tako imenovane UGC-vsebine [User Generated Content], ki jih uporabniki sami generirajo z objavo fotografij na podlagi tematik, ki jih razpiše uredništvo. Platforma predstavlja tudi novo priložnost za prodajo sponzorstev.

Svojim naročnikom je TSmedia pod blagovno znamko **ADsolution** ponudila celovit paket vsebinskih rešitev za izvedbo oglaševalske kampanje po meri naročnika.

ANTENNA TV SL

Antenna TV SL je v letu 2017 dosegla 9,8 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje. Je izdajateljica televizijskega programa Planet TV, ki gledalcem ponuja kakovostno vsebino domače in tuje produkcije.

Na trgu se uveljavlja v več segmentih:

- na trgu ponudbe kakovostnih vsebin lastne [informativne oddaje, zabavni šovi, kvizi, serije] in tuje produkcije (filmi, serije),
- na trgu ponudbe naprednih medijskih oz. digitalnih oglasnih rešitev in ponudbe

specializiranih medijskih vsebin nišnih ciljnih skupin z možnostjo distribucije z vsemi oglasno-vsebinskimi platformami [televizijo ter drugimi mediji iz skupine, kot je Siol.net],

- na trgu kabelskih televizijskih kanalov.

AVTENTA

Avtenta je vodilna ponudnica rešitev za upravljanje in uvajanje rešitev SAP ter brezpapirnega poslovanja na slovenskem trgu. V letu 2017 je ustvarila 8,3 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je za 8 % več kot v letu 2016. Prihodki so se povečali pri prodaji storitev SAP in pri ključnih programih na zunanjem trgu. Ob tem krepi tudi tržni delež v segmentu e-poslovnih rešitev in svojo vlogo ponudnika SAP zunaj Skupine Telekom Slovenije.

Avtenta je nadgrajevala svoje kompetence na področju rešitev SAP in brezpapirnega poslovanja ter je svoj strateški razvoj v segmentu malih in srednjevelikih podjetij krepila preko prodajnega kanala Telekom Slovenije. V naslednjem strateškem obdobju bo Avtenta skupaj s Telekomom Slovenije še naprej agresivno tržila paketne rešitev na področju rešitev v oblaku SAP in BusinessConnect.

GVO

GVO je vodilni ponudnik celovitih rešitev s področij projektiranja, gradnje ter upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskih omrežij v Sloveniji. Družba izvaja tudi sorodne dejavnosti s področja gradnje in vzdrževanja infrastrukturnih objektov.

Čisti prihodki od prodaje so bili v letu 2017 za 58 % višji kot v predhodnem letu. Rast je predvsem rezultat povečanega obsega gradnje telekomunikacijskih omrežij v Sloveniji ter projekta vzpostavitve elektronskega cestninskega sistema v prostem prometnem toku za tovorna vozila. Povečuje se tudi obseg prihodkov pri upravljanju in vzdrževanju odprtih širokopasovnih omrežij v upravljanju GVO, družba dosega stalno rast števila aktivnih priključkov.

SOLINE

Družba Soline je dosegla 4,1 milijona evrov čistih prihodkov od prodaje, kar je za 1 % manj kot v letu 2016. Pod blagovno znamko Lepa Vida je razširila portfelj izdelkov in maloprodajno mrežo trgovin tako doma kot v tujini, kar je vplivalo na 8-odstotno rast prihodkov od prodaje blaga v klasični in spletni trgovini.

IPKO

Čisti prihodki od prodaje so v družbi IPKO dosegli 71,2 milijona evrov, kar je za 3 % več kot v letu 2016. IPKO je padajoče prihodke mednarodnih klicev zaradi večje uporabe brezplačnih aplikacij OTT nadomeščal z višjimi prihodki na končnem trgu – prehod predplačnikov med naročnike in s tem višji povprečni prihodek na naročnika. V fiksni segmentu so bili prihodki višji zaradi večjega števila širokopasovnih in TV-uporabnikov, na veleprodajnem pa zaradi večjega obsega tranzitnega prometa.

IPKO je v letu 2017 obeležil deseto obletnico poslovanja. Kljub agresivnemu konkurenčnemu okolju je IPKO postal najstabilnejši telekomunikacijski operater na Kosovu z več kot 750.000 uporabniki mobilne telefonije. Svojim uporabnikom je ponudil prenovljene podatkovne pakete, pakete podatkovnega gostovanja v regiji, območju držav z EU-tarifno, v Švici in ZDA. Naročnikom digitalne televizije in interneta je omogočil posebno promocijsko akcijo IPKO Super Duo Plus, prav tako je vnovič zagnal program zvestobe PIKA, v katerem uporabniki na spletnem portalu točke zamenjujejo za popuste oz. vavčerje.

BLICNET

V družbi Blicnet so čisti prihodki v letu 2017 dosegli 18,1 milijona evrov in so v primerjavi z letom 2016 nižji za 4 %, kar je predvsem posledica zmanjševanja prihodkov od tranzita na veleprodajnem trgu.

Blicnet svojim uporabnikom v Bosni in Hercegovini omogoča analogno in digitalno TV, internet ter fiksno in mobilno telefonijo. V letu 2017 je Blicnet analogno TV zamenjeval z digitalno TV-storitvijo ter v TV-shemo vključil programe Kopernikus.

2.6.4. ODGOVOREN ODNOS DO UPORABNIKOV⁴⁶

POMEMBNEJŠE AKTIVNOSTI V LETU 2017

V letu 2017 smo veliko pozornosti namenili usklajevanju našega poslovanja z novimi predpisi oziroma regulacijami na ravni EU. Tako smo v skladu s predpisi EU dopolnili splošne pogoje uporabe naših storitev na področju dostopa do odprtega interneta, univerzalne storitve in pravic uporabnikov ter gostovanja v javnih mobilnih komunikacijskih omrežjih v EU. Ob tem smo prilagodili tudi način obveščanja naročnikov in uporabnikov predplačniške mobilne telefonije.

0,42 %
DELEŽ
REKLAMACIJ

9,8 milijona
IZDANIH
RAČUNOV

Kot družbeno odgovorno podjetje posebno skrb posvečamo ravnanju z energijo in okoljem ter spodbujamo uporabo elektronskega poslovanja. V smeri digitalizacije procesov in uvajanja digitalnih podpisov smo za podpisovanje naročil mobilnih in konvergenčnih storitev vzpostavili elektronski podpis z SMS-sporočili. Hkrati vsem svojim uporabnikom še posebej priporočamo elektronsko obliko računa. Omogočamo tako elektronski račun v e-banki kot e-račun po e-pošti. V prejšnjem letu je v e-obliko izdaje računa prešlo prek 10.000 naših uporabnikov, tako je delež takšnih računov glede na vse izdane račune 17,8%.

46 GRI GS 103-1, 103-2, 103-3, GS 102-43

Svojo skrb za uporabnike izkazujemo s Programom zvestobe Telekoma Slovenije, v katerem se nam je v letu 2017 pridružilo 36.500 novih članov. Člani zbrane točke menjajo za številne ugodnosti, več kot polovica samostojno – na spletu ali s SMS-sporočili. Člani samostojno upravljajo storitve na portalu **Moj Telekom**, ki postopoma prispeva tudi k manjši obremenjenosti podpornih kontaktnih centrov in prodajnih mest Telekoma Slovenije. Na računalniku, tablici, z mobilno aplikacijo in TV-komunikatorjem omogoča dostop do številnih nastavitev, vklop storitev, osnovne informacije in tudi pregled porabe. Uporabnikom smo omogočili tudi oddajo reklamacij na račun in tako naredili še korak naprej k boljši uporabniški izkušnji. Načrtujemo še nekaj dodatnih funkcionalnosti, ki bodo pripomogle k naraščanju uporabe portala. V letu 2017 smo pridobili prek 25.000 naročnikov, ki so se registrirali z osebno, unikatno kodo Telekom ID, ki jim omogoča varnejše in enostavnejše upravljanje z razmerji, dostop do podatkov in spremljanje stroškov, spremljanje in naročanje storitev in drugo. Takšnih naročnikov je za skoraj 20 % več kot v preteklem letu.

KOMUNICIRANJE Z UPORABNIKI IN TEHNIČNA POMOČ⁴⁷

Ekipe kontaktnih centrov smo reorganizirali z namenom večje učinkovitosti, usmerjenega izobraževanja in učinkovitega razporejanja nalog. Kot osnovo nadgrajevanja uporabniške izkušnje pa smo v skladu s priporočili v pogovore vpeljali spremljanje zadovoljstva uporabnikov s kazalcem NPS.

V kontaktnih centrih smo v letu 2017 prejeli 1.112.805 klicev, ki so zahtevali tako splošne kot tudi prodajno usmerjene informacije. Opravili smo 57.565 uspešnih kampanjskih odhodnih klicev, prek info@telekom.si pa smo odgovorili na 123.338 sporočil uporabnikov. Uporabnikom smo pomagali tudi na Twitterju in Facebooku, ki sta dodatna kanala za komunikacijo z njimi.

Spletna komunikacija kontaktnih centrov

2.018

prek omrežja Twitter

8.880

Facebook

TEHNIČNA POMOČ UPORABNIKOM

V letu 2017 smo odgovorili na več kot 823 tisoč dohodnih klicev, kar je 11 % manj kot v letu 2016, uspešnost odzivanja pa je bila 75,8 %. Ob tem smo opravili še 185.000 odhodnih klicev in 71.000 drugih odhodnih stikov (e-pošta, SMS). Obdelali smo tudi 243.500 stikov po drugih komunikacijskih kanalih (ISP-portal, SMS, e-poštna prijava napak, spletni pogovor, spletni portal), kar je za 25 % več kot v predhodnem letu, in kaže na premik načina komunikacije z uporabniki z govornega na druge komunikacijske kanale. Posledično je čas javljanja na dohodne klice v povprečju trajal 4 minute 26 sekund, kar je nekoliko več kot v letu 2016. Vse večja kompleksnost in širši nabor storitev podaljšujeta časa pogovora, ki je na letni ravni v povprečju trajal 4 minute 48 sekund. Skupno smo obdelali več kot 308.000 storitvenih primerov, kar je za 5 % več kot v letu prej.

PREGLEDNOST ZARAČUNAVANJA STORITEV⁴⁸

Skladno z direktivo Združenja bank Slovenije smo vpeljali nov plačilni obrazec UPN s QR-kodo, zaradi združevanja slovenskih bank pa smo bili vključeni tudi v migracijo novih TRR-računov za uporabnike e-računov. E-račun smo nadgradili tako, da lahko naročniki morebitno reklamacijo računa oddajo tudi v e-banki. Za še boljše razumevanje računa in s tem boljšo uporabniško izkušnjo pa smo nadaljevali z uvajanjem sprememb na računih.

V Telekomu Slovenije smo izdali skoraj 10 milijonov računov za storitve. Delež reklamacij obsega 0,42 % vseh izdanih računov (0,35 % v letu 2016).

47 GRI GS 102-43, 102-44

48 GRI PA10

SKRB ZA VARNOST OTROK IN MLADOSTNIKOV⁴⁹

Trdne vezi z uporabniki in njihovo zadovoljstvo so zelo pomembni za naše uspešno poslovanje, zato je zadovoljen uporabnik osnovno vodilo našega delovanja. Aktivnosti vseskozi usmerjamo v zagotavljanje uporabniške izkušnje na visoki ravni, ki je hkrati preprosta in varna.

Posebno pozornost namenjamo varni rabi komunikacijskih storitev pri otrocih in mladostnikih. Tako smo skupaj z organizacijo Logout zasnovali projekt Moja prva pogodba, ki je namenjen ozaveščanju o zdravi, odgovorni, uravnoteženi in varni uporabi mobilnih naprav ter informiranju in pomoči staršem pri vzgoji otrok v digitalnem svetu. Projekt vključuje smernice za starše s priporočili, kdaj in kako otroku omogočiti stik z mobitelom, ter prvo pogodbo, ki jo starši podpisujejo z otrokom oz. mladostnikom, v kateri opredelijo pravila rabe mobitela.

Smo podpisniki kodeksa mobilnih operaterjev in internetnih ponudnikov za zaščito uporabnikov ter listine o odgovornosti podjetij evropskih telekomunikacijskih operaterjev [ETNO]. Na naših spletnih straneh uporabnikom v rubriki Nasveti za varno rabo mobilnih naprav in storitev svetujemo o varni rabi sodobnih komunikacijskih naprav in storitev. Objavili smo tudi [10 zlatih pravil za varno uporabo spleta](#), ki jih velja upoštevati tudi, ko do spleta dostopamo z mobitelom.

V okviru storitev televizije Telekoma Slovenije je dostop do ogleda vsebin za odrasle Dajmedol zaščiten s starševskim geslom ter opisnim in videoopozorilom, da je vsebina neprimerna za otroke in mladostnike do 18 let. Prav tako je vpis gesla pogoj za nakup drugih vsebin v okviru televizije, modemi pa omogočajo tudi nastavitve tako imenovanega starševskega nadzora. To pomeni, da lahko starši vpišejo naslove spletnih strani, za katere želijo, da otroci ne bi imeli dostopa do njih, naprednejši modemi imajo tudi »časovnik«, v okviru katerega lahko uporabniki določijo, v katerih časovnih intervalih so storitve [internet, volte] na voljo. V izogib čezmerni

ali nenadzorovani porabi prenosa podatkov omogočamo tudi nastavitve limita porabe prenosa mobilnih podatkov.

V družbi **TSmedia** z načrtno uredniško politiko skrbimo, da so prosto dostopne vsebine na naših medijih varne ali ustrezno označene. Komentatorje na spletnem mediju Siol.net pozivamo k spoštovanju bontona spletne komunikacije. Komentarje uporabnikov moderiramo, tako da ne objavljamo tistih, ki spodbujajo sovražni govor.

Uporabniki lahko zaščitijo svoje naprave z [Varnostnim paketom Kaspersky](#), ki ga namestijo na svojo napravo, v katerem koli omrežju pa jim omogoča starševski nadzor, zaščito identitete, predvsem pa varno spletno brskanje. Omogočamo tudi uporabo storitve [Varen splet](#), s katero lahko uporabnik zaščiti podatkovni promet in upravljanje vseh naprav.

STORITVE ZA RANLJIVE SKUPINE UPORABNIKOV

Ponudbo vseskozi prilagajamo tudi ranljivim skupinam uporabnikov. **Invalidom** tako zagotavljamo ustrezne storitve, terminalsko opremo ter seznam javnih telefonskih govorilnic in terminalov, dostopnih z invalidskim vozičkom. Za gluhe in naglušne imamo v ponudbi paket Gluhi A, ki jim omogoča brezskrbno komunikacijo. **Prostovoljna društva za zaščito in reševanje** imajo na voljo paket mobilnih storitev brez naročnine.

Upokojevcem in starejšim nad 60 let nudimo ugodnosti Penzion, ki jim prinašajo dodaten popust pri izbranih fiksnih in mobilnih paketih ter posebne akcijske ponudbe. Na Festivalu za tretje življenjsko obdobje smo uredili tudi razstaveni prostor, na katerem smo predstavljali aktualno ponudbo za upokojece. Predstavili smo inovativno ponudbo E-oskrbe, ki omogoča aktivno in varnejše bivanje na domu vsem, ki potrebujejo podporo pri samostojnem življenju v domačem okolju. Z upokojevcem smo se družili na številnih dogodkih

49 GRI G4-DMA, G4-M4, PA2

pokrajinskih zvez društev upokojencev Slovenije, na njih smo starejšim uporabnikom svetovali o uporabi pametnih telefonov in komunikacijskih storitev.

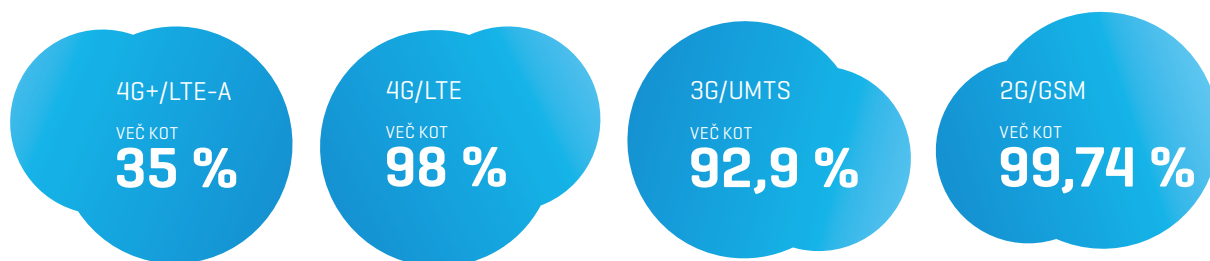
Starejšim in mladim družinam omogočamo tudi storitve na področju teleoskrbe oz. zdravniške pomoči na daljavo. Storitev **SOS Zdravnik** je 24-urna zdravniška linija, ki uporabnikom omogoča zdravniško pomoč na daljavo, tudi iz tujine. Storitvi **SOS Mobilni** in **SOS Doma** sta vedno pri roki in enostavni za uporabo, saj delujeta z enim klicem oziroma pritiskom na SOS-gumb na mobilnem ali fiksni telefonu. Storitvi postopoma zamenjujemo z inovativnejšo storitvijo **E-oskrba**. Več informacij je na voljo na naši spletni strani, in sicer na <http://www.telekom.si/zasebni-uporabniki/telefonija/teleoskrba#sos-zdravnik>.⁵⁰

V ponudbi imamo tudi pripomočke **iHealth**, s katerimi lahko uporabniki preprosto spremljajo svoje zdravje doma ali na poti. Z brezžičnimi merilniki si lahko hitro in enostavno izmerijo krvni tlak ali sladkor. V ponudbi so še tehnica za analizo telesne sestave, sledilnik aktivnosti in spanja ter prstni pulzni oksimeter za merjenje nasičenosti kisika v krvi in srčnega utripa.

ŠIROK DOSTOP DO NAŠIH STORITEV⁵¹

V Telekomu Slovenije si prizadevamo za zagotavljanje širokega dostopa do najnaprednejših IKT-storitev tudi prebivalcem oddaljenih in manj naseljenih območij. Signal mobilne telefonije je takorekoč dostopen na celotnem ozemlju Slovenije, velik del ozemlja smo pokrili s širokopasovnim dostopom do interneta in s fiksno telefonijo.

V zadnjih letih smo vlagali v gradnjo mobilnega omrežja četrte generacije LTE/4G, v letu 2017 pa tudi v naprednejšo tehnologijo 4G+/LTE-A. Z omrežjem LTE/4G smo tako konec leta 2017 pokrili že več kot 98 % prebivalstva, s tehnologijo 4G+ pa že več kot 35 %. Uporabnikom na območjih, kjer vzpostavitev fiksnega priključka ni mogoča, je pa na voljo mobilni signal LTE/4G zagotavljamo lastno tehnološko rešitev za uporabo interneta, fiksne telefonije in televizije na mobilnem omrežju LTE/4G.⁵²

K omogočanju najnaprednejših tehnoloških rešitev ter s tem k preseganju digitalnega razslojevanja v svojem okolju prispevajo tudi naše družbe v jugovzhodni Evropi. **IPKO** zagotavlja visoko pokritost Kosova z mobilnim signalom, konec leta je tako s 3Gsignalom pokrival 91 % prebivalstva, z LTE/4G pa 87,4 %. **Blicnet** deluje predvsem v severozahodnem delu BiH in tako omogoča prebivalcem ruralnih območij dostop do sodobnih telekomunikacij z brezžičnim paketom Trio. V letu 2017 je uporabnikom na območju Banja Luke dodatno omogočil dostop do storitev v FTTH-omrežju.

50 SDG 3.8

51 GRI PA1, PA2, SDG 9.1

52 GRI PA4, SDG 1.4

2.6.5. ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV⁵³

ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV STORITEV TELEKOMA SLOVENIJE

V Telekomu Slovenije redno merimo zadovoljstvo uporabnikov, rezultati pa so za nas pomembno vodilo pri pripravi in nadgraditvi storitev po meri uporabnikov. Uporabniki kot največje prednosti naših fiksnih storitev pred drugimi ponudniki poudarjajo razširjenost omrežja, napredne storitve, prepoznavnost na trgu, dobre strokovnjake, vključene HD-programe, širino televizijske programske sheme, kakovost naprav v ponudbi, popust na mesečno naročnino, možnost obročnega nakupa naprav brez vezave in ekskluzivne vsebine. Največje zadovoljstvo in konkurenčno prednost Telekoma Slovenije predstavljajo funkcija televizije ogleda nazaj, kakovost slike in časovni zamik.

Zadovoljstvo uporabnikov pri mobilnih storitvah Telekoma Slovenije generirajo kakovost delovanja govornih storitev, zanesljivost, pokritost, stabilnost omrežja, širina ponudbe in načini plačila za nakup mobilnih telefonov in naprav, usposobljenost in zavzetost prodajalcev ter naša družbena odgovornost.

Glavne konkurenčne prednosti Telekoma Slovenije

Pokritost in stabilnost
mobilnega omrežja

Razširjenost fiksnega omrežja

TV-ogled nazaj, časovni zamik,
kakovost slike

Kakovost delovanja govornih
storitev

Prepoznavnost na trgu in
zanesljivost ponudnika

Napredne storitve

ZADOVOLJSTVO S PRODAJNIMI MESTI TELEKOMA SLOVENIJE

Prav tako merimo zadovoljstvo obiskovalcev prodajnih mest ter zadovoljstvo s kontaktnimi centri in z odzivnostjo na vprašanja, poslana na elektronski naslov info@telekom.si. Z raziskavo »skrivnostni kupec« zadovoljstvo merimo dvakrat letno. Vsi kanali dosegajo visoke ocene zadovoljstva, ob tem pa ocene rastejo.

53 GRI GS 103-1, 103-2, 103-3, GS 102-43, 102-44

Obiskovalci prodajnih mest
Telekoma Slovenije izražajo največje
zadovoljstvo⁵⁴ z naslednjimi dejavniki:

Urejenost okolice in notranjosti
poslovalnic

Vzdušje v Telekomovem centru,
urejenost osebja

Pozdrav in pristop osebja,
očesni kontakt, angažiranost
in zavzetost

Proaktivnost, razumljivo
svetovanje, dobro poznavanje
storitev/blaga.

NET PROMOTER SCORE (NPS)

V letu 2017 smo vzpostavili merjenje zadovoljstva uporabnikov (Net Promotor Score⁵⁵) na stičnih točkah, ki so bistvenega pomena za Telekom Slovenije. Uporabniku po obisku stične točke postavimo preprosto vprašanje – ali bi na podlagi zadnjega stika priporočili Telekom Slovenije prijatelju ali znancu.

Na vrednost NPS vplivajo različne aktivnosti in dogodki na trgu, vključno z aktivnostmi konkurence. V primerjavi z NPS telekomunikacijskih operaterjev z drugi trgov se Telekom Slovenije uvršča v zgornjo tretjino. V primerjavi z drugimi panogami je Telekom Slovenije prav tako dobro pozicioniran in primerljiv.

ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV V DRUGIH DRUŽBAH

Zadovoljstvo uporabnikov redno merimo tudi v drugih odvisnih družbah v Sloveniji in jugovzhodni Evropi.

Družba **TSmedia** izvaja raziskave na spletnih produktih s spletno statistiko in spletnimi anketami, prav tako s pomočjo fokusnih skupin in s sprejemanjem mnenj uporabnikov. Teh podatkov za zdaj ni mogoče prikazati zaradi raznolikosti portfelja produktov in metodologij. TSmedia sicer izvaja analitiko in raziskave tako za TSmedia kot za Antenna TV SL.

Avtenta meri zadovoljstvo uporabnikov z raziskavo zadovoljstva, v okviru katere meri tudi NPS. Uporabniki kot glavne prednosti Avtente navajajo stabilnost delovanja, rešitve, ki ustrezajo potrebam uporabnikov, in razumevanje potreb. Indeks zadovoljstva je stabilen. V zadnjem letu se je povečalo število uporabnikov, ki bi Avtento priporočilo.

Zadovoljstvo uporabnikov družbe **GVO** redno merimo z anketnim vprašalnikom ob zaključenih gradnjah, enkrat na leto pa tudi z analizo v skladu z ISO 90001. V letu 2017 prevladujeta oceni odlično in prav dobro (89 % iz Telekoma Slovenije in 75 % od zunanjih naročnikov), kar pomeni, da GVO izvaja dela kakovostno, pravočasno in strokovno.

Odzive uporabnikov v družbi **IPKO** na Kosovu redno zbiramo s pomočjo družbenih omrežij, njihovo zadovoljstvo pa merimo s telefonsko anketo in četrtletnimi kvantitativnimi raziskavami. Zadovoljstvo uporabnikov mobilnih storitev zadnja leta raste. Tudi zadovoljstvo uporabnikov fiksnih storitev je IPKO izboljšal v vseh segmentih. Višje je zadovoljstvo tako z internetnimi storitvami kot z digitalno televizijo.

V družbi **Blicnet** spremljamo zadovoljstvo uporabnikov s številom pritožb in intervencij na mesečni ravni, ob koncu leta smo izvedli tudi prvo NPS-meritev.

⁵⁴ Raziskava Mystery Shopping (drugo polletje 2017)

⁵⁵ Merilo za spremljanje uporabniške izkušnje v eni številki pa združuje indikacijo uporabnikove pripravljenosti priporočanja, njegovega zadovoljstva, zaznav odličnosti uporabniške izkušnje in izražanja pripadnosti ponudniku.

2.6.6. TRŽNO KOMUNICIRANJE⁵⁶

V letu 2017 se je na trgu telekomunikacij nadaljeval trend močne konkurence in dinamičnega okolja, zato smo se pri tržnokomunikacijskih aktivnosti usmerili v različne segmente, ki smo jim predstavili nove rešitve in obogateno ponudbo storitev. Med številnimi akcijami smo izvedli tudi dve kampanji, ki sta se prenesli tudi na družbena omrežja.

Prvo smo poimenovali »Citylight kampanja«, z njo smo želeli opozoriti na sodobne komunikacijske tehnologije, ki nam pomagajo več odkrivati in dosegati. Ob tem smo zgodbe posameznikov z ljubljanskih ulic prenesli tudi v digitalni svet, kjer smo jih lahko v celoti povedali, razširili domet in vanje vpletli veliko število ljudi. Posneli smo kratke videe na vseh lokacijah v Ljubljani, jih objavili na profilih Telekom Slovenije na družbenih omrežjih ter tako zgodbo ponesli čez vso Slovenijo.

Druga kampanja z imenom »Za naše« je dolgoročna platforma Telekom Slovenije, ki povezuje vsa področja sponzorstev. V okviru kampanje smo ustvarili unikaten navijaški gib, namenjen pošiljanju pozitivne energije športnikom za doseganje čim boljših rezultatov skozi vso sezono. Med športniki, ki so v kampanji sodelovali, so tudi Ilka Štuhec, Štefan Hadalin, Ana Bucik, Jakov Fak, Filip Flisar in Domen Prevc. Sodelovali so še številni športniki in zveze, ki jih sponzorira Telekom Slovenije. Pripravili smo spletno mesto www.zanase.si in ključno besedo za družbena omrežja #zanaše.

Na trgu smo predstavili novo, modro kreativno platformo, na kateri smo združili komunikacijo Programa zvestobe, mobilnih paketov in paketov Modri. Ključna elementa prenove sta bila izpostavitve modre barve in spremenjen način uporabe vizualnih motivov.

56 GRI GS 103-1, 103-2, 103-3

Za segment manjših in srednjevelikih poslovnih uporabnikov smo pripravili novo platformo za letno komunikacijo s sloganom »**Vi podpirate Slovenijo, mi skrbimo za vas**«. Z njo smo sporočali, da lahko z našo poslovno ponudbo poslujejo varno, učinkovito in brezskrbno.

Za doseganje postavljenih komunikacijskih in prodajnih ciljev smo pripravili več kot 60 tiskovin in osem katalogov. Poslovni katalog smo prvič nadgradili z interaktivno vsebino, in sicer z aplikacijo **VizionAR**, ki omogoča obogateno resničnost. Ta gledalca z uporabo preprostih ikon popelje skozi osnovno in dodatno ponudbo poslovnih paketov ter mu predstavi širok izbor in celovitost poslovne ponudbe. Poleg tega aplikacija omogoča tudi 3D-ogled nekaterih mobilnih.

Organizirali smo številne **dogodke in promocije**, prek katerih smo pridobivali priložnosti za nadaljnje neposredno komunikacijo z našimi obstoječimi ter potencialnimi uporabniki. V letu 2017 smo tako izvedli 24 dogodkov, 19 promocij na prireditvah ter dva sejemska nastopa. Za ključne poslovne uporabnike Skupine Telekom Slovenije smo imeli dva poslovna sprejema, štiri regijska srečanja in dva vertikalna dogodka, kjer smo predstavili specializirane tematike s področja financ ter proizvodnje in infrastrukture.

Na osrednjem spletnem mestu www.telekom.si opazamo povečano število obiskovalcev, v letu 2017 jih je bilo že 28,8 milijonov [2016: 21 milijonov], kar je prineslo več kot 84 milijonov [2016: 67 milijonov] ogledov. Na digitalnih kanalih opravimo že 15,5 % interakcij in 6,3 % vseh transakcij zasebnih uporabnikov. Na vseh družbenih omrežjih, kjer je prisoten Telekom Slovenije [Facebook, Twitter, Instagram, YouTube in LinkedIn], imamo eno največjih baz sledilcev med podjetji, ki v Sloveniji poslujejo neposredno z uporabniki. Trend povpraševanja po informacijah in tehnični podpori uporabnikom na družbenih omrežjih se še vedno povečuje.

Prisotnost na vseh družbenih omrežjih [število sledilcev]

195.150

12.400

3.680

1.850

3.530

Neposredni komunikaciji z uporabniki smo namenili posebno pozornost in jim z več kot 350 segmentiranimi kampanjami neposrednega trženja predstavili naše storitve. Z direktno e-pošto smo uporabnike seznanjali z aktualno ponudbo in pospeševali prodajo, obenem pa smo jih seznanjali s splošnimi obvestili. V letu 2017 smo poslali 200 e-sporočil na 7,5 milijona e-naslovov.

Družbi Telekom Slovenije in TSmedia pri tržnem komuniciranju spoštujeta predpise iz zakona o medijih ter sta podpisnici Slovenskega

oglaševalskega kodeksa. Spoštovanje kodeksov preverjamo pri vsakem načrtovanju komunikacijskih projektov. Prav tako družbi spoštujeta primere dobre prakse, ki jih je pripravila Slovenska oglaševalska zbornica [www.soz.si/projekti_soz/dobra_praksa/]. Splošne profesionalne kodekse na področju oglaševanja spoštuje tudi družba IPKO.⁵⁷

V letu 2017 ni bila nobena od družb v Skupini Telekom Slovenije obravnavana zaradi kršitev kodeksov in prostovoljnih standardov s področja tržnega komuniciranja.⁵⁸

57 GRI GS 103-1, 103-2, 103-3

58 GRI GS 417-3

OMREŽJE IN TEHNOLOGIJA

VRHUNSKO

VERJAMEMO, DA DIGITALNI SVET PRINAŠA ŠTEVILNE PRILOŽNOSTI.
ZATO SKUPAJ S PARTNERJI RAZVIJAMO REŠITVE, KI S POMOČJO
NAJSODOBNEJŠIH TEHNOLOGIJ POENOSTAVLJAJO ŽIVLJENJA IN
VARUJEJO SVET NAŠIH UPORABNIKOV.

POENOSTAVLJAMO ŽIVLJENJA

S tehnologijo 4G+ omogočamo še višje hitrosti prenosa podatkov ter še hitrejši in še zanesljivejši dostop do mobilnega interneta.

2.7. OMREŽJA, TEHNOLOGIJE IN IT

2.7.1. RAZISKAVE IN RAZVOJ STORITEV⁵⁹

V Telekomu Slovenije sodelujemo v številnih mednarodnih razvojno-raziskovalnih projektih, ki jih delno ali v celoti financira Evropska unija. Usmerjamo se na področja, ki nam zagotavljajo trenutno ali prihodnjo primerjalno prednost na trgu, kot so:

- internet stvari (pametna omrežja, povezani domovi, pametna mesta, e-zdravje),
- peta generacija mobilnih omrežij, veleprodajni del in storitve v oblaku,
- kritične javne storitve, npr. storitve klica v sili,
- rudarjenje podatkov in storitve velepodatkov [big data].

V nadaljevanju predstavljamo večje raziskovalno-razvojne projekte, v katerih smo sodelovali v letu 2017.

V letu 2017 smo uspešno zaključili evropski projekt **SUNSEED** (<http://sunseed-fp7.eu/>), ki ga je koordiniral Telekom Slovenije v okviru programa FP7 Evropske unije. V projektu, vrednem skupno 4,7 milijona evrov, je sodelovalo devet partnerjev iz šestih držav. Cilj je bil vzpostavitev pilotnega pametnega omrežja v Sloveniji, v katerem prenos podatkov poteka prek različnih dostopovnih tehnologij [po mobilnem omrežju, fiksni povezavi in satelitskem dostopu]. Projekt je vključeval tudi razvoj tehnično-ekonomskega modela ter analiz za čim učinkovitejšo uporabo obstoječe telekomunikacijske infrastrukture za delovanje pametnih elektroenergetskih omrežij prihodnosti. Prevzem projekta je bil izveden tudi z ogledom več lokacij s predstavniki Evropske komisije, dvema ocenjevalcema in predstavniki partnerjev pri projektu.⁶⁰

Oprema SUNSEED [WAMS PMC] na eni izmed lokacij Telekoma Slovenije

Sodelujemo tudi v konzorciju dvanajstih evropskih podjetij projekta **CHARISMA** (<http://www.charisma5g.eu/>), katerega skupna vrednost je 5,9 milijona evrov in je del programa Obzorje 2020. Projekt je usmerjen v področje omrežij pete generacije [5G]. Ključna vloga Telekoma Slovenije je priprava okolja in scenarijev ter primerov uporabe za terensko testiranje in validacijo konceptov CHARISMA, kot so nizka zakasnitev, odprti dostop in detekcija ter preprečevanje varnostnih groženj pri izvoru.

Konzorcij projekta **iCIRRUS** (<http://www.icirrus-5gnet.eu/>) sestavlja enajst mednarodnih partnerjev iz Velike Britanije, Francije, Španije, Nemčije, s Cipra in iz Slovenije. Skupna vrednost projekta je 3,8 milijona evrov. Projekt je namenjen raziskavam in razvoju tehnologij na področju dostopnega dela mobilnega omrežja pete generacije [5G], ko se prototipi iz različnih segmentov integrirajo v enotno omrežje. Končni demonstracijski test bo postavitve 5G-pilota v laboratoriju Telekoma Slovenije.

Cilj panevropskega projekta **I_HeERO** (<http://iheero.eu/>) je vzpostavitev enotne vstopne točke za sprejem in obdelavo klicev v sili, ki so sproženi iz vozil v državah članicah EU. V okviru razvojno-

⁵⁹ GRI GS 103-1, 103-2, 103-3, GS 203-1, I01

⁶⁰ SDG 7.1

raziskovalnega dela smo pri avtomatskem klicu v sili [eKlic] vzpostavili dodatno georedundančno vozlišče [eCallNode] za sprejem, dekodiranje in shranjevanje relevantnih podatkov o nezgodi na lokaciji Maribor. Poleg osnovne funkcionalnosti za osebna vozila smo pri eKlicu za tovorna vozila v letu 2017 omogočili tudi prenos dodatnih informacij iz naprave v ponesrečenem vozilu do klicnega centra 112 za dostop do tovrnega lista vozila, ki je udeleženo v prometni nezgodi. To reševalnim ekipam daje ključno informacijo za učinkovito in varno ukrepanje. Dogodek smo pripravili slovenski partnerji v projektu [URSZR, Iskratel, Telekom Slovenije].

Telekom Slovenije sodeluje v projektu **NEXES** [<http://nexes.eu/>], ki želi vpeljati telekomunikacijske sisteme naslednje generacije v centre za obveščanje 112. Vrednost projekta je 4 milijone evrov, Telekom Slovenije pa zagotavlja gostovanje strežniškega dela aplikacije in nudi pomoč pri integraciji s sistemom za lociranje uporabnikov [»Mobile Positioning System«]. V sodelovanju z Laboratorijem za telekomunikacije [Fakulteta za elektrotehniko Univerze v Ljubljani] in partnerjem Deveryware smo demonstrirali delovanje prvega vseevropskega urgentnega klica na številko 112, ki v tujini gostujočega mobilnega uporabnika poveže z najbližjim centrom 112.

Sodelujemo tudi v konzorciju 25 partnerjev v razvojno raziskovalnem programu **EkoSmart** [<http://www.ekosmart.net/sl/ekosmart/>]. Cilj programa je razvoj ekosistema pametnega mesta z vsemi podpornimi mehanizmi, ki so potrebni za učinkovito, optimizirano in postopno integracijo posameznih področij v enovit in povezan sistem vrednostnih verig. Z zagotavljanjem kakovostnih storitev za državljane in gospodarstvo želimo izboljšati kakovost življenja in rast splošne blaginje.

2.7.2. JEDRNO OMREŽJE⁶¹

V jedrnem omrežju zagotavljamo temeljne funkcionalnosti mobilnega in fiksne omrežja (mobilnost, širokopasovnost, storitve, varnost, vir za obračun) ter systemske integracije za IKT sisteme in storitve za zasebne in poslovne uporabnike. Ob tem zagotavljamo nadzor kakovosti delovanja, tehnično pomoč uporabnikom in odpravo napak. V letu 2017 smo sledili strategiji družbe za upravljanje zanesljive, sodobne, varne, kakovostne in optimalno delujoče jedrne IKT infrastrukture in storitev. Le-te so uporabnikom na voljo ne glede na dostopovno tehnologijo – na vseh segmentih trga, v domačih ali tujih omrežjih. Navedeno omogočamo na osnovi sodobnih nadzornih in podpornih sistemov, temeljite verifikacije tehnologij, učinkovitega centraliziranega nadzora ter sprotne odprave sistemskih in storitvenih napak. Segmenti jedrnega omrežja obsegajo:

- fiksno in mobilno agregacijo prometa dostopovnega omrežja,
- fiksno in mobilno jedrno omrežje,
- hrbtenično omrežje in medomrežne povezave z »roaming« tehnologijami [za gostovanje],
- interno poslovno omrežje,
- podatkovni centri z upravljanimi storitvami v javnem oblaku,
- platforme za storitve z dodano vrednostjo,
- nadzor nad celotnim omrežjem in storitvami 24 ur na dan in vse dni v letu, tehnično podporo, zagotavljanje varnosti, razvoj tehnologije nadzornih in podpornih sistemov ter nadzor kakovosti.

V letu 2017 smo izvedli obsežne posodobitve in povečanja zmogljivosti različnih segmentov tehnologije. Tako smo zaključili prenovo agregacijskega omrežja, zaradi vse večjih prometnih tokov pa smo nadgradili MPLS jedro na novo 100G tehnologijo. Oboje nam omogoča upravljanje s sodobnim omrežjem, ki ga je lažje in stroškovno učinkoviteje nadgrajevati za zagotavljanje potrebnih kapacitet v prihodnosti. Prenovili smo tudi mobilno jedro [MSS], v tem sklopu pa nadaljevali še z vzpostavljanjem novega koncepta geografske redundance za mobilno jedrno omrežje, skladno s priporočili projekta Upravljanja neprekinjenega poslovanja. Hkrati smo nudili podporo pri zagotavljanju skladnosti s sistemi ISO 27001 in ISO 22301. Podprli smo preklap

mednarodnega prometa telefonije na nov sistem za odkrivanje in preprečevanje zlorab. Prav tako smo bili dejavni na več kot 100 IKT izvedbenih ali podpornih projektih ter na področju razvoja mobilnega omrežja pete generacije 5G, interneta stvari (IoT) in tehnologij NFV/SDN. Sodelovali smo v različnih delovnih skupinah tako na razvojnem kot zakonodajno-regulatornem področju (novi ZEKOM, frekvence, 3a in 3b, VULA, GDPR ipd.) V tem letu smo uporabnikom omogočili storitev VoLTE (Voice-Over-LTE), pripravili vse potrebno za testiranje storitve VoWiFi (Voice-Over-WiFi) z vodilnimi proizvajalci terminalov, prav tako pa celotno agregacijsko in jedrno omrežje nadgradili za omogočanje tehnologije LTE-Advanced/4G+. Ob tem smo v Telekomu Slovenije kot prvi slovenski operater prejeli certifikat MEF CE 2.0, s katerim izkazujemo zanesljivost in tehnološko naprednost omrežja v skladu z najvišjimi mednarodnimi standardi.

Za IPKO smo izvedli vzpostavitev gostovanja na sistemu UDC in pripravili vse potrebno za gostovanje platforme SMSC, obenem pa smo vzpostavili tudi testni sistem za podporo ob prehodu na lastno mednarodno klicno kodo za Kosovo. Velik del aktivnosti smo posvetili projektu vzpostavitve sistema elektronskega cestninjenja (infrastruktura podatkovnih centrov, povezljivost portalov, nadzor in klicni center).

Nadaljevali smo z razvojem in upravljanjem mednarodnega gostovanja ter konec leta dosegli delovanje z naslednjim številom mednarodnih omrežij:

- 436 GSM (v 208 državah),
- 203 UMTS (v 103 državah),
- 306 GPRS (v 139 državah),
- 159 CAMEL (v 84 državah) in
- 45 LTE (v 35 državah).

DELOVANJE STORITVENO- OPERATIVNEGA CENTRA (SOC)

V letu 2017 smo pričeli z razvojem sodobnega Storitveno-operativnega centra (SOC), ki bo poleg skrbi za operativno delovanje infrastrukture Telekoma Slovenije pokrival tudi aktivnosti s področja informacijske varnosti (Security Operational Center).

Nadaljevali smo z optimizacijo procesov in podpornih sistemov, in sicer z namenom poenostavitve delovnih procesov, transparentnosti in zagotavljanja še boljše uporabniške izkušnje. V okviru tovrstnih aktivnosti sta bila izvedena dva večja projekta, in sicer vzpostavitev procesa od zaznave prodajne priložnosti do izvedbe in prevzema v upravljanje ter poenotenje procesa vnosa prodanih storitev in SLA v zaledne sisteme skupaj z možnostjo uporabe teh podatkov v samem procesu zagotavljanja storitve. Na tem področju smo oblikovali delovno skupino za zagotavljanja kakovosti storitev na segmentu poslovnih rešitev.

RAZVOJ TEHNOLOGIJE

V Telekomu Slovenije smo na področju interneta stvari uspešno opravili testiranja standardizirane tehnologije Narrowband-IoT. Gre za omrežno tehnologijo z majhno močjo, ki uporablja obstoječo omrežno infrastrukturo. Namenjena je učinkoviti komunikaciji množično razporejenih naprav (do 50.000 naprav na eni celici omrežja) tako po razvejanem geografskem področju kot znotraj mestne infrastrukture ter zagotavljanju prenosa njihovih podatkovnih tokov. Primerna je za naprave, ki ustvarjajo nizek podatkovni promet (kot so senzorji), pri tem pa se zanašajo na baterije in imajo običajno dolg življenjski cikel. Ob tem smo izvedli še številne aktivnosti na področju preprečevanja zlorab (na primer projekt CAFS) in na področju nove tehnologije SIM kartic (eSIM) ter pričeli s projektom digitalizacije tehnične pomoči Modri bot. Veliko pozornosti smo namenjali razvoju sistemov za podporo sodobnim storitvam, kot so telemedicina, pametni dom, širitev digitalnih in internetnih storitev ter virtualizacije. Vzpostavljen je bil sistem WITBE OTT za nadzor nad kakovostjo storitev TVIN in Trio LTE. Izvedena je bila nadgradnja in konsolidacija sistemov OSS (Network Engineer, CNEEKS, SLAM, HDM, UNOS Remedy) ter ustrezna prilagoditev sistemov OSS zaradi transformacije BSS sistema. Prav tako smo izvedli implementacijo WFM sistema za potrebe dostopnega omrežja ter opravili teste in uvedbe nove omrežne opreme. S področja tehnologije smo pridobili oziroma obnovili certifikate VMware Airwatch, ITIL Foundation in PRINCE 2.

PODPORA RAZVOJU IKT STORITEV

V okviru podpore razvoju IKT storitev smo izvedli georedundantno postavitev in virtualizacijo strojne opreme za potrebe poslovne telefonije IP in vzpostavili enoten varnostni sistem CAFS za fiksne in mobilne uporabnike. Omenjen sistem omogoča preverjanja klicev za potrebe preprečevanja zlorab. Nadgradili smo MPS sistem, ki podpira funkcionalnosti lociranja LTE uporabnikov v povezavi z obdelavo velepodatkov. Ob prehodu na IP omrežje smo ukinili centrale EWSD in sistem ENVOX. Prav tako je bila izvedena selitev uporabnikov s sistema CIRPACK na platformo IMS skupaj s podporo OSS/BSS sistemov za potrebe obračuna storitev. Izvedli smo sanacijo podpore za tehnologije Microsoft, prav tako pa smo pripravili drugo fazo prenove in širitve sodobnega sistema virtualizacije diskovnih sistemov za shranjevanje podatkov. Z lastnim znanjem smo izdelali grafični uporabniški vmesnik nadzorne plošče za obračun storitev, opravljenih v državah EU in drugod po svetu, aplikacijo za upravljanje z barvanimi števkami ter aplikacijo za nadzor signalnih povezav in alarmiranje vzdrževalnega osebja. Podprli smo razvoj tehnologije za finančne storitve [e-denarnica] in storitve zdravstvene oskrbe.

RAZVOJ IKT INFRASTRUKTURE

V letu 2017 smo zaključili s posodobitvijo agregacijskega dela IP/MPLS omrežja Telekoma Slovenije. Ob tem smo zaključili tudi z uvedbo novega redundančnega sistema EPG v Mariboru ter iz omrežja izključili stare radijske kontrolerje in naprave ATM oziroma DXX. Aktivno smo sodelovali pri pred-prodajnih in izvedbenih aktivnostih za potrebe poslovnega trga, in sicer na področju zagotavljanja storitev javne uprave in velikih poslovnih sistemov. Pomembnejše aktivnosti na področju razvoja IKT infrastrukture predstavljajo predvsem projekt posodobitev platforme Exadata v Ljubljani in Mariboru, konsolidacija omrežnih okolij oziroma migracija sistemov iz Mobicore omrežja v SDP omrežje, ki je bilo v veliki meri že zaključeno, ter konsolidacija ExSiol infrastrukture. V okviru projekta elektronskega cestninjenja smo izvedli številne aktivnosti, kot so prenova požarnih pregrad, zaščita pred kibernetskimi vdori DDOS ter

vzpostavitev nadzornega sistema. V letu 2017 so naši strokovnjaki pridobili kar dva najbolj prestižna certifikata proizvajalca Cisco – Cisco Certified Internetwork Expert [CCIE].

TELEKOM SLOVENIJE IMA ENEGA NAJSODOBNEJŠIH PODATKOVNIH CENTROV

Celotna IT-infrastruktura za potrebe Telekoma Slovenije je v dveh podatkovnih centrih v Ljubljani. Podatkovni center na Cigaletovi sodi med najsodobnejše v državi, tako da ga najemajo tudi največji poslovni sistemi, ki želijo le vrhunske storitve. Poleg najema poslovnim uporabnikom ponujamo tudi celovito upravljanje rešitev, podatkovnih baz, virtualizacijskega okolja, varnosti, aplikacij in omrežnega dela. Rešitev lahko prek omrežja IP/MPLS povežemo z vsemi lokacijami poslovnega uporabnika. S tako celovito obravnavo lahko poslovnim uporabnikom ponudimo zelo konkurenčne rešitve. Varnost infrastrukture zagotavljamo z natančno opredeljenimi internimi procesi in protokoli, s pomočjo sodobne opreme, ki jo neprestano posodabljam, z nenehnim nadgrajevanjem znanja zaposlenih in z ostalimi rešitvami za obvladovanje tveganj.

Na fotografiji je podatkovni center Telekoma Slovenije.

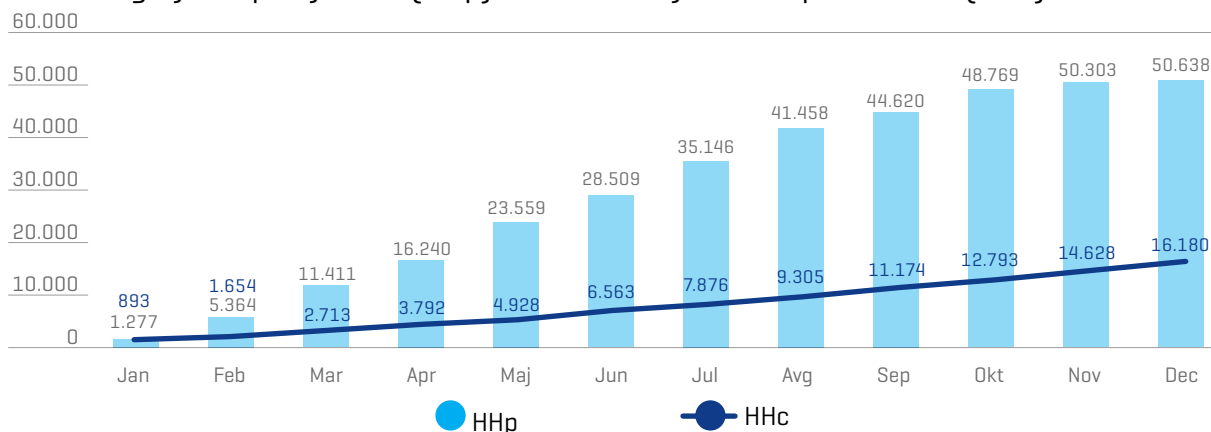
2.7.3. DOSTOPOVNA OMREŽJA

V Telekomu Slovenije dejavno razvijamo in nadgrajujemo fiksno in radijsko dostopovno omrežje z novimi tehnologijami, ki omogočajo razvoj storitev in še boljše uporabniško izkušnjo. Dosegli ali izboljšali smo vse ključne kazalnike upravljanja in vzdrževanja telekomunikacijskega kableskega omrežja, dostopovnih naprav za fiksne storitve, sistemov prenosa, radijskih omrežij, elektroenergetskih sistemov in zagotavljanja storitev uporabnikom.

DOSTOPOVNE NAPRAVE

Prižadevamo si zgraditi zmogljivo in trajnostno dostopovno optično širokopasovno omrežje, ki bo uporabnikom omogočalo visoke hitrosti dostopa do interneta, najnaprednejše vsebine in vrhunsko uporabniško izkušnjo širokopasovnih vsebin. V letu 2017 smo tako nadaljevali pospešeno gradnjo optične dostopovne infrastrukture v topologiji »točka-več točk« [tehnologija GPON] ter zagotovili možnost priklopa nanjo več kot 50.000 slovenskim gospodinjstvom [HHp]. Vzporedno z gradnjo smo uporabnike tudi vključevali na novozgrajeno optično omrežje; do konca leta smo jih priključili več kot 16.000 [HHc].

Število zgrajenih priključkov [HHp] in število vključenih uporabnikov [HHc] v letu 2017

Z vlaganji v širitev in nadgradnjo optičnega širokopasovnega omrežja bomo nadaljevali tudi v prihodnje, modernizacijo optičnega dostopovnega omrežja Telekoma Slovenije pa bomo izvajali predvsem tam, kjer glede na vložek pričakujemo največjo stopnjo penetracije in s tem najvišje prihodke. Hkrati pri gradnji optičnega dostopovnega omrežja uspešno sodelujemo z lokalnimi skupnostmi povsod tam, kjer smo uskladili medsebojni interes in pogoje izvedbe.

S preходом na platformo All-IP oz. nadgradnjo fiksnega omrežja z novimi tehnologijami nadomeščamo tehnologijo TDM, ki v sodobnem svetu telekomunikacij ne zadošča več razvojnim potrebam in regulatornim zahtevam. V letu 2017 smo presegli načrtane cilje, saj smo na IP-platformo prenesli 23.500 naročnikov.

IPKO je v letu 2017 nadaljeval s širitvijo hibridnega optičnega/koaksialnega omrežja [HFC] na Kosovu.

SISTEMI PRENOSA

Omrežne elemente smo nadgrajevali z ROADM-funkcionalnostmi, s čimer smo bistveno povečali fleksibilnost omrežja. Na omrežju DWDM smo z vključevanjem dodatnih 100G povezav omogočili boljšo razpoložljivost omrežja, ki je bila zahtevana zaradi stalne rasti prometa. Omrežje smo hkrati nadgrajevali s pritočnimi vmesniki in tako omogočili ethernet in kriptirne povezave za poslovne uporabnike. Konec leta smo uspešno zaključili obsežen projekt modernizacije SDH-omrežja (sinhrona digitalna hierarhija), s čimer zdaj podpiramo tako TDM kot tudi MPLS-TP-prenos. Hkrati smo občutno znižali stroške vzdrževanja SDH-omrežja in na letni ravni kar za dve tretjini znižali porabo električne energije.

TELEKOMUNIKACIJSKO KABELSKO OMREŽJE

V letu 2017 smo veliko naporov namenili zgradnji priključkov ter vključevanju storitev na obstoječih bakrenih dostopovnih omrežjih, ki so posledica zaključka oddajanja POP TV in Kanala A preko DVB-T platforme (digitalne prizemne televizije). Zaradi povečevanja potreb po pasovni širini in hitrosti, ki ju danes ponujamo na bakrenem omrežju, to dolgoročno ne bo več zadoščalo uporabniških zahtevam. Zato je optično omrežje osnoven gradnik, s katerim Telekom Slovenije lahko dolgoročno zagotovi celoten nabor svojih storitev tako poslovnim kot zasebnim uporabnikom.

Na optičnem omrežju smo izvedli več kot 400 povezav FTTP za poslovne uporabnike. Povezali smo 43 lokacij baznih postaj Telekoma Slovenije in začeli realizacijo 50 baznih postaj operaterja A1. V okviru projekta elektronskega cestninjenja smo izvedli tudi šest redundantnih povezav.

V decembrski vremenski ujmi je zaradi podrtih dreves, plazov in poplav prišlo do izpadov električnega napajanja in prekinitve kabelskih povezav, zato so ponekod po Sloveniji prihajalo do motenj v delovanju storitev Telekoma Slovenije. Najbolj prizadeta območja so bila širše območje Bohinja, Posočje, Koroška, Jezersko, širše območje Cerknice in Loška dolina, Kočevsko in Savinjska regija. Vse razpoložljive ekipe Telekoma Slovenije na terenu so prebivalcem prizadetih območij v najkrajšem možnem času zagotovile čim bolj nemoteno delovanje telekomunikacijskih storitev, kolikor so to omogočale vremenske in varnostne razmere. Groba ocenjena škoda na kabelskem omrežju znaša 1,5 milijona evrov, zaradi večjega obsega nastalih poškodb in v zimskem času zelo težko dostopnih terenov pa bo odprava škode trajala predvidoma do konca prvega polletja leta 2018.⁶²

RADIJSKO OMREŽJE

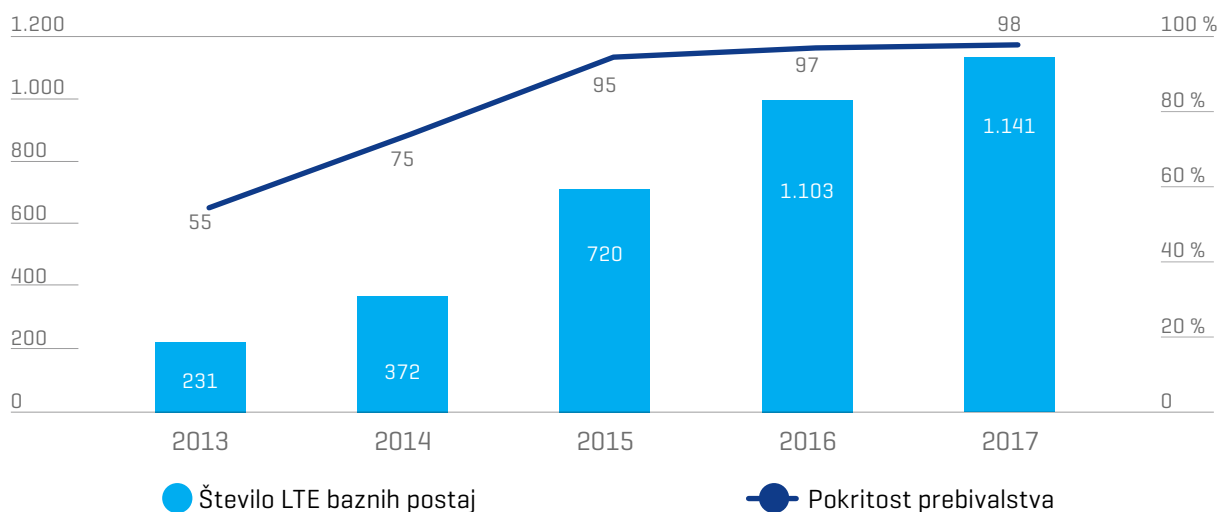
Nadgrajevali smo LTE/4G-bazne postaje na obstoječih lokacijah, menjavali zastarelo 2G- in 3G opremo, posodabljali programsko opremo in povečevali zmogljivosti na baznih postajah, kjer je bilo to potrebno zaradi naraščanja mobilnega podatkovnega prometa.

V radijsko omrežje je bilo tako konec leta 2017 na skupno 1.171 delujočih lokacijah v Sloveniji vključenih 1.116 GSM-, 909 UMTS- in 1.141 LTE/4G-baznih postaj (140 smo jih v tem letu vključili na novo). V omrežju LTE/4G pokrivamo že več kot 952 krajev in kar 98 % prebivalstva, kar je več, kot so zahteve AKOS-a, ki zahteva 95-odstotno pokritost prebivalstva do leta 2019. V Telekomu Slovenije smo si sicer postavili cilj, da zagotovimo takšno pokritost s signalom LTE/4G, da bo primerljiva s pokritostjo z GSM. Za izboljšano zagotavljanje mobilnega signala nameščamo repetitorske instalacije v notranjosti stavb. Konec leta je tako delovalo 1.469 repetitorskih instalacij, v zadnjem letu smo na novo vključili 65 lokacij.

Odpravljanje škode na kabelskih povezavah

Razvoj omrežja LTE/4G Telekoma Slovenije

Kot prvi slovenski operater smo našim uporabnikom ponudili storitev VoLTE (Voice-Over-LTE), ki omogoča govor in prenos podatkov prek omrežja LTE/4G istočasno, brez prekinitve. Ob tem se klic vzpostavi hitreje, za kakovost zvoka je privzeta uporaba HD-govora, manjša je poraba baterije.

Naše mobilno omrežje smo nadgrajevali tudi s tehnologijo LTE-Advanced/4G+, ki uporabnikom omogoča precej

višje hitrosti prenosa podatkov. Tako hitrosti v omrežju LTE/4G dosegajo do 150 Mbit/s v smeri od uporabnika in do 50 Mbit/s v nasprotni smeri, medtem ko lahko s pomočjo tehnologije 4G+ uporabniki dosegajo hitrosti do 450 Mbit/s v smeri od uporabnika in do 50 Mbit/s v nasprotni smeri. S tehnologijo 4G+ pokrivamo že več kot 35 % prebivalcev, ta delež pa se bo v prihodnje še povečeval.

Uspešno smo vzpostavili testno okolje za testiranje rešitev interneta stvari (internet of things) na osnovi tehnologije Narrowband-IoT. Namenjena je učinkoviti komunikaciji množično razporejenih naprav (do 50.000 naprav na eni celici omrežja) tako po razvejanem geografskem območju kot v mestni infrastrukturi ter zagotavljanju prenosa njihovih podatkovnih tokov. Temu bo sledila vzpostavitev testnega okolja, v katerem bodo zainteresirana podjetja, posamezni razvijalci in izobraževalne ustanove lahko preizkušali delovanje lastnih rešitev interneta stvari (IoT).

IPKO je z novimi lokacijami baznih postaj razširil pokritost z mobilnim omrežjem in hkrati nadaljeval modernizacijo 36 obstoječih baznih postaj s tehnologijo 3G in LTE/4G. Tako je pokritost prebivalstva s tehnologijo 3G z 90 % povečal na 91 % (skupaj 288 baznih postaj), pokritost s tehnologijo LTE/4G pa s 85 % na 87,4 % prebivalstva (skupno 215 baznih postaj).

ELEKTROENERGETSKI IN KLIMATSKI SISTEMI

Na ključnih funkcijskih lokacijah smo pospešeno nadgrajevali elektroenergetske in klimatske sisteme na raven Tier 3. Poraba električne energije v fiksnem segmentu in segmentu poslovnih nepremičnin se zaradi modernizacije omrežja znižuje, povečuje pa se v mobilnem segmentu, in sicer zaradi nadgradenj radijskega omrežja in novih baznih postaj mobilne telefonije. Tudi v prihodnjih letih pričakujemo nadaljnjo rast porabe električne energije v segmentu radijskih omrežij. Kljub dolgemu in nadpovprečno vročemu poletju pa je bila skupna poraba električne energije za 1 % nižja kot lani.

Prav tako smo na več kot 400 objektih zamenjali stare klimatske naprave s tehnološko in energetsko naprednejšimi ter na 127 objektih fiksnega in mobilnega omrežja posodobili enosmerne in izmenične sisteme za zagotavljanje brezprekinitvenega in rezervnega napajanja.

ZAGOTAVLJANJE STORITEV UPORABNIKOM

Zadovoljstvo uporabnikov storitev je ključno za zagotavljanje konkurenčne prednosti podjetja. S sistemom WFM (Work Force Management) dodeljujemo opravila našim tehnikom na terenu in usklajujemo termine montaže z uporabniki. Uvedli smo več izboljšav delovnih procesov: ključni novosti sta pošiljanje modemov po pošti ob prijavi napake ter zavrnitveni SMS ob nezagotavljanju prisotnosti uporabnika ob dogovorjenem terminu obiska, kar se odraža v občutno manjšem številu nepotrebnih obiskov naših tehnikov pri uporabnikih.

2.7.4. RAZVOJ INFORMACIJSKIH TEHNOLOGIJ

Na področju informacijskih tehnologij sledimo dolgoročnim ciljem in strategiji razvoja informacijske arhitekture družbe. Gradimo arhitekturo celovitega sistema, ki bo omogočala učinkovito in optimalno uvajanje novih tehnologij ter učinkovito in konkurenčno poslovanje družbe. Z optimizacijo lastnih procesov vzpostavljamo okolje, ki bo omogočalo hitro prilagajanje spremembam v poslovanju.

KLJUČNI PROJEKTI IN POBUDE KONSOLIDACIJE IT-ARHITEKTURE:

- **Program konsolidacije BSS-področja (Business Support Systems):** združuje pet med seboj povezanih projektov optimizacije procesov in konsolidacije informacijskih rešitev za podporo procesom izpolnitve storitev in njihovega obračunavanja. Z vzpostavitvijo sistemov nove BSS-arhitekture smo zaključili prvo fazo razvojnega programa in vzpostavili pogoje za postopno migracijo vseh naročnikov v ciljne sisteme, ki predstavljajo prihodnjo platformo za podporo operativnim poslovnim procesom.
- **Projekt Omni Channel:** vzporedno s prenovo BSS sistema vzpostavljamo ogrodje za razvoj in upravljanje komunikacije z uporabniki na platformi sistema SAP Hybris. Izvedli smo integracijo v informacijsko okolje Telekoma Slovenije in vzpostavili procese razvoja in upravljanja rešitev za delovanje E-trgovine. S tem smo zagotovili osnovo za razvoj poenotene nakupne izkušnje za vse prodajne kanale.
- **Razvoj Pay TV-platforme:** uspešno smo zaključili s postavitvijo TV-komunikatorja (STB) na androidni platformi v delujoči ekosistem videostoritev in omrežja. S tem smo omogočili vzpostavitev enotne platforme za povezovanje

rezidenčnih storitev zabave na TV, mobilnih napravah in na spletu, kar bo omogočilo dinamično odzivanje na konkurenčnem trgu in ustvarjanje storitev za zagotavljanje novih prihodkov (pametni dom, eZdravje, E-trgovina ...). Na obstoječi PayTV-platформи smo med drugim vzpostavili proces naročanja elektrike preko TV-vmesnika, razvili interaktivno aplikacijo Eurosport 360 in vzpostavili »adaptive streaming« platformo za mobilne in spletne uporabnike. Do konca leta 2018 bomo postavili testno platformo za pametni dom.

PODPORA POSLOVANJU (DOPOLNITVE/ IZBOLJŠAVE/OPERACIJE)

- Prilagoditev procesov in sistemov za optimizacijo podpornih poslovnih procesov ter delovanje skladno z zahtevami zakonodaje.
- Podpora zahtevam regulatorja in odprtih širokopasovnih omrežij: prilagoditev in optimizacija informacijske podpore procesom izpolnitve naročil, zagotavljanja storitev in obračuna storitev.
- Podpora vpeljava novih storitev in marketinških akcij.
- Optimizacija in konsolidacija poslovnih procesov upravljanja IT-storitev z vpeljavo na enotni platformi.
- Posodobitev verzij programskih okolij za zagotavljanje nemotenega delovanja informacijskih rešitev in trajnostnega razvoja informacijskega sistema.

ODGOVORNOST DO DRUŽBENEGA OKOLJA

SKRBNOST

PRI VSEM, KAR POČNEMO, NAS VODI SKRB ZA POSAMEZNIKA, SKUPNOST IN DRUŽBO KOT CELOTO. ZATO ŽE VRSTO LET PODPIRAMO SVET ŠPORTA, KULTURE, IZOBRAŽEVANJ IN HUMANITARNOSTI.

SKUPAJ ZA NAŠE

Srčnost združuje. Zato povezujemo slovenske športnike in navijače. S srcem za vas in skupaj za naše.

2.8. TRAJNOSTNI RAZVOJ IN DRUŽBENA ODGOVORNOST

2.8.1. ODGOVORNOST DO DRUŽBENEGA OKOLJA⁶³

Družbena odgovornost je ena izmed ključnih strateških usmeritev Telekoma Slovenije, saj želi kot vodilni slovenski operater in kot podjetje, ki je s svojimi storitvami tesno vpeto v okolje, v katerem deluje, tudi na ta način vračati družbi. V Telekomu Slovenije želimo z donacijami dosegati čim širšo skupino ter s svojim znanjem, finančnimi sredstvi in drugimi viri prispevati k razvoju družbenega in gospodarskega okolja, v katerem delujemo. Kot sponzor ali donator že vrsto let podpiramo humanitarne, kulturne, okoljske in izobraževalno-znanstvene projekte ter slovenske športnike in športne organizacije. Poseben poudarek dajemo športu, kjer pomagamo posameznikom in ekipam, športnim zvezam in društvom ter podpiramo športne prireditve.

S sponzorstvi in donacijami je Telekom Slovenije ohranil vlogo pomembnega donatorja in pokrovitelja na nacionalni ravni, kjer posebno pozornost namenjamo tudi geografski razpršenosti. Skupno smo v Skupini Telekom Slovenije za sponzorstva in donacije v letu 2017 namenili 2,5 milijona evrov ali 0,3 % poslovnih prihodkov.

Vloge za sponzorstva in donacije pregleduje komisija ter o njih odloča redno skozi vse leto. Pri dodeljevanju sredstev upošteva interese prosilcev in strategijo Skupine Telekom Slovenije.

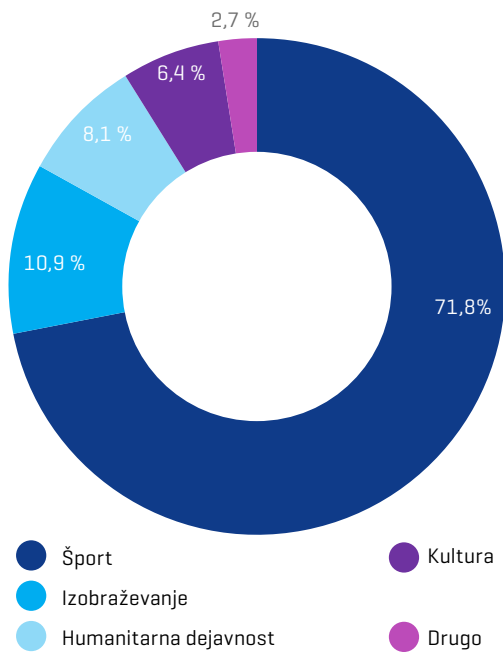
POMEMBNEJŠA DONATORSTVA IN SPONZORSTVA V LETU 2017

Humanitarni projekti

V Telekomu Slovenije smo se v letu 2017 vključevali v številne akcije, s katerimi smo želeli presegati socialne razlike. Med drugim smo pomagali naslednjim organizacijam:

- Mladinskemu zdravilišču in letovišču Rdečega križa Slovenije Debeli rtič za obnovo doma Rakovica;

Porazdelitev sponzorstev in donatorstev po namenu

- Zvezi prijateljev mladine Ljubljana Moste - Polje smo za vseslovenski projekt Botrstvo v Sloveniji donirali sredstva, ki bi jih sicer namenili za novoletne voščilnice. Del sredstev bo namenjen štipendijam otrok in mladostnikov, del sredstev pa opremljenosti Vile Šumica v Kranjski Gori ter izvedbi projekta večgeneracijskega centra Skupna točka. Zaposleni v Telekomu Slovenije smo ob začetku šolskega leta za otroke in mladostnike samoiniciativno zbirali tudi šolske potrebščine;
- Zvezi prijateljev mladine Slovenije za TOM telefon, namenjen otrokom in mladostnikom v stiski;
- Zvezi društev svetovalcev za telefonsko pomoč v stiski, Zaupni telefon Samarijan;
- Gasilski zvezi Slovenije;
- Ultrazvočnemu društvu Ljubljana za projekt Slojenčki.

Izobraževanje in znanost

Izobraževanje razumemo kot široko polje dejavnosti, ki vključuje vse starostne skupine in široko paleto znanj ter veščin. Podpiramo številne izobraževalno-znanstvene projekte, konference

in srečanja ter smo pomemben podporni partner projektov in organizacij:

- Vesela šola,
- Bralna značka,
- Maturantska parada,
- Hiša eksperimentov,
- Microsoft NT-konferenca,
- Fakulteta za elektrotehniko Univerze v Ljubljani – izobraževalni program Multimedija,
- Muzej pošte in telekomunikacij, katerega soustanovitelj je Telekom Slovenije.

Okoljski projekt

Kot že vrsto let smo tudi v letu 2017 partnersko podprli in sodelovali pri projektu Ekokviz, ki je usmerjen k okoljskemu izobraževanju osnovnošolcev.

Kultura

Ob številnih manjših, vsebinsko raznolikih in geografsko razpršenih prireditvah ohranjamo podporo kulturnim dogodkom, ki so tudi z našo pomočjo postali nepogrešljiv del slovenske in mednarodne kulturne izraznosti. Med njimi so:

- Festival Ljubljana,
- Mednarodni ljubljanski filmski festival LIFFe,
- Festival Lent,
- Lutkovno gledališče Ljubljana,

- Slovensko narodno gledališče Maribor,
- Kurentovanje na Ptuj.

Šport

Podprli smo številne lokalne dogodke, ki so bili namenjeni predvsem otrokom in mladostnikom, ob tem pa smo v letu 2017 med drugimi sponzorsko podprli še:

- **športne zveze:** Olimpijski komite Slovenije, Nogometno zvezo Slovenije (reprezentanca in Prva liga Telekom Slovenije), Smučarsko zvezo Slovenije, Hokejsko zvezo Slovenije, Odbojgarsko zvezo Slovenije, Judo zvezo Slovenije, Atletsko zvezo Slovenije, Kajakaško zvezo Slovenije, Rokometno zvezo Slovenije, Planinsko zvezo Slovenije, Kolesarsko zvezo Slovenije;
- **športne klube:** NK Maribor, NK Olimpija, Košarkarski klub Olimpija, Košarkarski klub Krka Novo mesto, Košarkarski klub Domžale, Rokometni klub Gorenje Velenje in druge;
- **športne dogodke:** svetovni pokal v smučarskih skokih Planica 2017, svetovni pokal v smučarskih skokih za ženske Ljubno 2017, Zlato lisico, Kolesarsko dirko po Sloveniji, Maraton Franja, Plavalni miting Radovljica, Ljubljanski maraton, mednarodni turnir v košarki 3x3 in druge;
- **posameznike:** Petra Kauzerja, Roberta Rennerja, Ilko Štuhec.

#zanaše

Povezovanje in podpora vsem športnikom s srcem za Slovenijo

Ker verjamemo v srčnost in predanost tako športnikov kot navijačev, smo v decembru lansirali komunikacijsko platformo #zanaše, kjer sta pozitivna energija in navijanje ključna elementa, ki povezujeta športnike in navijače ter tako pomagata do še boljših rezultatov. V okviru akcije #zanase smo skupaj s priznanim plesnim šolom ustvarili poseben navijaški gib, v katerem so med prvimi sodelovali Ilka Štuhec, Ana Bucik in Štefan Hadalin, pridružili pa so se jim še številni športniki. Skozi družbena omrežja športniki nagovarjajo navijače, naj se jim pridružijo pri navijanju in tudi tako pokažejo, da z vsem srcem navijajo #zanaše.

2.8.2. ODGOVORNOST DO ZAPOSLENIH

Našim sodelavcem si prizadevamo zagotavljati spodbudno in prijazno delovno okolje, odprto za inovativnost in sodelovanje.

ETIČNI KODEKS⁶⁴

Etični kodeks Skupine Telekom Slovenije sodelavcem zagotavlja jasne informacije in jih seznaja z osnovnimi etičnimi in zakonskimi usmeritvami pri opravljanju dela. Kodeks postavlja osnovna vodila za naše delovanje in odgovornosti, ki jih imamo sodelavci Skupine Telekom Slovenije tako v medsebojnih odnosih kot v odnosih do uporabnikov naših storitev, delničarjev, družbenega in naravnega okolja, v katerem delujemo, ter do vseh drugih deležnikov, ki na različne načine vzpostavljajo odnos z našo skupino. Pri svojem delu se zavzemamo za strpnost, medsebojno spoštovanje in spoštovanje osnovnih človekovih pravic. Spodbujamo pošteno in etično ravnanje ter poslovanje, ki je skladno z veljavno zakonodajo.

Zavračamo vse oblike posredne ali neposredne diskriminacije, kar opredeljujeta tako kodeks kot

Pravilnik o preprečevanju in odpravljanju mobinga v družbi Telekom Slovenije. Za ugotavljanje morebitne diskriminacije in ukrepanje v teh primerih imajo posamezne družbe v skupini tudi druge mehanizme. TSmedia ima podpisan Dogovor o sistemu preprečevanja in odpravljanja posledic mobinga v družbi, delavec pa se lahko obrne tudi na Svet delavcev. Družba GVO ima Pravilnik o preprečevanju in odpravljanju spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu in Komisijo za upravljanje s prijavi. V družbi IPKO so mehanizmi opredeljeni v kodeksu ravnanja. Vzpostavljen je e-poštni naslov, kamor lahko zaposleni posredujejo zaupne pritožbe, obrnejo pa se lahko tudi na sindikat. V družbi Blicnet lahko zaposleni vložijo pritožbo direktorju družbe ali delovnemu inšpektorju.

V letu 2017 v nobeni od družb Skupine Telekom Slovenije nismo zabeležili pritožbe zaradi diskriminacije.⁶⁵

Obstoja možnosti otroškega ali prisilnega dela nismo prepoznali pri nobeni dejavnosti družb v skupini, prav tako ne pri naših dobaviteljih.⁶⁶

64 GRI GS 102-16, GS 103-1, 103-2, 103-3

65 GRI GS 406-1

66 GRI GS 408-1, GS 409-1

STRUKTURA ZAPOSLENIH⁶⁷

Ob zaključku leta je bilo v Skupini Telekom Slovenije skupno 3.673 zaposlenih, od tega 3.040 v Sloveniji. Skupno število se je v primerjavi z letom 2016 povečalo za 0,22 %, predvsem zaradi družbe Antenna TV SL. V Sloveniji se je število zaposlenih zmanjšalo predvsem zaradi prekinitev delovnih razmerij iz poslovnega razloga in zaradi upokojitev v Telekomu Slovenije. Fluktuacija je v Skupini Telekom Slovenije znašala 5,66 % in je v primerjavi s prejšnjim letom nekoliko nižja [7,3 % v letu 2016], v družbah v Sloveniji pa 5,65 % [8,16 % v letu 2016].

Struktura zaposlenih po družbah v Skupini Telekom Slovenije⁶⁸

Stanje na 31. 12.	2017	2016	2015	Sprememba v letu 2017	Ind. 17/16
SLOVENIJA	3.040	3.027	3.167	13	100
Telekom Slovenije	2.338	2.403	2.543	-65	97
Druge družbe v Sloveniji	702	624	624	78	112
TSmedia	55	58	81	-3	95
TSinpo	23	-	-	23	-
Antenna TV SL	48	-	-	48	-
Avtenta	41	40	38	1	103
GVO	448	437	373	11	103
Soline	87	89	88	-2	98
Debitel	0	0*	44	0	-
JUGOVZHODNA EVROPA	633	638	636	-5	99
IPKO – Kosovo	528	532	524	-4	99
Blicnet – BiH	105	106	112	-1	99
SKUPINA TELEKOM SLOVENIJE	3.673	3.665	3.803	8	100

* Pripojitev družbe Debitel matični družbi Telekom Slovenije.

67 GRI GS 401-1, GS 102-7

68 GRI GS 102-8

Število novozaposlenih in odhodov v letu 2017 po starostnih razredih⁶⁹

Stanje na 31. 12.	Skupina Telekom Slovenije		Telekom Slovenije		Druge družbe v Sloveniji		Družbe v jugovzhodni Evropi	
Starostni razred	Prihodi	Odhodi	Prihodi	Odhodi	Prihodi	Odhodi	Prihodi	Odhodi
00–30	96	27	36	7	41	10	19	10
31–40	77	60	18	25	46	10	13	25
41–50	32	33	9	29	22	1	1	3
51–60	14	74	2	54	12	20	0	0
61–65	1	18	0	15	1	3	0	0
Skupaj	220	212	65	130	122	44	33	38

Tipske pogodbe o zaposlitvi oz. pogodbe na podlagi kolektivne pogodbe ima v Skupini Telekom Slovenije enak delež zaposlenih kot v prejšnjem letu [98,3 % zaposlenih]. Preostalih 1,7 % ima pogodbe zunaj sistema kolektivne pogodbe, to so predvsem vodstveni delavci.

Delež zaposlenih glede na tip pogodbe⁷⁰

Stanje na 31. 12. 2017 v %	Skupina Telekom Slovenije	Telekom Slovenije	Druge družbe v Sloveniji	Družbe v jugovzhodni Evropi
Zaposleni po kolektivni pogodbi	98,3	97,5	99,3	100,0
Zaposleni zunaj sistema kolektivne pogodbe	1,7	2,5	0,7	0,0
Skupaj	100	100	100	100

Zaposleni glede na vrsto zaposlitve in spol⁷¹

Za nedoločen čas je bilo v Skupini Telekom Slovenije zaposlenih 87,3 % delavcev [leto 2016: 84,4 %, leto 2015: 85,5 %], za določen čas pa 12,7 % [leto 2016: 15,6 %, leto 2015: 14,5 %]. V Sloveniji so za določen čas zaposleni predvsem delavci zaradi povečanega obsega dela.

Od skupno 2.338 zaposlenih v Telekomu Slovenije jih je bilo v letu 2017 le 12 zaposlenih za določen čas. V družbah v tujini je tovrstnih delavcev več kot v Sloveniji, kar je odraz zakonodaje posamezne države in politike zaposlovanja družbe.

Delež zaposlenih glede na vrsto pogodbe⁷²

Delež v % na 31. 12. 2017	Skupina Telekom Slovenije	Telekom Slovenije	Druge družbe v Sloveniji	Družbe v jugovzhodni Evropi
Za nedoločen čas	87,3	99,5	81,9	48,3
Za določen čas	12,7	0,5	18,1	51,7
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0

69 GRI GS 401-1

70 GRI GS 102-41

71 GRI GS 102-8

72 GRI GS 102-8

Konec leta je bilo v Skupini Telekom Slovenije zaposlenih 66,7 % moških [67,2 % v letu 2016] in 33,3 % žensk [32,8 % v letu 2016]. To razmerje se razlikuje po posameznih družbah glede na njihovo dejavnost. V Sloveniji prevladuje moška populacija, v družbah v tujini pa je razmerje v prid moških nekoliko nižje [cca 60 %].⁷³

Na ravni skupine je večji delež zaposlitev za polni delovni čas [97,8 %], manjši delež zaposlitev [2,2 %] pa za skrajšani delovni čas.⁷⁴

Zaposleni v Skupini Telekom Slovenije, ki se upokojijo, so upravičeni do odpravnine skladno z veljavno pozitivno zakonodajo in z določili kolektivne pogodbe, kjer je ta v veljavi. Za zaposlene pred upokojitvijo v Telekomu Slovenije ne izvajamo posebnih programov izobraževanja, v večini drugih družb pa zaradi nizke povprečne starosti zaposlenih tovrstni programi niti niso potrebni.⁷⁵

IZOBRAZBENA STRUKTURA ZAPOSLENIH

V letu 2017 se je v Skupini Telekom Slovenije najbolj zmanjšalo število zaposlenih s V. stopnjo izobrazbe, ki predstavljajo nekaj manj kot tretjino zaposlenih. Povečal se je delež zaposlenih s VII. stopnjo [na 30,3 %] in VIII. stopnjo izobrazbe [na 4,2 %]. V Telekomu Slovenije je ta delež še višji, in sicer 35,3 % s VII. stopnjo in 5,6 % z znanstvenim magisterijem ali doktoratom.

Zaposleni po dejanski stopnji izobrazbe v Skupini Telekom Slovenije

Zaposleni po dejanski stopnji izobrazbe	2017	2016	2015	Delež v %	Sprememba v letu	Ind. 17/16
I.–IV. stopnja Šola z manj kot 4 leti šolanja, manj kot tehnična ali druga srednja šola	387	400	408	10,5	-13	97
V. stopnja 4-letna srednja šola	1.149	1.154	1.267	31,3	-5	100
VI. stopnja višja oz. visoka šola, fakulteta z manj kot 4 leti šolanja	867	866	871	23,6	1	100
VII. stopnja fakulteta – univerzitetna raven, bolonjski magisterij	1.115	1.093	1.111	30,3	22	102
VIII. stopnja znanstveni magisterij, doktorat	155	152	146	4,2	3	102
Skupaj	3.673	3.665	3.803	100,0	8	100

ZAPOSLOVANJE INVALIDOV

V Skupini Telekom Slovenije je bilo konec leta zaposlenih 94 invalidov različnih kategorij, od tega jih 46,8 % dela polni delovni čas, drugi pa skrajšani delovni čas. Družbi Telekom Slovenije in GVO redno presegata zakonsko določeno kvoto zaposlovanja invalidov, kar je rezultat naših prizadevanj za omogočanje nadaljnje zaposlitve invalidnim sodelavcem. Kvota za informacijsko in komunikacijsko dejavnost sicer znaša 2 %, za gradbeništvo pa 3 %. Družbi sta bili zato upravičeni do nagrade, ki znaša 25 % minimalne plače na mesec za vsakega zaposlenega invalida nad predpisano kvoto. Družbe v tujini nimajo tovrstnega sistema nagrad. Za še ustreznejše zagotavljanje prilagojenih delovnih mest in opravljanje ustreznega dela tako po pridobitvi statusa invalida kot tudi drugim težje zaposljivim posameznikom iz Skupine Telekom Slovenije smo konec leta 2017 kupili invalidsko podjetje Jordan, ki smo ga preimenovali v TSinpo.

73 GRI GS 102-8, GS 405-1

74 GRI GS 102-8

75 GRI GS 201-3

IZOBRAŽEVANJE IN RAZVOJ KADROV⁷⁶

Panoga, v kateri delujemo, je dinamična ter se hitro spreminja in razvija, konkurenca na trgu prav tako. Spremembam sledimo in jih z inovativnimi pristopi ustvarjamo s pridobivanjem novih znanj in s krepitevijo kompetenc, ki jih delimo s sodelavci ter implementiramo v vsakodnevno delo. Zavedamo se, da smo skupaj močnejši. Zato bomo kot ekipa z vrhunskim znanjem, skupnimi vrednotami in cilji tudi v prihodnje ustvarjali nove poslovne priložnosti, produkte in storitve.

Ključni podatki o izobraževanju zaposlenih v Skupini Telekom Slovenije in družbi Telekom Slovenije⁷⁷

	Skupina Telekom Slovenije				Telekom Slovenije			
	2017	2016	2015	Ind. 17/16	2017	2016	2015	Ind. 17/16
Število udeležencev izobraževanj	3.356	3.315	3.318	101	2.585	2.479	2.610	104
Število ur izobraževanja	92.346	95.701	90.006	96	79.589	74.727	74.842	107
Delež zaposlenih, vključenih v izobraževanje	91,4 %	90,5 %	101 %*	101	110,6 %*	103,2 %*	102,6 %*	107
Število ur izobraževanja na zaposlenega	25,1	26,1	23,7	96	34,0	31,1	29,4	109

* Delež zaposlenih, vključenih v izobraževanje, je višji od 100, saj so v številu udeležencev izobraževanj vštete tudi osebe, ki so se med letom izobraževale in 31. 12. niso bile več zaposlene v Skupini Telekom Slovenije.

Delež zaposlenih, vključenih v izobraževanja in usposabljanja, se je v letu 2017 v Skupini Telekom Slovenije povečal za 1 odstotno točko v primerjavi z letom 2016. V odvisnih družbah se je delež zmanjšal, medtem ko se je ta delež bistveno povečal v Telekomu Slovenije, in sicer za 7 odstotnih točk glede na leto poprej. Povprečno letno število ur izobraževanj na zaposlenega v Telekomu Slovenije se je v primerjavi z letom 2016 povečalo kar za 3 ure in znaša 34 ur.

Število ur in delež izobraževanj na leto po spolu⁷⁸

	Skupina Telekom Slovenije				Telekom Slovenije			
	2017	2016	2015	Ind. 17/16	2017	2016	2015	Ind. 17/16
Moški	64.989 [70,4 %]	65.651 [68,6 %]	60.816 [67,7 %]	99	54.540 [68,5 %]	49.699 [66,5 %]	51.735 [69,1 %]	110
Ženske	27.360 [29,6 %]	30.050 [31,4 %]	29.014 [32,3 %]	91	25.049 [31,5 %]	25.028 [33,5 %]	23.107 [30,9 %]	100
Skupaj	92.346	95.701	89.830	96	79.589	74.727	74.842	107

Na ravni skupine predstavljajo izobraževanja v Telekomu Slovenije 86 % vseh izobraževanj. Vanje je bilo vključenih 68,5 % moških in 31,5 % žensk, kar ustreza razmerju zaposlenih po spolu, saj pri izobraževanjih izhajamo iz potreb delovnega mesta in ne razlikujemo med spoloma.

76 GRI GS 103-1, 103-2, 103-3

77 GRI GS 404-1

78 GRI GS 404-1

Število ur izobraževanj na leto po kategoriji zaposlenih⁷⁹

	Skupina Telekom Slovenije				Telekom Slovenije			
	2017	2016	2015	Ind. 17/16	2017	2016	2015	Ind. 17/16
Tehnično in prodajno osebje	60.198	63.447	68.894	95	53.205	50.484	57.954	105
Administracija	7.755	7.412	7.273	105	7.208	6.575	6.690	110
Vodje oddelkov	10.810	12.534	7.918	86	9.779	8.513	7.173	115
Srednji management	8.533	4.435	3.639	192	6.156	2.700	3.025	228
Drugi	5.022	7.874	2.106	64	3.241	6.455	0	50
Skupaj	92.346	95.701	89.830	96	79.589	74.727	74.842	107

STRUKTURA IZOBRAŽEVANJ PO PODROČJIH V LETU 2017⁸⁰

Najbolj smo se izobraževali na področjih prodaje in informacijsko-komunikacijskih tehnologij, pri tem pa smo v Telekomu Slovenije izkoristili prednosti e-izobraževanj, saj je bilo kar 10 % vseh izobraževanj opravljenih na internem e-portal. Vsebine teh izobraževanj so pripravili naši strokovnjaki, namenjene pa so bile določenim ciljnim skupinam in so bile zanje tudi obvezne.

Povečal se je delež izobraževanj s področja varnosti in zdravja pri delu. S področja varnosti smo vsi zaposleni v Telekomu Slovenije morali predelati vsebine e-tečajev o informacijski varnosti in neprekinjenem poslovanju oz. ravnanju zaposlenih ob izrednem dogodku. Prav tako smo se zaposleni v Telekomu Slovenije na e-portal morali seznaniti z novim Etičnim kodeksom Skupine Telekom Slovenije. Sicer pa so kar 32 % vseh izobraževanj izvedli naši interni predavatelji, ki so strokovnjaki na svojih področjih.

Zaradi narave svojega dela v Telekomu Slovenije razpolagamo z različnimi osebnimi podatki, ki smo jih dolžni skrbno varovati, vanje ne smemo nepooblaščno vpogledovati, jih ne posredovati tretjim osebam ali jih kakorkoli drugače uporabljati. V Telekomu Slovenije smo v letu 2017 zato opravili 122 ur izobraževanj s tega področja, kar je 0,15 % vseh izobraževanj. Večina teh izobraževanj je bila

opravljena na portalu za e-učenje, njihov namen pa je predstavitev osnov varstva osebnih podatkov, njihove zakonite obdelave, izboljšanje poznavanja pravil o varstvu in obdelavi osebnih podatkov ter povečanje ozaveščenost zaposlenih.⁸¹

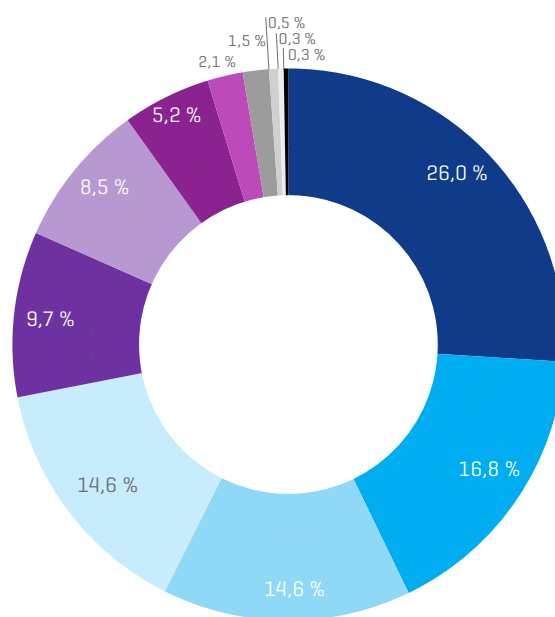
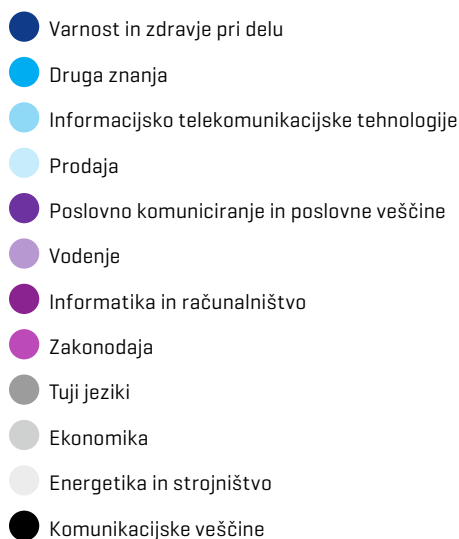

79 GRI GS 404-1

80 GRI GS 404-1

81 GRI GS 103-1, 103-2, GS 205-2, GS 412-2

Struktura izobraževanja po področjih v Skupini Telekom Slovenije v letu 2017

VLAGANJE V ZNANJE ZAPOSLENIH

Vlaganje v znanje in izobraževanje zaposlenih se posledično izkaže v večji poslovni uspešnosti organizacije ter v višji dodani vrednosti. Zato tovrstnim vlaganjem posvečamo posebno pozornost, kar dokazuje tudi uvrstitev Telekoma Slovenije med deset najboljših gospodarjev znanja v Sloveniji.

Razvoj novih tehnologij in spremenjene navade naših uporabnikov spreminjajo tudi potrebe po kompetencah naših sodelavcev, zato podpiramo poglobljanje njihovih strokovnih znanj. Zaposlenim financiramo študij in jim omogočamo plačano odsotnost za pripravo na študijske obveznosti. Pogodbo za pridobitev višje stopnje izobrazbe je imelo konec leta 2017 podpisano 32 zaposlenih v Skupini Telekom Slovenije, od tega v Telekomu Slovenije 28 zaposlenih, v družbi GVO trije zaposleni in en zaposleni v Blicnetu. V primerjavi z letom 2016 se je število novih pogodb povečalo za 100 %.

KLJUČNI IN PERSPEKTIVNI KADRI⁸²

V Telekomu Slovenije imamo vzpostavljen sistem identifikacije in upravljanja mladih perspektivnih in ključnih kadrov. To so izkušeni strokovnjaki in vodstveni kadri, ki so nadpovprečno delovno uspešni in imajo potencial za še zahtevnejše naloge, ter mladi, visoko strokovni kadri, ki še nimajo rezultatov, vendar prepoznavamo njihov visoki potencial. Izmed vseh zaposlenih v Telekomu Slovenije je po sprejeti metodologiji 14 % zaposlenih identificiranih kot ključnih kadrov.

Vsako leto usmerjeno izobražujemo vodje in tiste, ki bodo to šele postali, ter skrbimo za

njihov strokovni in osebni razvoj. V letu 2017 smo zasnovali kompetenčni center za vodje »Vodenje navdušuje«. V osnovni program (Leadership Base), ki je namenjen novim vodjem in je sestavljen iz šestih razvojnih modulov, ki potekajo skozi 12-mesečno obdobje, je bilo vključenih 72 novih vodij in osem naslednikov.

V letu 2017 smo metodologijo in kriterije za identificiranje ključnih in perspektivnih kadrov kot tudi strategijo upravljanja teh kadrov posodobili in prilagodili. Prihodnje leto bomo v skladu s prenovljeno strategijo vnovič identificirali ključne in perspektivne kadre.

PRIDOBIVANJE NOVIH KADROV, ZAGOTAVLJANJE STROKOVNEGA USPOSABLJANJA DIJAKOV IN ŠTUDENTOV TER ŠTIPENDIRANJE

V Telekomu Slovenije omogočamo opravljanje praktičnega usposabljanja dijakom in praktičnega izobraževanja študentom, zaradi omejenih možnosti pa so to predvsem tisti, ki se izobražujejo na področju tehničnih strok. Želimo si najboljše kandidate, ki se na usposabljanju praktičnega izobraževanja dokažejo in so lahko potencialni zaposlitveni kandidati v prihodnje. Zato jih vnašamo v našo bazo kandidatov za zaposlitev.

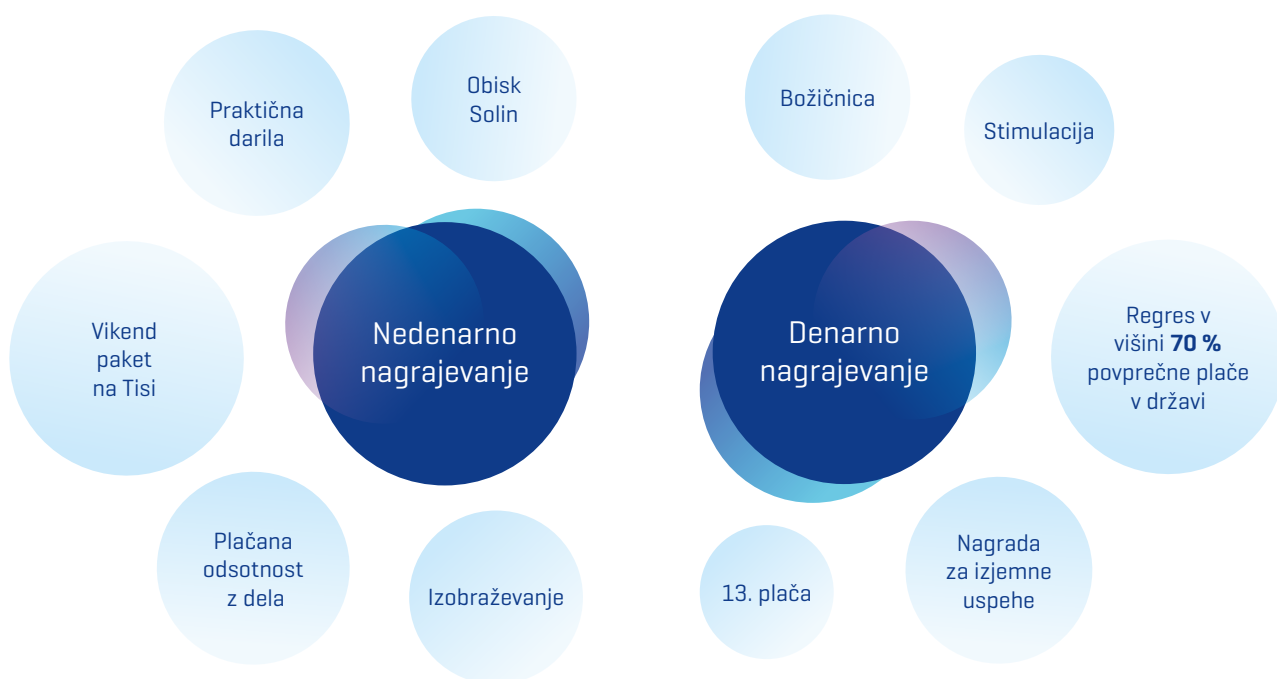
V letu 2017 so dijaki in študenti v okviru opravljanja praktičnega usposabljanja z delom in praktičnega izobraževanja skupaj opravili 963 dni oziroma 7.706 ur prakse. Ob koncu leta smo imeli sklenjeno eno pogodbo o štipendiranju v družbi IPKO na Kosovu.

MOTIVACIJA ZAPOSLENIH

Zaposlene, ki pri doseganju zastavljenih ciljev bistveno odstopajo od povprečja, v Telekomu Slovenije nagrajujemo denarno in nedenarno. Nagrade izplačujemo v skladu s podjetniško kolektivno pogodbo in drugimi internimi akti.

Individualno nagrajevanje je odvisno od doseganja osebnih ciljev, skupinsko nagrajevanje zaposlenih pa od doseženih poslovnih rezultatov.

Zaposleni za nedoločen in določen čas imajo enake ugodnosti, izjema je le plačevanje premije za prostovoljno pokojninsko zavarovanje, ki ga novozaposleni pridobijo po enem letu zaposlitve. Premijo po prvem letu delovnega razmerja plačujemo zaposlenim v družbah Telekom Slovenije [96 % zaposlenih], GVO [88 % zaposlenih], TSmedia [96 %] in Avtenta [82 %]. Znesek vplačila znaša 4,6752 % od določene osnove za Telekom Slovenije, za GVO in TSmedio 5,844 % od določene osnove. Avtenta ima fiksno premijo v višini 26,86 evra.

Upokojevanje zaposlenih v Telekomu Slovenije načrtujemo zadnjih šest let. O tem zaposlene obvestimo vsaj eno leto pred upokojitvijo ter jim nudimo pravno podporo in osebna svetovanja. Zaposleni ob upokojitvi prejme odpravnino, ki je po kolektivni pogodbi nekoliko višja od zakonsko določene. V preostalih družbah v skupini nimajo tovrstnih programov, saj je starostna sestava njihovih zaposlenih precej nižja. Družbe zunaj Slovenije svojim zaposlenim plačujejo obvezne prispevke za pokojninsko zavarovanje v skladu z lokalno zakonodajo, premij za dodatno pokojninsko zavarovanje pa jim ne vplačujejo.⁸³

Osnovna plača zaposlenega v Skupini Telekom Slovenije je enaka vrednosti plačnega razreda delovnega mesta, za katero je zaposleni sklenil pogodbo o zaposlitvi, in ni odvisna od spola, lokacije ali dejavnosti. Zaposleni v družbah v Sloveniji imajo višjo najnižjo plačo, kot je določena minimalna plača v Sloveniji. Na Kosovu imajo zaposleni v družbi IPKO prav tako višjo plačo [indeks 156].⁸⁴

STROKOVNA LITERATURA

Zaposleni lahko dostopajo do različne strokovne literature v tiskani in elektronski obliki. Tiskana literatura je hranjena pri zaposlenih, ki si jo med seboj delijo in izposojajo.

SODELOVANJE Z RAZISKOVALNIMI INSTITUCIJAMI

Zavedamo se potreb po novih specializiranih strokovnih znanjih, zato že vrsto let sodelujemo z univerzami, fakultetami in srednjimi šolami ter tako omogočamo hiter prenos znanja iz okolja v podjetje. Partnersko podpiramo univerzitetni študijski program Multimedija, ki se izvaja na Fakulteti za elektrotehniko ter na Fakulteti za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani. Z univerzami in raziskovalnimi ustanovami sodeluje tudi družba IPKO.

ORGANIZACIJSKA VITALNOST⁸⁵

V letu 2017 smo v Skupini Telekom Slovenije izvedli raziskavo merjenja organizacijske vitalnosti, ki vključuje organizacijsko klimo, zadovoljstvo in zavzetost zaposlenih. V raziskavo smo vključili še večji nabor vprašanj v zvezi z zavzetostjo ter proaktivnostjo, izgorelostjo, kritičnostjo, timskim sodelovanjem in tako imenovanim ambasadorstvom.

Rezultati raziskave so kot naše prednosti izpostavili visoko zavzetost in zadovoljstvo, pripadnost in pozitivno naravnost zaposlenih, odnos vodij do svojih sodelavcev, strateške usmeritve in cilji organizacijskih enot so jasni, sistem napredovanj in nagrajevanj je dobro sprejet. Izpostavilo pa se je tudi nekaj izzivov, in sicer sodelovanje in komuniciranje med različnimi organizacijskimi enotami, učinkovitost organizacije, kriteriji in učinkovitost napredovanj in nagrajevanj še niso dovolj jasni vsem, zaznati pa je še določeno mero izgorelosti zaposlenih.

Indeks ORVI se je letos najbolj povečal v družbi GVO [3,75], znižanje pa so zabeležili v TSmedia [3,35], IPKU [3,78] in Blicnetu [3,49]. Letos je raziskava prvič potekala tudi v družbi Antenna TV SL, kjer je bil indeks ORVI 2,86.

Direktorji organizacijskih enot in vodje timov so rezultate raziskave predstavili svojim sodelavcem, se o njih pogovorili in pripravili akcijske načrte za ukrepanje na področjih, ki so odstopala od povprečja. V posameznih družbah so se lahko zaposleni z rezultati raziskave seznanili tudi na intranetu.

Raziskave organizacijske kulture v letu 2017 nismo izvajali, saj smo se odločili, da jo bomo izvajali vsaki dve leti.

83 GRI GS 401-2, 201-3, 404-2

84 GRI GS 405-2, 202-1

85 GRI GS 102-44

Spremembe organizacijske klime oz. vitalnosti v obdobju 2013–2017

Družba	2017	2015	2014	2013	sprememba 2017/2015
Telekom Slovenije	3,83	3,79	3,67	3,71	0,04
GVO	3,75	3,31	3,29	3,31	0,44
Avtenta	4,07	3,97	3,23	3,6	0,10
TSmedia	3,35	3,54	3,38	3,5	-0,19
Antenna TV SL	2,86	/	/	/	/
IPKO	3,78	4,00	3,23	3,23	-0,22
Blicnet	3,49	3,65	3,45	3,44	-0,16

ZADOVOLJSTVO ZAPOSLENIH

Povprečna ocena zadovoljstva zaposlenih v Skupini Telekom Slovenije se je v primerjavi z letom 2015 malce znižala, in sicer s 3,67 na 3,57. Največje zadovoljstvo je bilo v Avtenti [4,11] in Telekomu Slovenije [3,86], sledijo GVO [3,75], Blicnet [3,53], IPKO [3,52], TSmedia [3,39] in Antenna TV SL [2,86].

LETNI OCENJEVALNO-RAZVOJNI POGOVORI⁸⁶

Sistem upravljanja delovne uspešnosti smo v letu 2017 v Telekomu Slovenije nadgradili. Zdaj ocenjevalne razgovore izvajamo dvakrat na leto za zaposlene po kolektivni pogodbi ter za vse zaposlene po individualni pogodbi, ki niso direktorji na ravneh B1 in B2. V večini odvisnih družb pogovore izvajamo enkrat na leto. Ocena delovne uspešnosti je sestavljena iz ocene doseganja ciljev in ocene kompetenc.

V družbah v Sloveniji so bili letni ocenjevalno-razvojni pogovori opravljeni z vsemi zaposlenimi razen s tistimi, ki so dalj časa odsotni zaradi bolezni ali starševskega dopusta, z novozaposlenimi in prerazporejenimi delavci ter z zaposlenimi v postopku prenehanja delovnega razmerja.

UPRAVLJANJE INOVACIJ

V Telekomu Slovenije spodbujamo zaposlene k dajanju predlogov in razvijanju inovacij, saj lahko tako ustvarjamo nove oziroma za uporabnike

boljše storitve, izboljšujemo procese in ustvarjamo prihranke oziroma večje prihodke. Podajanje predlogov poteka na portalu, na katerem sta vzpostavljena ustaljen postopek in celovit pregled od oddaje predloga do realizacije. Zaposleni, ki so posredovali koristen predlog, so dobili praktično nagrado, predlogi z veliko dodano vrednostjo pa so bili tudi denarno nagrajeni.

Po vzoru poslovnega hackathona, izvedenega v letu 2016, smo septembra 2017 organizirali interni hackathon, imenovan Brihtatlon, kjer smo reševali dva notranja in dva zunanja izziva. Dogodka se je udeležilo 58 zaposlenih, s podporo mentorjev pa so ustvarili enajst rešitev.

V letu 2017 smo lastniško vstopili v ABC Accelerator in kot bluechip partner sodelovali na konferenci Podim, na kateri je sodelovalo več kot sto zagonskih podjetij iz regije. V povezavi

s konferenco Podim in iniciativo Start:up Slovenija se vse leto aktivno vključujemo v skupnost in delovanje.

Možnosti podajanja predlogov za izboljšave, ideje in inovacije na posameznih področjih imajo s svojimi internimi postopki tudi zaposleni v družbah Avtenta, TSmedia, Antenna TV SL in GVO. V IPKU predloge inovacij zbirajo z razpisom, najboljši so nagrajeni. Zaposleni v družbi Blicnet pa lahko uporabne predloge podajo med delovnim procesom, za kar so lahko tudi ustrezno nagrajeni.

SODELOVANJE S PREDSTAVNIKI ZAPOSLENIH⁸⁷

Konstruktivno sodelujemo s sveti delavcev Telekom Slovenije, GVO in TSmedie ter izvajamo stalni socialni dialog s sindikalnimi zaupniki skladno z zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju (informiranje, skupna posvetovanja, podajanje soglasij). Svet delavcev Telekoma Slovenije se je v letu 2017 sestel na 14 rednih sejah in sedmih korespondenčnih sejah. Največ pobud in vprašanj zaposlenih ter njihovih predstavnikov se je nanašalo na strategijo in poslovanje družbe, o čemer sta poročali članica uprave – delavska direktorica in drugi člani uprave družbe. Predstavniki zaposlenih so se seznanili s kadrovsko strategijo in načrtom kadrov. Prav tako so v Nadzornem svetu Telekoma Slovenije trije predstavniki zaposlenih, v Upravi Telekoma Slovenije pa delavska direktorica. Zaposlene oz. njihove predstavnike obveščamo o uvedbi pomembnih sprememb skladno z veljavno zakonodajo.

SKRB ZA ZAPOSLENE IN NJIHOVE AKTIVNOSTI ZUNAJ DELOVNEGA OKOLJA

Podporo zaposlenim v Skupini Telekom Slovenije ponujamo tudi pri prostočasnih aktivnostih in zunaj delovnega okolja. Posebno skrbni smo do otrok naših zaposlenih in upokoјencev. Skladno s politiko družb različno izvajamo aktivnosti po posameznih družbah:

- priredili smo športna in družabna srečanja zaposlenih,
- ob Tednu otroka smo organizirali predavanje Marka Juhanta in se dogovorili za 10-odstotni popust v Mladinski knjigi pri nakupu otroške in mladinske literature,
- obdarili smo novorojenčke zaposlenih in tiste otroke, ki so postali prvošolčki,
- ob koncu leta smo pripravili obdaritev otrok zaposlenih ter mladoletnih in šolajočih se otrok umrlih zaposlenih (nekatero družbo jih podpirajo tudi s štipendijami),
- za rekreacijo zaposlenih smo zakupili športne objekte in podprli športne sekcije, ki delujejo v okviru naših družb,
- podprli smo klube upokoјencev Telekoma Slovenije,
- ob koncu leta smo obdarili tako zaposlene kot upokoјene sodelavke in sodelavce,
- sodelovali smo s Planinskim društvom Pošte in Telekoma,
- omogočili smo nakup vstopnic s popustom za nekatere športne in kulturne prireditve,
- organizirali smo preventivne preglede in cepljenja ter preventivna zdravljenja v zdraviliščih,
- uvedli smo Modri telefon – pomoč psihoterapevta za zaposlene v stiski,
- na lokacijah v Ljubljani, Celju in Mariboru smo uvedli 15-minutne ročne masaže med delovnim časom.

VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU⁸⁸

V letu 2017 smo v Telekomu Slovenije izvajali vse ukrepe s področja varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom. Izvajali smo meritve ekoloških razmer in osvetlitve delovnega okolja na vseh lokacijah, kjer je bilo to potrebno. Prav tako smo izvajali usposabljanja s področja poškodb pri delu, požarne varnosti, dela na višini in usposabljanja odgovornih oseb za izvajanje evakuacije. Redno smo pregledovali osebno varovalno opremo in nadzirali njeno uporabo. Na

87 GRI GS 103-1, 103-2, GS 102-43, 102-44, GS 402-1

88 GRI GS 103-1, 103-2, 103-3

večjih lokacijah in v Telekomovih centrih imamo nameščene polavtomatske defibrilatorje za zagotavljanje pomoči v primeru zastoja srca.

O preventivnih pregledih in cepljenjih proti različnim boleznim ter o aktualnih zdravstvenih vsebinah zaposlene obveščamo na portalu za zdravje Modro jabolko. Zdravo življenje promoviramo tudi z objavo koristnih člankov ter informacij o gibanju in zdravi prehrani.

Področje varnosti in zdravja pri delu je v Telekomu Slovenije in v GVO vključeno v kolektivno pogodbo, prav tako ga ureja Izjava o varnosti z ocenami tveganj v preostalih družbah v Sloveniji, kjer nimajo kolektivne pogodbe. V formalnih odborih za varnost in zdravje zaposlenih, ki pomagajo svetovati v programih varnosti in zdravja ter nadzirati njihovo delovanje, imamo v Telekomu Slovenije šest zaposlenih (0,25 % zaposlenih), v družbi GVO pa tri zaposlene (0,69 % zaposlenih).⁸⁹

V družbah v tujini je področje urejeno z zakonodajo posameznih držav oz. s politiko poslovanja.

ZDRAVSTVENO VARSTVO

V skladu z zakonodajo smo za zaposlene v Telekomu Slovenije in odvisnih družbah v Sloveniji izvajali preventivne zdravstvene preglede, za zaposlene, ki se pri delu zadržujejo v gozdovih, pa smo izvedli cepljenje proti klopnemu meningoencefalitisu.⁹⁰ Cepljenje proti gripi omogočamo vsem zaposlenim v Sloveniji, čeprav je zanimanje manjše. Tovrstna cepljenja v družbah v tujini niso sistematično organizirana.

Zdravstveno varstvo in poškodbe pri delu v Skupini Telekom Slovenije⁹¹

Varstvo pri delu in zdravstveno varstvo	2017	2016	2015	Ind. 17/16
Število poškodb:	45	44	45	102
Št. izgubljenih delovnih dni	779	1.315	1.291	59
Št. izgubljenih delovnih ur	6.234	10.199	9.684	61
Št. zdravstvenih pregledov	1.059	820	976	129
– Predhodni pregledi	125	108	46	116
– Obdobni pregledi	1.088	746	930	146
Št. smrtnih primerov	0	0	0	-

V Skupini Telekom Slovenije nimamo zaposlenih z visoko stopnjo poklicnih bolezni.⁹²

POŽARNA VARNOST

V letu 2017 v družbah Skupine Telekom Slovenije nismo imeli požara. Nadaljevali smo izdelavo požarnih redov ter revidirali načrte evakuacije in požarne načrte po objektih, kjer so nastale pomembnejše spremembe.

Usposabljanje za požarno varnost je bilo sestavni del izobraževanj iz varnosti pri delu. V vseh objektih so bili pregledani in servisirani gasilniki in hidrantne mreže, izvedli smo tudi več vaj evakuacij iz objektov.

CERTIFIKAT DRUŽINI PRIJAZNO PODJETJE

Del naše družbene odgovornosti so tudi aktivnosti v okviru certifikata Družini prijazno podjetje, ki smo jih letos potrdili z novim certifikatom. Prejeli smo drugi polni certifikat Družini prijazno podjetje za naslednje triletno obdobje in posebno priznanje za širjenje kulture podjetja kot družini prijaznega in

89 GRI GS 403-1, 403-4

90 GRI I03

91 GRI GS 403-2

92 GRI GS 403-3

družbeno odgovornega. V tem okviru imamo izbranih 21 ukrepov, ki so del vrednot podjetniške politike in organizacijske kulture. Aktivnosti izbranih ukrepov segajo na različna področja delovanja, in sicer so to delovni čas, ukrepi za varovanje zdravja, izobraževanje vodij, komuniciranje z zaposlenimi in zunanjimi deležniki, aktivnosti za otroke ipd. Z izbranimi ukrepi zaposlenim omogočamo lažje usklajevanje družinskega življenja in poklicnega življenja, krepimo pripadnost zaposlenih in ustvarjamo pozitivno delovno okolje.

STARŠEVSKI DOPUST⁹³

Zavedamo se, da je uspešno usklajevanje družinskega in poklicnega življenja osnova za zadovoljstvo zaposlenih, kar se kaže tudi v možnosti koriščenja dopusta iz naslova starševskega varstva. Zaposleni, ki dobijo pravico do starševskega dopusta, jo v celoti izkoristijo. V večini primerov so to mamice, se pa za to vrsto odsotnosti odločajo tudi očetje.

Po končanem starševskem dopustu se zaposleni v Sloveniji v večini primerov vrnejo na delovno mesto, in lahko izkoristijo možnosti, ki mladim staršem omogočajo lažje usklajevanje družinskega in poklicnega življenja. V družbah jugovzhodne Evrope je odstotek zaposlenih, ki se po koncu starševskega dopusta vrnejo na delovno mesto, 52,5 %.

	Skupina Telekom Slovenije			Telekom Slovenije		
	2017	2016	2015	2017	2016	2015
Število zaposlenih, ki so izkoristili starševski dopust	112	128	111	50	70	70
od tega: ženske	109	121	109	49	67	69
moški	3	7	2	1	3	1
Število [delež v %] zaposlenih, ki so se po izkoriščenem starševskem dopustu vrnili na delovno mesto	89 79,5%	101 78,9 %	87 78,4 %	48 96,0 %	68 97,1 %	68 97,1 %
od tega: ženske	87 79,8 %	94 77,7 %	85 78,0 %	48 97,9 %	65 97,0 %	67 97,1 %
moški	2 66,6%	7 100 %	2 100 %	0 0 %	3 100 %	1 100 %

KOMUNICIRANJE Z ZAPOSLENIMI⁹⁴

Z zaposlenimi v Skupini Telekom Slovenije komuniciramo po različnih komunikacijskih kanalih. Zaposleni in upokojeni sodelavci v skupini lahko dostopajo do intranetnega novičarskega portala Oglasi.se, na katerem komuniciramo o vseh relevantnih dogodkih, aktivnostih in novostih v naših družbah, o poslanstvu, vrednotah, prodajni ponudbi, spodbujanju k skrbi za okolje in inovativnosti ter o angažiranju zaposlenih za sodelovanje v prodajnih akcijah.

Intranetni portal je v Telekomu Slovenije osrednje orodje za komuniciranje z zaposlenimi, saj omogoča ažuren prenos aktualnih informacij, ob tem pa tudi varno prenašanje internih dokumentov. Zaposlenim so dostopni različni dokumenti, kot so priročniki, pravilniki, navodila, obrazci ipd. Poleg intranetnega portala za komuniciranje z zaposlenimi uporabljamo še druga orodja, kot so kolegiji, delovna srečanja in delavnice, e-pisma, oglasne deske, priložnostni dogodki za zaposlene in podobno.

Vsaka izmed družb v Skupini Telekom Slovenije ima vzpostavljene tudi svoje kanale komuniciranja z zaposlenimi.

93 GRI GS 401-3

94 GRI GS 102-43, 102-44

2.8.3. ODGOVORNOST DO KAKOVOSTNEGA VODENJA

Skrb za kakovost zajema celoten življenjski cikel naših storitev: zasnovo in razvoj, nabavo in logistiko potrebnih virov ter zagotavljanje in vzdrževanje kakovosti delovanja storitev. Obravnavamo jo celostno z:

- meritvami ključnih kazalnikov uspešnosti,
- meritvami zadovoljstva uporabnikov in deležnikov,
- iniciativami za dvig zadovoljstva (npr. CEX – odličnost uporabniške izkušnje)⁹⁵,
- vpeljanimi orodji za kakovostno vodenje.

SISTEMI KAKOVOSTNEGA VODENJA V SKUPINI TELEKOM SLOVENIJE

Ključni mehanizem za neodvisno preverjanje delovanja sistemov kakovostnega vodenja in zagotavljanja nenehnosti izboljšav so, poleg notranjih presoj in vodstvenih pregledov, zunanje presoje. V matični in odvisnih družbah smo v letu 2017 prestali vse recertifikacijske in redne presoje skladnosti z zahtevami standardov SIST EN ISO/IEC.

Kot je pokazala redna presoja sistema vodenja energetske učinkovitosti (skladnost z zahtevami SIST EN ISO 50001), je bila velika večina ciljev za leto 2017 izpolnjena kljub omejenim razpoložljivim virom. Tovrstni certifikat nam, ob izvajanju lastnih energetskih pregledov, glede na površino pokritih prostorov Telekoma Slovenije omogoča letni prihranek v vrednosti 40 tisoč evrov.

V okviru projekta izvajanja elektronskega cestninjenja smo izvedli notranje presoje po vseh zahtevanih standardih, vključno s prvo presojo po standardu za razvoj IKT-storitev SIST ISO/IEC 20000.

Pregled potrdil o skladnosti (ISO-certifikati) in njihovega obsega veljavnosti za Telekom Slovenije in odvisne družbe

Družba – certifikat:	Obseg veljavnosti certifikacije (kot navedeno na certifikatu):
Telekom Slovenije	
SIST EN ISO 50001 (izdaja: 2011) veljavnost: 31. 1. 2020	Razvoj, načrtovanje, izgradnja in upravljanje telekomunikacijskega omrežja ter storitev.
SIST ISO 22301 (izdaja: 2012) veljavnost: 11. 4. 2019	Storitve in procesi družbe Telekom Slovenije, d. d.
SIST ISO/IEC 27001 (izdaja: 2013) Veljavnost: 28. 4. 2020	Načrtovanje, sistemska integracija in zagotavljanje ter upravljanje IKT-storitev v oblaku za poslovne uporabnike.
SIST EN ISO 14001 (izdaja: 2004) veljavnost: 15. 9. 2018	Razvoj, načrtovanje, izgradnja in upravljanje telekomunikacijskega omrežja in storitev.
GVO	
SIST EN ISO 9001 (izdaja: 2015) Veljavnost: 31. 12. 2020	Projektiranje, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij.
SIST EN ISO 14001 (izdaja: 2015) Veljavnost: 31. 12. 2020	Projektiranje, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih in elektroenergetskih omrežij.
Avtenta	
SIST EN ISO 9001 (izdaja: 2008) Veljavnost: 15. 9. 2018	Razvoj in integracija poslovnih rešitev, zagotavljanje storitev in svetovanje uporabnikom, sistemska integracija in izvajanje projektov, izobraževanje, IKT-storitve v oblaku, prodaja in produktno vodenje.

95 Podrobneje o tem v točki 1.8.4. Strateški projekti.

Telekom Slovenije je ohranil certifikate za varnostne storitve (skladnost predvsem z ISO 50518). Pregled vseh sistemov kakovostnega vodenja v Telekomu Slovenije na 31. 12. 2017 podajamo v naslednji sliki.

Sistemi kakovostnega vodenja v Telekomu Slovenije na 31. 12. 2017

2.8.4. ODGOVORNOST DO NARAVNEGA OKOLJA⁹⁶

Racionalna raba energije in odgovorno ravnanje z okoljem sta del naše korporativne odgovornosti, ki je vgrajena v strategijo Skupine Telekom Slovenije. Napredek na tem področju spremljamo z merljivimi energetske in okoljske kazalniki, in sicer za vsako družbo v skupini posebej, saj podatki posameznih družb med seboj niso v celoti primerljivi.

Ključne usmeritve energetske in okoljske politike Telekoma Slovenije so:

- načrtno preprečevanje in zmanjševanje vplivov dejavnosti na okolje in življenjski prostor,
- redno spremljanje porabe virov, zlasti energije in stroškov na tem področju,
- zastavljanje strateških (okvirnih) in izvedbenih energetske in okoljske cilje, ki so uravnoteženi s posebnostmi našega poslovanja in razvoja,
- spremljanje in izpolnjevanje vseh zahtev slovenskega in evropskega pravnega reda
- ter izpolnjevanje normativnih in etičnih energetske in okoljske zavez.

TELEKOM SLOVENIJE

ENERGETSKO POROČILO

V okviru sistema učinkovitega ravnanja z energijo [SURE] izvajamo številne aktivnosti, ki jih poleg okoljske zavez narekuje tudi Energetski zakon [EZ-1]. Med drugim ureja področje energetske izkaznice in energetske pregledov, kjer smo s skupno več kot 110 zaključenimi energetskimi pregledi med vodilnimi v Sloveniji. Kot novost smo v letu 2017 izvedli energetski pregled voznega parka, ki ga zahteva podzakonski akt energetskega zakona. V vozni park smo v sodelovanju z zunanjim pogodbenikom uvedli souporabo električnih vozil.

O učinkoviti rabi energije z zaposlenimi komuniciramo na intranetnih straneh. Energetsko-okoljsko enourno usposabljanje mora v okviru obveznega usposabljanja za varstvo pri delu

in požarno varstvo opraviti vsak zaposleni v Telekomu Slovenije ter v družbah GVO, TSmedia in Avtenta, in sicer enkrat v treh letih. Izjema so bili tisti, ki so opravili elektronsko usposabljanje, pri katerem energetske in okoljske vsebine niso več zajete.

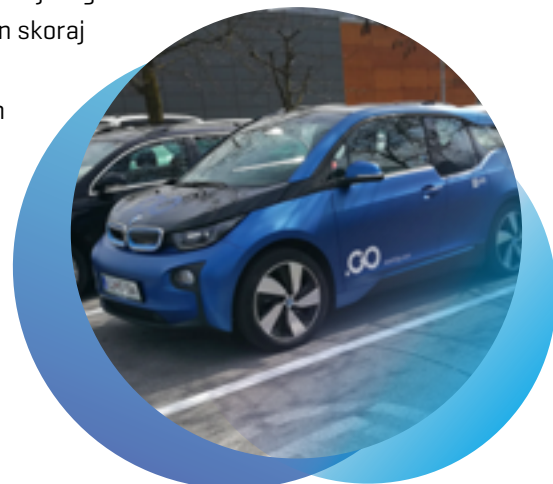
Regulatorjem tega področja in drugim državnim organom (ARSO, SURS, FURS, AKOS, ETNO, Intrastat) poročamo redno in pregledno.

ELEKTRIČNA ENERGIJA⁹⁷

Pred vzpostavitvijo projekta ISO 50001 so energetske stroške Skupine Telekom Slovenije znašali dobrih 18 milijonov evrov, v Telekomu Slovenije pa 11,5 milijona evrov na leto. Ti stroški so v letu 2017 za matično družbo za 2,9 milijona evrov nižji kot v letu 2009. Štiri petine teh stroškov predstavlja strošek električne energije.

V spodnji tabeli prikazujemo dva podatka – celotno porabo (vse plačane kWh) in porabo Telekoma Slovenije brez porabe naprav drugih uporabnikov. V primerjavi z letom 2016 smo strošek električne energije zmanjšali za 5 %, v kWh pa za dober odstotek, čeprav naraščata poraba na baznih postajah zaradi dodajanja naprav nove generacije ter poraba naprav drugih uporabnikov v naših prostorih. Proizvodnja lastnih sončnih elektrarn je dosegla dobrega četrta odstotka skupne porabe električne energije [203,1 MWh].

Računalniško podprt sistem energetskega menedžmenta, ki omogoča učinkovit nadzor porabe energije in ki ga bomo v prihodnje še nadgrajevali, zajema že skoraj 2.250 merilnih mest, 80 lokacij z ogrevalnimi napravami in skoraj deset tisoč podatkovnih entitet.

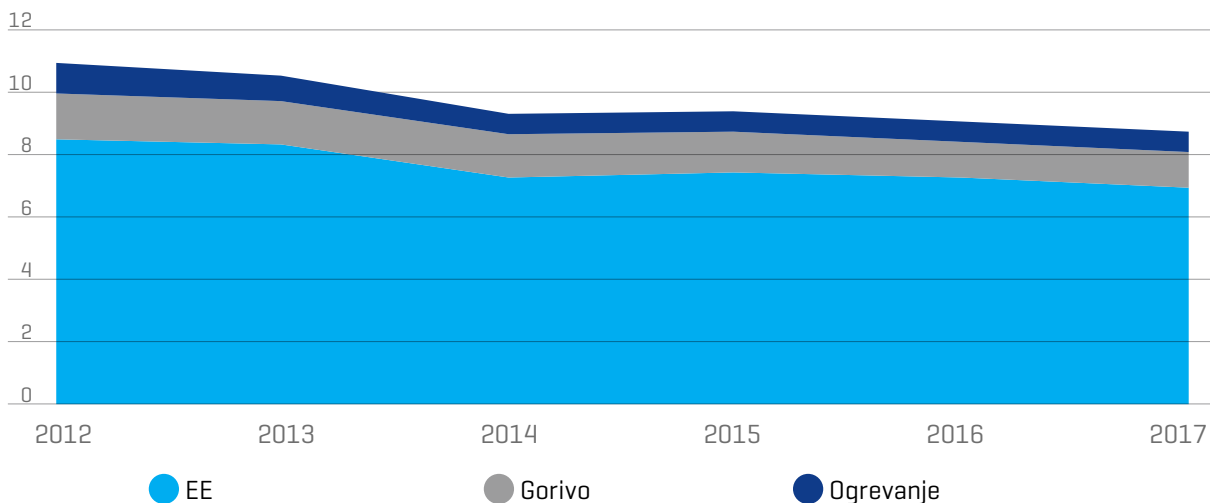

⁹⁶ GRI GS 103-1, 103-2, 103-3, SDG 12.2

⁹⁷ GRI GS 302-1, 302-4

Energetski stroški Telekoma Slovenije

v milijonih EUR

Stroški in poraba energentov v Telekomu Slovenije

	2017	2016	2015	Ind. 17/16
Strošek električne energije [v EUR]	6.773.766	7.131.975	7.294.588	95
Skupaj plačane električne energije [MWh]*:	76.539	77.340	77.882	99
od tega poraba za lastne potrebe [MWh]	63.087	64.015	72.020	98
Skupaj poraba električne energije v TJ*	276	278	280	99
Poraba goriva za vozni park v TJ	35	36	34	98
Strošek goriva za vozni park [v EUR]	1.135.132	1.049.563	1.216.307	108
Strošek goriva za ogrevanje [v EUR]	646.076	638.519	679.231	101

Vir: SAP; razen poraba električne energije – sistem energetskega managementa.

* Vključuje porabo električne energije Telekoma Slovenije, odvisnih družb v STS v naših prostorih ter drugih najemnikov (kolokacij ipd.).

ELEKTROMAGNETNA SEVANJA⁹⁸

V Telekomu Slovenije smo v letu 2017 zaradi širitve mobilnega omrežja četrte generacije opravili 268 dodatnih celovitih meritev vplivov na okolje [252 v letu 2016]. Sevanje se je na baznih postajah, ki jih nadgrajujemo s tehnologijo LTE/4G, nekoliko povečalo, vendar so vse postaje okoljsko sprejemljive in v mejah slovenske zakonodaje, ki je v določenih vidikih strožja od evropske. Vsa poročila meritev elektromagnetnega sevanja predajamo Agenciji RS za okolje, kjer hranijo zadnje podatke o vplivih na okolje in so dostopne vsem prebivalcem. V sodelovanju s Forumom EMS prebivalce o sevanjih in preostalih vplivih na okolje ozaveščamo z brošurami na svojih prodajnih mestih. Forum EMS je v okviru projekta e-karta EMS razvil tudi mobilno aplikacijo, ki širši javnosti omogoča dostop do podatkov o sevalnih obremenitvah okolja z visokofrekvenčnimi EMS ter o izpostavljenosti zaradi uporabe mobitela http://www.inis.si/index.php?id=348&no_cache=1#.WIHhbVzNQvU.

Pregled izvedbe energetskih ciljev Telekoma Slovenije za leto 2017 in smernice za leto 2018

ZAVEZA:

ZMANJŠUJEMO PORABO ENERGIJE IN EMISIJ V OKOLJE

Okvirni cilj:

Zmanjšanje porabe električne energije do 31. 12. 2017 za 7 % [v kWh; izhodiščno leto 2009], dodatno v 2018: - 0,5 %.

IZVEDBENI CILJ	OCENA in KOMENTAR	Smernice za cilje 2018:
Uporaba sistema energetskega managementa v rednem delu – zajete vsaj 95 % rabe energentov (izjema vozni park v SAP).	Cilj je presežen.	Redna delovna naloga – do konca 2018 bo zajetih vsaj 98 % energentov. Prednostna naloga: z analizatorji in energetskega managementom zajeti vsaj 90 % porabe energentov drugih uporabnikov na naših lokacijah.
Vgradnja analizatorjev ob vsaki predelavi električnih priključkov; cilj 2017: 20 lokacij (dodatno poraba klim).	Cilj je presežen. 229 dodatnih merilnikov v letu 2017.	Do 150 dodatnih analizatorjev na lokacijah, kjer je to ekonomsko upravičeno.
Ureditev klimatizacije v sistemih enostavnega prezračevanja na manj toplotno obremenjenih lokacijah, cilj 2017 – 10 lokacij.	Cilj je presežen. 37 lokacij v 2017, predvsem na baznih postajah.	Zmanjšan obseg izvedbe: do 30 lokacij.
Zamenjava okvarjenih klima naprav z energetsko učinkovitejšimi.	Cilj je dosežen.	Zamenjava klimatskih naprav na 90 lokacijah. Cilj 2020: nobene male klimatske naprave, starejše od 10 let, na baznih postajah.
Nadaljevanje virtualizacije strežnikov	Cilj je dosežen.	V letu 2018 načrtovana zelo blaga nadaljnja rast.

Okvirni cilj:

Izboljšanje učinkovite rabe goriva za vozni park za 5 % do 31. 12. 2017 [L/100 KM, izhodiščno leto 2009]

IZVEDBENI CILJ	OCENA in KOMENTAR	Smernice za cilje 2018:
Zmanjšanje števila službenih vozil za 1 % glede na stanje v letu 2016.	Cilj je dosežen. Število osebnih, tovornih in delovnih vozil se je v letu 2017 v primerjavi z letom 2016 zmanjšalo za 15 vozil, kar znaša 2,1 %. V primerjavi z letom 2013 se je zmanjšalo za 11 %.	Zmanjšanje števila službenih vozil za 1 % glede na leto 2017.
Doseganje povprečne vrednosti 140 g CO ₂ eq/km pri nakupu novih vozil.	Cilj je dosežen.	Doseganje povprečne vrednosti 140 g CO ₂ eq/km pri nakupu novih vozil.
Zmanjšanje tiskanja potnih nalogov. Sistemski prenos podatkov o km v SAP/FM. Posledično vzpostavljen sistemski arhiv.	Cilj je dosežen. Implementacija digitalnega zaključevanja potnih nalogov za terenske tehnike.	Zaključen.
Izboljšanje strukture starosti voznega parka.	Cilj je dosežen.	Stalna naloga. Dodatno: nakup nekaj električnih ali hibridnih vozil v letu 2018 in postavitev električne polnilne postaje.

Okvirni cilj

Zagotavljanje polne varnosti pri ravnanju z nevarnimi snovmi (zmanjšanje nevarnosti razlitij ipd.).

IZVEDBENI CILJ	OCENA in KOMENTAR	Smernice za cilje 2018:
Zamenjava 90 % preostalih klimatov z »F22« z okoljsko prijaznejšim [regulativa].	Cilj je dosežen. Ni več klimatskih sistemov s plinom F22 na nobeni lokaciji.	Cilj je dosežen z 31. decembrom 2017.

Okvirni cilj: Zmanjšanje emisij hrupa in emisij v ozračje preko posodabljanja tehnoloških naprav

IZVEDBENI CILJ	OCENA in KOMENTAR	Smernice za cilje 2018:
Energetski pregledi. Cilj 2017: Dve zgradbi – posnetek stanja in analiza; okrepljeno spremljanje realizacije ukrepov.	Cilj je presežen. Pregled smo izvedli v vseh treh tipih energetskih pregledov.	Izvedba skladna z načrtom – izvedba na lokacijah, kjer bo pretekel štiriletni rok veljavnosti energetskega pregleda (najmanj 4 lokacije).
Priprava potrebnih energetskih izkaznic za objekte Telekoma Slovenije.	Cilj je dosežen.	Izvedba v skladu s planom, tega bomo po potrebi prilagodili ob spremembi zakonodaje, ki je v zakonodajnem postopku.
Izdelava posnetka stanja zunanje razsvetljave – faza III – preverjanje in po potrebi realizacija.	Cilj je dosežen.	Kontrole ob energetskih pregledih – postopna zamenjava svetil, ki so zakonsko skladna, niso pa energetske učinkovite.
Drugi izvedbeni cilji s področja sistema učinkovite rabe energije	OCENA in KOMENTAR	Smernice za cilje 2018:
Komuniciranje trajnostnega razvoja in SURE in okrepljeno interno komuniciranje.	Cilj je dosežen.	Nadaljevanje aktivnosti skladno s komunikacijskim planom družbe.
Dopolnitev delovnih navodil (ogrevanje, sončne elektrarne, varnostna in pomožna razsvetljava)	Cilj je dosežen. Zaključeno za agregate, drugo v postopku (sončne elektrarne, varnostna / pomožna razsvetljava).	Zaključek začelih aktivnosti in po potrebi posodabljanje obstoječih skladno s spremembami regulative.

Legenda: ● Cilj dosežen ● Cilj delno dosežen – nadaljnje aktivnosti

GORIVO ZA VOZNI PARK⁹⁹

Skupno število vozil v voznem parku Telekoma Slovenije smo v letu 2017 zmanjšali za 2 %. Porabo goriva v litrih smo prav tako zmanjšali za 2 %, zaradi rasti cen pa se je strošek goriva povečal za 8 %.

ŠTEVILO VOZIL PO VRSTI GORIVA IN PORABA V LITRIH V TELEKOMU SLOVENIJE*

Telekom Slovenije	Dizel Število vozil	Dizel Poraba v litrih	Bencin Število vozil	Bencin Poraba v litrih	Skupaj število vozil	Skupaj poraba v litrih
2017	340	490.813	364	520.284	704	1.011.097
2016	301	459.135	420	572.550	721	1.031.685
2015	285	411.694	490	565.075	775	976.769

Vir: SAP/BI

* V letu 2016 prikazujemo podatke na 31. 12. 2016 glede na dejansko število vozil in porabo goriva. V prejšnjih letih se je poraba spremljala glede na povprečno število vozil, na katerih je bila spremljana poraba.

Povprečno smo v letu 2017 na mesec prevozili 1,2 milijona kilometrov, kar je na ravni leta 2016. V letu 2017 smo v povprečju na vozilo prevozili 1.670 km na mesec, v letu 2016 pa 1.637 km.

OCENA OGLJIČNEGA ODTISA¹⁰⁰

Izračuni ogljičnega odtisa Telekoma Slovenije v prejšnjih letih potrjujejo, da skoraj štiri petine našega ogljičnega odtisa določa poraba električne energije, torej tako imenovani Scope 2. Celoten ogljični odtis Telekoma Slovenije je v zadnjih treh letih ocenjen na dobrih petdeset tisoč ton CO_{2ekv}, od česar nekaj manj kot

99 GRI GS 302-1

100 GRI GS 103-1, 103-2, GS 305-1, 305-2, 305-3, 305-5

101 Absolutni rezultat [v kg CO_{2ekv}] je zelo odvisen od konverzijskega količnika, ki za preteklo leto ni znan pred tretjim četrtletjem naslednjega leta, od dobavitelja do dobavitelja pa se ti količniki tudi precej razlikujejo. Za Telekom Slovenije zato podajamo le grobo oceno po načelu »ceteris paribus«, in sicer na podlagi javno dostopnih emisijskih faktorjev.

štirideset tisoč ton predstavljajo emisije zaradi električne energije (tako imenovani Scope 2). Neposredne emisije (Scope 1) predstavljajo slabih tri tisoč petsto ton, ostale posredne (Scope 3) pa dobrih osem tisoč ton CO₂ekv. Celoten odtis upada za slabih štiristo ton na leto.¹⁰¹

OKOLJSKO POROČILO TELEKOMA SLOVENIJE

UPRAVLJANJE NEPREMIČNIN

Tehnološke nepremičnine so pomemben element za zagotavljanje stabilnega in varnega omrežja. Ker jih je večina nameščenih na podlagi sklenjenih služnostnih ali najemnih pogodb, posebno pozornost namenjamo zagotavljanju pravne urejenosti.

Pri upravljanju nepremičnin dosledno sledimo optimizaciji in obvladovanju stroškov nadomestil, energije, vzdrževanja, zavarovanja, amortizacije in naložb. Dodatna možnost za optimizacijo stroškov je dezinvestiranje. V letu 2017 smo tako prodali sedem nepremičnin v vrednosti 1,3 milijona evrov. V letu 2018 načrtujemo prodajo še treh nepremičnin.

RAVNANJE Z ODPADKI¹⁰²

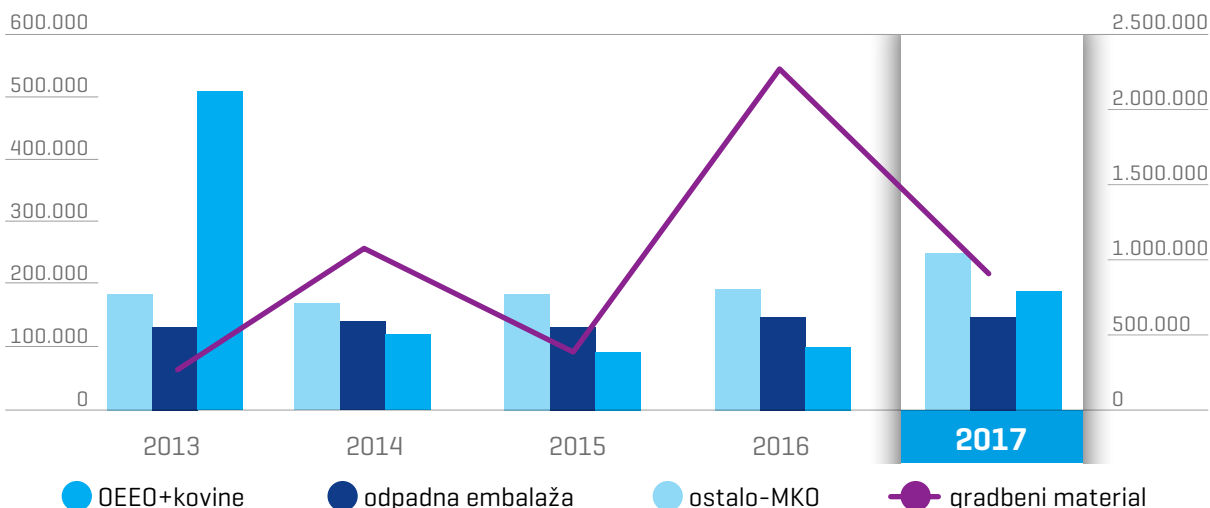
Telekom Slovenije in druge družbe v skupini ne sodijo med večje onesnaževalce okolja. V letu 2017 smo tako v Telekomu Slovenije oddali 1.500 ton odpadkov, kar je enako povprečju zadnjih štirih let. V letu 2018 povečanja količine odpadkov ne pričakujemo.

Količinsko smo imeli največ gradbenih odpadkov (900 ton), zlasti zaradi del pri gradnji dostopovnega optičnega omrežja in baznih postaj. Količina nevarnih odpadkov je bila s 113,4 tone največja do zdaj, vendar 98,5 % predstavljajo svinčeni akumulatorji, ki so na trgu zelo iskan odpadke. Za tretjino (oz. 50 ton) več je bilo oddane odpadne električne in elektronske opreme, medtem ko je bila količina oddane embalaže enaka kot v zadnjih letih (150 ton). Odpadke predamo pooblaščenim družbi, ki poskrbi za reciklažo oziroma za drugo obdelavo skladno z okoljskimi predpisi.

V Telekomu Slovenije dosledno ločujemo odpadke, zato se manjšajo tudi količine oddanih mešanih komunalnih odpadkov. Na lokacijah, kjer zaposleni niso stalno prisotni, odpovedujemo odvoze odpadkov ali pa zmanjšujemo število odvozov oziroma prostornino zabojnikov.

V Telekomovih centrih imamo na vidnem mestu nameščene posebne posode za zbiranje odpadnih baterij in skrbimo za njihovo okolju prijazno odstranitev. Na prodajnih mestih lahko uporabniki oddajo tudi odpadno embalažo kupljenih izdelkov in rabljene elektronske naprave, npr. mobilne.

Količine ločeno zbranih odpadkov v Telekomu Slovenije v kilogramih

102 GRI GS 103-1, 103-2, 103-3, GS 306-2

RAVNANJE Z VODO

Telekom Slovenije ni večji porabnik vode, saj je ne potrebuje kot prevladujočo sestavino za opravljanje svoje dejavnosti. Ne glede na to porabo pitne vode spremljamo preko prejetih faktur in preverjamo morebitna odstopanja. Porabljene količine in stroški so v skladu s pričakovanji. Zaradi razpršenosti lastniških lokacij družbe po Sloveniji, nekatere od teh so na vodovarstvenih območjih, ter različnih občinskih odlokov o zagotavljanju komunalnih storitev in spremljanja teh podatkov, podatke spremljamo ročno. Večina lastniških lokacij družbe predstavljajo nepremičnine, kjer ni stalno prisotnih zaposlenih, zato na teh lokacijah vode niti ne porabljamo.

BREZPAPIRNO POSLOVANJE

V Telekomu Slovenije spodbujamo uporabo elektronskega poslovanja, tiskanje dokumentov in porabo papirja zmanjšujemo tako pri poslovanju v podjetju kot zunaj njega. V letu 2017 smo tako prejeli že 36,7 % računov v elektronski obliki, kar je za 4,4 odstotne točke več kot v letu 2016. Poraba pisarniškega papirja je bila primerljiva z letom pred tem.

Poraba pisarniškega papirja v Telekomu Slovenije v evrih

2017	2016	2015	2014	2013	Ind. 17/16
19.262	19.145	22.830	27.248	30.204	100

K odgovornemu ravnanju z okoljem spodbujamo tudi svoje uporabnike, ki lahko z e-storitvami zmanjšajo svoj ogljični odtis, pri tem pa v Telekomu Slovenije za podpis naročniških dokumentov uporabljamo podpis z digitalnim kvalificiranim certifikatom. Uporabnikom omogočamo tudi podpis dokumentov z digitalno tablico, s čimer omogočamo, da vse večji delež dokumentov ne spreminja izvirne oblike in ostaja celoten življenjski cikel v elektronski obliki. Digitaliziramo tudi vhodne dokumente, tako da je teh digitaliziranih že več kot 70 %, v letu 2018 pa načrtujemo digitalizacijo še nekaterih sklopov dokumentov, vezanih na glavne procese dela posameznih organizacijskih enot.

Uporabnike spodbujamo k prejemanju elektronske oblike računa, ki je mogoča v e-banki ali po e-pošti. Z brezpapirnim poslovanjem v procesih zagotavljanja storitev smo zmanjšali stroške papirja, kartuš in vzdrževanja tiskalnikov. Naši tehniki na terenu tako ne tiskajo več dokumentov, prav tako se dokumenti elektronsko podpisujejo. Velik delež pogodb in drugih dokumentov po podpisu pošiljamo uporabnikom v elektronski obliki.

E-račune uporabljajo tudi v TSmedii, prav tako elektronske obrazce za nabavo in rezervacije službenih vozil. Dobaviteljem naročilnice pošiljajo v elektronski obliki.

ZMANJŠEVANJE VPLIVOV NA OKOLJE Z UČINKOVITO NABAVO IN LOGISTIKO

Na področju nabave in logistike smo v letu 2017 izvedli več sistemskih sprememb, ki imajo pozitivne učinke tudi na okolje. Podpisali smo pogodbo z zunanjim pogodbenikom za souporabo električnih vozil v službene in zasebne namene.

Za večje število uporabnikov službenih vozil smo organizirali izobraževanje v šoli varne vožnje. S tem smo poleg povečane varnosti vplivali tudi na ozaveščenost o porabi goriva in izpustih. Pri nakupih novih vozil redno preverjamo porabo goriva in izpuste, kar je poleg varnosti in cene tudi kriterij za izbor. Vzpostavljen imamo sistemski prenos podatkov o številu kilometrov v elektronski obliki, kar zmanjšuje tiskanje papirnih nalogov, prihrani čas in posledično povečuje produktivnost.

Pregled izvedbe okoljskih ciljev Telekoma Slovenije za leto 2017 in smernice za 2018

ZAVEZA:

ZMANJŠUJEMO KOLIČINO NESELEKTIVNO ZBRANIH ODPADKOV IN EMISIJ

Okvirni cilj:

Zmanjšanje količine mešanih komunalnih odpadkov do 31. 12. 2017 za 10 % [izhodiščno leto 2009]

IZVEDBENI CILJ	OCENA in KOMENTAR	Smernice za cilje 2018:
Izločitev dveh lokacij iz sistema zbiranja, kjer ne nastajajo komunalnim podobni odpadki.	Cilj je presežen.	Izločitev še dveh lokacij.
Izvedba zavarovanja / zamreženja enega ekološkega otoka v letu 2017.	Prenos v 2018.	Izvedba načrtovanega v letu 2017.

Okvirni cilj:

Doseči 100 % priključenost sanitarnih odpadnih voda na javne kanalizacijske sisteme do 31. 12. 2017 ter obvladovanje stroškov in porabe vode na glavnih poslovnih lokacijah

IZVEDBENI CILJ	OCENA in KOMENTAR	Smernice za cilje 2018:
Izdelava akcijskega plana za področje javne kanalizacije in individualnih čistilnih naprav.	Plan je dosežen.	Podaljšanje v leto 2018 – skladno z dinamiko lokalnih skupnosti.
Posodobitev evidence lokacij, ki niso priključene na javno kanalizacijsko omrežje.	Cilj je dosežen.	Stalno posodabljanje evidenc.
Ažurirati dokumentacijo oljnih lovilcev.	Cilj je delno dosežen – nadaljnje aktivnosti v teku.	Podaljšanje v leto 2018.

Okvirni cilj:

Zagotavljanje polne varnosti pri ravnanju z nevarnimi snovmi (zmanjšanje nevarnosti razlitij ipd.)

IZVEDBENI CILJ	OCENA in KOMENTAR	Smernice za cilje 2018:
Nabava in vzdrževanje brezhibnosti opreme za ukrepanje v primeru razlitij nevarnih snovi.	Cilj je dosežen.	Stalno dopolnjevanje porabljenih absorbentov.
Prenova dokumentacije cistern.	Cilj je delno dosežen. Izvedena odjava odstranjenih cistern in potrjena prenovljena izdaja Načrta za ravnanje z nevarnimi snovmi. Izvedeni pregledi cistern – v teku je odpravljanje napak in okvar.	Zaključek aktivnosti, začeti v letih 2016 in 2017. Sprotni nadzor izvajanja na terenu. Zaradi zamenjave energenta ogrevanja se predvideva odstranitev dveh rezervoarjev za kurilno olje.
Prenova dokumentacije oljnih lovilcev, hidrantov in kanalizacij.	Cilj je delno dosežen. Aktivnosti v teku.	Stalna naloga.

DRUGI IZVEDBENI CILJI S PODROČJA SISTEMA RAVNANJA Z OKOLJEM	OCENA in KOMENTAR	Smernice za cilje 2018:
Požarna varnost: izvedba meritev in prenova dokumentacije [a] strelovodov in [b] napeljav.	Cilj je dosežen. [a] Izvedena večja celovita sanacija strelovodov na lokaciji Cigaletova. [b] Sanirana varnostna razsvetljava v Cigaletovi 15 in izvedena nova napeljava v Vojkovi 78 A.	[a] Nadaljnje meritve strelovodov na drugih lokacijah skladno z zahtevami zakonodaje. [b] Nadaljnja obnova varnostnih razsvetljav [Vojkova 78 B].
Komuniciranje trajnostnega razvoja in SRO, sodelovanje v treh družbeno odgovornih projektih in okrepljeno interno komuniciranje.	Cilj je dosežen. Veliko eksternega komuniciranja o širših temah trajnostnega razvoja.	Podaljšanje cilja za interne in eksterne javnosti.
Izvedba okoljskih usposabljanj – najmanj dva seminarja v lastni režiji in udeležba 400 zaposlenih iz skupine v energetsko-okoljski osnovni šoli.	Cilj je delno dosežen.	Stalna naloga in vključitev v e-izobraževanje.
Evidenca lokacij v SAP – dograditev.	Cilj je dosežen.	Zaključeno.
Požarne lopute – pregled in evidenca stanja po lokacijah, ureditev pogodbenih razmerij, sanacija po inšpekcijskih pregledih.	Cilj je delno dosežen – nadaljnje aktivnosti.	Podaljšanje aktivnosti.

Legenda:

● Cilj dosežen ● Cilj delno dosežen – nadaljnje aktivnosti

KLJUČNI OKOLJSKI KAZALNIKI V DRUGIH DRUŽBAH SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE

Za družbe v Sloveniji večji delež energetskih in okoljskih storitev operativno izvaja matična družba, odgovornost za svoje energetske in okoljske vplive pa krepijo tudi družbe same.

Med odvisnimi družbami v Sloveniji je zaradi prevozov in delovnih strojev največji porabnik goriv **GVO**. V družbi so nadaljevali zamenjavo starih vozil z novimi z ekološko sprejemljivejšimi motorji ter ozaveščanje zaposlenih o varčni in varni vožnji. 20 sodelavcem, ki so v letu pred tem najbolj pripomogli k zmanjšanju porabe goriva, so omogočili udeležbo na tečaju varne vožnje v AMZS-centru Vransko. Zaradi rasti obsega poslovanja so povečali število službenih vozil (z 276 na 297) in s tem posledično tudi skupno porabo goriva. Kot je razvidno iz spodnje tabele, se je poraba električne energije povečala za 5 %, predvsem zaradi rasti števila aktivnih priključnih točk.

Stroški in poraba energentov v družbi GVO

GVO	2017	2016	2015	Ind. 17/16
Strošek goriv [EUR]	546.988	452.001	469.839	121
Goriva [litri]	547.225	496.648	470.801	110
Strošek električne energije [EUR]	34.977	34.607	29.891	101
Skupaj porabljena električna energija v kWh	334.186	317.227	269.754	105

Avtenta v okviru najema prostorov izvaja stalne ukrepe tako za varčno rabo električne energije kot za razvrščanje odpadkov.

TSmedia najema hibridna službena vozila. **Soline** zaradi svojega družbenega in okoljskega pomena predstavljajo simbol trajnostne naravnosti Skupine Telekom Slovenije, zato o njihovi dejavnosti več poročamo v nadaljevanju.

Soline

Skladno s koncesijsko pogodbo, ki je sklenjena z Republiko Slovenijo, je družba Soline upravljavka državnega zavarovanega območja Krajinski park Sečoveljske soline [KPSS]. Območje meri 750 ha, zemljišča in druge nepremičnine v parku pa so v državni lasti.¹⁰³ KPSS je uvrščen na seznam mednarodno pomembnih mokrišč pod okriljem Ramsarske konvencije in je del ekološkega omrežja EU Natura 2000.

Solinski ekosistem je specifično obalno mokrišče. V celotnem procesu pridelave soli ne nastajajo okolju škodljivi stranski produkti, saj proces temelji le na tradicionalnih, 700 let starih postopkih in sestavinah iz lokalnega okolja. Koncesijska pogodba družbo Soline obvezuje k nadaljnjemu izvajanju tradicionalne pridelave soli, saj je ta ključna za vzdrževanje kulturne krajine in za obstoj biodiverzitete. Uporaba grajene in prometne infrastrukture je omejena na minimum.

Raziskave so potrdile, da proces pridelave soli v prostor ne vnaša invazivnih tujerodnih vrst. Njihov obseg in število za zdaj nista tolikšna, da bi to imelo bistvene posledice za ekosisteme in združbe. Število in številčnost vrst v KPSS se v zadnjih desetih letih nista zmanjšala, nasprotno, opažamo stalno rast populacij. Z dodatnimi ukrepi, namenjenimi stanju hidrološkega režima, se povečuje tudi obseg naravnih habitatov, za katere so značilne slanoljubne rastline. Večjih sprememb ekoloških procesov v letu 2017 nismo zaznali.

Ključne upravljaljske cilje za obdobje 2011–2021 določa **Načrt upravljanja za KPSS**, ki ga je sprejela Vlada Republike Slovenije. Med cilje spadajo ohranitev mokriščnega značaja solinskega ekosistema, njegove biodiverzitete ter ekonomskih in kulturnih vrednosti območja.¹⁰⁴ Dosegamo jih z naslednjimi aktivnostmi:

- vzdrževanje solinskega ekosistema,
- ohranjanje tradicionalnih postopkov pridelave soli in stoletja starih tehnoloških postopkov,
- izvajanje solinarske dejavnosti, ki je sestavni del gospodarskega razvoja kraja še iz preteklih časov.

Družba Soline ministrstvu za okolje in prostor vsako leto v potrditev predloži letni načrt in poročilo o upravljanju parka. Vsak poseg v okolje, ki presega običajne vplive, potrdijo pristojne službe varstva narave in kulturne dediščine.

Za ozaveščanje in ohranjanje kulturne dediščine na tem območju je vključenost lokalne skupnosti ključna. V upravljanje parka jo vključujemo v okviru sodelovanja v Odboru KPSS. Sodelovanje prav tako poteka pri organiziranju skupnih dogodkov in predstavitev, ki jih pripravljajo v občini.

V KPSS sicer ni ogroženih živalskih in rastlinskih vrst z globalnega seznama ogroženih vrst IUCN.¹⁰⁵ Približno 20 ptičjih vrst, dve ribji, štiri vrste dvoživk in ena vrsta plazilca so vključeni v dodatke k Ptičji direktivi in Habitatni direktivi EU. Vsaj 45 rastlin je uvrščenih na nacionalni seznam ogroženih rastlinskih vrst. Območje je prepoznano kot eno od dveh, ki sta na državni ravni pomembni za selitev ptic po določilih Ptičje direktive. Mnogo več vrst pa je na nacionalnih seznamih ogroženih skupin in vrst.

103 GRI GS 304-1

104 GRI GS 103-1, 103-2, 103-3

105 GRI GS 304-4

KPSS je v letu 2017 obiskalo 43.837 obiskovalcev. Na Leri smo z vodniki opravili 532 vodenih ogledov, ki se jih je udeležilo 17.016 obiskovalcev. Vodenih ogledov v Muzeju solinarstva je bilo 118, udeležilo pa se jih je 4.236 obiskovalcev.

V letu 2017 smo uspešno zaključili projekt CARS-OUT! v okviru finančnega mehanizma EGS, s čimer je KPSS postal prvi krajinski park v Sloveniji, v katerem vožnja motornih vozil [z izjemo intervencijskih in servisnih voženj] ni več dopustna. Z izjemo vozila na električni pogon vožnja v parku tako ni več dovoljena, kar velja tako za vožnjo na delovno mesto kot za obisk parka. Po naši oceni smo na letni ravni v parku s tem ukrepom zmanjšali količino izpustov v ozračje za 9,5 tone CO₂. Od tega je prihranek izpustov za zaposlene 5,9 tone na leto.¹⁰⁶

Zaradi občutljivega naravnega okolja, v katerem delujemo, si v družbi Soline prizadevamo za nenehno izboljševanje energetske učinkovitosti. S spremembami v režimu uravnavanja klimatskih naprav in ogrevanja v objektu za obiskovalce smo tako že v prejšnjih letih zmanjšali porabo električne energije. Za komunikacijo na področju mednarodnega sodelovanja pri upravljanju parka uporabljamo spletne konference in mobilno telefonijo, tako da na letni ravni opravimo od 20 % do 30 % manj službenih poti. V družbi Soline prav tako nismo prejeli nobene kazni zaradi nespoštovanja okoljskih zakonov in predpisov.¹⁰⁷ V letu 2017 je bila glede na predhodno leto poraba plina in električne energije višja, kar je posledica večjega števila obiskovalcev parka [za 10 %] in večjega obiska term Lepa Vida [za 28 %]. Poraba goriva je manjša za 11 % zaradi zaključka sanacijskih projektov EU in s tem manjšega obsega gradbenih del.

Poraba energentov v družbi Soline¹⁰⁸

Soline	2017	2016	2015	Ind. 17/16
Poraba plina v [m ³]	4.969	4.467	3.486	111
Poraba elektrike [v MWh]	394,13	380,54	337,27	104
Poraba goriva [v litrih]	51.013	57.500	47.860	89

V letu 2017 smo porabili 6.068 m³ sanitarne vode ter 170.014 m³ morske vode za pridelavo soli. Kot odpadno vodo tretiramo zgolj porabljeno sanitarno vodo, ki jo odvedemo v javno kanalizacijsko omrežje. Morska voda iz proizvodnega procesa ni kontaminirana in je vrnjena v morje.

106 GRI GS 305-5

107 GRI GS 307-1

108 GRI GS 302-1

DRUŽBE V JUGOVZHODNI EVROPI¹⁰⁹

Z energetske in okoljske knjigovodstvom ter računovodstvom spremljamo kazalnike porabe električne energije in naftnih derivatov tudi v družbah jugovzhodne Evrope.

IPKO je v letu 2017 zmanjšal porabo električne energije za 16 %, stroške goriva pa za tretjino. To je dosegel z izboljšavami nadzora in uravnavanja generatorjev (prihranek 16.000 l goriva) ter s skupno uporabo 12 baznih postaj in generatorjev z operaterjem VALA. S temi projekti je družba v letu 2017 skupno količino izpustov v zrak zmanjšala za približno 108 ton CO_{2eq}. Njihova skupna ocenjena količina neposrednih in posrednih izpustov toplogrednih plinov (Scope 1 in 2) je sicer v letu 2017 dosegla 3.924 ton CO_{2eq}.

Stroški električne energije v družbah jugovzhodne Evrope

v EUR	2017	2016	2015	Ind. 17/16
IPKO	1.455.004	1.313.332	1.338.180	111
Blicnet	131.004	128.252	119.304	102

Stroški goriva v družbah jugovzhodne Evrope

v EUR	2017	2016	2015	Ind. 17/16
IPKO	205.639	317.238	356.626	65
Blicnet*	45.441	42.769	49.507	106

* Vključuje strošek daljinskega ogrevanja.

Strošek komunalnih storitev v družbi **Blicnet** se je v letu 2017 več kot podvojil, kar kaže na zaostrovanje okoljskih standardov tudi v drugih družbah jugovzhodne Evrope.

2.8.5. OSKRBNA VERIGA¹¹⁰

NABAVNA FUNKCIJA

Pri izvajanju nabavnih postopkov imamo uveljavljen standardiziran nabavni postopek, ki omogoča transparentno in enakopravno obravnavo potencialnih dobaviteljev. Veliko pozornosti namenimo izboru primernih dobaviteljev. Glede na oceno vsakega dobavitelja opredelimo strategijo razvoja, možnosti dodatnega sodelovanja ali ukrepe za zmanjšanje oz. odpravo tveganj. Pri tem ocenjujemo prejšnje sodelovanje z dobaviteljem in možna tveganja v prihodnje.

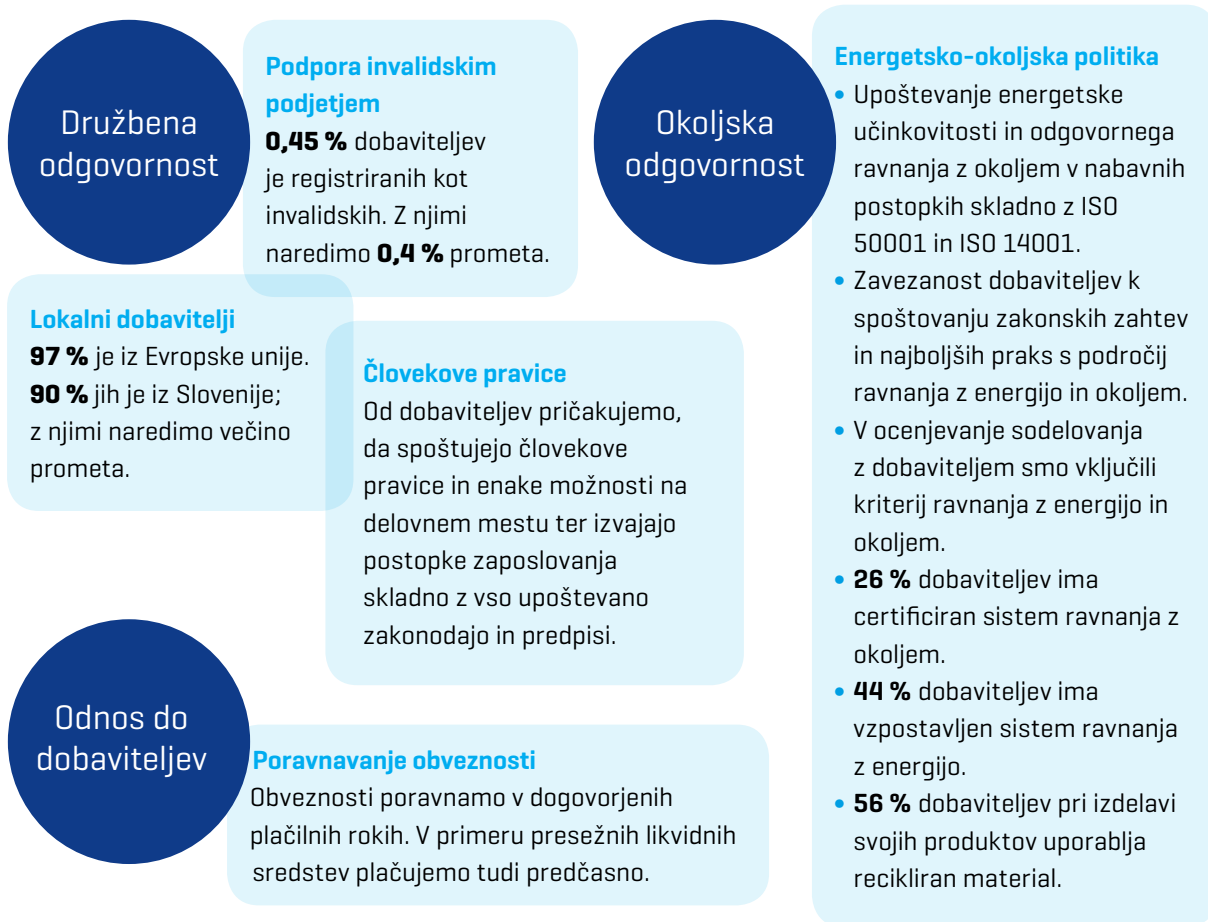
Skupni obseg nabave Telekoma Slovenije in njegovih slovenskih odvisnih družb je znašal več kot 700 milijonov evrov z DDV. V Telekomu Slovenije sodelujemo z več kot 3.000 dobavitelji iz več kot 20 držav. Večina, 98 %, dobaviteljev izhaja iz Evrope.

Večjih sprememb v sestavi domačih in tujih dobaviteljev v primerjavi s prejšnjim letom ni bilo.

109 GRIGS 302-1, 302-4

110 GRIGS 102-9, 102-10

NABAVNA PRAKSA TELEKOMA SLOVENIJE

LOGISTIČNA FUNKCIJA

V bistveno spremenjenih tržnih razmerah predstavlja logistična funkcija enega izmed najpomembnejših konkurenčnih dejavnikov, zato na tem področju stremimo k nenehnim izboljšavam in optimizaciji procesa. Logistične procese optimiziramo tako, da so skupni stroški logistične verige najnižji, zaloge naravnane na optimalne količine, dostava do notranjih in zunanjih kupcev pa hitra in zanesljiva.

2.8.6. ODGOVORNO VAROVANJE OBJEKTOV, SISTEMOV, INFORMACIJ IN INFORMACIJSKIH TEHNOLOGIJ

Različne oblike varnostnih tveganj v Skupini Telekom Slovenije obvladujemo s kontinuiranim vlaganjem v razvoj korporativne varnosti. Varnost zaposlenih, poslovnih partnerjev in uporabnikov naših storitev, poslovnih informacij ter celotnega premoženja družb v skupini zagotavljamo s skrbnim izvajanjem varnostne politike. Razvito varnostno funkcijo dosegamo s pravočasnim odkrivanjem varnostnih groženj in ranljivosti, z učinkovitim odkrivanjem in preprečevanjem varnostnih incidentov, s širjenjem varnostne kulture, z varovanjem objektov z učinkovitimi sistemi tehničnega varovanja, z nenehnim preverjanjem obstoječih varnostnih

rešitev, kontrol in njihovim posodabljanjem ter ne nazadnje z izvajanjem rednega nadzora s pomočjo vzpostavljenega sistema upravljanja informacijske varnosti in neprekinjenega poslovanja.

Največ pozornosti v zadnjem obdobju posvečamo kibernetiski varnosti, ki jo zagotavljamo v vseh oblikah varnosti. S stalnim izvajanjem izobraževanj za zaposlene skrbimo tudi za visoko raven varnostne kulture in za povečanje zavedanja pomena varnosti na vseh področjih poslovanja. Ob tem skrbimo tudi za ozaveščanje uporabnikov naših storitev s področja varnosti.

2.9. VSEBINSKO KAZALO PO STANDARDU POROČANJA GRI¹¹¹

Za določitev obsega in vsebine letnega poročila smo v letu 2017 znova izvedli analizo bistvenosti in analizo deležnikov. Interese deležnikov, ki so sicer določeni v Politiki upravljanja Telekom Slovenije, smo preverili s spletno anketo na spletni strani www.telekom.si, izpolnilo jo je 132 deležnikov. Od teh je bilo 68 zaposlenih v Telekomu Slovenije oz. v družbah v skupini, 35 uporabnikov, 17 delničarjev, sedem predstavnikov lokalnih skupnosti, dve osebi iz skupine analitikov oz. drugih finančnih javnosti, dva poslovna partnerja in en posameznik, ki se je označil kot drugo. V anketi smo deležnike spraševali, kateri interesi in vsebine v letnem poročilu so zanje najpomembnejši, katere vsebine bi v letnem poročilu želeli v večjem obsegu ter o kakovosti in razumljivosti podanih informacij. Prav tako smo glede interesov ločeno opravili anketo med dobavitelji – nanjo smo dobili 34 odgovorov.

Analizo bistvenosti je s pregledom trajnostnih vplivov poslovanja 16. novembra 2017 opravilo 42 strokovnih sodelavcev, ki sodelujejo pri pripravi vsebin za letno poročilo Skupine Telekom Slovenije in družbe Telekom Slovenije. Seznanili so se z rezultati analize deležnikov, se razdelili v pet smiselni skupin po področjih, ki jih pokrivajo [Trženje in Prodaja, Nabava in Okolje, Kadri, Omrežje, Skladnost poslovanja], ter pregledali vse mogoče vidike po standardih GRI. Glede na rezultate deležniške analize in strokovno področje, ki ga pokrivajo, so pripravili priporočila in obseg razkritij GRI GS za letno poročilo 2017, ki so razvidni iz tega kazala GRI [o ne bistvenih temah ne poročamo].

Kazalo po standardu poročanja GRI GS (Global Standards) – osnovna opcija. Standard je v veljavi od leta 2016.
"This report has been prepared in accordance with the GRI Standards: Core option."

SPLOŠNA STANDARDNA RAZKRITJA

GRI-standard in razkritje	Opis	Meje poročanja [znotraj in zunaj organizacije]	Poglavje/ stran	Opombe/zunanja preveritev ¹¹²
GRI 101: Osnova 2016				
GRI 102: Splošna razkritja 2016 Predstavitev organizacije 2016				
102-1	Ime organizacije	Skupina Telekom Slovenije	1.1./str. 8	✓
102-2	Blagovne znamke, produkti in storitve	Skupina Telekom Slovenije	2.6.2./str. 93–94, 2.6.3./str. 95–101	✓ Za storitve, ki jih tržijo družbe v Skupini Telekom Slovenije, nimamo omejitev.
102-3	Sedež organizacije	Skupina Telekom Slovenije	1.1./str. 8	✓
102-4	Države, v katerih organizacija deluje	Skupina Telekom Slovenije	1.6./str. 18	✓ Skupina Telekom Slovenije deluje v osmih državah.
102-5	Lastništvo in pravna oblika	Skupina Telekom Slovenije	1.14./str. 52–56	✓
102-6	Trgi [geografska, sektorska razdelitev in tipi odjemalcev]	Skupina Telekom Slovenije	1.6./str. 18, 2.6.1./str. 88–92, 2.6.3./str. 95–101	✓
102-7	Velikost organizacije	Skupina Telekom Slovenije	• število zaposlenih: 2.82./str. 125, • prihodki od prodaje, obveznosti/kapital: 1.2./str. 9, 2.1./str. 60, • število produktov in storitev: 2.6.2./str. 93–94, 2.6.3./str. 95–101	✓ Ne poročamo o številu poslovnih enot.

¹¹¹ GRI GS 102-54, 102-55

¹¹² GRI GS 102-47

102-8	Zaposleni po vrsti zaposlitve, vrsti pogodbe, regiji in spolu	Skupina Telekom Slovenije	2.8.2./str. 127	✓ Pri podatkih o številu zaposlenih glede na pogodbo (stalno/začasno) ne poročamo po spolu, prav tako ne pri podatkih o številu zaposlenih glede na način zaposlitve (polni/krajši delovni čas). Ne poročamo o aktivnostih pogodbenih delavcev. Podatke o zaposlenih zbiramo z vprašalnikom, ki ga izpolnijo vse družbe v skupini.
102-9	Opis oskrbne verige organizacije	Telekom Slovenije	2.8.5./str. 149, 150	✓ Ne poročamo o tipih dobaviteljev
102-10	Pomembnejše spremembe v zvezi z velikostjo organizacije, strukturo, lastništvom in oskrbno verigo	Skupina Telekom Slovenije, Telekom Slovenije	• velikost in struktura organizacije: 1.6./str. 18, • lastništvo: 1.14./str. 52–56, • oskrbna veriga: 2.8.5./str. 149, 150	✓
102-11	Pojasnilo, ali in kako organizacija upošteva previdnostno načelo	Telekom Slovenije, IPKO, lokalno in širše okolje	2.8.4./str. 140	
102-12	Zunanje listine, načela in druge ekonomske, okoljske in družbene pobude, katerih podpisnica in podpornica je organizacija	Skupina Telekom Slovenije	1.7./str. 20, 21	✓
102-13	Članstvo v organizacijah	Skupina Telekom Slovenije	1.7./str. 20, 21	✓
Strategija in analiza				
102-14	Izjava najvišjega nosilca odločanja v organizaciji o pomenu trajnostnega razvoja za organizacijo in strategija	Skupina Telekom Slovenije	1.3./str. 13–14	✓ Cilji s področja trajnostnega razvoja skupine so opredeljeni v Strategiji in planu za leto 2018 s projekcijo za obdobje 2019–2022 za Skupino Telekom Slovenije, ki ga je sprejela Uprava Telekoma Slovenije. Strateške usmeritve se dostopne na spletni strani družbe http://www.telekom.si/o-podjetju/predstavitev/strateske-usmeritve .
Etika in integriteta				
102-16	Vrednote, načela in standardi ravnanja, kot so kodeksi ravnanja in etični kodeks	Skupina Telekom Slovenije, dobavitelji, lokalna in širša skupnost	1.8.1./str. 23, 1.9./str. 32, 1.13.1./str. 50, 2.8.2./str. 124	✓
Upravljanje				
102-18	Upravljavska struktura organizacije, vključno s komisijami najvišjega organa upravljanja	Skupina Telekom Slovenije	1.6./str. 19, 1.12.5./str. 42–43, 44–45, 46–47	✓

Vključevanje deležnikov

102-40	Seznam skupin deležnikov, s katerimi organizacija sodeluje.	Skupina Telekom Slovenije	1.9./str. 31-33	✓
102-41	Delež zaposlenih po kolektivni pogodbi	Skupina Telekom Slovenije	2.8.2./str. 126	✓
102-42	Izhodišča za izbor in prepoznavanje deležnikov, s katerimi organizacija sodeluje oz. jih vključuje	Skupina Telekom Slovenije	1.9./str. 31-33	✓
102-43	Pristopi k vključevanju deležnikov in pogostost sodelovanja po skupinah deležnikov	Skupina Telekom Slovenije	1.9./str. 31-34, 1.14./str. 56, 2.6.4./str. 101, 102, 2.6.5./str. 105, 2.8.2./str. 134, 136	✓
102-44	Ključne teme in vprašanja, poudarjena v procesu sodelovanja z deležniki, ter odziv organizacije nanje (tudi sporočanjem)	Skupina Telekom Slovenije	1.9./str. 31-34, 2.6.4./str. 102, 2.6.5./str. 105, 2.8.2./str. 132, 133, 136	✓ Ne poročamo o odzivih na dobavitelje in lokalne skupnosti.

Podatki o poročilu

102-45	Seznam subjektov, vključenih v konsolidirane računovodske izkaze	Skupina Telekom Slovenije	Pojasnilo 5 Računovodskega poročila (sestava Skupine Telekom Slovenije)/str. 196-200	✓
102-46	Proces definiranja vsebine poročila in zamejitev tem	Skupina Telekom Slovenije	1.10./str. 34	✓
102-47	Seznam vseh bistvenih tem	Skupina Telekom Slovenije	2.9./str. 151-161	Bistvene teme, ki jih je Skupina Telekom Slovenije prepoznala, so navedene v tem kazalu GRI. O nebstvenih temah ne poročamo.
102-48	Učinki sprememb podatkov iz predhodnih poročil in razlogi za spremembe	Skupina Telekom Slovenije	1.10./str. 34	✓
102-49	Pomembnejše spremembe v primerjavi s predhodnimi obdobji poročanja v zvezi z zamejitvijo obsega in tem	Skupina Telekom Slovenije	1.10./str. 34	✓ V primerjavi s predhodnimi poročili se obseg tem ni bistveno spremenil.
102-50	Obdobje poročanja	Skupina Telekom Slovenije	1.10./str. 34	✓
102-51	Datum zadnjega predhodnega poročila	Skupina Telekom Slovenije	1.10./str. 34	✓
102-52	Cikel poročanja [letno, četrletno]	Skupina Telekom Slovenije	1.10./str. 34	✓
102-53	Kontaktne podatki za vprašanja v zvezi s poročilom	Skupina Telekom Slovenije	1.1./str. 8	✓
102-54	Sklic glede poročanja v skladu s standardi GRI		1.10./str. 34, 2.9./str. 151	✓
102-55	Kazalo po smernicah GRI		2.9./str. 151-161	
102-56	Zunanja preveritev poročanja	Skupina Telekom Slovenije	1.10./str. 35, 2.10./str. 162	✓ Letna poročila redno predajamo v zunanjo preveritev od leta 2009, ko smo v poročilo vpeljali smernice trajnostnega poročanja GRI. Obseg in podlaga zunanje preveritve sta razvidna iz izjave o preverjanju trajnostnega poročila.

SPECIFIČNA STANDARDNA RAZKRITJA					
Upravljavski pristopi in razkritja	Bistvene teme	Meje poročanja	Stran	Razlogi za opustitev/pojasnila	Zunanja preveritev
EKONOMSKI VPLIVI					
GRI 201: Ekonomska uspešnost					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej		1.3./str. 13-14 1.8.3./str. 25-27		✓
201-1	Neposredno ustvarjena in distribuirana ekonomska vrednost	Skupina Telekom Slovenije, delničarji, lokalna in širša skupnost	• Prihodki, stroški dela, izplačila delničarjem: 1.2./str. 9-12, • prihodki: 2.1./str. 60, 2.6.3./str. 96, – donacije in druga vlaganja v skupnost: 2.8.1./str. 122	O davkih poročamo samo za Skupino Telekom Slovenije.	✓
201-2	Finančni vplivi in druga tveganja ter priložnosti za dejavnosti organizacije, povezane s podnebnimi spremembami	Skupina Telekom Slovenije, uporabniki	2.7.3/str. 117	V Skupini Telekom Slovenije so zaradi izpostavljenosti naše telekomunikacijske opreme med ključnimi tveganji opredeljena tveganja iz zunanjega okolja oz. tveganja podnebnih sprememb, prav tako so ta tveganja prisotna pri družbi Soline in vplivajo na pridelavo soli ter na obiskanost term Lepa Vida. Pri investicijah v nova omrežja tovrstna tveganja preprečujemo z gradnjo pod zemeljsko površino.	✓
201-3	Obveznosti iz pokojninskega načrta	Skupina Telekom Slovenije [zaposleni]	2.8.2./str. 127, 132		✓
GRI 202: Prisotnost na trgu 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej		1.3./str. 13 1.8.3./str. 25-27		✓
202-1	Razmerje med najnižjo plačo v družbi in minimalno plačo v državi, po spolu	Skupina Telekom Slovenije	2.8.2./str. 132	O razmerju poročamo samo za družbo IPKO.	✓
GRI 203: Posredni ekonomski vplivi 2016					
103-1, 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	• 103-1, 103-2: 2.3./str. 64, • 103-3: 2.7.1./str. 112, 113		✓
203-1	Razvoj in vpliv pomembnejših infrastrukturnih vlaganj in storitev, ki jih organizacija podpira	Skupina Telekom Slovenije, uporabniki, lokalna in širša skupnost	2.3./str. 64, 2.7.1./str. 112, 113		✓
GRI 205: Protikorupcijsko ravnanje 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	1.13.1./str. 50	Področje protikorupcijskega ravnanja v povezavi z upravljavskim pristopom GRI GS 103-3 preverja in ustrezno prilagaja pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto.	✓

205-1	Število in delež aktivnosti, pri katerih so bila preverjena tveganja, povezana s korupcijo, in pri katerih so bila tovrstna tveganja potrjena	Skupina Telekom Slovenije	2.5.5./str. 50-51		✓
205-2	Komuniciranje in izobraževanje o protikorupcijskih politikah in praksah		2.8.2./str. 129	Poročamo o številu ur izobraževanj zaposlenih glede vsebin Etičnega kodeksa Skupine Telekom Slovenije, ki vsebuje področje protikorupcijskih politik in praks. Izobraževanje na e-portal je bilo izvedeno samo v družbi Telekom Slovenije.	✓
GRI 206: Varstvo konkurence 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	1.13.1/str. 50-51	Področje varstva konkurence v povezavi z upravljavskim pristopom GRI GS 103-3 preverja in ustrezno prilagaja pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto.	✓
206-1	Število pravnih postopkov s področja varstva konkurence, monopolnih praks in izidi zaključenih postopkov	Skupina Telekom Slovenije	2.5.5./str. 84		✓
OKOLJSKI VPLIVI					
GRI 302: Energija 2016					
103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	2.8.4./str. 139	Področje energije v Sloveniji urejajo v letu 2014 sprejeti Energetski zakon in v 2015 sprejete spremembe zakona (EZ-1A). Vzpostavljen imamo tudi sistem v skladu z mednarodnim standardom ISO 50001 – Sistem upravljanja z energijo ter ISO 14001 – Sistem ravnanja z okoljem.	✓
302-1	Poraba energije v organizaciji	Telekom Slovenije, TSmedia, Avtenta, IPKO, Blicnet, Soline	2.8.4./str. 139, 142, 148, 149		✓
302-4	Zmanjšanje porabe energije	Telekom Slovenije, TSmedia, Avtenta, IPKO, Blicnet, Soline	2.8.4./str. 139, 149		✓

GRI 304: Biodiverziteta 2016

103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Soline	2.8.4. str. 147	✓
304-1	Lokacija in velikost zemljišča, ki ga podjetje upravlja in leži na zaščitene naravovarstvenih območjih	Soline, lokalna in širša skupnost	2.8.4. str. 147	✓
304-4	Število vrst z rdečega seznama IUCN in nacionalnega seznama zaščitene vrste, ki živijo na območjih vpliva dejavnosti podjetja	Soline, lokalna in širša skupnost	2.8.4. str. 147	✓

GRI 305: Emisije v zrak 2016

103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Telekom Slovenije, lokalna in širša skupnost	Skupina Telekom Slovenije večino izpustov toplogrednih plinov povzroči posredno s porabo električne energije in neposredno zaradi ogrevanja in voznega parka. Na področju izpustov toplogrednih plinov smo v Sloveniji zavezani evropski Uredbi ES 1005/2009 o snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč, Uredbi ES 842/2006 o določenih fluoriranih toplogrednih plinih in Uredbi o uporabi ozonu škodljivih snovi in fluoriranih toplogrednih plinov.	✓
305-1	Neposredne emisije toplogrednih plinov [Scope 1]		2.8.4./str. 142	✓
305-2	Posredne emisije toplogrednih plinov zaradi energije [Scope 2]		2.8.4./str. 142	✓
305-3	Druge posredne emisije toplogrednih plinov [Scope 3]		2.8.2./str. 142	✓
305-5	Zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov.	Telekom Slovenije Soline, lokalna in širša skupnost	2.8.4./str. 142, 148	✓

GRI 306: Odpadne vode in odpadki 2016

103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Telekom Slovenije	2.8.4./str. 143	✓
306-2	Celotna količina odpadkov po vrsti in načinu odstranjevanja	Telekom Slovenije	2.8.4./str. 143	Niso vključeni kvantitativni podatki o načinih odstranjevanja. ✓

GRI 307: Skladnost 2016

103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Telekom Slovenije	2.5.5./str. 84 2.8.4./str. 139	Redno in pregledno poročanje regulatorjem in drugim državnim organom (ARSO, SURS, CURS/FURS, APEK, ETNO, Intrastat) je pomemben del naših energetskih in okoljskih aktivnosti.	✓
307-1	Vrednost pomembnejših glob in nadenarnih sankcij zaradi nespoštovanja okoljske zakonodaje ter regulative	Telekom Slovenije, Soline	2.5.5./str. 84-85 2.8.2./str. 148		✓

DRUŽBENI (SOCIALNI) VPLIVI

GRI 401: Zaposlovanje 2016

103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	2.8.2./str. 124	103-3: Etični kodeks se spreminja na podlagi periodičnih pregledov, ki jih opravi pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto.	✓
401-1	Število in delež novih zaposlenih ter fluktuacija.	Skupina Telekom Slovenije	2.8.2./str. 125, 126	Podatkov ne prikazujemo po spolu.	✓
401-2	Ugodnosti za zaposlene za polni delovni čas, ki niso na voljo zaposlenim za določeni ali skrajšani delovni čas glede na glavne dejavnosti	Telekom Slovenije, GVO, TSmedia, Avtenta	2.8.2./str. 132		✓
401-3	Vrnitev na delo in stopnja zadržanja zaposlenih po izkoriščenem starševskem dopustu [po spolu]	Skupina Telekom Slovenije, Telekom Slovenije	2.8.2./str. 136	Ne poročamo o številu upravičencev do starševskega dopusta, o številu zaposlenih, ki so bili še zaposleni 12 mesecev po končanju starševskega dopusta, ter o deležu zadržanja zaposlenih, ki so koristili starševski dopust.	✓

GRI 402: Odnosi med zaposlenimi in vodstvom 2016

103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Telekom Slovenije	2.8.2./str. 134		✓
402-1	Najkrajše obdobje vnaprejšnjega obveščanja o pomembnih spremembah v poslovanju, vključno s podatkom, ali je to opredeljeno v kolektivni pogodbi	Telekom Slovenije	2.8.2./str. 134		✓

GRI 403: Varstvo in zdravje pri delu 2016

103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	2.8.2./str. 134		✓
403-1	Delež zaposlenih v formalnih odborih za zdravje in varnost zaposlenih, ki pomagajo svetovati v programih zdravja in varnosti in nadzirati njihovo delovanje	Telekom Slovenije	2.8.2./str. 135		✓
403-2	Stopnja poškodb pri delu	Skupina Telekom Slovenije	2.8.2./str. 135	Poročanje se nanaša na število primerov.	✓
403-3	Zaposleni z visoko stopnjo tveganja za poklicne bolezni	Skupina Telekom Slovenije	2.8.2./str. 135		✓
403-4	Vključenost področja zdravja in varstva pri delu v formalne pogodbe s sindikati [kolektivna pogodba]	Telekom Slovenije, GVO	2.8.2./str. 135		✓

GRI 404: Izobraževanje 2016

103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	2.8.2./str. 128	103-3: Evalvacijo izobraževanj izvedemo z anketnim vprašalnikom po vsakem izobraževanju.	✓
404-1	Povprečno število ur izobraževanja po zaposlenem, po spolu in po kategorijah zaposlenih	Skupina Telekom Slovenije, Telekom Slovenije	2.8.2./str. 128, 129	Podatkov ne prikazujemo po kategorijah zaposlenih.	✓
404-2	Programi za usposabljanje in vseživljenjsko učenje	Skupina Telekom Slovenije	2.8.2./str. 130, 132	Ne poročamo o programih vseživljenjskega učenja.	✓
404-3	Delež zaposlenih, ki so vključeni v redne preglede uspešnosti in razvoja poklicne kariere po spolu	Skupina Telekom Slovenije	2.8.2./ str. 133	Ne poročamo po kategorijah zaposlenih. Po spolu ne poročamo, ker ne delamo razlik po spolu.	✓

GRI: 405: Različnost in enake možnosti 2016

103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	2.8.2./str. 124		✓
405-1	Struktura organov upravljanja in struktura zaposlenih po kategorijah (spol, starost, pripadniki manjšin, drugi relevantni kazalniki različnosti)	Skupina Telekom Slovenije	2.8.2./str. 127	Pri podatkih za zaposlene ne poročamo po starosti.	✓
405-2	Stopnja osnovne plače žensk v primerjavi z moškimi, po pomembnejših lokacijah in dejavnostih	Telekom Slovenije	2.8.2./str. 132		✓

GRI 412: Pregled človekovih pravic 2016

103-1 103-2 103-3		Skupina Telekom Slovenije	2.8.2./str. 124		✓

412-2	Število ur izobraževanja zaposlenih o politiki človekovih pravic in postopkih v zvezi z njihovimi temami, pomembnimi za dejavnost podjetja, ter delež zaposlenih, vključenih v takšno izobraževanje	Telekom Slovenije	2.8.2./str. 129	Na področju izobraževanja o človekovih pravicah smo se osredotočili na varovanje osebnih podatkov in o novem Etičnem kodeksu. Ne poročamo o deležu vključenih.	✓

GRI 406: Nediskriminacija 2016

103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	2.8.2./str. 124	103-3: Etični kodeks se spreminja na podlagi periodičnih pregledov, ki jih opravi pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto.	✓

406-1	Število primerov diskriminacije in ukrepi za njeno odpravo	Skupina Telekom Slovenije	2.8.2./str. 124		✓

GRI 408: Otroško delo 2016

103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	2.8.2./str. 124	Tema je za Skupino Telekom Slovenije bistvena, saj deluje tudi na trgih zunaj Slovenije.	

408-1	Dejavnosti in pomembnejši dobavitelji, pri katerih je bilo prepoznano pomembnejše tveganje za kršitve s področja otroškega dela, in sprejeti ukrepi	Skupina Telekom Slovenije	2.8.2./str. 124	Večina dobaviteljev Telekoma Slovenije je iz evropskih držav. Vsak dobavitelj mora podpisati Splošne nabavne pogoje družbe Telekom Slovenije, s katerimi se zaveže, da bo pri izvajanju naročila spoštoval človekove pravice in enake možnosti na delovnem mestu ter izvajal postopke zaposlovanja v celoti skladno z vso upoštevano zakonodajo in predpisi.	✓

GRI 409: Prisilno ali obvezno delo 2016

103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	2.8.2./str. 124	Tema je za Skupino Telekom Slovenije bistvena, saj deluje tudi na trgih zunaj Slovenije.	✓

409-1	Dejavnosti in pomembnejši dobavitelji, pri katerih je bilo prepoznano pomembnejše tveganje za kršitve s področja prisilnega dela in so bili sprejeti ukrepi	Skupina Telekom Slovenije	2.8.2./str. 124	Glej opombo pri 408.1.	✓

GRI 415: Javne politike 2016

103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	103-3: 1.13.1./ str. 50	Na področju javnih politik za Telekom Slovenije obstaja tveganje pritiska regulatorja z vidika cenovnih, tehničnih in tehnoloških obveznosti. Telekom Slovenije proaktivno sodeluje v vseh regulatornih postopkih s podajanjem pripomb, stališč in ustreznih analiz. O spoštovanju korporativne integritete in preprečevanju nasprotja interesov članov nadzornega sveta ter uprave je Telekom Slovenije podal Izjavo o upravljanju (poglavje 1.14. letnega poročila).	✓

415-1	Vrednost prispevkov organizacije v politične namene	Skupina Telekom Slovenije	1.13.1./ str. 51		✓

GRI 419: Družbeno-ekonomska skladnost 2016

103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Skupina Telekom Slovenije	1.13.1./ str. 50	Področje družbeno-ekonomskih skladnosti v povezavi z upravljavskim pristopom GRI GS 103-3 preverja in ustrezno prilagaja pooblaščenec za skladnost poslovanja in integriteto.	✓

419-1	Vrednost denarnih kazni ter število nederavnopravnih sankcij zaradi neskladnosti z zakonodajo in regulativo na družbenem in ekonomskem področju	Skupina Telekom Slovenije	2.5.5./str. 35		✓

GRI 417: Trženje in označevanje izdelkov

103-1 103-2 103-3	Obrazložitev bistvene teme in njenih mej	Telekom Slovenije, TSmedia, IPKO, uporabniki	2.6.6./str. 107 - 109		✓
417-3	Število kršitev zaradi neskladnosti z regulativo in s kodeksi na področju trženjskega komuniciranja, vključno z oglaševanjem, promocijami in sponzorstvi, po vrstah kršitev in izidih postopkov	Telekom Slovenije, TSmedia, IPKO, uporabniki	2.6.6./str. 109		✓

SPECIFIČNI SEKTORSKI KAZALNIKI – MEDIJI

Dostopnost medijskih vsebin

G4-DMA		Telekom Slovenije, TSmedia, uporabniki, lokalna in širša skupnost	2.6.4./str. 103		✓
G4-M4	Ukrepi za izboljšanje dostopnosti medijskih vsebin in zaščito ranljivega občinstva	Telekom Slovenije, TSmedia, uporabniki, lokalna in širša skupnost	2.6.4./str. 103		✓

SPECIFIČNI SEKTORSKI KAZALNIKI – TELEKOMUNIKACIJE

Notranje delovanje

I01	Infrastrukturne investicije v telekomunikacijsko omrežje po regijah	Skupina Telekom Slovenije, uporabniki, lokalna in širša skupnost	2.3./str. 64, 2.7.1./str. 112
I03	Ukrepi za zdravje in varnost terenskega osebja	Telekom Slovenije, IPKO, Blicnet	2.8.2./str. 135

Zagotavljanje dostopa do IKT-produktov in storitev

PA1	Politike in prakse zagotavljanja dostopa do telekomunikacijske infrastrukture, produktov in storitev prebivalcem oddaljenih in manj naseljenih območij	Telekom Slovenije, IPKO, Blicnet, uporabniki, lokalna in širša skupnost	2.6.4./str. 104
PA2	Politike in prakse za premagovanje ovir pri dostopu in uporabi telekomunikacijskih produktov in storitev v zvezi z jezikom, kulturo, nepismenostjo, pomanjkljivo izobrazbo, prihodki, posebnimi potrebami in starostjo	Telekom Slovenije, uporabniki	2.6.4./str. 103, 104
PA4	Kvantitativna raven razpoložljivosti telekomunikacijskih produktov in storitev na območjih delovanja	Telekom Slovenije, IPKO	2.6.3./str. 95, 2.6.4./str. 104
PA6	Programi za zagotavljanje in vzdrževanje telekomunikacijskih povezav in storitev v izrednih razmerah in v primeru naravnih katastrof	Telekom Slovenije	2.8.2./str. 113
PA8	Politike in prakse komuniciranja z javnostmi o vsebinah, povezanih z EMS	Telekom Slovenije, IPKO, uporabniki, lokalna in širša skupnost	2.8.4./str. 140
PA10	Pobude za zagotavljanje preglednosti stroškov in tarif	Telekom Slovenije, uporabniki	2.6.4./str. 102

Tehnološke aplikacije

TA2	Primeri telekomunikacijskih produktov, storitev in aplikacij, ki lahko nadomestijo neko fizično obliko uporabe [npr. telefonski imenik na spletu, videokonference ipd.]	TSmedia, uporabniki	2.6.3./str. 100

2.10. IZJAVA O PREVERITVI POROČANJA O TRAJNOSTNEM RAZVOJU¹¹³

Izjava o preverjanju trajnostnega poročila

Namen in obseg preveritve

Na zahtevo družbe **Telekom Slovenije, d. d.**, Cigaletova 15, 1000 Ljubljana, Slovenija smo na osnovi standardov za trajnostno poročanje GRI Sustainability Reporting Standards, 2016, opravili neodvisno preverjanje trajnostnega poročila, ki je integrirano v »Letno poročilo Skupine Telekom Slovenije in družbe Telekom Slovenije, d. d., za leto 2017«. Pobudo za preveritev poročila je družba dala prostovoljno. Preverjali smo, ali so dejstva in podatki, navedeni v poročilu, verodostojni in odražajo dejansko stanje na področju trajnostnega razvoja družbe in skupine.

Omejitve

Trajnostno poročilo se nanaša na Skupino Telekom Slovenije in matično družbo Telekom Slovenije, d. d., v okviru obsega in mej, kot so določeni v poglavju 1.10 letnega poročila in posameznih razkritij. Čeprav je poročilo skupno, se nekatera razkritja nanašajo zgolj na krovno družbo Telekom Slovenije ali na Skupino Telekom Slovenije. Deležniki so pri analizi bistvenosti sodelovali preko ankete, ki je bila dosegljiva na korporativni spletni strani, za dobavitelje so oblikovali ločeno anketo. Na osnovi dobljenih rezultatov je analiza bistvenosti v okviru petih delovnih skupin opravilo 42 strokovnih sodelavcev. Njihovo delovanje je opisano v poglavjih 1.10 in 2.9. Ker so bili podatki za Skupino Telekom Slovenije zbrani z namenski vprašalniki, neposrednega izvora nekaterih podatkov nismo mogli preveriti, saj naročnik tega ni zagotovil. Ker je bilo grafično oblikovanje poročila v času preveritve še v delu, smo v kazalu GRI (poglavje 2.9) preverili le pravilnost sklicev na poglavja poročila.

Metodologija preveritve

V postopku preverjanja deležniki niso sodelovali, saj naročnik preverjanja tega ni naročil oziroma zagotovil. Zato je preverjanje zajemalo pregled trajnostnega poročila v letnem poročilu družbe in skupine, razgovor z odgovornimi predstavniki družbe ter preverjanje dokumentacije in drugih podatkov na sedežu družbe. Podatkov v revidiranih računovodskih izkazih nismo ponovno preverjali.

Odgovornost

Vodstvo družbe Telekom Slovenije, d. d. in Skupine Telekom Slovenije je odgovorno za informacije, predstavljene v poročilu in določanje meril za ocenjevanje. Odgovorno je tudi za zbiranje, razvrščanje in overjanje podatkov ter poročanje. SIQ in njegovi predstavniki niso sodelovali pri obdelavi in prikazu podatkov v poročilu. Predstavniki SIQ so odgovorni za neodvisno preverjanje skladnosti poročila s standardi GRI in dejanskim stanjem ter za pripravo mnenja o trajnostnem poročilu.

Neodvisnost

SIQ je strokovna, neodvisna in nepristranska institucija, ki nudi celovite rešitve s področja preskušanja in certificiranja proizvodov, ocenjevanja sistemov vodenja, meroslovja in izobraževanja. Mednarodno veljavnost in visoko strokovno raven našega dela potrjujejo številne akreditacije in članstva v mednarodnih certifikacijskih shemah in združenjih. Preveritelja, ki sta izvedla preverjanje, sta registrirana presojevalca za sisteme vodenja kakovosti, ravnanja z okoljem oziroma EMAS ter vodenja varnosti in zdravja pri delu.

Ugotovitve

Preveritelja sta skrbno preverila upoštevanje zahtev standardov in načel poročanja ter obvezna razkritja za osnovno raven poročanja. Trajnosten razvoj je opredeljen kot sestavni del strategije, ki jo določajo strateške usmeritve Skupine Telekom Slovenije za obdobje 2016-2020. Družba je v svojem poročilu v okviru 26 področij prikazala 48 razkritij, ki vključujejo tudi 10 sektorskih kazalnikov (Telekomunikacije in Mediji). Razkriti pristopi vodstva in rezultati kazalnikov potrjujejo trajnostno naravnost družbe in skupine. Na podlagi ugotovitev izjavljamo, da so dejstva in podatki, navedeni v trajnostnem poročilu, verodostojni in odražajo dejansko stanje sistemov vodenja in trajnostnega delovanja družbe Telekom Slovenije, d. d. in Skupine Telekom Slovenije. Ob upoštevanju navedenih omejitev in metodologije preverjanja ugotavljamo, da trajnostno poročilo kot integralni del »Letnega poročila Skupine Telekom Slovenije in družbe Telekom Slovenije, d. d., za leto 2017« ustreza zahtevam standardov za trajnostno poročanje GRI Sustainability Reporting Standards, 2016, osnovna raven. Vodstvo družbe Telekom Slovenije, d. d. z odločitvijo o zunanjem neodvisnem preverjanju trajnostnega poročila za matično družbo in Skupino Telekom Slovenije širi zavedanje o pomenu trajnostnega razvoja. S tem prispeva k uveljavljanju mednarodno primerljivih dobrih praks na področju poročanja o trajnostnem razvoju.

Priporočila

Med preverjanjem smo prepoznali nekaj priložnosti za izboljšanje delovanja in poročanja na področju trajnostnega razvoja, ki smo jih zapisali v poročilu o preverjanju. V tej zvezi izpostavljamo priporočila glede še bolj aktivne in širše udeležbe deležnikov pri določanju bistvenosti, večje natančnosti sklicev in pazomejših prikazov pristopov upravljanja (GRI 103).

Za in v imenu SIQ

Ljubljana, 15.3.2018

Miloš Seražin
Ocenjevanje sistemov vodenja

Igor Bizjak

SKUPINA TELEKOM
SLOVENIJE

POSLOVNO
POROČILO

TRŽENJE IN
PRODAJA

OMREŽJE IN
TEHNOLOGIJA

**ODGOVORNOST
DO DRUŽ. OKOLJA**

RAČUNOVODSKO
POROČILO

RAČUNOVODSKO POROČILO

ZANESLJIVO

Z JASNIMI CILJI IN ODLOČNOSTJO SKUPAJ URESNIČUJEMO KORAKE, KI USTVARJAJO SVET PRILOŽNOSTI. PRI SVOJEM POSLOVANJU UVELJAVLJAMO NAJVIŠJE STANDARDE KORPORATIVNEGA UPRAVLJANJA, KI VELJAJO ZA VSE DRUŽBE V SKUPINI.

KAZALO**3. RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE IN
DRUŽBE TELEKOM SLOVENIJE, D. D., ZA LETO 2017****168**

3.1. Uvodna pojasnila	168
3.2. Računovodsko poročilo Skupine Telekom Slovenije	169
3.2.1. Računovodski izkazi Skupine Telekom Slovenije	169
3.2.2. Pojasnila k uskupinjenim računovodskim izkazom	175
1. Poročevalska družba	175
2. Podlaga za sestavitev	175
3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev	177
4. Določanje poštene vrednosti	195
5. Sestava Skupine Telekom Slovenije	196
6. Poročanje po segmentih	200
7. Čisti prihodki od prodaje	204
8. Drugi prihodki iz poslovanja	205
9. Stroški storitev	205
10. Stroški dela	206
11. Drugi odhodki poslovanja	207
12. Finančni prihodki in finančni odhodki	207
13. Davek iz dobička, odložene terjatve in obveznosti za davek	208
14. Dobiček na delnico	210
15. Neopredmetena sredstva	210
16. Opredmetena osnovna sredstva	213
17. Naložbe v pridružene družbe in skupne podvige	216
18. Druge finančne naložbe	216
19. Ostala dolgoročna sredstva	217
20. Naložbene nepremičnine	218
21. Sredstva za odtujitev	220
22. Zaloge	220
23. Poslovne in druge terjatve	221
24. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	221
25. Denar in denarni ustrezniki	222
26. Kapital in rezerve	222
27. Dolgoročno odloženi prihodki	225
28. Rezervacije	225
29. Dolgoročne poslovne obveznosti	226
30. Prejeta posojila	227
31. Druge dolgoročne finančne obveznosti	228
32. Poslovne in druge obveznosti	228
33. Druge kratkoročne finančne obveznosti	228
34. Kratkoročno odloženi prihodki	229
35. Vnaprej vračunani stroški in odhodki	229
36. Knjigovodske in poštene vrednosti	229
37. Pogojne obveze	231
38. Posli s povezanimi strankami	233
39. Stroški revizorja	237
40. Kategorije finančnih instrumentov	238
41. Upravljanje finančnih tveganj	238
42. Splošno pooblastilo in pravica do uporabe radijske frekvence ter številke	244
43. Dogodki po datumu bilance	245
3.2.3. Poročilo neodvisnega revizorja za Skupino Telekom Slovenije	246

3.3. Računovodsko poročilo družbe Telekom Slovenije, d. d.	250
3.3.1. Ločeni izkaz poslovnega izida Telekoma Slovenije, d. d., za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2017	250
3.3.2. Pojasnila k ločenim računovodskim izkazom Telekoma Slovenije, d. d.	256
1. Splošno o družbi	256
2. Podlaga za sestavitev	256
3. Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev	258
4. Določanje poštene vrednosti	275
5. Čisti prihodki od prodaje	276
6. Drugi prihodki iz poslovanja	277
7. Stroški storitev	277
8. Stroški dela	278
9. Drugi odhodki poslovanja	279
10. Finančni prihodki in finančni odhodki	279
11. Davek iz dobička, odložene terjatve in obveznosti za davek	280
12. Dobiček na delnico	282
13. Neopredmetena sredstva	282
14. Opredmetena osnovna sredstva	285
15. Naložbe v odvisne družbe	287
16. Druge finančne naložbe	290
17. Ostala dolgoročna sredstva	292
18. Naložbene nepremičnine	293
19. Sredstva za odtujitev	294
20. Zaloge	295
21. Poslovne in druge terjatve	295
22. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	296
23. Denar in denarni ustrezniki	296
24. Kapital in rezerve	297
25. Dolgoročno odloženi prihodki	300
26. Rezervacije	300
27. Dolgoročne poslovne obveznosti	301
28. Prejeta posojila	302
29. Druge dolgoročne finančne obveznosti	303
30. Poslovne in druge obveznosti	303
31. Druge kratkoročne finančne obveznosti	303
32. Kratkoročno odloženi prihodki	304
33. Vnaprej vračunani stroški in odhodki	304
34. Knjigovodske in poštene vrednosti	304
35. Pogojne obveze	306
36. Posli s povezanimi strankami	308
37. Stroški revizorja	314
38. Kategorije finančnih instrumentov	315
39. Upravljanje finančnih tveganj	315
40. Splošno pooblastilo in pravica do uporabe radijske frekvence ter številke	321
41. Dogodki po dnevu bilance	322
3.3.3. Poročilo neodvisnega revizorja za družbo Telekom Slovenije, d. d.	323

3. RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE IN DRUŽBE TELEKOM SLOVENIJE, D. D., ZA LETO 2017

3.1. UVODNA POJASNILA

Računovodsko poročilo poleg uvodnih pojasnil sestavljata dve vsebinsko zaokroženi poglavji, in sicer:

- Računovodsko poročilo Skupine Telekom Slovenije
- in Računovodsko poročilo družbe Telekom Slovenije, d. d.

Računovodsko poročilo Skupine Telekom Slovenije in Telekoma Slovenije, d. d., je pripravljeno v skladu z veljavno zakonodajo in z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU [v nadaljevanju MSRP].

Revizijska družba Deloitte Slovenija, d. o. o., je revidirala oba sklopa računovodskih poročil in za vsakega od njiju izdala ločeno mnenje, ki je priloženo vsakemu od obeh poročil.

3.2. RAČUNOVODSKO POROČILO SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE

3.2.1. RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE

Uskupinjeni izkaz poslovnega izida za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2017

v tisoč EUR	Pojasnilo	2017	2016
Čisti prihodki od prodaje	7	716.174	701.748
Drugi prihodki od poslovanja	8	9.867	9.433
Nabavna vrednost prodanega blaga		-66.074	-62.304
Stroški materiala in energije		-15.331	-14.706
Stroški storitev	9	-326.833	-301.402
Stroški dela	10	-118.964	-116.053
Amortizacija	15, 16, 20	-164.179	-163.142
Drugi odhodki poslovanja	11	-30.099	-17.452
Skupaj odhodki poslovanja		-721.480	-675.059
Dobiček iz poslovanja		4.561	36.122
Finančni prihodki	12	5.461	23.557
Finančni odhodki	12	-8.262	-19.396
Delež poslovnega izida pridruženih in skupaj obvladovanih podjetij	12, 17	5	-6.415
Dobiček pred obdavčitvijo		1.765	33.868
Davek iz dobička	13	-1.140	-541
Odloženi davki	13	8.398	6.613
Čisti dobiček poslovnega obdobja		9.023	39.940
Pripadajoči:			
Večinski delež		11.203	0
Neobvladujoči delež		-2.180	0

Pojasnila na straneh od 175 do 245 so sestavni del teh uskupinjenih računovodskih izkazov.

Uskupinjeni izkaz drugega vseobsegajočega donosa za obdobje,
ki se je končalo 31. 12. 2017

v tisoč EUR	Pojasnilo	2017	2016
Čisti dobiček obdobja		9.023	39.940
<i>Drugi vseobsegajoči donos, ki se v prihodnosti sme prenesti v izkaz poslovnega izida</i>			
Prevedbene rezerve		24	-1
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo	26	342	1
Odloženi davek	13	-65	0
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo v poslovni izid	26	0	-300
Odloženi davek od spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo v poslovni izid	13	0	51
Sprememba odloženih davkov zaradi preračuna davčne stopnje	13	0	-17
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo v neto znesku		277	-265
Sprememba poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem	26	-583	0
Odloženi davek	13	111	0
Sprememba poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem v neto znesku		-472	0
<i>Drugi vseobsegajoči donos, ki se v prihodnosti ne bo smel prenesti v izkaz poslovnega izida</i>			
Sprememba poštene vrednosti za aktuarske primanjkljaje in presežke		-603	-435
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega obdobja po davkih		-774	-701
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega obdobja		8.249	39.239
Pripadajoči celotni vseobsegajoči donos:			
Večinski delež		10.429	0
Neobvladujoči delež		-2.180	0

Pojasnila na straneh od 175 do 245 so sestavni del teh uskupinjenih računovodskih izkazov.

Uskupinjena bilanca stanja na 31. 12. 2017

v tisoč EUR	Pojasnilo	2017	2016
SREDSTVA			
Neopredmetena sredstva	15	214.412	209.232
Opredmetena osnovna sredstva	16	679.239	690.140
Naložba v skupni podvig	17	129	124
Druge finančne naložbe	18	4.952	3.177
Ostala dolgoročna sredstva	19	42.298	32.845
Naložbene nepremičnine	20	4.006	4.180
Odložene terjatve za davek	13	44.876	36.141
Skupaj dolgoročna sredstva		989.912	975.839
Sredstva za odtujitev	21	754	1.818
Zaloge	22	22.239	23.512
Poslovne in druge terjatve	23	159.818	150.823
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	24	72.053	53.057
Terjatve za davek iz dobička		6	145
Kratkoročne finančne naložbe	18	77.967	119.670
Denar in denarni ustrezniki	25	29.245	42.554
Skupaj kratkoročna sredstva		362.082	391.579
Skupaj sredstva		1.351.994	1.367.419
KAPITAL IN OBVEZNOSTI			
Vpoklicani kapital	26	272.721	272.721
Kapitalske rezerve	26	181.488	181.488
Rezerve iz dobička	26	106.479	238.773
<i>Zakonske rezerve</i>		<i>51.612</i>	<i>51.612</i>
<i>Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže</i>		<i>3.671</i>	<i>3.671</i>
<i>Lastne delnice in lastni poslovni deleži</i>		<i>-3.671</i>	<i>-3.671</i>
<i>Statutarne rezerve</i>		<i>54.854</i>	<i>54.854</i>
<i>Druge rezerve iz dobička</i>		<i>13</i>	<i>132.307</i>
Zadržani čisti poslovni izid	26	125.039	14.788
<i>Zadržani poslovni izid preteklih let</i>		<i>113.836</i>	<i>-4.922</i>
<i>Poslovni izid tekočega leta</i>		<i>11.203</i>	<i>19.710</i>
Rezerve za poštene vrednosti	26	-2.102	-1.304
Prevedbene rezerve	26	0	-24
Skupaj kapital, pripisan lastnikom v obvladujoči družbi	26	683.625	706.442
Neobvladujoči delež	26	-2.760	-580
Skupaj kapital		680.865	705.862
Dolgoročno odloženi prihodki	27	13.229	10.794
Rezervacije	28	57.501	38.586
Dolgoročne poslovne obveznosti	29	16.426	11.572
Prejeta dolgoročna posojila in krediti	30	168.890	156
Druge dolgoročne finančne obveznosti	31	100.526	99.861
Odložene obveznosti za davek	13	1.882	1.280
Skupaj dolgoročne obveznosti		358.454	162.249
Poslovne in druge obveznosti	32	135.211	140.664
Obveznost za davek iz dobička		574	341
Prejeta kratkoročna posojila in krediti	30	115.252	304.379
Druge kratkoročne finančne obveznosti	33	4.329	4.330
Kratkoročno odloženi prihodki	34	8.678	9.407
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	35	48.631	40.187
Skupaj kratkoročne obveznosti		312.675	499.308
Skupaj obveznosti		671.129	661.557
Skupaj kapital in obveznosti		1.351.994	1.367.419

Pojasnila na straneh od 175 do 245 so sestavni del teh uskupinjenih računovodskih izkazov.

Uskupinjen izkaz gibanja kapitala za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2017

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Rezerve iz dobička					Zadržani čisti poslovni izid			Prevedbena rezerva	Skupaj	Neobvladujoči delež	Skupaj
		Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Statutarne rezerve	Druge rezervirane iz dobička	Zadržani poslovni izid preteklih let	Poslovni izid tekočega leta	Rezerve za postene vrednosti finančnih instrumentov	Rezerve za postene vrednosti finančnih instrumentov zavarovanje predtvejenji vnetoznesku	Rezerve za aktuarske primanjkljaje in presežke	
Stanje 1.1.2017	272.721	181.488	51.612	3.671	-3.671	54.854	132.307	-4.922	19.710	678	0	-1.982	706.442
Čisti poslovni izid obdobja									11.203				11.203
Druzi vseobsegajoči poslovni izid obdobja										277	-472	-603	-774
Vseobsegajoči poslovni donos obdobja skupaj	0	0	0	0	0	0	0	0	11.203	277	-472	-603	10.429
Izplačilo dividend								-32.514					-32.514
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	-32.514	0	0	0	0	-32.514
Prenos poslovnega izida preteklega leta v zadržani poslovni izid								19.710	-19.710				0
Sprostitev drugih rezerv							-132.294	132.294					0
Druge								-732					-732
Stanje 31.12.2017	272.721	181.488	51.612	3.671	-3.671	54.854	13	113.836	11.203	955	-472	-2.585	683.625
										0		-2.760	680.865

* Več v [pojasnilu 26.](#)

Uskupinjen izkaz gibanja kapitala za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2016

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička				Zadržani čisti poslovni izid			Prevedbena rezerva	Skupaj	Neobvladujoči delež	Skupaj
			Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička	Zadržani poslovni izid preteklih let	Reserve za postene vrednosti finančnih instrumentov	Reserve za postene vrednosti finančnih instrumentov zavarovanje predtveganji vnetoznesku			
Stanje 1.1. 2016	272.721	181.488	51.612	3.671	-3.671	54.854	112.077	-38.957	943	0	-1.547	-23	701.727
Čisti poslovni izid obdobja								39.940					39.940
Drugi vseobsegajoči poslovni izid obdobja									-265		-435	-1	-701
Vseobsegajoči poslovni donos obdobja skupaj	0	0	0	0	0	0	0	0	-265	0	-435	-1	39.239
Izplačilo dividend								-32.527					-32.527
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	-32.527	0	0	0	0	-32.527
Prenos poslovnega izida preteklega leta v zadržani poslovni izid								68.559	-68.559				0
Prenos na rezerve po sklepu uprave							20.230	-20.230					0
Spremembe v sestavi skupine								-1.997					-1.997
Stanje 31. 12. 2016	272.721	181.488	51.612	3.671	-3.671	54.854	132.307	-4.922	678	0	-1.982	-580	705.862

Pojasnila na straneh od 175 do 245 so sestavni del teh uskupinjenih računovodskih izkazov.

Uskupinjeni izkaz denarnih tokov za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2017

v tisoč EUR	2017	2016
Denarni tokovi pri poslovanju		
Čisti dobiček poslovnega leta	9.023	39.940
Prilagoditve za:		
Amortizacijo	164.179	163.142
Slabitve in odpise opredmetenih osnovnih sredstev, neopredmetenih sredstev in naložbenih nepremičnin	547	2.183
Dobiček/izgubo pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	-70	669
Finančne prihodke	-5.461	-23.557
Finančne odhodke	8.257	25.811
Davek od dobička z odloženimi davki	-7.258	-6.072
Denarni tok iz poslovanja pred spremembami čistih obratnih sredstev in rezervacijami	169.217	202.116
Spremembo poslovnih in drugih terjatev	-8.995	2.745
Spremembo aktivnih časovnih razmejitev	-17.427	-11.509
Spremembo drugih dolgoročnih sredstev	-9.453	-1.077
Spremembo zalog	2.660	3.638
Spremembo rezervacij	18.915	-5.436
Spremembo dolgoročno in kratkoročno odloženih prihodkov	1.706	-354
Spremembo vnaprej vračunanih stroškov in odhodkov	9.891	9.083
Spremembo poslovnih in drugih obveznosti	1.299	14.942
Plačani davek iz dobička	-746	-314
Čista denarna sredstva iz poslovanja	167.067	213.834
Denarni tokovi iz naložbenja		
Prejemki pri naložbenju	124.646	8.605
Prejemki od prodaje osnovnih sredstev	4.049	1.061
Prejete dividende	253	168
Prejete obresti	4	121
Prejemki od prodaje naložbenih nepremičnin	0	195
Odtujitev dolgoročnih finančnih naložb	338	6.689
Odtujitev kratkoročnih finančnih naložb	120.002	371
Izdatki pri naložbenju	-244.231	-160.122
Nakup opredmetenih osnovnih sredstev	-92.138	-84.032
Nakup neopredmetenih dolgoročnih sredstev	-66.796	-63.706
Nakup finančnih naložb	-80.771	-3.620
Naložbe v odvisne in pridružene družbe ter skupne podvige	-4.525	-1.081
Finančne naložbe v obliki danih posojil	-1	-7.683
Čista denarna sredstva, porabljena pri naložbenju	-119.585	-151.517
Denarni tokovi iz financiranja		
Prejemki pri financiranju	0	420.000
Prejeta dolgoročna posojila	0	300.000
Prejeta kratkoročna posojila	0	20.000
Izdaja obveznic	0	100.000
Izdatki pri financiranju	-60.791	-450.377
Izdatki za odobritev prejetih posojil in izdajo obveznic	-5	-1.313
Odplačila kratkoročnih posojil	0	-70.500
Odplačila dolgoročnih posojil	-20.833	-30.222
Dospetje izdanih obveznic	0	-300.000
Plačane obresti	-7.402	-15.890
Izplačilo dividend	-32.551	-32.452
Čista denarna sredstva, porabljena pri financiranju	-60.791	-30.377
Čisto povečanje/zmanjšanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	-13.309	31.940
Začetno stanje denarnih sredstev	42.554	10.614
Končno stanje denarnih sredstev	29.245	42.554

Pojasnila na straneh od 175 do 245 so sestavni del teh uskupinjenih računovodskih izkazov.

3.2.2. POJASNILA K USKUPINJENIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM

1. POROČEVALSKA DRUŽBA

Telekom Slovenije, d. d., [v nadaljevanju »Telekom Slovenije« ali »družba«] in njene odvisne družbe ter skupni podvig predstavljajo Skupino Telekom Slovenije [v nadaljevanju »Skupina Telekom Slovenije« ali »skupina«].

Telekom Slovenije je delniška družba s sedežem na Cigaletovi 15, Ljubljana, Slovenija, ustanovljena in delujoča v Sloveniji. Delnice matične družbe so uvrščene v redno kotacijo Ljubljanske borze vrednostnih papirjev.

Na 31. 12. 2017 ima Republika Slovenija 4.087.569 delnic oziroma 62,54% delež v družbi Telekom Slovenije.

Glavna dejavnost skupine je prodaja telekomunikacijskih storitev in izdelkov, v okviru katerih ponujamo fiksne in mobilne storitve, internet in televizijo, gradnjo in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, sistemske integracije poslovnih komunikacij, digitalne vsebine in oglaševanje.

2. PODLAGA ZA SESTAVITEV

a. IZJAVA O SKLADNOSTI

Priloženi uskupinjeni računovodski izkazi Skupine Telekom Slovenije so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija, ter s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja (OPMSRP), in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah (ZGD).

Skupinske računovodske izkaze je uprava odobrila 20. 3. 2018.

b. PODLAGE ZA MERJENJE

Računovodski izkazi skupine so pripravljeni ob predpostavki, da bo skupina v prihodnosti nadaljevala poslovanje. Poslovanje skupine ni sezonske narave. Izkazi so pripravljeni z uporabo načinov merjenja, ki so predstavljeni v spodnji tabeli.

Pomembnejša sredstva in obveznosti,
izkazane v uskupinjeni bilanci stanja, skupina meri:

Dolgoročna sredstva	Način merjenja
Neopredmetena sredstva	
• od tega sredstva s končno dobo koristnosti	po nabavni vrednosti
• od tega sredstva z nedoločeno dobo koristnosti – dobro ime	po nabavni vrednosti
Opredmetena osnovna sredstva	po nabavni vrednosti
Naložbe v pridružene družbe in skupne podvige	po nabavni vrednosti
Druge finančne naložbe	
• od tega naložbe, razpoložljive za prodajo, ki kotirajo na borzi	po pošteni vrednosti
• od tega naložbe, razpoložljive za prodajo, ki ne kotirajo na borzi in katerih vrednosti se ne da zanesljivo določiti	po nabavni vrednosti
Ostala dolgoročna sredstva	po nabavni vrednosti
Naložbene nepremičnine	po nabavni vrednosti
Odložene terjatve za davek	po nediskontiranem znesku, izmerjenem po davčnih stopnjah

Kratkoročna sredstva	Način merjenja
Sredstva za odtujitev	po nižji vrednosti izmed nabavne ali nadomestljive vrednosti
Zaloge	po metodi drsečih povprečnih cen
Poslovne in druge terjatve	po odplačni vrednosti
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	po nabavni ali ocenjeni vrednosti
Kratkoročne finančne naložbe	po odplačni vrednosti
Denar in denarni ustrezniki	po nabavni vrednosti
Dolgoročne obveznosti	Način merjenja
Dolgoročne pogodbene obveznosti	po nabavni vrednosti
Rezervacije	
• od tega rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	po sedanji vrednosti ocenjenih bodočih izplačil na osnovi aktuarskega izračuna
• ostale rezervacije	po sedanji vrednosti ocenjenih bodočih poravnav
Dolgoročne poslovne obveznosti	po odplačni vrednosti
Prejeta dolgoročna posojila in krediti	po odplačni vrednosti
Druge dolgoročne finančne obveznosti	po odplačni vrednosti
Odložene obveznosti za davek	po nediskontiranem znesku, izmerjenem po davčnih stopnjah
Kratkoročne obveznosti	Način merjenja
Poslovne in druge obveznosti	po odplačni vrednosti
Prejeta kratkoročna posojila in krediti	po odplačni vrednosti
Druge kratkoročne finančne obveznosti	po odplačni vrednosti
Kratkoročno odloženi prihodki	po nabavni ali ocenjeni vrednosti
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	po nabavni ali ocenjeni vrednosti

c. FUNKCIJSKA IN PREDSTAVITVENA VALUTA

Priloženi uskupljeni računovodski izkazi so sestavljeni v evrih, ki je funkcijska valuta obvladujoče družbe. Vse računovodske informacije, predstavljene v evrih, so zaokrožene na tisoč enot, če ni drugače določeno.

d. UPORABA POMEMBNIH OCEN IN PRESOJ

Priprava računovodskih izkazov od posloводства zahteva določene ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti skupine ter na razkritje možnih obveznosti na dan bilance stanja ter zneskov prihodkov in odhodkov skupine v obdobju, ki se konča na dan bilance stanja.

Prihodnjih dogodkov in njihovega vpliva ni mogoče določiti z gotovostjo. Zato se pri računovodskih ocenah uporabi presoja, ki se spreminja glede na nove dogodke, izkušnje, dodatne informacije ter kot posledica sprememb poslovnega okolja, v katerem skupina deluje. Dejanske vrednosti se lahko razlikujejo od ocenjenih. Oblikovanje ocen in s tem povezane predpostavke in negotovosti so opisani v usmeritvah k posameznim postavkam v [poglavju 3, Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev](#).

Ocene in predpostavke se redno pregledujejo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocene spremenijo, ter za vsa prihodnja obdobja, na katera spremembe vplivajo.

Presoje

Informacije o presojah, ki imajo najbolj pomembne vplive na skupinske računovodske izkaze, so:

- presoja, ali gre pri najemih za poslovni ali za finančni najem – [pojasnilo 3.f](#)
- presoja pripoznavanja prihodkov (agent ali principal) – [pojasnilo 3.u](#)
- presoja, da so evidentirane slabitve posameznih sredstev ustrezne oz. da nobeno od neslabljenih sredstev v posamezni denar ustvarjajoči enoti ne kaže znamenj slabitev – [pojasnilo 3.c](#)
- presoja, ali gre pri zahtevkih za pogojno obveznost ali rezervacijo – [pojasnilo 3.p](#) in [37](#)

Predpostavke in ocene

Ocene in predpostavke, ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so:

- določitev življenjskih dob opredmetenih in neopredmetenih sredstev – [pojasnili 3.d](#) in [3.e](#) ter [pojasnili 15](#) in [16](#);
- popravki vrednosti dvomljivih terjatev – [pojasnili 3.l](#) in [23](#);
- odloženi davki – [pojasnili 3.w](#) in [13](#);
- ocena višine rezervacij – [pojasnili 3.p](#) in [28](#).

3. POVZETEK POMEMBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV

a. OSNOVE ZA USKUPINJEVANJE

Skupinski računovodski izkazi so sestavljeni na osnovi računovodskih izkazov družbe Telekom Slovenije in njenih odvisnih družb ter skupnega podviga na 31. 12. 2017. Računovodski izkazi družb v skupini so pripravljeni za isto poročevalsko obdobje kot računovodski izkazi matične družbe, z uporabo istih računovodskih usmeritev. V primeru različnih računovodskih usmeritev posamezne družbe pripravijo potrebne prilagoditve svojih računovodskih izkazov, ki so podlaga za pripravo uskupinjenih računovodskih izkazov.

ODVISNE DRUŽBE

Odvisne družbe so tiste družbe, ki jih Telekom Slovenije obvladuje neposredno ali posredno prek svojih odvisnih družb. Skupina obvladuje podjetje, če je izpostavljena spremenljivemu donosu ali ima pravico do donosa iz svoje udeležbe v tej družbi. Obvladovanje obstaja, ko ima Skupina Telekom Slovenije zmožnost vplivati na finančne in poslovne odločitve družbe za pridobivanje koristi iz njenega delovanja.

Poslovne združitve se obračunavajo po prevzemni metodi na datum prevzema oziroma od dne, ko matična družba ali družba v skupini obvladuje odvisno družbo.

Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v uskupinjene računovodske izkaze od datuma, ko se tako obvladovanje začne. Iz skupine so odvisne družbe izključene v trenutku, ko preneha kontrolni vpliv matične družbe ali družbe v skupini. V primeru, da pomemben vpliv nad odvisno družbo preneha med letom, uskupinjeni računovodski izkazi vsebujejo rezultat družbe vse do dne, ko je še obstajal nadzor nad odvisno družbo. Po izgubi nadzora skupina odpravi sredstva in obveznosti odvisne družbe ter dobiček ali izgubo zaradi izločitve družbe pripozna v izkazu poslovnega izida.

Ob pripravi uskupinjenih računovodskih izkazov so izločeni vsi posli, stanja in nerealizirani dobički transakcij med družbami v skupini.

NALOŽBE V PRIDRUŽENE DRUŽBE IN SKUPNI PODVIG

Pridružena družba je družba, v kateri ima skupina pomemben vpliv, nima pa kontrolnega vpliva. Pomemben vpliv pomeni imeti moč sodelovati pri odločitvah o finančni in poslovni politiki podjetja, v katero se naložbi, ne pa tudi moči obvladovati ali skupaj obvladovati politiko poslovanja ali podajati odločitve. Skupni podvig je skupna ureditev, pri kateri imajo stranke s skupnim obvladovanjem ureditve pravice do čistih sredstev ureditve. Skupina je stranka v skupnem podvigu s skupnim obvladovanjem tega podviga. Pri naložbah v pridružene družbe in skupni podvig skupina uporablja kapitalsko metodo.

Po kapitalski metodi se finančna naložba v pridruženo družbo in skupne podvige najprej pripozna po nabavni vrednosti, knjigovodska vrednost pa se poveča ali zmanjša tako, da se pripozna delež v poslovnem izidu tega podjetja.

b. TUJE VALUTE

POSLOJI V TUJI VALUTI

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v funkcionalno valuto po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva, terjatve in obveznosti se na dan bilance stanja preračunajo v funkcionalno valuto z uporabo dnevnega tečaja menjave na dan bilance stanja. Nedenarna sredstva in obveznosti v tuji valuti, ki so merjene po izvirni vrednosti, se preračunajo z uporabo tečaja, veljavnega na dan transakcije. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti, merjene po pošteni vrednosti, se preračunajo z uporabo tečaja na dan, ko je bila določena poštena vrednost. Vse tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih instrumentov, razvrščenih kot razpoložljivi za prodajo, ki se pripoznajo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu.

DRUŽBE, KI POSLUJEJO V TUJI VALUTI

Na poročevalski dan odvisne družbe v tujini, katerih funkcionalna valuta ni evro, računovodske izkaze preračunajo v evro z uporabo tečaja Evropske centralne banke (ECB), za izkaz poslovnega izida pa uporabijo povprečni tečaj poročevalskega obdobja.

Tečajne razlike, ki nastanejo pri preračunu iz funkcionalnih v predstavitveno valuto, se izkažejo neposredno v kapitalu kot prevedbena rezerva in v izkazu drugega vseobsegajočega donosa, vse dokler odvisna družba v tujini ni odtujena, tedaj se znesek tečajnih razlik prenese iz prevedbene rezerve v izkaz poslovnega izida.

c. DENAR USTVARJAJOČA ENOTA

Denar ustvarjajoča enota na nivoju skupine je posamezna družba v skupini. Za družbe v skupini, ki so poslovale z negativnim poslovnim izidom in/ali izkazovale negativni kapital, oziroma v kolikor so obstajali drugi znaki slabitev, je skupina presojala potrebo po slabitvi. Na podlagi preverbe znamenj slabitve je skupina pristopila k oceni poštene vrednosti za denar ustvarjajoče enote: Antenna TV SL, TSmedia in IPKO. Oceno vrednosti posamezne denar ustvarjajoče enote je opravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij na dan 30. 9. 2017 oziroma na dan 31. 12. 2017. Skladno s cenilnimi poročili skupina ugotavlja, da na 31. 12. 2017 ni znakov, ki bi kazali potrebo po oslabitvi sredstev skupine.

Merjenje poštene vrednosti denar ustvarjajoče enote je kategorizirano kot 3. nivo.

d. NEOPREDMETENA SREDSTVA

Družbe v skupini pripoznajo neopredmetena sredstva, ko je verjetno, da bodo v skupino pritekale z njimi povezane gospodarske koristi, in ko je mogoče zanesljivo izmeriti njihovo nabavno vrednost.

Neopredmetena sredstva s končno dobo koristnosti se po začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in za izgubo iz oslabitve. Vsa neopredmetena sredstva, razen dobrega imena, imajo končno dobo koristnosti.

Dobro ime nastane ob prevzemu odvisne družbe in se meri po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Skupina spremlja življenjske dobe pomembnejših neopredmetenih sredstev po skrbnikih teh sredstev in delovni skupini, ki letno preverja dobo koristnosti in preostalo vrednost, ter jih, če so pričakovanja bistveno drugačna od ocen amortizacijske stopnje, preračuna za sedanja in prihodnja obdobja. Učinek take spremembe skupina opiše v pojasnilih v obračunskem obdobju, v katerem je sprememba nastala.

Amortizacija neopredmetenih sredstev se praviloma obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstva in se začne obračunavati s prvim dnem naslednjega meseca, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo, razen licenc, programskih pravic in koncesij, ki se začnejo amortizirati v mesecu, ko se začnejo uporabljati.

Ocenjene dobe koristnosti skupin neopredmetenih osnovnih sredstev v letih

Skupine neopredmetenih osnovnih sredstev	Dobe koristnosti v letih
• koncesije	3 do 20
• blagovne znamke	10
• licence	1 do 7
• programske pravice – TV-vsebine	1 do 6
• prodajne provizije	1 do 2
• lista kupcev	5
• računalniški programi	3 do 5
• druge premoženjske pravice	5 do 20

Stroški pridobljenih koncesij za uporabo radiofrekvenčnega spektra se usredstviijo po nabavni vrednosti in se enakomerno časovno amortizirajo v dobi trajanja koncesijske pogodbe, kar je med 3 in 20 leti [glej [pojasnilo 42](#)].

Usredstveni stroški zajemajo stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za nameravano uporabo. Skupina po skrbnikih projektov nadzoruje, da se kapitalizirajo le stroški, ki sledijo opredeljenim merilom.

Skupina pripozna stroške razvijanja med neopredmetenimi sredstvi, če jih lahko zanesljivo izmeri, če je izdelek ali postopek strokovno in poslovno izvedljiv, če bo njegova uporaba prinašala bodoče gospodarske koristi, če skupina razpolaga z ustreznimi viri za dokončanje razvijanja in če ima namen uporabiti ali prodati sredstvo.

Skupina po skrbnikih mesečno spremlja potek projektov in investicij. Če ugotovi, da se določeni projekt ne bo dokončal, se izvede odpis.

Prodajne provizije so stroški, ki so neposredno povezani s pridobivanjem novih naročnikov in se evidentirajo kot neopredmeteno osnovno sredstvo, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

- podpisana pogodba in vezava naročnika [življenjska doba sredstva, tj. čas vezave naročnika];
- kapitalizirajo se le provizije posrednikom za sklenjene pogodbe z vezavo naročnikov [zanesljivo opredeljena nabavna vrednost].

Prodajne provizije se evidentirajo kot sredstvo, ko so izpolnjeni zgornji pogoji. V primeru, da bi prekinjena razmerja in naknadni poračuni prodajnih provizij presegali 5 % vrednosti letne višine kapitaliziranih provizij,

bi skupina neopredmetena sredstva iz naslova prodajnih provizij ustrezno znižala. Ocena prekinitev se letno preverja.

Skupina najmanj enkrat na leto, na dan računovodskih izkazov, preveri knjigovodsko vrednost pomembnejših sredstev, da bi ugotovila, ali obstajajo kazalniki, da je treba katero od neopredmetenih sredstev oslabiliti. Pomembnejše neopredmeteno sredstvo je tisto, katerega knjigovodska vrednost presega 5 % knjigovodske vrednosti vseh neopredmetenih dolgoročnih sredstev, če le-ta predstavljajo vsaj 5 % vrednosti vseh sredstev. Pri ocenjevanju, ali ti kazalniki obstajajo, skupina preveri, ali je prišlo do pomembnih tehnoloških sprememb, spremembe trga oziroma bistvenega padca obrestnih mer, in če kazalniki obstajajo, se ugotovi nadomestljiva vrednost sredstva. Slabitev se izvede, če knjigovodska vrednost neopredmetenega sredstva presega nadomestljivo vrednost.

Skupina v tekočem in prihodnjih letih načrtuje pozitiven rezultat in denarne tokove, zato ni ugotavljala slabitve sredstev.

Slabitev dobrega imena se ugotavlja za denar ustvarjajočo enoto. Slabitev dobrega imena zahteva ocenitev vrednosti pri uporabi denar ustvarjajoče enote. Določitev sedanje vrednosti prihodnjih denarnih tokov od poslovanja zahteva tako oceno pričakovanih denarnih tokov iz denar ustvarjajoče enote kot tudi določitev primerne diskontne stopnje. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida med drugimi odhodki poslovanja v postavki slabitev neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev.

e. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Opredmetena osnovna sredstva v lasti družb v skupini se ob pridobitvi izkažejo po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se vključijo vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi opredmetenega sredstva za nameravano uporabo.

Ocenjeni stroški vzpostavitve lokacij za sprejemno-oddajne postaje v prvotno stanje se izkažejo kot sestavni del nabavne vrednosti sredstva in se amortizirajo v njegovi ostali dobi koristnosti. Znesek rezervacij, potrebnih za vzpostavitev prvotnega stanja, diskontiran na sedanjo vrednost, se izkaže med dolgoročnimi rezervacijami.

Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva, zgrajenega ali izdelanega v skupini, vključuje stroške materiala in neposredne stroške dela. Stroški gradnje ali izdelave opredmetenih osnovnih sredstev, ki so vključeni v nabavno vrednost, se pripoznajo kot znižanje stroškov v poslovnem izidu.

Kadar so posamezne postavke sredstev sestavljene iz delov, ki imajo različne dobe koristnosti, se ti deli obravnavajo kot posamezne postavke opredmetenih osnovnih sredstev.

Kasnejši izdatki v zvezi z opredmetenimi osnovnimi sredstvi povečajo njihovo nabavno vrednost, če je verjetno, da bodo njihove bodoče gospodarske koristi pritekale v skupino.

Skupina po skrbnikih projektov mesečno spremlja potek projektov in investicij. Če ugotovi, da se določeni projekt ne bo dokončal, se izvede odpis.

Merjenje po pripoznanju

Opredmetena osnovna sredstva se po začetnem pripoznanju merijo po nabavni vrednosti in se zmanjšujejo zaradi amortiziranja oziroma slabitev.

Skupina letno preverja dobo koristnosti in preostalo vrednost pri pomembnejših postavkah opredmetenih osnovnih sredstev, amortizacijske stopnje pa glede na to preračuna za sedanja in prihodnja obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od ocen. Učinek spremembe ocene skupina opiše v pojasnilih v obračunskem obdobju, v katerem se je spremenila.

Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev se obračunava posamično na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstev.

Ocenjene dobe koristnosti skupin opredmetenih osnovnih sredstev v letih

Skupine opredmetenih osnovnih sredstev	Dobe koristnosti v letih
• zgradbe	50
• elektro in strojne instalacije	15 do 30
• kabelska kanalizacija	33,3
• kabelsko omrežje – zračno	10
• kabelsko omrežje – zemeljsko	20 do 25
• centrale	5 do 12,5
• druga oprema	1 do 15

V letu 2017 skupina ni spreminjala poslovske ocene glede določitve življenjskih dob z izjemo življenjske dobe optičnega zemeljskega omrežja, Lan in IP-opreme pri naročnikih ter agregatih. Skupni učinek spremembe v letu je nižja amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev v višini 2.639 tisoč evrov.

Zemljišča in opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi se ne amortizirajo. Opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi se pripoznajo po nabavni vrednosti. Amortizacija se začne obračunavati prvi dan naslednjega meseca, ko so razpoložljiva za uporabo.

Skupina po skrbnikih osnovnih sredstev letno preverja zunanje in notranje okoliščine (pomembne tehnološke spremembe, spremembe trga, zastarelost ali fizično stanje posameznega opredmetenega sredstva), ki bi lahko bile pomemben kazalnik (ne)ustreznosti dobe koristnosti ali potrebe po slabitvi opredmetenih osnovnih sredstev. Opredmeteno osnovno sredstvo je oslabiljeno, če njegova knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost, zmanjšana za stroške pri prodaji, ali vrednost pri uporabi najmanjše denar ustvarjajoče enote, in sicer tista, ki je večja. Vrednost pri uporabi se oceni kot sedanja vrednost pričakovanih bodočih denarnih tokov, pri čemer so ti diskontirani na sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje pred davki.

Slabitev se pripozna v izkazu poslovnega izida med drugimi odhodki iz poslovanja.

f. SREDSTVA, PREJETA IN DANA V NAJEM

Najem je pogodbeno razmerje, v katerem najemodajalec prenese na najemnika v zameno za plačilo ali niz plačil pravico do uporabe sredstva za dogovorjeni čas. Finančni najem je najem, pri katerem se prenesejo vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva. Lastninska pravica lahko preide na drugo stran ali pa tudi ne. Poslovni najem je najem, ki ni finančni najem in pri katerem se najeta sredstva ne pripoznajo v bilanci stanja. Začetek najema je datum, ko najemnik lahko začne izkoriščati pravico do uporabe najetega sredstva.

Skladno s kriteriji, ki jih opredeljujejo računovodski standardi, skupina presoja, ali gre za poslovni ali za finančni najem.

Vsi najemi v skupini so opredeljeni kot poslovni najemi. Pri poslovnem najemu skupina stroške najema časovno enakomerno pripoznava v izkazu poslovnega izida, v postavki stroški storitev.

Sredstva, ki jih skupina daje v poslovni najem, izkazuje med svojimi opredmetenimi sredstvi. Prihodke od najemnin časovno enakomerno pripoznava med čistimi poslovnimi prihodki v dobi najema. Vsi stroški, povezani s sredstvi, dani v najem (vključno z amortizacijo), so pripoznani med odhodki obdobja.

g. FINANČNA SREDSTVA

Skupina pripozna finančno sredstvo samo, kadar postane stranka v pogodbenih določbah finančnega instrumenta. Skupina na začetku pripozna posojila in terjatve na dan njihovega nastanka. Ostala finančna sredstva skupina pripozna na pogodbeni datum oziroma ko skupina postane stranka v pogodbenih določilih instrumenta. Skupina odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko skupina prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se prenesejo vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva

Skupina po začetnem pripoznanju razvrsti finančna sredstva v eno izmed naslednjih skupin:

- a) finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida;
- b) finančne naložbe v posojila in terjatve;
- c) za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

a) Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida – v to skupino so razvrščeni izpeljani finančni instrumenti. Sredstva se pripoznajo po pošteni vrednosti, pripadajoči stroški posla pa se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku. Finančna sredstva so merjena po pošteni vrednosti, znesek spremembe poštene vrednosti pa se pripozna v poslovnem izidu.

Izpeljani finančni instrumenti se uporabljajo za varovanje izpostavljenosti družbe pred tveganji, ki izhajajo iz dejavnosti financiranja in investiranja. Način pripoznanja dobičkov ali izgub iz spremembe poštene vrednosti je odvisen od vrste varovanja pred tveganjem, ali gre za računovodsko varovanje pred tveganjem ali ne. Če ne gre za računovodsko varovanje pred tveganjem, se izvedeni finančni instrumenti izkažejo po pošteni vrednosti, spremembe v pošteni vrednosti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. V primeru, da gre za računovodsko varovanje pred tveganjem, se dobički ali izgube zaradi spremembe poštene vrednosti pripoznajo glede na varovanje, in sicer:

- kadar je izvedeni finančni instrument opredeljen kot instrument za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov pripoznanih sredstev ali obveznosti iz predvidenega posla, se del dobička ali izgube iz instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki je opredeljen kot uspešno varovanje pred tveganjem, pripozna neposredno v kapitalu in v izkazu vseobsegajočega donosa. Ko predvideni posel postane sredstvo ali obveznost, se kumulativni znesek dobička ali izgube iz kapitala prenese in upošteva v začetnem merjenju stroškov pridobitve ali druge knjigovodske vrednosti sredstva ali obveznosti. V drugih primerih varovanja pred tveganjem pred spremenljivostjo denarnih tokov se zneski, pripoznani neposredno v kapitalu, vštejejo v čisti poslovni izid obdobja, v katerem je pripoznana varovana transakcija in kot prerazvrstitev v izkazu vseobsegajočega donosa;
- neučinkoviti del varovanja se izkaže neposredno v izkazu poslovnega izida.

b) Finančne naložbe v posojila in terjatve se ob začetnem pripoznanju merijo po pošteni vrednosti, po začetnem pripoznanju pa se merijo po odplačni vrednosti z uporabo efektivne obrestne mere, zmanjšani za izgubo zaradi oslabitve. Skupina pripozna posojila in terjatve na dan njihovega nastanka (več o terjativah v [pojasnilu 3.I., Poslovne in druge terjatve](#)).

c) Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so sredstva, ki niso uvrščena v nobeno od drugih skupin. Pripoznajo se na dan sklenitve nakupa. Ob začetnem pripoznanju se ta finančna sredstva izmerijo po pošteni vrednosti, ki se jim prištejejo še transakcijski stroški posla, ki izhajajo neposredno iz nakupa ali izdaje finančnega sredstva.

Naložbe v lastniške vrednostne papirje, ki se razvrstijo med finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, in ki kotirajo na borzi, se izkažejo po pošteni vrednosti. Poštena vrednost naložb v te lastniške vrednostne papirje se meri po zaključnem borznem tečaju. Če se poštene vrednosti finančnih naložb, s katerimi se ne trguje na borzi, ne da zanesljivo določiti (ker skupina ne more pridobivati informacij, da bi lahko ocenila

pošteno vrednost], se merijo po nabavni vrednosti, skupina pa letno ugotavlja, ali obstajajo znamenja oslabitve teh naložb.

Dobički ali izgube iz prevrednotenja se pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu in so prikazani neposredno v kapitalu v rezervi za pošteno vrednost v neto znesku [to pomeni, zmanjšani za odložene davke]. Ko se taka naložba odpravi, se odpravijo tudi nabrane izgube ali dobički, ki so bili predhodno pripoznani v okviru kapitala, ter se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Obresti dolžniških vrednostnih papirjev se pripoznajo v izkazu poslovnega izida z uporabo učinkovite obrestne mere.

OSLABITEV FINANČNIH SREDSTEV

Na dan bilance stanja skupina preverja, ali obstajajo objektivni razlogi, da je treba finančna sredstva oslabiti. Objektivni razlogi za slabitev finančnih sredstev so lahko: večje finančne težave dolžnika [likvidnostne težave, zmanjšanje kapitala družbe, zamujanje pri izpolnjevanju pogodbenih obvez itd.], na podlagi katerih je upravičeno sklepati o prihodnjem stečaju. Skupina tudi preverja, ali delujoči trg za posamezno finančno sredstvo deluje in ali je bilo sklenjenih dovolj transakcij, da odražajo njegovo pošteno vrednost. V primeru naložb v lastniške vrednostne papirje so objektivni razlogi tudi, če katera izmed naložb pomembno [več kot 20 % nabavne vrednosti] ali trajno [več kot 12 mesecev] izgublja vrednost ali če obstajajo pokazatelji, da bi družba, v kateri ima skupina delež, lahko šla v stečaj. V tem primeru je potrebno oblikovanje popravka njene začetno izkazane vrednosti v breme prevrednotovalnih finančnih odhodkov.

b) Finančne naložbe v posojila in terjatve – če obstajajo nepristranski dokazi, da je pri posojilih nastala izguba zaradi oslabitve, se njen znesek izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančnega sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, ki so razobresteni [diskontirani] po izvirni učinkoviti obrestni meri finančnega sredstva. Izguba zaradi oslabitve se pripozna v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek in izkaže kot popravek vrednosti posojil.

Če se v naslednjem obdobju velikost izgube zaradi oslabitve zmanjša in če je zmanjšanje možno nepristransko povezati z dogodkom po pripoznanju oslabitve, je treba že prej pripoznano izgubo zaradi oslabitve razveljaviti. Razveljavitev izgube zaradi oslabitve se pripozna v poslovnem izidu.

c) Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Če je pri finančnih sredstvih, razvrščenih kot razpoložljiva za prodajo, ugotovljena slabitev, je treba kumulativno izgubo, pripoznano v kapitalu, odpraviti in jo pripoznati v poslovnem izidu, čeprav pripoznanje pri finančnih sredstvih ni bilo odpravljeno. Znesek kumulativne izgube, ki se prerazvrsti iz kapitala in pripozna v poslovnem izidu, je razlika med nabavno vrednostjo [po odštetju vseh vračil in odplačil glavnice] in sprotno pošteno vrednostjo, zmanjšano za izgubo iz oslabitve, ki je bila prej pripoznana v poslovnem izidu.

Izguba zaradi oslabitve, ki je pripoznana v poslovnem izidu, se ne more razveljaviti prek poslovnega izida, razen če se v naslednjem obdobju poštena vrednost dolžniškega instrumenta, razvrščenega kot razpoložljiv za prodajo, poveča in je mogoče to povečanje nepristransko povezati z dogodkom, ki se pojavi po pripoznanju izgube zaradi oslabitve v poslovnem izidu. V tem primeru se taka izguba zaradi oslabitve razveljavi in se znesek razveljavljene izgube pripozna v izkazu poslovnega izida.

h. OSTALA DOLGOROČNA SREDSTVA

Vnaprej plačane najemnine predstavljajo pretežno najem prostorov in zemljišč za potrebe postavitve baznih postaj in zakupe optičnih vlaken. Najemnine se časovno razmejujejo za dobo trajanja pogodbenega razmerja ter se jih časovno enakomerno prenaša med stroške najemnin, pri čemer se prenos v stroške

prične z začetkom veljavnosti pogodbe. Za dolgoročne zakupe optičnih vlaken so pogodbe sklenjene za točno določeno obdobje, ki traja od 15 do 25 let.

Prodajne vzpodbude, dane naročnikom, se pripoznajo v višini negativne razlike med prodajno in povprečno drsečo ceno sredstev, ki so predmet prodajnih vzpodbud. Negativna razlika med prodajno in povprečno drsečo ceno sredstev, ki so predmet prodajnih vzpodbud, se izkaže v okviru dolgoročno oziroma kratkoročno razmejenih stroškov, odvisno od predvidene obvezne dobe vezave naročnika. V pogodbeni dobi naročniškega razmerja se tako razmejeni stroški mesečno enakomerno prenašajo v stroške prodajnih vzpodbud v okviru stroškov storitev. Če je naročniška pogodba prekinjena ali če se naročnika izključi iz omrežja zaradi neplačevanja računov, se dolgoročno odloženi stroški prodajnih vzpodbud vsaj enkrat letno ustrezno odpravijo oziroma oslabijo.

Med ostalimi dolgoročnimi sredstvi se evidentirajo popusti, ki se v breme prihodkov razmejujejo v predvideni dobi trajanja naročniškega razmerja, ter prodaja blaga na odloženo plačilo, ki zapade v obdobju, daljšem od 12 mesecev.

i. NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Naložbene nepremičnine se ob začetnem pripoznanju izmerijo po nabavni vrednosti. Nabavna vrednost naložbene nepremičnine obsega njeno nakupno ceno in vse njej neposredno pripisljive stroške. Po začetnem pripoznanju se naložbene nepremičnine vrednotijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve.

Amortizacija naložbenih nepremičnin se obračunava posamično na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstev. Zemljišča se ne amortizirajo.

Doba koristnosti naložbenih nepremičnin je enaka kot za istovrstna opredmetena osnovna sredstva.

Skupina preverja znamenja slabitve enako kot pri opredmetenih osnovnih sredstvih.

j. SREDSTVA ZA ODTUJITEV

Sredstva za odtujitev so sredstva, za katera skupina pričakuje, da bo njihova vrednost poravnana s prodajo in ne z nadaljnjo uporabo. Prodaja teh sredstev mora biti zelo verjetna in predvidena v naslednjih dvanajstih mesecih. Prodaja je zelo verjetna v primeru, ko skupina prejme pisno zavezo kupca za nakup sredstev in poslovodstvo sprejme sklep o prodaji.

Sredstva se prerazvrstijo med sredstva za odtujitev po knjigovodski vrednosti ali po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, in sicer po tisti, ki je nižja. Sredstva, razvrščena med sredstva za odtujitev, se ne amortizirajo.

Izgubo zaradi oslabitve sredstev za odtujitev skupina pripozna v izkazu poslovnega izida v postavki drugi odhodki poslovanja, slabitev neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev [[pojasnilo 11](#)].

Skupina letno preverja, ali sredstva še izpolnjujejo sodila za izkazovanje med sredstvi za odtujitev. V primeru, da sredstva ne izpolnjujejo več teh sodil, jih prerazvrstimo nazaj med opredmetena osnovna sredstva. Taka sredstva se izmerijo po nižji izmed naslednjih vrednosti:

- knjigovodski vrednosti pred razvrstitvijo sredstva med sredstva za odtujitev, prilagojena za morebitno amortizacijo, ki bi bila pripoznana v primeru, da nepremičnina ne bi bila razvrščena med nepremičnine, namenjene prodaji;
- nadomestljivi vrednosti na datum naknadne odločitve, da sredstvo ne bo odtujeno.

Skupina vključi prilagoditve knjigovodske vrednosti sredstev, ki ne sodijo več med sredstva za odtujitev, v poslovni izid v obdobju, v katerem niso več izpolnjena sodila za pripoznanje.

k. ZALOGE

Ob začetnem pripoznanju se zaloge ovrednotijo po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, v kateri so upoštevani na računu pripoznani popusti, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave.

Zaloge se vrednotijo po metodi drsečih povprečnih cen.

Zaloge z malo gibanja, zastarele ali poškodovane zaloge se slabijo na čisto iztržljivo vrednost, ki je nižja od knjigovodske vrednosti ali ocenjene prodajne vrednosti, dosežene v okviru rednega poslovanja, zmanjšane za stroške dokončanja in stroške prodaje količinske enote.

l. POSLOVNE IN DRUGE TERJATVE

Terjatve iz poslovanja se na začetku izkažejo po pošteni vrednosti. Po začetnem pripoznanju so terjatve izkazane po odplačni vrednosti, zmanjšani za oslabitve. Glede na zapadlost so razvrščene med kratkoročna finančna sredstva [zapadlost do 12 mesecev] ali dolgoročna finančna sredstva [zapadlost nad 12 mesecev].

Skupina oblikuje popravke vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev skupinsko, glede na izkušnje iz preteklih let in pričakovanja v prihodnosti, ter na osnovi kreditne sposobnosti posameznih kupcev. Kreditno sposobnost kupcev ocenjuje z interno razvitim bonitetnim modelom, ki temelji na kombinaciji zunanje bonitetne ocene in plačilnih navad za kupce, ki so pravne osebe, ter plačilne zgodovine za kupce, ki so fizične osebe [poglavje 41, Upravljanje finančnih tveganj – Kreditno tveganje].

Pri skupinskem oblikovanju popravka vrednosti terjatev so izločene terjatve, za katere je poslovodstvo iz utemeljenih razlogov opravilo individualno presojo izterljivosti. Razlog za izvedbo individualne presoje izterljivosti so pomembna višina vrednosti terjatve in tudi hkraten obstoj obveznosti do istega poslovnega partnerja ter dodatne informacije in analize o finančnem stanju ter poslovanju partnerja.

Terjatve, za katere se oblikuje popravek vrednosti terjatev, se v celoti izkažejo kot dvomljive. Izguba zaradi oslabitve terjatev se pripozna v izkazu poslovnega izida in kot popravek vrednosti terjatev.

m. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Med kratkoročnimi aktivnimi časovnimi razmejitvami skupina evidentira predvsem odložene stroške, vnaprej vračunane prihodke za že opravljene storitve in dobavljeno blago, za katere še ni bil izstavljen račun, vnaprej vračunane prihodke in odložene stroške mednarodnega obračuna ter kratkoročni del prodajnih vzpodbud. Med kratkoročnimi aktivnimi časovnimi razmejitvami se evidentirajo tudi kratkoročni popusti, ki se razmejujejo v predvideni dobi trajanja naročniškega razmerja.

n. DENAR IN DENARNI USTREZNIKI

Denar in denarni ustrezniki vključujejo denarna sredstva v blagajni in prosto razpoložljiva sredstva na računih pri bankah ter kratkoročne depozite do treh mesecev zapadlosti, kjer je tveganje spremembe poštene vrednosti minimalno.

o. DOLGOROČNO ODLOŽENI PRIHODKI

Med dolgoročno odloženimi prihodki se evidentirajo vnaprej zaračunane kolokacije [kolokacija je storitev, ki omogoča drugim operaterjem gostovanje v prostorih skupine za namestitev njihove lastne TK-opreme], zakupi optike in sofinancirani projekti. Dolgoročno odloženi prihodki za kolokacije in zakupe se prenašajo med poslovne prihodke glede na pogodbeno določen čas zakupa ali kolokacije.

p. REZERVACIJE

Rezervacije se pripoznajo, ko zaradi preteklega dogodka obstaja sedanja obveza (pravna ali posredna) in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo pritekanje gospodarskih koristi, ter je mogoče znesek obveze zanesljivo izmeriti. V primeru pomembnega učinka se rezervacije določijo na podlagi diskontiranih pričakovanih bodočih denarnih tokov.

Skupina obravnava obveznosti z nedoločeno višino in nedoločenim časovnim nastankom glede na oceno posloводства o višini in časovnem nastanku obveznosti ter verjetnosti odtoka sredstev, ki bi bila potrebna za poravnavo pravnih in posrednih obveznosti.

Možne obveznosti v računovodskih izkazih niso pripoznane, saj njihovega zneska ni bilo mogoče zanesljivo izmeriti, ali pa bo njihov dejanski obstoj potrjen z nastopom ali nenastopom dogodkov šele v nenapovedljivi prihodnosti, na kar pa skupina ne more vplivati.

Posloводство posamezne družbe v skupini redno mesečno preverja, ali je za poravnavo možne obveznosti verjeten odliv sredstev, ki omogočajo ekonomske koristi. V primeru, da ta postane verjeten, se možna obveznost prerazporedi tako, da se zanjo v računovodskih izkazih oblikuje rezervacija v trenutku, ko se spremeni stopnja verjetnosti.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane.

Pomembne presoje posloводства Telekoma Slovenije so potrebne pri merjenju in pripoznavanju izpostavljenosti skupine pogojnim obveznostim, ki izhajajo iz nerešenih sodnih sporov.

Rezervacije za obveznosti za tožbe se oblikujejo na podlagi ocen strokovnih služb ali zunanjih sodelavcev, o verjetnem izidu tožb. Skupina preverja primernost oblikovanja rezervacij za vsak tožbeni postopek posebej glede na višino tožbenega zahtevka, predmet tožbe, navedbe tožeče stranke in glede na potek posameznega postopka. Zaradi negotovosti so lahko dejanske obveznosti drugačne od prvotno ocenjenih. Poslovodske ocene se lahko spremenijo, če skupina pridobi nove informacije. Popravki teh ocen lahko bistveno vplivajo na rezultate poslovanja. Učinke in podrobnejše informacije v zvezi s tožbami in oblikovanimi rezervacijami za posamezne tožbe je posloводство označilo kot poslovno skrivnost in jih zato ne razkriva. Višina oblikovanih rezervacij za obveznosti za tožbe je razkrita v [pojasnilu 28, Rezervacije](#).

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade so oblikovane na podlagi zakonskih predpisov, kolektivnih pogodb in internih aktov, po katerih obstaja zaveza k plačilu odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad zaposlenim. Rezervacije so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna, ki ga pripravi pooblaščen aktuar. Oblikovane so v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Izračun se naredi za vsakega zaposlenega, upoštevajoč stroške odpravnine ob upokojitvi ter strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Ob zaključku vsakega poslovnega leta se preveri višina tako oblikovanih rezervacij in se jih ustrezno poveča ali zmanjša. To velja predvsem za določitev diskontne stopnje, ocene fluktuacije zaposlenih in ocene rasti plač. Ocena obveznosti za te rezervacije se zaradi kompleksnosti aktuarskega izračuna in dolgoročnosti v prihodnosti lahko spremeni. Uporabljene predpostavke so razkrite v [pojasnilu 28, Rezervacije](#).

Rezervacije za stroške odstranitve baznih postaj se nanašajo na stroške odstranitve sprejemno-baznih postaj in vzpostavitev najetih nepremičnin v prvotno stanje. Znesek rezervacije je najboljša ocena odstranitve baznih postaj. Evidentira se v višini diskontirane vrednosti za čas trajanja koncesijske pogodbe. Uporabljena diskontna stopnja temelji na dolgoročni stopnji donosa netveganih vrednostnih papirjev. Podlaga za evidentiranje ocene je analiza dejanskih stroškov razgradnje baznih postaj, ki se jo pripravi praviloma vsaka tri leta. Konec vsakega leta skupina oceni, ali so oblikovane rezervacije zadostne, in ustrezno prilagodi višino rezervacije.

Rezervacije za prestrukturiranje podjetja se nanašajo na odpravnine zaposlenim ob kadrovskem prestrukturiranju in se oblikujejo, ko so del strateškega poslovnega načrta in sta znana število in dinamika odhodov delavcev.

q. PREJETA POSOJILA

Prejeta posojila se ob začetnem pripoznanju izkažejo po poštenu vrednosti, zmanjšani za morebitno nastale stroške.

Po začetnem pripoznanju se prejeta posojila izkažejo po odplačni vrednosti z uporabo efektivne obrestne mere. Razlike med prvotno vrednostjo in vrednostjo odplačila se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v času trajanja posojilne pogodbe.

Skupina odpravi pripoznanje posojil, ko so pogodbene obveznosti izpolnjene, razveljavljene ali zastarane.

r. DRUGE FINANČNE OBVEZNOSTI

Med drugimi finančnimi obveznostmi skupina evidentira obveznosti v zvezi z obveznicami, obveznosti iz naslova obrestne zamenjave, razdelitvijo poslovnega izida (dividende) ter obveznost za odkup deleža, za katerega je model vrednotenja in učinke poslovanje označilo kot poslovno skrivnost in jih ne razkriva.

Dividende se pripoznajo kot obveznost v obdobju in v višini, v kateri so potrjene na skupščini.

Druge finančne obveznosti se ob pripoznanju izmerijo po poštenu vrednosti, zmanjšani za morebitne stroške posla. Obveznice se po začetnem pripoznanju merijo po odplačni vrednosti z uporabo efektivne obrestne mere.

s. POSLOVNE IN DRUGE OBVEZNOSTI

Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti se ob začetnem pripoznanju izkažejo po poštenu vrednosti, po začetnem pripoznanju pa so izkazane po odplačni vrednosti.

t. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Kot kratkoročno odloženi prihodki se evidentirajo vnaprej zaračunani kratkoročno odloženi prihodki iz obračuna za mednarodne storitve, ovrednotene po opravljenem prometu, za katere še niso bili izstavljeni računi, kratkoročni del kolokacij, odloženi prihodki od prodaje predplačniških kartic, program zvestobe kupcev in druge vnaprej zaračunane storitve ter blago.

Kot vnaprej vračunani stroški so evidentirani stroški za neizkoriščene letne dopuste, stroški iz obračuna za mednarodne storitve, ovrednoteni po opravljenem prometu, za katere skupina še ni prejela računov, in drugi vračunani stroški. Razlike do dejanskih stroškov se vključijo v poslovni izid po prejemu računov. Če skupina ne prejme računa za že vnaprej vračunane stroške, jih odpravi v roku 3 let po pripoznanju. Izjema so stroški iz obračuna za mednarodne storitve, katerih odprava se individualno presoja.

u. PRIHODKI

Prihodki zajemajo prodajno vrednost prodanega blaga in storitev, opravljenih v obdobju. Prihodki od prodaje storitev se pripoznajo, ko so storitve opravljene in ne obstaja nikakršna negotovost glede poravnave.

Prihodki od prodaje blaga in materiala se pripoznajo ob prodaji. Pri prodaji storitev z dodano vrednostjo skupina nastopa kot agent, zato so prihodki pripoznani na neto osnovi.

Prihodki so pripoznani brez davka na dodano vrednost, drugih davkov in s prodajo povezanih morebitnih popustov.

Prihodki mobilnega segmenta vključujejo prihodke od priključnin, naročnin, pogovorov, sporočil, prenosa podatkov, roaming out in dodatnih storitev (na primer storitve z dodano vrednostjo, M-vrata) ter prihodke od prodaje mobilnih telefonov in dodatne opreme.

Prihodki od prodaje predplačniških kartic se odložijo in se pripoznajo v obdobju, ko naročnik izkoristi predplačniške storitve. V primeru, da jih naročnik ne opravi (koristi), se prihodek pripozna, ko poteče veljavnost posameznega predplačniškega računa.

Prihodki fiksne segmenta vključujejo prihodke od priključnin, naročnin, pogovorov in prihodke od prodaje trgovskega blaga. Fiksne storitve zajemajo prihodke širokopasovnih storitev, klasične govorne fiksne telefonije in Centreksa, fiksni podatkovni storitvi (storitve z dodano vrednostjo), podatkovne komunikacije, IT-storitve in blaga ter prihodke drugih telekomunikacijskih storitev.

Priključnine v mobilnem in fiksni segmentu se evidentirajo v obdobju, ko je opravljena priključitev uporabnika. Naročnine skupina zaračunava mesečno. Ob prodajnih akcijah, ki uporabnikom ponujajo popust na mesečno naročnino ob pogoju vezave za določeno obdobje, se popust razmeji v celotnem obdobju vezave. Prihodke storitev z dodano vrednostjo skupina izkazuje na neto osnovi v višini pogodbene provizije. Prihodki IT-storitev in blaga (sistemska integracija, računalništvo v oblaku, upravljanje celostnih IT-rešitev) se evidentirajo v odvisnosti od pogodbenega razmerja s kupcem. V primeru zagotavljanja in vzdrževanja storitev se prihodki zaračunavajo mesečno ali pa razmejijo v pogodbeni dobi. Če se licence ali IT-produkti prodajo, se prihodki pripoznajo v obdobju prodaje.

Prihodki z veleprodajnega trga zajemajo prihodke širokopasovnega dostopa, razvezanega dostopa, medomrežnega povezovanja, zakupa omrežja, nacionalnega sledenja domačih in tujih medoperaterskih storitev.

Prihodki od mednarodnega povezovanja so pripoznani na podlagi ocene pričakovane vrednosti glede na promet, ki je bil opravljen v preteklem mesecu. Mesečne razlike med ocenami in dejanskimi prihodki nastajajo predvsem zaradi dovoljenega odstopanja pri podatkih o mesečnem prometu in sprememb v ceni. Dovoljeno odstopanje je po pogodbah različno, največ 2 % pogodbene vrednosti. Razlike se vključijo v poslovni izid, ko se ugotovijo dejanski prihodki. Prihodki so pripoznani na bruto osnovi, saj skupina storitve zagotavlja z lastnim omrežjem in opremo, na podlagi pogodbeno dogovorjenih cen. Prihodki se pripoznajo v obdobju, ko so storitve opravljene.

Drugi prihodki in drugo trgovsko blago zajemajo predvsem prihodke od gradnje in vzdrževanja omrežja družbe GVO, poslovnih IT-rešitev družbe Avtenta, soli in povezanih proizvodov družbe Soline ter multimedijskih vsebin družbe TSmedia.

Prihodki iz novih storitev

Prihodki iz novih storitev zajemajo predvsem prihodke od električne energije in finančnih prihodkov (Moneta). Prihodki od električne energije se pripoznajo po bruto osnovi. Trošarina, prispevki in uporaba omrežja za električno energijo se ne prištevajo k prihodkom od prodaje, temveč kot odtegnjena obveznost.

Skupina v vseh primerih sledi usmeritvi hkratnega pripoznanja prihodkov in stroškov v obdobju opravljene storitve ali prodaje blaga ne glede na to, kdaj je plačilo realizirano.

v. FINANČNI PRIHODKI IN ODHODKI

Prihodki in odhodki od obresti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida glede na preteklo obdobje v obdobju, v katerem so nastali na osnovi pogodbene obrestne mere.

Prihodki od dividend drugih podjetij se pripoznajo na dan, ko skupina pridobi pravico do dividende.

w. DAVEK IZ DOBIČKA

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje tekoči davek in odloženi davek.

Davek iz dobička se pripozna v izkazu poslovnega izida, razen če se nanaša na postavke, ki so neposredno pripoznane v drugem vseobsegajočem donosu ali kapitalu. V tem primeru je pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu ali v kapitalu.

Tekoči davek je pričakovani znesek davka iz dobička, ki ga je treba poravnati glede na obdavčljivi dobiček v posameznem letu z uporabo davčnih stopenj, ki so veljavne na bilančni datum, ter vseh prilagoditev, pripoznanih v obdobju za davek za prejšnja obdobja.

Odloženi davki se izkažejo z uporabo metode obveznosti po bilanci stanja za vsečasne razlike, ki se pojavijo med knjigovodskimi in davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti. Znesek odloženega davka se ugotovi na osnovi pričakovanega načina plačila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti z uporabo pričakovane davčne stopnje v naslednjih letih.

Odložene terjatve za davek se pripoznajo, če je verjetno, da se bo pojavil zadosten obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti odbitnečasne razlike.

Odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek se pobotajo, če obstaja zakonska pravica pobotati odmerjene terjatve za davek in odmerjene obveznosti za davek od dohodka ter so odloženi davki vezani na isto obdavčljivo pravno osebo in isti davčni organ.

Odloženi davek se evidentira neposredno v kapitalu ali v drugem vseobsegajočem donosu če se davek nanaša na postavke, evidentirane v istem ali drugem obdobju neposredno v breme ali dobro kapitala ali drugega vseobsegajočega donosa.

x. IZKAZ DENARNIH TOKOV

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi na osnovi postavk v bilanci stanja na 31. 12. 2017 in 31. 12. 2016, izkaza poslovnega izida za obdobje 31. 12. 2017 in dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov.

y. NOVI STANDARDI, DOPOLNILA, POJASNILA TER SPREMEMBE, KI SO SPREJETI IN ŠE NISO STOPILI V VELJAVO

Družbe Skupine Telekom Slovenije niso predčasno uporabile nobenega standarda ali pojasnila, ki še ni veljavno in bo začelo veljati v prihodnosti.

ZAČETNA UPORABA NOVIH SPREMEMB OBSTOJEČIH STANDARDOV, KI VELJAJO V TEKOČEM POROČEVALSKEM OBDOBJU

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednje spremembe obstoječih standardov in nova pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) in sprejela EU:

Spremembe MRS 7 - Izkaz denarnih tokov – Pobuda za razkritje, ki jih je EU sprejela 6. novembra 2017 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2017 ali pozneje),

Spremembe MRS 12 - Davki iz dobička – Pripoznavanje odloženih terjatev za davek iz naslova nerealiziranih izgub, ki jih je EU sprejela 6. novembra 2017 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2017 ali pozneje).

STANDARDI IN SPREMEMBE OBSTOJEČIH STANDARDOV, KI JIH JE IZDAL OMRS IN SPREJELA EU, Vendar še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov so bili že izdani, vendar še niso stopili v veljavo naslednji novi standardi, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU:

MSRP 9 – Finančni instrumenti, ki ga je EU sprejela 22. novembra 2016. Velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje. Uporablja se za nazaj, razen izjemoma. Preračun prejšnjih obdobj ni potreben in je dovoljen, če so podatki na voljo in brez uporabe spoznanj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.

Ta standard nadomešča MRS 39 – Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje, le da MRS 39 izjemoma ostaja v veljavi v primeru ščitenja poštene vrednosti portfelja finančnih sredstev ali finančnih obveznosti pred tveganjem spremembe obrestne mere; družbe imajo možnost odločati se med uporabo računovodskega ščitenja skladno z MSRP 9 ali med obstoječim obračunavanjem varovanja pred tveganjem po MRS 39 v vseh primerih obračunavanja.

Čeprav sta temelja dovoljenega merjenja finančnih sredstev – odplačna vrednost, poštena vrednost skozi drugi vseobsegajoči donos [PVDVD] in poštena vrednost skozi poslovni izid [PVPI] – podobna MRS 39, se kriteriji za določitev ustreznega merjenja pomembno razlikujejo.

Finančno sredstvo se izmeri po odplačni vrednosti, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

- sredstva se vodijo v okviru poslovnega modela, ki je namenjen zbiranju pogodbenih denarnih tokov;
- pogodbeni določila povzročijo denarne tokove, ki so zgolj plačila glavnice in obresti od neplačane glavnice.

Dolžniški instrumenti, ki so izmerjeni po pošteni vrednosti skozi ostali vseobsegajoči donos, prihodki od obresti, pričakovane kreditne izgube ter pozitivne in negativne tečajne razlike se pripoznajo v poslovnem izidu na enak način kot sredstva, izmerjena po odplačni vrednosti. Ostali dobički in izgube so pripoznani v drugem vseobsegajočem donosu in so po odpravi pripoznanja prerazvrščeni med poslovni izid.

MSRP 9 vsebuje nov splošni model obračunavanja varovanja pred tveganjem, ki zadevno obračunavanje bolje prilagaja obvladovanju tveganj. Različne vrste razmerij varovanja pred tveganjem – poštena vrednost, denarni tok in neto naložbe v tuje družbe – ostanejo nespremenjene. Potrebna pa so dodatna obsežna razkritja v zvezi z obvladovanjem tveganj in z dejavnostmi varovanja pred tveganji.

Model izračuna oslabitve skladno z MSRP 9 nadomešča model nastalih izgub, kot ga pozna MRS 39, in zajema tudi model pričakovanih kreditnih izgub; slednje pomeni, da se bo oslabitev lahko pripoznala, še preden bo izguba sploh nastala.

Skupina predvideva, da MSRP 9 ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze. Razvrstitev in merjenje finančnih instrumentov se ob upoštevanju MSRP 9 ne bosta bistveno spremenila.

Skupina bo finančna sredstva razporedila v skupini:

- finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti,
- finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa

Razvrstitev bo odvisna od poslovnega modela skupine za upravljanje s finančnimi sredstvi in značilnosti pogodbenih denarnih tokov sredstva.

Finančne naložbe v posojila in terjatve, bo skupina v skladu z novim standardom razvrstila v skupino finančnih sredstev merjenih po odplačni vrednosti.

Naložbe v kapitalne instrumente, ki so sedaj razvrščeni v skupino razpoložljivi za prodajo in se vrednotijo po nabavni vrednosti, bo skupina ob začetnem pripoznanju nepreklicno razvrstila v skupino finančnih sredstev, vodenih po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa. Vse spremembe v pošteni vrednosti teh instrumentov bo skupina pripoznala v drugem vseobsegajočem donosu. Ob odpravi naložbe kumulativni znesek sprememb v pošteni vrednosti ostane v drugem vseobsegajočem donosu in se ne

prerazvrsti v izkaz poslovnega izida. Naložbe v kapitalne instrumente, ki jih skupina trenutno vodi po poštenu vrednosti preko vseobsegajočega donosa, in kotirajo na borzi vrednostnih papirjev, bo skupina tako vrednotila tudi v prihodnje. Dividende se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Na vsak datum poročanja skupina izmeri popravek vrednosti za izgubo za finančni instrument kot znesek, ki je enak pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja, če se je kreditno tveganje za navedeni finančni instrument od začetnega pripoznanja pomembno povečalo. Za terjatve do kupcev in sredstva iz pogodb s kupci, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, bo skupina uporabila poenostavljen pristop, ki zahteva, da se popravek vrednosti za izgubo vedno meri kot znesek, ki je enak pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja.

Za terjatve do kupcev in sredstva iz pogodb s kupci, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, bo skupina uporabila poenostavljen pristop, ki zahteva, da se popravek vrednosti za izgubo vedno meri kot znesek, ki je enak pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja.

MSRP 9 vsebuje splošno usmeritev, da morajo podjetja ta standard uporabljati za nazaj v skladu z MRS 8 – Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake. Vendar pa standard določa številne izjeme. Skupina je ocenila, da ne obstaja pomembnejše povečanje kreditnega tveganja od začetnega pripoznanja finančnih instrumentov, zato ne bo naredila preračuna predhodnih obdobj. Skupina tudi ne pričakuje, da bo zaradi novega modela oslabitve vrednosti terjatev prišlo do povečanja popravkov vrednosti terjatev.

MSRP 15 – Prihodki iz pogodb s kupci in spremembe MSRP 15 – Datum začetka veljavnosti MSRP 15, ki ga je EU sprejela 22. septembra 2016 [velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje], ter

Spremembe MSRP 15 – Prihodki iz pogodb s kupci – Pojasnila k MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci, ki jih je EU sprejela 31. oktobra 2017 [veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje].

Novi standard zagotavlja okvir, ki nadomešča obstoječa navodila za pripoznanje prihodkov po MSRP. Skupina uporablja petstopenjski model za določitev, kdaj pripoznati prihodke in do katere višine. Novi model opredeljuje, da se prihodki pripoznajo, ko skupina prenese nadzor blaga ter storitev na stranko, in sicer v višini, do katere skupina pričakuje, da je upravičena. Glede na izpolnjene kriterije se prihodki pripoznajo:

- skozi obdobje ali;
- v trenutku.

S tem standardom bosta nadomeščena predvsem standarda MRS 18 – Prihodki in MRS 11 – Pogodbe o gradbenih delih. Ob prvi uporabi tega standarda mora skupina spremembe v celoti uveljaviti v tekočem letu. To vključuje uporabo za nazaj za pogodbe, ki se niso zaključile na začetku poročanega obdobja. Za predhodna obdobja standard dovoljuje uveljavitev sprememb v otvoritveni bilanci kapitala ob prvi uporabi standarda [začetek tekočega poročanega obdobja].

Skupina bo prihodke iz pogodb s kupci pripoznala na podlagi sklenjene pogodbe s kupcem in ko se prenesejo blago in storitve na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, za katero skupina pričakuje, da je do njega upravičena, v zameno za to blago in storitve.

Vsak obljubljeni proizvod ali storitev je obravnavan kot samostojna izvršitvena obveza, če je različen. Različen je takrat, če ima lahko kupec koristi od proizvoda ali storitve. Izvršitvena obveza je obljuba kupcu zagotoviti proizvode ali storitve.

Skupina pripoznava prihodke predvsem s ponujanjem telekomunikacijskih storitev v mobilnem in fiksni segmentu. Skupina je identificirala naslednje izvršitvene obveze:

- storitev,
- blago,
- namestitve.

Pri pogodbah s kupci, ki so vezani na 12 ali 24 mesecev in ki vključujejo več izvršitvenih obvez, skupina razporedi ceno celotnega posla na posamezne izvršitvene obveze na osnovi relativnih samostojnih prodajnih cen proizvodov ali storitev [samostojna prodajna cena je cena, po kateri bi družba kupcu posebej prodala proizvode ali storitev – cena brez popustov]. Cena celotnega posla je znesek nadomestila, ki ga skupina pričakuje v zameno za predajo obljubljenih proizvodov ali storitev. Cena je lahko fiksna ali spremenljiva.

Prihodki se pripoznajo v trenutku, ko skupina izpolni izvršitveno obvezo, to je takrat, ko na kupca prenese obvladovanje nad proizvodom ali storitvijo. Obvladovanje pomeni, da kupec lahko usmerja uporabo sredstva in prejema vse bistvene koristi iz sredstva ter lahko tudi prepreči drugo uporabo in prejemanje koristi iz sredstva.

Skupina bo v skladu z novim standardom razkrivala kvalitativne in kvantitativne informacije o:

- pogodbah s kupci,
- pomembnih presojah in spremembah presoj pri uporabi tega standarda za navedene pogodbe in
- vseh sredstvih, pripoznanih na podlagi stroškov za pridobitev ali izpolnitev pogodbe s kupcem.

Skupina predvideva, da bo standard na dan prve uporabe vplival na njene računovodske izkaze, saj se bo spremenilo merjenje njenih prihodkov. Vplivi bodo predvsem pri pogodbah z več elementi (npr. kombinacija naročnine na storitve z nakupom aparata). Pri tovrstnih pogodbah se bo v primerjavi z obstoječim načinom pripoznavanja prihodkov povečal delež prihodkov od prodaje blaga na račun prihodkov od prodaje storitev. Skupina je že pred uveljavitvijo novega standarda razmejevala stroške subvencij, zato novi standard ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze, saj bo skupina zaradi prehoda na novi standard prenehala razmejevati subvencije in hkrati pripoznala pogodbeno sredstva.

Skupina Telekom Slovenije bo za prehod na nov standard uporabila metodo s kumulativnim učinkom začetka uporabe tega standarda. Skupina bo pogodbe, ki so 1. januarja 2018 še aktivne, obračunala, kot da bi bile pripoznane v skladu z MSRP 15 že od samega začetka. Kumulativni učinek, ki izhaja iz prehoda na nov standard, bo skupina pripoznala kot prilagoditev začetnega stanja zadržanih dobičkov v letu začetne uporabe. Primerjalni podatki prejšnjega leta ne bodo prilagojeni, namesto tega bo skupina pojasnila razlike sprememb postavk v izkazu bilance stanja in izkazu poslovnega izida za tekoče obdobje, ki so posledica uvedbe MSRP 15.

MSRP 16 – Najemi, ki ga je EU sprejela 31. oktobra 2017 [velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali kasneje]. Uporaba pred tem datumom je dovoljena pod pogojem, da hkrati uporabljajo tudi MSRP 15 – Prihodki iz pogodb s kupci.

Standard bo nadomestil MRS 17 – Najemi ter dosedanja pojasnila. Novi standard določa, da bodo najemniki uporabljali enoten model za večino postavk najema v bilanci stanja, poslovni in finančni najem pa se po novem standardu ne bosta več razlikovala.

Skladno z MSRP 16 se za pogodbo o najemu smatra pogodba, ki za določeno obdobje daje pravico do uporabe določenega sredstva v zameno za plačilo. Novi model za take pogodbe določa, da najemnik pripozna pravico do uporabe sredstva in obveznost iz najema. Pravica do uporabe sredstva se amortizira, obresti pa se pripišejo k obveznosti.

Standard za najemnike uvaja številne omejene izjeme, ki vključujejo:

- najeme za obdobje 12 mesecev ali manj, brez nakupne opcije in
- najeme, kjer ima zadevno sredstvo nizko vrednost.

Obračunavanje najemov se na strani najemodajalcev bistveno ne spremeni. Najemodajalec najem opredeli kot poslovni ali finančni glede na naravo najema. Najem se razvrsti kot finančni najem, če se z njim prenesejo vsa pomembna tveganja in koristi, povezani z lastništvom. V nasprotnem primeru gre za poslovni najem.

Skupina predvideva, da bo standard na dan prve uporabe pomembno vplival na njene računovodske izkaze, saj mora v izkazu bilance stanja pripoznati sredstva iz pravice do uporabe in obveznosti, ki izhajajo iz poslovnih najemov in v katerih je skupina najemnik. Trenutno v skupini poteka projekt implementacije novega standarda in uvedba nove IT-podpore novemu standardu. Vrednostne spremembe bodo analizirane skozi projekt, zato do njegovega zaključka ni mogoče podatki zanesljive ocene vplivov.

NOVI STANDARDI IN SPREMEMBE OBSTOJEČIH STANDARDOV, KI JIH JE IZDAL OMRS, Vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS), z izjemo naslednjih novih standardov, sprememb obstoječih standardov in novih pojasnil, ki na dan 31. 12. 2017 (spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za celoten MRSP) niso bili potrjeni za uporabo v EU:

MSRP 14 - Zakonsko predpisani odlog plačila računov (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje) – Evropska komisija je sklenila, da ne bo začela postopka potrjevanja tega vmesnega standarda ter da bo počakala na izdajo njegove končne verzije.

Cilj standarda je omogočiti podjetjem, ki MSRP uporabljajo prvič in ki zakonsko predpisane odloge plačila računov trenutno pripoznavajo v skladu s prejšnjimi SSRN, da ob prehodu na MSRP takšno pripoznavanje nadaljujejo.

Spremembe MSRP 2 - Plačilo na podlagi delnic – Razvrščanje in merjenje plačilnih transakcij na podlagi delnic (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje).

Spremembe uvajajo zahteve glede obračunavanja: [a] učinkov odmernih in neodmernih pogojev na merjenje z denarjem poravnanih plačilnih transakcij za delnice; [b] plačilnih transakcij z delnicami z značilnostjo neto poravnave za obveznosti davčnega odtegljaja; in [c] sprememb pogojev plačilnih transakcij za delnice, zaradi katere se denarno poravnana transakcija razvrsti kot poravnana z lastniškim kapitalom.

Spremembe MSRP 9 - Finančni instrumenti – Elementi predplačila z negativnim nadomestilom (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Obstoječe zahteve MSRP 9 glede pravice do prekinitve pogodbe se spremenijo tako, da omogočajo merjenje po odplačni vrednosti (oz. po poštenu vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, odvisno od poslovnega modela) tudi v primeru plačil negativnega nadomestila. V skladu s spremembami podpis zneska predplačila ni pomemben – plačilo je glede na prevladujočo obrestno mero v času prekinitve mogoče opraviti tudi v korist pogodbene stranke, ki predčasno plačilo opravi. Izračun nadomestila mora biti tako v primeru kazni zaradi predčasnega odplačila kot v primeru nagrade zaradi predčasnega odplačila enak.

Spremembe MSRP 10 - Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 - Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oz. skupnim podvigom ter nadaljnje spremembe (datum začetka veljavnosti je odložen za nedoločen čas, do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalsko metodo).

Spremembe se nanašajo na razhajanje zahtev po MRS 28 in MSRP 10 ter pojasnijo, da je obseg pripoznavanja dobička oz. izgube pri poslu s pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom odvisen od tega, ali prodana oz. prispevana sredstva predstavljajo poslovni subjekt.

Spremembe MRS 7 - Izkaz denarnih tokov – Pobuda za razkritje, ki jih je OMRS objavil 29. januarja 2016. Namen sprememb je pojasniti MRS 7 zaradi izboljšanja informacij o finančnih dejavnostih podjetja za potrebe uporabnikov računovodskih izkazov. Podjetje mora v skladu s temi spremembami zagotoviti, da bodo razkritja uporabnikom računovodskih izkazov omogočala ocenjevanje sprememb obveznosti iz naslova finančnih dejavnosti, in sicer tako spremembe v zvezi z denarnimi tokovi kot nedenarne spremembe.

Spremembe MRS 12 – Davki iz dobička – Pripoznavanje odloženih terjatev za davek iz naslova nerealiziranih izgub, ki jih je OMRS objavil 19. januarja 2016.

Spremembe MRS 12 pojasnijo način obračunavanja odloženih terjatev za davek v povezavi z dolžniškimi instrumenti, merjenimi po poštenu vrednosti.

Spremembe MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige – Dolgoročni deleži v pridruženih podjetjih in skupnih podvigih (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Namen sprememb je pojasniti, da podjetje uporablja MSRP 9, vključno z zahtevami po oslabitvi, za dolgoročne deleže v pridruženem podjetju ali skupnem podvigu, ki so del čiste naložbe v pridruženo podjetje ali skupni podvig in za katere se kapitalska metoda ne uporablja. Spremembe prav tako odpravljajo 41. odstavek, saj je po mnenju odbora le ponavljal zahteve v MSRP 9 in povzročal zmedo glede obračunavanja dolgoročnih deležev.

Spremembe MRS 40 – Naložbene nepremičnine – Prenos naložbenih nepremičnin (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje).

Spremembe navajajo, da mora podjetje nepremičnino prenesti med naložbene nepremičnine oz. jo prenesti iz naložbenih nepremičnin izključno v primeru, da obstaja dokaz o spremembi njene uporabe. Do spremembe uporabe pride, če nepremičnina ustreza opredelitvi naložbene nepremičnine oz. če teh kriterijev ne izpolnjuje več. Zgolj sprememba namere posloводства glede uporabe nepremičnine ni dokaz o spremembi uporabe. Spremembe pojasnjujejo tudi, da seznam dokazov v 57. odstavku standarda v nasprotju s prejšnjim izčrpnim seznamom predstavlja neizčrpen seznam primerov.

Spremembe različnih standardov **Izboljšave MSRP (obdobje 2014–2016)**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 1, MSRP 12 in MRS 28), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila (spremembe MSRP 12 veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2017 ali pozneje, spremembe MSRP 1 in MRS 28 pa veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018).

Spremembe vsebujejo: (i) izbris kratkoročnih izjem iz odstavkov E3–E7 MSRP 1, ker je bil njihov namen dosežen, (ii) obrazložitev obsega MSRP 12, in sicer da zahteve MSRP 12 glede razkritij, z izjemo tistih v odstavkih B10–B16, veljajo za deleže podjetja, ki so navedeni v 5. odstavku in so razvrščeni med sredstva v posesti za prodajo, ali kot ustavljeno poslovanje v skladu z MSRP 5 – Nekratkoročna sredstva v posesti za prodajo in ustavljeno poslovanje, (iii) obrazložitev možne izbire za merjenje naložbe v pridruženo podjetje ali skupni podvig, ki poteka prek organizacije tveganega kapitala ali druge ustrezne organizacije, po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, je na voljo za vsako posamezno naložbo v pridruženem podjetju ali skupnem podvigu ob začetnem pripoznanju.

Spremembe različnih standardov **Izboljšave MSRP (obdobje 2015–2017)**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP (MSRP 3, MSRP 11, MRS 12 in MRS 23), predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Spremembe vsebujejo naslednja pojasnila: podjetje ponovno izmeri svoj prejšnji delež v skupni dejavnosti, ko pridobi obvladovanje nad poslovnim subjektom (MSRP 3); če podjetje pridobi skupno obvladovanje nad poslovnim subjektom, svojega prejšnjega deleža v skupni dejavnosti ne izmeri ponovno (MSRP 11); podjetje vse posledice izplačila dividend na davek iz dobička obračuna na enak način (MRS 12); in podjetje kot del splošnih posojil obravnava vsa posojila, ki so bila prvotno namenjena razvoju sredstva, ko je sredstvo usposobljeno za nameravano uporabo ali prodajo (MRS 23).

OPMSRP 22 – Transakcije in predplačilo nadomestila v tuji valuti (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje).

Pojasnilo navaja, da za potrebe določanja menjalnega tečaja kot datum transakcije velja datum začetnega pripoznanja sredstva iz nedenarnega predplačila ali obveznosti iz odloženega prihodka. Če je predčasni plačil oz. prejemkov iz predplačil več, se datum transakcije določi za vsako plačilo oz. prejem plačila posebej.

OPMSRP 23 - Negotovost pri obravnavi davka iz dobička [velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje].

Možne so nejasnosti glede tega, kako se davčna zakonodaja uporablja za določeno transakcijo ali okoliščino oz. ali bo davčni organ sprejel obravnavanje davka v podjetju. MRS 12 Davek iz dobička določa, kako je treba obračunati tekoči in odloženi davek, ne pa na kakšen način bi se morali odražati učinki negotovosti. OPMSRP 23 dopolnjuje zahteve MRS 12 z določili, kako se mora učinek negotovosti odražati pri obračunavanju davka iz dobička.

Skupina predvideva, da uvedba teh novih standardov, sprememb obstoječih standardov in novih pojasnil v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze Skupine.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU ni sprejela, ostaja še naprej neregulirano.

4. DOLOČANJE POŠTENE VREDNOSTI

Glede na računovodske usmeritve skupine in razčlenitve je v nekaterih primerih potrebna določitev poštene vrednosti tako finančnih kot tudi nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je skupina določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti potrebna dodatna pojasnila, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti skupine.

NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Pri naložbenih nepremičninah je treba letno razkrivati pošteno vrednost. Skupina zato enkrat letno ugotavlja pošteno vrednost s pomočjo zunanjih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin. Za podlago ocene vrednosti je upoštevana poštena vrednost definirana kot cena, ki bi bila prejeta za prodajo sredstva ali plačana za prenos v urejenem poslu med tržnimi udeleženci na dan merjenja. Pri oceni vrednosti je preverjena primernost uporabe vseh metod za ocenjevanje vrednosti lastninskih pravic: metoda tržnih primerjav, na donosu zasnovan način in nabavnovrednostni način.

NALOŽBE, RAZPOLOŽLJIVE ZA PRODAJO

Poštena vrednost finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, ki kotirajo na borzi, je določena na podlagi zaključnega borznega tečaja na datum poročanja.

POSLOVNE IN DRUGE TERJATVE

Kratkoročne poslovne terjatve niso diskontirane zaradi kratkoročnosti, so pa upošteevane slabitve na pošteno vrednost.

FINANČNE OBVEZNOSTI

Finančne obveznosti iz naslova obveznic se za potrebe poročanja določi na osnovi borznega tečaja na dan poročanja.

Hierarhija poštenih vrednosti

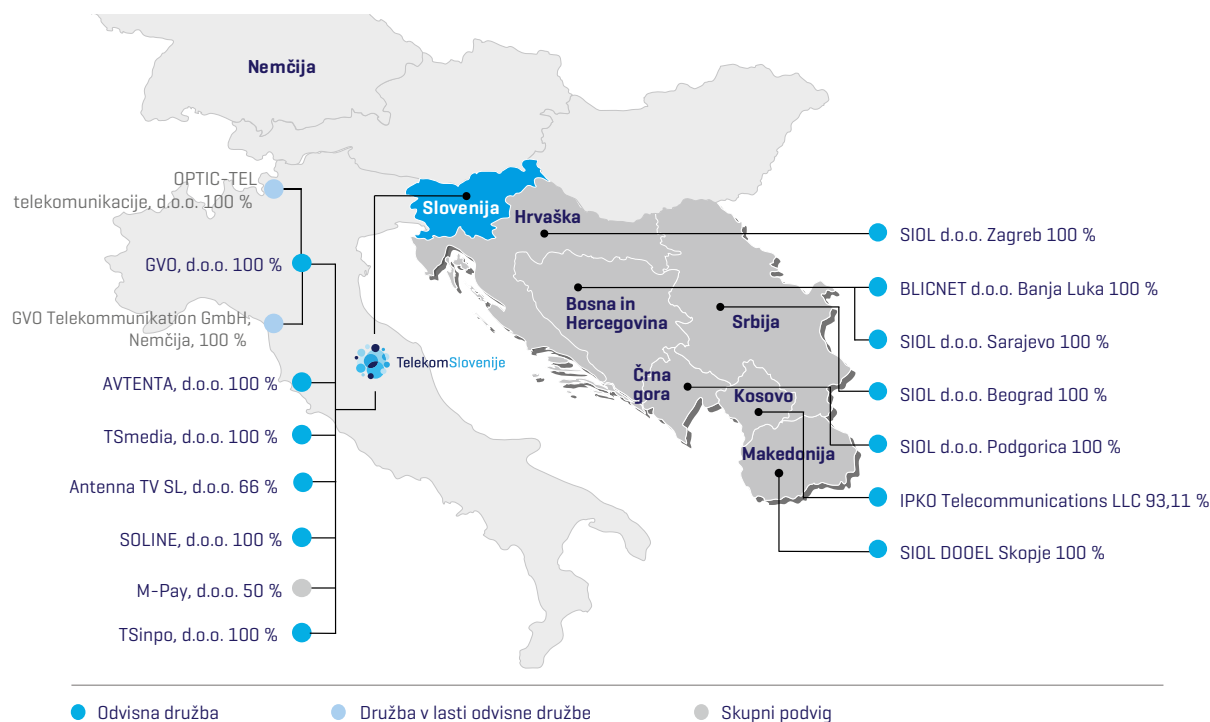
Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov je bila upoštevana naslednja hierarhija ravni določanja poštene vrednosti:

1. nivo: določanje poštene vrednosti neposredno s sklicevanjem na uradno objavljeno ceno na aktivnem trgu;
2. nivo: druge tehnike ugotavljanja poštene vrednosti na podlagi predpostavk s pomembnim vplivom na pošteno vrednost, ki so v skladu z opaznimi trenutnimi tržnimi transakcijami z istimi instrumenti, bodisi neposredno bodisi posredno;
3. nivo: druge tehnike ugotavljanja poštene vrednosti na podlagi predpostavk s pomembnim vplivom na pošteno vrednost, ki niso v skladu z opaznimi trenutnimi tržnimi transakcijami z istimi instrumenti.

5. SESTAVA SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE

ODVISNE DRUŽBE IN SKUPNI PODVIG¹¹⁴

Skupino Telekom Slovenije sestavljajo matična družba Telekom Slovenije in naslednje odvisne družbe ter skupni podvig:

114 GRI GS 102-45

ODVISNE DRUŽBE

Naziv	Naslov	Država	Dejavnost	Davčna stopnja	Delež v kapitalu v %	Delež glasovalnih pravic v % 2017	Delež glasovalnih pravic v % 2016	Knjigovodska vrednost kapitala v tisoč EUR		Poslovni izid v tisoč EUR	
								2017	2016	2017	2016
SLOVENIJA											
1	GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d. o. o.	Slovenija	gradnja, vzdrževanje in upravljanje telekomunikacijskega omrežja	19 %	100 %	100 %	100 %	22.715	18.988	3.657	2.120
2	Avtenta, napredne poslovne rešitve, d. o. o.	Slovenija	sistemski integrator	19 %	100 %	100 %	100 %	2.090	1.749	325	175
3	TSmedia, medijske vsebine in storitve, d. o. o.	Slovenija	multimedijske in internetne vsebine	19 %	100 %	100 %	100 %	-67	-2.939	-768	-1.592
4	SOLINE Pridelava soli, d. o. o.	Slovenija	pridelava soli ter ohranjanje in upravljanje krajinskega parka	19 %	100 %	100 %	100 %	2.729	2.666	61	-233
5	Antenna TV SL, d. o. o.*	Slovenija	televizijska dejavnost	19 %	66 %	66 %	66 %	-8.117	-1.650	-6.413	-13.074
6	TSinpo, d. o. o.**	Slovenija	papirna galanterija	19 %	100 %	100 %	0 %	53	0	-1	0
7	Optic-Tel, d.o.o.***	Slovenija	telekomunikacijske storitve	19 %	100 %	100 %	0 %	5.109	0	0	0

* vključeno v skupino na 31. 12. 2016

** vključeno v skupino od 31. 10. 2017

*** vključeno v skupino na 31. 12. 2017

ODVISNE DRUŽBE

Naziv	Naslov	Država	Dejavnost	Davčna stopnja	Delež v kapitalu v %	Delež glasovalnih pravic v % 2017	Delež glasovalnih pravic v % 2016	Knjigovodska vrednost kapitala v tisoč EUR		Poslovni izid v tisoč EUR	
								2017	2016	2017	2016
TUJINA											
6	IPKO Telecommunications LLC	Lagija Ulpiana, Rruga „Zija Shemsiu“, nr 34, Prishtina	Kosovo	telekomunikacijske storitve	10 %	93 %	93 %	-6.991	-3.868	-2.594	-5.956
7	Blicnet d. o. o., Banja Luka	Majke Jugovića 25, Banja Luka	Bosna in Hercegovina	telekomunikacijske storitve	10 %	100 %	100 %	16.144	15.038	1.314	1.167
10	SIOL, d. o. o., Zagreb	Margaretska 3, Zagreb	Hrvaška	telekomunikacijske storitve	20 %	100 %	100 %	720	610	109	20
11	SIOL d. o. o., Sarajevo	Fra Anđela Zvizdovića 1, Sarajevo	Bosna in Hercegovina	telekomunikacijske storitve	10 %	100 %	100 %	1.749	1.747	2	22
12	SIOL, d. o. o., Podgorica	Bulevar Svetog Petra Cetinjskog br.106, Podgorica	Črna gora	telekomunikacijske storitve	9 %	100 %	100 %	2.789	2.701	88	61
13	SIOL, d. o. o., Skopje	Dimitrie Chupovski no. 4-1/14, Skopje	Makedonija	telekomunikacijske storitve	10 %	100 %	100 %	1.372	1.195	159	129
14	SIOL D00 BEOGRAD-PALILULA	Dvadesetsegmog Marta 1.1, Beograd Palilula	Srbija	telekomunikacijske storitve	15 %	100 %	100 %	329	225	94	65
15	GVO Telecommunication GmbH	Daimlerstr. 3, Stadtlohn,	Nemčija	gradbena in vzdrževalna dela na telekomunikacijskem omrežju	15 %	100 %	100 %	-59	-58	-1	-3

PRIDRUŽENE IN SKUPAJ OBVLADOVANE DRUŽBE

Naziv	Naslov	Država	Dejavnost	Davčna stopnja	Delež v kapitalu v %	Delež glasovalnih pravic v %	Delež glasovalnih pravic v %	Knjigovodska vrednost kapitala v tisoč EUR		Poslovni izid v tisoč EUR	
								2017	2016	2017	2016
M-PAY, Družba za mobilno plačevanje, 1. storitve in trgovino d. o. o.	Ul.Vita Kraigherja 3, MARIBOR	Slovenija	obdelava mobilnih plačil	19 %	50 %	50 %	50 %	254	243	10	9
2. SETCCE D. O. O. *	Tehnološki park 21, Ljubljana	Slovenija	raziskovalna in razvojna dejavnost na drugih področjih naravoslovja in tehnologije	19 %	0 %	0 %	36 %	0	446	0	-39

* pogodba o prodaji podpisana 8. 12. 2016

V družbi IPKO ima Telekom Slovenije 100% ekonomsko lastništvo zaradi dogovora o nakupu preostalega deleža z manjšinskimi lastniki. Skupina ekonomsko obvladuje družbo IPKO, zato v uskupinjenih izkazih ne izkazuje obveznosti do manjšinskih lastnikov.

Na koncu poročevalskega obdobja ima Skupina Telekom Slovenije naložbo v skupni podvig, in sicer 50% lastniški delež v družbi M-Pay, ki je družba za mobilno plačevanje, storitve in trgovino. Naložba v skupni podvig je v izkaze Skupine Telekom Slovenije vključena po kapitalski metodi.

SPREMEMBE V SESTAVI SKUPINE

Družba TSinpo

Skupina Telekom Slovenije je septembra 2017 preko družbe Telekom Slovenije kupila 100% delež v invalidskem podjetju JORDAN, podjetje za zaposlovanje in usposabljanje invalidov Krško. Družba se je novembra 2017 preimenovala v TSinpo, storitveno in invalidsko podjetje, d. o. o.

Skupina je družbo TSinpo vključila v izkaze Skupine Telekom Slovenije z dne 1. 11. 2017. Dobički so pripoznani le za obdobje od novembra do decembra 2017, ko je skupina pridobila obvladovanje nad odvisno družbo. Kupnina za 100 % delež je znašala 169 tisoč evrov. Od dneva pridobitve do konca obračunskega obdobja je imela družba TSinpo 27 tisoč evrov čistih prihodkov in je ustvarila čisto izgubo v višini -1 tisoč evrov. Če bi bila pripojitev družbe TSinpo izvedena že 1. januarja 2017, bi po oceni posloводства skupina imela 716.329 tisoč evrov čistih prihodkov in bi ustvarila čisti dobiček v višini 9.022 tisoč evrov.

Skupina Telekom Slovenije je pripoznala dobro ime iz naslova pripojitve družbe TSinpo, kot sledi:

Poštena vrednost razpoznavnih sredstev in obveznosti družbe TSinpo, d. o. o., na dan pridobitve

v tisoč EUR	Knjigovodska in poštena vrednost
SREDSTVA	
Opredmetena osnovna sredstva	34
Terjatve iz poslovanja	22
Zaloge	8
Denarna sredstva	14
Ostala sredstva	1
Skupaj sredstva	79
Obveznosti do dobaviteljev	-19
Druge obveznosti	-6
Skupaj obveznosti	-25
Poštena vrednost neto sredstev	54
Plačilo kupnine in prevzete obveznosti	169
Dobro ime	115
Plačilo kupnine	-169
Prejeta denarna sredstva	14
Neto denarna sredstva iz prevzema	-155

Družba OPTIC-TEL (GVO)

Skupina je decembra 2017 preko svoje odvisne družbe GVO kupila 100 % delež v družbi OPTIC-TEL telekomunikacije, d. o. o. Vpis spremembe lastništva družbe v sodnem registru je bil izveden 20. 12. 2017.

Skupina je družbo OPTIC-TEL vključila v izkaze Skupine Telekom Slovenije z dne 31. 12. 2017.

Kupnina za 100 % delež je znašala 4.354 tisoč evrov.

Če bi bila pripojitev družbe OPTIC-TEL izvedena že 1. januarja 2017, bi po oceni posloводства skupina imela 717.232 tisoč evrov čistih prihodkov in bi ustvarila čisti dobiček v višini 9.040 tisoč evrov.

Skupina Telekom Slovenije je s pripojitvijo ustvarila dobičke iz izpogajanega nakupa v višini 755 tisoč evrov in ga pripoznala v izkazu poslovnega izida med drugimi finančnimi prihodki:

Poštena vrednost razpoznavnih sredstev in obveznosti družbe Optic-tel, d. o. o., na dan pridobitve

v tisoč EUR	Knjigovodska in poštena vrednost
SREDSTVA	
Neopredmetena sredstva	103
Opredmetena osnovna sredstva	5.156
Terjatve iz poslovanja	114
Denarna sredstva	9
Ostala sredstva	3
Skupaj sredstva	5.385
Obveznosti do dobaviteljev	-109
Druge obveznosti	-167
Skupaj obveznosti	-276
Poštena vrednost neto sredstev	5.109
Plačilo kupnine in prevzete obveznosti	4.354
Dobiček pri izpogajanem nakupu	755
Plačilo kupnine	-4.354
Prejeta denarna sredstva	9
Neto denarna sredstva iz prevzema	-4.345

6. POROČANJE PO SEGMENTIH

Razkritja poslovanja po segmentih temeljijo na sistemu notranjega poročanja, ki ga posloводство uporablja pri odločanju. Za poročanje po segmentih je kot merilo uporabljena država, kjer ima družba sedež opravljanja dejavnosti – tako skupina poslovanje predstavlja v dveh segmentih, in sicer Slovenija ter druge države.

Slovenija – v ta segment so zajete vse družbe, katerih sedež je v Sloveniji, zajema pa predvsem dejavnost na področju telekomunikacijskih storitev fiksne in mobilne telefonije, izgradnjo in vzdrževanje telekomunikacijskega omrežja, ponudbo multimedijških ter internetnih storitev in vsebin ter digitalno

televizijo. V ta segment so zajete naslednje družbe: Telekom Slovenije, GVO, Avtenta, TSmedia, Soline, Antenna TV SL, TSinpo in družba OPTIC-TEL ter družba M-Pay kot skupni podvig.

Druge države – zajete so vse preostale družbe v skupini, in sicer IPKO, Blicnet, SiOL Zagreb, SiOL Sarajevo, SiOL Podgorica, SiOL Skopje, SiOL Beograd in GVO Telekommunikation GmbH. Glavna dejavnost tega segmenta je ponujanje telekomunikacijskih storitev.

Prodaja med segmenti se opravlja po tržnih vrednostih. V postopku uskupinjevanja so izločeni vsi medsebojni posli, ki so zajeti med izločitvami in prilagoditvami.

Skupina ne razkriva finančnih prihodkov in odhodkov po segmentih, saj financiranje skupine poteka centralno, na ravni matične družbe. Razkritje o prihodkih zunanjih strank za vsak izdelek in storitev ali vsako skupino podobnih izdelkov in storitev je opisano v [pojasnilu 7, Čisti prihodki od prodaje](#).

Računovodske usmeritve segmentov so enake računovodskim usmeritvam skupine, ki so opisane v [poglavju 3](#).

Poslovna segmenta 2017

v tisoč EUR	Slovenija	Druge države	Izločitve in prilagoditve	Uskupinjeno
Prodaja kupcem	646.512	70.181	-519	716.174
Prodaja med segmenti	88.727	21.577	-110.304	0
Prihodki po segmentih skupaj	735.239	91.758	-110.823	716.174
Drugi prihodki	10.021	926	-1.080	9.867
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	-75.553	-946	10.425	-66.074
Stroški materiala in energije	-20.965	-2.049	7.683	-15.331
Stroški storitev	-355.883	-51.310	80.360	-326.833
Stroški dela	-121.343	-7.454	9.833	-118.964
Amortizacija	-138.472	-26.586	879	-164.179
Drugi odhodki poslovanja	-31.901	-650	2.452	-30.099
Skupaj odhodki poslovanja	-744.117	-88.995	111.632	-721.480
Dobiček iz poslovanja za posamezni segment	1.143	3.689	-271	4.561
Delež poslovnega izida pridruženih in skupaj obvladovanih družb	5			5
Finančni prihodki				5.461
Finančni odhodki				-8.262
Dobiček pred obdavčitvijo				1.765
Davek iz dobička				-1.140
Odloženi davki				8.398
Čisti dobiček poslovnega leta				9.023

Drugi podatki po segmentih Stanje 31. 12. 2017	Slovenija	Druge države	Izločitve in prilagoditve	Uskupinjeno
Sredstva segmenta poročanja	1.420.726	154.336	223.068	1.351.994
Slabitve in odpisi nefinančnih sredstev segmenta	2.331	103	0	2.434
Neodpisana vrednost dobrega imena	3.718	373	0	4.091
Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige z uporabo kapitalske metode	5	0	0	5
Investicije v neopredmetena sredstva	61.791	5.108	0	66.899
Investicije v opredmetena osnovna sredstva	87.477	11.104	0	98.581
Obveznosti segmenta poročanja	701.859	138.283	-169.013	671.129

Čisti prihodki po segmentih v letu 2017

v tisoč EUR	Slovenija	Druge države	Izločitve in prilagoditve	Uskupinjeno
Mobilni segment končni trg	218.224	32.619	-1.303	249.540
Fiksni segment končni trg	199.744	35.881	-1.213	234.412
Novi viri prihodkov	2.789	0	0	2.789
Veleprodajni trg	193.066	22.960	-29.008	187.018
Drugi prihodki in trgovsko blago	121.416	298	-79.299	42.415
Skupaj čisti prihodki od prodaje	735.239	91.758	-110.823	716.174

v tisoč EUR	Slovenija	Druge države	Izločitve in prilagoditve	Uskupinjeno
Prihodki od prodaje storitev	657.750	89.501	-101.809	645.442
Prihodki od prodaje blaga	77.489	2.257	-9.014	70.732
Skupaj čisti prihodki od prodaje	735.239	91.758	-110.823	716.174

Poslovna segmenta 2016

v tisoč EUR	Slovenija	Druge države	Izločitve in prilagoditve	Uskupinjeno
Prodaja kupcem	634.077	67.671	0	701.748
Prodaja med segmenti	63.070	23.082	-86.152	0
Prihodki po segmentih skupaj	697.147	90.753	-86.152	701.748
Drugi prihodki	8.897	1.024	-488	9.433
Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	-69.691	-1.094	8.481	-62.304
Stroški materiala in energije	-19.132	-2.049	6.475	-14.706
Stroški storitev	-311.927	-51.928	62.453	-301.402
Stroški dela	-116.168	-7.335	7.450	-116.053
Amortizacija	-138.313	-26.145	1.316	-163.142
Drugi odhodki poslovanja	-17.705	-618	871	-17.452
Skupaj odhodki poslovanja	-672.936	-89.169	87.046	-675.059
Dobiček iz poslovanja za posamezni segment	33.108	2.608	406	36.122
Delež poslovnega izida pridruženih in skupaj obvladovanih družb	-6.415			-6.415
Finančni prihodki				23.557
Finančni odhodki				-19.396
Dobiček pred obdavčitvijo				33.868
Davek iz dobička				-541
Odloženi davki				6.613
Čisti dobiček poslovnega leta				39.940

Drugi podatki po segmentih Stanje 31. 12. 2016	Slovenija	Druge države	Izločitve in prilagoditve	Uskupinjeno
Sredstva segmenta poročanja	1.421.016	163.468	-217.065	1.367.419
Slabitve in odpisi nefinančnih sredstev segmenta	4.785	161	0	4.946
Neodpisana vrednost dobrega imena	3.603	580	0	4.183
Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige z uporabo kapitalske metode	-9	0	0	-9
Investicije v neopredmetena sredstva	62.395	2.751	0	65.146
Investicije v opredmetena osnovna sredstva	73.209	12.624	0	85.833
Obveznosti segmenta poročanja	667.564	145.878	-151.885	661.557

Čisti prihodki po segmentih v letu 2016

v tisoč EUR	Slovenija	Druge države	Izločitve in prilagoditve	Uskupinjeno
Mobilni segment končni trg	235.067	31.834	-988	265.913
Fiksni segment končni trg	196.507	33.749	-1.000	229.256
Novi viri prihodkov	2.017	0	0	2.017
Veleprodajni trg	188.898	24.935	-30.742	183.091
Drugi prihodki in trgovsko blago	74.658	235	-53.422	21.471
Skupaj čisti prihodki od prodaje	697.147	90.753	-86.152	701.748

v tisoč EUR	Slovenija	Druge države	Izločitve in prilagoditve	Uskupinjeno
Prihodki od prodaje storitev	626.308	88.986	-78.426	636.868
Prihodki od prodaje blaga	70.839	1.767	-7.726	64.880
Skupaj čisti prihodki od prodaje	697.147	90.753	-86.152	701.748

7. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE

v tisoč EUR	2017	2016
Mobilni segment končni trg	249.540	265.913
Fiksni segment končni trg	234.412	229.256
Novi viri prihodkov	2.789	2.017
Veleprodajni trg	187.018	183.091
Drugi prihodki in trgovsko blago	42.415	21.471
Skupaj čisti prihodki od prodaje	716.174	701.748

v tisoč EUR	2017	2016
Prihodki od prodaje storitev	645.442	636.868
Prihodki od prodaje blaga	70.732	64.880
Skupaj čisti prihodki od prodaje	716.174	701.748

Čisti prihodki od prodaje so v letu 2017 za 14.426 tisoč evrov višji v primerjavi z letom 2016.

Na mobilnem segmentu končni trg so prihodki nižji zaradi nižjih prihodkov od mobilnih naročnikov (nižje število naročnikov, prehod na nove, za naročnike ugodnejše pakete z vključenimi vsebinami) in predplačnikov.

Pričakovani padec prihodkov klasične govorne telefonije, ki je posledica upadanja klasičnih priključkov in nadomeščanja z mobilno in IP-telefonijo, je med prihodki v **fiksni segmentu končni trg** nadomestilo povečanje prihodkov širokopasovnih in IT-storitev. V primerjavi z letom 2016 so prihodki širokopasovnih storitev višji zaradi povečanja števila širokopasovnih naročnikov. Prihodki IT-storitev pa so višji zaradi visoke rasti prihodkov od upravljanja celovitih IT-rešitev in storitev v oblaku.

Med novimi **virih prihodkov** evidentiramo prihodke finančnih storitev, energetike in eZdravja in so v letu 2017 višji od doseženih v predhodnem letu predvsem zaradi višjih prihodkov energetike.

Prihodki **na veleprodajnem trgu** so višji od doseženih v letu 2016. Na domačem trgu so prihodki višji zaradi več priključkov na širokopasovnem dostopu. Rast prihodkov na mednarodnem trgu je rezultat višjih

prihodkov od tranzita in zaključevanja mednarodnega prometa. V tujini na nižje prihodke vplivajo tudi nižji prihodki dohodnih klicev na Kosovu zaradi vedno večje uporabe brezplačnih spletnih govornih aplikacij.

Drugi prihodki in drugo trgovsko blago zajemajo prihodke iz investicijskih gradenj, vzdrževanja in odprave napak ter prodaje drugega trgovskega blaga. Med njimi so evidentirani prihodki družbe Antenna TV SL, ki v letu 2016 ni bila konsolidirana. Višji so tudi zaradi višjih prihodkov drugih, neTKstoritev (pripoznavanje prihodkov elektronskega cestninjenja).

8. DRUGI PRIHODKI IZ POSLOVANJA

v tisoč EUR	2017	2016
Prihodki od odprave rezervacij	191	2.675
Prihodki od prejetih državnih in drugih pomoči	2.162	867
Dobiček pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	940	453
Prevrednotovalni poslovni prihodki	3.535	32
Drugi prihodki	3.039	5.406
Skupaj drugi prihodki od poslovanja	9.867	9.433

Prevrednotovalni poslovni prihodki se nanašajo na prihodke iz naslova izterjanih, predhodno oslavljenih terjatev.

Drugi prihodki se nanašajo na pogodbene kazni, sodne stroške.

9. STROŠKI STORITEV

v tisoč EUR	2017	2016
Stroški telekomunikacijskih storitev	140.201	135.099
• Medomrežno povezovanje	35.799	35.559
• Roaming	11.285	8.247
• Mednarodni obračun	92.293	90.565
• Druge telekomunikacijske storitve	824	728
Stroški zakupa vodov	11.074	10.660
Stroški multimedijjskih vsebin	28.989	21.042
Stroški prodajnih vzpodbud	18.597	17.539
Stroški prodajnih provizij	3.728	4.004
Stroški vzdrževanja opredmetenih osnovnih sredstev	22.991	25.590
Stroški najema opredmetenih osnovnih sredstev	13.736	13.321
Stroški sejmov, oglaševanja, sponzoriranja in reprezentance	12.548	13.742
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	12.412	11.192
Povračila stroškov v zvezi z delom	793	876
Stroški zavarovalnih premij	3.666	3.920
Stroški komunikacijskih storitev	3.598	2.924
Stroški bančnih storitev	1.122	1.135
Stroški drugih storitev	53.376	40.358
Skupaj stroški storitev	326.833	301.402

Stroški storitev so v letu 2017 v primerjavi z letom 2016 višji za 25.431 tisoč evrov, od tega so višji predvsem tisti stroški, ki so povezani z obsegom poslovanja.

V primerjavi z letom 2016 so višji stroški telekomunikacijskih storitev zaradi višjega obsega mednarodnega prometa.

Višji so tudi stroški multimedijskih vsebin družbe Antenna TV SL, ki v letu 2016 ni bila konsolidirana v računovodske izkaze Skupine Telekom Slovenije

Stroški vzdrževanja opredmetenih osnovnih sredstev so nižji zaradi optimizacije na jedrnem in dostopovnem omrežju ter zaradi optimizacije IT-sistemov in tehnologij ter postopnega ukinjanja določenih sistemov.

Stroški najema opredmetenih osnovnih sredstev so nižji zaradi optimizacije nepremičnin.

Večji del stroškov drugih storitev predstavljajo stroški podizvajalcev, ki so višji predvsem zaradi širitve optičnega dostopovnega omrežja in zaradi projekta elektronskega cestninjenja.

10. STROŠKI DELA

v tisoč EUR	2017	2016
Plače in nadomestila plač	96.956	95.140
Prispevki za socialno varnost	19.526	19.911
- od tega prispevki za pokojninsko zavarovanje	12.766	13.319
Drugi stroški dela	11.776	11.695
Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine	5.870	2.502
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	-15.164	-13.195
Skupaj stroški dela	118.964	116.053

Od skupne vrednosti usredstvenih lastnih proizvodov in storitev v višini 17.141 tisoč evrov [v letu 2016: 14.951 tisoč evrov] jih je v stroških dela izkazanih 15.164 tisoč evrov [v letu 2016: 13.195 tisoč evrov]. Storitve, opravljene za potrebe skupine, so usredstvene med neopredmetenimi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi [[pojasnilo 15](#) in [16](#)].

Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obdobju poročanja 2017 je bilo 3.577,80 delavca [v letu 2016: 3.615,00 delavca]. Povprečno število in struktura zaposlenih po dejanski stopnji izobrazbe je razkrita v poglavju [2.8.2, Odgovornost do zaposlenih](#).

11. DRUGI ODHODKI POSLOVANJA

v tisoč EUR	2017	2016
Rezervacije	26.011	3.014
Izguba pri prodaji in izločitvi neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev	870	1.122
Odpisi zalog	1.887	2.625
Slabitev in odpisi poslovnih in drugih terjatev	0	7.411
Slabitev neopredmetenih in opredmetenih sredstev	547	2.183
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	-1.977	-1.756
Ostali odhodki	2.761	2.853
Skupaj drugi odhodki poslovanja	30.099	17.452

Odhodki za rezervacije so v letu 2017 višji zaradi oblikovanja dodatnih rezervacij za verjetne obveznosti po tožbah [pojasnilo 28].

12. FINANČNI PRIHODKI IN FINANČNI ODHODKI

v tisoč EUR	2017	2016
Prihodki iz dividend	253	168
Drugi prihodki iz deležev	0	106
Prihodki od obresti	1.573	2.231
Neto pozitivne tečajne razlike	1.536	576
Prihodki iz izvedenih finančnih instrumentov	1.103	18.897
Drugi finančni prihodki	996	1.579
Skupaj finančni prihodki	5.461	23.557
Odhodki za obresti izdanih obveznic	1.992	15.761
Odhodki za obresti	5.955	1.875
Slabitev in odpisi finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo	0	488
Slabitev in odpisi danih posojil	0	2
Drugi finančni odhodki	315	1.270
Skupaj finančni odhodki	8.262	19.396
Finančni izid	-2.801	4.161
Delež v rezultatu pridruženih in skupaj obvladovanih podjetij	5	-6.415

1,5 mio EUR so bile višje neplanirane neto pozitivne tečajne razlike, kot posledica padca vrednosti dolarja glede na konec leta. Večina se nanaša na obveznosti iz naslova kapitaliziranih programskih pravic.

Drugi finančni prihodki v letu 2017 in 2016 so nastali iz naslova izvedenega finančnega instrumenta, in sicer s prodajo preostalega deleža v družbi ONE.VIP na podlagi pogodbe o nakupni opciji, ki je bila sklenjena s Telekom Austria Group. S tem je skupina dokončno izstopila iz lastništva družbe ONE.VIP DOO Skopje.

Finančni odhodki so glede na 2016 nižji zaradi efektivne obrestne mere dolga, s katerim so bile refinancirane euro obveznice. Planirani posel obrestne zamenjave je bil realiziran šele v letu 2017, zato so realizirani odhodki za obresti nižji, kar vpliva na višji finančni izid.

13. DAVEK IZ DOBIČKA, ODLOŽENE TERJATVE IN OBVEZNOSTI ZA DAVEK

v tisoč EUR	2017	2016
Davek tekočega leta	-1.140	-541
Odložene terjatve / obveznosti za davek	8.616	6.968
Drugi davki, ki niso izkazani v drugih postavkah	-218	-355
Skupaj davek	7.258	6.072

Med drugimi davki, ki niso izkazani v drugih postavkah, skupina izkazuje odpis davčnega odtegljaja v tujini plačanega davka.

Uskladitev med dejanskim in izračunanim odhodkom za davek z upoštevanjem efektivne davčne stopnje

v tisoč EUR	2017	2016
Dobiček/izguba pred obdavčitvijo	1.765	33.868
Davek iz dobička upoštevajoč predpisano davčno stopnjo	-335	-5.758
Neobdavčene prejete dividende	51	298
Neobdavčen dobiček od odsvojitve lastniškega deleža	0	9
Koriščenje davčne olajšave v tekočem obdobju	1.594	11.626
Odprava davčnih olajšav, koriščenih v prejšnjih letih	-540	-170
Sprememba davčne stopnje	0	3.801
Davčno nepriznani odhodki	-4.135	-3.097
Priznani odhodki / prihodki, ki so bili nepriznani v preteklih letih	-296	-109
Davčna izguba in neizkoriščene olajšave	11.091	0
Drugo	-172	-528
Skupaj odhodek za davek	7.258	6.072
Efektivna davčna stopnja	0,00 %	0,00 %

Stanje davčne izgube na 31. 12. 2017 znaša 145.262 tisoč evrov [na 31. 12. 2016: 143.832 tisoč evrov].

V letu 2017 je skupina oblikovala odložene davke od neizkoriščenih olajšav v višini 11.091 tisoč evrov.

Odložene terjatve in obveznosti za davek so izračunane na podlagi začasnih razlik po metodi obveznosti po bilanci stanja glede na stopnjo obdavčitve dohodka pravnih oseb v naslednjih letih. V obravnavanem obdobju je dohodek pravnih oseb obdavčen z 19% davčno stopnjo [2016: 17%].

Terjatve za odložene davke

v tisoč EUR	2017	2016	Preko poslovnega izida	Preko vseobsegajočega donosa
Neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva	13.315	14.744	-1.430	0
Finančne naložbe	1.080	970	0	111
Terjatve iz poslovanja	5.575	7.001	-1.426	0
Davčna izguba in neizkoriščene olajšave	22.639	11.494	11.145	0
Rezervacije	2.267	1.932	335	0
Odložene terjatve za davek	44.876	36.141	8.624	111

Gibanje terjatev za odložene davke

v tisoč EUR	
Stanje 1. 1. 2016	29.001
Odprava / črpanje	-4.436
Oblikovanje	7.775
Preračun davčne stopnje 19 %	3.801
Stanje 31. 12. 2016	36.141
Odprava / črpanje	-9.703
Oblikovanje	18.437
Stanje 31. 12. 2017	44.876

Obveznosti za odložene davke

v tisoč EUR	2017	2016	Preko poslovnega izida	Preko vseobsegajočega donosa
Neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva	1.658	1.121	-537	0
Finančne naložbe	224	159	0	-65
Odložene obveznosti za davek	1.882	1.280	-537	-65

Gibanje obveznosti za odložene davke

v tisoč EUR	
Stanje 1. 1. 2016	1.140
Odprava / črpanje	-54
Oblikovanje	177
Preračun davčne stopnje 19 %	17
Stanje 31. 12. 2016	1.280
Oblikovanje	602
Stanje 31. 12. 2017	1.882

Neizkoriščene davčne olajšave na dan 31. 12. 2017 znašajo 60.041 tisoč evrov [v letu 2016: 30.045 tisoč evrov].

Skupina v letu 2017 ni oblikovala odloženih terjatev za davek od odbitnih začasnih razlik v višini 3.422 tisoč evrov. Od tega za davčno izgubo v višini 1.241 tisoč evrov, ter za druge davčne olajšave v višini 2.181 tisoč evrov [v letu 2016 2.358 tisoč evrov].

V letu 2016 se je spremenil Zakon o davku od dohodka pravnih oseb v Sloveniji [Ur. list RS 68/2016], ki je za leto 2017 spremenil davčno stopnjo iz 17 % na 19 %. Skupina je v letu 2016 preračunala odložene davke na stopnjo 19 %. Zaradi spremembe davčne stopnje je skupina že v letu 2016 pripoznala povečanje terjatev za odložene davke v dobro poslovnega izida in povečanje obveznosti za odložene davke v breme kapitala.

14. DOBIČEK NA DELNICO

Osnovni čisti dobiček na delnico je izračunan tako, da čisti dobiček obračunskega obdobja, ki pripada navadnim delničarjem, delimo s tehtanim povprečnim številom v obračunskem obdobju uveljavljajočih se navadnih delnic.

Tehtano povprečno število uveljavljajočih se navadnih delnic se izračuna iz podatkov o številu uveljavljajočih se navadnih delnic ob upoštevanju morebitnih odkupov in prodaj znotraj obdobja ter ob upoštevanju časa, v katerem so bile delnice udeležene pri ustvarjanju dobička.

Popravljeni čisti dobiček na delnico se ne izračunava, saj družba nima popravljanih potencialnih rednih delnic.

v tisoč EUR	Pojasnilo	2017	2016
	Čisti poslovni izid, namenjen razdelitvi delničarjem, lastnikom navadnih delnic matične družbe	9.023	39.940
	Tehtano povprečno število navadnih delnic za dobiček na delnico	6.505.478	6.505.478
	Dobiček na delnico	1,39	6,14

Tehtano povprečno število navadnih delnic

v tisoč EUR	2017	2016
Tehtano povprečno število navadnih delnic za dobiček na delnico	6.535.478	6.535.478
Manj lastne delnice družbe	-30.000	-30.000
Skupaj	6.505.478	6.505.478

15. NEOPREDMETENA SREDSTVA

Koncesije predstavljajo pravice do uporabe frekvence spektra GSM-, UMTS- in LTE-mobilne telefonije na območju Republike Slovenije ter GSM na Kosovu v skupnem znesku 90.955 tisoč evrov [v letu 2016: 101.434 tisoč evrov]. Dobe trajanja posameznih koncesij so razkrite v [pojasnilu 42](#), v [tabeli Koncesije za storitve mobilne telefonije](#).

Neodpisane vrednosti pridobljenih koncesij 31. 12. 2017 znašajo: v Sloveniji za UMTS 15.761 tisoč evrov [v letu 2016: 19.777 tisoč evrov], za GSM 32.678 tisoč evrov [v letu 2016: 35.192 tisoč evrov] ter za LTE 20.374 tisoč evrov [v letu 2016: 22.159 tisoč evrov]. Na Kosovu neodpisana vrednost koncesij za GSM znaša 19.602 tisoč evrov [v letu 2016: 24.306 tisoč evrov] in LTE 2.540 tisoč evrov [v letu 2016: 4.233 tisoč evrov].

Med koncesijami in licencami skupina izkazuje tudi programske pravice in licence za uporabo računalniških programov.

Na dan 31. 12. 2017 skupina med neopredmetenimi sredstvi izkazuje pošteno vrednost liste kupcev iz prevzema družbe Debitel v višini 3.204 tisoč evrov ter listo kupcev Intell v višini 839 tisoč evrov.

Dobro ime v višini 4.091 tisoč evrov je nastalo pri prevzemu družb TSinpo (v višini 115 tisoč evrov) v letu 2017 in iz prevzemov družb Debitel (v višini 3.603 tisoč evrov, ter družbe Netkom, Banjaluka (v višini 373 tisoč evrov).

Skupina je opravila test slabitve liste kupcev, nastale iz prevzema družbe Debitel. Za oceno vrednosti je bil uporabljen na donosu zasnovan način ocenjevanja vrednosti in znotraj tega načina ocenjevanja metoda presežnega donosa. V okviru izbrane metode se za vsa pripoznana sredstva opredeli donos, ki naj bi ga ta sredstva ustvarjala in prinašala lastnikom. Na podlagi te metode je vrednost baze naročnikov ocenjena na 8.213 tisoč evrov z razponom ocene med 7.740 tisoč evrov in 8.718 tisoč evrov. Uporabljena diskontna stopnja je bila 10,74 %, zahtevana donosnost sredstev v višini 10,7 %. Ugotovljeno je bilo, da nadomestljiva vrednost liste kupcev presega knjigovodske vrednosti, zato ni potrebe po slabitvi. Ker skupina ni zaznala znamenj slabitev liste kupcev, tudi ni zaznala znakov slabitve dobrega imena.

Opravljen je bil test slabitve dobrega imena, nastalega s prevzemom družbe Netkom, Banja Luka. Izračuni temeljijo na projekcijah bodočih denarnih tokov omenjenih družb za obdobje od 2018 do 2022. Glavni uporabljeni predpostavki pri izračunu sta pričakovana stopnja rasti v višini 2 % in diskontna stopnja v višini 15 %. Ugotovljeno je bilo, da nadomestljiva vrednost denar ustvarjajočih enot presega njihovo knjigovodsko vrednost, zato ni potrebe po oslabitvi dobrega imena.

Družbe v skupini na neopredmetenih sredstvih nimajo omejene lastninske pravice, prav tako pa sredstva niso predmet obremenitve.

Na 31. 12. 2017 družbe v skupini izkazujejo pogodbene obveze za neopredmetena sredstva v višini 10.416 tisoč evrov (v letu 2016: 4.598 tisoč evrov), ki se nanašajo na vzpostavitev računalniških sistemov in na licence za računalniške programe.

Gibanje neopredmetenih sredstev 2017

v tisoč EUR	Dobro ime	Koncesije in licence	Prodajne provizije	Računalniški programi	Druška neopredmetena sredstva	Neopredmetena sredstva v izgradnji	Drugo	Skupaj
Nabavna vrednost								
Stanje 1. 1. 2017	109.356	329.453	25.514	137.598	52.111	27.381	269	681.682
Razlika iz preračuna na predstavitevno valuto	0	-1	0	0	0	0	0	-1
Povečanja	115	2.449	0	266	0	61.573	9	64.412
Osnovna sredstva ustvarjena v skupini	0	0	0	56	0	2.328	0	2.384
Povečanje v poslovnih združitvah	0	0	0	0	103	0	0	103
Prenosi v uporabo	0	17.181	9.693	35.367	967	-63.208	0	0
Zmanjšanja	0	-17.644	-15.794	-337	0	0	0	-33.775
Odpisi	0	-908	0	-109	0	0	0	-1.017
Drugi prenosi*	-244	-6.237	0	6.181	0	-1.688	11	-1.977
Stanje 31. 12. 2017	109.227	324.293	19.413	179.022	53.181	26.386	289	711.811
Popravek vrednosti								
Stanje 1. 1. 2017	105.173	198.884	15.969	121.133	30.986	267	38	472.450
Zmanjšanja	0	-17.644	-15.794	-322	0	0	0	-33.760
Odpisi	0	-892	0	-110	0	0	0	-1.002
Drugi prenosi*	-37	-6.408	0	6.161	355	0	0	71
Amortizacija	0	30.507	9.133	17.091	2.891	0	18	59.640
Stanje 31. 12. 2017	105.136	204.447	9.308	143.953	34.232	267	56	497.399
Neodpisana vrednost								
Stanje 1. 1. 2017	4.183	130.569	9.545	16.465	21.125	27.114	231	209.232
Stanje 31. 12. 2017	4.091	119.846	10.105	35.069	18.949	26.119	233	214.412

* V okviru drugih prenosov so zajeti prenosi med neopredmetenimi sredstvi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi, prenosi med skupinami sredstev ter prenosi v zaloge.

Pomembnejša povečanja neopredmetenih sredstev se nanašajo predvsem na nakup in razvoj programske opreme.

Gibanje neopredmetenih sredstev 2016

v tisoč EUR	Dobro ime	Koncesije in licence	Prodajne provizije	Računalniški programi	Druga neopredmetena sredstva	Neopredmetena sredstva v izgradnji	Drugo	Skupaj
Nabavna vrednost								
Stanje 1. 1. 2016	108.156	285.422	15.689	122.871	47.543	57.290	61	637.032
Povečanja	0	731	0	505	1	58.917	0	60.154
Osnovna sredstva ustvarjena v skupini	0	0	0	0	0	3.552	0	3.552
Povečanje v poslovnih združitvah	1.200	0	0	0	0	9	231	1.440
Prenosi v uporabo	0	62.444	9.825	14.671	4.582	-91.522	0	0
Zmanjšanja	0	-19.338	0	-1.759	-15	0	0	-21.112
Odpisi	0	-124	0	-3	0	0	0	-127
Drugi prenosi*	0	318	0	1.313	0	-865	-23	743
Stanje 31. 12. 2016	109.356	329.453	25.514	137.598	52.111	27.381	269	681.682
Popravek vrednosti								
Stanje 1. 1. 2016	103.973	189.833	7.743	108.780	27.825	267	3	438.424
Povečanja	0	0	60	0	0	0	0	60
Povečanje v poslovnih združitvah	1.200	0	0	0	0	0	32	1.232
Zmanjšanja	0	-19.334	0	-1.699	-14	0	0	-21.047
Odpisi	0	-121	0	-3	0	0	0	-124
Drugi prenosi*	0	-702	0	811	550	0	2	661
Amortizacija	0	29.208	8.166	13.244	2.625	0	1	53.244
Stanje 31. 12. 2016	105.173	198.884	15.969	121.133	30.986	267	38	472.450
Neodpisana vrednost								
Stanje 1. 1. 2016	4.183	95.589	7.946	14.091	19.718	57.023	58	198.608
Stanje 31. 12. 2016	4.183	130.569	9.545	16.465	23.650	27.114	231	209.232

* V okviru drugih prenosov so zajeti prenosi med neopredmetenimi sredstvi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi, prenosi med skupinami sredstev ter prenosi v zaloge.

16. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Pomembnejša povečanja opredmetenih osnovnih sredstev v uporabi v 2017 se nanašajo predvsem na izgradnjo in posodobitev kabelskega omrežja, pridobitev kabelske kanalizacije ter telekomunikacijske in druge opreme. Med drugo opremo so zajeti modemi, setup-boxi, ostala oprema pri naročnikih, pohištvo, avtomobili in ostala oprema.

Osnovna sredstva, ustvarjena v družbi, se nanašajo na storitve, ki so opravljene za skupino in se nanašajo predvsem na montažo baznih postaj ter modemov.

Družbe v skupini na opredmetenih osnovnih sredstvih nimajo omejene lastninske pravice, prav tako sredstva niso predmet obremenitve.

Pogodbene obveze za opredmetena osnovna sredstva 31. 12. 2017 znašajo 2.638 tisoč evrov [v letu 2016: 2.382 tisoč evrov] in se v največji meri nanašajo na gradnjo telekomunikacijskega omrežja.

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev 2017

v tisoč EUR	Zemljišča, zgradbe in kabelska kanalizacija	Kabelsko omrežje	Telefonske centrale	Oprema za mobilno omrežje	Druga oprema	Sredstva v izgradnji	Drugo	Skupaj
Nabavna vrednost								
Stanje 1. 1. 2017	442.984	982.702	277.885	625.844	445.587	35.662	152	2.810.816
Razlika iz preračuna na predstavitevno valuto	0	7	0	0	52	0	0	59
Povečanja	108	1.500	7	1.467	3.157	72.220	18	78.477
Osnovna sredstva ustvarjena v skupini	5	83	0	89	276	14.304	0	14.757
Povečanje v poslovnih združitvah	95	2.689	0	0	96	2.467	0	5.347
Prenos iz sredstev v izgradnji	10.832	19.672	5.098	8.874	35.289	-79.765	0	0
Zmanjšanja	-160	-1	-48.696	-26.796	-27.426	-217	0	-103.296
Odpisi	-1.004	-2.689	-3.298	-298	-27.321	0	0	-34.610
Drugi prenosi*	-3.346	1.514	-36	1.038	-290	-456	-130	-1.706
Stanje 31. 12. 2017	449.514	1.005.477	230.960	610.218	429.420	44.215	40	2.769.844
Popravek vrednosti								
Stanje 1. 1. 2017	156.409	791.218	265.994	535.693	359.972	11.390	0	2.120.676
Razlika iz preračuna na predstavitevno valuto	-1	0	0	0	18	0	0	17
Povečanja	29	0	0	141	65	0	0	235
Povečanja v poslovnih združitvah	78	0	0	0	79	0	0	157
Zmanjšanja	-156	-1	-48.679	-26.439	-24.628	0	0	-99.903
Odpisi	-999	-2.686	-3.297	-279	-27.054	0	0	-34.315
Slabitev	251	0	0	0	0	15	0	266
Amortizacija	14.831	21.640	4.388	28.720	34.845	64	0	104.488
Drugi prenosi*	-935	-694	-7	-2	622	0	0	-1.016
Stanje 31. 12. 2017	169.507	809.477	218.399	537.834	343.919	11.469	0	2.090.605
Neodpisana vrednost								
Stanje 1. 1. 2017	286.575	191.484	11.891	90.151	85.615	24.272	152	690.140
Stanje 31. 12. 2017	280.007	196.000	12.561	72.384	85.501	32.746	40	679.239

* V okviru drugih prenosov so zajeti prenosi med neopredmetenimi sredstvi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi, prenosi med skupinami sredstev ter prenosi v zaloge.

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev 2016

v tisoč EUR	Zemljišča, zgradbe in kabelska kanalizacija	Kabelsko omrežje	Telefonske centrale	Oprema za mobilno omrežje	Druga oprema	Sredstva v izgradnji	Drugo	Skupaj
Nabavna vrednost								
Stanje 1. 1. 2016	438.550	964.860	275.464	656.600	458.783	33.496	78	2.827.831
Razlika iz preračuna na predstavitevno valuto	0	0	0	0	1	0	0	1
Povečanja	58	2.893	6	3.041	3.798	63.982	0	73.778
Osnovna sredstva, ustvarjena v skupini	0	0	0	0	0	11.399	0	11.399
Povečanje v poslovnih združitvah	0	0	0	0	656	0	0	656
Prenos iz sredstev v izgradnji	6.885	12.908	3.938	6.696	35.087	-65.513	0	1
Zmanjšanja	-1.092	-17	-443	-13.472	-14.707	-384	0	-30.115
Odpisi	-1.427	-1	-1.256	-31.419	-34.707	-71	0	-68.881
Drugi prenosi*	10	2.059	176	4.398	-323	-7.247	76	-851
Stanje 31. 12. 2016	442.984	982.702	277.885	625.844	448.588	35.662	154	2.813.819
Popravek vrednosti								
Stanje 1. 1. 2016	140.929	766.880	263.944	545.586	378.022	11.390	0	2.106.751
Razlika iz preračuna na predstavitevno valuto	0	0	0	0	6	0	0	6
Povečanja	195	0	2	152	82	0	0	431
Povečanja v poslovnih združitvah	0	0	0	0	402	0	0	402
Zmanjšanja	-137	-3	-417	-13.293	-12.318	0	0	-26.168
Odpisi	-1.427	-1	-1.256	-31.413	-34.650	0	0	-68.747
Slabitev	1.486	0	0	0	0	0	0	1.486
Amortizacija	15.362	24.348	3.715	34.720	31.687	0	0	109.832
Drugi prenosi*	1	-6	6	-59	-256	0	0	-314
Stanje 31. 12. 2016	156.409	791.218	265.994	535.693	362.975	11.390	0	2.123.679
Neodpisana vrednost								
Stanje 1. 1. 2016	297.621	197.980	11.520	111.014	80.761	22.106	78	721.080
Stanje 31. 12. 2016	286.575	191.484	11.891	90.151	85.613	24.272	154	690.140

* V okviru drugih prenosov so zajeti prenosi med neopredmetenimi sredstvi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi, prenosi med skupinami sredstev ter prenosi v zaloge.

17. NALOŽBE V PRIDRUŽENE DRUŽBE IN SKUPNE PODVIGE

V Skupino Telekom Slovenije je kot skupni podvig vključena družba M-Pay, ki na dan 31. 12. 2017 skupaj s pripisanim dobičkom po kapitalski metodi znaša 129 tisoč evrov [v letu 2016: 124 tisoč evrov].

Družba ne kotira na nobeni od javnih borz vrednostnih papirjev.

18. DRUGE FINANČNE NALOŽBE

Dolgoročne finančne naložbe

v tisoč EUR	2017	2016
Naložbe v delnice bank	247	0
Naložbe v druge delnice in deleže	4.265	2.423
Skupaj finančne naložbe, razpoložljive za prodajo	4.512	2.423
Posojila podjetjem	108	325
Posojila zaposlencem	324	429
Skupaj dana posojila	432	754
Druga dolgoročna finančna sredstva	8	0
Skupaj dolgoročne finančne naložbe	4.952	3.177

Vse naložbe v delnice in deleže so razporejene kot finančne naložbe, razpoložljive za prodajo.

Od skupne vrednosti v znesku 4.512 tisoč evrov se 1.796 tisoč evrov [v letu 2016: 1.454 tisoč evrov] nanaša na finančne naložbe, ki kotirajo na borzi vrednostnih papirjev in so pripoznane po poštenu vrednosti.

Ostale naložbe se vrednotijo po nabavni vrednosti, saj ne kotirajo na borzi vrednostnih papirjev in zanje skupina ne more pridobiti informacij, da bi lahko ocenila pošteno vrednost.

Finančne naložbe ne služijo kot zavarovanje in so proste bremen.

Kratkoročne finančne naložbe

v tisoč EUR	2017	2016
Druga kratkoročna posojila	457	474
Druga kratkoročna finančna sredstva	227	118.897
Depoziti pri bankah	77.283	299
Skupaj kratkoročne finančne naložbe	77.967	119.670

Med drugimi kratkoročnimi finančnimi naložbami je skupina v letu 2016 izkazovala terjatev iz naslova prodaje družbe ONE.VIP, v kateri je skupina imela 45% delež. Kljub pomembnemu deležu pa skupina ni obvladovala družbe ONE.VIP, saj zaradi sestave poslovnih in nadzornih organov ni vplivala na njeno poslovanje, hkrati pa skupina ni imela pravic do dividend in posledično ni imela ekonomskega vpliva. V letu 2017 je Telekom Austria Group uveljavil nakupno opcijo in skupini v celoti plačal kupnino v višini 120 milijonov evrov. S plačilom kupnine je Skupina Telekom Slovenije v celoti izstopila iz lastništva družbe ONE.VIP DOO Skopje.

Na datum poročanja je imela skupina pri banki vezanih 6 depozitov [na 31. 12. 2016: 1 depozit] v skupni višini 77.283 tisoč evrov [2016: 299 tisoč evrov] z zapadlostjo od 39 do 151 dni [2016: 91 dni]. Letna obrestna mera znaša od 0,00 % do 0,10 % [letna obrestna mera 2016: 0,01 %]. En depozit je namenjen zavarovanju Monete v prvih treh mesecih leta 2018, ostali depoziti pa za uravnavanje tekoče likvidnosti v prvih štirih

mesecih leta 2018. Depoziti imajo določeno fiksno obrestno mero, zato skupine ni izpostavljena obrestnemu tveganju.

Tabela posojil

v tisoč EUR	2017	2016
Dolgoročna dana posojila	432	754
Dana posojila	108	325
Posojila zaposlencem	324	429
Kratkoročna dana posojila	457	474
Del dolgoročnega posojila, ki zapade v 12 mesecih - dana posojila	311	310
Del dolgoročnega posojila, ki zapade v 12 mesecih - posojila zaposlencem	113	132
Kratkoročna dana posojila in obresti	0	3
Kratkoročne terjatve za obresti	33	29
Stanje konec obdobja dana posojila	889	1.228

Zapadlost dolgoročnih in kratkoročnih posojil ter drugi podatki so razkriti v [pojasnilu 41, Upravljanje finančnih tveganj](#).

Obrestna mera posojil, danih drugim, se giblje med 0,728 % in 5 %, obrestna mera posojil, danih zaposlencem, pa med 3,70 % in 6,23 %.

19. OSTALA DOLGOROČNA SREDSTVA

v tisoč EUR	2017	2016
Vnaprej plačane najemnine	11.366	12.853
Dolgoročno odloženi stroški prodajnih vzpodbud	2.659	2.731
Dolgoročne poslovne terjatve	15.570	13.461
Programske pravice [TV-vsebine, TV-kanali]	11.691	2.525
Drugi dolgoročno odloženi stroški	1.012	1.275
Skupaj ostala dolgoročna sredstva	42.298	32.845

Med dolgoročnimi poslovnimi terjatvami skupina izkazuje prodajo blaga na obroke v višini 15.233 tisoč evrov [2016: 13.181 tisoč evrov], katerih zapadlost je daljša od enega leta. Za terjatve, ki izhajajo iz plačil na obroke, se popravek vrednosti terjatev oblikuje na kratkoročnem delu.

Gibanje ostalih dolgoročnih sredstev brez dolgoročnih poslovnih terjatev in dolgoročno odloženih stroškov

v tisoč EUR	Najemnine	Prodajne vzpodbude	Programske pravice
Stanje 1. 1. 2016	11.446	3.171	0
Povečanja v poslovnih združitvah	237	0	2.525
Povečanje	3.169	14.620	0
Prenos med stroške	-1.999	-15.060	0
Stanje 31. 12. 2016	12.853	2.731	2.525
Povečanja v poslovnih združitvah	0	0	0
Povečanje	1.291	15.185	11.079
Prenos med stroške	-2.778	-15.257	-1.913
Stanje 31. 12. 2017	11.366	2.659	11.691

Vnaprej plačane najemnine predstavljajo pretežno najem prostorov in zemljišč za bazne postaje ter zakupe optičnih vlaken. Programske pravice se nanašajo na lastno produkcijo, filme in serije drugih produkcij, ki se nanašajo na televizijsko dejavnost Planet TV. Programske pravice skupina v stroške prenaša glede na zgodovino predvajanj serij oziroma lastne produkcije.

20. NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Gibanje naložbenih nepremičnin 2017

v tisoč EUR	Zemljišče	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2017	4.865	1.810	6.675
Povečanja	0	3	3
Stanje 31. 12. 2017	4.865	1.813	6.678
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2017	1.572	923	2.495
Slabitev	117	9	126
Amortizacija	0	51	51
Stanje 31. 12. 2017	1.689	983	2.672
Neodpisana vrednost			
Stanje 1. 1. 2017	3.293	887	4.180
Stanje 31. 12. 2017	3.176	830	4.006

Gibanje naložbenih nepremičnin 2016

v tisoč EUR	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2016	4.865	1.977	6.842
Zmanjšanja	0	-167	-167
Stanje 31. 12. 2016	4.865	1.810	6.675
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2016	1.232	589	1.821
Zmanjšanja	0	-2	-2
Slabitev	340	270	610
Amortizacija	0	66	66
Stanje 31. 12. 2016	1.572	923	2.495
Neodpisana vrednost			
Stanje 1. 1. 2016	3.633	1.388	5.021
Stanje 31. 12. 2016	3.293	887	4.180

Skupina vodi naložbene nepremičnine po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo zaradi slabitve. Poštena vrednost naložbenih nepremičnin je prikazana v pojasnilu [pojasnilu 36, Knjigovodske in poštene vrednosti](#).

Skupina ima na dan 31. 12. 2017 med naložbenimi nepremičninami izkazano zemljišče in zgradbo v Sečoveljskih solinah v višini 2.972 tisoč evrov in zemljišče, zunanjo ureditev, čistilno napravo in zgradbo hotela Tisa na Pohorju v višini 1.034 tisoč evrov.

Cenitev navedenih nepremičnin je opravil pooblaščen ocenjevalec nepremičnin na dan 31. 12. 2017.

Pri oceni vrednosti se je preverila primernost uporabe metod za ocenjevanje zemljišč: nabavnovrednostni način, na donosu zasnovan način in način tržnih primerjav. Glede na namen vrednotenja, vrste nepremičnin in razpoložljive podatke se je za oceno poštene vrednosti zemljišča in zgradb v Sečoveljskih solinah uporabil način (metoda) tržnih primerjav. Za oceno poštene vrednosti za zemljišče, zunanjo ureditev, čistilno napravo in zgradbo hotela Tisa na Pohorju pa sta se uporabila način tržnih primerjav in nabavnovrednostni način.

Skupina je na osnovi te cenitve naložbeni nepremičnini slabila v višini 126 tisoč evrov in pripoznala odhodke iz naslova slabitve neopredmetenih in opredmetenih sredstev ([pojasnilo 11](#)).

Prihodki od naložbenih nepremičnin, pripoznani v poslovnem izidu v letu 2017, znašajo 292 tisoč evrov (2016: 181 tisoč evrov). Stroške, povezane z naložbenimi nepremičninami, je skupina v izkazu poslovnega izida v letu 2017 pripoznala v višini 174 tisoč evrov (2016: 165 tisoč evrov) in jih izkazuje v stroških materiala in energije ter stroških storitev, pod postavkama stroški vzdrževanja opredmetenih osnovnih sredstev in stroški drugih storitev ([pojasnilo 9](#)) ter v postavki ostali odhodki ([pojasnilo 11](#)) v drugih odhodkih poslovanja.

21. SREDSTVA ZA ODTUJITEV

Sredstva za odtujitev na dan 31. 12. 2017 so zemljišča in zgradbe, ki jih družbe v skupini ne nameravajo uporabljati v poslovne namene in za katere so posloводства družb sprejela sklep o njihovi prodaji. Ta je predvidena v naslednjih dvanajstih mesecih.

v tisoč EUR	Sredstva za odtujitev
Stanje 1. 1. 2016	913
Povečanja	932
Prodaja	-27
Stanje 31. 12. 2016	1.818
Povečanja	2
Prodaja	-925
Slabitev	-141
Stanje 31. 12. 2017	754

Skupina je marca 2017 pridobila nove cenitve z oceno tržnih vrednosti za deset nepremičnin, ki so jih pripravili pooblaščen ocenjevalci vrednosti nepremičnin DODOMA, d. o. o., Maribor in SIGMA, d. o. o., Kopriva, Dutovlje.

Ocena poštene vrednosti je bila določena na podlagi tržne vrednosti. Skladno s tem je skupina oslabila sredstva za odtujitev v višini 141 tisoč tisoč evrov. Oslabitev je skupina pripoznala v izkazu poslovnega izida v postavki Slabitev neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev [\[pojasnilo 11\]](#).

V letu 2017 so se sredstva za odtujitev znižala v višini 925 tisoč evrov zaradi prodaje zemljišč in nepremičnin. Pri tem je skupina ustvarila 362 tisoč evrov dobička od prodaje, ki ga je pripoznala v izkazu poslovnega izida v postavki Dobiček pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev [\[pojasnilo 8\]](#)

22. ZALOGE

v tisoč EUR	2017	2016
Material	10.573	11.133
Proizvodi	773	584
Trgovsko blago	10.858	11.773
Predujmi za zaloge	35	22
Skupaj zaloge	22.239	23.512

V letu 2017 je skupina odpisala 1.887 tisoč evrov zalog (2016: 2.625 tisoč evrov). Po čisti iztržljivi vrednosti je vrednoteno za 3.204 tisoč evrov (2016: 1.601 tisoč evrov) materiala in 1.442 tisoč evrov (2016: 465 tisoč evrov) trgovskega blaga. Ostale zaloge so vrednotene po prvotni nabavni vrednosti, saj je bila nabavna vrednost teh zalog nižja od čiste iztržljive vrednosti. Skupina med svojimi zalogami nima zalog, zastavljenih kot jamstvo za obveznosti.

23. POSLOVNE IN DRUGE TERJATVE

v tisoč EUR	2017			2016
	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Neto vrednost	Neto vrednost
Poslovne terjatve do kupcev	145.114	-23.146	121.968	116.467
Poslovne terjatve do tujih operaterjev	16.482	-1.746	14.736	19.857
Poslovne terjatve do domačih operaterjev	26.644	-11.509	15.135	5.753
Skupaj poslovne terjatve	188.240	-36.401	151.839	142.077
Dani predujmi	1.698	0	1.698	2.143
Terjatve za DDV in druge davke	4.998	0	4.998	5.711
Druge terjatve	1.291	-8	1.283	891
Skupaj druge terjatve	7.987	-8	7.979	8.746
Skupaj poslovne in druge terjatve	196.227	-36.409	159.818	150.823

Poslovne terjatve se ne obrestujejo.

Popravek vrednosti terjatev

v tisoč EUR	2017	2016
Stanje 1. 1.	-43.733	-41.013
Pridobitev novih družb	0	-107
Popravki v letu	-5.990	-15.067
Odprava popravkov	9.805	8.542
Odpisi	3.509	3.912
Stanje konec obdobja	-36.409	-43.733

Način ocenjevanja pri oblikovanju popravka vrednosti terjatev v letu 2017 glede na predhodna leta ni spremenjen.

24. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

v tisoč EUR	2017	2016
Odloženi stroški	10.966	11.886
Vnaprej vračunani prihodki za že opravljene storitve in dobavljeno blago [še ni računa]	25.936	8.266
Vnaprej vračunani prihodki in odloženi stroški – mednarodni obračun	22.057	15.969
Kratkoročni del prodajnih vzpodbud	11.974	11.752
Drugo	1.120	5.184
Skupaj kratkoročne aktivne časovne razmejitve	72.053	53.057

Odloženi stroški se nanašajo pretežno na najem prostorov za bazne postaje, zakupe vodov, vzdrževanje opreme in programov ter odložene stroške za radijske frekvence. Povečanje vnaprej vračunanih prihodkov za že opravljene storitve se nanaša predvsem na prihodke iz naslova e-cestninjenja.

25. DENAR IN DENARNI USTREZNIKI

v tisoč EUR	2017	2016
Denarna sredstva v blagajni in na računih v banki	27.229	42.538
Kratkoročni depoziti pri bankah z zapadlostjo do treh mesecev	2.016	16
Skupaj denar in denarni ustrezniki	29.245	42.554

Denarna sredstva na računih v banki se obrestujejo po obrestnih merah bank za pozitivna stanja na računih, nočni depoziti pa po pogodbenih obrestnih merah.

Kratkoročni depoziti so sklenjeni za obdobje od enega do treh mesecev. Depoziti se obrestujejo po obrestnih merah, ki so določene za posamezno depozitno obdobje.

Skupina ima za uravnavanje kratkoročne likvidnosti odprte kreditne linije oziroma revolving posojila v skupni višini 100 milijonov evrov. Hkrati so bile v letu 2017 za zagotovitev dolgoročne rezervne likvidnosti pridobljene tudi dolgoročne kreditne linije oziroma revolving posojila v skupni višini 70 milijonov evrov. Na dan 31. 12. 2017 posojila oziroma kreditne linije niso bili črpani.

Kreditne linije skupina prikazuje v [pojasnilu 30, Prejeta posojila](#).

26. KAPITAL IN REZERVE

v tisoč EUR	2017	2016
KAPITAL IN REZERVE		
Vpoklicani kapital	272.721	272.721
Kapitalske rezerve	181.488	181.488
Rezerve iz dobička	106.479	238.773
<i>Zakonske rezerve</i>	51.612	51.612
<i>Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže</i>	3.671	3.671
<i>Lastne delnice in lastni poslovni deleži</i>	-3.671	-3.671
<i>Statutarne rezerve</i>	54.854	54.854
<i>Druge rezerve iz dobička</i>	13	132.307
Zadržani čisti poslovni izid	125.039	14.788
<i>Zadržani poslovni izid preteklih let</i>	113.836	-4.922
<i>Poslovni izid tekočega leta</i>	11.203	19.710
Rezerve za poštene vrednosti finančnih instrumentov	955	678
Rezerve za poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganji v neto znesku	-472	0
Presežek iz prevrednotenja za aktuarske primanjkljaje in presežke	-2.585	-1.982
Prevedbene rezerve	0	-24
Kapital, pripisan lastnikom v obvladujoči družbi skupaj	683.625	706.442
Neobvladujoči delež	-2.760	-580
Skupaj kapital	680.865	705.862

VPOKLICANI KAPITAL

Odobreni, izdani in v celoti vplačani kapital znaša 272.721 tisoč evrov in je razdeljen na 6.535.478 navadnih imenskih kosovnih delnic. Vsaka kosovna delnica ima enak delež in pripadajoč znesek v osnovnem kapitalu.

LASTNIŠKA STRUKTURA

Delničar	31. 12. 2017		31. 12. 2016	
	Število delnic	Delež v %	Število delnic	Delež v %
Republika Slovenija	4.087.569	62,54	4.087.569	62,54
Slovenski državni holding, d. d. [SDH]	277.839	4,25	277.839	4,25
Individualni delničarji	822.060	12,58	794.839	12,16
Druge domače pravne osebe	212.876	3,26	211.488	3,24
Kapitalska družba, d. d.	365.175	5,59	365.175	5,59
Domače finančne družbe in skladi	356.525	5,46	445.871	6,82
Tuje pravne osebe	383.434	5,87	322.697	4,94
Lastne delnice	30.000	0,46	30.000	0,46
Skupaj	6.535.478	100,00	6.535.478	100,00

Stanje in gibanje kapitala sta predstavljena v izkazu gibanja kapitala. V letu 2017 ni bilo sprememb v številu izdanih delnic.

Kapitalske rezerve ob koncu leta 2017 znašajo 181.488 tisoč evrov in se smejo uporabiti pod pogoji in za namen, ki jih določa zakon. Kapitalske rezerve niso namenjene delitvi. Gibanje kapitalskih rezerv je vidno v izkazu gibanja kapitala.

Zakonske rezerve družbe oblikujejo tako, da skupaj s kapitalskimi rezervami znašajo 20 % njihovega osnovnega kapitala. Skupina ima na dan 31. 12. 2017 oblikovane zakonske rezerve v višini 51.612 tisoč evrov.

Kapitalske in zakonske rezerve se v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah lahko v presežnem znesku porabijo za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe in za kritje čiste ter prenesene izgube, če se hkrati ne uporabijo rezerve iz dobička za izplačilo dobička delničarjem.

Na 31. 12. 2017 je imela matična družba 30.000 lastnih delnic, kar predstavlja 0,46 % kapitala. Njihovo število je nespremenjeno od pridobitve v letu 2003. Lastne delnice v višini 3.671 tisoč evrov se izkazujejo kot odbitna postavka kapitala in so izkazane po nabavni vrednosti. V enaki višini se skladno z zakonskimi zahtevami oblikujejo tudi rezerve za lastne delnice.

Lastne delnice sme skupina pridobivati le po določbah 247. člena Zakona o gospodarskih družbah [ZGD-1].

Statutarne rezerve se uporabljajo za oblikovanje rezerv za lastne delnice, za kritje izgube, za povečanje osnovnega kapitala ter za kritje vseh vrst poslovnih in drugih tveganj. Družbe v skupini oblikujejo statutarne rezerve, dokler njihova višina ne doseže 20 % osnovnega kapitala posamezne družbe. Te rezerve se lahko porabijo v skladu s statutom za povečanje osnovnega kapitala, za pokrivanje tekoče in prenesene izgube, če ni mogoče pokriti te izgube z drugimi viri, ter za oblikovanje lastnih delnic, če niso na razpolago drugi viri.

Ob sestavitvi letnega poročila lahko skupina oblikuje **druge rezerve iz dobička** do višine 50 % čistega poslovnega izida poslovnega leta, zmanjšanega za oblikovane statutarne ali zakonske rezerve. Druge rezerve iz dobička se lahko uporabijo za katere koli namene skladno z zakonom, statutom, poslovno politiko in sklepi skupščine.

ZADRŽANI ČISTI POSLOVNI IZID

Zadržani čisti poslovni izid vključuje prenesene dobičke prejšnjih let in čisti poslovni izid tekočega leta.

Na podlagi sklepa skupščine delničarjev 21. 4. 2017 se je bilančni dobiček za leto 2016 v znesku 32.835 tisoč evrov uporabil za izplačilo dividend v višini 32.527 tisoč evrov, kar predstavlja 5,00 evra na delnico [V letu 2016 so bile izplačane dividende za leto 2015 v znesku 32.527 tisoč evrov, kar znaša 5,00 evra na delnico.] Preostali del v višini 308 tisoč evrov se prenese v naslednje leto.

Dividende so bile izplačane delničarjem, ki so bili na presečni dan 19. 7. 2017 vpisani v delniško knjigo kot imetniki delnic, oziroma drugim upravičencem s pravico do dividend. Dividende so bile izplačane 20. 7. 2017.

Predlagano izplačilo dividend za leto 2017

Znesek za izplačilo dividend: 40.984.511,40 evrov

Dividenda na navadno delnico: 6,30 evra

REZERVA ZA POŠTENE VREDNOSTI FINANČNIH INSTRUMENTOV

Rezerva za poštene vrednosti finančnih instrumentov vključuje spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, in spremembe poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem.

Spremembe prevrednotovalnih rezerv za pošteno vrednost finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo

v tisoč EUR	2017	2016
Stanje 1. 1.	678	943
Prevrednotenje finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo (krepitev)	342	1
Odloženi davki	-65	0
Prerazvrstitev prevrednotenja finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo v poslovni izid	0	-300
Odloženi davek od prerazvrstitve prevrednotenja finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, v poslovni izid	0	51
Sprememba odloženih davkov zaradi preračuna davčne stopnje	0	-17
Stanje 31. 12.	955	678

Spremembe prevrednotovalnih rezerv za pošteno vrednost finančnih instrumentov za varovanje pred tveganji (neto znesek)

v tisoč EUR	2017	2016
Stanje 1. 1.	0	0
Sprememba poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem	-583	0
Odloženi davek	111	0
Stanje 31. 12.	-472	0

REZERVA ZA AKTUARSKE PRIMANJKLJAJE IN PRESEŽKE

Kot rezerva za aktuarski presežek ali primanjkljaj se izkazujejo spremembe sedanje vrednosti obveznosti do zaposlencev zaradi sprememb v aktuarskih predpostavkah in na podlagi izkustvenih prilagoditev.

V letu 2017 se je znižal za –603 tisoč evrov (2016: –435 tisoč evrov) in konec leta 2017 znaša –2.585 tisoč evrov (2016: –1.982 tisoč evrov).

27. DOLGOROČNO ODLOŽENI PRIHODKI

v tisoč EUR	2017	2016
Vnaprej zaračunane kolokacije	10.404	7.366
Drugi dolgoročno odloženi prihodki	2.825	3.428
Skupaj dolgoročno odloženi prihodki	13.229	10.794

Vnaprej vračunane kolokacije se nanašajo na oddajo prostorov in opreme drugim operaterjem.

28. REZERVACIJE

v tisoč EUR	2016	Povečanje v poslovnih združitvah	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	Sprememba diskontne stopnje	2017
Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah	20.208	0	-10.494	-25	24.612	0	34.301
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade	11.650	0	-214	-487	790	258	11.997
Rezervacije za ocenjene stroške odstranitve sprejemno-oddajnih postaj	3.445	0	-26	-13	53	-6	3.453
Druge rezervacije	565	272	-249	-260	1.593	0	1.921
Rezervacije za reorganizacijo podjetja	2.718	0	-2.718	0	5.829	0	5.829
Skupaj rezervacije	38.586	272	-13.701	-785	32.877	252	57.501

v tisoč EUR	2015	Povečanje v poslovnih združitvah	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	Sprememba diskontne stopnje	2016
Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah	20.689	0	-1.438	-2.030	2.987	0	20.208
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade	11.340	30	-284	-405	774	195	11.650
Rezervacije za ocenjene stroške odstranitve sprejemno-oddajnih postaj	3.155	0	-9	1	66	232	3.445
Druge rezervacije	1.264	0	-265	-623	189	0	565
Rezervacije za prestrukturiranje podjetja	7.544	0	-7.544	0	2.718	0	2.718
Skupaj rezervacije	43.992	30	-9.540	-3.057	6.734	427	38.586

REZERVACIJE ZA VERJETNE OBVEZNOSTI PO TOŽBAH

Rezervacije za obveznosti za tožbe so oblikovane na podlagi ocene verjetnega izida, ki je opravljena z visoko stopnjo previdnosti. Datuma zapadlosti obveznosti ni mogoče določiti. Tožbe se med drugim nanašajo na očitane domnevne zlorabe prevladujočega položaja na trgih, na katerih posluje Telekom Slovenije, za katere pa je Agencija za varstvo konkurence Republike Slovenije (AVK) po uradni dolžnosti proti družbi Telekom Slovenije v preteklih letih uvedla več postopkov. Tožbe, za katere so oblikovane rezervacije, so v različnih fazah postopka. V do zdaj pravnomočno zaključenih zadevah je bila Skupina Telekom Slovenije v večji meri uspešna, kar skladno s pravili borze tekoče objavlja. Rezervacije so oblikovane na podlagi ocene posloводства in na osnovi pridobljenih pravnih mnenj znašajo 34.301 tisoč evrov.

Proti družbam Skupine Telekom Slovenije so vložene tožbe v skupnem znesku 268.396 tisoč evrov [2016: 265.595 tisoč evrov] – [pojasnilo 37, Pogoje obveze](#).

REZERVACIJE ZA ODPRAVNINE IN JUBILEJNE NAGRADE

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi so oblikovane na osnovi aktuarskih izračunov. Pri izračunu sta bili uporabljeni diskontna stopnja 1,92 % ali 1,44 %, kolikor je konec decembra 2017 znašala donosnost 15-letnih oz. 10-letnih podjetniških obveznic z visoko boniteto v evrskem območju [v letu 2016 je znašala diskontna stopnja 1,75 %]. Stopnja fluktuacije zaposlenih je upoštevana glede na starostne intervale in znaša od 0 % do 3,5 % [v letu 2016 se je gibala od 0 % do 3,5 %]. Obveznosti posameznih družb v skupini so enake sedanji vrednosti ocenjenih bodočih izplačil.

REZERVACIJE ZA OCENJENE STROŠKE ODSTRANITVE SPREJEMNO-ODDAJNIH POSTAJ

Rezervacije so oblikovane v višini predvidenih stroškov odstranitve, diskontirane z diskontno stopnjo 1,92 % letno [2016: 1,75 % letno], kolikor je konec decembra 2017 znašala donosnost 15-letnih podjetniških obveznic z visoko boniteto v evrskem območju.

REZERVACIJE ZA PRESTRUKTURIRANJE PODJETJA

Skupina je v letu 2017 črpala rezervacije za prestrukturiranje podjetja v višini 2.718 tisoč evrov, ki so bile oblikovane v preteklem poročevalskem obdobju. Skladno s poslovnim načrtom je skupina oblikovala nove rezervacije v višini 5.829 tisoč evrov, ki se nanašajo na odpravnine zaposlenim ob kadrovskem prestrukturiranju.

29. DOLGOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI

v tisoč EUR	2017	2016
Pogodbene obveznosti za programske pravice	9.684	9.702
Microsoft licence	0	1.803
Drugo	6.742	67
Skupaj dolgoročne poslovne obveznosti	16.426	11.572

V letu 2017 so se druge dolgoročne obveznosti povečale zaradi poravnave z družbo Telemach.

30. PREJETA POSOJILA

To pojasnilo vsebuje informacijo o pogodbenih pogojih, ki veljajo za prejeta posojila. Več informacij o izpostavljenosti obrestnemu in tečajnemu tveganju je navedenih v [pojasnilu 41, Upravljanje finančnih tveganj](#).

v tisoč EUR	2017	2016
Prejeta dolgoročna posojila		
Bančna posojila	284.142	304.534
Tekoča zapadlost dolgoročnih posojil	-115.252	-304.378
Skupaj dolgoročni del	168.890	156
Prejeta kratkoročna posojila		
Tekoča zapadlost dolgoročnih posojil	115.252	304.378
Obresti od posojil	0	1
Skupaj kratkoročni del	115.252	304.379

Pogodbena določila prejetih posojil

v tisoč EUR	Dolgoročni del 31. 12. 2017	Kratkoročni del 31. 12. 2017	Rok zapadlosti daljši od 5 let	Pogodbena obrestna mera	Zapadlost zadnjega obroka	Način zavarovanja
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	169.231	115.385	7.692	6mEURIBOR + 1,65 %	2023	bianco menice
				6mEURIBOR + 1,70 %	2021	bianco menice
				6mEURIBOR + 1,60 %	2018	bianco menice
	94	63		6mEURIBOR + 3,75 %	2020	zastavna pravica na premočninah

Skupina ima odprte kratkoročne in dolgoročne kreditne linije oziroma revolving posojila, ki so zavarovana z biano menicami. Kratkoročne kreditne linije oziroma revolving posojila zapadejo v letu 2018 in imajo fiksno ali spremenljivo obrestno mero ter pribitek od 0,70 % do 3,00 %. Dolgoročne kreditne linije oziroma revolving posojila zapadejo v letu 2020 in imajo spremenljivo obrestno mero ter pribitek od 0,80 % do 1,1 %. Prav tako ima skupina z bankami podpisane pogodbe o limitu na transakcijskih računih z obrestno mero do 3,50 %.

Banke, ki so odobrile posojila, zahtevajo vzdrževanje v posojilnih pogodbah opredeljenih vrednosti finančnih kazalnikov na ravni Skupine Telekom Slovenije: delež servisiranja dolga, delež servisiranja obresti, razmerje med dolgom in kapitalom, razmerje med neto finančnim dolgom in EBITDA, delež kapitala v vsoti vseh obveznosti in kapitala ter razmerje med EBITDA in finančnimi odhodki. Nedoseganje predpisane vrednosti kazalnikov je lahko razlog za predčasno zapadlost posojil v plačilo. Na 31. 12. 2017 so bile vse finančne zaveze na ravni skupine dosežene. Kršeno je bilo eno od pogodbenih določil, za kar pa so banke posojilodajalke podale spregled pred dnevom bilance stanja.

31. DRUGE DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI

v tisoč EUR	2017	2016
Obveznice	99.898	99.857
Obveznosti za obrestno zamenjavo	583	0
Drugo	45	4
Skupaj druge dolgoročne finančne obveznosti	100.526	99.861

Telekom Slovenije je v juniju 2016 izdal obveznice v nominalni vrednosti 100.000 tisoč evrov z nespremenljivo letno obrestno mero 1,95 % in rokom dospelosti 10. junij 2021. Celotna izdaja obsega 100.000 apoenov po 1.000 evrov. Obresti dospevajo v plačilo letno, nominalna vrednost pa dospe v izplačilo v celoti v enkratnem znesku. Obveznice so vrednotene po metodi odplačne vrednosti po 1,994% efektivni obrestni meri.

V februarju 2017 je bila sklenjena obrestna zamenjava z namenom varovanja obrestne mere, katere poštena vrednost znaša na dan 31. 12. 2017 583 tisoč evrov. Več v [pojasnilu 41, Upravljanje finančnih tveganj](#). V letu 2018 ima družba Antenna Slovenia B.V. Amsterdam možnost uveljavitve prodajne, Telekom Slovenije pa nakupne opcije. Več v Računovodskem poročilu družbe Telekom Slovenije v pojasnilu 15, Naložbe v odvisne družbe.

32. POSLOVNE IN DRUGE OBVEZNOSTI

v tisoč EUR	2017	2016
Obveznosti do dobaviteljev	94.753	92.758
Obveznosti do domačih operaterjev	4.166	4.597
Obveznosti do tujih operaterjev	5.970	14.844
Obveznost za DDV in druge davčne obveznosti	5.352	5.649
Obveznosti do zaposlenih	7.875	8.615
Obveznosti za predujme in varščine	2.154	1.188
Druge obveznosti	14.941	13.013
Skupaj poslovne in druge obveznosti	135.211	140.664

Poslovne obveznosti niso obrestovane in so običajno poravnane v dogovorjenem roku od 8 do 120 dni.

Obveznosti do operaterjev prav tako niso obrestovane in so običajno poravnane v dogovorjenem roku od 10 do 90 dni od dneva izstavitve računa.

33. DRUGE KRATKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI

v tisoč EUR	2017	2016
Obveznosti iz izdanih obveznic	1.053	1.053
Druge finančne obveznosti	3.276	3.277
Skupaj druge kratkoročne finančne obveznosti	4.329	4.330

34. KRATKOROČNO ODLOŽENI PRIHODKI

v tisoč EUR	2017	2016
Odloženi prihodki od prodaje predplačniških kartic	5.585	6.087
Razmejene naročnine in kratkoročni del kolokacij	1.537	1.621
Kratkoročni del vladne podpore za opredmetena osnovna sredstva	83	234
Drugi odloženi prihodki	1.473	1.465
Skupaj kratkoročno odloženi prihodki	8.678	9.407

35. VNAPREJ VRAČUNANI STROŠKI IN ODHODKI

v tisoč EUR	2017	2016
Vnaprej vračunani stroški in odhodki za že opravljene storitve in dobavo blaga	25.266	20.454
Vnaprej vračunani stroški in odloženi prihodki - mednarodni obračun	15.582	12.833
Vnaprej vračunane plače in nagrade	2.697	2.301
Vnaprej vračunani stroški za neizkoriščene letne dopuste	4.200	4.245
Drugo	886	354
Skupaj vnaprej vračunani stroški in odhodki	48.631	40.187

36. KNJIGOVODSKE IN POŠTENE VREDNOSTI

Tabela vsebuje podatke o razvrstitvi v ravni hierarhije poštene vrednosti le za sredstva in finančne obveznosti, ki so merjene po poštenu vrednosti in za katere se poštena vrednost razkriva.

Knjigovodske in poštene vrednosti finančnih instrumentov na 31. 12. 2017

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1. nivo	2. nivo	3. nivo
Dolgoročna finančna sredstva					
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	1.796	1.796	1.796		
Dana posojila	432	432			432
Kratkoročna finančna sredstva					
Dana posojila	457	457			457
Dolgoročne finančne obveznosti					
Obveznice	99.898	101.000	101.000		
Prejeta posojila	168.890	168.890			168.890
Obveznosti za obrestno zamenjavo	583	583		583	
Kratkoročne finančne obveznosti					
Obveznice	-42	-42			-42
Obresti od obveznic	1.095	1.095			1.095
Prejeta posojila	115.252	115.252			115.252
Druge finančne obveznosti	3.276	3.276			3.276

Knjigovodske in poštene vrednosti finančnih instrumentov na 31. 12. 2016

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1. nivo	2. nivo	3. nivo
Dolgoročna finančna sredstva					
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	1.454	1.454	1.454		
Dana posojila	754	754			754
Kratkoročna finančna sredstva					
Dana posojila	474	474			474
Druga kratkoročna finančna sredstva	118.897	118.897			118.897
Dolgoročne finančne obveznosti					
Obveznice	99.857	104.000	104.000		
Prejeta posojila	156	156			156
Kratkoročne finančne obveznosti					
Obveznice	-42	-42			-42
Obresti od obveznic	1.095	1.095			1.095
Prejeta posojila	304.379	304.379			304.379
Druge finančne obveznosti	3.277	3.277			3.277

Skupina v letu 2017 ni imela prehodov med nivoji poštene vrednosti.

V tabelo skupina ne vključuje poslovnih terjatev in obveznosti, saj so te izrazito kratkoročne in se praviloma poravnavaajo prej kot v 180 dneh.

Prav tako v tabelo niso vključene finančne naložbe, ki jih skupina vrednoti po nabavni vrednosti. Vrednost teh naložb na dan 31. 12. 2017 znaša 2.716 tisoč evrov (2016: 969 tisoč evrov).

SREDSTVA IN OBVEZNOSTI, KI NISO IZMERJENA PO POŠTENI VREDNOSTI V BILANCI STANJA, Vendar je razkrita njihova poštena vrednost:

Knjigovodske in poštene vrednosti na 31. 12. 2017

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1. nivo	2. nivo	3. nivo
Naložbene nepremičnine	4.006	4.117			4.117

Knjigovodske in poštene vrednosti na 31. 12. 2016

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1. nivo	2. nivo	3. nivo
Naložbene nepremičnine	4.180	4.180			4.180

Skupina sredstev in obveznosti, za katere ne ugotavlja poštene vrednosti, ni razvrstila v nobeno od kategorij poštene vrednosti.

37. POGOJNE OBVEZE

OBVEZNOSTI IN TERJATVE IZ POSLOVNEGA NAJEMA

Družbe v skupini kot najemjemalci

Družbe v skupini izkazujejo obveznosti iz poslovnega najema opredmetenih osnovnih sredstev. Te zajemajo zakupe vodov, najeme poslovnih prostorov in najem baznih postaj.

Najemnine za zakupe vodov na mednarodnem področju se oblikujejo glede na povpraševanje in ponudbo z upoštevanjem cenovnih okvirov, ki veljajo za domače operaterje. Medoperaterski zakupi v Sloveniji so v večini storitev regulirani z javno objavljenimi ceniki. Za dolgoročne najeme se sklepajo pogodbe s točno določenim obdobjem, večinoma za 15 let. Najemne pogodbe za kratkoročne najeme se v večini sklepajo za obdobje 12 mesecev z avtomatskim enomesečnim podaljševanjem. Naročnik lahko odpove pogodbo oziroma naročilo v skladu z določili pogodbe oz. naročila. Za predčasno odpoved se naročniku obračunajo penali.

Za poslovne prostore in bazne postaje je najemnina določena glede na cenike lastnikov ter primerjavo z lastnim cenikom za oddajo prostorov in baznih postaj. Najemne pogodbe so sklenjene za nedoločen čas ali za 15 let z možnostjo podaljšanja na podlagi novih pogajanj. Pri pogodbah, sklenjenih za nedoločen čas, obstajajo pogoji prekinitve. Ti pogoji so lahko sledeči:

- najemnik lahko pisno odpove pogodbo v roku 3 mesecev, če se izkaže predmetna nepremičnina za tehnično neustrezno ali ni potrebe po njej;
- razvezni pogoji, če najemnik v roku do 2 let ne pridobi gradbenega dovoljenja za gradnjo bazne postaje;
- lastnik nepremičnine lahko poda sporazumno odpoved, v primeru da krajani ne bi soglašali s postavitvijo bazne postaje (pred tem obstajajo pogajanja z njimi, pojasnitve v zvezi z delovanjem bazne postaje);
- lastnik lahko prekine pogodbo brez odpovednega roka, če najemnik uniči objekt;
- 3- do 12-mesečni odpovedni rok v primeru kršitve določb sklenjene pogodbe s strani najemnika;
- možnost odpovedi v roku 1 leta s strani lastnika nepremičnine po določbah Obligacijskega zakonika in Zakona o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih.

Pri pomembnejših najemnih pogodbah ima skupina opredelitev, da ima v primeru prodaje predmeta najema kot najemnik enake pogoje za odkup.

Družbe v skupini kot najemjemalci

Rok zapadlosti - v tisoč EUR	2017	2016
- do 1 leta	11.105	11.584
- od 1 do vključno 5 let	33.904	45.042
- nad 5 let	28.696	39.840

V poročanem obdobju so v izkazu poslovnega izida pripoznani stroški poslovnega najema 12.263 tisoč evrov [2016: 11.059 tisoč evrov].

Družbe v skupini kot najemodajalci

Družbe v skupini izkazujejo terjatve iz naslova poslovnega najema opredmetenih osnovnih sredstev.

Nanašajo se predvsem na kolokacije, najem prostorov in najem baznih postaj. Podlaga za opredelitev možnih plačil najemnin so za regulirane storitve vzorčne pogodbe, za neregulirane pa komercialni ceniki storitev.

Družbe v skupini kot najemodajalci

Rok zapadlosti - v tisoč EUR	2017	2016
- do 1 leta	9.351	9.038
- od 1 do vključno 5 let	31.118	31.816
- nad 5 let	28.267	31.009

Podlage za plačila najemnin se oblikujejo pod enakimi pogoji, kot če skupina nastopa kot najemjemalec.

Najemne pogodbe za skupno uporabo prostorov, kolokacij in baznih postaj so v večini sklenjene za nedoločen čas. Odpovedni rok je od 2 do 12 mesecev.

V poročanem obdobju so celotni prihodki od najemnin, izkazani v izkazu poslovnega izida, znašali 9.240 tisoč evrov (2016: 10.485 tisoč evrov).

Višina tožbenih zahtevkov

v tisoč EUR	2017	2016
Višina tožbenih zahtevkov	268.396	265.595

Na dan bilance stanja je proti skupini vloženih 75 tožb (2016: 91 tožb), od katerih so največje: T-2 v višini 129.557 tisoč evrov, tožba Mtel Banja Luka v višini 50.260 tisoč evrov in SKY NET v višini 33.047 tisoč evrov.

Tožbe so v različnih fazah postopkov, in sicer:

- v gospodarskem sporu T-2 zoper Telekom Slovenije je Vrhovno sodišče RS razveljavilo sodbo drugo in prvo stopnjskega sodišča ter zadevo vrnilo pred sodišče prve stopnje v novo sojenje.
- v gospodarskem sporu SKY NET zoper Telekom Slovenije zaradi plačila odškodnine v višini 25.960 tisoč evrov je bil primarni tožbeni zahtevek SKY NET-a pravnomočno zavržen. Okrožno sodišče bo v ponovnem postopku odločalo še o podrednem zahtevku, tj. izpolnitvi pogodbe. K navedenemu gospodarskemu sporu je isto sodišče pridružilo še pravno zadevo SKY NET zoper Telekom Slovenije zaradi izpolnitve pogodbe v okviru 7.087 tisoč evrov. Sodišče o podrednem zahtevku, tj. izpolnitvi pogodbe, še ni odločilo.
- na osnovi put opsijske pogodbe 2017 je družba Antenna Slovenia B.V. Amsterdam v letu 2017 Telekomu Slovenije vročila izjavo o uveljavitvi opcije, ki pa po mnenju Telekoma Slovenije ni bila pravilno uveljavljena in je posledično plačilo zahtevane kupnine zavrnil. Spor glede tega se bo reševal v že začetem arbitražnem postopku pred mednarodnim arbitražnim razsodiščem v Ženevi.

Na podlagi ocene posloводства in na osnovi pridobljenih pravnih mnenj so oblikovane rezervacije iz tožb v višini 34.301 tisoč evrov ([pojasnilo 28, Rezervacije](#)). Pogojne obveznosti na dan bilance stanja znašajo 105.278 tisoč evrov (v letu 2016: 21.679).

Glede na potek postopkov je težko z zadostno stopnjo verjetnosti napovedati čas zaključka posamezne zadeve.

DANE GARANCIJE

Skupina zagotavlja naslednja jamstva:

v tisoč EUR	2017	2016
Garancije za dobro opravljeno delo in za odpravo napak	7.400	7.142
Druga jamstva	1.263	448
Skupaj dane garancije	8.663	7.590

PODPORNO PISMO, DANO ODVISNIM DRUŽBAM

Matična družba Telekom Slovenije je kot edina lastnica družbe TSmedia in večinska lastnica družbe IPKO in Antenna TV SL izdala navedenim družbam podporna pisma, v katerih zagotavlja, da nima namena niti ustaviti poslovanja niti ga pomembno zmanjšati, obenem pa jim bo v naslednjih 12 mesecih od datuma podpisa pisma zagotavljala zadostna finančna sredstva, da bodo lahko redno poravnala vse svoje obveznosti.

Nobena od naštetih obveznosti ne izpolnjuje pogojev za pripoznanje med bilančne postavke, skupina pa iz tega naslova ne pričakuje materialnih posledic.

38. POSLI S POVEZANIMI STRANKAMI

Povezane osebe so posamezniki ali družbe, ki so povezani s skupino Telekom Slovenije.

POSLI S FIZIČNIMI OSEBAMI

Povezane fizične osebe (predsednik in član uprave, predsednik in člani nadzornega sveta) imajo skupaj v lasti 448 delnic družbe, kar predstavlja 0,00687 % lastniški delež.

V letu 2017 in 2016 ni bilo odobrenih posojil povezanim fizičnim osebam.

Podatki o skupinah oseb v letu 2017

v tisoč EUR	Skupni bruto znesek vseh prejemkov	Izplačila kot udeležba v dobičku na podlagi sklepa skupščine	Posojila	
			Neodplačan del 31. 12. 2017	Odplačila v letu 2017
Člani uprave	824	-	-	-
Člani nadzornega sveta	263	-	-	-
Člani komisij nadzornega sveta	20	-	-	-
Drugi vodstveni delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	6.437	-	28	11

Podatki o skupinah oseb v letu 2016

v tisoč EUR	Skupni bruto znesek vseh prejemkov	Izplačila kot udeležba v dobičku na podlagi sklepa skupščine	Posojila	
			Neodplačan del 31. 12. 2016	Odplačila v letu 2016
Člani uprave	713	-	-	-
Člani nadzornega sveta	254	-	-	-
Člani komisij nadzornega sveta	23	-	-	-
Drugi vodstveni delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	6.345	-	38	11

Posojila drugim vodilnim delavcem družb v skupini, zaposlenim na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so odobrena z od 3,81 % do 4,13 % letno obrestno mero in z odplačilno dobo do 15 let.

Skupina ni nobeni od skupin oseb odobrila predujmov ali poroštev niti ne izkazuje obveznosti do teh oseb. Prav tako omenjenim skupinam ni odpisala ali odpustila nobenih zneskov.

Prejemki članov uprave za leto 2017 – razčlenjeno

v EUR	Plača	Spremenljivi prejemek*	Povračila stroškov	Regres	Zavarovalne premije	Bonitete	PDPZ	Skupaj bruto**	Skupaj neto***
Rudolf Skobe [1. 1. - 31. 12.]	145.222	15.864	1.710	1.158	697	6.690	2.819	174.160	76.623
Tomaž Seljak [1. 1. - 31. 12.]	145.222	15.864	2.305	1.158	697	5.182	2.819	173.247	78.137
Aleš Aberšek [1.1. - 31.12.]	145.222	12.816	1.439	1.158	12.452	8.050	2.819	183.956	67.079
Ranko Jelača [1.1. - 31.12.]	145.222	12.829	1.772	1.158	827	8.612	2.819	173.239	77.745
Vesna Lednik [1. 1. - 31. 12.]	101.658	7.403	1.298	1.158	697	4.638	2.819	119.671	55.924
Skupaj	682.546	64.776	8.524	5.790	15.370	33.172	14.095	824.273	355.508

*Spremenljivi prejemek predstavlja nagrado za uspešnost poslovanja za leto 2016.

**Skupaj bruto predstavlja vsoto vseh vrst stroškov dela, vključujoč neto prejemke (povračila stroškov), zavarovalne premije, bonitete in PDPZ (prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje).

***Skupaj neto predstavlja vsoto neto prejemkov članov uprave, vključujoč zavarovalne premije in bonitete, ki dejansko zmanjšujejo neto prejemek članov uprave, vendar brez PDPZ, ki ga član uprave ne prejeme osebno temveč se nakaže pokojninski družbi.

Prejemki članov uprave za leto 2016 – razčlenjeno

v EUR	Plača	Spremenljivi prejemek*	Povračila stroškov	Regres	Zavarovalne premije	Bonitete	PDPZ	Skupaj bruto**	Skupaj neto***
Rudolf Skobe [1. 1. - 31. 12.]	141.012	21.200	2.321	1.100	721	8.210	2.819	177.383	75.255
Tomaž Seljak [1. 1. - 31. 12.]	141.012	9.994	2.146	1.100	721	6.292	2.819	164.084	71.214
Aleš Aberšek [15. 3. - 31.12.]	106.063	0	1.228	825	2.742	6.900	2.114	119.872	48.164
Ranko Jelača [15. 3. - 31.12.]	112.068	0	1.296	825	677	7.421	2.114	124.401	54.322
Vesna Lednik [1. 1. - 31. 12.]	98.702	2.499	1.289	1.100	721	5.709	2.819	112.839	49.685
Mateja Božič [1. 1. - 12. 1.]	4.529	9.445	43	0	61	169	89	14.336	6.519
Skupaj	603.386	43.138	8.323	4.950	5.643	34.701	12.774	712.915	305.159

*Spremenljivi prejemek predstavlja nagrado za uspešnost poslovanja za pretekla obdobja in sicer:

- Rudolf Skobe: za leto 2013 in 2015

- Tomaž Seljak: za leto 2015, za leto 2013 pa je prejel letno nagrado za čas opravljanja funkcije direktorja sektorja

- Vesna Lednik: za leto 2015

- Mateja Božič: za leto 2013

**Skupaj bruto predstavlja vsoto vseh vrst stroškov dela, vključujoč neto prejemke (povračila stroškov), zavarovalne premije, bonitete in PDPZ (prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje).

***Skupaj neto predstavlja vsoto neto prejemkov članov uprave, vključujoč zavarovalne premije in bonitete, ki dejansko zmanjšujejo neto prejemek članov uprave, vendar brez PDPZ, ki ga član uprave ne prejeme osebno temveč se nakaže pokojninski družbi.

Člani Uprave niso prejeli udeležbe v dobičku, opcij, provizij, drugih prejemkov. Vsi zasluški članov uprave, razen PDPZ spadajo med kratkoročne prejemke.

OBVEZNOSTI SKUPINE TELEKOM SLOVENIJE

Skupina Telekom Slovenije ima do povezanih oseb obveznosti iz naslova prejemkov, ki še niso bili izplačani in znašajo:

Obveznosti Skupine Telekom Slovenije

v tisoč EUR	Skupni znesek vseh obveznosti 2017	Skupni znesek vseh obveznosti 2016
Člani uprave skupaj	227	11
Drugi vodstveni delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	518	75

Prejemki članov nadzornega sveta za leto 2017 (razčlenjeno)

v EUR	Seje	Mesečno plačilo	Komisije	Potni stroški	Zavarovanje odgovornosti	Skupaj bruto*	Skupaj neto**
Zunanji člani							
Borut Jamnik [1.1.-27.4.]	1.100	10.821	2.420	0	0	14.341	10.430
Tomaž Berločnik [1.1.-27.4.]	825	6.417	220	0	0	7.462	5.427
Adolf Zupan [1.1.-27.4.]	1.100	8.633	660	458	0	10.851	7.892
Bernarda Babič [1.1.-31.12.]	3.700	20.183	3.300	2.018	290	29.491	21.165
Marko Hočevár [1.1.-27.4.]	1.100	7.000	1.276	0	0	9.376	6.819
Dimitrij Marjanović [1.1.-31.12.]	3.355	21.000	3.645	0	290	28.290	20.292
Lidija Glavina [27.4.-31.12.]	3.025	18.667	1.100	0	290	23.082	16.504
Barbara Gorjup [27.4.-31.12.]	2.530	14.000	2.137	0	290	18.957	13.504
Barbara Kürner Čad [27.4.-31.12.]	2.750	14.000	1.100	0	290	18.140	12.910
Ljubomir Rajšić [27.4.-31.12.]	2.863	14.000	1.804	8.420	290	27.377	16.683
Notranji člani							
Primož Per [1.1. - 31.12.]	4.125	17.500	1.760	0	290	23.675	16.935
Samo Podgornik [1.1. - 31.12.]	3.850	17.500	660	0	290	22.300	15.935
Dean Žigon [1.1. - 31.12.]	3.905	22.400	3.095	0	290	29.690	21.310
Skupaj	34.228	192.121	23.177	10.896	2.610	263.032	185.806

*Skupaj bruto predstavlja vsoto vseh vrst stroškov sejnin, osnovnih plačil za opravljanje funkcij, komisij vključujoč neto prejemke (potni stroški) in zavarovanje odgovornosti.

**Skupaj neto predstavlja vsoto neto prejemkov, vključujoč zavarovanje odgovornosti, ki dejansko zmanjšujejo neto prejemek članov nadzornega sveta, skupaj s potnimi stroški.

Prejemki članov nadzornega sveta za leto 2016 (razčlenjeno)

v EUR	Seje	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije	Komisije	Potni stroški	Zavarovanje odgovornosti	Skupaj bruto*	Skupaj neto**
Zunanji člani							
Borut Jamnik [1.1. - 31.12.]	4.345	28.000	2.655	0	322	35.322	25.455
Tomaž Berločnik [1.1. - 31.12.]	4.785	19.250	660	0	322	25.017	17.961
Adolf Zupan [1.1. - 31.12.]	5.020	22.400	1.980	1.221	322	30.943	22.271
Bernarda Babič [1.1. - 31.12.]	4.345	19.250	2.655	3.112	322	29.684	21.355
Marko Hočevár [1.1. - 31.12.]	3.920	21.000	3.080	0	322	28.322	20.364
Matej Golob Matzele [1.1. - 12.5.]	2.255	7.677	1.100	0	0	11.032	8.024
Dimitrij Marjanović [13.5. - 31.12.]	2.255	11.798	1.320	0	322	15.695	11.181
Notranji člani							
Primož Per [1.1. - 31.12.]	5.020	17.500	1.980	0	322	24.822	17.819
Samo Podgornik [1.1. - 31.12.]	5.060	17.500	660	0	322	23.542	16.888
Dean Žigon [1.1. - 31.12.]	4.345	22.400	2.655	0	322	29.722	21.383
Skupaj	41.350	186.775	18.745	4.333	2.898	254.101	182.701

* Skupaj bruto predstavlja vsoto vseh vrst stroškov sejnin, osnovnih plačil za opravljanje funkcij, komisij, vključujoč neto prejemke (potni stroški) in zavarovanje odgovornosti.

** Skupaj neto predstavlja vsoto neto prejemkov članov nadzornega sveta, vključujoč zavarovanje odgovornosti, ki dejansko zmanjšujejo neto prejemek članov nadzornega sveta, skupaj s potnimi stroški.

Drugih prejemkov člani nadzornega sveta niso prejeli.

Prejemki članov komisij nadzornega sveta za leto 2017 (razčlenjeno)

v EUR	Seje	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije	Komisije	Potni stroški	Zavarovanje odgovornosti	Skupaj bruto*	Skupaj neto**
Zunanji člani komisij							
Barbara Nose [1.1.-27.4., 10.7.-31.12.]	0	8.750	2.244	0	0	10.994	7.996
Slavko Ovčina [4.10.-31.12.]	0	0	0	0	0	1.750	1.273
Miha Kerin [1.1.-12.4.]	0	0	1.540	0	0	3.523	2.563
Alenka Stanič [1.1.-12.4.]	0	0	1.540	0	0	3.523	2.563
Skupaj	0	14.466	5.324	0	0	19.790	14.395

* Skupaj bruto predstavlja vsoto osnovnega plačila za opravljanje funkcije in plačilo komisij.

** Skupaj neto predstavlja neto prejemek članov komisije nadzornega sveta.

Prejemki članov komisij nadzornega sveta za leto 2016 (razčlenjeno)

v EUR	Seje	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije	Komisije	Potni stroški	Zavarovanje odgovornosti	Skupaj bruto*	Skupaj neto**
Zunanji člani komisij							
Barbara Nose [1. 1.-31. 12.]	0	8.750	3.080	0	0	11.830	8.604
Mladen Kaliterna [1. 4.-30. 4.]	0	583	660	0	0	1.243	904
Miha Kerin [1. 7.-31. 12.]	0	3.500	660	0	0	4.160	3.026
Alenka Stanič [1. 4.-30. 4., 1. 7.-31. 12.]	0	4.083	1.320	0	0	5.403	3.930
Skupaj	0	16.916	5.720	0	0	22.636	16.464

* Skupaj bruto predstavlja vsoto osnovnega plačila za opravljanje funkcije in plačilo komisij.

** Skupaj neto predstavlja neto prejemek članov komisije nadzornega sveta.

Člani uprave in nadzornega sveta družbe Telekom Slovenije so člani nadzornih svetov ali uprav drugih družb ali lastniki drugih družb, s katerimi posluje družba Telekom Slovenije. Vse transakcije s temi povezanimi strankami potekajo po tržnih cenah.

POSLOVANJE S PODJETJI V SKUPINI – SKUPNI PODVIGI IN PRIDRUŽENE DRUŽBE

Vse transakcije s podjetji v skupini, skupnimi podvigi in pridruženimi družbami so opravljene na podlagi tržnih pogojev, ki veljajo za transakcije z nepovezanimi osebami.

Posli s podjetji v skupini – skupni podvigi in pridružene družbe

v tisoč EUR	2017	2016
Terjatve do podjetij v skupini	0	0
Obveznosti do podjetij v skupini	2	2

v tisoč EUR	2017	2016
Čisti prihodki v skupini	0	1.166
Nakup materiala in storitev v skupini	8	1.266

POSLOVANJE Z LASTNIKI IN NJIHOVIMI POVEZANIMI DRUŽBAMI

Največji lastnik družbe Telekom Slovenije je Republika Slovenija, ki ima skupaj z Slovenskim državnim holdingom 66,75% delež v družbi Telekom Slovenije.

Z lastniki povezane družbe so tiste, v katerih imata Republika Slovenija in SDH skupno neposredno najmanj 20% lastniški delež. Seznam teh družb je objavljen na spletni strani SDH (<http://www.sdh.si/sl-si/upravljanje-nalozb/seznam-nalozb>).

Skupna vrednost poslov je prikazana v spodnji tabeli.

Terjatve in obveznosti

v tisoč EUR	2017	2016
Odprte poslovne terjatve	3.875	1.672
Kratkoročno nezaračunani prihodki	20.558	3.944
Odprte poslovne obveznosti	1.561	1.211

Povečanje kratkoročno nezaračunanih prihodkov izhaja iz naslova projekta e-cestninjenje.

Prihodki in stroški

v tisoč EUR	2017	2016
Prihodki iz poslovanja	32.369	15.081
Stroški za nakup materiala in storitev	10.382	7.747

Vse transakcije med povezanimi osebami potekajo po tržnih cenah.

39. STROŠKI REVIZORJA

v tisoč EUR	2017	2016
Storitve revidiranja	116	111
Druge storitve dajanja zagotovil	8	14
Druge nerevizijske storitve	0	6
Skupaj stroški revizorja	124	131

40. KATEGORIJE FINANČNIH INSTRUMENTOV

Skupina je finančne instrumente razvrstila v skupine, kot je prikazano v tabeli

v tisoč EUR	2017	2016
Finančna sredstva		
Denar in denarni ustrezniki	29.245	42.554
Depoziti pri bankah	77.283	299
Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	227	118.897
Izvedeni finančni instrumenti	227	118.897
Finančne naložbe v posojila in terjatve	160.707	152.051
Dana posojila	889	1.228
Poslovne in druge terjatve	159.818	150.823
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	4.649	2.547
Naložbe v delnice in deleže družb	4.520	2.423
Naložbe v odvisne družbe, skupne podvige in pridružene družbe	129	124
Finančne obveznosti		
Izvedeni finančni instrumenti	3.642	3.059
Izvedeni finančni instrument	3.059	3.059
Obveznosti za obrestno zamenjavo	583	0
V posesti do zapadlosti	520.566	546.331
Poslovne obveznosti	135.211	140.664
Prejeta posojila	284.142	304.535
Obveznosti iz izdanih obveznic	100.951	100.910
Obveznosti iz dividend	262	222

Skupina med letom teh instrumentov ni prerazvrstila v druge skupine.

41. UPRAVLJANJE FINANČNIH TVEGANJ

Finančna tveganja, ki jim je Skupina Telekom Slovenije pri svojem poslovanju najbolj izpostavljena, so kreditno tveganje, tveganje kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti ter obrestno tveganje. Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj ter ukrepe za njihovo obvladovanje Skupina Telekom Slovenije izvaja in presoja na podlagi učinkov na denarne tokove ter izkaz poslovnega izida. V nadaljevanju so podrobneje prikazana najpomembnejša finančna tveganja, ki jih skupina skladno s sprejeto politiko redno ocenjuje in preverja ustreznost ukrepov za njihovo obvladovanje.

KREDITNO TVEGANJE

Kreditno tveganje je tveganje finančne izgube, če naročnik ali pogodbeni stranka svojih obveznosti ne plača v celoti ali jih sploh ne poravnava.

Maksimalno izpostavljenost kreditnemu tveganju predstavlja knjigovodska vrednost finančnih sredstev.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

v tisoč EUR	2017	2016
Dana posojila	889	1.228
Finančne naložbe	77.518	119.196
Poslovne in druge terjatve	159.818	150.823
- Od tega terjatve do kupcev	151.839	142.077
Denar in denarni ustrezniki	29.245	42.554
SKUPAJ	267.470	313.801

Skupina pri plasiranju finančnih naložb skrbi za ustrezno razpršenost le teh, zato je tveganje koncentracije nizko.

Kreditno tveganje oziroma tveganje neizpolnitve obveznosti nasprotne stranke izhaja predvsem iz neplačevanja obveznosti s strani naročnikov (maloprodaja) in s strani operaterjev (veleprodaja). Najvišjo izpostavljenost kreditnemu tveganju predstavljajo terjatve do kupcev. Te so na 31.12.2017 znašale 151.839 tisoč evrov in so se, v primerjavi s koncem leta 2016, povečale za 9.762 tisoč evrov. Večino poslovnih in drugih terjatev skupine predstavljajo terjatve Telekom Slovenije. Večina terjatev je nezavarovanih. Skupina ima terjatve do velikega števila fizičnih in pravnih oseb. Največji kupci skupine so operaterji, kjer pa je promet praviloma obojestranski, kar zmanjšuje neto kreditno izpostavljenost. Zato ocenjujemo, da ni pomembne koncentracije kreditnega tveganja do posamezne stranke oziroma posamezne gospodarske panoge.

V družbah v skupini so uvedeni postopki upravljanja terjatev, ki zajemajo spremljanje bonitete poslovnih partnerjev, zavarovanje terjatev, spremljanje visokega prometa naročnikov in izterjavo. Izterjava se izvaja v družbi po vnaprej postavljenem terminskem načrtu (opominjanje in izklopi) ter preko specializiranih zunanjih izvajalcev. V Telekomu Slovenije je za sklenitev in spremembo naročniškega razmerja ter nakup blaga na odlog plačila, potrebna predhodna avtorizacija. Kot dodaten ukrep za obvladovanje kreditnega tveganja imajo večje družbe v skupini implementirane sisteme za preprečevanje zlorab (FMS – Fraud Management System), Telekom Slovenije, ki ima večino postpaid plačnikov, pa tudi bonitetni modul (CMS – Credit Management System).

Kreditno tveganje je zaradi uvedenih postopkov upravljanja terjatev ocenjeno kot obvladljivo.

Skupina Telekom Slovenije spremlja finančna tveganja tudi v preostalih segmentih poslovanja. Denar na TRR se razporeja po načelih minimizacije tveganj in zasledovanja ustrezne razpršenosti. Tveganju je skupina izpostavljena tudi pri terjativah iz naslova posojil, danih tretjim osebam in zaposlencem ter pri naložbah v kratkoročne depozite. Tveganje se pri posojilih obvladuje z različnimi instrumenti zavarovanj v posojilnih pogodbah, kot so ustanovitev zastavne pravice na nepremičninah in premičninah, odstop obstoječih in bodočih terjatev, zastave na deležih, poroštvene izjave ali druge ustrezne oblike zavarovanj, pri finančnih naložbah pa se omejuje z zasledovanjem ustrezne razpršenosti naložb ter s spremljanjem bonitete in kapitalske ustreznosti posamezne banke.

Analiza starosti terjatev na datum poročanja

v tisoč EUR	2017			2016		
	Bruto vrednosti	Popravek vrednosti	Neto vrednost	Bruto vrednosti	Popravek vrednosti	Neto vrednost
Skupaj terjatve do kupcev	188.240	-36.401	151.839	185.803	-43.726	142.077
Nezapadle terjatve do kupcev	126.075	0	126.075	122.392	-4	122.388
Zapadle						
do vključno 30 dni	14.076	-4	14.072	11.768	-6	11.762
od vključno 31 do vključno 60 dni	4.689	-11	4.678	4.113	-7	4.106
od vključno 61 do vključno 90 dni	1.766	-13	1.753	1.384	-18	1.366
od vključno 91 do vključno 120 dni	1.212	-480	732	1.042	-644	397
od vključno 121 dne naprej	40.422	-35.893	4.529	45.105	-43.047	2.058
Skupaj zapadle terjatve do kupcev	62.165	-36.401	25.764	63.411	-43.722	19.690
Druge poslovne terjatve	7.987	-8	7.979	8.753	-7	8.746
Skupaj terjatve	196.227	-36.409	159.818	194.555	-43.733	150.823

Roki zapadlosti danih posojil

v tisoč EUR	2017	2016
Zapadle	137	60
Nezapadle:	752	1.168
- v manj kot 3 mesecih	82	86
- od 3 do 12 mesecev	238	328
- od 1 do 2 let	189	322
- od 2 do 5 let	171	319
- več kot 5 let	72	113
Skupaj	889	1.228

Analiza starosti danih posojil na 31. 12. 2017

v tisoč EUR	Nezapadle	Zapadle					Skupaj
		Manj kot 3 mesece	Od 3 do 12 mesecev	Od 1 do 2 let	Od 2 do 5 let	Več kot 5 let	
Dana posojila	752	108	0	0	29	0	889

Analiza starosti danih posojil na 31. 12. 2016

v tisoč EUR	Nezapadle	Zapadle					Skupaj
		Manj kot 3 mesece	Od 3 do 12 mesecev	Od 1 do 2 let	Od 2 do 5 let	Več kot 5 let	
Dana posojila	1.168	18	13	0	29	0	1.228

Poslovodstvo družbe ocenjuje, da imajo zgoraj navedena finančna sredstva, ki niso oslabljeni, ali zapadla na 31.12.2017, dobro kreditno kvaliteto.

TVEGANJE PLAČILNE SPOSOBNOSTI

Plačilna sposobnost skupine je rezultat aktivnega načrtovanja in uravnavanja denarnih tokov, zagotavljanja ustrezne ročnosti ter razpršitve finančnega dolga, financiranja v okviru skupine, optimiziranja obratnega kapitala in denarnih sredstev. Likvidnostno tveganje na ravni skupine se obvladuje v matični družbi, ki načrtuje in spremlja potrebe po finančnih sredstvih odvisnih družb in jim zagotavlja potrebne finančne vire.

V letu 2017 so bile pridobljene dolgoročne kreditne linije za zagotovitev rezervne likvidnosti, ki skupaj s kratkoročnimi revolving linijami zagotavljajo visok nivo likvidnosti skupine. Skupna likvidnostna rezerva v obliki nečrpanih kratkoročnih in dolgoročnih linij pri bankah je na 31. 12. 2017 znašala 170 milijonov evrov [96,5 milijonov evrov na 31. 12. 2016].

Na ravni skupine se izkazuje relativno nizka zadolženost, kar predstavlja dobro izhodišče za doseganje ustrezne kreditne bonitete in s tem nižjih stroškov zadolževanja. Večina finančnih obveznosti skupine se nanaša na dolgoročno sindicirano posojilo v višini 284,6 milijona evrov in na izdane obveznice v višini 100 milijonov evrov.

Zapadlost obveznosti Skupine Telekom Slovenije na dan 31. 12. 2017 in 31. 12. 2016 na osnovi pogodbenih, nediskontiranih plačil

v tisoč EUR	Zapadle	Na vpoklic	Do 3 mesece	Od 3 do 12 mesecev	Od 1 do 2 let	Od 2 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
2017								
Posojila in krediti	0	0	100.000	15.448	15.479	146.153	7.692	284.772
Predvidene obresti od posojil	0	0	404	3.091	2.816	3.891	32	10.234
Druge finančne obveznosti	3.244	0	0	1.127	23	100.359	245	104.998
Predvidene obresti od obveznic	0	0	0	1.950	3.900	1.950	0	7.800
Obveznosti do dobaviteljev in druge poslovne obveznosti	7.716	3.841	102.865	20.789	14.144	2.212	70	151.637
Skupaj	10.960	3.841	203.269	42.405	36.362	254.565	8.039	559.441
2016								
Posojila in krediti	0	0	0	305.450	0	156	0	305.606
Predvidene obresti od posojil	0	0	0	4.941	0	0	0	4.941
Druge finančne obveznosti	3.267	0	0	1.105	4	100.000	0	104.376
Predvidene obresti od obveznic	0	0	0	1.950	0	0	0	1.950
Obveznosti do dobaviteljev in druge poslovne obveznosti	10.996	2.350	112.123	15.195	6.803	4.769	0	152.236
Skupaj	14.263	2.350	112.123	328.641	6.807	104.925	0	569.109

OBRESTNO TVEGANJE

Obrestno tveganje je tveganje negativnega vpliva spremembe tržnih obrestnih mer na poslovanje skupine. Izpostavljenost obrestnemu tveganju skupine na 31. 12. 2017 izhaja iz potencialne rasti referenčne obrestne mere Euribor, saj ima skupina več obrestno občutljivih obveznosti kot naložb.

V Skupini Telekom Slovenije se zasleduje ciljno razmerje med variabilno obrestovanimi in fiksno obrestovanimi oziroma varovanimi finančnimi obveznostmi, ki naj bi znašalo 50 % dolga s fiksno oziroma varovano obrestno mero.

V strukturi obrestovanih finančnih obveznosti skupine na dan 31. 12. 2017 predstavljajo obveznosti iz naslova prejetih posojil in finančnega najema, ki se obrestujejo po spremenljivih obrestnih merah, vezanih na 3- in 6-mesečni Euribor, 74,02-odstotni delež. Preostale obveznosti so iz naslova izdanih obveznic s fiksno obrestno mero.

V februarju 2017 je bila sklenjena obrestna zamenjava z namenom varovanja obrestne izpostavljenosti iz naslova dolgoročnega sindiciranega posojila, ki je pričela učinkovati s 30.6.2017. Višina varovane glavnice je na dan 31.12.2017 znašala 92,3 milijona evrov. Glavnica je varovana za rast referenčne obrestne mere v kolikor je slednja večja ali enaka nič. Na ravni skupine ima fiksno oziroma varovano obrestno mero 49,97 % obrestovanega finančnega dolga.

Izpostavljenost obrestnemu tveganju

v tisoč EUR	31. 12. 2017	31. 12. 2016
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri		
Finančne terjatve	344	561
Finančne obveznosti	192.540	305.618
Neto finančne obveznosti	192.196	305.057

V tabelo niso vključeni neobrestovani finančni instrumenti in instrumenti, obrestovani po fiksni obrestni meri, saj niso izpostavljeni obrestnemu tveganju. Prav tako niso vključene finančne obveznosti, kjer je varovana obrestna mera za rast Euribor.

ANALIZA OBČUTLJIVOSTI

V spodnji tabeli je predstavljena analiza občutljivosti spremembe obrestne mere na dobiček skupine na dan poročanja, pri čemer so vse druge spremenljivke konstantne.

Tabela obrestnega tveganja

Zvišanje/znižanje obrestne mere		Učinek na dobiček pred obdavčitvijo v tisoč EUR
31. 12. 2017		
EURO	+100 bt	-1.150
EURO	-100 bt	-926
Zvišanje/znižanje obrestne mere		Učinek na dobiček pred obdavčitvijo v tisoč EUR
31. 12. 2016		
EURO	+100 bt	-2.376
EURO	-100 bt	-3

Vrednosti obrestne mere EURIBOR

EURIBOR	Vrednost na 31. 12. 2016	Vrednost na 31. 12. 2017	Sprememba v odstotkih
3-mesečni	-0,319	-0,329	-3,13
6-mesečni	-0,221	-0,271	-22,62

UPRAVLJANJE S KAPITALOM

Ključni cilji upravljanja kapitala skupine so kapitalska ustreznost in posledično dolgoročna plačilna sposobnost ter finančna stabilnost skupine, s čimer se skuša zagotoviti čim boljša kreditna boniteta za financiranje poslovanja in nadaljnjega razvoja skupine, s tem pa tudi doseganje čim višje vrednosti za delničarje.

V skupini se spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika neto finančne zadolženosti v kapitalu in kazalnika deleža kapitala v bilančni vsoti. V okviru neto finančnih obveznosti skupina vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za znesek kratkoročnih finančnih naložb in denarnih sredstev. Pri sprejemanju odločitev o upravljanju s kapitalom skupina sledi tudi finančnim zavezam iz kreditnih pogodb.

v tisoč EUR	2017	2016
Prejeta posojila in druge finančne obveznosti	388.997	408.726
Manj kratkoročne finančne naložbe in denarna sredstva s kratkoročnimi depoziti	-107.212	-162.224
Neto obveznosti	281.785	246.502
Kapital	680.865	705.862
Bilančna vsota	1.351.994	1.367.419
Neto dolg v kapitalu	41,4 %	34,9 %
Kapital v bilančni vsoti	50,4 %	51,6 %

42. SPLOŠNO POOBLASTILO IN PRAVICA DO UPORABE RADIJSKE FREKVENCE TER ŠTEVILK

STORITVE FIKSNE IN MOBILNE TELEFONIJE

Skupina ima splošno pooblastilo za posredovanje elektronskega komunikacijskega omrežja oziroma storitev elektronskih komunikacij. Pred začetkom opravljanja storitve javnega komunikacijskega omrežja v Sloveniji mora družba pisno obvestiti Agencijo za komunikacijska omrežja in storitve [v nadaljevanju: agencija]. Pred začetkom opravljanja storitve na podlagi pooblastila družbi ni treba pridobiti nikakršne izključne odločbe ali zagotoviti administrativnega dejanja lokalnega upravnega organa.

Skupina je dolžna plačati letno nadomestilo v znesku 591 tisoč evrov [2016: 545 tisoč evrov] za naslednje pomembnejše storitve elektronskih komunikacij:

- javno dostopne telefonske storitve na fiksni lokaciji;
- storitve v javnem mobilnem omrežju;
- medoperaterske storitve in tranzit;
- podatkovne storitve in dostop do interneta;
- storitve dajanja javnega komunikacijskega omrežja v zakup in
- zagotavljanje javnih komunikacijskih omrežij.

Znesek nadomestila je določen na podlagi tarife iz splošnega akta agencije.

Družbe v skupini letno plačujejo nadomestila tudi za pravico do uporabe radijske frekvence, pravico do uporabe številskega prostora ter druge pravice za opravljanje fiksne in mobilne telefonije.

V letu 2017 je skupni znesek nadomestil znašal 3.448 tisoč evrov [2016: 8.861 tisoč evrov].

Koncesije za storitve mobilne telefonije v skupini

Koncesijska pogodba	Datum podelitve pooblastila	Obdobje	Nadomestilo
Koncesijska pogodba za uporabo radiofrekvenčnega spektra za opravljanje storitev UMTS/IMT-2000	27. 11. 2001	do 21. 9. 2021	Začetni znesek nadomestila 91.804 tisoč evrov
Odločba o dodelitvi radijskih frekvenc za LTE 800 MHz, UMTS 210 MHz	26.05.2014	od 31.5.2014 do 31.5.2029	Začetni znesek nadomestila 26.835 tisoč evrov
Odločba o dodelitvi radijskih frekvenc za GSM 900 in 1800 MHz, LTE 2600 MHz	26.05.2014	od 4.1.2016 do 4.1.2031	Začetni znesek nadomestila 37.705 tisoč evrov
Koncesijska pogodba za izgradnjo, vzdrževanje in delovanje druge generacije GSM v mobilnem omrežju na območju Kosova	6. 3. 2007	do 5. 3. 2022	Začetni znesek nadomestila 75.000 tisoč evrov
Koncesija pridobljena na podlagi odločbe 726 AKREP [2 x 10 Mhz na 1800Mhz] na območju Kosova	6. 12. 2015	do 30. 7. 2019	Začetni znesek nadomestila 5.926 tisoč evrov

43. DOGODKI PO DATUMU BILANCE

JANUAR

Bonitetna agencija S&P Global Ratings je, 5. 1. 2018, Telekomu Slovenije potrdila bonitetno oceno BB+, oceno prihodnjih izgledov pa ohranila kot stabilno. Stabilna ocena prihodnjih izgledov po mnenju S&P odraža pričakovanje, da bo Telekom Slovenije kljub močni konkurenci ohranil svoj vodilni položaj na slovenskem trgu tako v mobilnem kot fiksnem segmentu. S&P hkrati pričakuje, da bo Telekom Slovenije uspešno zaključil načrtovano nadgradnjo in širitev omrežja ter da bo z novimi storitvami uspešno ohranjal prihodke in EBITDA.

Nadzorni svet Telekoma Slovenije se je seznanil z odstopno izjavo člana nadzornega sveta, predstavnika zaposlenih, Deana Žigona. Dean Žigon kot predstavnik zaposlenih v nadzornem svetu odstopa s ponedeljkom, 22. januarja 2018.

GVO in edini družbenik družbe INFRATEL, telekomunikacijska infrastruktura, d.o.o., sta se dogovorila za odkup 100-odstotnega deleža v navedeni družbi s strani GVO. Po izpolnitvi odločnih pogojev, opredeljenih v Pogodbi o prodaji in nakupu poslovnega deleža, so stekli postopki za prenos poslovnih deležev, tako da je bil 24. 1. 2018 izveden vpis spremembe lastništva družbe v sodnem registru.

FEBRUAR

Svet delavcev Telekoma Slovenije, je na seji, 14. februarja 2018, za nadomestnega člana, predstavnika zaposlenih, v Nadzornem svetu Telekoma Slovenije, izvolil Urbana Škrjanca.

Na podlagi Pogodbe o prodaji in nakupu deležev, ki je bila 15. 12. 2009 sklenjena med manjšinskimi lastniki kosovske družbe IPKO Telecommunications LLC in Telekomom Slovenije, d.d., in ki je opredelila izstop manjšinskih lastnikov iz družbe, je 16. 2. 2018 Telekom Slovenije, d.d., sklenil pogodbe o odkupu 6,89 % deleža v navedeni družbi. Družba je za 6,89 % delež plačala kupnino v višini 2,98 milijona evrov.

Telekom Slovenije je 16. 2. 2018 od Upravnega sodišča RS prejel sodbo v kateri je Upravno sodišče RS je razsodilo, da se tožbi tožeče stranke Javne agencije RS za varstvo konkurence [AVK] delno ugoti, in sicer v delu, v katerem se Telekomu Slovenije očita zlorabo prevladujočega položaja na medoperaterskem trgu širokopasovnega dostopa z bitnim tokom v RS, s čimer naj bi v obdobju od 1. 7. 2005 do 22. 9. 2008 alternativnim operaterjem zagotavljanje svoje veleprodajne storitve širokopasovnega dostopa z bitnim tokom pogojeval s sprejemom dodatnih obveznosti, to je obveznosti zakupa telefonskega priključka s strani končnega uporabnika ali operaterja. V tem delu se odločba AVK odpravi, zadeva pa vrne istemu organu v ponovni postopek. V ostalem delu je Upravno sodišče RS tožbo tožeče stranke zavrnilo.

MAREC

Nadzorni svet Telekoma Slovenije je na predlog sveta delavcev in skladno z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju za člana uprave – delavskega direktorja imenoval Deana Žigona, ki bo 4-letni mandat nastopil 24. 4. 2018, ko se mandat izteče dosedanji članici uprave – delavski direktorici.

Telekom Slovenije je 5. 3. 2018 prejel sklep Višjega sodišča v Ljubljani, v gospodarskem sporu tožeče stranke Telekom Slovenije zoper tožene stranke Bojan Dremelj, Dušan Mitič, Filip Ogris Martič, Željko Puljić in Darja Senica, zaradi plačila 7.635.500,00 EUR s pripadki. Višje sodišče je sklenilo, da se pritožbi Telekoma Slovenije ugoti, izpodbijana sodba razveljavi in zadeva vrne sodišču prve stopnje v novo sojenje.

Telekom Slovenije je z 12. 3. 2018 dokapitaliziral družbo IPKO Telecommunications LLC, in sicer v višini 15 milijonov evrov.

3.2.3. POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA ZA SKUPINO TELEKOM SLOVENIJE

Deloitte Revizija d.o.o.
Dunajska cesta 165
1000 Ljubljana
SlovenijaTel: + 386 (0)1 3072 800
Fax: + 386 (0)1 3072 900
www.deloitte.si**POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA**
lastnikom družbe Telekom Slovenije d.d.**Mnenje**

Revidirali smo uskupinjene računovodske izkaze gospodarske družbe Telekom Slovenije, d.d. in njenih odvisnih družb (v nadaljevanju "skupina"), ki vključujejo uskupinjeno bilanco stanja na dan 31. decembra 2017, uskupinjen izkaz poslovnega izida, uskupinjen izkaz drugega vseobsegajočega donosa, uskupinjen izkaz gibanja kapitala in uskupinjen izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k uskupinjenim računovodskim izkazom, vključno s povzetkom bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi uskupinjeni računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo uskupinjeni finančni položaj skupine na dan 31.12.2017 ter njen uskupinjen poslovni izid in uskupinjene denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju "MSRP").

Osnova za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh standardov so podrobneje opisane v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo uskupinjenih računovodskih izkazov* našega poročila. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od skupine in izpolnjevanje vseh drugih etičnih obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste zadeve, ki so po naši strokovni presoji najpomembnejše z vidika naše revizije uskupinjenih računovodskih izkazov za tekoče obdobje. Omenjene zadeve smo obravnavali v kontekstu revizije uskupinjenih računovodskih izkazov kot celote in pri sestavi našega mnenja o uskupinjenih računovodskih izkazih kot celoti, zato o njih ne podajamo ločenega mnenja.

Ključna revizijska zadeva	Revizorjevi postopki v zvezi s ključno revizijsko zadevo
Rezervacije za tožbe	
Skupina Telekom Slovenije je vključena v sodne in regulativne postopke v zvezi s poslovanjem skupine in je imela na dan 31.12.2017 268.396 tisoč EUR tožbenih zahtevkov. Skupina ima oblikovanih 34.301 tisoč EUR rezervacij iz naslova tožb. Končni vpliv teh postopkov na računovodske izkaze	V okviru naše revizije je bilo pomembno predvsem preveriti presoje, ki so bile uporabljene za knjiženje rezervacij. Naši revizijski postopki so med drugim vključevali: Ocenili in preizkusili smo zasnovo in implementacijo ključnih notranjih kontrol v zvezi z oblikovanjem rezervacij iz naslova tožb.

Ime Deloitte se nanaša na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravno osebo, ustanovljeno v skladu z zakonodajo Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske (v izvirniku "UK private company limited by guarantee"), ki ima sedež v Londonu, od katerih je vsaka fizična in samostojna pravna oseba. Podroben opis pravne organiziranosti združenja Deloitte Touche Tohmatsu Limited in njenih družb članic je na voljo na <http://www.deloitte.com/slovenija/organizacija/deloitte-touche-tohmatsu-limited>.

Družba članica Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Deloitte Revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1667106000 - ID št. za DDV: SI82560095 - Člunski kapital: 74.214,30 € (€)

skupine je negotov in je odvisen od končnih zaključkov v teh postopkih. Kot posledica tega dejstva, je ocena rezervacij za tožbe predmet velike negotovosti in zahteva pomembno presojo posloводства v zvezi z verjetnostjo in zneski povezanimi s tožbenimi zahtevki.	• Pridobili in pregledali smo zapisnike sej nadzornega sveta, revizijske komisije, uprave in korespondenco z regulatorji. • Pridobili in pregledali smo potrditve pravnih zastopnikov skupine oziroma ekspertov področja glede verjetnega izida in višine izpostavljenosti skupine do zadevnih sporov in zahtevkov. • Presodili smo ustreznost ocen in predpostavk, ki jih je skupina uporabila v zvezi s pripoznavanjem rezervacij iz naslova tožb. Prevenili smo ustreznost razkritij rezervacij za tožbe. Razkritja v zvezi z rezervacijami za tožbe so predstavljena v pojasnilih 28 in 37.

Druge informacije

Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom revizorjevega poročila, razen poročila nadzornega sveta, ki bo na voljo kasneje. Za druge informacije je odgovorno posloводство.

Naše mnenje o uskupinjenih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije.

Naša odgovornost v povezavi z opravljeno revizijo uskupinjenih računovodskih izkazov je druge informacije prebrati in pri tem presoditi, ali so pomembno neskladne s uskupinjenimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, oziroma ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Prav tako ocenimo, ali so druge informacije v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo in predpisi, predvsem, ali so z njimi skladne z vidika uradnih zahtev in postopka za pripravo drugih informacij v kontekstu pomembnosti, torej ali bi lahko kakršnakoli neskladnost s temi zahtevami vplivala na presoje, ki temeljijo na teh drugih informacijah.

Na podlagi opravljenih postopkov in v obsegu, v katerem to lahko ocenimo, poročamo o naslednjem:

- Druge informacije, ki opisujejo dejstva, ki so predstavljena tudi v uskupinjenih računovodskih izkazih, so v vseh pomembnih pogledih skladne z uskupinjenimi računovodskimi izkazi.
- Druge informacije so pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo oziroma predpisi.

Poleg tega smo dolžni na podlagi našega znanja in razumevanja skupine, ki smo ju pridobili med revizijo, poročati tudi o tem, ali druge informacije vsebujejo kakršnekoli pomembno napačne navedbe dejstev. Na podlagi izvedenih postopkov v povezavi z drugimi informacijami, ki smo jih pridobili, pomembno napačnih navedb dejstev nismo zaznali.

Odgovornosti posloводства, nadzornega sveta in revizijske komisije za uskupinjene računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh uskupinjenih računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za takšen notranji nadzor, ki je po mnenju posloводства potreben za pripravo uskupinjenih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi uskupinjenih računovodskih izkazov odgovorno za oceno sposobnosti skupine, da nadaljuje kot delujoče podjetje, za razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in za uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava skupino likvidirati ali zaustaviti poslovanje oziroma nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet in revizijska komisija sta odgovorna za nadzor nad procesom računovodskega poročanja v skupini.

Revizorjeva odgovornost za revizijo uskupinjenih računovodskih izkazov

Naš cilj je pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, da uskupinjeni računovodski izkazi kot celota ne vsebujejo pomembno napačnih navedb zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, ki pa ni jamstvo, da bo revizija v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) vedno odkrila pomembno napačne navedbe, če te obstajajo. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake in se smatrajo za pomembne, če je mogoče upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh uskupinjenih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v uskupinjenih računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odziv na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili pomembno napačne navedbe, ki izvirajo iz prevare, je večje od tveganja neodkritja pomembno napačne navedbe zaradi napake, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, zavajajoče prikazovanje ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Opravimo postopke preverjanja in razumevanja notranjih kontrol, ki so pomembne za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol skupine.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v spodobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v uskupinjenih računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, naše mnenje prilagoditi. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila, vendar poznejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino uskupinjenih računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ocenimo, ali uskupinjeni računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.
- Pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v povezavi z računovodskimi izkazi družb v skupini oziroma njihovimi poslovnimi dejavnostmi, da bi lahko izrazili mnenje o uskupinjenih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za vodenje, nadziranje in izvajanje revizije skupine. Revizijsko mnenje je izključno naša odgovornost.

Nadzorni svet oziroma revizijsko komisijo med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in časovnem okviru revizije ter pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomembnimi pomenljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Nadzornemu svetu oziroma revizijski komisiji prav tako posredujemo izjavo o skladnosti z navezujočimi se etičnimi zahtevami glede neodvisnosti in jih obvestimo o vseh razmerjih in drugih zadevah, za katere bi lahko upravičeno pomislili, da lahko okrnijo našo neodvisnost, in, če je to primerno, o vseh varovalih, ki so s tem povezana.

Med zadevami, o katerih obveščamo nadzorni svet oziroma revizijsko komisijo, izberemo tiste, ki so z vidika revizije uskupinjenih računovodskih izkazov za tekoče obdobje najpomembnejše, torej predstavljajo ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev oz. če v primeru redkih izrednih okoliščin ugotovimo, da o takšni zadevi v našem poročilu ne bi smeli poročati, ker bi

lahko neugodne posledice upravičeno pričakovano pretehtale koristi takšnega razkritja, ki so v javnem interesu.

Druge poročevalske obveznosti v skladu z Uredbo EU št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta

V skladu s členom 10(2) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta v našem poročilu neodvisnega revizorja navajamo naslednje informacije, ki so zahtevane poleg zahtev mednarodnih standardov revidiranja:

Imenovanje revizorja in trajanje posla

Lastniki družbe so nas na skupščini delničarjev dne 21. aprila 2017 prvič imenovali za zakonitega revizorja družbe za poslovna leta 2017, 2018 in 2019.

Skladnost z dodatnim poročilom revizijski komisiji

Potrjujemo, da je naše revizijsko mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe z dne 4. aprila 2018 v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Opravljanje nerevizijskih storitev

Razen manjšega neskladja, povezanega s storitvami vrednotenja, ki so bile posredno opravljene revidirani družbi s strani druge članice mreže Deloitte, nismo opravljali nobenih prepovedanih nerevizijskih storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. Izjavljamo, da smo bili pri reviziji neodvisni.

Poleg obvezne revizije nismo za revidirano družbo ali njene odvisne družbe opravljali nobenih drugih storitev, ki ne bi bile razkrite v letnem poročilu.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Barbara Žibret Kralj
Pooblaščenca revizorka

Ljubljana, 4. april 2018

Deloitte.

DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

3.3. RAČUNOVODSKO POROČILO DRUŽBE TELEKOM SLOVENIJE, D. D.

3.3.1. LOČENI IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA TELEKOMA SLOVENIJE, D. D., ZA OBDOBJE, KI SE JE KONČALO 31. 12. 2017

Ločeni izkaz poslovnega izida Telekoma Slovenije, d. d., za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2017

v tisoč EUR	Pojasnilo	2017	2016
Čisti prihodki od prodaje	5	645.190	639.471
Drugi prihodki od poslovanja	6	8.034	6.963
Nabavna vrednost prodanega blaga		-75.110	-69.186
Stroški materiala in energije		-10.195	-10.433
Stroški storitev	7	-301.963	-285.864
Stroški dela	8	-98.514	-96.896
Amortizacija	13, 14, 18	-134.814	-134.946
Drugi odhodki poslovanja	9	-29.113	-16.765
Skupaj odhodki poslovanja		-649.709	-614.090
Dobiček iz poslovanja		3.515	32.344
Finančni prihodki	10	9.335	30.710
Finančni odhodki	10	-19.281	-29.364
Dobiček pred obdavčitvijo		-6.431	33.690
Davek iz dobička	11	0	0
Odloženi davki	11	8.151	6.770
Čisti dobiček poslovnega obdobja		1.720	40.460

Pojasnila na straneh od strani 256 do 322 so sestavni del teh ločenih računovodskih izkazov družbe Telekom Slovenije.

Ločeni izkaz drugega vseobsegajočega donosa Telekoma Slovenije, d. d., za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2017

v tisoč EUR	Pojasnilo	2017	2016
Čisti dobiček obdobja		1.720	40.460
Drugi vseobsegajoči donos, ki se v prihodnosti sme prenesti v izkaz poslovnega izida			
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo	24	342	1
Odloženi davek	11	-65	0
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo v poslovni izid	24	0	-300
Odloženi davek od spremembe poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo v poslovni izid	11	0	51
Sprememba odloženih davkov zaradi preračuna davčne stopnje	11	0	-17
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo v neto znesku		277	-265
Sprememba poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem	24	-583	0
Odloženi davek od spremembe poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem	11	111	0
Sprememba poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem v neto znesku		-472	0
Drugi vseobsegajoči donos, ki se v prihodnosti ne bo smel prenesti v izkaz poslovnega izida			
Sprememba poštene vrednosti za aktuarske primanjkljaje in presežke		-711	-355
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega obdobja po davkih		-906	-620
Celotni vseobsegajoči donos poslovnega obdobja		814	39.840

Pojasnila na straneh od strani 256 do 322 so sestavni del teh ločenih računovodskih izkazov družbe Telekom Slovenije.

Bilanca stanja družbe Telekom Slovenije, d.d. na dan 31. 12. 2017

v tisoč EUR	Pojasnilo	2017	2016
SREDSTVA			
Neopredmetena sredstva	13	174.413	161.775
Opredmetena osnovna sredstva	14	582.178	590.826
Naložbe v odvisne družbe	15	36.079	33.371
Naložba v skupni podvig	15	63	63
Druge finančne naložbe	16	85.407	126.468
Ostala dolgoročna sredstva	17	33.097	33.272
Naložbene nepremičnine	18	4.006	4.180
Odložene terjatve za davek	11	44.136	35.656
Skupaj dolgoročna sredstva		959.379	985.611
Sredstva za odtujitev	19	754	1.818
Zaloge	20	18.106	19.258
Poslovne in druge terjatve	21	151.302	145.198
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	22	68.929	45.443
Terjatve za davek iz dobička		0	125
Kratkoročne finančne naložbe	16	121.731	132.526
Denar in denarni ustrezniki	23	17.358	34.448
Skupaj kratkoročna sredstva		378.180	378.816
Skupaj sredstva		1.337.559	1.364.427
KAPITAL IN OBVEZNOSTI			
Vpoklicani kapital	24	272.721	272.721
Kapitalske rezerve	24	180.956	180.956
Rezerve iz dobička	24	104.978	237.272
<i>Zakonske rezerve</i>	24	50.434	50.434
<i>Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže</i>	24	3.671	3.671
<i>Lastne delnice in lastni poslovni deleži</i>	24	-3.671	-3.671
<i>Statutarne rezerve</i>	24	54.544	54.544
<i>Druge rezerve iz dobička</i>	24	0	132.294
Zadržani čisti poslovni izid	24	137.756	36.256
<i>Zadržani poslovni izid preteklih let</i>	24	136.036	16.026
<i>Poslovni izid tekočega leta</i>	24	1.720	20.230
Rezerve za poštene vrednosti		-2.056	-1.150
Skupaj kapital		694.355	726.055
Dolgoročno odloženi prihodki	25	12.547	9.869
Rezervacije	26	53.229	35.992
Dolgoročne poslovne obveznosti	27	16.358	11.401
Prejeta dolgoročna posojila in krediti	28	168.796	0
Druge dolgoročne finančne obveznosti	29	100.481	99.857
Odložene obveznosti za davek	11	224	159
Skupaj dolgoročne obveznosti		351.635	157.278
Poslovne in druge obveznosti	30	121.195	125.937
Obveznost za davek iz dobička		0	0
Prejeta kratkoročna posojila in krediti	28	115.189	306.316
Druge kratkoročne finančne obveznosti	31	4.296	4.320
Kratkoročno odloženi prihodki	32	4.307	4.610
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	33	46.582	39.911
Skupaj kratkoročne obveznosti		291.569	481.094
Skupaj obveznosti		643.204	638.372
Skupaj kapital in obveznosti		1.337.559	1.364.427

Pojasnila na straneh od strani 256 do 322 so sestavni del teh ločenih računovodskih izkazov družbe Telekom Slovenije.

Ločeni izkaz gibanja kapitala Telekoma Slovenije, d. d., za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2017*

v tisoč EUR	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve iz dobička				Zadržani čisti poslovni izid		Rezerve za postene vrednosti finančnih instrumentov	Rezerve za postene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganji v neto znesku	Rezerve za aktuarske primanjkljaje in presežke	Skupaj
			Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička	Zadržani poslovni izid preteklih let				
Stanje 1. 1. 2017	272.721	180.956	50.434	3.671	-3.671	54.544	132.294	16.026	678	0	-1.828	726.055
Čisti poslovni izid obdobja								1.720				1.720
Drugi vseobsegajoči poslovni izid obdobja									277	-472	-711	-906
Vseobsegajoči poslovni donos obdobja skupaj	0	0	0	0	0	0	0	0	277	-472	-711	814
Izplačilo dividend								-32.514				-32.514
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	-32.514	0	0	0	-32.514
Prenos poslovnega izida preteklega leta v zadržani poslovni izid								20.230	-20.230			0
Sprostitev drugih rezerv							-132.294	132.294				0
Stanje 31. 12. 2017	272.721	180.956	50.434	3.671	-3.671	54.544	0	136.036	955	-472	-2.539	694.355

*Več v pojasnilu 24.

Ločeni izkaz gibanja kapitala Telekom Slovenije, d. d., za obdobje, ki se je končalo 31. 12. 2016

v tisoč EUR	Rezerve iz dobička							Zadržani čisti poslovni izid			Skupaj	
	Vpoklicani kapital	Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Rezerve za lastne delnice	Lastne delnice	Statutarne rezerve	Druge rezerve iz dobička	Zadržani poslovni izid preteklih let	Poslovni izid tekočega leta	Rezerve za p oštene vrednosti finančnih instrumentov		Rezerve za aktuarske primanjkljaje in presežke
Stanje 1. 1. 2016	272.721	180.956	50.434	3.671	-3.671	54.544	112.064	754	48.309	943	-1.464	719.261
Čisti poslovni izid obdobja												
									40.460			40.460
Drugi vseobsegajoči poslovni izid obdobja										-265	-355	-620
Vseobsegajoči poslovni donos obdobja skupaj	0	0	0	0	0	0	0	0	40.460	-265	-355	39.840
Izplačilo dividend								-32.527				-32.527
Transakcije z lastniki	0	0	0	0	0	0	0	-32.527	0	0	0	-32.527
Prenos poslovnega izida preteklega leta v zadržani poslovni izid								48.309	-48.309			0
Poslovne združitve pod skupnim upravljanjem								-510			-9	-519
Prenos na druge rezerve po sklepu uprave							20.230		-20.230			0
Stanje 31. 12. 2016	272.721	180.956	50.434	3.671	-3.671	54.544	132.294	16.026	20.230	678	-1.828	726.055

Pojasnila na straneh od strani 256 do 322 so sestavni del teh ločenih računovodskih izkazov družbe Telekom Slovenije.

Ločeni izkaz denarnih tokov Telekoma Slovenije, d. d., za obdobje,
ki se je končalo 31. 12. 2017

v tisoč EUR	2017	2016
Denarni tokovi pri poslovanju		
Čisti dobiček	1.720	40.460
Prilagoditve za:		
Amortizacija	134.814	134.946
Slabitve in odpis opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev, naložbenih nepremičnin	518	2.163
Dobiček/ Izguba pri prodaji osnovnih sredstev	8	523
Finančne prihodke	-9.335	-30.710
Finančne odhodke	19.281	29.364
Davek od dobička z odloženimi davki	-8.151	-6.770
Denarni tok iz poslovanja pred spremembami čistih obratnih sredstev in rezervacijami	138.855	169.976
Spremembo poslovnih in drugih terjatev	-6.104	-86
Spremembo aktivnih časovnih razmejitev	-21.562	-10.346
Spremembo drugih dolgoročnih sredstev	349	885
Spremembo zalog	2.539	3.786
Spremembo rezervacij	17.237	-4.783
Spremembo dolgoročno in kratkoročno odloženih prihodkov	2.375	-135
Spremembo vnaprej vračunanih stroškov in odhodkov	8.185	9.494
Spremembo poslovnih in drugih obveznosti	452	15.334
Plačani davek od dobička	115	-126
Čista denarna sredstva iz poslovanja	142.441	183.999
Denarni tokovi iz naložbenja		
Prejemki pri naložbenju	146.441	34.842
Prejemki od prodaje osnovnih sredstev	1.853	635
Prejemki od prodaje naložbenih nepremičnin	0	195
Prejete dividende	253	168
Prejete obresti	4.382	6.563
Odtujitev dolgoročnih finančnih naložb	10.331	26.747
Odtujitev kratkoročnih finančnih naložb	129.622	534
Izdatki pri naložbenju	-243.246	-160.348
Nakup opredmetenih osnovnih sredstev	-80.185	-70.691
Nakup neopredmetenih dolgoročnih sredstev	-61.197	-60.108
Nakup finančnih naložb	-81.866	-3.610
Naložbe v odvisne družbe in skupne podvige	-3.789	-3.816
Finančne naložbe v obliki danih posojil	-16.209	-22.123
Čista denarna sredstva, porabljena pri naložbenju	-96.805	-125.506
Denarni tokovi iz financiranja		
Prejemki pri financiranju	0	420.000
Prejeta dolgoročna posojila	0	300.000
Prejeta kratkoročna posojila	0	20.000
Izdaja obveznic	0	100.000
Izdatki pri financiranju	-62.726	-450.259
Izdatki za odobritev posojila in izdajo obveznic	-5	-1.313
Dospetje izdanih obveznic	0	-300.000
Odplačila kratkoročnih posojil	-2.000	-70.450
Odplačila dolgoročnih posojil	-20.771	-30.160
Plačane obresti	-7.399	-15.884
Izplačilo dividend	-32.551	-32.452
Čista denarna sredstva, porabljena pri financiranju	-62.726	-30.259
Čisto povečanje/zmanjšanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov	-17.090	28.234
Začetno stanje denarnih sredstev	34.448	6.214
Končno stanje denarnih sredstev	17.358	34.448

Pojasnila na straneh od strani 256 do 322 so sestavni del teh ločenih računovodskih izkazov družbe Telekom Slovenije.

3.3.2. POJASNILA K LOČENIM RAČUNOVODSKIM IZKAZOM TELEKOMA SLOVENIJE, D. D.

1. SPLOŠNO O DRUŽBI

Telekom Slovenije je delniška družba s sedežem na Cigaletovi 15, Ljubljana, Slovenija. Njene delnice so uvrščene v redno kotacijo Ljubljanske borze vrednostnih papirjev. Na 31. 12. 2017 je najpomembnejši lastnik Republika Slovenija, ki ima v lasti 4.087.569 delnic oziroma 62,54% delež.

Telekom Slovenije zasebnim in poslovnim uporabnikom ponuja storitve s področja mobilnih, fiksnih in IP-komunikacij, infrastrukturne ter omrežne rešitve, IT-varnostne in e-poslovne rešitve ter storitve v oblaku.

2. PODLAGA ZA SESTAVITEV

a. IZJAVA O SKLADNOSTI

Priloženi posamični računovodski izkazi družbe Telekom Slovenije so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja [MSRP], kot jih je sprejela Evropska unija, ter s pojasnili, ki jih sprejema Odbor za pojasnjevanje mednarodnih standardov računovodskega poročanja [OPMSRP], in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah [ZGD].

Družba sestavlja tudi uskupinjene računovodske izkaze Skupine Telekom Slovenije, ki so objavljeni v poglavju Računovodsko poročilo Skupine Telekom Slovenije, na razpolago pa so tudi v Telekomu Slovenije, Cigaletova ulica 15, Ljubljana, Slovenija.

Računovodske izkaze družbe Telekom Slovenije in uskupinjene računovodske izkaze Skupine Telekom Slovenije je uprava družbe odobrila 20. 3. 2018.

b. PODLAGE ZA MERJENJE

Računovodski izkazi Telekoma Slovenije so pripravljeni s predpostavko o nadaljevanju poslovanja družbe v prihodnosti. Poslovanje družbe Telekom Slovenije ni sezonske narave. Izkazi so pripravljeni z uporabo načinov merjenja, ki so predstavljeni v spodnji tabeli.

Pomembnejša sredstva in obveznosti, izkazane v bilanci stanja, Telekom Slovenije, d. d., meri:

Dolgoročna sredstva	način merjenja
Neopredmetena sredstva	
• od tega sredstva s končno dobo koristnosti	po nabavni vrednosti
• od tega sredstva z nedoločeno dobo koristnosti – dobro ime	po nabavni vrednosti
Opredmetena osnovna sredstva	po nabavni vrednosti
Naložbe v odvisne družbe in skupni podvig	po nabavni vrednosti
Druge finančne naložbe	
• od tega naložbe, razpoložljive za prodajo, ki kotirajo na borzi	po pošteni vrednosti
• od tega naložbe, razpoložljive za prodajo, ki ne kotirajo na borzi in katerih vrednosti se ne da zanesljivo določiti	po nabavni vrednosti
Ostala dolgoročna sredstva	po nabavni vrednosti
Naložbene nepremičnine	po nabavni vrednosti
Odložene terjatve za davek	po nediskontiranem znesku, izmerjenem po davčnih stopnjah

Kratkoročna sredstva	način merjenja
Sredstva za odtujitev	po nižji vrednosti izmed nabavne ali nadomestljive vrednosti
Zaloge	po metodi drsečih povprečnih cen
Poslovne in druge terjatve	po odplačni vrednosti
Kratkoročne aktivne časovne razmejitve	po nabavni ali ocenjeni vrednosti
Kratkoročne finančne naložbe	po odplačni vrednosti
Denar in denarni ustrezniki	po nabavni vrednosti
Dolgoročne obveznosti	način merjenja
Dolgoročno odloženi prihodki	po nabavni ali ocenjeni vrednosti
Rezervacije	
• od tega rezervacije odpravnine in jubilejne nagrade	po sedanji vrednosti ocenjenih bodočih izplačil na osnovi aktuarskega izračuna
• ostale rezervacije	po sedanji vrednosti ocenjenih bodočih poravnjav
Dolgoročne poslovne obveznosti	po odplačni vrednosti
Prejeta dolgoročna posojila in krediti	po odplačni vrednosti
Druge dolgoročne finančne obveznosti	po odplačni vrednosti
Odložene obveznosti za davek	po nediskontiranem znesku, izmerjenem po davčnih stopnjah
Kratkoročne obveznosti	način merjenja
Poslovne in druge obveznosti	po odplačni vrednosti
Prejeta kratkoročna posojila in krediti	po odplačni vrednosti
Druge kratkoročne finančne obveznosti	po odplačni vrednosti
Kratkoročno odloženi prihodki	po nabavni ali ocenjeni vrednosti
Vnaprej vračunani stroški in odhodki	po nabavni ali ocenjeni vrednosti

c. FUNKCIJSKA IN PREDSTAVITVENA VALUTA

Računovodski izkazi Telekoma Slovenije so sestavljeni v evrih, ki so funkcijska valuta družbe. Vse računovodske informacije, predstavljene v evrih, so zaokrožene na tisoč enot, v kolikor ni drugače določeno.

d. UPORABA POMEMBNIH OCEN IN PRESOJ

Priprava računovodskih izkazov zahteva od posloводства določene ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na neodpisano vrednost sredstev in obveznosti družbe ter na razkritje potencialnih obveznosti na dan bilance stanja ter zneskov prihodkov in odhodkov družbe v obdobju, ki se konča na dan bilance stanja.

Prihodnjih dogodkov in njihovega vpliva ni mogoče določiti z gotovostjo. Zato se pri računovodskih ocenah uporabi presoja, ki se spreminja glede na nove dogodke, izkušnje, dodatne informacije ter posledice sprememb poslovnega okolja, v katerem družba deluje. Dejanske vrednosti se lahko razlikujejo od ocenjenih. Oblikovanje ocen in s tem povezane predpostavke in negotovosti so opisane v usmeritvah k posameznim postavkam v [poglavju 3, Povzetek pomembnih računovodskih usmeritev](#).

Ocene in predpostavke se redno pregledujejo. Spremembe računovodskih ocen se pripoznajo v obdobju, za katerega se ocene spremenijo, ter za vsa prihodnja obdobja, na katera spremembe vplivajo.

Presoje

Informacije o presojah, ki imajo najbolj pomembne vplive na računovodske izkaze družbe, so:

- presoja, ali gre pri najemih za poslovni ali finančni najem – [pojasnilo 3.d](#);
- presoja pripoznavanja prihodkov (agent ali principal) – [pojasnilo 3.s](#);
- presoja, ali gre pri zahtevkih za pogojno obveznost ali rezervacijo – [pojasnilo 3.n](#) in [35](#).

Predpostavke in ocene

Ocene in predpostavke, ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so:

- določitev življenjskih dob opredmetenih in neopredmetenih sredstev – [pojasnili 3.b](#) in [3.c](#) ter [pojasnili 13](#) in [14](#);
- popravki vrednosti dvomljivih terjatev – [pojasnili 3.j](#) in [21](#);
- slabitev posojil, danih družbam v skupini – [pojasnila 3.e](#), [15](#) in [16](#);
- odloženi davki – [pojasnili 3.u](#) in [11](#);
- ocena višine rezervacij – [pojasnili 3.n](#) in [26](#).

3. POVZETEK POMEBNIH RAČUNOVODSKIH USMERITEV

a. TUJE VALUTE

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti se na dan bilance stanja preračunajo v funkcijsko valuto z uporabo dnevnega tečaja menjave na dan bilance stanja. Nedenarna sredstva in obveznosti v tuji valuti, ki so merjene po izvirni vrednosti, se preračunajo z uporabo tečaja, veljavnega na dan transakcije. Nedenarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti in merjene po pošteni vrednosti, se preračunajo z uporabo tečaja na dan, ko je bila določena poštena vrednost. Vse tečajne razlike so pripoznane v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih instrumentov, razvrščenih kot razpoložljivih za prodajo, ki se pripoznajo neposredno v drugem vseobsegajočem donosu.

b. NEOPREDMETENA SREDSTVA

Družba pripozna neopredmetena sredstva, ko je verjetno, da bodo pritekale z njimi povezane gospodarske koristi, in ko je mogoče zanesljivo izmeriti njihovo nabavno vrednost.

Neopredmetena sredstva s končno dobo koristnosti se po začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo iz oslabitve. Vsa neopredmetena sredstva, razen dobrega imena, imajo končno dobo koristnosti.

Dobro ime nastane v družbi ob pripojitvi odvisne ali druge družbe oziroma dejavnosti. Meri se po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrano izgubo zaradi oslabitve. Ob pripojitvi odvisne družbe nastane dobro ime tako, da družba prevzame vrednost dobrega imena, ki je iz naslova te poslovne združitve pripoznano v skupini.

Družba spremlja življenjske dobe in preostalo vrednost pomembnejših neopredmetenih sredstev prek skrbnikov teh sredstev in prek delovne skupine, ki letno preverja dobo koristnosti in preostalo vrednost, ter v primeru, da so pričakovanja bistveno drugačna od ocen amortizacijske stopnje, preračuna za sedanja in bodoča obdobja. Učinek take spremembe družba opiše v pojasnilih v obračunskem obdobju, v katerem je prišlo do nje.

Amortizacija neopredmetenih sredstev se praviloma obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstva in se začne obračunavati prvi dan naslednjega meseca, ko je sredstvo razpoložljivo za uporabo, razen licenc, programskih pravic in koncesij, ki se začnejo amortizirati v mesecu, ko se začne njihova uporaba.

Ocenjene dobe koristnosti skupin neopredmetenih osnovnih sredstev v letih

Skupine neopredmetenih osnovnih sredstev	Dobe koristnosti v letih
• koncesije	3–20
• blagovne znamke	10
• licence	1–7
• programske pravice za TV-vsebine	1–6
• prodajne provizije	1–2
• lista kupcev	5
• računalniški programi	3–5
• druge premoženjske pravice	5–20

Stroški pridobljenih koncesij za uporabo radiofrekvenčnega spektra se usredstviijo po nabavni vrednosti in se enakomerno časovno amortizirajo v dobi trajanja koncesijske pogodbe, ki znaša do 20 let [glej [pojasnilo 40](#)].

Usredstveni stroški zajemajo stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za nameravano uporabo. Družba prek skrbnikov projektov nadzoruje, da se kapitalizirajo le stroški, ki sledijo opredeljenim kriterijem.

Družba pripozna stroške razvijanja med neopredmetenimi sredstvi, če jih lahko zanesljivo izmeri, če je izdelek ali postopek strokovno in poslovno izvedljiv, če bo njegova uporaba prinašala bodoče gospodarske koristi, če družba razpolaga z ustreznimi viri za dokončanje razvijanja in če ima družba namen uporabiti ali prodati sredstvo.

Družba prek skrbnikov mesečno spremlja potek projektov in investicij. Če ugotovi, da se določen projekt ne bo dokončal, se izvede odpis.

Prodajne provizije so stroški, ki so neposredno povezani s pridobivanjem novih naročnikov in se evidentirajo kot neopredmeteno osnovno sredstvo, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

- podpisana pogodba in vezava naročnika [življenjska doba sredstva, tj. čas vezave naročnika],
- kapitalizirajo se le provizije posrednikom za sklenjene pogodbe z vezavo naročnikov [zanesljivo opredeljena nabavna vrednost].

Prodajne provizije se evidentirajo kot sredstvo v višini, ko so izpolnjeni zgornji pogoji. V primeru, da bi prekinjena razmerja in naknadni poračuni prodajnih provizij presežali 5 % vrednosti letne višine kapitaliziranih provizij, bi družba neopredmetena sredstva iz naslova prodajnih provizij ustrezno znižala. Ocena prekinitev se letno preverja.

Družba najmanj enkrat letno, na dan računovodskih izkazov, preverja knjigovodsko vrednost pomembnejših sredstev, da ugotovi, ali obstajajo pokazatelji, ki bi nakazovali, da je treba katero od neopredmetenih sredstev oslabiti. Pomembnejše neopredmeteno sredstvo je tisto, katerega knjigovodska vrednost presega 5 % knjigovodske vrednosti vseh neopredmetenih dolgoročnih sredstev, če ta dosegajo vsaj 5 % vrednosti vseh sredstev. Pri ocenjevanju, ali ti pokazatelji obstajajo, družba preveri, ali je prišlo do pomembnih tehnoloških sprememb, spremembe trga ali bistvenega padca obrestnih mer. Če taki pokazatelji obstajajo, se ugotovi nadomestljiva vrednost sredstva. Slabitev se izvede, če knjigovodska vrednost neopredmetenega sredstva presega nadomestljivo vrednost. Družba v tekočem in prihodnjih letih načrtuje pozitiven rezultat in denarne tokove, zato ni ugotavljala slabitve sredstev.

Slabitev dobrega imena se ugotavlja za denar ustvarjajočo enoto. Slabitev dobrega imena zahteva ocenitev vrednosti. Določitev sedanje vrednosti prihodnjih denarnih tokov od poslovdstva zahteva tako oceno pričakovanih denarnih tokov iz denar ustvarjajoče enote kot tudi določitev primerne diskontne stopnje.

Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida med drugimi odhodki poslovanja, v postavki slabitev neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev.

Družba oslabitev evidentira, ko je ugotovljena nadomestljiva vrednost posameznega sredstva za več kot 10 % manjša od knjigovodske vrednosti.

c. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Opredmetena osnovna sredstva v lasti družbe se ob pridobitvi izkažejo po nabavni vrednosti. V nabavno vrednost se vključijo vsi stroški, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi opredmetenega sredstva za nameravano uporabo.

Ocenjeni stroški vzpostavitve lokacij za sprejemno-oddajne postaje v prvotno stanje se izkažejo kot sestavni del nabavne vrednosti sredstva in se amortizirajo v njegovi preostali dobi koristnosti. Znesek rezervacij, potrebnih za vzpostavitev prvotnega stanja, diskontiran na sedanjo vrednost, se izkaže med dolgoročnimi rezervacijami.

Nabavna vrednost opredmetenega osnovnega sredstva, zgrajenega ali izdelanega v družbi, vključuje stroške materiala in neposredne stroške dela. Stroški izgradnje ali izdelave opredmetenih osnovnih sredstev, ki so vključeni v nabavno vrednost, se pripoznajo kot znižanje stroškov v poslovnem izidu. Za pripoznanje teh stroškov družba upošteva enake kriterije kot pri neopredmetenih sredstvih.

Kadar so posamezne postavke sredstev sestavljene iz delov, ki imajo različne dobe koristnosti, se ti deli obravnavajo kot posamezne postavke opredmetenih osnovnih sredstev.

Družba prek skrbnikov projektov mesečno spremlja potek projektov in investicij. Če ugotovi, da se določen projekt ne bo dokončal, se izvede odpis.

MERJENJE PO PRIPOZNANJU

Opredmetena osnovna sredstva se po začetnem pripoznanju merijo po nabavni vrednosti in zmanjšujejo zaradi amortiziranja oziroma slabitev.

Družba letno preverja dobo koristnosti in preostalo vrednost pri pomembnejših postavkah opredmetenih osnovnih sredstev, amortizacijske stopnje pa glede na to preračuna za sedanja in bodoča obdobja, če so pričakovanja bistveno drugačna od ocen. Učinek spremembe ocene opiše družba v pojasnilih v obračunskem obdobju, v katerem je prišlo do nje.

Amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev se obračunava na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstev.

Družba obračunava amortizacijo posamično in samostojno določa letne amortizacijske stopnje glede na dobo koristnosti posameznega opredmetenega osnovnega sredstva.

Ocenjene dobe koristnosti skupin opredmetenih osnovnih sredstev

Skupine opredmetenih osnovnih sredstev	Dobe koristnosti v letih
• zgradbe	50
• elektro- in strojne instalacije	15–30
• kabelska kanalizacija	33,3
• kabelsko omrežje - zračno	10
• kabelsko omrežje - zemeljsko	20–25
• centrale	5–12,5
• druga oprema	1–15

V letu 2017 družba ni spreminjala poslovske ocene glede določitve življenjskih dob z izjemo življenjske dobe optičnega zemeljskega omrežja, Lan in IP opreme pri naročnikih ter agregatih. Skupni učinek spremembe v letu je nižja amortizacija opredmetenih osnovnih sredstev v višini 2.639 tisoč evrov.

Zemljišča in opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi se ne amortizirajo. Opredmetena osnovna sredstva v gradnji ali izdelavi se pripoznajo po nabavni vrednosti in se začnejo amortizirati prvi dan naslednjega meseca, ko so razpoložljiva za uporabo.

Družba prek skrbnikov osnovnih sredstev letno preverja zunanje in notranje okoliščine [pomembne tehnološke spremembe, spremembe trga, zastarelost ali fizično stanje posameznega opredmetenega sredstva], ki bi lahko bile pomemben pokazatelj [ne]ustreznosti dobe koristnosti ali potrebe po oslavitvi opredmetenih osnovnih sredstev. Opredmeteno osnovno sredstvo je oslajeno, če njegova knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost. Nadomestljiva vrednost je poštena vrednost, zmanjšana za stroške pri prodaji, ali vrednost pri uporabi najmanjše denar ustvarjajoče enote, in sicer tista, ki je večja. Vrednost pri uporabi se oceni kot sedanja vrednost pričakovanih bodočih denarnih tokov, pri čemer so ti diskontirani na sedanjo vrednost z uporabo diskontne stopnje pred davki.

Slabitev se pripozna v izkazu poslovnega izida med drugimi odhodki iz poslovanja.

d. SREDSTVA, PREJETA IN DANA V NAJEM

Najem je pogodbeno razmerje, v katerem najemodajalec prenese na najemnika v zameno za plačilo ali niz plačil pravico do uporabe sredstva za dogovorjeni čas. Finančni najem je najem, pri katerem se prenesejo vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva. Lastninska pravica lahko preide na drugo stran ali pa tudi ne. Poslovni najem je najem, ki ni finančni najem in pri katerem se najeta sredstva ne pripoznajo v bilanci stanja. Začetek najema je datum, ko najemnik lahko začne izkoriščati pravico do uporabe najetega sredstva.

Skladno s kriteriji, ki jih opredeljujejo računovodski standardi, družba presoja ali gre za poslovni ali finančni najem.

Vsi najemi v družbi so opredeljeni kot poslovni najemi. Pri poslovnem najemu družba stroške najema časovno enakomerno pripozna v izkazu poslovnega izida, v postavki stroški storitev.

Sredstva, ki jih družba daje v poslovni najem, izkazuje med svojimi opredmetenimi sredstvi. Prihodke od najemnin časovno enakomerno pripozna med čistimi poslovnimi prihodki v dobi najema. Vsi stroški, povezani s sredstvi, dani v najem [vključno z amortizacijo], so pripoznani med odhodki obdobja.

e. FINANČNA SREDSTVA

Družba pripozna finančno sredstvo samo, kadar postane stranka v pogodbenih določbah finančnega instrumenta. Družba na začetku pripozna posojila in terjatve na dan njihovega nastanka. Ostala finančna sredstva družba pripozna na pogodbeni datum, oziroma ko družba postane stranka v pogodbenih določilih instrumenta. Družba odpravi pripoznanje finančnega sredstva, ko ugasnejo pogodbene pravice do denarnih tokov iz tega sredstva ali ko družba prenese pravice do pogodbenih denarnih tokov iz finančnega sredstva na podlagi posla, v katerem se vsa tveganja in koristi iz lastništva finančnega sredstva prenesejo.

Naložbe v odvisne družbe se v ločenih računovodskih izkazih matične družbe vodijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitne izgube iz oslavitve. Naložbe v odvisne družbe se pripoznajo na dan, ko je izvršen prenos tveganj in koristi na obvladujočo družbo – ko dobi kontrolni vpliv.

Naložbe v pridružene družbe in skupni podvig se v posamičnih računovodskih izkazih vodijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitne izgube iz oslavitve. Naložbe se pripoznajo ali pa se pripoznanje odpravi na dan sklenitve nakupa ali prodaje. Pridružena družba je družba, v kateri ima Telekom Slovenije pomemben vpliv, nima pa kontrolnega vpliva. Pomemben vpliv pomeni imeti moč sodelovati pri odločitvah o finančni in

poslovni politiki podjetja, v katerega se naložbi, ne pa tudi moči obvladovati ali skupaj obvladovati politiko poslovanja ali podajati odločitve. Skupni podvig je skupna ureditev, pri kateri imajo stranke s skupnim obvladovanjem ureditve pravice do čistih sredstev ureditve. Telekom Slovenije je stranka v skupnem podvigu s skupnim obvladovanjem tega podviga.

Znamenja slabitve finančnih naložb v odvisne družbe, pridružene družbe in skupni podvig preverja družba po dveh kriterijih, in sicer:

- primerjava knjigovodske vrednosti finančne naložbe na presečni dan s sorazmernim delom knjigovodske vrednosti celotnega kapitala odvisne družbe. Kot znamenje slabitve se šteje preseganje knjigovodske vrednosti finančne naložbe na presečni dan za več kot 20 % od sorazmernega dela kapitala;
- primerjava realizacije ključnih kazalcev poslovnega leta s projekcijami poslovanja.

Če obstajajo znamenja oslabitve za odvisne družbe, pridružene družbe ali skupni podvig, Telekom Slovenije pri zunanjih ocenjevalcih vrednosti naroči cenitev nadomestljive vrednosti naložbe. Nadomestljiva vrednost je vrednost, ki je višja od vrednosti, izračunane po metodi prihodnjih denarnih tokov, ali vrednosti, izračunane po metodi poštene vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje.

Družba po začetnem pripoznanju razvrsti finančna sredstva v eno izmed naslednjih skupin:

- a) finančna sredstva, merjena po poštenu vrednosti prek poslovnega izida,
- b) finančne naložbe v posojila in terjatve,
- c) za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

a) Finančna sredstva, merjena po poštenu vrednosti prek poslovnega izida – v to skupino so razvrščeni izpeljani finančni instrumenti. Sredstva se pripoznajo po poštenu vrednosti, pripadajoči stroški posla pa se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku. Finančna sredstva so merjena po poštenu vrednosti, znesek spremembe poštene vrednosti pa se pripozna v poslovnem izidu.

Izpeljani finančni instrumenti se uporabljajo za varovanje izpostavljenosti družbe pred tveganji, ki izhajajo iz dejavnosti financiranja in investiranja. Način pripoznanja dobičkov ali izgub iz spremembe poštene vrednosti je odvisen od vrste varovanja pred tveganjem, ali gre za računovodsko varovanje pred tveganjem ali ne. Če ne gre za računovodsko varovanje pred tveganjem, se izvedeni finančni instrumenti izkažejo po poštenu vrednosti, spremembe v poštenu vrednosti se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. V primeru, da gre za računovodsko varovanje pred tveganjem, se dobički ali izgube zaradi spremembe poštene vrednosti pripoznajo glede na varovanje, in sicer:

- kadar je izvedeni finančni instrument opredeljen kot inštrument za varovanje pred spremenljivostjo denarnih tokov pripoznanih sredstev ali obveznosti iz predvidenega posla, se del dobička ali izgube iz instrumenta za varovanje pred tveganjem, ki je opredeljen kot uspešno varovanje pred tveganjem, pripozna neposredno v kapitalu in v izkazu vseobsegajočega donosa. Ko predviden posel postane sredstvo ali obveznost, se kumulativni znesek dobička ali izgube iz kapitala prenese in upošteva v začetnem merjenju stroškov pridobitve ali druge knjigovodske vrednosti sredstva ali obveznosti. V drugih primerih varovanja pred tveganjem pred spremenljivostjo denarnih tokov, se zneski, pripoznani neposredno v kapitalu, vštejejo v čisti poslovni izid obdobja, v katerem je pripoznana varovana transakcija in kot preračunskih v izkazu vseobsegajočega donosa;
- neučinkovit del varovanja se izkaže neposredno v izkazu poslovnega izida.

b) Finančne naložbe v posojila in terjatve se ob začetnem pripoznanju merijo po izvirni vrednosti, po začetnem pripoznanju pa se merijo po odplačni vrednosti z uporabo efektivne obrestne mere, zmanjšani za izgubo zaradi oslabitve. Družba pripozna posojila in terjatve na dan njihovega nastanka [več o terjativah v [pojasnilu j, Poslovne in druge terjatve](#)].

c) Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva so sredstva, ki niso uvrščena v nobeno od drugih skupin.

Pripoznajo se na dan sklenitve nakupa. Ob začetnem pripoznanju se ta finančna sredstva izmerijo po poštenih vrednostih, ki se jim prištejejo še transakcijski stroški posla, ki izhajajo neposredno iz nakupa ali izdaje finančnega sredstva.

Naložbe v lastniške vrednostne papirje, ki se razvrstijo med finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, in ki kotirajo na borzi, se izkažejo po poštenu vrednosti. Poštena vrednost naložb v te lastniške vrednostne papirje se meri po zaključnem borznem tečaju. Če se poštene vrednosti finančnih naložb, s katerimi se ne trguje na borzi, ne da zanesljivo določiti [ker družba ne more pridobiti informacij, da bi lahko ocenila pošteno vrednost], se merijo po nabavni vrednosti, družba pa letno ugotavlja, ali obstajajo znamenja oslabitve teh naložb.

Dobički ali izgube iz prevrednotenja se pripoznajo v drugem vseobsegajočem donosu in so prikazani neposredno v kapitalu v rezervi za pošteno vrednost v neto znesku [to pomeni zmanjšani za odložene davke]. Ko se taka naložba odpravi, se odpravijo tudi nabrane izgube ali dobički, ki so bili predhodno pripoznani v okviru kapitala, ter se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Obresti dolžniških vrednostnih papirjev se pripoznajo v izkazu poslovnega izida z uporabo efektivne obrestne mere.

OSLABITEV FINANČNIH SREDSTEV

Na dan bilance stanja družba preverja, ali obstajajo objektivni razlogi, da je treba finančne naložbe oslabiti. Objektivni razlogi za slabitev dolžniških vrednostnih papirjev in danih posojil družbam zunaj Skupine Telekom so neizpolnjevanje pogodbeno določenih finančnih zavez pogodbene stranke [zamujanje ali nevratanje glavnice ali obresti], večje finančne težave dolžnika, na podlagi katerih je upravičeno sklepati o prihodnjem stečaju, ali če izdajatelju vrednostnega papirja pomembno pade bonitetna ocena, kar bi lahko nakazovalo njegov poslabšan finančni položaj.

V primeru naložb v lastniške vrednostne papirje so objektivni razlogi, če katera izmed naložb pomembno [več kot 20 % nabavne vrednosti] ali trajno [več kot 12 mesecev] izgublja vrednost ali če obstajajo pokazatelji, da bi družba lahko šla v stečaj. V tem primeru je potrebno oblikovanje popravka njene začetno izkazane vrednosti v breme prevrednotovalnih finančnih odhodkov.

b) Finančne naložbe v posojila in terjatve

Družba spremlja dinamiko vračanja posojil in v primeru zamud pristopi k preverbi znakov za ugotavljanje slabitve. Če obstajajo nepristranski dokazi, da je pri posojilih nastala izguba zaradi oslabitve, se njen znesek izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo finančnega sredstva in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov, ki so razobresteni po izvirni efektivni obrestni meri finančnega sredstva. Izguba zaradi oslabitve se pripozna v poslovnem izidu kot prevrednotovalni finančni odhodek in izkaže kot popravek vrednosti posojil.

Pretežni del danih posojil se nanaša na odvisne družbe. Eden od pokazateljev potrebe po oslabitvi je nižanje naložbe, vendar družba pri povezanih podjetjih individualno presoja potrebo po oslabitvi. V primeru, da je nadomestljiva vrednost lastniškega kapitala odvisne družbe negativna, se pristopi k slabitvi danih posojil.

Če se v naslednjem obdobju velikost izgube zaradi oslabitve zmanjša in če je zmanjšanje mogoče nepristransko povezati z dogodkom po pripoznanju oslabitve, je treba že prej pripoznano izgubo zaradi oslabitve razveljaviti. Razveljavitev izgube zaradi oslabitve se pripozna v poslovnem izidu.

c) Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva

Če je pri finančnih sredstvih, razvrščenih kot razpoložljiva za prodajo, ugotovljena slabitev, je potrebno kumulativno izgubo, pripoznano v kapitalu, odpraviti in jo pripoznati v poslovnem izidu, čeprav pri finančnem sredstvu ni bilo odpravljeno pripoznanje. Znesek kumulativne izgube, ki se prerazvrsti iz kapitala in pripozna v poslovnem izidu, je razlika med nabavno vrednostjo (po odštetju vseh vračil in odplačil glavnice) in sprotno pošteno vrednostjo, zmanjšano za izgubo iz oslabitve, ki je bila prej pripoznana v poslovnem izidu.

Izguba zaradi oslabitve, ki je pripoznana v poslovnem izidu, se ne more razveljaviti prek poslovnega izida, razen če se v naslednjem obdobju poštena vrednost dolžniškega instrumenta, razvrščenega kot razpoložljiv za prodajo, poveča in je mogoče to povečanje nepristransko povezati z dogodkom, ki se pojavi po pripoznanju izgube zaradi oslabitve v poslovnem izidu. V tem primeru se taka izguba zaradi oslabitve razveljavi in se znesek razveljavljene izgube pripozna v izkazu poslovnega izida.

f. OSTALA DOLGOROČNA SREDSTVA

Vnaprej plačane najemnine predstavljajo pretežno najem prostorov in zemljišč za potrebe postavitve baznih postaj in zakupe optičnih vlaken. Najemnine se časovno razmejujejo za dobo trajanja pogodbenega razmerja in se jih časovno enakomerno prenaša med stroške najemnin, pri čemer se prenos v stroške začne z začetkom veljavnosti pogodbe. Za dolgoročne zakupe optičnih vlaken so pogodbe sklenjene za točno določeno obdobje, ki traja od 15 do 25 let.

Prodajne vzpodbude, dane naročnikom, se pripoznajo v višini negativne razlike med prodajno in povprečno drsečo ceno sredstev, ki so predmet prodajnih vzpodbud. Negativna razlika med prodajno in povprečno drsečo ceno sredstev, ki so predmet prodajnih vzpodbud se izkaže v okviru dolgoročno oziroma kratkoročno razmejenih stroškov, odvisno od predvidene obvezne dobe vezave naročnika. V pogodbeni dobi naročniškega razmerja se tako razmejene stroške mesečno enakomerno prenaša v stroške prodajnih vzpodbud v okviru stroškov storitev. Če je naročniška pogodba prekinjena ali če se naročnika izključi iz omrežja zaradi neplačevanja računov, se dolgoročno odloženi stroški prodajnih vzpodbud vsaj enkrat letno ustrezno odpravijo oziroma oslabijo.

Med ostalimi dolgoročnimi sredstvi se evidentirajo popusti, ki se v breme prihodkov razmejujejo v predvideni dobi trajanja naročniškega razmerja, ter prodaja blaga na odloženo plačilo, ki zapade v obdobju, daljšem od 12 mesecev.

g. NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Naložbene nepremičnine se ob začetnem pripoznanju izmerijo po nabavni vrednosti. Nabavna vrednost naložbene nepremičnine obsega njeno nakupno ceno in vse njej neposredno pripisljive stroške. Po začetnem pripoznanju se naložbene nepremičnine vrednotijo po nabavni vrednosti, zmanjšani za nabrani amortizacijski popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve.

Amortizacija naložbenih nepremičnin se obračunava posamično na podlagi enakomernega časovnega amortiziranja skozi celotno ocenjeno dobo koristnosti sredstev. Zemljišča se ne amortizirajo.

Doba koristnosti naložbenih nepremičnin je enaka kot za istovrstna opredmetena osnovna sredstva.

Družba preverja znamenja slabitve enako kot pri opredmetenih osnovnih sredstvih.

h. SREDSTVA ZA ODTUJITEV

Sredstva za odtujitev so sredstva, za katera družba pričakuje, da bo njihova vrednost poravnana predvsem s prodajo in ne z nadaljnjo uporabo. Prodaja teh sredstev mora biti zelo verjetna in predvidena v naslednjih dvanajstih mesecih. Prodaja je zelo verjetna v primeru, ko družba prejme pisno zavezo kupca za nakup sredstev in poslovodstvo sprejme sklep o prodaji.

Sredstva družba prerazvrsti med nekratkoročna sredstva (ali sredstva za odtujitev) po knjigovodski vrednosti ali po pošteni vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, in sicer po tisti, ki je nižja. Sredstva, razvrščena med sredstva za odtujitev, se ne amortizirajo.

Izgubo zaradi oslabitve sredstev za odtujitev družba pripozna v izkazu poslovnega izida v postavki Drugi odhodki poslovanja, slabitev neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev [[poglavje 9](#)].

Družba letno preverja, ali sredstva še izpolnjujejo sodila za izkazovanje med sredstvi za odtujitev. V primeru, da sredstvo ne izpolnjuje več teh sodil, ga družba prerazvrsti nazaj med opredmetena osnovna sredstva.

Taka sredstva družba izmeri po nižji izmed naslednjih vrednosti:

- knjigovodski vrednosti pred razvrstitvijo sredstva med sredstva za prodajo, prilagojena za morebitno amortizacijo, ki bi bila pripoznana v primeru, da nepremičnina ne bi bila razvrščena med nepremičnine, namenjene prodaji;
- nadomestljivi vrednosti na datum naknadne odločitve, da sredstvo ne bo odtujeno.

Družba vključi prilagoditve knjigovodske vrednosti sredstev, ki ne sodijo več med sredstva za odtujitev, v poslovni izid v obdobju, v katerem niso več izpolnjena sodila za pripoznanje.

i. ZALOGE

Ob začetnem pripoznanju se zaloge ovrednotijo po nabavni ceni, ki jo sestavljajo nakupna cena, v kateri so upoštevani na računu priznani popusti, uvozne in druge nevračljive nakupne dajatve ter neposredni stroški nabave.

Zaloge se vrednotijo po metodi drsečih povprečnih cen.

Zaloge z malo gibanja, zastarele ali poškodovane zaloge se slabijo na čisto iztržljivo vrednost, ki je nižja od knjigovodske vrednosti ali ocenjene prodajne vrednosti, dosežene v okviru rednega poslovanja, zmanjšane za stroške dokončanja in stroške prodaje količinske enote.

j. POSLOVNE IN DRUGE TERJATVE

Terjatve iz poslovanja se na začetku izkažejo po izvirni vrednosti. Po začetnem pripoznanju so terjatve izkazane po odplačni vrednosti, zmanjšani za oslabitve. Glede na zapadlost so razvrščene med kratkoročna finančna sredstva (zapadlost do 12 mesecev) ali dolgoročna finančna sredstva (zapadlost nad 12 mesecev).

Družba oblikuje popravke vrednosti kratkoročnih terjatev do kupcev skupinsko, glede na izkušnje iz preteklih let in pričakovanj v prihodnosti, ter na osnovi kreditne sposobnosti posameznih kupcev. Kreditno sposobnost kupcev družba ocenjuje s pomočjo interno razvitega bonitetnega modela, ki temelji na kombinaciji zunanje bonitetne ocene in plačilnih navad za kupce, ki so pravne osebe, ter plačilne zgodovine za kupce, ki so fizične osebe [[poglavje 38, Upravljanje finančnih tveganj – Kreditno tveganje](#)].

Pri skupinskem oblikovanju popravka vrednosti terjatev so izločene terjatve do odvisnih družb in terjatve, za katere je bila iz utemeljenih razlogov narejena individualna presoja izterljivosti s strani poslovodstva. Razlogi za izvedbo individualne presoje izterljivosti so pomembna višina vrednosti terjatve in tudi hkraten obstoj obveznosti do istega poslovnega partnerja ter dodatne informacije in analize o finančnem stanju ter poslovanju partnerja.

Terjatve, za katere se oblikuje popravek vrednosti terjatev, se v celoti izkažejo kot dvomljive. Izguba zaradi oslabitve terjatev se pripozna v izkazu poslovnega izida in kot popravek vrednosti terjatev.

k. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Med kratkoročnimi aktivnimi časovnimi razmejitvami družba evidentira predvsem odložene stroške, vnaprej vračunane prihodke za že opravljene storitve in dobavljeno blago, za katere še ni bilo izstavljenega računa, vnaprej vračunane prihodke in odložene stroške mednarodnega obračuna ter kratkoročni del prodajnih vzpodbud.

Med kratkoročnimi aktivnimi časovnimi razmejitvami se evidentirajo tudi kratkoročni popusti, ki se razmejujejo v predvideni dobi trajanja naročniškega razmerja.

l. DENAR IN DENARNI USTREZNIKI

Denar in denarni ustrezniki vključujejo denarna sredstva v blagajni, prosto razpoložljiva sredstva na računih pri bankah ter kratkoročne depozite do treh mesecev zapadlosti, kjer je tveganje spremembe poštene vrednosti minimalno.

m. DOLGOROČNO ODLOŽENI PRIHODKI

Med dolgoročno odloženimi prihodki družba evidentira vnaprej zaračunane kolokacije (kolokacija je storitev, ki omogoča drugim operaterjem gostovanje v prostorih skupine za namestitev njihove lastne TK-opreme), zakupe optike in sofinancirane projekte.

Dolgoročno odloženi prihodki za kolokacije in zakupe se prenašajo med poslovne prihodke glede na pogodbeno določen čas zakupa ali kolokacije.

n. REZERVACIJE

Rezervacije se pripoznajo, če obstaja zaradi preteklega dogodka sedanja obveza (pravna ali posredna) in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo pritekanje gospodarskih koristi, ter je mogoče znesek obveze zanesljivo izmeriti. V primeru pomembnega učinka se rezervacije določijo na podlagi diskontiranih pričakovanih bodočih denarnih tokov.

Družba obravnava obveznosti z nedoločeno višino in nedoločenim časovnim nastankom glede na oceno posloводства o višini in časovnem nastanku obveznosti ter verjetnosti odtoka sredstev, ki bi bila potrebna za poravnavo pravnih in posrednih obveznosti.

Možne obveznosti v računovodskih izkazih niso pripoznane, saj njihovega zneska ni bilo mogoče zanesljivo izmeriti, ali pa bo njihov dejanski obstoj potrjen z nastopom ali nenastopom dogodkov šele v nenapovedljivi prihodnosti, na kar pa družba ne more vplivati.

Posloводство družbe redno mesečno preverja, ali je za poravnavo možne obveznosti verjeten odliv sredstev, ki omogočajo ekonomske koristi. V primeru, da ta postane verjeten, se možna obveznost prerazporedi tako, da se zanjo v računovodskih izkazih oblikuje rezervacija v trenutku, ko se spremeni stopnja verjetnosti.

Rezervacije se zmanjšujejo neposredno za stroške oziroma odhodke, za pokrivanje katerih so bile oblikovane.

Rezervacije za obveznosti za tožbe družba oblikuje na podlagi ocene o mogočem izidu tožb. Primernost oblikovanja rezervacij se preverja za vsak tožbeni postopek posebej, glede na višino tožbenega zahtevka, predmet tožbe, navedbe tožeče stranke in glede na potek posameznega postopka. Zaradi negotovosti so lahko dejanske obveznosti drugačne od prvotno ocenjenih. Poslovodske ocene se lahko spremenijo, če družba pridobi nove informacije. Popravki teh ocen lahko bistveno vplivajo na rezultate poslovanja. Učinke in podrobnejše informacije v zvezi s tožbami in oblikovanimi rezervacijami za posamezne tožbe je posloводство

označilo kot poslovno skrivnost in jih zato ne razkriva. Višina oblikovanih rezervacij za obveznosti za tožbe je razkrita v [pojasnilu 26, Rezervacije](#).

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade so oblikovane na podlagi zakonskih predpisov, kolektivnih pogodb in internih aktov, po katerih obstaja zaveza k plačilu odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad zaposlenim. Rezervacije so oblikovane na podlagi aktuarskega izračuna, ki ga pripravi pooblaščen aktuar. Oblikovane so v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Izračun se naredi za vsakega zaposlenega, upoštevajoč stroške odpravnine ob upokojitvi ter strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve po metodi aktuarskega izračuna. Ob zaključku vsakega poslovnega leta se preveri višino tako oblikovanih rezervacij in se jih ustrezno poveča ali zmanjša. Uporabljene predpostavke so razkrite v [pojasnilu 26, Rezervacije](#).

Rezervacije za stroške odstranitve baznih postaj se nanašajo na stroške odstranitve sprejemno-baznih postaj in vzpostavitev najetih nepremičnin v prvotno stanje. Znesek rezervacije je najboljša ocena odstranitve baznih postaj. Evidentira se v višini diskontirane vrednosti za čas trajanja koncesijske pogodbe. Uporabljena diskontna stopnja temelji na dolgoročni stopnji donosa netveganih vrednostnih papirjev. Podlaga za evidentiranje ocene je analiza dejanskih stroškov razgradnje baznih postaj, ki se jo pripravi praviloma na tri leta. Konec vsakega leta družba oceni, ali so oblikovane rezervacije zadostne, in ustrezno prilagodi višino rezervacije.

Rezervacije za prestrukturiranje podjetja se nanašajo na odpravnine zaposlenim ob kadrovskem prestrukturiranju in se oblikujejo, ko so del strateškega poslovnega načrta ter sta znana število in dinamika odhodov delavcev.

o. PREJETA POSOJILA

Prejeta posojila se ob začetnem pripoznanju izkažejo po pošteni vrednosti.

Po začetnem pripoznanju se prejeta posojila izkažejo po odplačni vrednosti z uporabo efektivne obrestne mere. Razlike med nabavno vrednostjo in vrednostjo odplačila se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v času trajanja posojilne pogodbe. Če se dejanska oziroma dogovorjena obrestna mera ne razlikuje pomembno od efektivne obrestne mere, se prejeta posojila v bilanci stanja izkažejo po začetni pripoznani vrednosti, zmanjšani za odplačila.

Družba odpravi pripoznanje posojil, ko so pogodbene obveznosti izpolnjene, razveljavljene ali zastarane.

p. DRUGE FINANČNE OBVEZNOSTI

Med drugimi finančnimi obveznostmi družba evidentira obveznosti v zvezi z obveznicami in razdelitvijo poslovnega izida [dividende] ter obveznost za odkup deleža, katerega model vrednotenja in učinke je poslovodstvo označilo kot poslovno skrivnost in jih ne razkriva.

Dividende so pripoznane kot obveznost v obdobju in v višini, v kateri so potrjene na skupščini.

Druge finančne obveznosti se ob pripoznanju izmerijo po pošteni vrednosti, zmanjšani za morebitne stroške posla. Obveznice se po začetnem pripoznanju merijo po odplačni vrednosti z uporabo efektivne obrestne mere.

q. POSLOVNE IN DRUGE OBVEZNOSTI

Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti se ob začetnem pripoznanju izkažejo po nabavni vrednosti, po začetnem pripoznanju pa so izkazane po odplačni vrednosti.

r. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

Kot **kratkoročno odloženi prihodki** se evidentirajo kratkoročno odloženi prihodki iz obračuna za mednarodne storitve, ovrednotene po opravljenem prometu, za katerega pa še niso bili potrjeni obračuni, kratkoročni del kolokacij, odloženi prihodki od prodaje predplačniških kartic, program zvestobe kupcev in druge vnaprej zaračunane storitve ter blago.

Kot **vnaprej vračunani stroški** so evidentirani stroški za neizkoriščene letne dopuste, vnaprej vračunane nagrade in stroški iz obračuna za mednarodne storitve, ovrednotene po opravljenem prometu, za katere družba še ni prejela računov, ter drugi vračunani stroški, ki se nanašajo na obdobje, za katero družba še ni prejela računov. Razlike se vključijo v poslovni izid po prejemu računov. Če družba ne prejme računov za že vnaprej vračunane stroške, jih odpravi v roku 3 let po pripoznanju. Izjema so stroški iz obračuna za mednarodne storitve, katerih odprava se individualno presoja.

s. PRIHODKI

Prihodki zajemajo prodajno vrednost prodanega blaga in storitev, opravljenih v obdobju. Prihodki od prodaje storitev se pripoznajo, ko so storitve opravljene in ne obstaja nikakršna negotovost glede poravnave.

Prihodki od prodaje blaga in materiala se pripoznajo ob prodaji. Pri prodaji storitev z dodano vrednostjo družba nastopa kot agent, zato so prihodki pripoznani na neto osnovi.

Prihodki so pripoznani brez davka na dodano vrednost, drugih davkov in s prodajo povezanih morebitnih popustov.

Prihodki mobilnega segmenta vključujejo prihodke od priključnin, naročnin, pogovorov, sporočil, prenosa podatkov, roaming out in dodatnih storitev (na primer storitve z dodano vrednostjo, M-vrata) ter prihodke od prodaje mobilnih telefonov in dodatne opreme.

Prihodki prodaje predplačniških kartic se odložijo in se pripoznajo v obdobju, ko naročnik koristi predplačniške storitve. V primeru, da jih naročnik ne opravi [koristi], se prihodek pripozna, ko poteče veljavnost posameznega predplačniškega računa.

Prihodki fiksne segmenta vključujejo prihodke od priključnin, naročnin, pogovorov in prihodke od prodaje trgovskega blaga. Fiksne storitve zajemajo prihodke širokopasovnih storitev, klasične govorne fiksne telefonije in Centreksa, fiksni podatkovni storitvi (storitve z dodano vrednostjo), podatkovne komunikacije, IT-storitve in blaga ter prihodke drugih telekomunikacijskih storitev.

Priključnine v mobilnem in fiksnem segmentu se evidentirajo v obdobju, ko je opravljena priključitev uporabnika. Naročnine družba zaračunava mesečno. V primeru prodajnih akcij, ki ponujajo uporabnikom popust na mesečno naročnino ob pogoju vezave za določeno obdobje, se preostale naročnine razmejijo v celotnem obdobju vezave. Prihodke storitev z dodano vrednostjo družba izkazuje na neto osnovi v višini pogodbene provizije. Prihodki IT-storitev in blaga (sistemska integracija, računalništvo v oblaku, upravljanje celostnih IT-rešitev) se evidentirajo v odvisnosti od pogodbenega razmerja s kupcem. V primeru zagotavljanja in vzdrževanja storitev se prihodki zaračunavajo mesečno ali pa razmejijo v pogodbeni dobi. V primeru prodaje licenc ali IT-produktov se prihodki pripoznajo v obdobju prodaje.

Prihodki iz veleprodajnega trga zajemajo prihodke širokopasovnega dostopa, razvezan dostop, medomrežno povezovanje, zakupe omrežja, nacionalno sledenje, domače in tuje medoperaterske storitve.

Prihodki od mednarodnega povezovanja so pripoznani na podlagi ocene pričakovane vrednosti glede na promet, ki je bil opravljen v preteklem mesecu. Mesečne razlike med ocenami in dejanskimi prihodki nastajajo predvsem zaradi dovoljenega odstopanja pri podatkih o mesečnem prometu in sprememb v ceni. Dovoljeno odstopanje je po pogodbah različno, a največ do 2 % pogodbene vrednosti. Razlike se vključijo v poslovni izid, ko se ugotovijo dejanski prihodki. Prihodki so pripoznani na bruto osnovi, saj družba

zagotavlja storitve z lastnim omrežjem in opremo, na podlagi pogodbeno dogovorjenih cen. Prihodki se pripoznajo v obdobju, ko so storitve opravljene.

Drugi prihodki in trgovsko blago zajemajo prihodke od izvajanja storitev podpore odvisnim družbam, najema prostorov in opreme, turizma, drugih netelekomunikacijskih storitev, prodaje materiala in drugega trgovskega blaga.

Prihodki iz novih storitev

Prihodki iz novih storitev zajemajo predvsem prihodke od električne energije in finančnih prihodkov (Moneta). Prihodki od električne energije se pripoznajo po bruto osnovi. Trošarina, prispevki in uporaba omrežja za električno energijo se ne prištevajo k prihodkom od prodaje, temveč kot odtegnjena obveznost.

Družba v vseh primerih sledi usmeritvi hkratnega pripoznanja prihodkov in stroškov v obdobju opravljene storitve ali prodaje blaga, ne glede na to, kdaj je plačilo realizirano.

t. FINANČNI PRIHODKI IN ODHODKI

Prihodki in odhodki od obresti so pripoznani v izkazu poslovnega izida glede na pretečeno obdobje v obdobju, v katerem so nastali na osnovi pogodbene obrestne mere.

Prihodki od dividend drugih podjetij se pripoznajo na dan, ko družba pridobi pravico do dividende.

u. DAVEK IZ DOBIČKA

Davek iz dobička poslovnega leta vključuje tekoči davek in odloženi davek.

Davek iz dobička se pripozna v izkazu poslovnega izida, razen če se nanaša na postavke, ki so neposredno pripoznane v drugem vseobsegajočem donosu ali kapitalu. V tem primeru je pripoznan v drugem vseobsegajočem donosu ali v kapitalu.

Tekoči davek je pričakovani znesek davka iz dobička, ki ga je treba poravnati glede na obdavčljivi dobiček v posameznem letu ob uporabi davčnih stopenj, ki so veljavne na datum poročanja, ter vseh prilagoditev, pripoznanih v obdobju za davek za prejšnja obdobja.

Odloženi davki se izkažejo ob uporabi metode obveznosti po bilanci stanja za vsečasne razlike, ki se pojavijo med knjigovodskimi in davčnimi vrednostmi sredstev in obveznosti. Znesek odloženega davka se ugotovi na osnovi pričakovanega načina plačila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti z uporabo pričakovane davčne stopnje v naslednjih letih.

Odložene terjatve za davek se pripoznajo, če je verjetno, da se bo pojavil zadosten obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo mogoče uporabiti odbitnečasne razlike.

Odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek se pobotajo, če obstaja zakonska pravica pobotati odmerjene terjatve za davek in odmerjene obveznosti za davek od dohodka ter so odloženi davki vezani na isto obdavčljivo pravno osebo in isti davčni organ.

Odloženi davek se evidentira neposredno v kapitalu ali v drugem vseobsegajočem donosu če se davek nanaša na postavke, evidentirane v istem ali drugem obdobju neposredno v breme ali dobro kapitala ali drugega vseobsegajočega donosa.

v. IZKAZ DENARNIH TOKOV

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po posredni metodi na osnovi postavk v bilanci stanja z 31. 12. 2017 in 31. 12. 2016, izkaza poslovnega izida za leto 2017 in dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev odtokov in pritokov.

w. NOVI STANDARDI, DOPOLNILA, POJASNILA TER SPREMEMBE, KI SO SPREJETI IN ŠE NISO STOPILI V VELJAVO

Družba Telekom Slovenije ni predčasno uporabila nobenega standarda ali pojasnila, ki še ni veljavno in bo začelo veljati v prihodnosti.

ZAČETNA UPORABA NOVIH SPREMEMB OBSTOJEČIH STANDARDOV, KI VELJAJO V TEKOČEM POROČEVALSKEM OBDOBJU

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednje spremembe obstoječih standardov in nova pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) in sprejela EU:

Spremembe MRS 7 - Izkaz denarnih tokov – Pobuda za razkritje, ki jih je EU sprejela 6. novembra 2017 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2017 ali pozneje),

Spremembe MRS 12 - Davki iz dobička – Pripoznavanje odloženih terjatev za davek iz naslova nerealiziranih izgub, ki jih je EU sprejela 6. novembra 2017 (velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2017 ali pozneje).

STANDARDI IN SPREMEMBE OBSTOJEČIH STANDARDOV, KI JIH JE IZDAL OMRS IN SPREJELA EU, Vendar še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov so bili že izdani, vendar še niso stopili v veljavo naslednji novi standardi, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU:

MSRP 9 - Finančni instrumenti, ki ga je EU sprejela 22. novembra 2016, velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje. Uporablja se za nazaj, razen izjemoma. Preračun prejšnjih obdobj ni potreben in je dovoljen, v kolikor so podatki na voljo in brez uporabe spoznanj. Uporaba pred tem datumom je dovoljena.

Ta standard nadomešča MRS 39 – Finančni instrumenti: Pripoznavanje in merjenje, le da MRS 39 izjemoma ostaja v veljavi v primeru ščitenja poštene vrednosti portfelja finančnih sredstev ali finančnih obveznosti pred tveganjem spremembe obrestne mere; družbe imajo možnost odločati se med uporabo računovodskega ščitenja skladno z MSRP 9 ali obstoječim obračunavanjem varovanja pred tveganjem po MRS 39 v vseh primerih obračunavanja.

Čeprav sta temelja dovoljenega merjenja finančnih sredstev – odplačna vrednost, poštena vrednost skozi drugi vseobsegajoči donos (PVDVD) in poštena vrednost skozi poslovni izid (PVPI) – podobna MRS 39, se kriteriji za določitev ustreznega merjenja pomembno razlikujejo.

Finančno sredstvo se izmeri po odplačni vrednosti, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

- sredstva se vodijo v okviru poslovnega modela, ki je namenjen zbiranju pogodbenih denarnih tokov;
- pogodbeni določila povzročijo denarne tokove, ki so zgolj plačila glavnice in obresti od neplačane glavnice.

Dolžniški instrumenti, ki so izmerjeni po poštenu vrednosti skozi ostali vseobsegajoči donos, prihodki od obresti, pričakovane kreditne izgube ter pozitivne in negativne tečajne razlike se pripoznajo v poslovnem izidu na enak način kot sredstva, izmerjena po odplačni vrednosti. Ostali dobički in izgube so pripoznani v drugem vseobsegajočem donosu in so po odpravi pripoznanja prerazvrščeni med poslovni izid.

MSRP 9 vsebuje nov splošni model obračunavanja varovanja pred tveganjem, ki zadevno obračunavanje bolje prilagaja obvladovanju tveganj. Različne vrste razmerij varovanja pred tveganjem – poštena vrednost, denarni tok in neto naložbe v tuje družbe – ostanejo nespremenjene. Potrebna pa so dodatna obsežna razkritja v zvezi z obvladovanjem tveganj in z dejanostmi varovanja pred tveganji.

Model izračuna oslabitve skladno z MSRP 9 nadomešča model nastalih izgub, kot ga pozna MRS 39, ki zajema tudi model pričakovanih kreditnih izgub; slednje pomeni, da se bo oslabitev lahko pripoznala, še preden bo do izgube sploh prišlo.

Družba predvideva, da MSRP 9 ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze. Razvrstitev in merjenje finančnih instrumentov se ob upoštevanju MSRP 9 ne bosta bistveno spremenila.

Družba bo finančna sredstva razporedila v skupini:

- finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti,
- finančna sredstva merjena po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa

Razvrstitev bo odvisna od poslovnega modela družbe za upravljanje s finančnimi sredstvi in značilnosti pogodbenih denarnih tokov sredstva.

Finančne naložbe v posojila in terjatve, bo družba v skladu z novim standardom razvrstila v skupino finančnih sredstev merjenih po odplačni vrednosti.

Naložbe v kapitalske instrumente, ki so sedaj razvrščeni v skupino razpoložljivi za prodajo in se vrednotijo po nabavni vrednosti, bo družba ob začetnem pripoznanju nepreklicno razvrstila v skupino finančnih sredstev, vodenih po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa. Vse spremembe v pošteni vrednosti teh instrumentov bo družba pripoznavala v drugem vseobsegajočem donosu. Ob odpravi naložbe kumulativni znesek sprememb v pošteni vrednosti ostane v drugem vseobsegajočem donosu in se ne prerazvrsti v izkaz poslovnega izida. Naložbe v kapitalske instrumente, ki jih družba trenutno vodi po pošteni vrednosti preko vseobsegajočega donosa, in kotirajo na borzi vrednostnih papirjev, bo družba tako vrednotila tudi v prihodnje. Dividende se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Na vsak datum poročanja družba izmeri popravek vrednosti za izgubo za finančni instrument kot znesek, ki je enak pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja, če se je kreditno tveganje za navedeni finančni instrument od začetnega pripoznanja pomembno povečalo. Za terjatve do kupcev in sredstva iz pogodb s kupci, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, bo družba uporabila poenostavljen pristop, ki zahteva, da se popravek vrednosti za izgubo vedno meri kot znesek, ki je enak pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja.

MSRP 9 vsebuje splošno usmeritev, da morajo podjetja ta standard uporabljati za nazaj v skladu z MRS 8 – Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake. Vendar pa standard določa številne izjeme. Družba je ocenila, da ne obstaja pomembnejše povečanje kreditnega tveganja od začetnega pripoznanja finančnih instrumentov, zato ne bo naredila preračuna predhodnih obdobj. Družba tudi ne pričakuje, da bo zaradi novega modela oslabitve vrednosti terjatev prišlo do povečanja popravkov vrednosti terjatev.

MSRP 15 - Prihodki iz pogodb s kupci in spremembe MSRP 15 - Datum začetka veljavnosti MSRP 15, ki ga je EU sprejela 22. septembra 2016 [velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje], ter

Spremembe MSRP 15 - Prihodki iz pogodb s kupci – Pojasnila k MSRP 15 Prihodki iz pogodb s kupci, ki jih je EU sprejela 31. oktobra 2017 [veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje].

Novi standard zagotavlja okvir, ki nadomešča obstoječa navodila za pripoznanje prihodkov po MSRP. Družbe uporablja petstopenjski model za določitev, kdaj točno pripoznati prihodke in do katere višine. Novi model opredeljuje, da se prihodki pripoznajo, ko družba prenese nadzor blaga ter storitev na stranko, in sicer v višini, do katere družba pričakuje, da je upravičena. Z ozirom na izpolnjene kriterije se prihodki pripoznajo:

- skozi obdobje ali
- v trenutku.

S tem standardom bosta nadomeščena predvsem standarda MRS 18 – Prihodki in MRS 11 – Pogodbe o gradbenih delih. Ob prvi uporabi tega standarda mora družba spremembe v celoti uveljaviti v tekočem letu. To vključuje uporabo za nazaj za pogodbe, ki se niso zaključile na začetku poročanega obdobja. Za predhodna obdobja standard dovoljuje uveljavitev sprememb v otvoritveni bilanci kapitala ob prvi uporabi standarda [začetek tekočega poročanega obdobja].

Družba bo prihodke iz pogodb s kupci pripoznala na podlagi sklenjene pogodbe s kupcem in ko se prenesejo blago in storitve na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo za katerega družba pričakuje, da je do njega upravičena, v zameno za to blago in storitve.

Vsak obljubljeni proizvod ali storitev je obravnavan kot samostojna izvršitvena obveza, če je različen. Različen je takrat, če ima lahko kupec koristi od proizvoda ali storitve. Izvršitvena obveza je obljuba kupcu zagotoviti proizvode ali storitve.

Družba pripoznava prihodke predvsem s ponujanjem telekomunikacijskih storitev na mobilnem in fiksnem segmentu. Družba je identificirala naslednje izvršitvene obveze:

- storitev
- blago
- namestitev

Pri pogodbah s kupci, ki so vezani na 12 ali 24 mesecev in, ki vključujejo več izvršitvenih obvez družba razporedi ceno celotnega posla na posamezne izvršitvene obveze na osnovi relativnih samostojnih prodajnih cen proizvodov ali storitev [samostojna prodajna cena je cena, po kateri bi družba kupcu posebej prodala proizvode ali storitev – cena brez popustov]. Cena celotnega posla je znesek nadomestila, ki ga družba pričakuje v zameno za predajo obljubljenih proizvodov ali storitev. Cena je lahko fiksna ali spremenljiva.

Prihodki se pripoznajo v trenutku, ko družba izpolni izvršitveno obvezo. To je takrat, ko na kupca prenese obvladovanje nad proizvodom ali storitvijo. Obvladovanje pomeni, da kupec lahko usmerja uporabo sredstva in prejema vse bistvene koristi iz sredstva ter lahko tudi prepreči drugim uporabo in prejemanje koristi iz sredstva.

Družba bo v skladu z novim standardom razkrivala kvalitativne in kvantitativne informacije o:

- pogodbah s kupci,
- pomembnih presojah in spremembah presoj pri uporabi tega standarda za navedene pogodbe in
- vseh sredstvih, pripoznanih na podlagi stroškov za pridobitev ali izpolnitev pogodbe s kupcem.

Družba predvideva, da bo standard na dan prve uporabe vplival na njene računovodske izkaze, saj se bo spremenilo merjenje njenih prihodkov. Vplivi bodo predvsem pri pogodbah z več elementi (npr. kombinacija naročnine na storitve z nakupom aparata). Pri tovrstnih pogodbah se bo v primerjavi z obstoječim načinom pripoznavanja prihodkov povečal delež prihodkov od prodaje blaga na račun prihodkov od prodaje storitev. Družba je že pred uveljavitvijo novega standarda razmejevala stroške prodajnih vzpodbud, zato novi standard ne bo pomembno vplival na njene računovodske izkaze, saj bo družba zaradi prehoda na nov standard prenehala razmejevati prodajne vzpodbude in hkrati pripoznala pogodbeni sredstva.

Družba Telekom Slovenije bo za prehod na nov standard uporabila metodo s kumulativnim učinkom začetka uporabe tega standarda. Družba bo pogodbe, ki so 1. januarja 2018 še aktivne, obračunala, kot da bi bile pripoznane v skladu z MSRP 15 že od samega začetka. Kumulativni učinek, ki izhaja iz prehoda na nov standard, bo družba pripoznala kot prilagoditev začetnega stanja zadržanih dobičkov v letu začetne uporabe. Primerjalni podatki prejšnjega leta ne bodo prilagojeni, namesto tega bo družba pojasnila razlike sprememb postavk v izkazu bilance stanja in izkazu poslovnega izida za tekoče obdobje, ki so posledica uvedbe MSRP 15.

MSRP 16, ki ga je EU sprejela 31. oktobra 2017 [velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali kasneje. Uporaba pred tem datumom je dovoljena pod pogojem, da hkrati uporabljajo tudi MSRP 15 – Prihodki iz pogodb s kupci.

Standard bo nadomestil MRS 17 – Najemi ter dosedanja pojasnila. Nov standard določa, da bodo najemniki uporabljali enoten model za večino postavk najema v bilanci stanja, poslovni in finančni najem pa se po novem standardu ne bosta več razlikovala.

Skladno z MSRP 16 se za pogodbo o najemu smatra pogodba, ki za določeno obdobje daje pravico do uporabe določenega sredstva v zameno za plačilo. Nov model za take pogodbe določa, da najemnik pripozna pravico do uporabe sredstva in obveznost iz najema. Pravica do uporabe sredstva se amortizira, obresti pa se pripišejo k obveznosti.

Standard za najemnike uvaja številne omejene izjeme, ki vključujejo:

- najeme za obdobje 12 mesecev ali manj, brez nakupne opcije, in
- najeme, kjer ima zadevno sredstvo nizko vrednost.

Obračunavanje najemov se na strani najemodajalcev bistveno ne spremeni. Najemodajalec najem opredeli kot poslovni ali finančni glede na naravo najema. Najem se razvrsti kot finančni najem, če se z njim prenesejo vsa pomembna tveganja in koristi, povezane z lastništvom. V nasprotnem primeru gre za poslovni najem.

Družba predvideva, da bo standard na dan prve uporabe pomembno vplival na njene računovodske izkaze, saj mora v izkazu bilance stanja pripoznati sredstva iz pravice do uporabe in obveznosti, ki izhajajo iz poslovnih najemov in v katerih je skupina najemnik. Trenutno v skupini poteka projekt implementacije novega standarda in uvedba nove IT-podpore novemu standardu. Vrednostne spremembe bodo analizirane skozi projekt, zato do njegovega zaključka ni mogoče podatki zanesljive ocene vplivov.

NOVI STANDARDI IN SPREMEMBE OBSTOJEČIH STANDARDOV, KI JIH JE IZDAL OMRS, VENDAR JIH EU ŠE NI SPREJELA

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) z izjemo naslednjih novih standardov, sprememb obstoječih standardov in novih pojasnil, ki na dan 31. 12. 2017 (spodaj navedeni datumi začetka veljavnosti veljajo za celoten MRSP) niso bili potrjeni za uporabo v EU:

MSRP 14 - Zakonsko predpisani odlog plačila računov (velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2016 ali pozneje) – Evropska komisija je sklenila, da ne bo pričela postopka potrjevanja tega vmesnega standarda ter, da bo počakala na izdajo njegove končne verzije.

Cilj standarda je omogočiti podjetjem, ki MSRP uporabljajo prvič in ki zakonsko predpisane odloge plačila računov trenutno pripoznava v skladu s prejšnjimi SSRN, da ob prehodu na MSRP s takšnim pripoznavanjem nadaljujejo.

Spremembe MSRP 2 - Plačilo na podlagi delnic – Razvrščanje in merjenje plačilnih transakcij na podlagi delnic (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2018 ali pozneje).

Spremembe uvajajo zahteve glede obračunavanja: [a] učinkov odmernih in neodmernih pogojev na merjenje z denarjem poravnanih plačilnih transakcij za delnice; [b] plačilnih transakcij z delnicami z značilnostjo neto poravnave za obveznosti davčnega odtegljaja; in [c] sprememb pogojev plačilnih transakcij za delnice, zaradi katere se denarno poravnana transakcija razvrsti kot poravnana z lastniškim kapitalom.

Spremembe MSRP 9 - Finančni instrumenti – Elementi predplačila z negativnim nadomestilom (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Obstoječe zahteve MSRP 9 glede pravice do prekinitve pogodbe se spremenijo tako, da omogočajo merjenje po odplačni vrednosti (oz. po pošteni vrednosti prek drugega vseobsegajočega donosa, odvisno od poslovnega modela) tudi v primeru plačil negativnega nadomestila. V skladu s spremembami podpis zneska predplačila ni pomemben – plačilo je glede na prevladujočo obrestno mero v času prekinitve mogoče opraviti tudi v korist pogodbene stranke, ki predčasno plačilo opravi. Izračun nadomestila mora biti tako v primeru kazni zaradi predčasnega odplačila kot v primeru nagrade zaradi predčasnega odplačila enak.

Spremembe MSRP 10 – Konsolidirani računovodski izkazi in MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige – Prodaja ali prispevanje sredstev med vlagateljem in njegovim pridruženim podjetjem oz. skupnim podvigom, ter nadaljnje spremembe (datum pričetka veljavnosti odložen za nedoločen čas do zaključka raziskovalnega projekta v zvezi s kapitalsko metodo).

Spremembe se nanašajo na razhajanje zahtev po MRS 28 in MSRP 10 ter pojasnijo, da je obseg pripoznavanje dobička oz. izgube pri poslu s pridruženim podjetjem ali skupnim podvigom odvisen od tega, ali prodana oz. prispevana sredstva predstavljajo poslovni subjekt.

Spremembe MRS 7 – Izkaz denarnih tokov – Pobuda za razkritje, ki jih je OMRS objavil 29. januarja 2016. Namen sprememb je pojasniti MRS 7 zaradi izboljšanja informacij o finančnih dejavnostih podjetja za potrebe uporabnikov računovodskih izkazov. Podjetje mora v skladu s temi spremembami zagotoviti, da bodo razkritja uporabnikom računovodskih izkazov omogočala ocenjevanje sprememb obveznosti iz naslova finančnih dejavnosti, in sicer tako spremembe v zvezi z denarnimi tokovi kot nederarne spremembe.

Spremembe MRS 12 – Davki iz dobička – Pripoznavanje odloženih terjatev za davek iz naslova nerealiziranih izgub, ki jih je OMRS objavil 19. januarja 2016.

Spremembe MRS 12 pojasnijo način obračunavanja odloženih terjatev za davek v povezavi z dolžniškimi instrumenti, merjenimi po poštenu vrednosti.

Spremembe MRS 28 – Naložbe v pridružena podjetja in skupne podvige – Dolgoročni deleži v pridruženih podjetjih in skupnih podvigih (veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje).

Namen sprememb je pojasniti, da podjetje uporablja MSRP 9, vključno z zahtevami po oslabitvi, za dolgoročne deleže v pridruženem podjetju ali skupnem podvigu, ki so del čiste naložbe v pridruženo podjetje ali skupni podvig in za katere se kapitalska metoda ne uporablja. Spremembe prav tako odpravljajo 41. odstavek, saj je po mnenju odbora le ponavljal zahteve v MSRP 9 in povzročal zmedo glede obračunavanja dolgoročnih deležev.

Spremembe MRS 40 – Naložbene nepremičnine – Prenos naložbenih nepremičnin (veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2018 ali pozneje).

Spremembe navajajo, da mora podjetje nepremičnino prenesti med naložbene nepremičnine oz. jo prenesti iz naložbenih nepremičnin izključno v primeru, da obstaja dokaz o spremembi njene uporabe. Do spremembe uporabe pride, če nepremičnina ustreza opredelitvi naložbene nepremičnine oz. če teh kriterijev ne izpolnjuje več. Zgolj sprememba namere poslovanja glede uporabe nepremičnine ni dokaz o spremembi uporabe. Spremembe pojasnjujejo tudi, da seznam dokazov v 57. odstavku standarda v nasprotju s prejšnjim izčrpnim seznamom predstavlja neizčrpen seznam primerov.

Spremembe različnih standardov **Izboljšave MSRP (obdobje 2014-2016)**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP [MSRP 1, MSRP 12 in MRS 28], predvsem za namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila [spremembe MSRP 12 veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2017 ali pozneje, spremembe MSRP 1 in MRS 28 pa veljajo za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2018].

Spremembe vsebujejo: (i) izbris kratkoročnih izjem iz odstavkov E3–E7 MSRP 1, ker je bil njihov namen dosežen, (ii) obrazložitev obsega MSRP 12, in sicer da zahteve MSRP 12 glede razkritij, z izjemo tistih v odstavkih B10–B16, veljajo za deleže podjetja, ki so navedeni v 5. odstavku in so razvrščeni med sredstva v posesti za prodajo, ali kot ustavljeno poslovanje v skladu z MSRP 5 – Nekratkoročna sredstva v posesti za prodajo in ustavljeno poslovanje, (iii) obrazložitev možne izbire za merjenje naložbe v pridruženo podjetje ali skupni podvig, ki poteka prek organizacije tveganega kapitala ali druge ustrezne organizacije, po poštenu vrednosti skozi poslovni izid, je na voljo za vsako posamezno naložbo v pridruženem podjetju ali skupnem podvigu ob začetnem pripoznanju.

Spremembe različnih standardov **Izboljšave MSRP (obdobje 2015-2017)**, ki izhajajo iz letnega projekta za izboljšanje MSRP [MSRP 3, MSRP 11, MRS 12 in MRS 23], predvsem z namenom odpravljanja neskladnosti in razlage besedila [veljajo za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje].

Spremembe vsebujejo naslednja pojasnila: podjetje ponovno izmeri svoj prejšnji delež v skupni dejavnosti, ko pridobi obvladovanje nad poslovnim subjektom [MSRP 3]; če podjetje pridobi skupno obvladovanje nad poslovnim subjektom, svojega prejšnjega deleža v skupni dejavnosti ne izmeri ponovno [MSRP 11]; podjetje vse posledice izplačila dividend na davek iz dobička obračuna na enak način [MRS 12]; in podjetje kot del splošnih posojil obravnava vsa posojila, ki so bila prvotno namenjena razvoju sredstva, ko je sredstvo usposobljeno za nameravano uporabo ali prodajo [MRS 23].

OPMSRP 22 - Transakcije in predplačilo nadomestila v tuji valuti [velja za letna obdobja, ki se pričnejo 1. januarja 2018 ali pozneje].

Pojasnilo navaja, da za potrebe določanja menjalnega tečaja kot datum transakcije velja datum začetnega pripoznanja sredstva iz nadenarnega predplačila ali obveznosti iz odloženega prihodka. Če je predčasnih plačil oz. prejemkov iz predplačil več, se datum transakcije določi za vsako plačilo oz. prejem plačila posebej.

OPMSRP 23 - Negotovost pri obravnavi davka iz dobička [velja za letna obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2019 ali pozneje].

Možne so nejasnosti glede tega, kako se davčna zakonodaja uporablja za določeno transakcijo ali okoliščino oz. ali bo davčni organ sprejel obravnavanje davka v podjetju. MRS 12 Davek iz dobička določa, kako je treba obračunati tekoči in odloženi davek, ne pa, na kakšen način bi se morali odražati učinki negotovosti. OPMSRP 23 dopolnjuje zahteve MRS 12 z določili, kako se mora učinek negotovosti odražati pri obračunavanju davka iz dobička.

Družba predvideva, da uvedba teh novih standardov, sprememb obstoječih standardov in novih pojasnil v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU ni sprejela, ostaja še naprej neregulirano.

4. DOLOČANJE POŠTENE VREDNOSTI

Glede na računovodske usmeritve družbe in razčlenitve je v nekaterih primerih potrebna določitev poštene vrednosti tako finančnih kot tudi nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je družba določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti potrebna dodatna pojasnila, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti družbe.

NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Pri naložbenih nepremičninah je potrebno letno razkrivati pošteno vrednost. Družba zato enkrat letno ugotavlja pošteno vrednost s pomočjo zunanjih ocenjevalcev vrednosti nepremičnin. Za podlago ocene vrednosti je upoštevana poštena vrednost definirana kot cena, ki bi bila prejeta za prodajo sredstva ali plačana za prenos v urejenem poslu med tržnimi udeleženci na dan merjenja. Pri oceni vrednosti je preverjena primernost uporabe vseh metod za ocenjevanje vrednosti lastninskih pravic: metoda tržnih primerjav, na donosu zasnovan način in nabavnovrednostni način.

NALOŽBE, RAZPOLOŽLJIVE ZA PRODAJO

Poštena vrednost finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo, ki kotirajo na borzi, je določena na podlagi zaključnega borznega tečaja na datum poročanja.

POSLOVNE IN DRUGE TERJATVE

Kratkoročne poslovne terjatev niso diskontirane zaradi kratkoročnosti, so pa upoštevane slabitve na pošteno vrednost.

FINANČNE OBVEZNOSTI

Finančne obveznosti iz naslova obveznic se za potrebe poročanja določi na osnovi borznega tečaja na dan poročanja.

HIERARHIJA POŠTENE VREDNOSTI

Pri določanju poštene vrednosti finančnih instrumentov je bila upoštevana naslednja hierarhija ravni določanja poštene vrednosti:

1. nivo: določanje poštene vrednosti neposredno s sklicevanjem na uradno objavljeno ceno na aktivnem trgu;
2. nivo: druge tehnike ugotavljanja poštene vrednosti na podlagi predpostavk s pomembnim vplivom na pošteno vrednost, ki so v skladu z opaznimi trenutnimi tržnimi transakcijami z istimi instrumenti, bodisi neposredno bodisi posredno;
3. nivo: druge tehnike ugotavljanja poštene vrednosti na podlagi predpostavk s pomembnim vplivom na pošteno vrednost, ki niso v skladu z opaznimi trenutnimi tržnimi transakcijami z istimi instrumenti.

5. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE

v tisoč EUR	2017	2016
Mobilni segment končni trg	218.224	235.067
Fiksni segment končni trg	199.744	196.507
Novi viri prihodkov	2.789	2.017
Veleprodajni trg	193.066	188.898
Drugi prihodki in drugo trgovsko blago	31.367	16.982
Skupaj čisti prihodki od prodaje	645.190	639.471

v tisoč EUR	2017	2016
Prihodki od prodaje storitev na domačem trgu	443.221	445.594
Prihodki od prodaje storitev na tujem trgu	125.509	124.095
Prihodki od prodaje trgovskega blaga in materiala na domačem trgu	75.199	68.874
Prihodki od prodaje trgovskega blaga in materiala na tujem trgu	1.261	908
Skupaj čisti prihodki od prodaje	645.190	639.471

Na mobilnem segmentu končni trg so prihodki nižji zaradi nižjih prihodkov od mobilnih naročnikov (nižje stanje naročnikov, prehod na nove, za naročnike ugodnejše pakete z vključenimi vsebinami) in predplačnikov. Prihodki od prodaje mobilnega trgovskega blaga so za 5% višji v primerjavi s prihodki v letu 2016.

Pričakovani padec prihodkov klasične govorne telefonije [ki je posledica upadanja klasičnih priključkov in nadomeščanja z mobilno in IP-telefonijo] je med prihodki na **fiksnem segmentu končni trg** nadomestilo povečanje prihodkov širokopasovnih in IT-storitev. V primerjavi z letom 2016 so prihodki širokopasovnih storitev višji predvsem zaradi povečanja števila širokopasovnih naročnikov. Prihodki IT-storitev pa so višji predvsem zaradi visoke rasti prihodkov od upravljanja celovitih IT-rešitev in storitev v oblaku.

Med **novimi viri prihodkov** evidentiramo prihodke finančnih storitev, energetike in eZdravja, in so v letu 2017 višji od doseženih v predhodnem letu predvsem zaradi višjih prihodkov energetike.

Prihodki **na veleprodajnem trgu** so višji od doseženih v letu 2016. Na domačem trgu so prihodki višji zaradi več priključkov na širokopasovnem dostopu. Rast prihodkov na mednarodnem trgu je rezultat višjih prihodkov od tranzita in zaključevanja mednarodnega prometa.

Drugi prihodki in trgovsko blago so višji predvsem zaradi višjih prihodkov od materiala ter drugih, ne-TK storitev [pripoznavanje prihodkov elektronskega cestninjenja].

6. DRUGI PRIHODKI IZ POSLOVANJA

v tisoč EUR	2017	2016
Prihodki od odprave rezervacij	0	1.992
Prihodki od prejetih državnih in drugih pomoči	1.180	762
Dobiček pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev	857	420
Prevrednotovalni poslovni prihodki	4.226	6
Drugi prihodki	1.771	3.783
Skupaj drugi prihodki od poslovanja	8.034	6.963

Prevrednotovalni poslovni prihodki se nanašajo na prihodke iz naslova izterjanih, predhodno oslavljenih terjatev.

Drugi prihodki se nanašajo na pogodbene kazni in sodne stroške.

7. STROŠKI STORITEV

v tisoč EUR	2017	2016
Stroški telekomunikacijskih storitev	148.869	144.282
• medomrežno povezovanje	27.455	25.807
• roaming	12.611	10.147
• mednarodni obračun	108.803	108.328
Stroški zakupa vodov	15.392	14.462
Stroški multimedijjskih vsebin	11.733	11.988
Stroški prodajnih vzpodbud	15.666	15.432
Stroški prodajnih provizij	1.039	1.126
Stroški vzdrževanja opredmetenih osnovnih sredstev	25.722	28.911
Stroški najema opredmetenih osnovnih sredstev	9.350	8.894
Stroški sejmov, oglaševanja, sponzoriranja in reprezentance	10.688	12.034
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	7.415	8.184
Povračila stroškov v zvezi z delom	451	436
Stroški zavarovalnih premij	3.200	3.347
Stroški komunikacijskih storitev	3.322	3.535
Stroški bančnih storitev	689	703
Stroški drugih storitev	48.427	32.530
Skupaj stroški storitev	301.963	285.864

Stroški storitev so v letu 2017 v primerjavi z letom 2016 višji za 16.099 tisoč evrov, od tega so višji predvsem tisti stroški, ki so povezani z obsegom poslovanja.

V primerjavi z letom 2016 so višji stroški telekomunikacijskih storitev zaradi višjega obsega mednarodnega prometa. Višji so tudi stroški zakupov vodov in najemov opredmetenih osnovnih sredstev.

Stroški vzdrževanja opredmetenih osnovnih sredstev so nižji zaradi optimizacije na jedrnem in dostopovnem omrežju ter zaradi optimizacije IT-sistemov in tehnologij ter postopnega ukinjanja določenih sistemov.

Prav tako so nižji tudi stroški sejmov, oglaševanja sponzoriranja in reprezentance.

Večji del stroškov drugih storitev predstavljajo stroški podizvajalcev, ki so višji predvsem zaradi širitve optičnega dostopovnega omrežja in zaradi projekta elektronskega cestninjenja.

8. STROŠKI DELA

v tisoč EUR	2017	2016
Plače in nadomestila plač	74.303	75.041
Prispevki za socialno varnost	15.550	16.335
- od tega prispevki za pokojninsko zavarovanje	10.199	11.016
Drugi stroški dela	8.493	8.661
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade ter prestrukturiranje podjetja	5.166	2.440
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	-4.998	-5.581
Skupaj stroški dela	98.514	96.896

Od skupne vrednosti usredstvenih lastnih proizvodov in storitev v višini 5.956 tisoč evrov jih je v stroških dela izkazanih 4.998 tisoč evrov. Storitve, opravljene za potrebe družbe, so usredstvene med neopredmetenimi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi ([pojasnilo 13](#), [Neopredmetena sredstva](#), in [14](#), [Opredmetena osnovna sredstva](#)).

Struktura zaposlenih po stopnji izobrazbe

Število zaposlenih v poslovnem letu glede na izobrazbo	Začetek leta 2017	Konec leta 2017	Spremembe v letu 2017	Povprečno število delavcev glede na izobrazbo v letu 2017*	Povprečno število delavcev glede na izobrazbo v letu 2016*
I. stopnja	9	8	-1	9	10
II. stopnja	0	0	0	0	1
III. stopnja	11	9	-2	10	8
IV. stopnja	151	138	-13	145	161
V. stopnja	862	815	-47	839	932
VI. stopnja	422	412	-10	417	443
VII. stopnja	818	825	7	822	816
Magistri in doktorji	130	131	1	131	126
Skupaj	2.403	2.338	-65	2.371	2.495

* izračun iz stanja zaposlenih z začetka in konca poročevalskega obdobja

Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obdobju poročanja 2017 je bilo 2.299,56 [v letu 2016 2.417,15 delavcev].

9. DRUGI ODHODKI POSLOVANJA

v tisoč EUR	2017	2016
Rezervacije	24.513	2.967
Izguba pri prodaji in izločitvi neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev	865	943
Slabitev in odpisi zalog	1.777	2.542
Slabitev in odpisi poslovnih terjatev	0	6.667
Slabitev neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev	518	2.163
Usredstveni lastni proizvodi in storitve	-958	-1.000
Ostali odhodki	2.398	2.483
Skupaj drugi odhodki poslovanja	29.113	16.765

Odhodki za rezervacije so v letu 2017 višji zaradi oblikovanja rezervacij za verjetne obveznosti po tožbah [[pojasnilo 26, Rezervacije](#)].

Od skupne vrednosti usredstvenih lastnih proizvodov in storitev v višini 5.956 tisoč evrov jih je v drugih odhodkih poslovanja izkazanih 958 tisoč evrov. Storitve, opravljene za potrebe družbe, so usredstvene med neopredmetenimi in opredmetenimi osnovnimi sredstvi [[pojasnilo 13, Neopredmetena sredstva](#), in [14, Opredmetena osnovna sredstva](#)].

10. FINANČNI PRIHODKI IN FINANČNI ODHODKI

v tisoč EUR	2017	2016
Prihodki iz dividend	253	168
Drugi prihodki iz deležev	0	112
Prihodki od obresti	6.306	9.004
Neto pozitivne tečajne razlike	1.064	586
Prihodki iz izvedenih finančnih instrumentov	1.103	18.897
Drugi finančni prihodki	609	1.943
Skupaj finančni prihodki	9.335	30.710
Odhodki za obresti izdanih obveznic	1.992	15.761
Odhodki za obresti	5.885	1.837
Slabitev finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo	0	489
Slabitev finančnih naložb v odvisne družbe	1.081	10.392
Slabitev in odpisi danih posojil	10.085	370
Drugi finančni odhodki	238	515
Skupaj finančni odhodki	19.281	29.364
Finančni izid	-9.946	1.346

Drugi finančni prihodki v letu 2017 in 2016 so nastali iz naslova prodaje preostalega deleža v družbi ONE.VIP na podlagi pogodbe o nakupni opciji, ki je bila sklenjena s Telekom Austria Group. S tem je skupina dokončno izstopila iz lastništva družbe ONE.VIP DOO Skopje.

1,5 mio EUR višje neplanirane neto pozitivne tečajne razlike kot posledica padca vrednosti dolarja glede na konec leta. Večina se nanaša na obveznosti iz naslova kapitaliziranih programskih pravic.

Finančni odhodki so glede na 2016 nižji zaradi efektivne obrestne mere dolga, s katerim so bile refinancirane euro obveznice. Planiran posel obrestne zamenjave je bil realiziran šele v letu 2017, zato so realizirani odhodki za obresti nižji, kar vpliva na višji finančni izid.

Družba Telekom Slovenije je na podlagi znamenj potrebe po slabitvi pristopila k preverbi poštene vrednosti naložb v odvisni družbi TSmedia in Antenna TV SL.

Na podlagi pridobljenih poročil o poštenu vrednosti obeh družb, je družba Telekom Slovenije konec leta 2017 oslabila finančno naložbo v družbo TSmedia v višini 1.081 tisoč evrov in dana posojila družbi Antenna TV SL v višini 10.085 tisoč evrov. Družba je oslabila dana posojila družbi Antenna TV SL, ker je finančna naložba v družbo Antenna TV SL na dan slabitve že bila oslabljena na vrednost 0. [več v [pojasnilu 15, Naložbe v odvisne družbe](#)].

11. DAVEK IZ DOBIČKA, ODLOŽENE TERJATVE IN OBVEZNOSTI ZA DAVEK

Davčni odhodek, izkazan v izkazu poslovnega izida

v tisoč EUR	2017	2016
Davek tekočega leta	0	0
Odložene terjatve / obveznosti za davek	8.369	7.110
Drugi davki, ki niso izkazani v drugih postavkah	-218	-340
Odhodek za davek v breme rezultata	8.151	6.770

Med drugimi davki za leto 2017, ki niso izkazani v drugih postavkah, družba izkazuje odpis davčnega odtegljaja, v tujini plačanega davka, ki ga družbe ne more uveljavljati, saj davčno osnovo v celoti zmanjšuje za davčne olajšave in nima davčne obveznosti.

Uskladitev med dejanskim in izračunanim odhodkom za davek z upoštevanjem efektivne davčne stopnje

v tisoč EUR	31. 12. 2017	31.12.2016
Dobiček pred obdavčitvijo	-6.431	33.690
Davčna stopnja	19%	17%
Davek iz dobička, upoštevajoč predpisano davčno stopnjo	1.222	-5.727
Neobdavčene prejete dividende	51	298
Neobdavčen dobiček od odsvojitve lastniškega deleža	0	9
Koriščenje davčne olajšave v tekočem obdobju	1.281	11.423
Odprava davčnih olajšav, koriščenih v prejšnjih letih	-521	-170
Sprememba davčne stopnje	0	3.753
Davčno nepriznani odhodki	-4.518	-2.358
- v preteklih obdobjih nepriznani davčni odhodki	-1.592	0
- tekoče davčno nepriznani odhodki	-2.926	-2.358
Priznani odhodki / prihodki, ki so bili nepriznani v preteklih letih	-296	-109
Davčna izguba in neizkoriščene olajšave	11.150	0
Ostale postavke	-218	-349
Skupaj odhodek za davek	8.151	6.770
Efektivna davčna stopnja	0,00 %	0,00 %

Stanje davčne izgube na 31. 12. 2017 znaša 60.069 tisoč evrov [na 31. 12. 2016: 60.069 tisoč evrov].

V letu 2017 je družba oblikovala odložene davke od izkoriščenih olajšav v višini 11.150 tisoč evrov.

Odložene terjatve in obveznosti za davek so izračunane na podlagi začasnih razlik po metodi obveznosti po bilanci stanja glede na stopnjo obdavčitve dohodka pravnih oseb v naslednjih letih. V obravnavanem obdobju je dohodek pravnih oseb obdavčen z 19% davčno stopnjo [2016: 17%].

Terjatve za odložene davke

v tisoč EUR	2017	2016	Preko poslovnega izida	Preko vseobsegajočega donosa
Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	13.238	14.708	-1.470	0
Finančne naložbe	1.080	970	0	111
Terjatve iz poslovanja	5.362	6.820	-1.458	0
Davčna izguba in neizkoriščene olajšave	22.563	11.413	11.150	0
Rezervacije	1.893	1.745	148	0
Odložene terjatve za davek	44.136	35.656	8.370	111

Obveznosti za odložene davke

v tisoč EUR	2017	2016	Preko poslovnega izida	Preko vseobsegajočega donosa
Finančne naložbe	224	159	0	65
Obveznosti za odložene davke	224	159	0	65

Gibanje terjatev za odložene davke

v tisoč EUR	
Stanje 1. 1. 2016	28.105
Povečanje v poslovnih združitvah	441
Odprava / črpanje	-4.337
Oblikovanje	7.694
Preračun davčne stopnje 19 %	3.753
Stanje 31. 12. 2016	35.656
Odprava / črpanje	-9.604
Oblikovanje	18.084
Stanje 31. 12. 2017	44.136

Neizkoriščene davčne olajšave na dan 31. 12. 2017 znašajo 58.684 tisoč evrov [v letu 2016: 28.896 tisoč evrov].

Družba v letu 2017 ni oblikovala odloženih terjatev za davek od odbitnih začasnih razlik iz nalova slabitev dolgoročnih finančnih naložb v višini 2.122 tisoč evrov.

12. DOBIČEK NA DELNICO

Osnovni čisti dobiček na delnico je izračunan tako, da čisti dobiček obračunskega obdobja, ki pripada navadnim delničarjem, delimo s tehtanim povprečnim številom v obračunskem obdobju uveljavljajočih se navadnih delnic.

Tehtano povprečno število uveljavljajočih se navadnih delnic se izračuna iz podatkov o številu uveljavljajočih se navadnih delnic ob upoštevanju morebitnih odkupov in prodaj znotraj obdobja ter ob upoštevanju časa, v katerem so bile delnice udeležene pri ustvarjanju dobička.

Popravljeni čisti dobiček na delnico se ne izračunava, saj družba nima popravljalnih potencialnih rednih delnic.

v tisoč EUR	2017	2016
Čisti poslovni izid, namenjen razdelitvi delničarjem, lastnikom navadnih delnic matične družbe	1.720	40.460
Tehtano povprečno število navadnih delnic za dobiček na delnico	6.505.478	6.505.478
Dobiček na delnico - osnovni in popravljeni v EUR	0,26	6,22

Tehtano povprečno število navadnih delnic

v tisoč EUR	2017	2016
Tehtano povprečno število navadnih delnic za dobiček na delnico	6.535.478	6.535.478
Manj lastne delnice družbe	-30.000	-30.000
Skupaj	6.505.478	6.505.478

13. NEOPREDMETENA SREDSTVA

Koncesije predstavljajo pravice do uporabe frekvenc spektra GSM, UMTS in LTE. Neodpisana vrednost koncesije za UMTS na 31. 12. 2017 znaša 15.761 tisoč evrov (v letu 2016 19.777 tisoč evrov), neodpisana vrednost koncesije za GSM 32.678 tisoč evrov (v letu 2016 35.192 tisoč evrov) ter neodpisana vrednost koncesije za LTE 20.374 tisoč evrov (v letu 2016 22.159 tisoč evrov). Dobe trajanja posameznih koncesij so razkrite v [pojasnilu 40, Splošno pooblastilo in pravica do uporabe radijske frekvence in številki](#).

Med koncesijami in licencami družba izkazuje tudi programske pravice za TV-vsebine in licence za uporabo računalniških programov.

Dobro ime v višini 3.602 tisoč evrov je nastalo pri prevzemu družbe Debitel v letu 2016.

Na dan 31. 12. 2017 družba med neopredmetenimi sredstvi izkazuje pošteno vrednost liste kupcev iz prevzema družbe Debitel v višini 3.204 tisoč evrov, ter listo kupcev Intell v višini 839 tisoč evrov.

Družba je opravila test slabitve liste kupcev, nastale iz prevzema družbe Debitel. Za oceno vrednosti je bil uporabljen na donosu zasnovan način ocenjevanja vrednosti in znotraj tega načina ocenjevanja metoda presežnega donosa. V okviru izbrane metode se za vsa pripoznana sredstva opredeli donos, ki naj bi ga ta sredstva ustvarjala in prinašala lastnikom. Na podlagi te metode je vrednost baze naročnikov ocenjena na 8.213 tisoč evrov z razponom ocene med 7.740 tisoč evrov in 8.718 tisoč evrov. Uporabljena diskontna stopnja je bila 10,74 %, zahtevana donosnost sredstev v višini 10,7 %. Ugotovljeno je bilo, da nadomestljiva vrednost liste kupcev presega knjigovodske vrednosti, zato ni potrebe po slabitvi. Ker družba ni zaznala znamenj slabitev liste kupcev, tudi ni zaznala znakov slabitve dobrega imena.

Družba nima omejene lastninske pravice na neopredmetenih sredstvih, prav tako pa niso predmet obremenitve.

Pogodbene obveze za neopredmetena sredstva na 31. 12. 2017 znašajo 10.817 tisoč evrov (31. 12. 2016: 4.819 tisoč evrov) in se pretežno nanašajo na nakup programske opreme ter licenc, razvoj programske opreme, BSS-program in nadgradnjo sistemske programske opreme.

Gibanje neopredmetenih sredstev 2017

v tisoč EUR	Dobro ime	Koncesije in licence	Prodajne provizije	Računalniški programi	Druge neopredmetena sredstva	Neopredmetena sredstva v izgradnji	Skupaj
Nabavna vrednost							
Stanje 1. 1. 2017	3.602	223.677	25.514	121.038	10.141	25.244	409.216
Povečanja	0	0	0	0	0	59.637	59.637
Osnovna sredstva ustvarjena v družbi	0	0	0	0	0	1.560	1.560
Prenosi v uporabo	0	16.926	9.693	33.704	740	-61.063	0
Zmanjšanja	0	-17.644	-15.794	-316	0	0	-33.754
Odpisi	0	0	0	0	0	0	0
Drugi prenosi	0	-6.230	0	6.226	0	0	-4
Stanje 31. 12. 2017	3.602	216.729	19.413	160.652	10.881	25.378	436.655
Popravek vrednosti							
Stanje 1. 1. 2017	0	124.347	15.969	105.608	1.517	0	247.441
Zmanjšanja	0	-17.644	-15.794	-301	0	0	-33.739
Drugi prenosi	0	-6.520	0	6.161	355	0	-4
Amortizacija	0	23.032	9.133	14.779	1.600	0	48.544
Stanje 31. 12. 2017	0	123.215	9.308	126.247	3.472	0	262.242
Neodpisana vrednost							
Stanje 1. 1. 2017	3.602	99.330	9.545	15.430	8.624	25.244	161.775
Stanje 31. 12. 2017	3.602	93.514	10.105	34.405	7.409	25.378	174.413

Pomembnejša povečanja neopredmetenih sredstev se nanašajo predvsem na nakup in razvoj programske opreme.

Gibanje neopredmetenih sredstev 2016

v tisoč EUR	Dobro ime	Koncesije in licence	Prodajne provizije	Računalniški programi	Druge neopredmetena sredstva	Neopredmetena sredstva v izgradnji	Skupaj
Nabavna vrednost							
Stanje 1. 1. 2016	0	180.631	11.863	106.637	307	55.206	354.644
Povečanja	0	0	0	0	0	57.652	57.652
Osnovna sredstva, ustvarjena v družbi	0	0	0	0	0	2.456	2.456
Povečanje v poslovnih združitvah	3.602	190	3.826	1.443	5.340	0	14.401
Prenosi v uporabo	0	62.108	9.825	13.629	4.508	-90.070	0
Zmanjšanja	0	-19.046	0	-1.674	-14	0	-20.734
Drugi prenosi	0	-206	0	1.003	0	0	797
Stanje 31. 12. 2016	3.602	223.677	25.514	121.038	10.141	25.244	409.216
Popravek vrednosti							
Stanje 1. 1. 2016	0	121.971	4.659	94.271	187	0	221.088
Povečanja	0	0	60	0	0	0	60
Povečanje v poslovnih združitvah	0	190	3.084	1.428	0	0	4.702
Zmanjšanja	0	-19.046	0	-1.616	-14	0	-20.676
Drugi prenosi	0	-700	0	811	0	0	111
Amortizacija	0	21.932	8.166	10.714	1.344	0	42.156
Stanje 31. 12. 2016	0	124.347	15.969	105.608	1.517	0	247.441
Neodpisana vrednost							
Stanje 1. 1. 2016	0	58.660	7.204	12.366	120	55.206	133.556
Stanje 31. 12. 2016	3.602	99.330	9.545	15.430	8.624	25.244	161.775

14. OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA

Pomembnejša povečanja opredmetenih osnovnih sredstev v uporabi se v letu 2017 nanašajo predvsem na pridobitev kableske kanalizacije, izgradnjo in posodobitev kableskega omrežja ter pridobitev telekomunikacijske in druge opreme. Med drugo opremo so zajeti modemi, setup-boxi, ostala oprema pri naročnikih, pohištvo, avtomobili in ostala oprema.

Osnovna sredstva, ustvarjena v družbi, se nanašajo na storitve, ki so opravljene v družbi in se nanašajo predvsem na montažo opreme baznih postaj, klim, elektroenergetskih naprav in terminalne opreme pri naročnikih.

Družba nima omejene lastninske pravice na opredmetenih osnovnih sredstvih, prav tako sredstva niso predmet obremenitve.

Pogodbene obveze za opredmetena osnovna sredstva na 31. 12. 2017 znašajo 13.407 tisoč evrov (31. 12. 2016: 13.881 tisoč evrov) in se pretežno nanašajo na izgradnjo omrežja, nakup TK-opreme, nakup in gradnjo nepremičnin, zagotavljanje napajanja in klime, nakup strojne opreme, osebnih računalnikov ter nakup opreme za nudenje storitev.

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev 2017

v tisoč EUR	Zemljišča, zgradbe in kabelska kanalizacija	Kabelsko omrežje	Telefonske centrale	Oprema za mobilno omrežje	Druge opreme	Sredstva v izgradnji	Skupaj
Nabavna vrednost							
Stanje 1. 1. 2017	405.255	923.129	276.719	510.149	419.341	30.247	2.564.840
Povečanja	0	0	7	0	1.089	75.789	76.885
Osnovna sredstva ustvarjena v družbi	0	0	0	0	0	4.396	4.396
Prenos iz sredstev v izgradnji	10.422	18.417	5.098	5.955	32.068	-71.960	0
Zmanjšanja	-159	0	-48.696	-26.312	-26.478	-9	-101.654
Odpisi	-1.004	-452	-3.298	-213	-25.850	0	-30.817
Drugi prenosi	-84	84	-36	0	-242	282	4
Stanje 31. 12. 2017	414.430	941.178	229.794	489.579	399.928	38.745	2.513.654
Popravek vrednosti							
Stanje 1. 1. 2017	148.347	754.586	264.779	460.109	346.193	0	1.974.014
Povečanja	29	0	0	141	65	0	235
Zmanjšanja	-155	0	-48.679	-26.150	-23.520	0	-98.504
Odpisi	-999	-452	-3.297	-213	-25.782	0	-30.743
Slabitev	251	0	0	0	0	0	251
Amortizacija	13.705	16.585	4.388	21.101	30.440	0	86.219
Drugi prenosi	-1	1	-7	-2	13	0	4
Stanje 31. 12. 2017	161.177	770.720	217.184	454.986	327.409	0	1.931.476
Neodpisana vrednost							
Stanje 1. 1. 2017	256.908	168.543	11.940	50.040	73.148	30.247	590.826
Stanje 31. 12. 2017	253.253	170.458	12.610	34.593	72.519	38.745	582.178

Gibanje opredmetenih osnovnih sredstev 2016

v tisoč EUR	Zemljišča, zgradbe in kabelska kanalizacija	Kabelsko omrežje	Telefonske centrale	Oprema za mobilno omrežje	Druga oprema	Sredstva v izgradnji	Skupaj
Nabavna vrednost							
Stanje 1. 1. 2016	401.219	910.543	274.298	548.525	433.964	21.620	2.590.169
Povečanja	0	0	6	32	1.107	66.566	67.711
Osnovna sredstva, ustvarjena v družbi	0	0	0	0	0	4.125	4.125
Povečanje v poslovnih združitvah	0	0	0	0	996	0	996
Prenos iz sredstev v izgradnji	6.548	12.751	3.938	6.696	32.099	-62.032	0
Zmanjšanja	-1.092	0	-443	-13.111	-14.373	-32	-29.051
Odpisi	-1.426	0	-1.256	-31.419	-34.212	0	-68.313
Drugi prenosi	6	-165	176	-574	-240	0	-797
Stanje 31. 12. 2016	405.255	923.129	276.719	510.149	419.341	30.247	2.564.840
Popravek vrednosti							
Stanje 1. 1. 2016	133.997	735.532	262.729	476.988	363.056	0	1.972.302
Povečanja	195	0	2	152	81	0	430
Povečanje v poslovnih združitvah	0	0	0	0	882	0	882
Zmanjšanja	-137	0	-417	-13.068	-11.797	0	-25.419
Odpisi	-1.426	0	-1.256	-31.413	-34.185	0	-68.280
Slabitev	1.486	0	0	0	0	0	1.486
Amortizacija	14.231	19.060	3.715	27.509	28.209	0	92.724
Drugi prenosi	1	-6	6	-59	-53	0	-111
Stanje 31. 12. 2016	148.347	754.586	264.779	460.109	346.193	0	1.974.014
Neodpisana vrednost							
Stanje 1. 1. 2016	267.222	175.011	11.569	71.537	70.908	21.620	617.867
Stanje 31. 12. 2016	256.908	168.543	11.940	50.040	73.148	30.247	590.826

15. NALOŽBE V ODVISNE DRUŽBE

ODVISNE DRUŽBE

Naziv	Naslov	Država	Dejavnost	Davčna stopnja	Delež v kapitalu v %	Delež glasovalnih pravic v % 2017	Delež glasovalnih pravic v % 2016	Knjižgovodska vrednost kapitala v tisoč EUR		Poslovni izid v tisoč EUR	
								2017	2016	2017	2016
SLOVENIJA											
1	GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d.o.o.	Cigaletova 10, Ljubljana	Slovenija	gradnja, vzdrževanje in upravljanje telekomunikacijskega omrežja	19 %	100 %	100 %	22.715	18.988	3.657	2.120
2	Avtenta, napredne poslovne rešitve, d.o.o.	Stegne 19, Ljubljana	Slovenija	sistemski integrator	19 %	100 %	100 %	2.090	1.749	325	175
3	TSmedia, medijske vsebine in storitve, d.o.o.	Stegne 19, Ljubljana	Slovenija	multimedijske in internetne vsebine	19 %	100 %	100 %	-67	-2.939	-768	-1.592
4	SOLINE Pridelava soli, d.o.o.	Seča 115, Portorož	Slovenija	pridelava soli ter ohranjanje in upravljanje krajinskega parka	19 %	100 %	100 %	2.729	2.666	61	-233
5	Antenna TV SL, d.o.o.*	Stegne 19, Ljubljana	Slovenija	televizijska dejavnost	19 %	66 %	66 %	-8.117	-1.650	-6.413	-13.074
6	TSinpo, d.o.o.**	Litostrojska cesta 58A	Slovenija	papirna galanterija	19 %	100 %	0 %	53	0	-1	0

* naložba v odvisno družbo od 21. 12. 2016

** naložba v odvisno družbo od 31. 10. 2017

ODVISNE DRUŽBE

Naziv	Naslov	Država	Dejavnost	Davčna stopnja	Delež v kapitalu v %	Delež glasovalnih pravic v % 2017	Delež glasovalnih pravic v % 2016	Knjigovodska vrednost kapitala v tisoč EUR 2017	Knjigovodska vrednost kapitala v tisoč EUR 2016	Poslovni izid v tisoč EUR 2017	Poslovni izid v tisoč EUR 2016
TUJINA											
IPKO 6 Telecommunications LLC	Lagija Ulpiana, Rruga „Zija Shemsu“, nr 34, Prishtina	Kosovo	telekomunikacijske storitve	10 %	93 %	93 %	93 %	-6.991	-3.868	-2.594	-5.956
7 Blicnet d.o.o., Banja Luka	Majke Jugovića 25, Banja Luka	Bosna in Hercegovina	telekomunikacijske storitve	10 %	100 %	100 %	100 %	16.144	15.038	1.314	1.167
10 SIOL, d.o.o., Zagreb	Margaretska 3, Zagreb	Hrvaška	telekomunikacijske storitve	20 %	100 %	100 %	100 %	720	610	109	20
11 SIOL d.o.o., Sarajevo	Fra Anđela Zvizdovića 1, Sarajevo	Bosna in Hercegovina	telekomunikacijske storitve	10 %	100 %	100 %	100 %	1.749	1.747	2	22
12 SIOL, d.o.o., Podgorica	Bulevar Svetog Petra Cetinjskog br. 106, Podgorica	Črna gora	telekomunikacijske storitve	9 %	100 %	100 %	100 %	2.789	2.701	88	61
13 SIOL, d.o.o., Skopje	Dimitrie Chupovski no. 4-1/14, Skopje	Makedonija	telekomunikacijske storitve	10 %	100 %	100 %	100 %	1.372	1.195	159	129
14 SIOL DOO BEOGRAD-PALILULA	Dvadesetšedmog Marta 11, Beograd Palilula	Srbija	telekomunikacijske storitve	15 %	100 %	100 %	100 %	329	225	94	65

PRIDRUŽENE DRUŽBE IN SKUPNI PODVIG

Naziv	Naslov	Država	Dejavnost	Davčna stopnja	Delež v kapitalu v %	Delež glasovalnih pravic v % 2017	Delež glasovalnih pravic v % 2016	Knjigovodska vrednost kapitala v tisoč EUR 2017	Knjigovodska vrednost kapitala v tisoč EUR 2016	Poslovni izid v tisoč EUR 2017	Poslovni izid v tisoč EUR 2016
M-PAY, Družba za mobilno plačevanje, storitve in trgovino d.o.o.	Ul.Vita Kraigherja 3, MARIBOR	Slovenija	obdelava mobilnih plačil	19 %	50 %	50 %	50 %	254	243	10	9
2. SETCCE D.O.O.*	Tehnološki park 21, Ljubljana	Slovenija	raziskovalna in razvojna dejavnost na drugih področjih naravoslovja in tehnologije	19 %	0 %	0 %	36 %	0	446	0	-39
* pogodba o prodaji podpisana 8. 12. 2016											

Naložbe v odvisne družbe

v tisoč EUR	31. 12. 2016	Povečanje	Slabitev	2017
GVO	5.758	0	0	5.758
TSmedia	0	3.620	-1.081	2.539
Avtenta	1.323	0	0	1.323
Soline	147	0	0	147
Antenna SL TV	0	0	0	0
TSinpo	0	169	0	169
Ipko	5.730	0	0	5.730
Blicnet	14.477	0	0	14.477
SIOL Zagreb	501	0	0	501
SIOL Podgorica	2.620	0	0	2.620
SIOL Sarajevo	1.710	0	0	1.710
Siol Skopje	1.005	0	0	1.005
Siol Beograd	100	0	0	100
Naložbe v odvisne družbe	33.371	3.789	-1.081	36.079
M-Pay	63	0	0	63
Naložbe v skupne podvige	63	0	0	63
Skupaj naložbe v odvisne družbe in skupne podvige	33.434	3.789	-1.081	36.142

Telekom Slovenije je v novembru 2017 postal 100 % lastnik invalidskega podjetja JORDAN podjetje za zaposlovanje in usposabljanje invalidov Krško. Družba se je preimenovala v TSinpo, storitveno in invalidsko podjetje, d.o.o. V sodni register je bila družba Telekom Slovenije vpisana kot lastnik v novembru 2017. Za nakup je družba plačala 169 tisoč evrov.

Telekom Slovenije je kot edini družbenik v aprilu 2017 dokapitaliziral odvisno družbo TSmedia z denarnim vložkom 3.620 tisoč EUR.

OSLABITEV FINANČNIH NALOŽB

Družba Telekom Slovenije spremlja plane in realizacijo kazalnikov poslovanja v odvisnih družbah. Na podlagi preverbe znamenj slabitve je družba pristopila k oceni poštene vrednosti dolgoročnih finančnih naložb v odvisne družbe.

Antenna TV SL

Cenitev družbe Antenna TV SL na dan 31. 12. 2017 je opravil pooblaščen ocenjevalec vrednosti podjetij. Nadomestljiva vrednost 100 % deleža lastniškega kapitala družbe Antenna TV SL na dan 31. 12. 2017 za namen računovodskega poročanja znaša -10.085 tisoč EUR. Nadomestljiva vrednost za 66 % delež lastniškega kapitala družbe Antenna TV SL na dan 31. 12. 2017 znaša - 6.656 tisoč EUR.

Uporabljena diskontna stopnja pri projekciji je 11,8 %, ocena dolgoročne stopnje rasti pa je 2,5 %.

Analiza občutljivosti v odvisnosti od tehtanih povprečnih stroškov celotnega kapitala v razponu od 9,8 % do 13,8 % [od -2,0 do +2,0 % uporabljene diskontne stopnje] in dolgoročne stopnje rasti v razponu od 1,5 % do 3,5 % glede na uporabljeno stopnjo vpliva na spremembo vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov kot je razvidno v tabeli analize občutljivosti.

Analiza občutljivosti - sprememba NSV lastniškega kapitala

vpliv spremembe predpostavke	-1,0 %	+1,0 %
g- stopnja rasti	-7.013	-6.259
WACC -diskontna stopnja	-5.543	-7.550

V letu 2018 ima družba Antenna Slovenia B.V. Amsterdam možnost uveljavitve prodajne, Telekom Slovenije pa nakupne opcije.

TSmedia

Pri testiranju oslabitev vrednosti družbe TSmedia je bila uporabljena metoda diskontiranih denarnih tokov, ki temelji na petletnih projekcijah družbe. Cenitev na dan 30. 9. 2017 je opravil neodvisni ocenjevalec vrednosti podjetij. Uporabljena diskontna stopnja pri projekciji je 11,1%, denarni tokovi nad pet let pa so ekstrapolirani s povprečno 2,5% stopnjo rasti. Na podlagi poročila o oceni vrednosti odvisne družbe je ugotovljeno, da nadomestljiva vrednost družbe TSmedia na dan 30. 9. 2017 znaša 2.539 tisoč EUR, zato se pripozna izguba iz oslabitve v višini 1.081 tisoč evrov.

Analiza občutljivosti nadomestljive vrednosti v odvisnosti od tehtanih povprečnih stroškov celotnega kapitala v razponu od 9,1 % do 13,1 % [od -2,0 do +2,0 % uporabljene diskontne stopnje] in dolgoročne stopnje rasti v razponu od 1,0 % do 3,5 % vpliva na spremembo vrednosti pričakovanih prostih denarnih tokov in je razvidna v tabeli analize občutljivosti.

Analiza občutljivosti - sprememba NSV lastniškega kapitala

vpliv spremembe predpostavke	-1,0%	+1,0%
g- stopnja rasti	2.221	2.942
WACC -diskontna stopnja	3.077	2.116

16. DRUGE FINANČNE NALOŽBE**Dolgoročne finančne naložbe**

v tisoč EUR	2017	2016
Naložbe v delnice bank	247	0
Naložbe v druge delnice in deleže	4.263	2.421
Skupaj druge finančne naložbe razpoložljive za prodajo	4.510	2.421
Posojila podjetjem	80.587	123.639
<i>* od tega do družb v skupini</i>	<i>80.479</i>	<i>123.314</i>
Posojila zaposlencem	310	408
Skupaj dana posojila	80.897	124.047
Skupaj druge finančne naložbe	85.407	126.468

Vse naložbe v delnice in deleže so razporejene kot finančne naložbe, razpoložljive za prodajo.

Od skupne vrednosti v znesku 4.510 tisoč evrov se 1.796 tisoč evrov (v letu 2016: 1.454 tisoč evrov) nanaša na finančne naložbe, ki kotirajo na borzi vrednostnih papirjev in so pripoznane po poštenu vrednosti.

Ostale naložbe se vrednotijo po nabavni vrednosti, saj ne kotirajo na borzi vrednostnih papirjev in za njih družba ne more pridobiti informacij, da bi lahko ocenila pošteno vrednost.

Finančne naložbe ne služijo kot zavarovanje in so proste bremen.

Kratkoročne finančne naložbe

v tisoč EUR	2017	2016
Druga kratkoročna posojila	44.448	9.662
* v skupini	43.999	9.208
Druga kratkoročna finančna sredstva	0	122.565
Depoziti pri bankah	77.283	299
Skupaj kratkoročne finančne naložbe	121.731	132.526

Med drugimi kratkoročnimi posojili je zajetih 43.999 tisoč evrov posojil odvisnim družbam, skupaj s kratkoročnim delom dolgoročnih danih posojil ter zaračunanih obresti.

Med drugimi kratkoročnimi finančnimi naložbami je družba v letu 2016 izkazovala terjatev iz naslova prodaje naložbe v družbo ONE.VIP, v kateri je imel Telekom Slovenije 45% delež. Kljub pomembnemu deležu pa Telekom Slovenije ni obvladoval družbe ONE.VIP, saj zaradi sestave poslovnih in nadzornih organov ni mogel vplivati na njeno poslovanje, hkrati pa Telekom Slovenije ni imel pravic do dividend in posledično ni imel ekonomskega vpliva. V letu 2017 je Telekom Austria Group uveljavil nakupno opcijo in v celoti plačal kupnino Telekomu Slovenije v višini 120 milijonov evrov. S plačilom kupnine je Telekom Slovenije v celoti izstopil iz lastništva družbe ONE.VIP DOO Skopje.

Na datum poročanja je imela družba pri banki vezanih 6 depozitov [na 31. 12. 2016 1 depozit] v skupni višini 77.283 tisoč evrov [2016: 299 tisoč evrov] z zapadlostjo od 39 do 151 dni [2016: 91 dni]. Letna obrestna mera znaša od 0,00 % do 0,10 % [letna obrestna mera 2016: 0,01 %].

En depozit je namenjen varovanju Monete v prvih treh mesecih leta 2018, ostalih pet depozitov pa za uravnavanje tekoče likvidnosti v prvih štirih mesecih leta 2018. Depoziti imajo določeno fiksno obrestno mero, zato podjetje ni izpostavljeno obrestnemu tveganju.

Tabela danih posojil

v tisoč EUR	2017	2016
Dolgoročno dana posojila	80.897	124.047
Dana posojila	80.587	123.639
Posojila zaposlencem	310	408
Kratkoročno dana posojila	44.448	9.662
Del dolgoročnega posojila, ki zapade v 12 mesecih - dana posojila	43.920	5.968
Del dolgoročnega posojila, ki zapade v 12 mesecih - posojila zaposlencem	105	115
Kratkoročno dana posojila in obresti	423	3.579
Stanje konec obdobja dana posojila	125.345	133.709

Zapadlost dolgoročnih in kratkoročnih posojil ter drugi podatki so razkriti v [pojasnilu 39, Upravljanje finančnih tveganj](#).

Dolgoročno dana posojila predstavljajo predvsem posojila, dana odvisnim družbam v skupini [2017: 99,5 %, 2016: 99,4 %].

V strukturi kratkoročnih danih posojil prevladujejo posojila, dana odvisnim družbam v skupini [2017: 99,0 %, 2016: 95,3 %].

Družba je dana posojila odvisni družbi Antenna TV SL na koncu poročevalskega obdobja na podlagi opravljene cenitve družbe Antenna TV SL oslabilo v višini 10.085 tisoč evrov [več v [pojasnilu 15, Naložbe v odvisne družbe](#)].

Posojila, dana odvisnim družbam v Sloveniji, so večinoma obrestovana po davčno priznani obrestni meri, skladno s Pravilnikom o priznani obrestni meri. Letna obrestna mera teh posojil se giblje med 0,812 % in 3,50 %. Posojila, dana odvisnim družbam v tujini, so obrestovana po obrestni meri, ki je enaka ponderirani letni obrestni meri, po kateri se na trgu zadolžuje matična družba, povečani za določen pribitek iz naslova kreditnega tveganja, skladno z internim pravilnikom. Obrestna mera teh posojil se giblje med 2,867 % in 5,243 %.

Obrestna mera posojil, danih drugim, se giblje med 0,728 % in 5,00 %, obrestna mera stanovanjskih posojil, danih zaposlenim, pa med 3,70 % in 6,23 %.

Vsa dana posojila, razen stanovanjskih posojil, danih zaposlenim, so zavarovana z bianko menicami, poroštvenimi izjavami, z odstopom obstoječih in bodočih terjatev oziroma z zastavnimi pravicami na premičninah in nepremičninah. Če se za določeno posojilo oceni, da zavarovanje ni več ustrezno oziroma zadostno, družba lahko zahteva novo zavarovanje.

17. OSTALA DOLGOROČNA SREDSTVA

v tisoč EUR	2017	2016
Vnaprej plačane najemnine	13.812	15.776
Dolgoročno odloženi stroški prodajnih vzpodbud	2.671	2.744
Dolgoročne poslovne terjatve	15.577	13.485
Drugi dolgoročno odloženi stroški	1.037	1.267
Skupaj ostala dolgoročna sredstva	33.097	33.272

Med dolgoročnimi poslovnimi terjatvami družba izkazuje prodajo blaga na obroke v višini 15.240 tisoč evrov [2016: 13.206 tisoč evrov], katerih zapadlost je daljša od enega leta. Za terjatve, ki izhajajo iz plačil na obroke, se popravek vrednosti terjatev oblikuje na kratkoročnem delu.

Gibanje ostalih dolgoročnih sredstev brez dolgoročnih poslovnih terjatev in dolgoročno odloženih stroškov

v tisoč EUR	Najemnine	Prodajne vzpodbude
Stanje 1. 1. 2016	15.456	2.295
Povečanje v poslovnih združitvah	0	892
Povečanje	2.804	14.733
Prenos med stroške	-2.484	-15.176
Stanje 31. 12. 2016	15.776	2.744
Povečanje	1.299	15.248
Prenos med stroške	-3.263	-15.321
Stanje 31. 12. 2017	13.812	2.671

Vnaprej plačane najemnine predstavljajo pretežno najem prostorov in zemljišč za potrebe postavitve baznih postaj in zakupe optičnih vlaken.

18. NALOŽBENE NEPREMIČNINE

Gibanje naložbenih nepremičnin 2017

v tisoč EUR	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2017	4.865	1.810	6.675
Povečanja	0	3	3
Stanje 31. 12. 2017	4.865	1.813	6.678
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2017	1.572	923	2.495
Slabitev	117	9	126
Amortizacija	0	51	51
Stanje 31. 12. 2017	1.689	983	2.672
Neodpisana vrednost			
Stanje 1. 1. 2017	3.293	887	4.180
Stanje 31. 12. 2017	3.176	830	4.006

Gibanje naložbenih nepremičnin 2016

v tisoč EUR	Zemljišča	Zgradbe	Skupaj
Nabavna vrednost			
Stanje 1. 1. 2016	4.865	1.977	6.842
Zmanjšanja	0	-167	-167
Stanje 31. 12. 2016	4.865	1.810	6.675
Popravek vrednosti			
Stanje 1. 1. 2016	1.232	589	1.821
Zmanjšanja	0	-2	-2
Slabitev	340	270	610
Amortizacija	0	66	66
Stanje 31. 12. 2016	1.572	923	2.495
Neodpisana vrednost			
Stanje 1. 1. 2016	3.633	1.388	5.021
Stanje 31. 12. 2016	3.293	887	4.180

Družba ima na dan 31. 12. 2017 med naložbenimi nepremičninami izkazano zemljišče in zgradbo v Sečoveljskih solinah v višini 2.972 tisoč evrov in zemljišče, zunanjo ureditev, čistilno napravo in zgradbo hotela Tisa na Pohorju v višini 1.034 TEUR.

Cenitev navedenih nepremičnin je opravil pooblaščen ocenjevalec nepremičnin na dan 31. 12. 2017. Pri oceni vrednosti se je preverila primernost uporabe metod za ocenjevanje zemljišč: nabavnovrednostni način, na donosu zasnovan način in način tržnih primerjav. Glede na namen vrednotenja, vrste nepremičnin in razpoložljive podatke se je za oceno poštene vrednosti zemljišča in zgradb v Sečoveljskih solinah uporabil način [metoda] tržnih primerjav. Za oceno poštene vrednosti za zemljišče, zunanjo ureditev, čistilno napravo in zgradbo hotela Tisa na Pohorju pa se je uporabil način tržnih primerjav in nabavnovrednostni način.

Družba je na osnovi te cinitve naložbeni nepremičnini slabila v višini 126 tisoč evrov in pripoznala odhodke iz naslova slabitve neopredmetenih in opredmetenih sredstev [\[pojasnilo 9\]](#).

Prihodki od naložbenih nepremičnin, pripoznani v poslovnem izidu v letu 2017, znašajo 292 tisoč evrov [2016: 181 tisoč evrov]. Stroške, povezane z naložbenimi nepremičninami, je družba v izkazu poslovnega izida v letu 2017 pripoznala v višini 174 tisoč evrov [2016: 165 tisoč evrov] in jih izkazuje v stroških materiala in energije ter stroških storitev, pod postavkama stroški vzdrževanja opredmetenih osnovnih sredstev in stroški drugih storitev [\[pojasnilo 7\]](#) ter v postavki ostali odhodki [\[pojasnilo 9\]](#) v drugih odhodkih poslovanja.

19. SREDSTVA ZA ODTUJITEV

Sredstva za odtujitev so zemljišča in zgradbe, ki jih družba Telekom Slovenije skladno s procesom racionalizacije in optimizacije nepremičnin v prihodnosti ne namerava uporabljati v poslovne namene. Zanje je uprava družbe sprejela sklep o prodaji, kar se predvideva v naslednjih dvanajstih mesecih. Sredstva za odtujitev se prenesejo med kratkoročna sredstva za odtujitev po knjigovodski vrednosti ali poštene vrednosti, zmanjšani za stroške prodaje, in sicer po tisti, ki je nižja. Za vsa prenesena sredstva se pred prenosom oceni poštena vrednost nepremičnin. Na 31. 12. 2017 izkazuje družba sredstva za odtujitev, zemljišča in zgradbe, v višini 754 tisoč evrov [2016: 1.818 tisoč evrov]. Družba prodajne aktivnosti redno izvaja.

v tisoč EUR	Sredstva za odtujitev
Stanje 1. 1. 2016	914
Povečanja	932
Prodaja	-28
Stanje 31. 12. 2016	1.818
Povečanja	2
Prodaja	-925
Slabitev	-141
Stanje 31. 12. 2017	754

Družba je marca 2017 pridobila nove cinitve z oceno tržnih vrednosti za deset nepremičnin, ki so jih pripravili pooblaščen ocenjevalci vrednosti nepremičnin DODOMA, d.o.o., Maribor in SIGMA, d.o.o., Kopriva, Dutovlje.

Ocena poštene vrednosti je bila določena na podlagi tržne vrednosti. Skladno s tem je družba oslabila sredstva za odtujitev v višini 141 tisoč tisoč evrov. Oslabitev je pripoznana v izkazu poslovnega izida v postavki Slabitev neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev [\[pojasnilo 9\]](#).

Sredstva za odtujitev so se zmanjšala za 925 tisoč evrov, zaradi prodaje zemljišč ter nepremičnine Primskovo. Pri tem je družba ustvarila 362 tisoč evrov dobička od prodaje, ki ga je pripoznala v izkazu poslovnega izida v postavki Dobiček pri prodaji opredmetenih osnovnih sredstev [\[pojasnilo 6\]](#).

20. ZALOGE

v tisoč EUR	2017	2016
Material	9.530	10.041
Trgovsko blago	8.576	9.217
Skupaj zaloge	18.106	19.258

V letu 2017 je družba odpisala 1.777 tisoč evrov zalog [2016: 2.542 tisoč evrov]. Odpis zalog je bil pripoznan med stroški v izkazu poslovnega izida pod postavko Drugi odhodki poslovanja, slabitev in odpisi zalog [pojasnilo 9, Drugi odhodki poslovanja]. Po čisti iztržljivi vrednosti je vrednoteno za 1.361 tisoč evrov trgovskega blaga in za 3.203 tisoč evrov materiala. Ostale zaloge so vrednotene po prvotni nabavni vrednosti, saj je bila nabavna vrednost teh zalog nižja od čiste iztržljive vrednosti. Družba med svojimi zalogi nima zalog, zastavljenih kot jamstvo za obveznosti.

21. POSLOVNE IN DRUGE TERJATVE

v tisoč EUR	2017			2016
	Bruto vrednost	Popravek vrednosti	Neto vrednost	Neto vrednost
Poslovne terjatve do kupcev	130.584	-15.305	115.279	111.151
Poslovne terjatve do tujih operaterjev	17.301	-1.746	15.555	22.339
Poslovne terjatve do domačih operaterjev	26.466	-11.401	15.065	5.646
Skupaj poslovne terjatve do kupcev	174.351	-28.452	145.899	139.136
Dani predujmi in varščine	728	0	728	1.137
Terjatve za DDV in druge davke	3.989	0	3.989	4.197
Druge terjatve	686	0	686	728
Skupaj druge terjatve	5.403	0	5.403	6.062
Skupaj poslovne in druge terjatve	179.754	-28.452	151.302	145.198

Med poslovnimi terjatvami družba izkazuje 41.756 tisoč evrov obročnih odplačil [2016: 39.014 tisoč evrov].

Poslovne terjatve se ne obrestujejo.

Gibanje popravka vrednosti terjatev

v tisoč EUR	2017	2016
Stanje 1. 1.	-36.209	-32.222
Povečanja v poslovnih združitvah	0	-1.661
Popravki v letu	-5.805	-14.822
Odprava popravkov	9.989	8.427
Odpisi	3.573	4.069
Stanje konec obdobja	-28.452	-36.209

Način ocenjevanja pri oblikovanju popravka vrednosti terjatev v letu 2017 ni spremenjen.

22. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE

v tisoč EUR	2017	2016
Odloženi stroški	6.977	7.885
Vnaprej vračunani prihodki za že opravljene storitve in dobavljeno blago	25.772	8.331
Vnaprej vračunani prihodki in odloženi stroški - mednarodni obračun	23.107	16.420
Kratkoročni del prodajnih vzpodbud	11.953	11.703
Drugo	1.120	1.104
Skupaj aktivne časovne razmejitve	68.929	45.443

Odloženi stroški se nanašajo pretežno na najem prostorov za bazne postaje, zakupe vodov, vzdrževanje opreme in programov ter odložene stroške za radijske frekvence. Povečanje vnaprej vračunanih prihodkov za že opravljene storitve se nanaša predvsem na prihodke iz naslova e-cestninjenja.

23. DENAR IN DENARNI USTREZNIKI

v tisoč EUR	2017	2016
Denarna sredstva v blagajni in na računih v banki	15.358	34.448
Kratkoročni depoziti pri bankah z zapadlostjo do treh mesecev	2.000	0
Skupaj denar in denarni ustrezniki	17.358	34.448

Denarna sredstva na računih v banki se obrestujejo po bančnih obrestnih merah za pozitivna stanja na računih od 0,001 % do 0,00 % letno.

Družba ima za uravnavanje kratkoročne likvidnosti odprte kreditne linije oziroma revolving posojila v skupni višini 100 milijonov evrov. Hkrati so bile v letu 2017 za zagotovitev dolgoročne rezervne likvidnosti pridobljene tudi dolgoročne kreditne linije oziroma revolving posojila v skupni višini 70 milijonov evrov. Na dan 31. 12. 2017 posojila oziroma linije niso bile črpane. Družba ima z banko podpisano tudi pogodbo o limitu na transakcijskem računu v višini 5 milijonov evrov, ki prav tako ni bil črpan. Kreditne linije družba prikazuje v [pojasnilu 28, Prejeta posojila](#).

24. KAPITAL IN REZERVE

v tisoč EUR	2017	2016
Vpoklicani kapital	272.721	272.721
Kapitalske rezerve	180.956	180.956
Rezerve iz dobička	104.978	237.272
Zakonske rezerve	50.434	50.434
Rezerve za lastne delnice in lastne poslovne deleže	3.671	3.671
Lastne delnice in lastni poslovni deleži	-3.671	-3.671
Statutarne rezerve	54.544	54.544
Druge rezerve iz dobička	0	132.294
Zadržani čisti poslovni izid	137.756	36.256
Zadržani poslovni izid preteklih let	136.036	16.026
Poslovni izid tekočega leta	1.720	20.230
Rezerve za poštene vrednosti finančnih instrumentov	955	678
Rezerve za poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganji v neto znesku	-472	0
Rezerve za aktuarske primanjkljaje in presežke	-2.539	-1.828
Skupaj kapital in rezerve	694.355	726.055

VPOKLICANI KAPITAL

Odobreni, izdani in v celoti vplačani kapital znaša 272.721 tisoč evrov in je razdeljen na 6.535.478 navadnih imenskih kosovnih delnic. Kosovne delnice se ne glasijo na nominalni znesek. Vsaka kosovna delnica ima enak delež in pripadajoč znesek v osnovnem kapitalu. Delež posamezne kosovne delnice v osnovnem kapitalu je določen glede na število izdanih kosovnih delnic.

Lastniška struktura

Delničar	31. 12. 2017		31. 12. 2016	
	Število delnic	Delež v %	Število delnic	Delež v %
Republika Slovenija	4.087.569	62,54	4.087.569	62,54
Slovenski državni holding d.d. (SDH)	277.839	4,25	277.839	4,25
Individualni delničarji	822.060	12,58	794.839	12,16
Druge domače pravne osebe	212.876	3,26	211.488	3,24
Kapitalska družba d.d.	365.175	5,59	365.175	5,59
Domače finančne družbe in skladi	356.525	5,46	445.871	6,82
Tuje pravne osebe	383.434	5,87	322.697	4,94
Lastne delnice	30.000	0,46	30.000	0,46
Skupaj	6.535.478	100,00	6.535.478	100,00

Opomba: Z dnem 31. 12. 2016 je družba pričela delničarje kategorizirati v skladu s Standardno klasifikacijo institucionalnih sektorjev.

Stanje in gibanje kapitala sta predstavljeni v izkazu gibanja kapitala. V letu 2017 družba ni izdala niti umaknila delnic, tako da je ostalo njihovo število nespremenjeno.

KAPITALSKE REZERVE

Kapitalske rezerve ob koncu poslovnega leta 2017 znašajo 180.956 tisoč evrov in se smejo uporabiti pod pogoji in za namen, ki jih določa zakon. Kapitalske rezerve niso namenjene delitvi. Gibanje kapitalskih rezerv je vidno v izkazu gibanja kapitala.

REZERVE IZ DOBIČKA

Družba pri svojem poslovanju oblikuje spodaj navedene rezerve kot del rezerv iz dobička.

Družba oblikuje **zakonske rezerve** v taki višini, da znaša vsota zakonskih rezerv in kapitalskih rezerv, ki se tem prištevajo na podlagi zakona za namene ugotavljanja potrebne višine zakonskih rezerv, 20 % osnovnega kapitala družbe. Družba ima na dan 31. 12. 2017 oblikovane zakonske rezerve v višini 50.434 tisoč evrov.

Kapitalske in zakonske rezerve se, v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah, lahko v presežnem znesku porabijo za povečanje osnovnega kapitala iz sredstev družbe in za kritje čiste ter prenesene izgube, če se hkrati ne uporabijo rezerve iz dobička za izplačilo dobička delničarjem.

Za leto 2017 je družba skladno z Zakonom o gospodarskih družbah in statutom družbe upoštevala obvezno uporabo čistega dobička in predpisan vrstni red ter ni oblikovala zakonskih in statutarne rezerv, saj že dosegajo maksimalno dovoljeno višino.

Rezerve za lastne deleže se oblikujejo v višini zneska pridobitve lastnih delnic in niso namenjene delitvi. V letu 2017 družba ni pridobila novih lastnih delnic.

Na 31. 12. 2017 je imela družba 30.000 **lastnih delnic**, kar predstavlja 0,46 % kapitala. Število lastnih delnic je nespremenjeno od njihove pridobitve v letu 2003. Lastne delnice v višini 3.671 tisoč evrov se izkazujejo kot odbitna postavka kapitala in so izkazane po nabavni vrednosti. V enaki višini se skladno z zakonskimi zahtevami oblikujejo tudi rezerve za lastne delnice. Lastne delnice sme družba pridobivati le po določbah 247. člena Zakona o gospodarskih družbah [ZGD-1].

Statutarne rezerve se uporabljajo za oblikovanje rezerv za lastne delnice, za kritje izgube, za povečanje osnovnega kapitala ter za kritje vseh vrst poslovnih in drugih tveganj. Družba oblikuje statutarne rezerve, dokler njihova višina ne doseže 20 % osnovnega kapitala družbe. Te rezerve se lahko porabijo v skladu s statutom družbe za povečanje osnovnega kapitala, za pokrivanje tekoče in prenesene izgube, če ni mogoče pokriti te izgube z drugimi viri, ter za oblikovanje lastnih delnic, če niso na razpolago drugi viri.

Druge rezerve iz dobička se lahko uporabijo za katerekoli namene v skladu z zakonom, statutom, poslovno politiko in sklepi skupščine.

ZADRŽANI ČISTI POSLOVNI IZID

Zadržani čisti poslovni izid vključuje prenesene dobičke prejšnjih let in čisti poslovni izid tekočega leta.

Na osnovi sklepov 28. skupščine družbe Telekom Slovenije, d. d., ki je potekala 21. 4. 2017 v Ljubljani, je bil pod točko sklepa št.4.1. sprejet sklep o uporabi bilančnega dobička. Bilančni dobiček, ki za leto 2016 znaša 32.834.996,07 evra, se je uporabil za izplačilo dividend v višini 32.527.390,00 evra, kar predstavlja 5,00 evra bruto na posamezno delnico [v letu 2016 so bile izplačane dividende za leto 2015 v znesku 32.527.390,00 evra, kar predstavlja 5,00 evra bruto na posamezno delnico]. Preostali del v višini 307.606,07 evra se prenese v naslednje leto.

Ugotovitev bilančnega dobička leta 2017

	v EUR
Čisti poslovni izid leta 2017	1.719.582,92
Preneseni čisti poslovni izid	3.742.353,76
Zmanjšanje drugih rezerv iz dobička	132.294.080,62
Zmanjšanje za znesek dolgoročno odloženih stroškov razvijanja	-22.389.592,18
Bilančni dobiček leta 2017	115.366.425,12

Predlagano izplačilo dividend za leto 2017

Znesek za izplačilo dividende: 40.984.511,40 evrov

Dividenda na navadno delnico: 6,30 evra

REZERVA ZA POŠTENE VREDNOSTI FINANČNIH INSTRUMENTOV

Rezerva za poštene vrednosti finančnih instrumentov vključuje spremembo vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo in spremembe poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem.

Spremembe rezerv za poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo

v tisoč EUR	2017	2016
Stanje 01. 01.	678	943
Prevrednotenje finančnih naložb razpoložljivih za prodajo (krepitev)	342	1
Odloženi davki	-65	0
Prerazvrstitev prevrednotenja finančnih naložb razpoložljivih za prodajo v poslovni izid	0	-300
Odloženi davek od prerazvrstitve prevrednotenja finančnih naložb razpoložljivih za prodajo v poslovni izid	0	51
Sprememba odloženih davkov zaradi preračuna davčne stopnje	0	-17
Stanje 31.12.	955	678

Spremembe prevrednotovalnih rezerv za pošteno vrednost finančnih instrumentov za varovanje pred tveganji (neto znesek)

v tisoč EUR	2017	2016
Stanje 1. 1.	0	0
Sprememba poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem	-583	0
Odloženi davek od spremembe poštene vrednosti finančnih instrumentov za varovanje pred tveganjem	111	0
Stanje 31. 12.	-472	0

REZERVE ZA AKTUARSKE PRIMANJKLJAJE IN PRESEŽKE

Kot aktuarski presežek ali primanjkljaj se izkazujejo spremembe sedanje vrednosti obveznosti do zaposlencev zaradi sprememb v aktuarskih predpostavkah in na podlagi izkustvenih prilagoditev. V letu 2017 se je znižal za 711 tisoč evrov in je konec leta 2017 znašal -2.539 tisoč evrov (2016: -1.828 tisoč evrov).

25. DOLGOROČNO ODLOŽENI PRIHODKI

v tisoč EUR	2017	2016
Vnaprej zaračunane kolokacije	10.404	7.366
Drugi dolgoročno odloženi prihodki	2.143	2.503
Skupaj dolgoročno odloženi prihodki	12.547	9.869

Vnaprej vračunane kolokacije se nanašajo na oddajo prostorov in opreme drugim operaterjem.

26. REZERVACIJE

Gibanje rezervacij v letu 2017

v tisoč EUR	2016	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	Sprememba diskontne stopnje	2017
Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah	19.967	-10.480	0	24.513	0	34.000
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade	9.748	-157	-382	711	238	10.158
Rezervacije za ocenjene stroške odstranitve sprejemno-oddajnih postaj	3.445	-26	-13	53	-6	3.453
Druge rezervacije	114	-178	0	134	0	70
Rezervacije za prestrukturiranje podjetja	2.718	-2.718	0	5.548	0	5.548
Skupaj rezervacije	35.992	-13.559	-395	30.959	232	53.229

Gibanje rezervacij v letu 2016

v tisoč EUR	2015	Črpanje	Odprava	Oblikovanje	Sprememba diskontne stopnje	2016
Rezervacije za verjetne obveznosti po tožbah	20.339	-1.346	-1.992	2.966	0	19.967
Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade	9.620	-234	-336	529	169	9.748
Rezervacije za ocenjene stroške odstranitve sprejemno-oddajnih postaj	3.155	-9	1	66	232	3.445
Druge rezervacije	168	-179	0	125	0	114
Rezervacije za prestrukturiranje podjetja	7.493	-7.493	0	2.718	0	2.718
Skupaj rezervacije	40.775	-9.261	-2.327	6.404	401	35.992

REZERVACIJE ZA VERJETNE OBVEZNOSTI PO TOŽBAH

Rezervacije za obveznosti po tožbah so oblikovane na podlagi ocene verjetnega izida, ki je opravljena z visoko stopnjo previdnosti. Datuma zapadlosti obveznosti ni mogoče določiti. Tožbe se med drugim nanašajo na očitane domnevne zlorabe prevladujočega položaja na trgih, na katerih posluje Telekom Slovenije, za katere pa je Agencija za varstvo konkurence Republike Slovenije (AVK) po uradni dolžnosti proti družbi Telekom Slovenije v preteklih letih uvedla več postopkov. Tožbe, za katere so oblikovane rezervacije, so v različnih fazah postopka. V do sedaj pravnomočno zaključenih zadevah je bil Telekom Slovenije v večji meri uspešen, kar tekoče objavlja skladno s Pravili borze. Na podlagi ocene posloводства in na osnovi pridobljenih pravnih mnenj so oblikovane rezervacije iz tožb v višini 34.000 tisoč evrov (2016: 19.967 tisoč evrov).

Proti družbi so bile na 31. 12. 2017 vložene tožbe v skupnem znesku 188.458 tisoč evrov (v letu 2016: 259.463 tisoč evrov), kar je razloženo v [pojasnilu 35 Pogojne obveze](#).

REZERVACIJE ZA OCENJENE STROŠKE ODSTRANITVE BAZNIH POSTAJ

Rezervacije so bile oblikovane v višini predvidenih stroškov odstranitve, diskontirane z diskontno stopnjo 1,92 % letno (2016: 1,75 % letno), kolikor je konec decembra 2017 znašala donosnost 15-letnih podjetniških obveznic z visoko boniteto v evrskem območju.

REZERVACIJE ZA ODPRAVNINE IN JUBILEJNE NAGRADE

Rezervacije za odpravnine ob upokojitvi so oblikovane na osnovi aktuarskega izračuna. Pri izračunu je bila uporabljena diskontna stopnja 1,92 %, kolikor je konec decembra 2017 znašala donosnost 15-letnih podjetniških obveznic z visoko boniteto v evrskem območju (v letu 2016 je znašala diskontna stopnja 1,75 %). Stopnja fluktuacije zaposlenih je upoštevana glede na starostne intervale in znaša od 0 % do 3,5 % (v letu 2016 se je gibala od 0 % do 3,5 %). Obveznosti družbe so enake sedanjí vrednosti ocenjenih prihodnjih izplačil. Drugih pokojninskih obveznosti družba nima.

REZERVACIJE ZA PRESTRUKTURIRANJE PODJETJA

Družba je v letu 2017 v celoti črpala rezervacije za prestrukturiranje podjetja v višini 2.718 tisoč evrov, ki so bile oblikovane v preteklem poročevalskem obdobju. Skladno s poslovnim načrtom je družba oblikovala rezervacije za reorganizacijo podjetja v višini 5.548 tisoč evrov, ki se nanašajo na odpravnine zaposlenim ob kadrovskem prestrukturiranju.

27. DOLGOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI

v tisoč EUR	2017	2016
Pogodbene obveznosti za aktivne programske pravice	9.684	9.703
Microsoft licence	0	1.695
Drugo	6.674	3
Skupaj dolgoročne poslovne obveznosti	16.358	11.401

V letu 2017 so se druge dolgoročne obveznosti povečale zaradi poravnave z družbo Telemach.

28. PREJETA POSOJILA

To pojasnilo vsebuje informacijo o pogodbenih pogojih, ki veljajo za prejeta posojila. Več informacij o izpostavljenosti obrestnemu in tečajnemu tveganju je navedenih v [pojasnilu 39 Upravljanje finančnih tveganj](#).

v tisoč EUR	2017	2016
Prejeta dolgoročna posojila		
Bančna posojila	168.796	0
Skupaj dolgoročni del	168.796	0
Prejeta kratkoročna posojila		
Posojila družb v skupini	0	2.000
Tekoča zapadlost dolgoročnih posojil bank	115.189	304.316
Skupaj kratkoročni del	115.189	306.316

Pogodbena določila prejetih posojil

v tisoč EUR	Dolgoročni del 31. 12. 2017	Kratkoročni del 31. 12. 2017	Rok zapadlosti daljši od 5 let*	Pogodbena obrestna mera	Zapadlost zadnjega obroka	Način zavarovanja
Dolgoročne finančne obveznosti do bank	169.231	115.385	7.692	6mEURIBOR + 1,65%	2023	bianco menice
				6mEURIBOR + 1,70%	2021	bianco menice
				6mEURIBOR + 1,60%	2018	bianco menice

Družba ima odprte kratkoročne in dolgoročne kreditne linije oziroma revolving posojila, ki so zavarovana z biano menicami. Kratkoročne kreditne linije oziroma revolving posojila zapadejo v letu 2018 in imajo fiksno ali spremenljivo obrestno mero ter pribitek od 0,70 % do 3,00 %. Dolgoročne kreditne linije oziroma revolving posojila zapadejo v letu 2020 in imajo spremenljivo obrestno mero ter pribitek od 0,80 % do 1,1 %. Prav tako ima družba z banko podpisano pogodbo o koriščenju limita na transakcijskem računu s fiksno obrestno mero 3,50 %.

Banke, ki so odobrile dolgoročna posojila, zahtevajo vzdrževanje v posojilnih pogodbah opredeljenih vrednosti finančnih kazalnikov na ravni Skupine Telekom Slovenije: delež servisiranja dolga, delež servisiranja obresti, razmerje med dolgom in kapitalom, razmerje med neto finančnim dolgom in EBITDA, delež kapitala v vsoti vseh obveznosti in kapitala ter razmerje med EBITDA in finančnimi odhodki. Nedoseganje predpisane vrednosti kazalnikov je lahko razlog za predčasno zapadlost posojil v plačilo. Na 31. 12. 2017 so bile vse finančne zaveze na ravni skupine dosežene. Kršeno je bilo eno od pogodbenih določil, za kar pa so banke posojilodajalke podale spregled pred dnevom bilance stanja.

29. DRUGE DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI

v tisoč EUR	2017	2016
Obveznosti iz izdanih obveznic	99.898	99.857
Obveznosti za obrestno zamenjavo	583	0
Skupaj druge dolgoročne finančne obveznosti	100.481	99.857

Telekom Slovenije je v juniju 2016 izdal obveznice v nominalni vrednosti 100.000 tisoč evrov z nespremenljivo letno obrestno mero 1,95 % in rokom dospelosti 10. junij 2021. Celotna izdaja obsega 100.000 apoenov po 1.000 evrov. Obresti dospevajo v plačilo letno, nominalna vrednost pa dospe v izplačilo v celoti v enkratnem znesku. Obveznice so vrednotene po metodi odplačne vrednosti po 1,994% efektivni obrestni meri.

V februarju 2017 je bila sklenjena obrestna zamenjava z namenom varovanja obrestne mere, katere poštena vrednost znaša na dan 31. 12. 2017 583 tisoč evrov. Več v [pojasnilu 39 Upravljanje finančnih tveganj](#).

30. POSLOVNE IN DRUGE OBVEZNOSTI

v tisoč EUR	2017	2016
Obveznosti do dobaviteljev	84.938	82.119
Obveznosti do domačih operaterjev	3.559	3.743
Obveznosti do tujih operaterjev	7.488	16.248
Obveznost za DDV in druge davčne obveznosti	4.527	4.683
Obveznosti do zaposlenih	6.289	6.838
Obveznosti za predujme in varščine	354	351
Druge obveznosti	14.040	11.955
Skupaj poslovne in druge obveznosti	121.195	125.937

Poslovne obveznosti niso obrestovane in so običajno poravnane v dogovorjenem roku od 8 do 120 dni, obveznosti do operaterjev prav tako niso obrestovane in so običajno poravnane v dogovorjenem roku od 15 do 60 dni.

Druge obveznosti so predvsem obveznosti iz naslova cesij in asignacij, obveznosti do ponudnikov blaga in storitev [Moneta], obveznosti iz komisijske in konsignacijske prodaje ter kratkoročni del pripoznanih pogodb za zagotavljanje TV-vsebin.

31. DRUGE KRATKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI

v tisoč EUR	2017	2016
Obveznosti za izplačilo dividend	184	208
Obveznosti iz izdanih obveznic	1.053	1.053
Druge finančne obveznosti	3.059	3.059
Skupaj druge kratkoročne finančne obveznosti	4.296	4.320

32. KRATKOROČNO ODLOŽENI PRIHODKI

v tisoč EUR	2017	2016
Odloženi prihodki od prodaje predplačniških kartic	1.479	1.565
Kratkoročni del kolokacij	1.537	1.621
Kratkoročni del vladne podpore za opredmetena osnovna sredstva	83	234
Drugi odloženi prihodki	1.208	1.190
Skupaj kratkoročno odloženi prihodki	4.307	4.610

Drugi odloženi prihodki se nanašajo predvsem na program zvestobe in storitve informacijskokomunikacijskih tehnologij.

33. VNAPREJ VRAČUNANI STROŠKI IN ODHODKI

v tisoč EUR	2017	2016
Vnaprej vračunani stroški in odhodki za že opravljene storitve in dobavo blaga	21.986	18.055
Vnaprej vračunani stroški in odloženi prihodki - mednarodni obračun	18.684	16.522
Vnaprej vračunane plače in nagrade	2.414	1.689
Vnaprej vračunani stroški za neizkoriščene letne dopuste	3.498	3.639
Drugo	0	6
Skupaj vnaprej vračunani stroški in odhodki	46.582	39.911

34. KNJIGOVODSKE IN POŠTENE VREDNOSTI

To pojasnilo vsebuje podatke o razvrstitvi v ravni hierarhije poštene vrednosti le za sredstva in finančne obveznosti, ki so merjene po poštenu vrednosti in za katere se poštena vrednost razkriva.

Knjigovodske in poštene vrednosti na 31. 12. 2017

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1. nivo	2. nivo	3. nivo
Dolgoročna finančna sredstva					
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	1.796	1.796	1.796		
Dana posojila	80.897	80.897			80.897
Kratkoročna finančna sredstva					
Dana posojila	44.448	44.448			44.448
Dolgoročne finančne obveznosti					
Obveznice	99.898	101.000	101.000		
Prejeta posojila	168.796	168.796			168.796
Obveznosti za obrestno zamenjavo	583	583		583	
Kratkoročne finančne obveznosti					
Obveznice	-42	-42			-42
Obresti od obveznic	1.095	1.095			1.095
Prejeta posojila	115.189	115.189			115.189
Druge finančne obveznosti	3.243	3.243			3.243

Knjigovodske in poštene vrednosti na 31. 12. 2016

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1. nivo	2. nivo	3. nivo
Dolgoročna finančna sredstva					
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	1.454	1.454	1.454		
Dana posojila	124.047	124.047			124.047
Kratkoročna finančna sredstva					
Dana posojila	9.662	9.662			9.662
Druge kratkoročna finančna sredstva	118.897	118.897			118.897
Dolgoročne finančne obveznosti					
Obveznice	99.857	104.000	104.000		
Kratkoročne finančne obveznosti					
Obveznice	-42	-42			-42
Obresti od obveznic	1.095	1.095			1.095
Prejeta posojila	306.316	306.316			306.316
Druge finančne obveznosti	3.267	3.267			3.267

V tabelo družba ne vključuje poslovnih terjatev in obveznosti, saj so te izrazito kratkoročne in se praviloma poravnajo prej kot v 180 dneh.

Prav tako v tabelo niso vključene finančne naložbe, ki jih družba vrednoti po nabavni vrednosti. Vrednost teh naložb na dan 31.12. 2017 znaša 2.714 tisoč evrov (2016: 967 tisoč evrov). Enako velja za finančne naložbe v odvisne družbe in skupne podvige, ki so prav tako merjene po modelu nabavne vrednosti ([pojasnilo 15 Naložbe v odvisne družbe](#)).

SREDSTVA IN OBVEZNOSTI, KI NISO IZMERJENA PO POŠTENI VREDNOSTI V BILANCI STANJA, VENDAR JE RAZKRITA NJIHOVA POŠTENA VREDNOST:

Knjigovodske in poštene vrednosti na 31. 12. 2017

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1. nivo	2. nivo	3. nivo
Naložbene nepremičnine	4.006	4.117			4.117

Knjigovodske in poštene vrednosti na 31. 12. 2016

v tisoč EUR	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	1. nivo	2. nivo	3. nivo
Naložbene nepremičnine	4.180	4.180			4.180

Družba sredstev in obveznosti, za katere ne ugotavlja poštene vrednosti, ni razvrstila v nobeno od kategorij poštene vrednosti.

35. POGOJNE OBVEZE

OBVEZNOSTI IN TERJATVE ZA POSLOVNI NAJEM

Družba kot najemjemalec

Družba izkazuje obveznosti iz poslovnega najema opredmetenih osnovnih sredstev, ki se nanašajo predvsem na zakupe vodov, najem poslovnih prostorov in baznih postaj.

Podlaga za opredelitev plačil najemnin so na domačem segmentu za regulirane storitve vzorčne pogodbe, za neregulirane pa komercialni ceniki storitev.

Na mednarodnem segmentu se cene oblikujejo glede na povpraševanje in ponudbo z upoštevanjem cenovnih okvirjev, ki veljajo za domače operaterje.

Najemne pogodbe so sklenjene za nedoločen ali določen čas z možnostjo podaljšanja na podlagi novih pogajanj. Naročnik lahko odpove pogodbo oziroma naročilo v skladu z določili pogodbe oz. naročila. Za predčasno odpoved se naročniku obračunajo penali.

Za poslovne prostore in bazne postaje je najemnina določena glede na dogovorjeno ceno z lastnikom in glede na pretekle najemnine. V primerih, ko je lastnik operater, se višina najemnine določa glede na njihov cenik ter primerjavo z lastnim cenikom za oddajo prostorov. Najemne pogodbe so sklenjene za nedoločen čas, za čas obratovanja ali za 15 let z možnostjo podaljšanja na podlagi novih pogajanj. Pri pogodbah, sklenjenih za nedoločen čas, obstajajo pogoji prekinitve. Ti pogoji so lahko sledeči:

- najemnik lahko pisno odpove pogodbo v roku 3 mesecev, če se izkaže predmetna nepremičnina za tehnično neustrezno ali ni potrebe po njej;
- razvezni pogoji, če najemnik v roku do 2 let ne pridobi gradbenega dovoljenja za gradnjo bazne postaje;
- lastnik nepremičnine lahko poda sporazumno odpoved, v primeru da krajani ne bi soglašali s postavitvijo bazne postaje (pred tem obstajajo pogajanja z njimi, pojasnitve v zvezi z delovanjem bazne postaje);
- lastnik lahko prekine pogodbo brez odpovednega roka, če najemnik uniči objekt;
- 3- do 12-mesečni odpovedni rok v primeru kršitve določb sklenjene pogodbe s strani najemnika;
- možnost odpovedi v roku 1 leta s strani lastnika nepremičnine po določbah Obligacijskega zakonika in Zakona o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih.

Rok zapadlosti - v tisoč EUR	2017	2016
do 1 leta	10.647	11.063
od 1 leta do vključno 5 let	34.556	44.838
nad 5 let	28.691	38.364
Skupaj	73.894	94.265

V obdobju poročanja 2017 je družba v izkazu poslovnega izida pripoznala stroške poslovnega najema v znesku 11.279 tisoč evrov [2016: 10.774 tisoč evrov] in jih izkazuje med stroški zakupa vodov ter stroški najema opredmetenih osnovnih sredstev [[pojasnilo 7, Stroški storitev](#)].

Družba kot najemodajalec

Družba izkazuje terjatve iz poslovnega najema opredmetenih osnovnih sredstev. Nanašajo se na zakupe vodov, najem poslovnih prostorov in baznih postaj. Podlage za plačila najemnin na domačem segmentu in mednarodnem segmentu se oblikujejo pod enakimi pogoji, kot če družba nastopa kot najemjemalec. Najemne pogodbe so sklenjene za nedoločen ali določen čas z možnostjo podaljšanja na podlagi novih pogajanj.

Najemne pogodbe za oddajo prostorov in opreme so v večini sklenjene za nedoločen čas (ena večja pogodba, sklenjena za določen čas 5 let). Odpovedni rok je različen, od 2 do 12 mesecev.

Rok zapadlosti - v tisoč EUR	2017	2016
do 1 leta	10.536	11.763
od 1 leta do vključno 5 let	35.937	39.450
nad 5 let	33.085	40.464
Skupaj	79.558	91.677

V obdobju poročanja 2017 so prihodki od najemnin, izkazani v izkazu poslovnega izida, znašali 10.352 tisoč evrov [2016: 11.221 tisoč evrov] in jih družba izkazuje med prihodki od prodaje storitev na domačem in tujem trgu [[pojasnilo 5, Čisti prihodki od prodaje](#)].

Višina tožbenih zahtevkov

v tisoč EUR	2017	2016
Višina tožbenih zahtevkov	188.458	259.463

Na datum poročanja je bilo proti družbi vloženo 41 tožb [2016: 56 tožb], od katerih so največje:

T-2 v višini 129.557 tisoč evrov, SKY NET v višini 33.047 tisoč evrov.

Na podlagi sklenjenega sporazuma v februarju 2017 se bo izpostavljenost Telekoma Slovenije iz naslova prejetih tožb znižala v višini 87.392 tisoč evrov [[pojasnilo 41 Dogodki po datumu bilance](#)].

Tožbe so v različnih fazah postopkov, in sicer:

- v gospodarskem sporu T-2 zoper Telekom Slovenije je Vrhovno sodišče RS razveljavilo sodbo drugo in prvo stopnjskega sodišča ter zadevo vrnilo pred sodišče prve stopnje v novo sojenje.
- v gospodarskem sporu SKY NET zoper Telekom Slovenije zaradi plačila odškodnine v višini 25.960 tisoč evrov je bil primarni tožbeni zahtevek SKY NET-a pravnomočno zavržen. Okrožno sodišče bo v ponovnem postopku odločalo še o podrednem zahtevku, tj. izpolnitvi pogodbe. K navedenemu gospodarskemu sporu je isto sodišče pridružilo še pravdno zadevo SKY NET zoper Telekom Slovenije zaradi izpolnitve pogodbe v okviru 7.087 tisoč evrov. Sodišče o podrednem zahtevku, t.j. izpolnitvi pogodbe, še ni odločilo.
- na osnovi put opsijske pogodbe 2017 je družba Antenna Slovenia B.V. Amsterdam v letu 2017 Telekomu Slovenije vročila izjavo o uveljavitvi opcije, ki pa po mnenju Telekoma Slovenije ni bila pravilno uveljavljena in je posledično plačilo zahtevane kupnine zavrnil. Spor glede tega se bo reševal v že začetem arbitražnem postopku pred mednarodnim arbitražnim razsodiščem v Ženevi.

Na podlagi ocene posloводства in na osnovi pridobljenih pravnih mnenj so oblikovane rezervacije iz tožb v višini 34.000 tisoč evrov [[pojasnilo 26, Rezervacije](#)]. Pogojne obveznosti na dan bilance stanja znašajo 25.855 tisoč evrov [v letu 2016: 16.167 tisoč evrov].

Glede na potek postopkov je težko z zadostno stopnjo verjetnosti napovedati čas zaključka posamezne zadeve.

Dane garancije

v tisoč EUR	2017	2016
Garancije za dobro opravljeno delo in za odpravo napak	6.446	5.878
Garancije za zavarovanje pogodbenih obveznosti	2.083	2.453
Druga jamstva	502	268
Skupaj dane garancije	9.031	8.599

Dane garancije 2.083 tisoč evrov predstavljajo garancije Telekoma Slovenije bankam za zavarovanje obveznosti odvisnih družb. Telekom Slovenije zaračunava odvisnim družbam nadomestilo v višini 1,0 % letno od zneska garancije in jih družba pripozna med prihodki od prodaje storitev na domačem in tujem trgu [pojasnilo 5, Čisti prihodki od prodaje].

Nobena od naštetih obveznosti ne izpolnjuje pogojev za pripoznanje med bilančne postavke, družba pa iz tega naslova ne pričakuje materialnih posledic.

DANO PODPORNO PISMO

Družba Telekom Slovenije je kot edina lastnica družbe TSmedia in večinska lastnica družbe IPKO in Antenna TV SL izdala navedenim družbam podporna pisma, v katerih zagotavlja, da nima namena niti ustaviti poslovanja niti ga pomembno zmanjšati, obenem pa jim bo v naslednjih 12 mesecih od datuma podpisa pisma zagotavljala zadostna finančna sredstva, da bodo lahko redno poravnava vse svoje obveznosti.

36. POSLI S POVEZANIMI STRANKAMI

Povezane osebe so posamezniki ali družbe, ki so povezani s Telekomom Slovenije.

POSLI S FIZIČNIMI OSEBAMI

Fizične osebe (predsednik uprave in član uprave, namestnik podpredsednika in člani nadzornega sveta) imajo skupaj v lasti 448 delnic družbe z oznako TLSG, kar predstavlja 0,00687 % lastniški delež. Preostali člani organov upravljanja in nadzora niso imeli v lasti delnic družbe.

V letu 2017 ni bilo odobrenih posojil povezanim fizičnim osebam.

Podatki o skupinah oseb 2017

v tisoč EUR	Skupni bruto znesek vseh prejemkov	Izplačila kot udeležba v dobičku na podlagi sklepa skupščine	Posojila	
			Neodplačan del 31. 12. 2017	Odplačila v letu 2017
Člani uprave skupaj	824	-	-	-
Člani nadzornega sveta	263	-	-	-
Člani komisij nadzornega sveta	20	-	-	-
Drugi vodstveni delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	5.442	-	10	6

Podatki o skupinah oseb 2016

v tisoč EUR	Skupni bruto znesek vseh prejemkov	Izplačila kot udeležba v dobičku na podlagi sklepa skupščine	Posojila	
			Neodplačan del 31. 12. 2016	Odplačila v letu 2016
Člani uprave skupaj	713	-	-	-
Člani nadzornega sveta	254	-	-	-
Člani komisij nadzornega sveta	23	-	-	-
Drugi vodstveni delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	5.039	-	16	6

Posojila drugim vodilnim delavcem družbe, zaposlenim na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, so odobrena z od 4,01% do 4,13% letno obrestno mero. Odobrena so bila v skupnem znesku 67 tisoč evrov z odplačilno dobo do 15 let.

Družba ni nobeni od skupin odobrila predujmov ali poroštev niti ne izkazuje obveznosti, odpisov ali odpuščenih zneskov.

Prejemki članov uprave za leto 2017 – razčlenjeno

v EUR	Plača	Spremenljivi prejemek*	Povračila stroškov	Regres	Zavarovalne premije	Bonitete	PDPZ	Skupaj bruto**	Skupaj neto***
Rudolf Skobe [1. 1. - 31. 12.]	145.222	15.864	1.710	1.158	697	6.690	2.819	174.160	76.623
Tomaž Seljak [1. 1. - 31. 12.]	145.222	15.864	2.305	1.158	697	5.182	2.819	173.247	78.137
Aleš Aberšek [1. 1. - 31. 12.]	145.222	12.816	1.439	1.158	12.452	8.050	2.819	183.956	67.079
Ranko Jelača [1. 1. - 31. 12.]	145.222	12.829	1.772	1.158	827	8.612	2.819	173.239	77.745
Vesna Lednik [1. 1. - 31. 12.]	101.658	7.403	1.298	1.158	697	4.638	2.819	119.671	55.924
Skupaj	682.546	64.776	8.524	5.790	15.370	33.172	14.095	824.273	355.508

*Spremenljivi prejemek predstavlja nagrado za uspešnost poslovanja za leto 2016.

**Skupaj bruto predstavlja vsoto vseh vrst stroškov dela, vključujoč neto prejemke (povračila stroškov), zavarovalne premije, bonitete in PDPZ (prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje).

***Skupaj neto predstavlja vsoto neto prejemkov članov uprave, vključujoč zavarovalne premije in bonitete, ki dejansko zmanjšujejo neto prejemek članov uprave, vendar brez PDPZ, ki ga član uprave ne prejeme osebno temveč se nakaže pokojninski družbi.

Prejemki članov uprave za leto 2016 – razčlenjeno

v EUR	Plača	Spremenljivi prejemek*	Povračila stroškov	Regres	Zavarovalne premije	Bonitete	PDPZ	Skupaj bruto**	Skupaj neto***
Rudolf Skobe [1. 1. - 31. 12.]	141.012	21.200	2.321	1.100	721	8.210	2.819	177.383	75.255
Tomaž Seljak [1. 1. - 31. 12.]	141.012	9.994	2.146	1.100	721	6.292	2.819	164.084	71.214
Aleš Aberšek [15. 3. - 31. 12.]	106.063	-	1.228	825	2.742	6.900	2.114	119.872	48.164
Ranko Jelača [15. 3. - 31. 12.]	112.068	-	1.296	825	677	7.421	2.114	124.401	54.322
Vesna Lednik [1. 1. - 31. 12.]	98.702	2.499	1.289	1.100	721	5.709	2.819	112.839	49.685
Mateja Božič [1. 1. - 12. 1.]	4.529	9.445	43	-	61	169	89	14.336	6.519
Skupaj	603.386	43.138	8.323	4.950	5.643	34.701	12.774	712.915	305.159

*Spremenljivi prejemek predstavlja nagrado za uspešnost poslovanja za pretekla obdobja in sicer:

- Rudolf Skobe: za leto 2013 in 2015

- Tomaž Seljak: za leto 2015, za leto 2013 pa je prejel letno nagrado za čas opravljanja funkcije direktorja sektorja

- Vesna Lednik: za leto 2015

- Mateja Božič: za leto 2013

**Skupaj bruto predstavlja vsoto vseh vrst stroškov dela, vključujoč neto prejemke (povračila stroškov), zavarovalne premije, bonitete in PDPZ (prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje).

***Skupaj neto predstavlja vsoto neto prejemkov članov uprave, vključujoč zavarovalne premije in bonitete, ki dejansko zmanjšujejo neto prejemek članov uprave, vendar brez PDPZ, ki ga član uprave ne prejeme osebno temveč se nakaže pokojninski družbi.

Člani uprave niso prejeli udeležbe v dobičku, opcij, provizij in drugih izplačil. Vsi zaslužki članov uprave, razen PDPZ spadajo med kratkoročne prejemke.

Obveznosti Telekom Slovenije

Družba Telekom Slovenije ima do povezanih oseb obveznosti iz naslova prejemkov, ki še niso bili izplačani in znašajo:

Obveznosti družbe Telekom Slovenije

v tisoč EUR	Skupni znesek vseh obveznosti 2017	Skupni znesek vseh obveznosti 2016
Člani uprave skupaj	227	11
Drugi vodstveni delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	440	0

Prejemki članov nadzornega sveta za leto 2017 (razčlenjeno)

v EUR	Seje	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije	Komisije	Potni stroški	Zavarovanje odgovornosti	Skupaj bruto*	Skupaj neto**
Zunanji člani							
Borut Jamnik [1.1.-27.4.]	1.100	10.821	2.420	0	0	14.341	10.430
Tomaž Berločnik [1.1.-27.4.]	825	6.417	220	0	0	7.462	5.427
Adolf Zupan [1.1.-27.4.]	1.100	8.633	660	458	0	10.851	7.892
Bernarda Babič [1.1.-31.12.]	3.700	20.183	3.300	2.018	290	29.491	21.165
Marko Hočevnar [1.1.-27.4.]	1.100	7.000	1.276	0	0	9.376	6.819
Dimitrij Marjanovič [1.1.-31.12.]	3.355	21.000	3.645	0	290	28.290	20.292
Lidija Glavina [27.4.-31.12.]	3.025	18.667	1.100	0	290	23.082	16.504
Barbara Gorjup [27.4.-31.12.]	2.530	14.000	2.137	0	290	18.957	13.504
Barbara Kurner Čad [27.4.-31.12.]	2.750	14.000	1.100	0	290	18.140	12.910
Ljubomir Rajšič [27.4.-31.12.]	2.863	14.000	1.804	8.420	290	27.377	16.683
Notranji člani							
Primož Per [1.1. - 31.12.]	4.125	17.500	1.760	0	290	23.675	16.935
Samo Podgornik [1.1. - 31.12.]	3.850	17.500	660	0	290	22.300	15.935
Dean Žigon [1.1. - 31.12.]	3.905	22.400	3.095	0	290	29.690	21.310
Skupaj	34.228	192.121	23.177	10.896	2.610	263.032	185.806

*Skupaj bruto predstavlja vsoto vseh vrst stroškov sejnin, osnovnih plačil za opravljanje funkcij, komisij vključujoč neto prejemke (potni stroški) in zavarovanje odgovornosti.

**Skupaj neto predstavlja vsoto neto prejemkov, vključujoč zavarovanje odgovornosti, ki dejansko zmanjšujejo neto prejemek članov nadzornega sveta, skupaj s potnimi stroški.

Prejemki članov nadzornega sveta za leto 2016 [razčlenjeno]

v EUR	Seje	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije	Komisije	Potni stroški	Zavarovanje odgovornosti	Skupaj bruto*	Skupaj neto**
Zunanji člani							
Borut Jamnik [1. 1. - 31. 12.]	4.345	28.000	2.655	0	322	35.322	25.455
Tomaž Berločnik [1.1. - 31. 12.]	4.785	19.250	660	0	322	25.017	17.961
Adolf Zupan [1. 1. - 31. 12.]	5.020	22.400	1.980	1.221	322	30.943	22.271
Bernarda Babič [1. 1. - 31. 12.]	4.345	19.250	2.655	3.112	322	29.684	21.355
Marko Hočevnar [1. 1. - 31. 12.]	3.920	21.000	3.080	0	322	28.322	20.364
Matej Golob Matzele [1. 1. - 12. 5.]	2.255	7.677	1.100	0	0	11.032	8.024
Dimitrij Marjanovič [13. 5. - 31. 12.]	2.255	11.798	1.320	0	322	15.695	11.181
Notranji člani							
Primož Per [1. 1. - 31. 12.]	5.020	17.500	1.980	0	322	24.822	17.819
Samo Podgornik [1. 1. - 31. 12.]	5.060	17.500	660	0	322	23.542	16.888
Dean Žigon [1. 1. - 31. 12.]	4.345	22.400	2.655	0	322	29.722	21.383
Skupaj	41.350	186.775	18.745	4.333	2.898	254.101	182.701

* Skupaj bruto predstavlja vsoto vseh vrst stroškov sejin, osnovnih plačil za opravljanje funkcij, komisij, vključujoč neto prejemke (potni stroški) in zavarovanje odgovornosti.

** Skupaj neto predstavlja vsoto neto prejemkov članov nadzornega sveta, vključujoč zavarovanje odgovornosti, ki dejansko zmanjšujejo neto prejemek članov nadzornega sveta, skupaj s potnimi stroški.

Drugih prejemkov člani nadzornega sveta niso prejeli.

Prejemki članov komisij nadzornega sveta za leto 2017 [razčlenjeno]

v EUR	Seje	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije	Komisije	Potni stroški	Zavarovanje odgovornosti	Skupaj bruto*	Skupaj neto**
Zunanji člani komisij							
Barbara Nose [1.1.-27.4., 10.7.-31.12.]	0	8.750	2.244	0	0	10.994	7.996
Slavko Ovčina [4.10.-31.12.]	0	1.750	0	0	0	1.750	1.273
Miha Kerin [1.1.-12.4.]	0	1.983	1.540	0	0	3.523	2.563
Alenka Stanič [1.1.-12.4.]	0	1.983	1.540	0	0	3.523	2.563
Skupaj	0	14.466	5.324	0	0	19.790	14.395

* Skupaj bruto predstavlja vsoto osnovnega plačila za opravljanje funkcije in plačilo komisij.

** Skupaj neto predstavlja neto prejemek članov komisije nadzornega sveta.

Prejemki članov komisij nadzornega sveta za leto 2016 (razčlenjeno)

v EUR	Seje	Osnovno plačilo za opravljanje funkcije	Komisije	Potni stroški	Zavarovanje odgovornosti	Skupaj bruto*	Skupaj neto**
Zunanji člani komisij							
Barbara Nose [1. 1.–31. 12.]	0	8.750	3.080	0	0	11.830	8.604
Mladen Kaliterna [1. 4.–30. 4.]	0	583	660	0	0	1.243	904
Miha Kerin [1. 7.–31. 12.]	0	3.500	660	0	0	4.160	3.026
Alenka Stanič [1. 4.–30. 4., 1. 7.–31. 12.]	0	4.083	1.320	0	0	5.403	3.930
Skupaj	0	16.916	5.720	0	0	22.636	16.464

* Skupaj bruto predstavlja vsoto osnovnega plačila za opravljanje funkcije in plačilo komisij.

** Skupaj neto predstavlja neto prejemek članov komisije nadzornega sveta.

Transakcije s povezanimi družbami, kjer so člani nadzornega sveta in uprave lastniki družb ali člani ključnega ravnateljskega osebja:

v tisoč EUR	2017	2016
Terjatve do družbe	637	87
Obveznosti do družbe	1	1

v tisoč EUR	2017	2016
Čisti prihodki	940	519
Nakup materiala in storitev	13	12

Posli s podjetji v skupini

v tisoč EUR	31. 12. 2017	31.12.2016
Terjatve do podjetij v skupini	8.953	14.631
Odvisne družbe	8.953	14.631
Posojila do podjetij v skupini	124.478	132.522
Odvisne družbe	124.478	132.522
Obveznosti do podjetij v skupini	23.500	21.386
Odvisne družbe	23.498	21.384
Skupni podvigi	2	2
Pridružene družbe	0	0
Čisti prihodki v skupini	20.227	19.738
Odvisne družbe	20.227	18.572
Skupni podvigi	0	0
Pridružene družbe	0	1.166
Nakup materiala in storitev v skupini	51.432	41.206
Odvisne družbe	51.424	39.932
Skupni podvigi	8	8
Pridružene družbe	0	1.266

Družba ustvarja prihodke s prodajo materiala družbi GVO, z dajanjem poslovnih prostorov in opredmetenih osnovnih sredstev v najem, opravljanjem telekomunikacijskih storitev ter izvajanjem storitev poslovne podpore. Telekom Slovenije poravnava stroške investicijskih gradenj, vzdrževanja in odprave napak.

TSmedia plačuje opravljanje telekomunikacijskih storitev in storitev klicnega centra, vzdrževanje, razvoj in nabavo multimedijских platform ter vsebin, storitev poslovne podpore ter najemnino za zunanje digitalne zaslone in poslovne prostore. Matični družbi pa zaračunava prodajo ter upravljanje multimedijских storitev in vsebin, uporabo poslovne aplikacije BiziPro, storitve v zvezi z izvajanjem univerzalne imeniške službe in storitve 1977 ter upravljanje, urejanje oglasov in prodajo oglasnega prostora. Obenem zaračunava tudi prihodke iz naslova telefonskega imenika, poslovnega imenika Bizi.si ter izvajanja storitev klicnega centra, ki jih Telekom Slovenije prek skupnega računa fakturira končnim uporabnikom.

Družba zaračunava odvisni družbi Avtenta najem poslovnih prostorov, komunikacijske storitve na lokaciji in storitve podpornih dejavnosti, poravnava pa ji stroške IKT-storitev.

Telekom Slovenije zaračunava odvisni družbi IPKO IP-storitve v mednarodnem prometu, storitev gostovanja njenih uporabnikov, storitev tranzitiranja prometa ter storitve najema sistemov. Odvisna družba zaračunava matični družbi zakupe vodov in telekomunikacijske storitve v mednarodnem prometu ter tudi storitve, vezane na gostovanje uporabnikov.

Terjatve Telekoma Slovenije do odvisne družbe Blicnet vključujejo IP-storitve v mednarodnem prometu in storitve tranzitnega prometa. Odvisna družba zaračunava matični družbi zakupe vodov in telekomunikacijske storitve v mednarodnem prometu.

Medsebojne cene so oblikovane na enakih osnovah kot za ostale uporabnike.

Telekom Slovenije je na datum poročanja svojim odvisnim družbam za zavarovanje pogodbenih obveznosti dal garancije v višini 2.083 tisoč evrov [v letu 2016: 2.453 tisoč evrov].

Dana posojila odvisnim družbam

V tisoč EUR	2017	2016
GVO	1.502	1.502
TSmedia	1.101	3.894
IPKO	107.288	112.788
SOLINE	1.165	3.164
SIOL Zagreb	71	131
BLICNET	3.321	4.471
SiOL Sarajevo	200	200
SIOL Skopje	300	520
SIOL Beograd	380	210
Antenna TV SL, d.o.o.	9.150	5.642
Skupaj do povezanih družb	124.478	132.522

Pogoji pod katerimi matična družba daje posojila odvisnim družbam so povzeta v [pojasnilu 16 Druge finančne naložbe](#).

POSLOVANJE Z LASTNIKI IN NJIHOVIMI POVEZANIMI DRUŽBAMI

Največji lastnik družbe Telekom Slovenije je Republika Slovenija, ki ima skupaj z Slovenskim državnim holdingom 66,75% delež v družbi Telekom Slovenije.

Z lastniki povezane družbe so tiste, v katerih imata Republika Slovenija in SDH skupno neposredno najmanj 20% lastniški delež. Seznam teh družb je objavljen na spletni strani SDH [<http://www.sdh.si/sl-si/upravljanje-nalozb/seznam-nalozb>].

Skupna vrednost poslov je prikazana v spodnji tabeli.

Terjatve in obveznosti

v tisoč EUR	2017	2016
Odprte poslovne terjatve	3.649	1.615
Kratkoročno nezaračunani prihodki	20.558	3.944
Odprte poslovne obveznosti	1.416	1.036

Povečanje kratkoročno nezaračunanih prihodkov izhaja iz naslova projekta e-cestninjenje.

Prihodki in stroški

v tisoč EUR	2017	2016
Prihodki iz poslovanja	31.183	11.018
Stroški za nakup materiala in storitev	9.276	6.717

Vse transakcije med povezanimi osebami potekajo po tržnih cenah.

37. STROŠKI REVIZORJA

v tisoč EUR	2017	2016
Storitve revidiranja	65	70
Druge storitve dajanja zagotovil	6	5
Druge nerevizijske storitve	0	4
Skupaj stroški revizorja	71	79

38. KATEGORIJE FINANČNIH INSTRUMENTOV

Družba je finančne instrumente razvrstila v skupine, kot je prikazano v tabeli.

v tisoč EUR	2017	2016
Finančna sredstva		
Denar in denarni ustrezniki	17.358	34.448
Depoziti pri bankah	77.283	299
Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti prek poslovnega izida	0	122.565
Izvedeni finančni instrumenti	0	122.565
Finančne naložbe v posojila in terjatve	276.647	278.907
Dana posojila	125.345	133.709
Poslovne in druge terjatve	151.302	145.198
Za prodajo razpoložljiva finančna sredstva	40.652	35.855
Naložbe v delnice in deleže družb	4.510	2.421
Naložbe v odvisne družbe, skupne podvige in pridružene družbe	36.142	33.434
Finančne obveznosti		
Izvedeni finančni instrumenti	3.642	3.059
Izvedeni finančni instrumenti	3.059	3.059
Obveznosti za obrestno zamenjavo	583	0
V posesti do zapadlosti	506.315	533.371
Poslovne obveznosti	121.195	125.937
Prejeta posojila	283.985	306.316
Obveznosti iz izdanih obveznic	100.951	100.910
Obveznosti iz dividend	184	208

Družba med letom teh instrumentov ni prerazvrstila v druge skupine.

39. UPRAVLJANJE FINANČNIH TVEGANJ

Ključna finančna tveganja, ki jim je družba Telekom Slovenije, d. d. pri svojem poslovanju najbolj izpostavljena, so kreditno tveganje, tveganje kratkoročne in dolgoročne plačilne sposobnosti ter obrestno tveganje. Izpostavljenost posameznim vrstam finančnih tveganj ter ukrepi za njihovo obvladovanje se presojajo in izvajajo na podlagi učinkov na denarne tokove ter izkaz poslovnega izida. V nadaljevanju so podrobneje prikazana najpomembnejša finančna tveganja, ki jih družba skladno s sprejeto politiko redno ocenjuje in preverja ustreznost ukrepov za njihovo obvladovanje.

KREDITNO TVEGANJE

Kreditno tveganje je tveganje, da bo družba utrpela finančno izgubo, če naročnik ali pogodbeni stranka svojih obveznosti ne plača v celoti ali jih sploh ne poravnava.

Maksimalno izpostavljenost kreditnemu tveganju predstavlja knjigovodska vrednost finančnih sredstev, ki na 31. 12. 2017 znaša:

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

v tisoč EUR	2017	2016
Dana posojila	125.345	133.709
Druge finančne naložbe	77.283	122.864
Poslovne in druge terjatve	151.302	145.198
- od tega terjatve do kupcev	145.899	139.136
Denar in denarni ustrezniki	17.358	34.448
SKUPAJ	371.288	436.219

Družba pri plasiranju finančnih naložb skrbi za ustrezno razpršenost le teh, zato je tveganje koncentracije nizko.

Kreditno tveganje oziroma tveganje neizpolnitve obveznosti nasprotne stranke izhaja predvsem iz neplačevanja obveznosti s strani naročnikov (maloprodaja) in s strani operaterjev (veleprodaja), deloma tudi iz naslova danih posojil. Najvišjo izpostavljenost kreditnemu tveganju predstavljajo terjatve do kupcev. Te so 31. 12. 2017 znašale 145.899 tisoč evrov in so se v primerjavi z letom 2016 povečale za 6.763 tisoč evrov.

Zaradi velikega števila kupcev je tveganje razpršeno, kar še posebej velja za segment maloprodaje. Terjatve do domačih kupcev obsegajo 89 % vseh terjatev, razliko pa predstavljajo terjatve do tujih kupcev. Med tujimi kupci prevladujejo operaterji iz drugih držav. Najvišja izpostavljenost do posameznega kupca v letu 2017 predstavlja 4 % v celotni izpostavljenosti kreditnemu tveganju (2% v letu 2016).

Kreditno tveganje obvladujemo predvsem s sprotnim ugotavljanjem bonitete poslovnih partnerjev in aktivno izterjavo terjatev. Boniteto poslovnih uporabnikov določamo na osnovi lastnega bonitetnega modela, ki je namenjen predvsem učinkovitemu upravljanju s kreditnim tveganjem, obenem pa služi kot dodaten kazalnik pri zagotavljanju čim boljše skrbi za naše naročnike v prodajnih procesih. Osnovni ukrep za obvladovanje kreditnega tveganja je sprotno izvajanje izterjave po terminskem planu in na koncu izključevanje neplačnikov. Dodatni ukrepi za obvladovanje kreditnega tveganja so spremljanje visokega prometa in obveščanje kupcev o povečani porabi ter preprečevanje in zgodnje odkrivanje zlorab.

Skladno s Pravilnikom o upravljanju s terjatvami zahtevamo od bolj tveganih poslovnih partnerjev zavarovanje potencialnih terjatev, in sicer na operatorskem delu bančne garancije in menice ter na maloprodajnem delu menice in poročila.

Postopke pred sodne in sodne izterjave izvajamo v skladu s sprejeto politiko. Družba terjatve slabi skladno z računovodskimi usmeritvami, pri čemer upošteva kriterij starosti posamezne terjatve. Družba oblikuje popravke vrednosti terjatev do kupcev glede na kreditno sposobnost posameznega kupca, izkušnje iz preteklih let in pričakovanja v obračunskem obdobju. Zaradi uvedenih postopkov upravljanja terjatev je kreditno tveganje obvladljivo.

Analiza starosti terjatev na datum poročanja

v tisoč EUR	2017			2016		
	Bruto vrednosti	Popravek vrednosti	Neto vrednost	Bruto vrednosti	Popravek vrednosti	Neto vrednost
Skupaj terjatve do kupcev	174.351	-28.452	145.899	175.345	-36.209	139.136
Nezapadle terjatve do kupcev	123.590	0	123.590	121.606	-4	121.602
Zapadle						
do vključno 30 dni	11.492	-4	11.488	9.593	-6	9.587
od vključno 31 do vključno 60 dni	4.363	-11	4.352	3.628	-5	3.623
od vključno 61 do vključno 90 dni	1.645	-13	1.632	1.169	-7	1.162
od vključno 91 do vključno 120 dni	992	-323	669	888	-548	340
od vključno 121 dne naprej	32.269	-28.101	4.168	38.461	-35.639	2.822
Skupaj zapadle terjatve do kupcev	50.761	-28.452	22.309	53.739	-36.205	17.534
Druge poslovne terjatve	5.403	0	5.403	6.062	0	6.062
Skupaj terjatve	179.754	-28.452	151.302	181.407	-36.209	145.198

Družba spremlja finančna tveganja tudi na preostalih segmentih poslovanja. Denar na TRR se razporeja po načelih minimizacije tveganj in zasledovanja ustrezne razpršenosti. Tveganju je družba izpostavljena tudi pri terjatvah iz naslova posojil, danih odvisnim družbam, tretjim osebam in zaposlencem ter pri naložbah v kratkoročne depozite. Družba obvladuje tveganje neizpolnitve obveznosti s strani posojilojemalcev z različnimi instrumenti zavarovanj v posojilnih pogodbah, kot so ustanovitev zastavne pravice na nepremičninah in premičninah, odstop obstoječih in bodočih terjatev, zastave na deležih, poroštvene izjave ali druge ustrezne oblike zavarovanj. Družba redno spremlja in nadzoruje poslovanje odvisnih družb, s čimer dodatno omejuje kreditno tveganje iz tega naslova. Pri finančnih naložbah se tveganje omejuje z zasledovanjem ustrezne razpršenosti naložb ter s spremljanjem bonitete in kapitalске ustreznosti posamezne banke.

Roki zapadlosti danih posojil

v tisoč EUR	2017	2016
Zapadle	286	70
Nezapadle:	125.059	133.639
• v manj kot 3 mesecih	16.688	1.214
• od 3 do 12 mesecev	27.474	8.378
• od 1 do 2 let	14.706	12.138
• od 2 do 5 let	57.409	37.352
• več kot 5 let	8.782	74.557
Skupaj	125.345	133.709

Analiza starosti danih posojil na 31. 12. 2017

v tisoč EUR	Nezapadle	Zapadle					Skupaj
		Manj kot 3 mesece	Od 3 do 12 mesecev	Od 1 do 2 let	Od 2 do 5 let	Več kot 5 let	
Dana posojila	125.059	257	0	0	29	0	125.345

Analiza starosti danih posojil na 31. 12. 2016

v tisoč EUR	Nezapadle	Zapadle					Skupaj
		Manj kot 3 mesece	Od 3 do 12 mesecev	Od 1 do 2 let	Od 2 do 5 let	Več kot 5 let	
Dana posojila	133.639	29	12	0	29	0	133.709

TVEGANJE KRATKOROČNE PLAČILNE SPOSOBNOSTI OZIROMA LIKVIDNOSTNO
TVEGANJE

Družba uspešno omejuje izpostavljenost likvidnostnemu tveganju. Denarni tokovi so stabilni in predvidljivi, kar dodatno pripomore k učinkovitejšemu uravnavanju likvidnostne pozicije. Slednja se spremlja dnevno, veliko pozornosti se namenja predvsem načrtovanju denarnih tokov, s čimer se omogoča kar najbolj optimalno uravnavanje morebitnih kratkoročnih presežkov ali primanjkljajev likvidnih sredstev. Kratkoročno likvidnostno tveganje družbe pomembno znižuje likvidnostna rezerva v obliki kratkoročnih revolving linij pri bankah in odvisnih družbah, v letu 2017 pa so bile pridobljene tudi dolgoročne kreditne linije, s čimer se zagotavlja visok nivo likvidnosti družbe. Skupna likvidnostna rezerva v obliki nečrpanih kratkoročnih in dolgoročnih linij pri bankah je na 31. 12. 2017 znašala 170 milijonov evrov [96,5 milijonov evrov na 31. 12. 2016]. Likvidnostno tveganje je zato ocenjeno kot nizko.

Zapadlost obveznosti Telekoma Slovenije na 31. 12. 2017 in 31. 12. 2016 na osnovi pogodbenih, nediskontiranih plačil

v tisoč EUR	Zapadle	Na vpoklic	Do 3 mesece	Od 3 do 12 mesecev	Od 1 do 2 let	Od 2 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
2017								
Posojila in krediti	0	0	100.000	15.385	15.385	146.153	7.692	284.615
Predvidene obresti od posojil	0	0	404	3.091	2.816	3.891	32	10.234
Druge finančne obveznosti	3.243	0	0	1.095	0	100.337	245	104.920
Predvidene obresti od obveznic	0	0	0	1.950	3.900	1.950	0	7.800
Obveznosti do dobaviteljev in druge poslovne obveznosti	1.222	2.875	101.083	16.015	14.146	2.212	0	137.553
Skupaj zapadlost	4.465	2.875	201.487	37.536	36.247	254.543	7.969	545.122

v tisoč EUR	Zapadle	Na vpoklic	Do 3 mesece	Od 3 do 12 mesecev	Od 1 do 2 let	Od 2 do 5 let	Nad 5 let	Skupaj
2016								
Posojila in krediti	0	0	0	307.387	0	0	0	307.387
Predvidene obresti od posojil	0	0	1	4.942	0	0	0	4.943
Druge finančne obveznosti	3.267	0	0	1.095	0	100.000	0	104.362
Predvidene obresti od obveznic	0	0	0	1.950	0	0	0	1.950
Obveznosti do dobaviteljev in druge poslovne obveznosti	7.067	1.294	105.459	12.117	6.632	4.769	0	137.338
Skupaj zapadlost	10.334	1.294	105.460	327.491	6.632	104.769	0	555.980

TVEGANJE PLAČILNE SPOSOBNOSTI IN UPRAVLJANJE S KAPITALOM

Družba izkazuje relativno nizko zadolženost. Celotne finančne obveznosti družbe so ob koncu leta 2017 znašale 388,8 milijonov evrov in so se glede na konec leta 2016 znižale za 21,7 milijonov, predvsem na račun odplačil dolgoročnih posojil. Večji del finančnih obveznosti družbe se nanaša na izdajo 5-letnih obveznic v višini 100 milijonov evrov in dolgoročno sindicirano posojilo v višini 284,6 milijona evrov. Prva tranša posojila v višini 100 milijonov evrov zapade v marcu 2018.

Ključni namen upravljanja s kapitalom družbe je kapitalska ustreznost in finančna stabilnost družbe. Družba spremlja gibanje kapitala z uporabo kazalnika neto finančnega dolga v kapitalu in kazalnika deleža kapitala v bilančni vsoti. V okviru neto finančnih obveznosti družba vključuje prejeta posojila in druge finančne obveznosti, znižane za znesek kratkoročnih finančnih naložb in denarnih sredstev. Pri sprejemanju odločitev o upravljanju s kapitalom sledimo tudi finančnim zavezam iz kreditnih pogodb.

v tisoč EUR	2017	2016
Prejeta posojila in druge finančne obveznosti	388.762	410.493
Manj kratkoročne finančne naložbe in denarna sredstva s kratkoročnimi depoziti	-139.089	-166.974
Neto obveznosti	249.673	243.519
Kapital	694.355	726.055
Bilančna vsota	1.337.559	1.364.427
Neto dolg v kapitalu	36,0 %	33,5 %
Kapital v bilančni vsoti	51,9 %	53,2 %

OBRESTNO TVEGANJE

Obrestno tveganje je tveganje negativnega vpliva spremembe tržnih obrestnih mer na poslovanje družbe. Izpostavljenost obrestnemu tveganju skupine na 31. 12. 2017 izhaja iz potencialne rasti referenčne obrestne mere Euribor, saj obrestna struktura finančnih sredstev in finančnih obveznosti ni usklajena in ima družba več obrestno občutljivih obveznosti kot naložb.

V strukturi obrestovanih finančnih obveznosti družbe na dan 31. 12. 2017 predstavljajo obveznosti iz naslova prejetih posojil, ki se obrestujejo po spremenljivih obrestnih merah, vezanih na 6-mesečni Euribor, 74-odstotni delež. Preostale obveznosti so iz naslova izdanih obveznic ki se obrestujejo po fiksni obrestni meri.

V februarju 2017 je bila sklenjena obrestna zamenjava z namenom varovanja obrestne izpostavljenosti iz naslova dolgoročnega sindiciranega posojila, ki je pričela učinkovati s 30.6.2017. Višina varovane glavnice je na dan 31.12.2017 znašala 92,3 mio EUR. Glavnica je varovana za rast referenčne obrestne mere v kolikor je slednja večja ali enaka nič. Na ravni družbe ima fiksno oziroma varovano obrestno mero 50% obrestovanega finančnega dolga.

IZPOSTAVLJENOST OBRESTNEMU TVEGANJU

v tisoč EUR	2017	2016
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri		
Finančne terjatve*	19.395	6.173
Finančne obveznosti	192.308	305.387
Neto finančne obveznosti	172.913	299.214

* Pri finančnih terjativah je upoštevan bruto znesek danih posojil, brez upoštevanja oslabitev.

V tabelo niso vključeni neobrestovani finančni instrumenti in instrumenti, obrestovani po fiksni obrestni meri, saj niso izpostavljeni obrestnemu tveganju. Prav tako niso vključene finančne obveznosti, kjer je varovana obrestna mera za rast Euribor.

ANALIZA OBČUTLJIVOSTI

V spodnji tabeli je predstavljena analiza občutljivosti spremembe obrestne mere na dan poročanja na dobiček družbe, pri čemer so vse druge spremenljivke konstante.

Tabela obrestnega tveganja

Zvišanje/znižanje obrestne mere		Učinek na dobiček pred obdavčitvijo v tisoč EUR
2017		
EURO	+100 bt	-1.009
EURO	-100 bt	-927
Zvišanje/znižanje obrestne mere		Učinek na dobiček pred obdavčitvijo v tisoč EUR
2016		
EURO	+100 bt	-2.330
EURO	-100 bt	-6

Vrednosti obrestne mere EURIBOR v letu 2017

EURIBOR	Vrednost na 31. 12. 2016	Vrednost na 31. 12. 2017	Sprememba v odstotkih
6-mesečni	-0,221	-0,271	-22,62

40. SPLOŠNO POOBLASTILO IN PRAVICA DO UPORABE RADIJSKE FREKVENCE TER ŠTEVILK

STORITVE FIKSNE IN MOBILNE TELEFONIJE

Družba Telekom Slovenije ima splošno pooblastilo za zagotavljanje elektronskega komunikacijskega omrežja oziroma storitev elektronskih komunikacij. Pred začetkom ali spremembo zagotavljanja storitve javnega komunikacijskega omrežja v Sloveniji mora družba pisno obvestiti Agencijo za komunikacijska omrežja in storitve [v nadaljevanju agencija]. Pred začetkom opravljanja storitve na podlagi pooblastila družbi ni treba pridobiti nikakršne izključne odločbe ali zagotoviti administrativnega dejanja lokalnega upravnega organa.

Družba Telekom Slovenije je dolžna plačati letno nadomestilo v znesku 591 tisoč evrov [2016: 545 tisoč evrov] za naslednje pomembnejše storitve elektronskih komunikacij:

- javno dostopne telefonske storitve na fiksni lokaciji,
- storitve v javnem mobilnem omrežju,
- medoperaterske storitve in tranzit,
- podatkovne storitve in dostop do interneta,
- storitve dajanja javnega komunikacijskega omrežja v zakup in
- zagotavljanje javnih komunikacijskih omrežij.

Znesek nadomestila je določen na podlagi zakona in tarife iz splošnega akta agencije.

Prav tako je družba Telekom Slovenije dolžna plačati letno nadomestilo za pravico do uporabe radijske frekvence in števil. Nadomestilo za uporabo radijske frekvence znaša 593 tisoč evrov [2016: 474 tisoč evrov], medtem ko nadomestilo za pravico do uporabe številskega prostora v istem obdobju znaša 266 tisoč evrov [2016: 260 tisoč evrov]. Znesek nadomestil je določen na podlagi tarife iz splošnega akta agencije.

Stroški nadomestil so vključeni v izkazu poslovnega izida v stroških storitev, in sicer v zadnji postavki, Stroški drugih storitev [pojasnilo 7].

Storitve mobilne telefonije

Koncesijska pogodba	Datum podelitve pooblastila	Obdobje	Nadomestilo
Koncesijska pogodba za uporabo radiofrekvenčnega spektra za storitev UMTS/IMT-2000	27. 11. 2001	20 let	koncesnina 91.804 tisoč evrov
Odločba o dodelitvi radijskih frekvenc za LTE 800 MHz, UMTS 2100 MHz	26. 5. 2014	od 31.5.2014 do 31.5.2029	koncesnina 26.835 tisoč evrov
Odločba o dodelitvi radijskih frekvenc za GSM 900 in 1800 MHz, LTE 2600 MHz	26. 5. 2014	od 4.1.2016 do 4.1.2031	koncesnina 37.705 tisoč evrov

41. DOGODKI PO DNEVU BILANCE

JANUAR

Bonitetna agencija S&P Global Ratings je, 5. 1. 2018 Telekomu Slovenije potrdila bonitetno oceno BB+, oceno prihodnjih izgledov pa ohranila kot stabilno. Stabilna ocena prihodnjih izgledov po mnenju S&P odraža pričakovanje, da bo Telekom Slovenije kljub močni konkurenci ohranil svoj vodilni položaj na slovenskem trgu tako v mobilnem kot fiksnem segmentu. S&P hkrati pričakuje, da bo Telekom Slovenije uspešno zaključil načrtovano nadgradnjo in širitev omrežja ter da bo z novimi storitvami uspešno ohranjal prihodke in EBITDA.

Nadzorni svet Telekom Slovenije se je seznanil z odstopno izjavo člana nadzornega sveta, predstavnika zaposlenih, Deana Žigona. Dean Žigon kot predstavnik zaposlenih v nadzornem svetu odstopa s ponedeljkom, 22. januarja 2018.

GVO in edini družbenik družbe INFRATEL, telekomunikacijska infrastruktura, d. o. o., sta se dogovorila za odkup 100-odstotnega deleža v navedeni družbi s strani GVO. Po izpolnitvi odločnih pogojev, opredeljenih v Pogodbi o prodaji in nakupu poslovnega deleža, so stekli postopki za prenos poslovnih deležev, tako da je bil 24. 1. 2018 izveden vpis spremembe lastništva družbe v sodnem registru.

FEBRUAR

Svet delavcev Telekom Slovenije, je na seji 14. 2. 2018, za nadomestnega člana, predstavnika zaposlenih, v Nadzornem svetu Telekom Slovenije, izvolil Urbana Škrjanca.

Na podlagi Pogodbe o prodaji in nakupu deležev, ki je bila 15. 12. 2009 sklenjena med manjšinskimi lastniki kosovske družbe IPKO Telecommunications LLC in Telekomom Slovenije, d. d., in ki je opredelila izstop manjšinskih lastnikov iz družbe, je 16. 2. 2018 Telekom Slovenije, d. d., sklenil pogodbe o odkupu 6,89 % deleža v navedeni družbi. Družba je za 6,89 % delež plačala kupnino v višini 2,98 milijona evrov.

Telekom Slovenije je 16. 2. 2018 od Upravnega sodišča RS prejel sodbo v kateri je Upravno sodišče RS je razsodilo, da se tožbi tožeče stranke Javne agencije RS za varstvo konkurence (AVK) delno ugoti, in sicer v delu, v katerem se Telekom Slovenije očita zlorabo prevladujočega položaja na medoperaterskem trgu širokopasovnega dostopa z bitnim tokom v RS, s čimer naj bi v obdobju od 1. 7. 2005 do 22. 9. 2008 alternativnim operaterjem zagotavljanje svoje veleprodajne storitve širokopasovnega dostopa z bitnim tokom pogojeval s sprejemom dodatnih obveznosti, to je obveznosti zakupa telefonskega priključka s strani končnega uporabnika ali operaterja. V tem delu se odločba AVK odpravi, zadeva pa vrne istemu organu v ponovni postopek. V ostalem delu je Upravno sodišče RS tožbo tožeče stranke zavrnilo.

MAREC

Nadzorni svet Telekom Slovenije je na predlog sveta delavcev in skladno z Zakonom o sodelovanju delavcev pri upravljanju za člana uprave – delavskega direktorja imenoval Deana Žigona, ki bo 4-letni mandat nastopil 24. 4. 2018, ko se mandat izteče dosedanji članici uprave – delavski direktorici.

Telekom Slovenije je 5. 3. 2018 prejel sklep Višjega sodišča v Ljubljani, v gospodarskem sporu tožeče stranke Telekom Slovenije zoper tožene stranke Bojan Dremelj, Dušan Mitič, Filip Ogris Martič, Željko Puljić in Darja Senica, zaradi plačila 7.635.500,00 EUR s pripadki. Višje sodišče je sklenilo, da se pritožbi Telekom Slovenije ugoti, izpodbijana sodba razveljavi in zadeva vrne sodišču prve stopnje v novo sojenje.

Telekom Slovenije je z 12. 3. 2018 dokapitaliziral družbo IPKO Telecommunications LLC, in sicer v višini 15 milijonov evrov.

3.3.3. POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA ZA DRUŽBO

Deloitte Revizija d.o.o.
Dunajska cesta 105
1000 Ljubljana
Slovenija

Tel: + 386 (0)1 3072 800
Fax: + 386 (0)1 3072 900
www.deloitte.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA lastnikom družbe Telekom Slovenije d.d.

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze gospodarske družbe Telekom Slovenije, d.d. (v nadaljevanju 'družba'), ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2017, izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz gibanja kapitala in izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto ter pojasnila k računovodskim izkazom, vključno s povzetkom bistvenih računovodskih usmeritev.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe na dan 31.12.2017 ter njen poslovni izid in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju 'MSRP').

Osnova za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh standardov so podrobneje opisane v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov* našega poročila. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA), ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in izpolnjevanje vseh drugih etičnih obveznosti v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše mnenje.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste zadeve, ki so po naši strokovni presoji najpomembnejše z vidika naše revizije računovodskih izkazov za tekoče obdobje. Omenjene zadeve smo obravnavali v kontekstu revizije računovodskih izkazov kot celote in pri sestavi našega mnenja o računovodskih izkazih kot celoti, zato o njih ne podajamo ločenega mnenja.

Ključna revizijska zadeva	Revizorjevi postopki v zvezi s ključno revizijsko zadevo
Vrednotenje naložb v odvisne družbe in dani krediti odvisnim družbam	
Naložbe v odvisne družbe in dana posojila odvisnim družbam predstavljajo 12% skupnih sredstev družbe. Naložbe v odvisne družbe so vrednotene po nabavni vrednosti, zmanjšani za znesek oslavitve, dana posojila odvisnim družbam pa po odplačni vrednosti. Poslovodstvo letno ocenjuje znake oslavitve omenjenih naložb in danih posojil in, kjer je potrebno, pri zunanjih ocenjevalcih vrednosti naroči cenitev nadomestljive vrednosti	Presojali smo poslovodske ocene oziroma poslovodsko upoštevanje znakov oslavitve naložb. Naši revizijski postopki so med drugim vključevali sodelovanje revizorjevega veččaka pri preverjanju cenitev nadomestljive vrednosti naložbe zunanjih ocenjevalcih vrednosti, predvsem pri: - matematičnih izračunih cenitev, - pravilnosti uporabljenih metod cenitve,

Ima Deloitte se nanaša na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, pravno osebo, ustanovljeno v skladu z zakonodajo Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske (in izjema "UK private company limited by guarantee") in mrežo njenih članic, od katerih je vsaka ločena in samostojna pravna oseba. Področni oziroma planne organiziranosti združenja Deloitte Touche Tohmatsu Limited in njenih družb. Članice ne voljo na <http://www2.deloitte.com/sien/pages/about-deloitte/articles/about-deloitte.html>

Družba članica Deloitte Touche Tohmatsu Limited.

Deloitte Revizija d.o.o. - Družba vpisana pri Okrožnem sodišču v Ljubljani - Matična številka: 1647195000 - ID št. za DDV: SI67560085 - Osnovni kapital: 74.214,36 EUR

naložbe. Pri tem postopku je potrebna pomembna presoja posloводства.	• oceni predpostavk, ki se uporabljajo za izračun diskontnih mer, • pregledu pričakovanih prihodnih denarnih tokov, ki jih družba uporablja za preizkus oslabilve, • primerjavi načrtovanih denarnih tokov, vključno s predpostavkami glede stopnje rasti prihodkov in donosnosti poslovanja, s predhodnimi rezultati za preizkus točnosti napovedi posloводства. Za dana posojila odvisnim družbam smo preverili: • ustreznost knjiženih stanj na 31.12.2017 s potrditvami s strani odvisnih družb, • skladnost dinamike plačil s posojilnimi pogodbami med letom, • oceno posloводства glede poplačljivosti in s tem povezanih slabitev. Presodili smo tudi ustreznost razkritij v zvezi z naložbami in danimi posojili odvisnim družbam. Razkritja v zvezi z odvisnimi družbami in danimi posojili odvisnim družbam so predstavljena v pojasnilih 15 in 16.
Rezervacije za tožbe	
Družba Telekom Slovenije, d.d. je vključena v sodne in regulativne postopke v zvezi s poslovanjem družbe in je imela na 31.12.2017 188.458 tisoč EUR tožbenih zahtevkov. Družba ima oblikovanih 34.000 tisoč EUR rezervacij iz naslova tožb. Končni vpliv teh postopkov na računovodske izkaze družbe je negotov in je odvisen od končnih zaključkov v teh postopkih. Kot posledica tega dejstva, je ocena rezervacij za tožbe predmet velike negotovosti in zahteva pomembno presojo posloводства v zvezi z verjetnostjo in zneski povezanimi s tožbenimi zahtevki.	V okviru naše revizije je bilo pomembno predvsem preveriti presoje, ki so bile uporabljene za knjiženje rezervacij. Naši revizijski postopki so med drugim vključevali: • Ocenili in preizkusili smo zasnovo in implementacijo ključnih notranjih kontrol v zvezi z oblikovanjem rezervacij iz naslova tožb. • Pridobili in pregledali smo zapisnike sej nadzornega sveta, revizijske komisije, uprave in korespondenco z regulatorji. • Pridobili in pregledali smo potrditve pravnih zastopnikov družbe oziroma ekspertov področja glede verjetnega izida in višine izpostavljenosti družbe do zadevnih sporov in zahtevkov. • Presodili smo ustreznost ocen in predpostavk, ki jih je družba uporabila v zvezi s pripoznavanjem rezervacij iz naslova tožb. Preverili smo ustreznost razkritij rezervacij za tožbe. Razkritja v zvezi z rezervacijami za tožbe so predstavljena v pojasnilih 26 in 35.

Druge informacije

Druge informacije obsegajo informacije v letnem poročilu, razen računovodskih izkazov in revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom revizorjevega poročila, razen poročila nadzornega sveta, ki bo na voljo kasneje. Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije.

Naša odgovornost v povezavi z opravičeno revizijo računovodskih izkazov je druge informacije prebrati in pri tem presoditi, ali so pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, oziroma ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Prav tako ocenimo, ali so druge informacije v vseh pomembnih pogledih pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo in predpisi, predvsem, ali so z njimi skladne z vidika uradnih zahtev in postopka za pripravo drugih informacij v kontekstu pomembnosti, torej ali bi lahko kakršnakoli neskladnost s temi zahtevami vplivala na presoje, ki temeljijo na teh drugih informacijah.

Na podlagi opravljenih postopkov in v obsegu, v katerem to lahko ocenimo, poročamo o naslednjem:

- Druge informacije, ki opisujejo dejstva, ki so predstavljena tudi v računovodskih izkazih, so v vseh pomembnih pogledih skladne z računovodskimi izkazi.
- Druge informacije so pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo oziroma predpisi.

Poleg tega smo dolžni na podlagi našega znanja in razumevanja družbe, ki smo ju pridobili med revizijo, poročati tudi o tem, ali druge informacije vsebujejo kakršnekoli pomembno napačne navedbe dejstev. Na podlagi izvedenih postopkov v povezavi z drugimi informacijami, ki smo jih pridobili, pomembno napačnih navedb dejstev nismo zaznali.

Odgovornosti poslovodstva, nadzornega sveta in revizijske komisije za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z MSRP in za takšen notranji nadzor, ki je po mnenju poslovodstva potreben za pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov odgovorno za oceno sposobnosti družbe, da nadaljuje kot delujoče podjetje, za razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem, in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava družbo likvidirati ali zaustaviti poslovanje oziroma nima druge realne možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet in revizijska komisija sta odgovorna za nadzor nad procesom računovodskega poročanja v družbi.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naš cilj je pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem, da računovodski izkazi kot celota ne vsebujejo pomembno napačnih navedb zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, ki pa ni jamstvo, da bo revizija v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) vedno odkrila pomembno napačne navedbe, če te obstajajo. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake in se smatrajo za pomembne, če je mogoče upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- Prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi prevare ali napake, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odziv na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili pomembno napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je večje od tveganja neodkritja pomembno napačne navedbe zaradi napake, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, zavračajoče prikazovanje ali izogibanje notranjim kontrolam.
- Opravimo postopke preverjanja in razumevanja notranjih kontrol, ki so pomembne za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenja o učinkovitosti notranjih kontrol družbe.
- Presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства.
- Na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujajo dvom v spodobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so takšna razkritja neustrezna, naše mnenje prilagoditi. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih, pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila, vendar poznejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja.
- Ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo in vsebino računovodskih izkazov, vključno z razkritji, in ocenimo, ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Nadzorni svet oziroma revizijsko komisijo med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in časovnem okviru revizije ter pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno s pomembnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Nadzornemu svetu oziroma revizijski komisiji prav tako posredujemo izjavo o skladnosti z navezujočimi se etičnimi zahtevami glede neodvisnosti in jih obvestimo o vseh razmerjih in drugih zadevah, za katere bi lahko upravičeno pomislili, da lahko okrnijo našo neodvisnost, in, če je to primerno, o vseh varovalih, ki so s tem povezana.

Med zadevami, o katerih obveščamo nadzorni svet oziroma revizijsko komisijo, izberemo tiste, ki so z vidika revizije računovodskih izkazov za tekoče obdobje najpomembnejše, torej predstavljajo ključne revizijske zadeve. Omenjene zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakonska ali regulatorna določila prepovedujejo javno razkrivanje takšnih zadev oz. če v primeru redkih izrednih okoliščin ugotovimo, da o takšni zadevi v našem poročilu ne bi smeli poročati, ker bi lahko neugodne posledice upravičeno pričakovano pretehtale koristi takšnega razkritja, ki so v javnem interesu.

Druge poročevalske obveznosti v skladu z Uredbo EU št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta

V skladu s členom 10(2) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta v našem poročilu neodvisnega revizorja navajamo naslednje informacije, ki so zahtevane poleg zahtev mednarodnih standardov revidiranja:

Imenovanje revizorja in trajanje posla

Lastniki družbe so nas na skupščini delničarjev dne 21. aprila 2017 prvič imenovali za zakonitega revizorja družbe za poslovna leta 2017, 2018 in 2019.

Skladnost z dodatnim poročilom revizijski komisiji

Potrjujemo, da je naše revizijsko mnenje o računovodskih izkazih v tem poročilu skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji družbe z dne 4. aprila 2018 v skladu s členom 11 Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Opravljanje nerevizijskih storitev

Razen manjšega neskladja, povezanega s storitvami vrednotenja, ki so bile posredno opravljene revidirani družbi s strani druge članice mreže Deloitte, nismo opravljali nobenih prepovedanih nerevizijskih storitev iz člena 5(1) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta. Izjavljamo, da smo bili pri reviziji neodvisni.

Poleg obvezne revizije nismo za revidirano družbo opravljali nobenih drugih storitev, ki ne bi bile razkrite v letnem poročilu.

DELOITTE REVIZIJA d.o.o.

Barbara Žibret Kralj
Pooblaščenka revizorka

Ljubljana, 4. aprila 2018

Deloitte.
DELOITTE REVIZIJA D.O.O.
Ljubljana, Slovenija 3

4. PRILOGA

4.1. DRUŽBE V SKUPINI TELEKOM SLOVENIJE

Telekom Slovenije, d.d., je obvladujoča družba v Skupini Telekom Slovenije, ki deluje na trgih jugovzhodne Evrope.

Družba:	Telekom Slovenije, d. d.
Sedež:	Ljubljana
Naslov:	Cigaletova ulica 15, 1000 Ljubljana
Enotna identifikacijska številka:	5014018000
Davčna številka:	SI98511734
Številka vpisa v sodni register:	vložna številka 1/24624/00, Okrožno sodišče v Ljubljani
Število delnic:	6.535.478
Kosovne delnice – oznaka:	TLSG
Telefon:	+ 386 1 234 10 00
Telefaks:	+ 386 1 231 47 36
Spletna stran:	http://www.telekom.si
Elektronski naslov:	info@telekom.si
Twitter:	@TelekomSlo
Facebook:	https://sl-si.facebook.com/TelekomSlovenije
LinkedIn	https://www.linkedin.com/company/telekom-slovenije
Instagram	Telekom_Slovenije

Odvisne družbe v skupini in skupni podjetji

Družbe v Sloveniji

Družba:	GVO, gradnja in vzdrževanje telekomunikacijskih omrežij, d. o. o.
Sedež:	Ljubljana
Naslov:	Cigaletova ulica 10, 1000 Ljubljana
Telefon:	+ 386 1 234 1950
Spletna stran:	www.gvo.si
Elektronski naslov:	gvo@telekom.si

Družba:	GVO Telekommunikation GmbH
Sedež:	DE 48683 Ahaus, Bundesrepublik Deutschland
Naslov:	Schorlemer StraÙe 48

Družba:	OPTIC.TEL d. o. o.
Sedež:	Ljubljana
Naslov:	Cigaletova 10, Ljubljana

Družba:	INFRA TEL d. o. o.
Sedež:	Sežana
Naslov:	Partizanska cesta 109, 6210 Sežana

avtenta.

Družba:	AVTENTA, napredne poslovne rešitve, d. o. o.
Sedež:	Ljubljana
Naslov:	Stegne 19, 1000 Ljubljana
Telefon:	+ 386 1 583 68 00
Spletna stran:	www.avtenta.si
Elektronski naslov:	prodaja@avtenta.si , marketing@avtenta.si

TSmedia

Družba:	TSmedia, medijske vsebine in storitve, d. o. o.
Sedež:	Ljubljana
Naslov:	Stegne 19, 1000 Ljubljana
Telefon:	+ 386 1 473 00 10
Spletna stran:	www.tsmedia.si
Elektronski naslov:	info@tsmedia.si

Antenna TV SL

Družba:	Antenna TV SL, televizijska dejavnost, d. o. o.
Sedež:	Ljubljana
Naslov:	Stegne 19
Telefon:	+ 386 1 473 00 00
Spletna stran:	www.planet-tv.si
Elektronski naslov:	info@planet-tv.si

Družba:	SOLINE Pridelava soli, d. o. o.
Sedež:	Portorož
Naslov:	Seča 115, 6320 Portorož/Portorose
Telefon:	+ 386 5 672 13 43
Spletna stran:	www.soline.si
Elektronski naslov:	info@soline.si

M-PAY

Družba:	M-PAY, Družba za mobilno plačevanje, storitve in trgovino, d. o. o.
Sedež:	Maribor
Naslov:	Ul. Vita Kraigherja 3, 2000 Maribor
Spletna stran:	https://www.nkbm.si/M-PAY

TSinpo

Družba:	TSinpo, storitveno in invalidsko podjetje, d. o. o.
Sedež:	Ljubljana
Naslov:	Litostrojska cesta 58A, 1000 Ljubljana

Družbe v tujini

Družba:	IPKO Telecommunications LLC
Sedež:	Priština, Kosovo
Naslov:	Lagija Ulpiana Ruga »Zija Shemsu« Nr. 34, Prishtinë
Telefon:	+ 381 38 700 700,
Spletna stran:	www.ipko.com
Elektronski naslov:	info@ipko.com

Družba:	Blicnet d. o. o. Banja Luka
Sedež:	Banjaluka, Bosna in Hercegovina
Naslov:	Majke Jugovića 25
Telefon:	+ 387 51 921 000
Spletna stran:	www.blic.net
Elektronski naslov:	office@blicnet.ba

Družba:	SiOL d. o. o.
Sedež:	Zagreb, Hrvaška
Naslov:	Margaretska 3
Spletna stran:	http://www.siol.com/

Družba:	SiOL d. o. o. Sarajevo
Sedež:	Sarajevo, Bosna in Hercegovina
Naslov:	Fra Anđela Zvizdovića 1

Družba:	SiOL d. o. o. Podgorica
Sedež:	Podgorica, Črna gora
Naslov:	Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 106

Družba:	SiOL DOOEL Skopje
Sedež:	Skopje, Makedonija
Naslov:	Dimitrie Chupovski 4-1/14

Družba:	SiOL d. o. o. Beograd-Palilula
Sedež:	Beograd, Srbija
Naslov:	Ulica 27. marta 11

4.2. SLOVAR KRATIC, TUJK IN STROKOVNIH IZRAZOV

Kratika	Angleški izraz	Slovenski prevod
AKOS	Agency for Communication Networks and Services of the Republic of Slovenia	Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije
ARKEP	Regulatory Authority of Electronic and Postal Communications of Kosovo	Agencija za elektronske in poštne komunikacije Kosova
ARPU	Average Revenue Per User	povprečni prihodek na uporabnika
ARPL	Average Revenue Per Line	povprečni prihodek na linijo
AR	Augmented Reality	obogatena resničnost
AVK	Slovenian Competition Protection Agency	Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence
BB	BroadBand	širokopasovni dostop
BI/DW	Business Intelligence / Data Warehouse	poslovna inteligenca / podatkovno skladišče
BDP		bruto domači proizvod
	Big data	velepodatki
-	Billing	sistem za zaračunavanje
	Bundle [packet]	skupek v paket povezanih storitev
BSS	Business Support System	sistem za podporo poslovanju
BSS/OSS	Business/Operational Support System	sistem za podporo poslovnega procesa / sistemi za operativni podporni proces
-	BusinessConnect	sodobna rešitev za upravljanje dokumentarnega gradiva
CAGR	Compound Annual Growth Rate	povprečni letni prirast
CAPEX	Capital Expenditure	vrednost investicij
CATV	Cable Television	kabelska televizija
CSCC	Cyber security control center	nadzorni center za kibernetško varnost
CEM	Customer Experience Management	upravljanje uporabniške izkušnje
	Cloud services	storitve v oblaku
CRM	Customer relationship management	sistemi za upravljanje uporabnikov
-	Cross-sale	navzkrižna prodaja
FURS	Financial administration of the Republic of Slovenia	Finančna uprava RS
DCaaS	Data Center as a Service	podatkovni center kot storitev
-	Data offload	razbremenjevanje mobilnih podatkovnih omrežij na druge tehnologije
DDOS	Distributed Denial of Services	porazdeljena zavrnitev storitve
DTV	Digital television	digitalna televizija
DVB-x/IP	Digital Video Broadcast – IP over x [C, S, T]	digitalna videoradiodifuzija s podporo prenosa IP-podatkovnih paketov preko MPEG-transportnega toka
DVB-T	Digital Video Broadcasting-Terrestrial	prizemna digitalna videoradiodifuzija
DVB-T/C/S	Digital Video Broadcasting-Terrestrial/Cable/Satellite	prizemna/kabelska/satelitska digitalna videoradiodifuzija
DWDM	Dense Wavelength Division Multiplex	gosti valovni multipleks
EBIT	Earnings before interest, taxes	dobiček iz poslovanja pred obrestmi in davki
EBITDA	Earnings before interest, taxes, depreciation and amortization	dobiček iz poslovanja pred obrestmi, davki in amortizacijo
EFQM	European Foundation for Quality Management	evropska nagrada za poslovno odličnost
ERP	Enterprise Resource Planning	poslovni informacijski sistem
EU	European Union	Evropska unija

Kratica	Angleški izraz	Slovenski prevod
FC	Fiber channel	optični kanal
FTTH	Fiber To The Home	optično vlakno do hiše/stanovanja
FTTH/B/N	Fiber To The Home / Business / Node	optika do hiše/podjetja/vozlišča
FTTx	Fiber To The Exchange	optika do X
	Flagship	vodilna [referenčna] trgovina
GDPR	General Data Protection Regulation	Splošna uredba o varstvu osebnih podatkov
GOŠO	Construction of Open Broadband network	gradnja odprtega širokopasovnega omrežja [bele lise – subvencionirano s sredstvi EU]
GPON	Gigabit Pasive Optical Network	gigabitno pasivno optično omrežje
GRI	Global reporting initiative	model trajnostnega poročanja
HFC	Hybrid Fiber Coax	hibridno optično koaksialno omrežje
IaaS	Infrastructure as a Service	infrastruktura kot storitev
IFRS/MSRP	International Financial Reporting Standards	Mednarodni standardi računovodskega poročanja
IoT	Internet of Things	internet stvari
IKT	Information and Communication Technologies	informacijsko-komunikacijske tehnologije
ISO	International Organization for Standardization	Mednarodna organizacija za standardizacijo
ISP	Internet Service provider	ponudnik internetnih storitev
IT	Information Technology	informacijska tehnologija
ITIL	Information Technology Infrastructure Library	
IP	Internet Protocol	internetni protokol
IMS	Internet protocol Multymedia System	
IMS/VOLTE	IP Multimedia Core Network Subsystem Voice over LTE [Long-Term Evolution]	IP-multimedijski sistem/ govor prek LTE-omrežja
IMF WEO	International Monetary Fund World Economic Outlook	
IPTV	IP television	televizija prek internetnega protokola
KFI	Key Financial Indicators	ključni finančni indikatorji poslovanja
KPI	Key Performance Indicators	ključni kazalniki poslovanja
KPSS	Sečovlje Salina Nature park	Krajinski park Sečoveljske soline
LTE	Long Term Evolution	LTE/4G, post LTE/4G, po 3 GPP mobilnem standardu
LTE-A	Long Term Evolution Advanced	LTE/4G z višjo prenosno hitrostjo podatkov [več kot 300 Mb/s]
M2M	Machine to Machine	komunikacijska povezava med napravami
MBB	Mobile Broadband	mobilni širokopasovni dostop
MMDS	Multichannel Multipoint Distribution Service	večpredstavnostni večtočkovni distribucijski sistemi
MMS	Multimedia Messaging Service	multimedijski sporočilni sistem
MVNO	Mobile Virtual Network Operator	mobilni operater navideznega omrežja
MPLS	Multiprotocol label switching	tehnologija za posredovanje, usmerjanje in preklapljanje prometnih tokov skozi omrežje
MPLS VPN	MPLS Virtual private network	navidezno zasebno omrežje
NOC	Network Operations Center	
NGA	Next Generation Access	hitro dostopovno omrežje
NGN	Next Generation Networks	širokopasovna omrežja naslednje generacije
NFV	Network Functions Virtualization	
NPS	Net Promotor Score	merilo za spremljanje uporabniške izkušnje, v eni številki pa združuje indikacijo uporabnikove pripravljenosti priporočanja, njegovega zadovoljstva, zaznav odličnosti uporabniške izkušnje in izražanja pripadnosti ponudniku.

Kratica	Angleški izraz	Slovenski prevod
OMS	Order management system	sistem upravljanja naročil
OPEX	Operational Expenditure	stroški poslovanja brez amortizacije
OSS	Operations Support system	sistem za podporo delovanja
OŠO	Construction of Open Broadband	odprta širokopasovna omrežja
OTT	Over-the-top content	Storitve, ki delujejo neodvisno od omrežja – distribucija video- in avdio vsebin prek interneta
P2P	Point to Point	povezava točka-točka (medtočkovna povezava)
P2MP	Point to Multiple Point	povezava točka-več točk
PaaS	Platform as a Service	platforma kot storitev
PLM	Product lifecycle management	Upravljanje življenjskega cikla produkta
POP	Point Of Presence	dostopovno vozlišče
RAK / CRA	Communications regulatory agency BH	Regulatorna agencija za komunikacije Bosne in Hercegovine
RAN	Radio Access Network	radijsko mobilno dostopovno omrežje
RAS	Revenue Assurance System	sistem za preprečevanje odtekanja prihodkov
-	Resale	preprodaje maloprodajnih produktov
ROA	Return on Assets	dobičkonosnost sredstev
ROADM	Reconfigurable Optical Add-Drop Multiplexer	nastavljiv optični multipleksor za dodajanje in odvzemanje
ROE	Return on Equity	dobičkonosnost kapitala
ROO	Regional Optical Network	regionalno optično omrežje
RNO	Access cable network	razvodno naročniško omrežje
SaaS	Software as a Service	programska oprema kot storitev
SDV/VAS	Value Added Services	storitve z dodano vrednostjo
SeKV		Sekcija za kibernetsko varnost pri GZS
SOC	Service Operations Center	
SDN/NFV	Software Defined Network / Network Functions Virtuali	
SME / SOHO	Small and Medium Enterprises / Small Office Home Office	mala in srednja podjetja
SMS	Short Message Service	storitev kratkih sporočil
SMB	Small and medium size business	mali in srednjeveliki poslovni uporabniki
SLA	Service Level Agreement	Sporazum o ravni zagotavljanja storitve
	Up-sale	nadgradnja storitev
SURS	Statistical office of Republic Slovenia	Statistični urad Republike Slovenije
TDM	Time Division Multiplex	časovni multipleks, sistem s porazdeljevanjem časa
ULR		usredstvena lastna režija
UMTS/HSPA	Universal Mobile Telecommunications System/High Speed Packet Access	univerzalni mobilni telekomunikacijski sistem/ protokol 3G, ki pomeni nadgradnjo omrežja UMTS in omogoča večje prenosne hitrosti
UMAR		Urad za makroekonomske analize in razvoj
USO	Universal Service Obligation	obveznost zagotavljanja univerzalnih storitev
VULA	Virtual Unbundled Local Access	virtualna lokalna razvezana zanka
VR	Virtual Reality	navidezna resničnost
VoIP	Voice over IP	govor prek IP-protokola
VDSL	Very High Speed Digital Subscriber Line	digitalni naročniški vod z zelo visokimi hitrosti
Wi-Fi	Wireless Fidelity	brežžično omrežje po standardih IEEE 802.11
WFM	Workforce Management	sistem za optimizacijo terenskega dela
XaaS storitve	Anything as a Service	ponudba celostne palete storitev v oblaku

Izdajatelj: Telekom Slovenije, d. d., Cigaletova 15, 1000 Ljubljana
Priprava besedil, uredništvo: Skupina Telekom Slovenije in Studio Kernel d.o.o.
Lektoriranje: Studio Kernel, d.o.o.
Idejna in grafična zasnova: Pristop, Ljubljana, d. o. o.
Fotografije: Telekom Slovenije, d. d.
Ljubljana, april 2018

Telekom Slovenije